Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України

«СХВАЛЕНО»

Конференцією трудового колективу Національного університету біоресурсів і природокористування України

«28» грудня 2018 р.

З В І Т
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ ЗА 2018 РІК

Ректор _____ **С. Ніколаєнко**

Київ – 2018

ЗМІСТ

1. Основні результати діяльності Національного університету біоресурсів і природокористування України за 2018 рік ……... 5

1.1. Коротка історична довідка про університет .....…... 5

1.2. Сучасний стан та стратегія розвитку університету .....…… 7

2. Навчально-виховна робота……..…… 9

2.1. Навчальна робота .....…… 9

2.1.1. Науково-педагогічний персонал……..…… 9

2.1.2. Навчально-методична робота……..…… 14

2.1.3. Навчальна лабораторна база…….…… 29

2.1.4. Формування контингенту студентів…… 30

2.1.5. Організація навчальної роботи…….…… 50

2.1.5.1. Співпраця із зарубіжними університетами та освітніми організаціями….. 50

2.1.5.2. Ступенева система освіти.....…… 51

2.1.5.3. Особливості організації навчального процесу в Університеті .....…... 55

2.1.5.4. Організація нових та реорганізація існуючих підрозділів .....…... 59

2.1.5.5. Підготовка магістрів .....…... 59

2.1.5.6. Організація практичного навчання студентів .....…… 66

2.1.5.7. Заочне (дистанційне навчання).....….. 71

2.1.5.8. Випуск і розподіл фахівців.....…… 76

2.1.5.9. Підготовка військових спеціалістів.....….. 90

2.1.5.10. Післядипломна освіта …….…… 93

2.2. Виховна, спортивно-масова та соціальна робота .....… 94

2.3. Студентське самоврядування .....…... 108

3. Науково-дослідна та інноваційна діяльність……..…… 110

3.1. Науково-дослідна діяльність.....….. 110

3.1.1. Науковий потенціал, визначення досягнень вчених…….…..… 111

3.1.2. Фінансування науково-дослідних робіт……..……... 117

3.1.3. Основні показники науково-дослідної роботи……... 120

3.1.4. Найважливіші результати досліджень за пріоритетними напрямами…..….. 123

3.1.4.1. Гуманітарно-педагогічні науки…….……... 123

3.1.4.2. Рослинництво, ґрунтознавство, фітомедицина, біотехнології та екологія …… 130

3.1.4.3. Технології та якість продукції тваринництва……..…… 143

3.1.4.4. Здоров’я тварин……..…... 150

3.1.4.5. Техніка, енергетика та інформатизація АПК……..…..……. 154

3.1.4.6. Лісівництво та декоративне садівництво……. 160

3.1.4.7. Економіка і менеджмент…… 173

3.1.4.8. Земельні ресурси…..…….…… 182

3.1.4.9. Правознавство…..……. 183

3.1.4.10. Сільськогосподарська радіологія ……...…… 184

3.1.4.11. Українська лабораторія якості і безпеки продукції агропромислового комплексу…… 188

3.1.4.12. ВП НУБіП України «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»…. 190
3.1.5. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів…… 192
3.1.5.1. Аспірантура та докторантура……... 192
3.1.5.2. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій……...… 195
3.1.6. Наукові публікації та видавнича діяльність……...… 197
3.1.7. Винахідницька діяльність……... 199
3.1.8. Наукові конференції, з'їзди, семінари……... 201
3.1.9. Науково-дослідна робота молодих вчених та студентів……..……... 203
3.2. Науково-інноваційна та інформаційно-консультаційна діяльність, впровадження в практику результатів досліджень……..... 210
3.3. Навчально-науково-виробнича діяльність .....…... 211
4. Навчально-наукова діяльність з інформатизації і телекомунікаційних систем.. 214
5. Діяльність наукової бібліотеки……..……..……..……... 228
6. Фінансово-економічна діяльність…….. 237
7. Соціально-побутові умови викладачів і студентів……..……... 245
8. Адміністративно-господарська діяльність…….……..... 248
9. Міжнародна діяльність та зовнішньоекономічні зв'язки……..……... 250
10. Премії та відзнаки вчених університету……..……..……... 263
11. Основні завдання НУБіП України на 2019 рік…….……... 272

1. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ ЗА 2018 РІК

1.1. Коротка історична довідка про університет

Національний університет біоресурсів і природокористування України (до жовтня 2008 р. – Національний аграрний університет) розпочав своє функціонування шляхом об'єднання трьох самостійних інститутів: Київського сільськогосподарського, Київського лісогосподарського і Київського ветеринарного. Київський сільськогосподарський інститут бере свій початок від сільськогосподарського відділення, що було відкрите 30 вересня 1898 р. у складі Київського політехнічного інституту і трансформувалось у 1918 р. у сільськогосподарський (агрономічний) факультет, а у 1922 р. – Київський сільськогосподарський інститут, який з 1923 р. став самостійним вищим навчальним закладом. У 1930–1934 рр. на базі Київського сільськогосподарського інституту сформувалися і розпочали свою діяльність агрохімічний інститут, інститут механізації та електрифікації сільського господарства, агроінженерний інститут цукрової промисловості, агроекономічний інститут, інженерно-економічний інститут, агропедагогічний інститут, гідромеліоративний інститут, зоотехнічний інститут, які були згодом реорганізовані в самостійні науково-дослідні інститути та факультети.

У 1948 р. за високі досягнення у навчальній та науковій діяльності, а також з нагоди 50-річчя Київський сільськогосподарський інститут був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора.

Київський лісогосподарський інститут розпочав свою історію в 1840 р. з лісового факультету Інституту сільського господарства і лісівництва в м. Маримонт (Польща), який згодом (1862 р.) перебазувався до м. Новоалександрія (нині м. Пулави). На початку Першої світової війни (1914 р.) Новоалександрійський інститут сільського господарства і лісівництва був переведений до м. Харків і з 1921 р. отримав назву «Харківський інститут сільського господарства і лісівництва». У 1930 р. у результаті об'єднання лісового факультету Харківського СГІ та лісоінженерного факультету Київського СГІ був утворений Український лісотехнічний інститут, який у 1936 р. реорганізований у Київський лісогосподарський інститут.

У 1954 р. Київський сільськогосподарський і Київський лісогосподарський інститути були об'єднані в один навчальний заклад, який отримав назву «Українська ордена Трудового Червоного Прапора сільськогосподарська академія» (УСГА).

У 1957 р. до складу навчальної частини УСГА на правах факультету був приєднаний Київський ветеринарний інститут, який починав роботу у 1920 р. як факультет КПІ, а в 1921 р. став самостійним Київським ветеринарно-зоотехнічним інститутом. У 1930 році КВЗІ розділився на два самостійні інститути – ветеринарний та зоотехнічний. Останній був приєднаний до Харківського сільськогосподарського інституту. До 1956 р. Київський ветеринарний інститут був одним з найбільших навчальних закладів цього профілю в колишньому СРСР.

З 1956 р. до 1962 р. Українська сільськогосподарська академія входила до структури Української академії сільськогосподарських наук (УАСГН) як її навчальна частина (Президентом академії був академік Власюк П.А., а ректори академії на той час мали статус віце-президентів УАСГН).

З 1962 р. до 1992 р. Українська сільськогосподарська академія (як навчальний заклад) існувала автономно від ВАСГНІЛ (куди перейшли науково-дослідні інститути УАСГН) з підпорядкуванням Міністерству сільського господарства УРСР, а згодом – СРСР. У 1982 р. при Українській сільськогосподарській академії була створена Вінницька філія, яка в 1991 р. стала самостійним закладом (нині – Вінницький національний аграрний університет).

У серпні 1992 р. Українська сільськогосподарська академія була реорганізована в Український державний аграрний університет, якому згідно з Постановою Верховної Ради України від 29 липня 1994 р. № 158 присвоєно статус Національного з наданням прав автономії та самоврядності. Відтоді він іменувався «Національний аграрний університет» (НАУ) і згідно з вищевказаною постановою та Постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 1995 р. № 387 перебував у функціональному управлінні останнього.

У різні роки до університету були приєднані структурні підрозділи – інститути, коледжі, технікуми, господарства. Так, у 1996 році до складу університету було передано Ніжинський агротехнічний коледж (Чернігівська область), у 1997 р. – Бережанський агротехнічний коледж (Тернопільська область), Заліщицький (Тернопільська область, Боярський (Київська область) сільськогосподарські технікуми, Немішаївський аграрний та Ірпінський економічний технікуми (Київська область), у 2005 р. – Бобровицький коледж економіки і менеджменту ім. О. Майнової (Чернігівська обл.), у 2007 р. – Мукачівський аграрний коледж (Закарпатська обл.), у 2016 р. – Рівненський коледж (Рівненська обл.).

У 2004 році до університету було приєднано Кримський агротехнологічний університет (м. Сімферополь) разом із його коледжами та технікумами: Агропромисловий коледж; Бахчисарайський будівельний технікум; Прибрежненський технікум; Технікум гідромеліорації та механізації сільського господарства. Але з початком у 2014 році військової агресії зі сторони Російської Федерації з цими закладами співпрацю було призупинено.

У 2003 р. в складі університету утворено Українську лабораторію якості і безпеки продукції агропромислового комплексу. У 2004 р. було приєднано Український НДІ сільськогосподарської радіології (Київська обл.) та Державний племінний птахівничий завод ім. Фрунзе (АР Крим), а у 2008 році Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції, м. Одеса.

Враховуючи поліпрофільність спеціальностей в НАУ, високий рівень науково-дослідної діяльності, значний рівень аспірантури і докторантури, широкі міжнародні зв'язки та з метою подальшого розширення навчальної, дослідницької та інноваційної діяльності Національного аграрного університету з метою задоволення потреб агропромислової, природоохоронної та інших галузей економіки, а також враховуючи необхідність адаптації такої діяльності до вимог міжнародних організацій дослідницьких університетів, Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 945 Національний аграрний університет **перейменовано в Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіП України).**

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 962 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 р. № 1025» («Про заходи щодо оптимізації мережі військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів») відновлено діяльність військової кафедри НУБіП України.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010 р. №76 «Деякі питання надання вищим навальним закладам статусу самоврядного (автономного) дослідницького національного університету» Національному університету біоресурсів і природокористування України надано статус самоврядного (автономного) дослідницького університету.

У 2013 р. було прийнято Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 р. № 486-р «Про віднесення цілісного майнового комплексу Національного університету біоресурсів і природокористування України до сфери управління Міністерства освіти і науки», яким було розпочато процедуру передачі університету до сфери управління Міністерства освіти і науки України. У 2015 р. дану процедуру було завершено утворенням Комісії з передачі майна (наказ Міністерства освіти і науки України від 03.07.2014 р. № 785 «Про передачу цілісного майнового комплексу Національного університету біоресурсів і природокористування України до сфери

управління Міністерства освіти і науки» зі змінами від 20.08.2015 р. № 886) і підписанням Міністром освіти і науки України Квітом С.М. Акту приймання-передачі від 30.09.2015 р.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 10 квітня 2015 р. № 429 було затверджено нову редакцію Статуту Національного університету біоресурсів і природокористування України, відповідно до якого університет перейшов у підпорядкування Міністерства освіти і науки України.

У 2018 році у зв'язку із внесенням змін до Закону України «Про Вищу освіту» наказом Міністерством освіти і науки України № 443 від 02.05.2018 р. Статут НУБіП України було затверджено у новій редакції.

1.2. Сучасний стан та стратегія розвитку університету

За багаторічну історію існування Університету в його стінах підготовлено десятки відомих українських політиків та громадських діячів, сотні вчених, педагогів, керівників підприємств, організацій і установ, сотні тисяч фахівців-виробничників, які є гордістю Університету та всієї держави.

Для виконання покладених на Університет нових статутних функцій з формування патріотичної національної еліти України, забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців для органів державного управління, наукових, освітніх установ та суб'єктів підприємництва в аграрному секторі, з розвитку наук про життя, раціонального природокористування, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Указу Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», нинішніх і майбутніх вимог суспільства, ректоратом Університету була розроблена Програма розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2015-2020 рр. «Голосіївська ініціатива – 2020», в якій вибудована нова п'ятирічна багатовекторна стратегія розвитку за напрямами життєдіяльності Університету та вказані механізми її реалізації.

Програма розроблена з метою здійснення якісних і кількісних перетворень в НУБіП України для набуття ним повноцінних характеристик статусу дослідницького університету України, як одного з лідерів освіти та науки міжнародного рівня. Основним завданням запропонованих змін має стати формування Університету як головного галузевого навчально-наукового центру України з підготовки науково-педагогічних, наукових, управлінських і фахових кадрів вищої кваліфікації для органів влади, сільського господарства та пов'язаних з ним суміжних галузей економіки та сфер суспільного життя. Університет дослідницького типу буде концентрувати свої зусилля на науковому забезпеченні ефективного розвитку аграрного сектору, суміжних із ним інших сфер національної економіки, розвитку біоекономіки, галузей наук про життя, підвищенні конкурентоспроможності вітчизняної освіти, інтеграції системи української освіти в єдиний європейський освітній простір.

Кінцевою метою діяльності Університету є підготовка висококваліфікованих фахівців європейського і світового рівня, творче поєднання освітянської і наукової діяльності.

Місія Університету: створювати, систематизувати, зберігати й поширювати сучасні наукові знання для покращення якості життя людей; готувати фахівців європейського і світового рівня інтелектуального та особистісного розвитку. Свою місію НУБіП України реалізує через основні напрями розвитку, до яких належать суспільно-виховна, міжнародна, освітньо-навчальна, науково-дослідницька, інноваційна виробничо-господарська діяльність та інші. Ці напрями реалізуються конкретними кроками розвитку.

Колектив Університету, обравши новий освітньо-науковий курс, реалізуючи стратегічну мету і ціль, визначені Законом України «Про вищу освіту», розробив і затвердив Програму розвитку Університету «Голосіївська ініціатива-2025» на 2021-2025 роки, подав Уряду документи на підтвердження статусу національного.

У 2018 році Університет увійшов до десятки кращих університетів країни і є шостим за підсумками Консолідованого рейтингу вузів України (за результатами трьох рейтингів – «Топ-200 Україна», Scopus і Вебометрикс), а серед вишів міста Києва впевнено тримає 3-тє місце. Університет вже третій рік позиціонується в міжнародному рейтингу QS World University Ranking, за яким входить у 200 кращих університетів Країн Східної Європи та Центральної Азії.

У 2018 році освітній процес і науково-дослідницьку діяльність забезпечували:

– 3 навчально-наукові інститути (енергетики, автоматики і енергозбереження, лісового і садово-паркового господарства, післядипломної освіти);

– 13 факультетів базового закладу (аграрного менеджменту, агробіологічний, ветеринарної медицини, гуманітарно-педагогічний, економічний, захисту рослин, біотехнологій та екології, землевпорядкування, інформаційних технологій, конструювання та дизайну, механіко-технологічний, тваринництва та водних біоресурсів, харчових технологій та управління якістю продукції АПК, юридичний);

– кафедра військової підготовки;

– 11 регіональних навчальних закладів – відокремлених підрозділів НУБіП України (Бережанський агротехнічний інститут, Бобровицький коледж економіки та менеджменту ім. О.Майнової, Боярський коледж екології і природних ресурсів, Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого, Ірпінський економічний коледж, Мукачівський аграрний коледж, Немішаївський агротехнічний коледж, Ніжинський агротехнічний інститут, Ніжинський агротехнічний коледж, Рівненський коледж);

дослідні станції та навчально-дослідні господарства (Боярська лісова дослідна станція, Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка, Навчально-дослідне господарство «Ворзель», Агрономічна дослідна станція);

науково-дослідні інститути (НДІ техніки і технологій, НДІ технологій та якості продукції тваринництва, НДІ здоров'я тварин, НДІ рослинництва та ґрунтознавства, Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції, м. Одеса, НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології, НДІ лісівництва та декоративного садівництва, НДІ економіки і менеджменту, Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК, Український НДІ сільськогосподарської радіології).

На сьогодні в університеті сформувався потужний викладацький склад. В освітньому процесі беруть участь (у т. ч. за сумісництвом) 1357 науково-педагогічних працівника (257 докторів наук і 883 кандидати наук). В Університеті станом на 01.12.2018 р. навчається 24014 осіб, з них в НУБіП України – 14917 осіб.

Університет надає широкий спектр освітніх послуг і має право на підготовку фахівців відповідних спеціальностей за такими освітніми та науковими ступенями: молодший спеціаліст – за 26 спеціальностями; бакалавр – за 38 спеціальностями; спеціаліст – за 13 спеціальностями; магістр – за 36 спеціальностями та понад 50 освітніми програмами; кандидат наук – за 34 спеціальностями; доктор наук – за 34 спеціальностями.

Студенти Університету за підсумками проведення ІІ туру Всеукраїнської студентської олімпіади за 2017-2018 рр. зайняли 1 місце серед 17 аграрних закладів вищої освіти. 44 студенти стали переможцями та призерами Всеукраїнських олімпіад, зокрема – перше місце здобули 8 студентів, друге місце – 33, третє місце – 13. За підсумком Всеукраїнської студентської олімпіади 2017-2018 р. університет займає 5 місце серед 300 вишів України.

У 2018 р. в Університеті (м. Київ) функціонувало 20 спеціалізованих вчених рад, з яких 16 докторських і 4 кандидатські, за 49 спеціальностями з 7 галузей науки.

Разом по університету та відокремлених підрозділах НУБіП України у 2018 р. було профінансовано науково-дослідних робіт та договорів з надання послуг на суму 52304,213 тис. грн., у т.ч. по загальному фонду – 34420,43 тис. грн.; по спеціальному

фонду – 17883,47 тис. грн. За результатами проведених наукових досліджень у 2018 році вченими університету створено 423 об'єкти інтелектуальної власності.

В університеті видається 24 наукових видання, 23 з яких є фаховими.

Росту авторитету, наукового потенціалу сприяло святкування 120-річчя з дня заснування університету, проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Цілі сталого розвитку третього тисячоліття: виклики для університетів наук про життя», в якій прийняло участь понад 1100 учасників із 156 закладів вищої освіти, наукових установ, у тому числі 70 іноземних учасників із 24 країн світу.

На сьогодні НУБіП України співпрацює зі 129 установами з 40 країн у рамках угод про співробітництво. У 2018 році 1368 викладачів, науковців, аспірантів та студентів НУБіП України взяли участь у різноманітних міжнародних заходах (у т.ч. навчання, стажування, навчально-виробничі практики). В університеті діє 21 угода міжуніверситетської мобільності в рамках програми Erasmus +. У 2018 році підготовлено та подано 7 проектних заявок за міжнародними грантовими програмами та фондами (ERASMUS +, HORIZON 2020, COST, PEOPLE, NATO ін.).

211 іноземних громадян з Алжиру, Азербайджану, Вірменії, Гани, Грузії, Еквадору, Ізраїлю, Ірану, Іраку, Китаю, Конго, Казахстан, Камеруну, Королівства Свазіленду, Лівану, Лівії, Молдови, Німеччини, Нідерланди, Польщі, Італії, Російської Федерації, Туреччини, Туркменістану, Таджикистану Йорданії, США здобувають освіту в університеті, з них 33 особи – на підготовчому відділенні. У 2018 р. в університеті було прийнято 195 осіб у складі 46 делегацій з 18 країн світу (Польща, Франція, Чехія, Швеція, Німеччина, США, Нідерланди, Канада, Молдова, Ізраїль, Латвія, Хорватія, Азербайджан, Румунія, Республіка Корея, Японія, Норвегія, В'єтнам, Нігерія, Болгарія).

За 2018 рік було проведено 12 засідань вчених рад університету, де було розглянуто 253 питання, та 12 засідань ректорату, де розглянуто 116 питань життєдіяльності університету

У 2018 році активно розпочали роботу Школа лідерства НУБіП України та Стартап-школа, відбулися перші випуски слухачів.

2. НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА

2.1. Навчальна робота

2.1.1. Науково-педагогічні працівники

На сьогодні у базовому закладі університету (м. Київ) працюють 1357 науково-педагогічних працівників (НПП). Із них 83 % мають наукові ступені та вчені звання. Середній вік НПП складає 47 років.

Якісний склад науково-педагогічного персоналу: докторів наук і професорів – 273 особи; кандидатів наук і доцентів – 867 осіб; у тому числі: академіків НААН та НАПН України – 13; член-кореспондентів НАН України, НААН та НАПН України – 22; заслужених діячів науки і техніки України – 24; заслужених працівників освіти України – 26; заслужених працівників вищої школи України – 1; заслужених винахідників України – 3; заслужених працівників ветеринарної медицини – 1; заслужених працівників сільського господарства – 11; заслужених працівників транспорту України – 1; заслужених енергетиків України – 1; заслужених будівельників України – 1; заслужених економістів України – 4; заслужених лісівників України – 1; заслужених юристів України – 1; заслужених журналістів України – 1; заслужених працівників фізичної культури і спорту України – 1; заслужених працівників культури України – 2; заслужених артистів України – 2; заслужених тренерів України – 1; народних артистів України – 2; майстрів спорту України – 10. Якісний склад науково-педагогічних працівників у межах навчально-наукових інститутів і факультетів наведено в табл. 2.1-2.2. Склад науково-педагогічних працівників за віком наведено в табл. 2.3-2.4.

Таблиця 2.1. Динаміка змін складу НПП за 2014-2018 рр.

Роки	Загальна кількість ставок НПП			Кількість штатних НПП, які мають звання		Кількість НПП, які беруть участь у роботі експертних рад, НМК та інших рад, комісій і комітетів	Кількість НПП, які є співавторами типових навчальних програм	Кількість НПП, які мають державні нагороди та почесні звання	Кількість НПП, які підвищували кваліфікацію
	всього	у т.ч. зайнятих		академіка, члена-кореспондента державних академій наук	академіка, члена-кореспондента академій наук, створених на громадських засадах				
		штатними НПП	сумісни-ками						
2014	1222,5	1101	121,5	41	88	213	241	168	541
2015	1213,75	1119,75	94	31	86	199	220	160	387
2016	1130,0	1064,5	65,5	32	89	182	241	171	648
2017	1139,3	1061,55	77,75	32	85	192	198	160	593
2018	1115,5	1026	89,5	32	80	214	208	153	532

Таблиця 2.2. Якісний склад НПП станом на 01.11.2018 р.

ННІ, факультет	Загальна кількість ставок НПП			Кількість штатних НПП, які мають звання		Кількість НПП, які беруть участь у роботі експертних рад, НМК та інших рад, комісій і комітетів	Кількість НПП, які є співавторами типових навчальних програм	Кількість НПП, які мають державні нагороди та почесні звання	Кількість НПП, які підвищували кваліфікацію
	всього	у т.ч. зайнятих		академіка, члена-кореспондента державних академій наук	академіка, члена-кореспондента академій наук, створених на громадських засадах				
		штатними НПП	сумісни-ками						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лісового і садово-паркового господарства	79,50	76,25	3,25	1	21	18	37	25	21
Енергетики, автоматики і енергозбереження	79	75	4	1	3	17	21	14	25
Післядипломної освіти	11,5	10,25	1,25	–	1	9	14	5	15
Агробіологічний	102,75	95,75	7,0	8	4	37	31	25	56
Захисту рослин, біотехнологій та екології	78,5	69,5	9	7	3	22	27	15	40
Тваринництва та водних біоресурсів	70	68,25	1,75	3	5	16	9	9	29
Ветеринарної медицини	97,25	97,25	-	2	15	32	33	12	39
Механіко-технологічний	57,75	53	4,75	1	8	3	–	5	37
Конструювання та дизайну	47,5	43,25	4,25	1	6	11	10	9	25
Економічний	108,5	100,75	7,75	2	–	4	2	3	76
Аграрного менеджменту	54,5	50,75	3,75	2	1	4	2	4	30

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Землевпорядкування	34,25	31	3,25	–	1	6	2	3	24
Юридичний	46	44	2	–	6	6	–	2	19
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	25,0	23,5	1,5	–	2	4	8	5	15
Інформаційних технологій	56	44,25	11,75	1	2	12	3	4	25
Гуманітарно-педагогічний	167,5	143,25	24,25	3	2	13	9	13	56
Разом	**1115,5**	**1026**	**89,5**	**32**	**80**	**214**	**208**	**153**	**532**

Таблиця 2.3. Динаміка змін складу НПП (фізичних осіб) за віком за 2014-2018 рр.

Роки	**До 35 років**						**36 – 50 років**						**51 – 60 років**						**Старші 60 років**						
	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	**Всього фізичних осіб**	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	**Всього фізичних осіб**	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	**Всього фізичних осіб**	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	**Всього фізичних осіб**	**Разом**
2014	2	7	176	275	156	**458**	51	58	397	402	107	**634**	76	72	167	158	50	**314**	157	130	141	146	21	**341**	**1723**
2015	1	4	119	240	128	**380**	38	64	391	411	70	**588**	58	64	121	126	31	**246**	124	114	100	105	11	**261**	**1435**
2016	1	7	76	202	84	**292**	39	60	427	455	64	**600**	56	61	114	111	23	**213**	118	106	98	92	14	**231**	**1336**
2017	1	4	65	195	65	**244**	40	70	409	420	84	**604**	53	54	106	100	32	**212**	132	109	86	86	17	**247**	**1327**
2018	-	4	63	170	76	**251**	34	70	418	416	56	**586**	60	61	111	106	31	**207**	119	109	92	89	21	**236**	**1280**

Таблиця 2.4. Склад НПП за віком станом на 01.11.2018 р.

ННІ, факультет	**До 35 років**						**36 – 50 років**						**51 – 60 років**						**Старші 60 років**						
	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	**Всього фізичних осіб**	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	**Всього фізичних осіб**	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	**Всього фізичних осіб**	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	**Всього фізичних осіб**	**Разом**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Лісового і садово-паркового господарства	–	–	6	26	4	**30**	–	2	27	28	1	**31**	4	4	7	8	–	**12**	14	13	8	8	–	**23**	**96**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Енергетики, автоматики і енергозбереження	–	–	3	16	1	**17**	–	2	17	18	4	**25**	1	3	11	10	1	**15**	11	12	17	16	3	**32**	**89**
Післядипломної освіти	–	–	–	–	–	**1**	1	2	3	1	–	**8**	1	1	1	1	–	**3**	2	2	1	1	–	**6**	**18**
Агробіологічний	–	–	2	7	3	**10**	–	3	47	48	2	**62**	3	3	10	11	1	**15**	17	14	14	14	–	**32**	**119**
Захисту рослин, біотехнологій та екології	–	–	5	13	4	**19**	–	5	25	21	–	**25**	4	4	12	12	–	**16**	14	14	4	4	–	**18**	**78**
Тваринництва та водних біоресурсів	–	–	2	10	3	**13**	4	5	28	29	–	**34**	4	3	5	4	1	**10**	8	8	8	8	–	**16**	**73**
Ветеринарної медицини	–	–	5	12	3	**15**	5	6	39	44	2	**52**	11	11	14	16	–	**27**	10	10	4	4	–	**14**	**108**
Механіко-технологічний	–	–	3	5	3	**11**	–	–	17	16	3	**23**	4	3	12	7	2	**14**	3	1	11	10	1	**14**	**62**
Конструювання та дизайну	–	1	–	8	–	**9**	–	–	12	13	2	**17**	2	1	10	8	3	**13**	9	7	5	4	1	**15**	**54**
Економічний	–	–	7	15	9	**25**	7	7	49	53	5	**75**	3	3	10	10	1	**14**	7	8	4	4	6	**15**	**129**
Аграрного менеджменту	–	–	9	11	11	**20**	4	4	30	32	3	**37**	5	6	3	2	–	**8**	5	5	–	–	–	**5**	70
Землевпорядкування	–	–	2	8	3	**11**	1	3	14	14	3	**20**	2	4	3	1	–	**5**	2	1	1	2	1	**4**	**40**
Юридичний	–	2	5	11	6	**16**	-	6	21	14	–	**29**	2	3	1	1	1	**6**	–	–	1	1	–	**1**	**52**
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	–	–	–	6	3	**9**	1	1	9	11	–	**11**	4	4	1	1	–	**5**	3	3	1	1	–	**4**	**29**
Інформаційних технологій	–	–	4	8	8	**16**	2	5	13	11	8	**25**	4	3	4	4	4	**12**	7	5	6	5	3	**16**	**69**
Гуманітарно-педагогічний	–	1	10	14	15	**29**	9	19	67	63	23	**112**	6	5	7	10	17	**32**	7	6	7	7	6	**21**	**194**
Разом	**–**	**4**	**63**	**170**	**76**	**251**	**34**	**70**	**418**	**416**	**56**	**586**	**60**	**61**	**111**	**106**	**31**	**207**	**119**	**109**	**92**	**89**	**21**	**236**	**1280**

За звітній період науково-педагогічний склад університету поповнився 17 докторами наук, інформацію про яких наведено у табл. 2.5.

Таблиця 2.5. Доктори наук,
які поповнили кадровий склад університету в 2018 р.

№ п/п	Кафедра	Прізвище, ім'я, по батькові	Вчене звання	Наукова ступінь
НПП НУБіП України, які захистили докторські дисертації				
1.	Економічної теорії	БАЙДАЛА Вікторія Володимирівна	доцент	Доктор економічних наук
2.	Електропостачання	НІКІФОРОВ Андрій Петрович	доцент	Доктор технічних наук
3.	Електропостачання	БЕЗКРОВНИЙ Микола Федорович	доцент	Доктор економічних наук
4.	Екобіотехнології та біорізноманіття	КОЛОМІЄЦЬ Юлія Василівна	доцент	Доктор сільсько-господарських наук
5.	Журналістики та мовної комунікації	ЛИЧУК Марія Іванівна	доцент	Доктор філологічних наук
6.	Психології	ЯШНИК Світлана Валеріївна	доцент	Доктор педагогічних наук
Доктори наук, які прийняті на роботу до НУБіП України				
7.	Економічної кібернетики	ЖЕРЛІЦИН Дмитро Михайлович *(сумісник)*	доцент	Доктор економічних наук
8.	Комп'ютерних наук	ЦІДИЛО Іван Миколайович *(сумісник)*	доцент	Доктор педагогічних наук
9.	Комп'ютерних наук	БОНДАРЕНКО Віктор Євгенович *(сумісник)*	доцент	Доктор технічних наук
10.	Комп'ютерних систем і мереж	ЛАХНО Валерій Анатолійович	професор	Доктор технічних наук
11.	Виробничого та інвестиційного менеджменту	МАЙОРОВА Тетяна Володимирівна *(сумісник)*	професор	Доктор економічних наук
12.	Теорії та історії держави і права	БРИГІНЕЦЬ Олександр Олексійович	доцент	Доктор юридичних наук
13.	Теорії та історії держави і права	ФЕДОТОВА Ганна Валеріївна *(сумісник)*	с.н.с.	Доктор юридичних наук
14.	Адміністративного та фінансового права	ПОЗНЯКОВ Спартак Петрович	доцент	Доктор юридичних наук
15.	Аграрного консалтингу та туризму	МИХАЙЛІЧЕНКО Ганна Іванівна *(сумісник)*	доцент	Доктор економічних наук
16.	Публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності	ЛУКІНА Тетяна Олександрівна	професор	Доктор наук з державного управління
17.	Публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності	СПАСЬКИЙ Габріель Васильович *(сумісник)*		Доктор економічних наук

2.1.2. Навчально-методична робота

Програма розвитку університету на 2015-2020 рр. «Голосіївська ініціатива – 2020» визначила важливі аспекти навчально-методичної роботи Університету в 2018-2019 навчальному році, якими стала розробка нормативної документації, що регламентує організацію навчально-виховного процесу.

Зважаючи на зазначене, у звітному році навчальним та навчально-методичним відділами підготовлені, затверджені навчально-методичною радою університету та видані:

− Положення про освітні програми у НУБіП України;

− Положення про навчально-методичну раду НУБіП України;

− Положення про екзамени та заліки у НУБіП України;

− Положення про підготовку магістрів у НУБіП України;

− Положення про підготовку та захист магістерської роботи у НУБіП України;

− Положення про академічну доброчесність у НУБіП України;

− Правила призначення академічних стипендій у НУБіП України.

Важливими завданнями навчально-методичної роботи в контексті реалізації ступеневої системи в університеті були:

– забезпечення ліцензійних та акредитаційних вимог до підготовки фахівців;

– наповнення відповідним змістом освітньої діяльності на основі використання сучасних навчальних технологій;

– запровадження прогресивних технологій атестації студентів і слухачів на різних етапах їх підготовки;

– запровадження Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, критеріїв рейтингової оцінки знань, підготовки електронного тестування для визначення рівня професійних знань, вмінь і навиків.

На виконання поставлених завдань у звітному році навчальним та навчально-методичним відділами спільно з деканатами відповідних факультетів (дирекціями ННІ):

- розроблено ліцензійні справи та отримано ліцензії на підготовку фахівців з вищою освітою ступеню «Бакалавр» за спеціальностями: 103 − Науки про землю; 125 − Кібербезпека; 144 − Теплоенергетика;
- розроблено ліцензійні справи та отримано ліцензії щодо збільшення ліцензованих обсягів на підготовку фахівців з вищою освітою ступеню «Магістр» за спеціальністю 281 − Публічне управління та адміністрування;
- розроблено акредитаційні справи та отримано сертифікати про акредитацію спеціальностей та освітніх програм підготовки фахівців з вищою освітою ступенів:

– «Магістр» − за спеціальностями: 187 − Деревообробні та меблеві технології; 274 − Автомобільний транспорт; − освітніми програмами: Публічне управління та адміністрування; Управління навчальним закладом; Філологія; Технології зберігання, консервування та переробки м'яса; Технології зберігання та переробки водних біоресурсів; Якість, стандартизація та сертифікація; Управління інноваційною діяльністю; Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами; Фінанси і кредит; Облік і аудит; Економіка підприємства; Економічна кібернетика; Педагогіка вищої школи; Соціальна робота; Водні біоресурси та аквакультура; Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; Маркетинг; Ветеринарна медицина; Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза; Обладнання лісового комплексу; Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва; Будівництво та цивільна інженерія; Інформаційні управляючі системи і технології; Комп’ютерний еколого-економічний моніторинг;

– «Бакалавр» − за спеціальностями: 121 − Інженерія програмного забезпечення; 123 − Комп’ютерна інженерія; − освітніми програмами: Харчові технології; Ветеринарна медицина.

Ухвалені навчально-методичною радою і затверджені Вченою радою Університету розроблені вперше освітні програми підготовки фахівців з вищою освітою освітнього

ступеню «Магістр»: цифрова економіка, технології харчових продуктів оздоровчого призначення, технологічна експертиза, якість та безпечність харчової продукції, ветеринарна лабораторна діагностика, прикладна економіка, регіональна економіка.

З метою наповнення відповідним змістом освітньої діяльності у звітному році навчальним та навчально-методичним відділами підготовлені, затверджені та видані: Каталог нормативних документів з організації освітнього процесу в НУБіП України − 2018; Каталог навчальних планів і програм підготовки магістрів. 2018-2019 навчальний рік (українською та англійською мовами); Каталог навчальних планів і програм підготовки бакалаврів. 2018-2019 навчальний рік (українською та англійською мовами); Каталог освітніх програм підготовки магістрів. 2018-2019 навчальний рік (у 3-х томах); Каталог освітніх програм підготовки бакалаврів. 2018-2019 навчальний рік (у 3-х томах); Навчальні плани підготовки магістрів. Рік вступу − 2018 (українською та англійською мовами); Навчальні плани підготовки бакалаврів. Рік вступу − 2018 (українською та англійською мовами).

На сьогодні в НУБіП України на всіх курсах для всіх напрямів (спеціальностей) підготовки фахівців запроваджена Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС), за якою облік навчального навантаження студентів, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання, обліковується у кредитах ЄКТС. Використання ЄКТС наближає оцінювання знань студентів до європейських критеріїв. Кредитно-модульна система навчання запроваджена також і для заочної форми навчання.

Навчально-методичну роботу викладачів Університету в звітному році спрямовано на забезпечення навчального процесу підручниками, навчальними посібниками і методичними розробками, у т.ч. на електронних носіях інформації, типовими та робочими навчальними програмами дисциплін, що входять до освітньо-професійних програм з урахуванням ступеневості підготовки фахівців та світового досвіду в галузі освіти. У 2018 р. науково-педагогічні працівники базового закладу університету (м. Київ) підготували та видали 30 підручників і 123 навчальних посібника за рекомендацією до друку Вченої ради НУБіП України чи з грифом Міністерства освіти і науки України або Міністерства аграрної політики та продовольства України (до закінчення терміну дії грифа), 664 методичні розробки (табл. 2.6-2.7). Значних результатів у цьому досягли такі факультети та ННІ: гуманітарно-педагогічний; механіко-технологічний; агробіологічний; землевпорядкування; ветеринарної медицини; енергетики, автоматики і енергозбереження.

Забезпеченість дисциплін навчальною літературою у розрізі навчально-наукових інститутів і факультетів знаходиться в межах 66-94 %, а в середньому по університету даний показник становить – 88 %. Найнижчу забезпеченість, у порівнянні з іншими факультетами та ННІ, мають ННІ післядипломної освіти та факультети економічний, аграрного менеджменту, конструювання та дизайну. Аналіз забезпеченості дисциплін навчальною літературою дозволив визначити першочергову потребу видання навчальної літератури на окремих кафедрах. Перелік підручників і навчальних посібників, що потребують термінового видання, становить понад 200 найменувань. Особливу увагу на цю важливу складову діяльності у 2019 р. слід звернути таким кафедрам: вищої та прикладної математики, геодезії та картографії, будівництва, управління земельними ресурсами.

Зважаючи на зазначене, у 2018 р. наукова бібліотека НУБіП України отримала 7613 примірників навчальної та наукової літератури (книги, періодичні видання, у т. ч. іноземні) на суму 288055,00 грн. У загальному фонді бібліотеки знаходиться 769875 примірників підручників та навчальних посібників. У поточному році бібліотека отримала 7 примірників іноземної літератури із FAO, а з редакційно-видавничого відділу – 335 примірників навчальної літератури.

У 2018 р. в університеті продовжувалася робота щодо створення електронних навчальних курсів та лекцій з навчальних дисциплін, підручників, навчальних посібників і методичних розробок на WEB-сайтах факультетів, навчально-наукових інститутів та в

загально університетській комп'ютерній мережі. В електронну форму переведено значну кількість підручників і навчальних посібників, авторами яких є науково-педагогічні працівники НУБіП України, створено електронні варіанти ряду курсів лекцій, що викладаються студентам університету, електронні методичні розробки до вивчення окремих дисциплін, розроблено навчально-контролюючі системи. Всього підготовлено: підручників і навчальних посібників – 80, методичних розробок – 272, лекцій – 462 (табл. 2.8-2.9).

Для покращання вивчення навчальних дисциплін та з метою прищеплення студентам навичок використання комп'ютерної техніки у професійній діяльності на кафедрах університету проводилася розробка відповідного програмного забезпечення. У цьому плані слід відзначити кафедри інформаційних систем, інформаційних і дистанційних технологій, автоматики та робототехнічних систем. У той же час ще не на всіх факультетах і ННІ створено електронні варіанти лекцій та навчальної літератури на високому рівні. Передові позиції у цій справі займають ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження, факультети гуманітарно-педагогічний, інформаційних технологій, механіко-технологічний, конструювання та дизайну.

Важливою складовою навчально-методичної роботи стала участь співробітників університету в роботі науково-методичних комісій Міністерства освіти і науки України та Міністерства аграрної політики та продовольства України, на які покладаються такі завдання: внесення пропозицій щодо удосконалення організаційного та методичного забезпечення навчально-виховного процесу, інтенсифікації навчального процесу на основі впровадження сучасних стандартів вищої освіти, передових методів навчання, освітніх та інформаційних технологій; визначення вимог до кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників. Наказом Міністерства освіти і науки України від 06.04.2016 р. № 375 «Про затвердження персонального складу науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України» 13 провідних науково-педагогічних працівників нашого університету увійшли до складу зазначених комісій (підкомісій), а саме: з інформаційних технологій, автоматизації та телекомунікацій (підкомісія «151. Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»), з інженерії (підкомісії «141. Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», «162. Біотехнологія та біоінженерія»), з аграрних наук та ветеринарії (підкомісії «201. Агрономія», «202. Захист і карантин рослин», «203. Садівництво та виноградарство», «204. Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», «205. Лісове господарство», «206. Садово-паркове господарство», «207. Водні біоресурси та аквакультура», «208. Агроінженерія», «211. Ветеринарна медицина», «212. Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»).

У 2018 р. співробітники НУБіП України брали участь у роботі 20 науково-методичних комісій Міністерства аграрної політики та продовольства України з наступних напрямів підготовки: агрономія; захист рослин; технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; ветеринарна медицина; екологія та біотехнологія; рибне господарство та аквакультура; геодезія та землеустрій; лісове і садово-паркове господарство; енергетика та електротехнічні системи в АПК; процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва; економіка та підприємництво, менеджмент і адміністрування; харчові технології та інженерія; впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес; загальноосвітні, суспільні і гуманітарні дисципліни; педагогічна освіта, фізичне виховання і спорт; виховна робота; післядипломна освіта та дорадництво; міжнародне співробітництво; правознавство. Очолюють зазначені науково-методичні комісії провідні науково-педагогічні працівники університету, як правило доктори наук і професори, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр. У звітному році понад 50 провідних науково-педагогічних працівника університету у складі експертів Міністерства освіти і науки України брали участь у проведенні ліцензійних та

акредитаційних експертиз у закладах вищої освіти I-IV рівнів акредитації.

В університеті створено необхідні умови для творчого росту його співробітників. За 2017-2018 н.р. понад 60 науково-педагогічних працівників підвищили свій рівень педагогічної майстерності, понад 300 – з інформаційно-комунікаційних технологій (брали участь у майстер-класах щодо створення електронних навчальних курсів дисциплін на базі платформи дистанційного навчання Elearn). Науково-педагогічні працівники університету брали участь в інформаційно-консультаційному забезпеченні реформування та прогресивного розвитку села та надавали аграрним підприємствам інформаційно-дорадницькі послуги (табл. 2.12-2.13).

Навчальний, навчально-методичний відділи і відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи разом з іншими підрозділами університету брали участь в роботі низки виставок, форумів і семінарів, на яких було представлено досягнення університету з навчальної, наукової, інноваційної, навчально-методичної роботи, комп'ютеризації навчального процесу, дистанційної форми навчання, профорієнтаційної роботи тощо.

Участь у роботі різноманітних виставок, форумів і семінарів:

– Участь в Дев'ятій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2018», м. Київ (Київський палац дітей та юнацтва). Отримано диплом ГРАН-ПРІ «Лідер вищої освіти» (15.03.2018 р.).

– Участь в Конференції для учнів 10 класів та їхніх батьків «Вибір майбутньої професії: університет та стратегія вступу». Даний захід проводив Навчальний центр «Я в курсі» в конференц залах готелю Україна (14.04.2018 р.).

– Участь в Конференції для учнів 11 класів та їхніх батьків «Вибір майбутньої професії: університет та стратегія вступу». Даний захід проводив Навчальний центр «Я в курсі» в конференцзалах готелю «Україна» (16.10.2018 р.).

– Участь у форумі «Успішний 11-класник» на базі НТУ ХПІ «Будинок студентства» м. Харків, організаторами якого виступила компанія ZNOUA. Одним із завдань заходу, було знайомство майбутніх абітурієнтів з представниками вищих навчальних закладів, які надавали фахову, вичерпну інформацію на запитання майбутніх вступників (4.11.2018 р.).

– Участь в освітньому форумі «Успішний 11-класник», яку проводила компанія ZNOUA в Міжнародному виставковому центрі (13.10.2018 р.).

– Участь в Першій профорієнтаційній конференції «Моя майбутня професія» ISB Education в Українському Домі (10.11.2018 р.).

– Участь в засіданні Ради з питань системного менеджменту і ділової досконалості організацій в Клубі лідерів якості України (7.11.2018 р).

– Участь в науково практичній конференції «Системний менеджмент, як основа досконалості, конкурентоспроможності та сталого розвитку організацій і економіки» в Київському національному економічному університеті ім. В.Гетьмана (8.11.2018 р.).

– Участь в Підсумковому засіданні в рамках проекту QUAERE «Система забезпечення якості освіти в України: розвиток на основі ENQA стандартів та рекомендацій» в Міністерстві освіти і науки (27.09.2018 р.).

Участь у роботі наукових шкіл:

– Започаткування Учнівської наукової школи на Черкащині. Виступи з науковими доповідями перед школярами району – як один з елементів профорієнтації. Верхняцький навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів №1-ліцей» Христинівського району Черкаської області (20.04.2018 р.).

– Проведення Учнівської наукової школи у м. Біла Церква. Виступи з науковими доповідями перед учнями шкіл Білої Церкви. Під час заходу було підписано меморандум про співпрацю між університетом та управлінням освіти Білоцерківської міської ради (25.10.2018 р.).

– Проведення Другої Учнівської наукової школи в Хрестинівському районі на Черкащині на базі двох шкіл – Христинівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №2 та Верхняцького навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1-ліцей» (2.11.2018 р.).

Профорієнтаційна робота:

– Участь у ІІ щорічному фестивалі професій у м.Покров на Дніпропетровщині організованого Інтелектуальним центром Громадської організації «Берегиня». Перед учнями 10-11 класів м.Покров (колишній Орджонікідзе) було презентовано НУБіП України (17 травня 2018 р.);

– Участь у ІІ щорічному фестивалі професій у м. Нікополь на Дніпропетровщині організованого Інтелектуальним центром Громадської організації «Берегиня». Перед учнями 10-11 класів м.Нікополь було презентовано НУБіП України (18 травня 2018 р.);

– Участь в Ярмарку професій в Фастівському міському палаці культури що проводить Фастівський районний центр зайнятості (22 лютого 2018 р.)

– Участь в Ярмарку професій в Борисполі що проводить Бориспільський районний центр зайнятості (15 березня 2018 р.)

– Участь в Ярмарку професій в Прилуцькому професійному ліцеї що проводить Прилуцька міськрайонна філія центру зайнятості (23 березня 2018 р.)

– Участь в Ярмарку професій в Новомиргородській ЗОШ І-ІІІ ст №3 за підтримки Центру зайнятості (30 березня 2018 р.)

– Участь в Ярмарку професій в смт. Іванків що проводить Іванківський районний центр зайнятості (17 жовтня 2018 р.)

– Участь в Ярмарку професій в смт. Баришівка що проводить Баришівський районний центр зайнятості (31 жовтня 2018 р.)

– Участь в Ярмарку професій в смт. Сосниця що проводить Сосницький районний центр зайнятості (19 жовтня 2018 р.)

– Участь в Ярмарку професій в смт. Згурівка що проводить Згурівський районний центр зайнятості (19 жовтня 2018 р.)

– Участь в Ярмарку професій в м Старокостянтинів Хмельницької області що проводить Старокостянтинівська міськрайонна філія Хмельницького обласного центру зайнятості (23 жовтня 2018 р.).

Сприяння працевлаштуванню студентів і випускників:

– Проведення Ярмарки вакансій в НУБіП України за участю 40 компаній роботодавців. (22 травня 2018 р.)

– Участь в дискусійній панелі «Ефективна співпраця університету і роботодавця» від проекту UniBiz Bridge в Київській школі економіки (4 жовтня 2018 р.).

– Участь студентів НУБіП України в заході «День молодого спеціаліста» на двох секціях «Школа працевлаштування» та «Ярмарок вакансій» в межах роботи виставки ІнтерАГРО в Міжнародному виставковому центрі (1 листопада 2018 р.).

Проведення днів відкритих дверей Університету:

– День відкритих дверей НУБіП України для учнів шкіл (29 березня та 1 листопада 2018 р.).

– День відкритих дверей НУБіП України для випускників технікумів і коледжів (19 квітня та 25 жовтня 2018 року).

Розміщення реклами про Університет: на освітньому порталі ЗНО Клуб на правах реклами (червень 2018-травень 2019 рр.); в журналі «Сучасна освіта» квітневий і червневий випуск; в «Газеті в дорогу» червневий випуск; в газеті «Львівська пошта» травневий випуск; в рекламно-інформаційній газеті «ПОЛТАВЦІ ІНФО» квітневий випуск.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 06.12.2017 р. № 1572 «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2017/2018 навчальному році» у

базовому закладі університету було проведено І-й етап Всеукраїнської студентської олімпіади, в якому взяли участь 3964 студенти (табл. 2.14-2.15). Всього переможців І етапу олімпіади – 345 студентів, які вибороли призові місця. Заохочення переможців І етапу олімпіади здійснювалося згідно з «Положенням про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади в НУБіП України».

У ІІ-му етапі Всеукраїнської студентської олімпіади у 2017-2018 н.р., який проводився у базових ЗВО, визначених тим же наказом МОН України, взяли участь 277 студентів університету, 44 з яких стали переможцями. Сімнадцять команд студентів університету стали переможцями у командному заліку. Результати участі студентів НУБіП України у ІІ-му етапі Всеукраїнської студентської олімпіади у 2017-2018 н.р. наведено у табл. 2.16-2.17.

Протягом 2018 р. було проведено 10 засідань навчально-методичної ради Університету. На засіданнях ради розглядалися пункти концепції розвитку університету у розрізі питань прийнятого нового закону «Про вищу освіту»: проблеми надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки фахівців, питання ліцензування та акредитації спеціальностей підготовки фахівців, відкриття нових магістерських програм та освітньо-професійних програм підготовки за першим і другим рівнем, внесення змін у цикли дисциплін за вибором університету у навчальних планах підготовки фахівців, підтримано клопотання вчених рад факультетів та ННІ щодо надання рекомендацій вченої ради НУБіП України рукописам підручників, навчальним посібникам, термінологічним словникам і довідникам тощо. Розглянуто та рекомендовано до друку 5 положень, збірники «Результати навчальної, науково-методичної, культурно-виховної та соціальної роботи за 2018 рік» та «Підсумки навчальної, науково-методичної та культурно-виховної роботи відокремлених підрозділів Національного університету біоресурсів і природокористування України за 2018 рік», «Каталог навчальних планів і програм підготовки бакалаврів. 2018-2019 н.р.» та «Каталог навчальних планів і програм підготовки магістрів. 2018-2019 н.р.», «Навчальні плани підготовки бакалаврів. Рік вступу 2018» (українською та англійською мовами) та «Навчальні плани підготовки магістрів. Рік вступу 2018» (українською та англійською мовами).

Загалом станом на листопад 2018 р. навчально-методична рада розглянула, ухвалила і підтримала клопотання вчених рад факультетів та ННІ щодо рекомендацій вченої ради університету таким рукописам: 12 підручникам, 49 навчальним посібникам, 2 довідникам та 2 словникам (4 із зазначених видань – англомовні).

Навчально-методичною радою також розглянуто та ухвалено ряд концепцій діяльності з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки фахівців, ліцензійні та акредитаційні справи підготовки здобувачів вищої освіти. Кожні півроку розглядались результатів засідань стипендіальних комісій факультетів та ННІ щодо нарахування додаткових балів до особистого рейтингу студентів. Під час засідань ради розглянуто результати аналізу діяльності навчальних лабораторій та організовано і проведено семінар із завідуючими кафедрами та завідувачами навчальними лабораторіями університету. Також відбувся щорічний розгляд «Рекомендацій кандидатур на іменні стипендії студентів НУБіП України на І півріччя 2018-2019 н.р.» на якому рекомендували 6 найкращих студентів за поданням деканів факультетів.

Розглянуто справи **першої акредитації** спеціальностей підготовки фахівців ОС «Бакалавр»: 121 «Інженерія програмного забезпечення»; 123 «Комп'ютерна інженерія»; ОС «Магістр»: 274 «Автомобільний транспорт»; 187 «Деревообробні та меблеві технології». Перед початком вступної кампанії 2018 р. розглянуто питання про збільшення ліцензійного обсягу підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» з 75 до 180 осіб. Розглянуто ліцензійні справи щодо підготовки фахівців ОС «Бакалавр» за спеціальностями: 103 «Науки про Землю»; 125 «Кібербезпека»; 144 «Теплоенергетика».

На засіданнях ради розглянуто питання про **відкриття вперше** освітніх програм:

– «Цифрова економіка» − для ОС «Бакалавр» і «Магістр».

– «Технології харчових продуктів оздоровчого призначення» − ОС «Магістр».

– «Технологічна експертиза, якість та безпечність харчової продукції» − ОС «Магістр».

– «Ветеринарна лабораторна діагностика» − ОС «Магістр».

– «Прикладна економіка» − ОС «Магістр».

– «Регіональна економіка» − ОС «Магістр».

Розглянуто питання **акредитації освітніх програм** підготовки фахівців **ОС «Бакалавр»** за спеціальностями: «Харчові технології» за спеціальністю 181 «Харчові технології» та «Ветеринарна медицина» за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина».

Розглянуто питання **акредитації освітніх програм** підготовки фахівців **ОС «Магістр»** за спеціальностями:

– «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»;

– «Управління навчальним закладом» за спеціальністю 073 «Менеджмент»;

– «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)» за спеціальністю 035.041 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)», кваліфікація: філолог-дослідник, перекладач з англійської та другої іноземної мови;

– «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)» за спеціальністю 035.043 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)», кваліфікація: філолог-дослідник, перекладач з німецької та другої іноземної мови;

– «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса» за спеціальністю 181 «Харчові технології»;

– «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів» за спеціальністю 181 «Харчові технології»;

– «Якість, стандартизація та сертифікація» за спеціальністю 152 «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка»;

– «Управління інноваційною діяльністю» за спеціальністю «Менеджмент»;

– «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами» за спеціальністю 073 «Менеджмент»;

– «Фінанси і кредит» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;

– «Облік і аудит» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»;

– «Економіка підприємства» за спеціальністю 051 «Економіка підприємства»;

– «Економічна кібернетика» за спеціальністю 051 «Економіка»;

– «Педагогіка вищої школи» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»;

– «Соціальна робота» за спеціальністю 231 «Соціальна робота»;

– «Водні біоресурси та аквакультура» за спеціальністю 207 «Водні біоресурси та аквакультура»;

– «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»;

– «Маркетинг» за спеціальністю 075 «Маркетинг»;

– «Ветеринарна медицина» за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»;

– «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»;

– «Обладнання лісового комплексу» за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування»;

– «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування»;

– «Будівництво та цивільна інженерія» за спеціальністю 192 «Будівництво та

цивільна інженерія»;

– «Інформаційні управляючі системи і технології» за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки»;

– «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг» за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки».

Протягом року на засіданнях навчально-методичної ради розглядались питання діяльності відокремлених підрозділів (ВП) НУБіП України. Так, у відокремлених підрозділах було підготовлено ліцензійні справи в розрізі спеціальностей підготовки фахівців ОКР «Молодший спеціаліст» та ОС «Бакалавр», а саме:

– ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»; за першим (бакалаврським) рівнем за спеціальностями: 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (ліцензійний обсяг 50 осіб); 133 «Галузеве машинобудування» (ліцензійний обсяг 50 осіб); 015 «Професійна освіта» (електротехніка та електромеханіка) (з ліцензованим обсягом 50 осіб); 073 «Менеджмент» (з ліцензованим обсягом 50 осіб).

– ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж» підготовка фахівців першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями: 123 «Комп'ютерна інженерія» з ліцензійним обсягом 40 осіб; 274 «Автомобільний транспорт» з ліцензійним обсягом 40 осіб.

– ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж» підготовка фахівців першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями: 203 «Садівництво та виноградарство» з ліцензованим обсягом 40 осіб; 201 «Агрономія»;

– ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний коледж» підготовка фахівців першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями: 201 «Агрономія» з ліцензованим обсягом 25 осіб; 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» з ліцензованим обсягом 25 осіб;

– ВСП НУБіП України «Рівненський коледж НУБіП України» з впровадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальностей: 071 «Облік і оподаткування»; 121 «Інженерія програмного забезпечення»; 193 «Геодезія та землеустрій»;

– ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж» з впровадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство»;

– ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж» з впровадження освітньої діяльності у сфері професійно-технічної освіти (професійно-технічне навчання) за професіями: 4211 «Контролер-касир» 2 розряду; 4222 «Адміністратор»; 7242 «Контролер радіоелектронної апаратури та приладів» 3 розряду;

– ВП НУБіП України «Бобровицький коледж економіки та менеджменту ім. О. Майнової» з впровадження освітньої діяльності у сфері професійно-технічної освіти (професійно-технічне навчання) за професіями: 4221 «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних»; 4211 «Контролер-касир».

Розглянуто і схвалено акредитаційні справи і навчальні плани ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний коледж» щодо діяльності з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки фахівців зі спеціальностей: 5.10010201 «Експлуатація та ремонт машин обладнання агропромислового виробництва» (обсягом 75 осіб денного навчання та 30 осіб – заочного); 5.05010201 «Обслуговування комп'ютерних систем і мереж» (обсягом 30 осіб денного навчання). Протягом року навчально-методична рада розглянула питання щодо надання права провадження освітньої діяльності «Підготовка до вступу у вищі навчальні заклади громадян України» у ВП НУБіП України: «Рівненський коледж НУБіП України» з обсягом прийому 80 осіб; «Бережанський агротехнічний інститут» з обсягом прийому 100 осіб.

Таблиця 2.6. Динаміка видання навчально-методичної літератури, розроблення мультимедійних та комп'ютерних програм за 2014-2018 рр.

Роки	Навчально-методична література, кількість найменувань/друк. арк.							Мульти-медійні програми, шт.	Комп'ютерні програми, шт., у т. ч.				
	підручники			навчальні посібники			методичні розробки		навча-ючі	конт-ролю-ючі	довід-кові	розра-хун-кові	АРМ фахів-ця
	рекомен. вченою радою	з грифом МОН	з грифом МАП	рекомен. вченою радою	з грифом МОН	з грифом МАП							
2014	–	54/1405	7/161	–	153/3236	18/369	1381/7958	18	47	17	6	23	2
2015	27/832	27/812	2/47	144/2709	75/1620	8/210	1208/6591	48	44	37	20	43	2
2016	40/1115	15/309	2/69	214/5099	17/371	7/192	883/5859	46	46	29	21	20	–
2017	46/1462	3/125,5	–	298/7331	3/101,8	6/176,3	899/6430	34	42	3	21	7	5
2018	28/849	2/61	–	122/2956	1/25	–	664/3702	21	18	11	3	8	5

Таблиця 2.7. Кількість виданої навчально-методичної літератури, мультимедійних та комп'ютерних програм, розроблених у 2018 р.

ННІ, факультет	Навчально-методична література, кількість найменувань/друк. арк.							Мульти-медійні програми, шт.	Комп'ютерні програми, шт., у т. ч.				
	підручники			навчальні посібники			мето-дичні розробки		нав-ча-ючі	конт-ролю-ючі	довід-кові	розра-хун-кові	АРМ фахів-ця
	рекомен. вченою радою	з грифом МОН	з грифом МАП	рекомен. вченою радою	з грифом МОН	з грифом МАП							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Лісового і садово-паркового господарства	1/10	–	–	4/57	–	–	48/216	–	1	1	–	–	–
Енергетики, автоматики та енергозбереження	1/36	–	–	16/400	–	–	31/248	1	1	–	–	–	1
Післядипломної освіти	–	–	–	–	–	–	7/34	–	–	–	–	–	–
Агробіологічний	2/70	–	–	8/223	–	–	65/492	10	–	–	–	–	–
Захисту рослин, біотехнологій та екології	2/58	1/30	–	5/95	–	–	43/234	2	2	2	–	3	–
Тваринництва та водних біоресурсів	1/65	1/31	–	3/32	1/25	–	39/360	–	–	–	–	–	–
Ветеринарної медицини	4/67	–	–	8/209	–	–	52/228	7	3	–	–	–	1
Механіко-технологічний	6/189	–	–	14/424	–	–	75/185	–	–	–	–	–	–
Конструювання та дизайну	1/40	–	–	5/108	–	–	38/141	1	1	–	–	4	–
Економічний	–	–	–	3/83	–	–	110/643	–	3	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Аграрного менеджменту	1/28	-	-	8/241	-	-	43/237	-	7	8	3	1	-
Землевпорядкування	2/48	–	–	8/230	–	–	27/142	–	–	–	–	–	–
Юридичний	–	–	–	1/11	–	–	11/75	–	–	–	–	–	–
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	1/36	–	–	5/144	–	–	24/144	–	–	–	–	–	–
Інформаційних технологій	3/105	–	–	5/92	–	–	10/97	–	–	–	–	–	3
Гуманітарно-педагогічний	3/97	–	–	29/607	–	–	41/226	–	–	–	–	–	–
Разом	**28/849**	**2/61**	–	**122/2956**	**1/25**	**–**	**664/3702**	**21**	**18**	**11**	**3**	**8**	**5**

Таблиця 2.8. Динаміка підготовки навчально-методичної літератури в електронній формі за 2014-2018 рр.

Роки	Підручники, навчальні посібники, шт.	Методичні розробки, шт.	Цикл лекцій або окремі лекції з дисциплін, шт.	WEB-сторінок, Mb	Методичні рекомендації з дипломного проектування, шт.
2014	74	340	690	143,32	11
2015	174	597	820	454,9	21
2016	226	527	778	1286,9	28
2017	188	515	1169	2119,8	19
2018	80	272	462	2800	14

Таблиця 2.9. Підготовка навчально-методичної літератури в електронній формі у 2018 р.

ННІ, факультет	Підручники, навчальні посібники, шт.	Методичні розробки, шт.	Цикл лекцій або окремі лекції з дисциплін, шт.	WEB-сторінок, Mb	Методичні рекомендації з дипломного проектування, шт.
Лісового і садово-паркового господарства	–	–	18	–	1
Енергетики, автоматики та енергозбереження	6	15	51	50/5,2	–
Післядипломної освіти	–	7	1	–	–
Агробіологічний	4	36	74	17	2
Захисту рослин, біотехнологій та екології	12	15	6	1	1
Тваринництва та водних біоресурсів	2	4	35	–	1
Ветеринарної медицини	13	29	123	6	–
Механіко-технологічний	4	10	-	1	–
Конструювання та дизайну	8	26	48	18,1	–
Економічний	1	43	12	1	4
Аграрного менеджменту	10	25	24	1800	2
Землевпорядкування	3	13	46	–	–
Юридичний	1	4	–	–	–
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	6	24	–	–	3
Інформаційних технологій	7	14	18	748/1000	–
Гуманітарно-педагогічний	3	7	6	–	–
Разом	**80**	**272**	**462**	**2800**	**14**

Таблиця 2.10. Динаміка якісного складу факультетів (ННІ) за 2014-2018 рр.

Роки	Кількість кафедр		Кількість випускових кафедр			Кількість спеціаль-ностей	Кількість спеціалі-зацій
	Всього	у.ч. соціально-гуманітарних дисциплін	всього	з них очолюють:			
				професори	доцен-ти		
2014	122	8	84	60	24	48	171
2015	125	8	89	61	28	54	172
2016	123	8	90	67	23	51	98
2017	118	8	89	61	28	50	90
2018	111	8	85	58	27	55	66

Таблиця 2.11. Якісний склад факультетів (ННІ) станом на 01.11.2018 р.

ННІ, факультет	Кількість кафедр		Кількість випускових кафедр			Кількість спеціальностей	Кількість спеціалізацій
	всього	ут.ч. соціально-гуманітарних дисциплін	всього	з них очолюють: професори	з них очолюють: доцен-ти		
Лісового і садово-паркового господарства	6	–	5	3	2	3	–
Енергетики, автоматики та енергозбереження	6	–	4	1	3	3	4
Післядипломної освіти	2	–	2	1	1	12	5
Агробіологічний	11	–	9	6	3	2	4
Захисту рослин, біотехнологій та екології	9	–	4	2	2	3	5
Тваринництва та водних біоресурсів	8	–	8	7	1	2	18
Ветеринарної медицини	11	–	7	5	2	2	15
Механіко-технологічний	6	–	6	2	4	3	3
Конструювання та дизайну	6	–	3	2	1	2	4
Економічний	10	–	9	9	–	4	–
Аграрного менеджменту	5	–	5	5	–	2	4
Землевпорядкування	5	–	5	2	3	1	–
Юридичний	5	–	5	4	1	1	1
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	3	–	2	1	1	2	3
Інформаційних технологій	5	–	3	2	1	4	–
Гуманітарно-педагогічний	13	8	8	6	2	9	–
Разом	**111**	**8**	**85**	**58**	**27**	**55**	**66**

Таблиця 2.12. Динаміка змін інформаційно-дорадницької служби (центрів) за 2014-2018 рр.

Роки	Кількість НПП, які беруть участь у роботі служб (центрів)	Кількість звернень за консультаційними послугами
2014	233	2548
2015	196	1312
2016	214	1923
2017	196	1583
2018	208	2711

Таблиця 2.13. Наявність інформаційно-дорадницької служби (центрів) у 2018 р.

ННІ, факультет	Кількість НПП, які беруть участь у роботі служб (центрів)	Кількість звернень за консультаційними послугами
1	2	3
Лісового і садово-паркового господарства	17	22
Енергетики, автоматики і енергозбереження	25	18
Післядипломної освіти	–	–
Агробіологічний	14	366
Захисту рослин, біотехнологій та екології	11	6

1	2	3
Тваринництва та водних біоресурсів	12	25
Ветеринарної медицини	78	935
Механіко-технологічний		
Конструювання та дизайну	16	158
Економічний	–	–
Аграрного менеджменту	–	–
Землевпорядкування	10	474
Юридичний	12	46
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	–	–
Інформаційних технологій	4	610
Гуманітарно-педагогічний	9	51
Разом	**208**	**2711**

Таблиця 2.14. Динаміка участі студентів базового закладу університету (м. Київ) у І-му етапі Всеукраїнських студентських олімпіад у 2014-2018 рр.

Роки	Кількість учасників, осіб
2014	2077
2015	2338
2016	3528
2017	4071
2018	3964

Таблиця 2.15. Перелік дисциплін і напрямів підготовки (спеціальностей), з яких проведено І етап Всеукраїнської студентської олімпіади у базовому закладі університету у 2017-2018 н.р.

№ п/п	Олімпіади	Кількість учасників, осіб
1	2	3
	Олімпіади з навчальних дисциплін	
1.	Хімія	115
2.	Агрохімія	28
3.	Ґрунтознавство	87
4.	Екологія (Загальна екологія)	54
5.	Безпека життєдіяльності	30
6.	Цивільний захист	42
7.	Агроекологія	32
8.	Екологічна безпека	30
9.	Основи охорони праці	65
10.	Трактори і автомобілі	31
11.	Машини та обладнання для тваринництва	18
12.	Вантажні перевезення	42
13.	Правила дорожнього руху	42
14.	Управління ланцюгом постачання	14
15.	Основи теорії транспортних процесів і систем	26
16.	Сільськогосподарські машини	37
17.	Сучасні будівельні матеріали	14
18.	Архітектура будівель і споруд	18
19.	Організація будівництва	11
20.	Опір матеріалів	16
21.	Технологія машинобудування	18
22.	Теоретична механіка	17

1	2	3
23.	Нарисна геометрії та твердотільне моделювання	18
24.	Деталі машин	15
25.	Взаємозамінність, стандартизація та технічне вимірювання	15
26.	Ремонт машин	52
27.	Надійність ОЛК	12
28.	Надійність с.-г. техніки	12
29.	Статистика	19
30.	Фінансовий менеджмент	45
31.	Інвестування	186
32.	Державні фінанси	45
33.	Страхова справа	46
34.	Економіка підприємства	27
35.	Економіка підприємства	27
36.	Регіональна економіка	24
37.	Фінанси	160
38.	Податкова система	19
39.	Управлінський облік	72
40.	Організація і методика аудиту	43
41.	Банківська справа	42
42.	Економічна теорія	57
43.	Аграрний маркетинг	43
44.	Стратегічне управління	59
45.	Земельний кадастр	126
46.	Міжнародне право	20
47.	Кримінальне право	41
48.	Інформатика (для технічних спеціальностей)	11
49.	Інформатика (для економічних спеціальностей)	22
50.	Педагогіка	19
51.	Українська мова за професійним спрямуванням	164
52.	Англійська мова	11
53.	Німецька мова	28
54.	Культурологія	52
55.	Політологія	31
56.	Історія України	52
57.	Філософія	127
	Всього	**2277**
	Олімпіади з напрямів підготовки та спеціальностей	
1	Лісове господарство	25
2	Садово-паркове господарство	16
3	Деревооброблювальні технології	25
4	Електронергетика, електротехніка та електромеханіка	40
5	Енергетика та електротехнічні системи в АПК	61
6	Електротехніка та електротехнології	12
7	Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	56
8	Агрономія	75
9	Садівництво і виноградарство	35
10	Біотехнології і біоінженерія	58
11	Екологія	31
12	Захист і карантин рослин	35
13	Водні біоресурси та аквакультура	81
14	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	153
15	Ветеринарна медицина	110
16	Агроінженерія	116

1	2	3
17	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	42
18	Галузеве машинобудування	14
19	Машини та обладнання с.г. виробництва	14
20	Обладнання лісового комплексу	13
21	Економіка	21
22	Облік і оподаткування	90
23	Фінанси, банківська справа та страхування	45
24	Маркетинг	44
25	Менеджмент організацій і адміністрування	54
26	Менеджмент ЗЕД	55
27	Геодезія та землеустрій	126
28	Право	47
29	Якість, стандартизація та сертифікація	16
30	Комп'ютерні науки	20
31	Економічна кібернетика	20
32	Професійна освіта	9
33	Філологія (англійська мова та література)	64
34	Переклад (англійська мова)	64
	Всього	**1687**
	Разом	**3964**

Таблиця 2.16. Результати проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у базовому закладі університету (м. Київ) у 2017-2018 н.р.

№ п/п	ННІ, факультети	Брали участь у олімпіаді, осіб		Призові місця II етапу, осіб		
		I етап	II етап	I	II	III
1	Лісового і садово-паркового господарства	66	2	–	1	–
2	Енергетики, автоматики і енергозбереження	169	19	1	1	–
3	Агробіологічний	340	19	1	4	3
4	Захисту рослин, біотехнологій та екології	258	20	2	5	–
5	Тваринництва та водних біоресурсів	234	6	2	–	–
6	Ветеринарної медицини	110	6	1	1	1
7	Механіко-технологічний	275	10	–	1	–
8	Конструювання та дизайну	246	15	–	4	1
9	Економічний	884	33	–	–	2
10	Аграрного менеджменту	312	18	–	2	1
11	Землевпорядкування	108	9	–	1	–
12	Юридичний	252	9	–	–	1
13	Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	16	7	–	1	1
14	Інформаційних технологій	73	6	1	–	–
15	Гуманітарно-педагогічний	621	13	–	2	2
	Всього:	**3964**	**277**	**8**	**23**	**13**

Таблиця 2.17. Динаміка проведення Всеукраїнських студентських олімпіад в базовому закладі університету (м. Київ) у 2015-2016–2017-2018 н.р.

Кількість	2015-2016 н.р.	2016-2017 н.р.	2017-2018 н.р.
1	2	3	4
Проведених в університеті олімпіад у I етапі	121	130	119
Студентів університету – учасників у I етапі	3564	4071	3964
Олімпіад у II етапі, де брали участь студенти університету	40	48	80

1	2	3	4
Студентів університету − учасників у II етапі	138	193	277
Переможців II етапу олімпіад	21 1 місце – 4 2 місце – 9 3 місце − 8	35 1 місце – 8 2 місце – 12 3 місце − 15	44 1 місце – 8 2 місце – 23 3 місце − 13
Переможців II етапу олімпіад у командному заліку	12 1 місце – 2 2 місце – 6 3 місце − 4	13 1 місце – 5 2 місце – 2 3 місце − 6	17 1 місце – 8 2 місце – 6 3 місце − 3

2.1.3. Навчальна лабораторна база

Студенти базового закладу університету (м. Київ) навчаються у 17 навчальних корпусах і проживають у 14 гуртожитках (у навчально-дослідних господарствах і дослідних станціях університету є 6 гуртожитків для проживання студентів під час проходження практичного навчання).

Навчально-наукові інститути (ННІ) та факультети розміщені у таких навчальних корпусах:

1, 1а – ННІ лісового та садово-паркового господарства;

1, 3 – Гуманітарно-педагогічний факультет;

1, 7а – Факультет тваринництва та водних біоресурсів;

2, 4 – Агробіологічний факультет та факультет захисту рослин, біотехнологій і екології;

5, 7, 7а, 11 – Механіко-технологічний факультет та факультет конструювання та дизайну;

12 – Факультет ветеринарної медицини та факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК;

6 – Факультет землевпорядкування та юридичний факультет;

8 – ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження;

9 – Кафедра фізичного виховання.

10 – Економічний факультет, факультет аграрного менеджменту; ННІ післядипломної освіти;

15 – Факультет інформаційних технологій; кафедра військової підготовки.

Університет у різних ґрунтово-кліматичних зонах України (Полісся, Лісостеп, Степ та субтропіки) має потужну базу для проведення практичного навчання студентів – 9 відокремлених підрозділів (ВП), 1 дослідна станція, навчально-науково-виробничі підрозділи. У навчально-дослідних господарствах і дослідних станціях університету (назви зазначені вище) створено понад 60 навчально-виробничих і навчально-науково-виробничих лабораторій, де проводяться лабораторні та практичні заняття, студенти проходять навчальну та виробничу практики тощо. Загальна навчальна площа цих лабораторій становить 1161 м^2.

Загальна площа земельних угідь, що закріплені за господарствами, становить понад 37 тис. га (у т.ч. близько 18 тис. га лісу). Тут знаходяться дослідні поля, теплиці, тваринницькі комплекси, функціонують машинно-тракторні парки, майстерні, полігони, цехи тощо.

До матеріально-технічної бази університету, окрім навчальних корпусів і гуртожитків, входять також їдальня, кінно-спортивний комплекс, наукова бібліотека та її філії в навчальних корпусах, інформаційний центр, обладнаний сучасною комп’ютерною технікою, міжнародним зв’язком, електронною поштою. Університет має свою автомобільну базу та телефонну станцію. Загальна площа навчально-лабораторних споруд університету становить 99597 м^2.

При кафедрах університету створені і функціонують навчальні лабораторії, кабінети, класи персональних комп'ютерів, майстерні, полігони площею понад 67673 м^2.

Для забезпечення навчального процесу функціонують структурні підрозділи кафедр університету в наукових установах та виробництвах на площах близько 8000 м^2. При цьому студенти мають можливість проживати в гуртожитках цих установ і виробництв, кількість місць в яких перевищує 500. Кількісні показники щодо навчальної лабораторної бази університету наведені у таблицях 2.18-2.19.

Таблиця 2.18. Динаміка розвитку навчально-лабораторної бази (м^2) за 2014-2018 рр.

Роки	Загальна площа	Із загальної площі				
		навчальна	навчально-допоміжна	підсобна	житлова	
					всього	у т. ч. зайнята студентами університету
2014	179313	67673	28172	33231	50237	50237
2015	179313	67673	28172	33231	50237	50237
2016	179313	67673	28172	33231	50237	50237
2017	179313	67673	28172	33231	50237	50237
2018	179313	67673	28172	33231	50237	50237

Таблиця 2.19. Наявність та використання навчально-лабораторних будинків та гуртожитків (м^2) у 2018 р.

	Загальна площа	Із загальної площі				
		навчальна	навчально-допоміжна	підсобна	житлова	
					всього	у т. ч. зайнята студентами університету
Всього:	179313	67673	28172	33231	50237	50237
у т. ч.:						
навчально-лабораторні споруди	99597	67673	25352	6572		
гуртожитки	79716		2820	26659	50237	50237

2.1.4. Формування контингенту студентів

Прийом вступників до університету у 2018 р. на освітньо-професійні програми підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» денної і заочної форм навчання здійснювався у літній період з 12.07.2018 р. Конкурсний відбір вступників з повною загальною середньою освітою здійснювався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання, проведеного Українським центром оцінювання якості освіти, за виключенням окремих категорій вступників.

Конкурсний відбір вступників, які мали диплом молодшого спеціаліста (з неповною вищою освітою) та вступали на відповідну спеціальність, здійснювався за результатами фахових вступних випробувань в університеті. Згідно з Правилами прийому конкурсний відбір вступників, які вступали з 03.07.2018 р. до 10.08.2018 р. за ОС «Магістр», здійснювався за результатами вступних випробувань з фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін та іноземної мови.

У табл. 2.20 наведено обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету (м. Київ) на 2018 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) підготовки бакалаврів і магістрів (денна форма навчання), у табл. 2.21 – те ж для заочної форми навчання.

До базового закладу університету у 2018 р. на перший курс на денну форму навчання за державним замовленням було прийнято на програми підготовки бакалаврів 1311 осіб (981 особа – на контрактній основі).

У 2018 р. на перший курс на заочну форму навчання було прийнято 93 особи за державним замовленням та 555 – на контрактній основі. Крім того, за заочною формою навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців, які здобувають другу вищу освіту (термін навчання 2 роки), у 2018 р. навчалося 529 осіб, випущено 239 осіб.

За результатами набору на 1 курс у 2018 р. зараховано майже 45% випускників коледжів і технікумів. Серед зарахованих 52% – вихідці із сільської місцевості, 148 – сиріт. Інформація щодо прийому на навчання та формування контингенту студентів наведена в таблицях 2.20–2.41.

Таблиця 2.20. Обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету на 2018 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями)

Денна форма навчання

№ п/п	Галузь знань, код спеціальності, найменування спеціальності	Ліцензовані обсяги прийому, осіб			Державне замовлення на підготовку фахівців, осіб		
		ОС «Бакалавр»	ОКР «Спеціаліст»	ОС «Магістр»	ОС «Бакалавр»	ОКР «Спеціаліст»	ОС «Магістр»
1	2	3	4	5	6	7	8
1	**01 Освіта**						
	011 Освітні, педагогічні науки			75			30
	015 Професійна освіта (технологія в-ва і переробки с.г. продукції)	50			25		
2	**03 Гуманітарні науки**						
	035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)	65		20	6		15
3	**05 Соціальні та поведінкові науки**						
	051 Економіка	180		110	15		45
	053 Психологія	100			11		
4	**07 Управління та адміністрування**						
	071 Облік і оподаткування	160		180	31		60
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	130		102	19		38
	073 Менеджмент	150		310	17		88
	074 Публічне управління та адміністрування						
	075 Маркетинг	60		60	11		16
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	75		75	5		25
5	**08 Право**						
	081 Право	90		75	14		11
6	**10 Природничі науки**						
	101 Екологія	75		100	65		35
7	**12 Інформаційні технології**						
	121 Інженерія програмного забезпечення	50		30	19		4
	122 Комп’ютерні науки	50		40	31		26
	123 Комп’ютерна інженерія	50		30	29		10

1	2	3	4	5	6	7	8
8	**13 Механічна інженерія**						
	133 Галузеве машинобудування	170		100	43		46
9	**14 Електрична інженерія**						
	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	175		180	80		88
10	**15 Автоматизація та приладобудування**						
	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	50		25	31		23
	152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка			70			11
11	**16 Хімічна та біоінженерія**						
	162 Біотехнології та біоінженерія	100		50	37		25
12	**18 Виробництво та технології**						
	181 Харчові технології	100		70	55		26
	187 Деревообробні та меблеві технології	100		55	18		8
13	**19 Архітектура та будівництво**						
	192 Будівництво та цивільна інженерія	50		25	18		15
	193 Геодезія та землеустрій	90		90	57		45
14	**20 Аграрні науки та продовольство**						
	201 Агрономія	190		160	173		81
	202 Захист і карантин рослин	75		125	49		27
	203 Садівництво та виноградарство	60		45	20		20
	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	125		90	107		59
	205 Лісове господарство	275		165	79		62
	206 Садово-паркове господарство	100		75	29		22
	207 Водні біоресурси та аквакультура	75		75	34		26
15	**1001 Техніка та енергетика аграрного виробництва**						
	208 Агроінженерія	200		200	95		60
16	**21 Ветеринарна медицина**						
	211 Ветеринарна медицина	250		350	28		163
	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	75		75			9
17	**23 Соціальна робота**						
	231 Соціальна робота	50		50	21		13
18	**24 Сфера обслуговування**						
	242 Туризм	50			4		
19	**27 Транспорт**						
	274 Автомобільний транспорт			50			4
20	**0701 Транспорт та транспортна інфраструктура**						
	275 Транспортні технології (автомобільний транспорт)	100		30	33		15
21	**29 Міжнародні відносин**						
	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	25			2		
	Всього	**3770**		**3362**	**1311**		**1251**

Таблиця 2.21. Обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету на 2018 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями)

Заочна форма навчання

№ п/п	Галузь знань, код спеціальності, найменування спеціальності	Ліцензовані обсяги прийому, осіб			Державне замовлення на підготовку фахівців, осіб		
		ОС «Бакалавр»	ОКР «Спеціаліст»	ОС «Магістр»	ОС «Бакалавр»	ОКР «Спеціаліст»	ОС «Магістр»
1	2	3	4	5	6	7	8
1	**01 Освіта**						
	011 Освітні, педагогічні науки			65			4
	015 Професійна освіта (технологія в-ва і переробки с.г. продукції)						
2	**03 Гуманітарні науки**						
	035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)	10		40			4
3	**05 Соціальні та поведінкові науки**						
	051 Економіка	80		85			1
4	**07 Управління та адміністрування**						
	071 Облік і оподаткування	130		180			3
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	90		100			
	073 Менеджмент	60		185		2	3
	074 Публічне управління та адміністрування			75			
	075 Маркетинг	60		60		6	1
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність			10			1
5	**08 Право**						
	081 Право	100		40			
6	**10 Природничі науки**						
	101 Екологія	75		30		2	
7	**12 Інформаційні технології**						
	121 Інженерія програмного забезпечення	50					
	122 Комп’ютерні науки	50					
	123 Комп’ютерна інженерія	50					
8	**13 Механічна інженерія**						
	133 Галузеве машинобудування	120		100		7	8
9	**14 Електрична інженерія**						
	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	125		130		5	12
10	**15 Автоматизація та приладобудування**						
	151 Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	35		10			2
	152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка			30			5
11	**16 Хімічна та біоінженерія**						

1	2	3	4	5	6	7	8
	162 Біотехнології та біоінженерія	50		10			4
12	**18 Виробництво та технології**						
	181 Харчові технології	100		50		8	6
	187 Деревообробні та меблеві технології	50		25			3
13	**19 Архітектура та будівництво**						
	192 Будівництво та цивільна інженерія	50				2	
	193 Геодезія та землеустрій	85		85		6	7
14	**20 Аграрні науки та продовольство**						
	201 Агрономія	120		105		16	25
	202 Захист і карантин рослин	50		45		2	10
	203 Садівництво та виноградарство	30		30		8	4
	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	60		60			10
	205 Лісове господарство	140		140		15	24
	206 Садово-паркове господарство	60		75			8
	207 Водні біоресурси та аквакультура	75		75			2
15	**1001 Техніка та енергетика аграрного виробництва**						
	208 Агроінженерія	200		125		8	25
16	**21 Ветеринарна медицина**						
	211 Ветеринарна медицина						
	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза						
17	**23 Соціальна робота**						
	231 Соціальна робота	50		50		6	2
18	**24 Сфера обслуговування**						
	242 Туризм						
19	**0701 Транспорт та транспортна інфраструктура**						
	275 Транспортні технології (автомобільний транспорт)	100		30			
	Всього	**2255**		**2045**		**93**	**174**

Таблиця 2.22. Динаміка прийому на програми підготовки бакалаврів у 2014-2018 рр.

Роки	**Форми навчання**						**Разом за денною і заочною формами (2+5)**
	денна			**заочна**			
	всього	**повний термін навчання**	**скорочений термін навчання**	**всього**	**повний термін навчання**	**скорочений термін навчання**	
2014	2648	1994	648	750	245	504	3398
2015	2318	1608	625	788	200	701	3103
2016	1810	1331	486	701	142	559	2511
2017	1845	1286	559	665	98	567	2510
2018	2333	1690	643	681	203	478	3014

Таблиця 2.23. Прийом на програми підготовки бакалаврів у 2018 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами (2+5)
	денна			заочна			
	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	
1	2	3	4	5	6	7	8
Лісове господарство	86	50	36	91	1	90	177
Садово-паркове господарство	29	19	10	26	–	26	55
Деревообробні та меблеві технології	23	8	15	20	–	20	43
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	90	26	64	23	–	23	113
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	37	21	16	2	1	1	39
Туризм	40	40	–	10	10	–	50
Агрономія	220	177	43	27	6	21	247
Садівництво та виноградарство	27	19	8	8	3	5	35
Захист і карантин рослин	52	39	13	5	5	–	57
Біотехнології та біоінженерія	51	51	–	4	4	–	55
Екологія	86	75	11	7	6	1	93
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	125	69	56	14	1	13	139
Водні біоресурси та аквакультура	44	34	10	6	3	3	50
Ветеринарна медицина	61	–	61	–	–	–	61
Агроінженерія	99	42	57	40	1	39	139
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	36	18	18	7	1	6	43
Галузеве машинобудування	46	35	11	9	2	7	55
Будівництво та цивільна інженерія	22	11	11	12	4	8	34
Економіка	46	34	12	29	4	25	75
Облік і оподаткування	57	40	17	56	1	55	113
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	23	23	–	–	–	–	23
Фінанси, банківська справа та страхування	63	35	28	50	8	42	113
Менеджмент	80	70	10	27	7	20	107
Маркетинг	30	23	7	14	8	6	44
Геодезія та землеустрій	80	60	20	20	6	14	100
Право	158	154	4	92	80	12	250
Харчові технології	68	50	18	16	6	10	84
Економіка (Економічна кібернетика)	15	15	–	–	–	–	15
Інженерія програмного забезпечення	62	41	21	13	2	11	75
Комп'ютерні науки	52	37	15	7	1	6	59
Комп'ютерна інженерія	48	31	17	11	–	11	59
Журналістика	36	36	–	–	–	–	36
Міжнародні відносини	72	72	–	4	4	–	76
Психологія	70	70	–	12	12	–	82
Професійна освіта	40	12	28	–	–	–	40
Соціальна робота	51	45	6	14	12	2	65
Філологія	108	108	–	5	4	1	113
Разом	**2333**	**1690**	**643**	**681**	**203**	**478**	**3014**

Таблиця 2.24. Динаміка прийому на програми підготовки спеціалістів і магістрів у 2014-2018 рр.

Роки	Форми навчання				Разом по денній і заочній формам (2+4)/(3+5)
	денна		заочна		
	спеціаліст	магістр	спеціаліст	магістр	
2014	39	1830	81	842	2792
2015	–	1498	68	813	2318
2016	–	1441	58	891	2390
2017	–	1578	–	788	2366
2018	–	1695	–	948	2643

Таблиця 2.25. Прийом на програми підготовки спеціалістів і магістрів у 2018 р.

Спеціальність	Форми навчання				Разом по денній і заочній формам (2+4)/(3+5)
	денна		заочна		
	спеціаліст	магістр	спеціаліст	магістр	
1	2	3	4	5	6
Лісове господарство	–	61	–	75	136
Садово-паркове господарство	–	23	–	26	49
Деревообробні та меблеві технології	–	12	–	11	23
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	95	–	31	126
Автоматизація та комп’ютерно – інтегровані технології	–	23	–	7	30
Менеджмент (ОП «Управління інноваційною діяльністю»)	–	13	–	18	31
Менеджмент (ОП «Дорадництво»)	–	-	–	6	6
Публічне управління та адміністрування (держ.служба)	–	-	–	82	82
Агрономія	–	96	–	54	150
Садівництво та виноградарство	–	22	–	7	29
Захист і карантин рослин	–	33	–	11	44
Біотехнології та біоінженерія	–	30	–	25	55
Екологія	–	42	–	32	74
Водні біоресурси та аквакультура	–	34	–	12	46
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	–	72	–	26	98
Ветеринарна медицина на базі школи	–	216	–	–	216
Ветеринарна медицини на базі бакалавра	–	127	–	–	127
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза на базі школи	–	14	–	–	14
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза на базі бакалавра	–	22	–	–	22
Агроінженерія	–	69	–	33	102
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	–	23	–	8	31
Автомобільний транспорт	–	6	–	–	6
Галузеве машинобудування	–	62	–	14	76
Будівництво та цивільна інженерія	–	22	–	–	22
Економіка	–	24	–	9	33
Економіка. Прикладна економіка	–	13	–	10	23
Облік і оподаткування	–	67	–	32	99

1	2	3	4	5	6
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	35	–	30	65
Фінанси, банківська справа та страхування	–	49	–	38	87
Маркетинг	–	18	–	10	28
Менеджмент	–	80	–	80	160
Геодезія та землеустрій	–	54	–	44	98
Право	–	21	–	47	68
Харчові технології (технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	19	–	20	39
Харчові технології (технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	13	–	–	13
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	18	–	44	62
Економіка (Економічна кібернетика)	–	25	–	–	25
Інженерія програмного забезпечення	–	12	–	–	12
Комп'ютерні науки (Інформаційні управляючі системи та технології)	–	26	–	–	26
Комп'ютерні науки (Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг)	–	14	–	–	14
Комп'ютерна інженерія	–	10	–	–	10
Освітні, педагогічні науки	–	31	–	23	54
Менеджмент	–	18	–	38	56
Соціальна робота	–	13	–	7	20
Філологія	–	18	–	38	56
Разом	–	**1695**	–	**948**	**2643**

Таблиця 2.26. Динаміка кількості студентів, які навчалися на програмах підготовки бакалаврів у 2014-2018 рр.

Роки	**Форми навчання**						**Разом за денною і заочною формами (2+5)**
	денна			**заочна**			
	всього	**жінок**	**чоловіків**	**всього**	**жінок**	**чоловіків**	
2014	7391	3501	3894	3110	1382	1728	10501
2015	7385	3267	4133	3454	1375	2087	10840
2016	6767	3205	3562	3003	1237	1666	9770
2017	7107	3212	3846	3014	1342	1672	10121
2018	7045	3079	3966	2225	785	1440	9270

Таблиця 2.27. Кількість студентів, які навчаються на програмах підготовки бакалаврів на 01.10.2018 р.

Спеціальність, напрям підготовки	**Форми навчання**						**Разом по денній і заочній формам (2+5)**
	денна			**заочна**			
	всього	**жінок**	**чоловіків**	**всього**	**жінок**	**чоловіків**	
1	2	3	4	5	6	7	8
Лісове господарство	219	34	185	286	28	258	505
Садово-паркове господарство	94	64	30	80	59	21	174

1	2	3	4	5	6	7	8
Деревообробні та меблеві технології	64	2	62	77	11	66	141
Лісове і садово-паркове господарство	66	26	40	24	2	22	90
Деревооброблювальні технології	10	1	9	1	–	1	11
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	282	17	265	87	3	84	369
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	93	9	84	8	1	7	101
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	35	5	30	26	2	24	61
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	15	1	14	5	–	5	20
Туризм	76	52	24	10	9	1	86
Агрономія	511	157	354	162	35	127	673
Садівництво та виноградарство	61	28	33	17	6	11	78
Агрономія	110	35	75	52	16	36	162
Захист і карантин рослин	151	62	89	32	11	21	183
Захист рослин	48	29	19	29	9	20	77
Біотехнології та біоінженерія	114	75	39	31	23	8	145
Біотехнологія	48	26	22	20	14	6	68
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	108	74	34	40	21	19	148
Екологія	46	32	14	7	3	4	53
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	377	195	182	100	59	41	477
Водні біоресурси та аквакультура	170	65	105	42	11	31	212
Ветеринарна медицина	491	308	183	–	–	–	491
Агроінженерія	297	12	285	146	2	144	443
Транспортні технології (на автотранспорті)	106	13	93	65	11	54	171
Процеси, машини, обладнання для агропромислового виробництва	39	–	39	30	29	1	69
Транспортні технології (за видами транспорту)	19	2	17	8	1	7	27
Галузеве машинобудування / машинобудування	187	16	171	58	3	55	245
Будівництво та цивільна інженерія / будівництво	116	25	91	33	4	29	149
Економіка підприємства	40	19	21	–	–	–	40
Економіка	112	64	48	–	–	–	112
Облік і оподаткування	176	136	40	–	–	–	176
Облік і аудит	62	50	12	–	–	–	62

1	2	3	4	5	6	7	89
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	23	4	19	–	–	–	23
Фінанси, банківська справа та страхування	149	87	62	–	–	–	149
Фінанси і кредит	50	28	22	–	–	–	50
Менеджмент	307	154	153	120	84	36	427
Маркетинг	126	77	49	51	36	15	177
Геодезія та землеустрій	198	96	102	67	40	27	265
Геодезія, картографія та землеустрій	53	28	25	22	11	11	75
Право	306	185	121	196	82	114	502
Правознавство	64	39	25	46	30	16	110
Харчові технології	187	125	62	48	25	23	235
Харчові технології та інженерія	47	30	17	19	15	4	66
Економіка (Економічна кібернетика)	67	28	39	11	2	9	78
Інженерія програмного забезпечення	154	18	136	25	4	21	179
Комп’ютерні науки	180	36	144	30	2	28	210
Комп’ютерна інженерія	116	10	106	13	1	12	129
Журналістика	36	30	6	–	–	–	36
Міжнародні відносини	98	62	36	4	1	3	102
Психологія	83	62	21	12	6	6	95
Професійна освіта	57	23	34	–	–	–	57
Соціальна робота	113	89	24	47	39	8	160
Соціальна педагогіка	32	29	3	–	–	–	32
Філологія	256	205	51	38	34	4	294
Разом	**7045**	**3079**	**3966**	**2225**	**785**	**1440**	**9270**

Таблиця 2.28. Динаміка змін кількості студентів, які навчалися на програмах підготовки спеціалістів і магістрів, у 2014-2018 рр.

Роки	**Форми навчання**										**Разом по денній і заочній формам (4+9)**
	денна					**заочна**					
	спеціаліст	**магістр**	**Всього (2+3)**	**жінок**	**чоловіків**	**спеціаліст**	**магістр**	**Всього (7+8)**	**жінок**	**чоловіків**	
2014	39	3010	2973	1301	1701	175	1597	1718	976	796	4821
2015	–	3106	3106	1396	1700	71	1408	1584	848	695	4690
2016	–	2703	2703	1147	1556	165	1584	1749	917	832	4452
2017	–	2865	2865	1349	1489	94	1684	1831	883	759	4696
2018	–	3077	3077	1392	1685	–	1595	1675	812	685	4752

Таблиця 2.29. Кількість студентів, які навчаються на програмах підготовки спеціалістів і магістрів станом на 1.10.2018 р.

Спеціальність	Форми навчання										Разом по денній і заочній формам (4+9)
	денна					заочна					
	спеціаліст	магістр	Всього (2+3)	жінок	чоловіків	спеціаліст	магістр	Всього (7+8)	жінок	чоловіків	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Лісове господарство	–	99	99	24	75	–	124	124	16	108	223
Садово-паркове господарство	–	50	50	37	13	–	46	46	38	8	96
Деревообробні та меблеві технології	–	15	15	1	14	–	21	21	1	20	36
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	170	170	11	159	–	67	67	13	54	237
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	–	49	49	7	42	–	16	16	3	13	65
Публічне управління	–	–	–	–	–	–	122	122	–	–	122
Управління інновац. діяльнісю	–	23	23	10	13	–	33	33	17	16	56
Дорадництво	–	–	–	–	–	–	6	6	–	–	6
Агрономія	–	191	191	73	118	–	83	83	24	59	274
Садівництво та виноградарство	–	36	36	15	21	–	17	17	8	9	53
Захист і карантин рослин	–	71	71	37	34	–	34	34	19	15	105
Біотехнології та біоінженерія	–	55	55	34	21	–	35	35	27	8	90
Екологія	–	34	34	22	12	–	10	10	6	4	44
Ветмедицина	–	593	593	372	221	–	–	–	–	–	593
Технологія виробництва та переробки продукції тварин-ва	–	113	113	49	64	–	31	31	18	13	144
Водні біоресурси та аквакультура	–	67	67	25	42	–	21	21	7	14	88
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	78	78	48	30	–	–	–	–	–	78
Агроінженерія	–	129	129	2	127	–	–	58	2	56	187
Транспортні технології (на автотранспорті)	–	38	38	10	28	–	–	22	7	15	60
Автомобільний транспорт	–	17	17	2	15	–	–	–	–	–	17
Галузеве машинобудування	–	104	104	4	100	–	27	27	5	22	131
Будівництво та цивільна інженерія	–	46	46	6	40	–	–	–	–	–	46

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Економіка	–	57	57	29	28	–	41	41	9	32	98
Економіка (Прикладна економіка)	–	26	26	11	15	–	26	26	15	11	52
Фінанси, банківська справа та страхування	–	46	46	24	22	–	69	69	57	12	115
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	54	54	27	27	–	35	35	11	24	89
Облік і оподаткування	–	133	133	101	32	–	87	87	74	13	220
Маркетинг	–	41	41	31	10	–	22	22	18	4	63
Менеджмент	–	192	192	110	82	–	145	145	102	43	337
Геодезія та землеустрій	–	114	114	45	69	–	92	92	55	37	206
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м’яса)	–	45	45	32	13	–	28	28	19	9	73
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	26	26	12	14	–	–	–	–	–	26
Право	–	46	46	19	27	–	97	97	30	16	143
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	34	34	18	16	–	71	71	43	28	105
Економіка (Економічна кібернетика)	–	36	36	21	15	–	–	–	–	–	36
Інженерія програмного забезпечення	–	12	12	–	12	–	–	–	–	–	12
Комп’ютерні науки (Інформаційні управляючі системи та технології)	–	45	45	4	41	–	–	–	–	–	45
Комп’ютерні науки (Комп’ютерний еколого-економічний моніторинг)	–	23	23	1	22	–	–	–	–	–	23
Комп’ютерна інженерія	–	10	10	–	10	–	–	–	–	–	10
Освітні, педагогічні науки	–	58	58	43	15	–	49	49	42	7	107
Менеджмент	–	41	41	27	14	–	51	51	43	8	92
Соціальна робота	–	28	28	24	4	–	12	12	12	–	40
Філологія	–	32	32	24	8	–	77	77	71	7	109
Разом	**–**	**3077**	**3077**	**1392**	**1685**	**–**	**1595**	**1675**	**812**	**685**	**4752**

Таблиця 2.30. Динаміка змін кількості студентів, які навчалися за контрактом на програмах підготовки бакалаврів, у 2014-2018 рр.

Роки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
2014	832	1305	2147
2015	1003	1851	2854
2016	1435	1916	3351
2017	1671	2159	3830
2018	2245	2193	4438

Таблиця 2.31. Кількість студентів, які навчаються за контрактом на програмах підготовки бакалаврів станом на 1.10.2018 р.

Спеціальність, напрям підготовки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
1	2	3	4
Лісове господарство	28	241	269
Садово-паркове господарство	19	69	88
Деревообробні та меблеві технології	15	75	90
Лісове і садово-паркове господарство	1	24	25
Деревооброблювальні технології	2	1	3
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	28	72	100
Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	13	8	21
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	3	13	16
Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	–	5	5
Туризм	72	10	82
Агрономія	84	124	208
Садівництво та виноградарство	7	1	8
Напрям підготовки «Агрономія»	5	19	24
Захист і карантин рослин	7	18	25
Захист рослин	1	2	3
Біотехнології та біоінженерія	35	30	65
Біотехнологія	9	6	15
Екологія	25	11	36
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	15	14	29
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	34	75	109
Водні біоресурси та аквакультура	58	28	86
Ветеринарна медицина	207	–	207
Агроінженерія	23	103	126
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	12	54	66
Процеси, машини, обладнання для агропромислового виробництва	3	17	20
Транспортні технології (за видами транспорту)	1	5	6
Галузеве машинобудування / машинобудування	15	16	31
Будівництво та цивільна інженерія / будівництво	27	30	57
Економіка	72	79	151
Економіка підприємства	13	18	31
Фінанси, банківська справа та страхування	78	140	218
Фінанси і кредит	13	14	27
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	21	–	21

1	2	3	4
Облік і оподаткування	59	210	269
Облік і аудит	16	5	21
Менеджмент	143	106	249
Маркетинг	55	35	90
Геодезія та землеустрій	44	59	103
Геодезія, картографія та землеустрій	4	10	14
Право	244	196	440
Правознавство	44	49	93
Харчові технології	54	31	85
Харчові технології та інженерія	3	12	15
Економіка (Економічна кібернетика)	32	12	44
Інженерія програмного забезпечення	95	25	120
Комп'ютерні науки	65	30	95
Комп'ютерна інженерія	41	13	54
Журналістика	36	–	36
Міжнародні відносини	95	4	99
Психологія	73	12	85
Професійна освіта	20	–	20
Соціальна робота	56	25	81
Соціальна педагогіка	18	–	18
Філологія	102	37	139
Разом	**2245**	**2193**	**4438**

Таблиця 2.32. Динаміка змін кількості студентів, які навчалися за контрактом на програмах підготовки спеціалістів і магістрів, у 2014-2018 рр.

Роки	**Форми навчання**						**Разом по денній і заочній формам (4+7)**
	денна			**заочна**			
	спеціа-ліст	**магістр**	**Всього (2+3)**	**спеціа-ліст**	**магістр**	**Всього (5+6)**	
2014	24	628	642	91	936	1027	1679
2015	–	798	798	78	982	1060	1862
2016	–	659	659	77	981	1058	1717
2017	–	536	536	44	1112	1107	1643
2018	–	716	716	258	1301	1559	2275

Таблиця 2.33. Кількість студентів, які навчаються за контрактом на програмах підготовки спеціалістів і магістрів станом на 1.10.2018 р.

Спеціальність	**Форми навчання**						**Разом по денній і заочній формам (4+7)**
	денна			**заочна**			
	спеціа-ліст	**магістр**	**Всього (2+3)**	**спеціа-ліст**	**магістр**	**Всього (5+6)**	
1	2	3	4	5	6	7	8
Лісове господарство	–	–	–	–	57	57	57
Садово-паркове господарство	–	1	1	–	31	31	32
Деревообробні та меблеві технології	–	4	4	–	13	13	17
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	8	8	–	36	36	44
Публічне управління	–	–	–	–	102	102	102
Управління інноваційною діяльністю	–	6	6	–	33	33	39

1	2	3	4	5	6	7	8
Автоматизація та комп’ютерно – інтегровані технології	–	3	3	–	14	14	17
Дорадництво	–	-	-	–	6	6	6
Агрономія	–	26	26	–	39	39	65
Садівництво та виноградарство	–	3	3	–	8	8	11
Захист і карантин рослин	–	8	8	–	12	12	20
Біотехнології та біоінженерія	–	6	6	–	26	26	32
Екологія	–	8	8	–	40	40	48
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	–	13	13	–	11	11	24
Водні біоресурси та аквакультура	–	13	13	–	13	13	26
Ветеринарна медицина	–	262	262	–	–	–	262
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	62	62	–	–	–	62
Агроінженерія	–	9	9	–	14	14	23
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	–	9	9	–	18	18	27
Автомобільний транспорт	–	3	3	–	–	–	3
Галузеве машинобудування	–	20	20	–	9	9	29
Будівництво та цивільна інженерія	–	16	16	–	–	–	16
Економіка	–	8	8	41	39	80	88
Економіка (Прикладна економіка)	–	8	8	26	25	51	59
Фінанси, банківська справа та страхування	–	19	19	69	69	138	157
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	14	14	35	34	69	83
Облік і оподаткування	–	7	7	87	82	169	176
Менеджмент	–	37	37		140	140	177
Маркетинг	–	2	2		20	20	22
Геодезія та землеустрій	–	28	28	–	76	76	104
Право	–	27	27	–	97	97	124
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м’яса)	–	7	7	–	14	14	21
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	11	11	–	–	–	11
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	11	11	–	62	62	73
Інженерія програмного забезпечення	–	8	8	–	–	–	8
Комп’ютерні науки (ІУСТ)	–	16	16	–	–	–	16
Комп’ютерні науки (КЕЕМ)	–	5	5	–	–	–	5
Комп’ютерна інженерія	–	–	–	–	–	–	0
Економіка	–	11	11	–	–	–	11
Освітні, педагогічні науки	–	4	4	–	37	37	41
Менеджмент	–	5	5	–	50	50	55
Соціальна робота	–	–	–	–	2	2	2
Філологія	–	8	8	–	72	72	80
Разом	–	**716**	**716**	**258**	**1301**	**1559**	**2275**

Таблиця 2.34. Динаміка змін кількості студентів випускного курсу, які були відраховані до закінчення терміну навчання за неуспішність, у 2014-2018 рр.

Роки	Форми навчання								Разом по денній і заочній формах (5+9)
	денна				заочна				
	бакалавр	спеціа-ліст	магістр	Всього (2+3+4)	бакалавр	спеціа-ліст	магістр	Всього (6+7+8)	
2014	26	–	3	29	21	3	9	32	61
2015	24	2	44	70	16	1	22	40	110
2016	32	–	23	55	9	3	9	21	76
2017	20	–	27	47	24	–	12	36	83
2018	52	–	15	67	18	6	15	39	106

Таблиця 2.35. Кількість студентів випускного курсу, які були відраховані до закінчення терміну навчання за неуспішність у 2018 р.

Напрям підготовки, спеціальність	Форми навчання								Разом по денній і заочній формах (5+9)
	денна				заочна				
	бакалавр	спеціаліст	магістр	Всього (2+3+4)	бакалавр	спеціаліст	магістр	Всього (6+7+8)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лісове і садово-паркове господарство	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Лісове господарство	–	–	–	–	–	–	1	1	1
Садово-паркове господарство	–	–	–	–	1	–	–	1	1
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	–	–	–	–	1	–	–	1	1
Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	9	–	–	9	–	–	1	1	10
Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	4	–	–	4	–	–	–	–	4
Агрономія	6	-	–	6	7	–	1	8	14
Садівництво та виноградарство	-	-	1	1	–	–	–	–	1
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	2	-	2	4	–	–	4	4	8
Водні біоресурси та аквакультура	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ветеринарна медицина	22	–	2	24	–	–	–	–	24
Агроінженерія	–	–	1	1	–	–	1	1	2
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	–	1	1	–	–	–	–	1
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	–	–	–	–	1	–	–	1	1
Процеси, машини, обладнання для агропромислового виробництва	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Економіка	–	–	2	2	–	–	2	2	4
Облік і оподаткування	–	–	3	3	2	–	–	2	5
Облік і аудит	2	–	–	2	-	–	–	-	2
Фінанси, банківська справа та страхування	–	–	1	1	3	–	–	3	4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Фінанси і кредит	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Менеджмент		–	1	1			1	1	2
Правознавство	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Комп'ютерні науки	1	–	1	2	2	–	–	2	4
Соціальна педагогіка	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Освітні, педагогічні науки	–	–	–	–	–	–	1	1	1
Менеджмент	–	–	–	–	–	–	3	3	3
Соціальна робота	–	–	–	–	1	–	–	1	1
Професійна освіта	–	–	–	–	–	6	–	6	6
Разом	**52**	**–**	**15**	**67**	**18**	**6**	**15**	**39**	**106**

Таблиця 2.36. Динаміка прийому сільської молоді на програми підготовки бакалаврів у 2014-2018 рр.

Роки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
2014	1556	512	2066
2015	1701	623	2323
2016	1144	252	1396
2017	951	344	1295
2018	1269	310	1579

Таблиця 2.37. Прийом сільської молоді на програми підготовки бакалаврів у 2018 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
1	2	**3**	4
Лісове господарство	86	–	86
Садово-паркове господарство	29	–	29
Деревообробні та меблеві технології	23	–	23
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	19	18	37
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	10	–	10
Туризм	20	–	20
Агрономія	175	26	201
Садівництво та виноградарство	20	7	27
Захист і карантин рослин	30	5	35
Біотехнології та біоінженерія	20	1	21
Екологія	23	4	27
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	73	12	85
Водні біоресурси та аквакультура	26	3	29
Ветеринарна медицина	48	–	48
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	5	–	5
Агроінженерія	87	29	116
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	30	4	34
Галузеве машинобудування	12	2	14
Будівництво та цивільна інженерія	10	1	11
Економіка	24	17	41
Облік і оподаткування	32	32	64
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	7	–	7
Фінанси, банківська справа та страхування	33	29	62
Менеджмент	24	5	29
Маркетинг	13	2	15
Геодезія та землеустрій	33	13	46

1	2	3	4
Право	49	58	107
Харчові технології	31	7	38
Економіка (Економічна кібернетика)	15	–	15
Інженерія програмного забезпечення	60	6	66
Комп'ютерні науки	52	6	58
Комп'ютерна інженерія	48	5	53
Журналістика	9	–	9
Міжнародні відносини	25	2	27
Психологія	21	4	25
Професійна освіта	19	–	19
Соціальна робота	5	8	13
Соціальна педагогіка	6	–	6
Філологія	17	4	21
Разом	**1269**	**310**	**1579**

Таблиця 2.38. Конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів у 2014-2018 рр.

Роки	**Форма навчання**	
	денна	**заочна**
2014	9,5	2,6
2015	9,8	4,5
2016	11,8	2,6
2017	8,0	2,6
2018	5,9	1,6

Таблиця 2.39. Конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів (магістрів ветеринарного спрямування) на основі повної загальної середньої освіти у 2018 р.

№ п/п.	**Шифр спеціаль-ності**	**Спеціальність**	**Форма навчання**	
			денна	**заочна**
1	2	3	4	5
1.	015.18	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)	1,8	
2.	035.041	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно) (Англійська мова та друга іноземна мова)	32,1	1,8
3.	035.043	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно) (Німецька мова та друга іноземна мова)	12,7	
4.	051	Економіка (*Економіка підприємства*)	5,9	
5.	051	Економіка (*Економічна кібернетика*)	4,2	
6.	051	Економіка *(Цифрова економіка)*	0,0	
7.	053	Психологія	16,2	
8.	061	Журналістика	13,5	
9.	071	Облік і оподаткування (*Облік і аудит*)	4,0	
10.	072	Фінанси, банківська справа та страхування (*Фінанси і кредит*)	5,8	
11.	073	Менеджмент	4,6	1,2
12.	075	Маркетинг	7,2	1,4
13.	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	10,8	
14.	081	Право	21,3	
15.	101	Екологія	7,2	4,0
16.	121	Інженерія програмного забезпечення	16,1	
17.	122	Комп'ютерні науки	9,5	

1	2	3	4	5
18.	123	Комп'ютерна інженерія	10,4	
19.	133	Галузеве машинобудування	2,3	0,4
20.	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	2,1	
21.	151	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	3,4	
22.	162	Біотехнології та біоінженерія	16,1	
23.	181	Харчові технології	6,6	2,0
24.	187	Деревообробні та меблеві технології	2,8	
25.	192	Будівництво та цивільна інженерія	3,7	2,0
26.	193	Геодезія та землеустрій	6,7	2,0
27.	201	Агрономія	3,9	2,4
28.	202	Захист і карантин рослин	2,4	0,8
29.	203	Садівництво та виноградарство	6,2	1,7
30.	204	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	2,3	
31.	205	Лісове господарство	2,2	
32.	206	Садово-паркове господарство	2,4	
33.	207	Водні біоресурси та аквакультура	3,1	
34.	208	Агроінженерія	2,3	
35.	211	Ветеринарна медицина	5,7	
36.	212	Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза	9,0	
37.	231	Соціальна робота	7,1	1,0
38.	242	Туризм	15,6	
39.	275.03	Транспортні технології *(на автомобільному транспорті)*	3,3	
40.	291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	31,2	
У середньому			**5,9**	**1,6**

Таблиця 2.40. Конкурс вступників на програми підготовки магістрів у 2014-2018 рр.

Роки	**Форма навчання**	
	денна	**заочна**
2014	1,8	2,0
2015	2,2	2,7
2016	2,1	2,6
2017	2,3	5,1
2018	2,6	6,0

Таблиця 2.41. Конкурс вступників на програми підготовки магістрів у 2018 р.

№ п/п	**Шифр спеціаль-ності**	**Спеціальність**	**Освітня програма**	**Форма навчання**	
				денна	**заочна**
1	2	3	4	5	6
2	011	Освітні, педагогічні науки	Педагогіка вищої школи	1,8	10,5
3	035.041	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)	Англійська мова та друга іноземна мова	3,2	16
4	035.043	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька)	Німецька мова та друга іноземна мова	4,0	14
5	051	Економіка	Економіка підприємства	3,1	21
6			Економічна кібернетика	1,7	
7			Прикладна економіка	4,7	
8	071	Облік і оподаткування	Облік і аудит	2,0	24,7

1	2	3	4	5	6
9	072	Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси і кредит	2,6	
10	073	Менеджмент	Адміністративний менеджмент	7,7	50
11			Менеджмент ЗЕД	7,8	
12			Менеджмент організацій і адміністрування	4,9	
13			Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	8,6	39
14			Управління інноваційною діяльністю	3,9	
15			Управління навчальним закладом	4,0	49
16	075	Маркетинг	Маркетинг	3,1	16
17	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	4,4	57
18	081	Право	Право	4,3	
19	101	Екологія	Екологічний контроль та аудит	1,6	
20			Екологія та охорона навколишнього середовища	1,6	
21	121	Інженерія програмного забезпечення	Програмне забезпечення інформаційних систем	5,5	
22	122	Комп'ютерні науки	Інформаційні управляючі системи та технології	3,6	
23			Комп’ютерний еколого-економічний моніторинг	3,6	
24	123	Комп'ютерна інженерія	Комп'ютерні системи і мережі	2,8	
25	133	Галузеве машинобудування	Машини та обладнання с.-г. виробництва	3,1	3,5
26			Обладнання лісового комплексу	5,7	
27			Технічний сервіс машин та обладнання с.-г. виробництва	5,0	
28	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	1,5	3,0
29	151	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	1,7	3,5
30	152	Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	Якість, стандартизація та сертифікація	3,0	11,2
31	162	Біотехнології та біоінженерія	Екологічна біотехнологія та біоенергетика	1,7	10,0
32	181	Харчові технології	Технологія зберігання, консервування та переробки м'яса	1,8	4,3
33			Технологія зберігання, консервування та переробки водних біоресурсів	2,1	
34	187	Деревообробні та меблеві технології	Деревообробні та меблеві технології	1,6	5,3

1	2	3	4	5	6
35	192	Будівництво та цивільна інженерія	Будівництво та цивільна інженерія	1,8	
36	193	Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій	1,9	8
37	201	Агрономія	Агрономія	1,5	3
38			Агрохімія і грунтознавство	1,8	2
39			Селекція і генетика с.-г. культур	2,4	
40	202	Захист і карантин рослин	Захист рослин	2,8	1,7
41			Карантин рослин	2,5	
42	203	Садівництво та виноградарство	Садівництво та виноградарство	1,9	2,3
43	204	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	1,5	3,2
44	205	Лісове господарство	Лісове господарство	1,2	4,9
45	206	Садово-паркове господарство	Садово-паркове господарство	1,3	5,8
46	207	Водні біоресурси та аквакультура	Водні біоресурси та аквакультура	1,7	6
47	208	Агроінженерія	Агроінженерія	1,6	2,0
48	211	Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина	3,9	
49	231	Соціальна робота	Соціальна робота	2,1	12
50	274	Автомобільний транспорт	Автомобільний транспорт	8,0	
51	275.03	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	Транспортні технології на автомобільному транспорті	3,1	
У середньому				**2,6**	**6,0**

2.1.5. Організація навчальної роботи

2.1.5.1. Співпраця із зарубіжними університетами та освітніми організаціями

Діяльність Національного університету біоресурсів і природокористування України спрямована на забезпечення освітніх потреб особи, суспільства, держави відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», положень «Про державний вищий заклад освіти» та «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».

Концепція освітянської діяльності НУБіП України визначається його статутом – Національного вищого навчального закладу дослідницького типу, головна мета якого – інтегрування у світову освітянську систему та утвердження у статусі міжнародного.

Плідна співпраця з провідними університетами світу сприяла реформуванню й адаптації системи освіти НУБіП України до вимог провідних університетів світу. Два університети США (штатів Айова – 1996, 2011, 2014 рр. і Луїзіана – 1998, 2009 рр.), Університет м. Гент (Бельгія, 2002 р.) і Університет ім. Гумбольдта (Німеччина, 2002 р.) визнали систему освіти НУБіП України як таку, що відповідає їх вимогам.

У період з 2005-2018 рр. були підписані Меморандуми про можливість отримання подвійного диплому НУБіП України та університетів-партнерів:

- «Міжнародний біо-бізнес» в Токійському аграрному університеті (Японія);
- Master of Business Administration in Agriculture (MBA) в Університеті прикладних наук Вайєнштефан – Тріздорф (Німеччина);
- Master of Food and Agribusiness (MFA) в Університеті прикладних наук Ангальт (Німеччина);
- «Енергетика і автоматика біосистем», «Економіка і менеджмент» – в Варшавському університеті наук про життя (Польща);

– «Екологія», «Соціальна педагогіка» – в Поморській академії в Слупську (Польща);

– «Економіка і менеджмент» – в Словацькому аграрному університеті в м. Нітра;

– «Якість та безпечність продукції», «Менеджмент» та «Комп'ютерні технології» – в Академії Бізнесу (Домброва Гурніча, Польща).

Між зазначеними університетами та НУБіП України існують і виконуються угоди щодо взаємного обміну науково-педагогічними та педагогічними працівниками і студентами та слухачами.

Основні міжнародні проекти (програми):

– ERASMUS+ − це програма ЄС на період 2014-2020 рр., що підтримує проекти, заходи і мобільність у сфері освіти, підготовки, молоді та спорту (підписано 16 угод);

– Проект QANTUS – «Кваліфікаційні рамки у сфері природничих наук в українських університетах»;

– Проект «Система диференційованого ведення господарства в лісових екосистемах Українських Карпати, Чеська Республіка – Україна»;

– Інноваційний дослідницький проект «Зниження ризиків катастрофічних пожеж в зоні відчуження»;

– Регіональний проект технічної співпраці МАГАТЕ «Радіологічна підтримка реабілітації районів, що постраждали від аварії на Чорнобильській атомній електростанції»;

– Проект розвитку зерносховищ та сільськогосподарських кооперативів України, SOCODEVI;

– «Використання природних водотоків для гасіння лісових пожеж із застосуванням нових технологій»;

– COMET «Координація та впровадження пан-Європейського інструменту для радіоекології», проект Європейської комісії FP7;

– «Екологічне право ЄС», «Контроль безпечності харчових продуктів у ЄС» проект «ERASMUS+», напрям Жан Моне;

– «Виробництво біопалива з нових джерел біомаси»;

– Програма академічних обмінів MEVLANA.

У 2018 році науково-педагогічні працівники та студенти Університету традиційно на партнерських засадах взяли участь у підготовці та проведенні «Перших міжнародних днів поля в Україні», які були організовані Німецьким сільськогосподарським товариством, DLG Україна, Німецько-українським аграрним демонстраційним та навчальним центром на базі УкрНДІПВТ ім Л. Погорілого. Наш Університет був єдиним представленим серед аграрних закладів вищої освіти України. Слід відмітити активну участь НПП та студентів у навчально-виробничих семінарах, організованих німецько-українським аграрним демонстраційним та навчальним центром за участю німецьких фахівців з сільськогосподарського виробництва для фахівців агровиробництва України та науково-педагогічних працівників нашого Університету. Протягом року у зазначених заходах взяли участь понад 100 НПП та студентів агробіологічного, механіко-технологічного факультетів та факультету тваринництва та водних біоресурсів.

2.1.5.2. Ступенева система освіти

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» в Університеті підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за ступеневою системою, що надає широкі можливості для забезпечення освітніх потреб особистості, підвищує гнучкість підготовки фахівців та рівень їх соціального захисту в умовах динамічних змін на ринку праці. Ця система забезпечує здобуття відповідної кваліфікації, її підвищення і перепідготовку за певним напрямом підготовки та спеціальністю і базується на відповідних освітньо-професійних (освітньо-наукових) програмах. Основні положення і зміст ступеневої системи освіти

висвітлено у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУБіП України», затвердженого вченою радою Університету (протокол № 8 від 27.03.2015 р.).

НУБіП України як вищий навчальний заклад, що акредитований за IV рівнем акредитації, має право на підготовку фахівців відповідних спеціальностей за такими освітніми та науковими ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями − ОКР):

- молодший спеціаліст – за 26 спеціальностями;
- бакалавр – за 38 спеціальностями;
- спеціаліст – за 13 спеціальностями;
- магістр – за 36 спеціальностями та понад 55 освітніми програмами;
- кандидат наук – за 34 спеціальностями;
- доктор наук – за 34 спеціальностями.

У 2018 р. Міністерством освіти і науки України ліцензовано та акредитовано ряд напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у НУБіП України (табл. 2.42-2.43).

Таблиця 2.42. Ліцензії на право підготовки фахівців з вищою освітою у розрізі спеціальностей, отримані у 2018 р.

Спеціальність	Базовий заклад університету (м. Київ)	Відокремлені підрозділи НУБіП України
1	2	3
Робітничі професії		
7241 Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	_	Немішаївський агротехнічний коледж
8331 Тракторист-машиніст сільськогосподарського (лісогосподарського) виробництва (категорія А1)	_	Немішаївський агротехнічний коледж
7233 Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування	_	Немішаївський агротехнічний коледж
7212 Електрозварювальник ручного зварювання	_	Немішаївський агротехнічний коледж
7231 Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів	_	Немішаївський агротехнічний коледж
7241 Електромонтажник силових мереж та електроустаткування	_	Немішаївський агротехнічний коледж
8331 Тракторист-машиніст (А2)	_	Немішаївський агротехнічний коледж
8331 Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії В1)	_	Немішаївський агротехнічний коледж
015 Електротехніка та електромеханіка	_	Бережанський агротехнічний інститут
7436 Швачка	_	Бережанський агротехнічний інститут
5220 Продавець продовольчих товарів	_	Ірпінський економічний коледж
4211 Контролер-касир	_	Ірпінський економічний коледж
4115 Секретар керівника (організації, підприємства, установи)	_	Ірпінський економічний коледж
4112 Оператор комп’ютерного набору	_	Ірпінський економічний коледж

1	2	3
Фахова перед вища освіта		
071 Облік і оподаткування	_	Рівненський коледж НУБіП України
081 Право	_	Рівненський коледж НУБіП України
121 Інженерія програмного забезпечення (на розгляді в МОН)	_	Рівненський коледж НУБіП України
193 Геодезія та землеустрій (на розгляді в МОН)	_	Рівненський коледж НУБіП України
ОС «Бакалавр»		
103 Науки про землю	+	–
125 Кібербезпека	+	–
144 Теплоенергетика	+	–
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	_	Ірпінський економічний коледж
192 Будівництво та цивільна інженерія	_	Рівненський коледж НУБіП України
015 Професійна освіта (електротехніка та електромеханіка)	_	Бережанський агротехнічний інститут
ОС «Магістр»		
281 – Публічне управління та адміністрування (збільшення ліценз. обсягів з 75 до 180 осіб)	+	–

Таблиця 2.43. Сертифікати на право підготовки фахівців з вищою освітою у розрізі спеціальностей і освітніх програм, отримані у 2018 р.

Код – спеціальність, освітня програма	Базовий заклад університету (м. Київ)	Відокремлені підрозділи НУБіП України
1	2	3
ОКР «Молодший спеціаліст»		
5.09010301 Лісове господарство	_	Бобровицький коледж економіки та менеджменту ім. О. Майнової
5.07010101 Організація та регулювання дорожнього руху	_	Немішаївський агротехнічний коледж
5.05010201 Обслуговування комп'ютерних систем і мереж	_	Ніжинський агротехнічний коледж
5.10010201 Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва	_	Ніжинський агротехнічний коледж
ОС «Бакалавр»		
121 – Інженерія програмного забезпечення	+	–
123 – Комп'ютерна інженерія	+	–
Харчові технології	+	–
Ветеринарна медицина	+	–
6.070101 Транспортні технології (за видами транспорту)	_	Ніжинський агротехнічний інститут
6.100101 Енергетика та електротехнічні системи в АПК	_	Ніжинський агротехнічний інститут

1	2	3
ОС «Магістр»		
187 − Деревообробні та меблеві технології	+	−
274 − Автомобільний транспорт	+	−
Публічне управління та адміністрування	+	−
Управління навчальним закладом	+	−
Філологія	+	−
Якість, стандартизація та сертифікація	+	−
Технології зберігання, консервування та переробки м'яса	+	−
Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	+	−
Управління інноваційною діяльністю	+	−
Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	+	−
Фінанси і кредит	+	−
Облік і аудит	+	−
Економіка підприємства	+	−
Прикладна економіка	+	−
Економічна кібернетика	+	−
Педагогіка вищої школи	+	−
Соціальна робота	+	−
Водні біоресурси та аквакультура	+	−
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	+	−
Маркетинг	+	−
Ветеринарна медицина	+	−
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	+	−
Обладнання лісового комплексу	+	−
Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва	+	−
Будівництво та цивільна інженерія	+	−
Інформаційні управляючі системи і технології	+	−
Комп’ютерний еколого-економічний моніторинг	+	−
Англійська мова та друга іноземна мова	+	−
Німецька мова та друга іноземна мова	+	−
Автомобільний транспорт	+	−
Деревообробні та меблеві технології	+	−
Лісове господарство	+	−
Садово-паркове господарство	+	−
Агрономія	+	−
Агрохімія і ґрунтознавство	+	−
Селекція і генетика с.-г. культур	+	−
Садівництво та виноградарство	+	−

1	2	3
Адміністративний менеджмент	+	–
Менеджмент ЗЕД	+	–
Менеджмент організацій і адміністрування	+	–
Екологічна біотехнологія та біоенергетика	+	–
Екологічний контроль та аудит	+	–
Екологія та охорона навколишнього середовища	+	–
Захист рослин	+	–
Карантин рослин	+	–
Геодезія та землеустрій	+	–
Право	+	–

Для кожного освітнього ступеня (чи ОКР) підготовки фахівців у межах ліцензованих напрямів підготовки та спеціальностей розроблені освітньо-професійні (освітньо-наукові) програми, узгоджені з Міністерством аграрної політики та продовольства України, Державним агентством лісових ресурсів, Державним агентством ветеринарної медицини та затверджені Міністерством освіти і науки України.

У черговий раз в Університеті проведено випуск фахівців ОС «Бакалавр». Переважна частина із них успішно витримала вступні випробування на програми підготовки фахівців ОС «Магістр». У звітному році державне замовлення та кількість вступників на програми підготовки магістрів суттєво збільшилося. Навчання студентів на програмах підготовки та перепідготовки фахівців ОКР «Спеціаліст» здійснюється лише за умов договору, за винятком спеціальностей «Право».

Навчальним та навчально-методичним відділами університету спільно з деканатами факультетів та дирекціями ННІ підготовлені та затверджені відповідним чином навчально-методичні комплекси спеціальностей та дисциплін, до складу яких входять моделі фахівців, структурно-логічні схеми, робочі навчальні плани, програми дисциплін, відповідне методичне забезпечення тощо.

2.1.5.3. Особливості організації навчального процесу в Університеті

Однією з ключових позицій Болонського процесу є розширення мобільності студентів і науково-педагогічних працівників (НПП). З цією метою у НУБіП України з 2003 р. започатковано англомовне навчання студентів.

Спочатку викладання більшості дисциплін англійською мовою було запроваджено для окремих груп студентів трьох напрямів підготовки (спеціальностей): «Ветеринарна медицина», «Агрономія (захист рослин)» і «Менеджмент (менеджмент зовнішньоекономічної діяльності)». З роками кількість таких напрямів підготовки (спеціальностей) зросла до 16 у 2017-2018 н.р. (табл. 2.44), що дозволило випускникам, які вільно володіють англійською мовою, швидше адаптуватися до вимог сучасного ринку праці, у тому числі й міжнародного, або продовжити навчання у провідних університетах світу та займати відповідні посади у різних міжнародних структурах.

Таблиця 2.44. Кількість напрямів і спеціальностей підготовки фахівців, де викладання дисциплін здійснювалося англійською мовою у 2017-2018 н.р.

№ п/п	Напрям підготовки (спеціальність)	ОС, курс (рік) навчання
1	2	3
1	Менеджмент	Бакалавр, 1-4
2	Ветеринарна медицина	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1

1	2	3
3	Агрономія	Бакалавр, 1-4
4	Захист рослин	Бакалавр, 1-4
5	Біотехнологія (Екологічна біотехнологія та біоенергетика)	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1-2
6	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування (Екологія)	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1-2
7	Економічна кібернетика	Бакалавр, 2-4
8	Економіка підприємства	Бакалавр, 1-4
9	Облік і аудит (Облік і оподаткування)	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1-2
10	Фінанси і кредит (Фінанси, банківська справа та страхування)	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1-2
11	Геодезія, картографія та землеустрій	Бакалавр, 1-4
12	Правознавство	Бакалавр, 1-4
13	Соціальна педагогіка	Бакалавр, 1-4
14	Філологія	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1-2
15	Машинобудування	Бакалавр, 1-4
16	Будівництво і цивільна інженерія	Бакалавр, 1-2

Відповідно з роками змінювалась кількість дисциплін, що викладаються англійською мовою (у 2018 р. − 250), та кількість НПП, які їх викладають (у 2018 р. − 159 НПП).

На рис. 2.1 наведено динаміку змін кількості дисциплін, що викладаються англійською мовою, та кількості НПП, які їх викладають, за останні три навчальних роки.

Рис. 2.1. Динаміка змін кількості дисциплін, що викладаються англійською мовою, та кількості НПП, які їх викладають

Випускникам, які навчалися в групах з викладанням дисциплін англійською мовами, видаються відповідні сертифікати. У табл. 2.45 наведено кількість сертифікатів, виданих у 2017-2018 н.р. у розрізі напрямів і спеціальностей підготовки фахівців ОС «Бакалавр» та спеціальностей − ОС «Магістр», всього − 247 сертифікатів.

Таблиця 2.45. Кількість сертифікатів, виданих у 2017-2018 н.р.

Напрям підготовки, спеціальність	Кількість виданих сертифікатів
ОС «Бакалавр»	
Соціальна педагогіка	9
Агрономія	10
Економіка підприємства	16
Фінанси і кредит	2
Облік і аудит	23
Геодезія, картографія та землеустрій	16
Економічна кібернетика	14
Менеджмент	26
Захист рослин	18
Екологія та охорона навколишнього середовища	22
Біотехнологія	14
Ветеринарна медицина	24
Правознавство	11
ОС «Магістр»	
Екологічна біотехнологія та біоенергетика	7
Біотехнологія та біоінженерія	12
Облік і оподаткування	13
Захист і карантин рослин	4
Екологія	6
Всього	**247**

На рис. 2.2 наведена динаміка кількості виданих сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою за останні п’ять навчальних років.

Крім того, у НУБіП України реалізуються дві програми підготовки магістрів зі спеціальності «Адміністративний менеджмент» – міжнародна версія «Master of Business Administration» (MBA) за участю і допомогою ряду закордонних університетів-партнерів і з викладанням іноземними мовами.

Рис. 2.2. Динаміка кількості виданих сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою

Одна з них – міжнародна програма «Магістр ділового адміністрування (у сільському господарстві)» – заснована НУБіП України і Університетом прикладних наук Вайєнштефан та Університетом ім. Гумбольдта (Німеччина). Дисципліни викладаються німецькою мовою, а практична підготовка проводиться у Німеччині. По закінченню програми випускникам видаються українські та німецькі дипломи.

Друга міжнародна магістерська програма «Магістр ділового адміністрування (у сфері фінансів)» затверджена FEM CUAP за підтримки та координації міжнародного комітету в складі ряду аграрних університетів Шотландії, Нідерландів, Німеччини, Польщі, Чехії і України. Викладання дисциплін здійснюється англійською мовою.

Для активізації аудиторної та самостійної роботи студентів, стимулювання їх систематичної роботи протягом усього періоду навчання у НУБіП України з 2004 р. запроваджена кредитно-модульна система навчання студентів відповідно до вимог Болонської конвенції. З цією метою навчальною частиною університету було розроблено «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», згідно з яким були перероблені всі навчально-методичні комплекси з дисциплін (робочі навчальні програми, методичні вказівки до курсового проектування і лабораторних занять, завдання для самостійної роботи студентів, тестові завдання тощо), у тому числі й англійською мовою. Для обліку навчального навантаження запроваджена система залікових кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Рейтингове оцінювання знань студентів із навчальних дисциплін, захисту курсових робіт (проектів), випускних бакалаврських та магістерських робіт здійснюється за 100-бальною шкалою.

Запровадження кредитно-модульної системи навчання та викладання більшості дисциплін іноземними мовами забезпечує: якість освіти і підготовки кадрів на європейському рівні; гарантії студентам їх свободи і необхідні умови для досягнення відповідного освітнього і культурного рівня; вільний взаємний обмін між закладами вищої освіти інформацією і документами, збільшення числа спільних освітніх і наукових проектів; мобільність науково-педагогічних працівників і студентів.

У НУБіП України передбачена можливість для осіб із числа молодших спеціалістів навчатися за бакалаврськими програмами за скороченим (до двох років) терміном, якщо їх спеціальності належать до відповідних спеціальностей, на які здійснюється вступ, а саме: автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології; агроінженерія; агрономія; будівництво та цивільна інженерія; ветеринарна медицина; водні біоресурси та аквакультура; галузеве машинобудування; геодезія та землеустрій; деревообробні та меблеві технології; екологія, економіка; електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; захист і карантин рослин; інженерія програмного забезпечення; комп’ютерна інженерія; комп’ютерні науки; лісове господарство; маркетинг; менеджмент; облік і оподаткування; право; професійна освіта; садівництво та виноградарство; садово-паркове господарство; соціальна робота; технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; транспортні технології (автомобільний транспорт); туризм; фінанси, банківська справа та страхування; харчові технології.

За результатами вступних випробувань молодші спеціалісти зараховуються на 1-й курс окремого потоку зі скороченим на два роки терміном навчання або на вакантні місця 2-го чи 3-го курсів залежно від академічної різниці у навчальних планах (у цьому випадку навчання здійснюється за індивідуальними навчальними планами).

Така особливість організації навчального процесу відповідає Закону України «Про вищу освіту» і започаткована в Університеті з 2005 р. Динаміку збільшення кількості напрямів (спеціальностей) підготовки бакалаврів за скороченим терміном навчання за 2014-2018 рр. наведено на рис. 2.3.

Рис. 2.3. Динаміка збільшення кількості напрямів і спеціальностей підготовки бакалаврів за скороченим терміном навчання

2.1.5.4. Організація нових та реорганізація існуючих ННІ, факультетів, кафедр

Протягом 2018 р. в університеті було створено, перейменовано та реорганізовано:

У структурі ННІ лісового і садово-паркового господарства

• кафедру лісівництва (шляхом об'єднання кафедри лісівництва та кафедри біології лісу та мисливствознавства);

• кафедру ландшафтної архітектури та фітодизайну (шляхом об'єднання кафедри декоративного садівництва та фітодизайну та кафедри ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва);

• кафедру таксації лісу та лісового менеджменту (шляхом об'єднання кафедри таксації лісу та лісовпорядкування та кафедри лісового менеджменту);

• кафедру ботаніки, дендрології та лісової селекції (шляхом об'єднання кафедри дендрології та лісової селекції та кафедри ботаніки).

У структурі ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження:

• кафедру електротехніки, електромеханіки та електротехнологій (шляхом об'єднання кафедри електричних машин і експлуатації електрообладнання та кафедри електроприводу та електротехнологій);

У структурі економічного факультету:

• кафедру фіскальної політики та страхування (шляхом її поділу та приєднання до кафедри фінансів та кафедри банківської справи);

• кафедру банківської справи перейменовано на кафедру банківської справи та страхування.

2.1.5.5. Підготовка магістрів

Підготовка фахівців освітнього ступеня (ОС) «Магістр» у 2018 році проводилась за 52 освітніми програмами у межах 36 спеціальностей згідно з постановою Кабінету Міністрів від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (у 2017 році було 52 освітні програми у межах 34 спеціальностей, у 2016 році – 53 спеціалізації у межах 32 спеціальностей, у 2015 році – 53, у 2014 році – 51). Перелік спеціальностей (освітніх програм), за якими здійснюється підготовка магістрів у базовому закладі НУБіП України за різними формами навчання, наведено у табл. 2.46.

Таблиця 2.46. Перелік спеціальностей (освітніх програм), за якими здійснюється підготовка магістрів у базовому закладі НУБіП України

№	Спеціальність		Освітні програми	Форма навчання
	код	найменування		
1	011	Освітні, педагогічні науки	Педагогіка вищої школи	+ (д, з)
2	035.04	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)	Англійська мова та друга іноземна мова	+ (д, з)
			Німецька мова та друга іноземна мова	+ (д, з)
3	051	Економіка	Економіка підприємства	+ (д, з)
			Прикладна економіка	+ (д, з)
			Економічна кібернетика	+ (д)
4	071	Облік і оподаткування	Облік і аудит	+ (д, з)
5	072	Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси і кредит	+ (д, з)
6	073	Менеджмент	Адміністративний менеджмент	+ (д, з)
			Менеджмент ЗЕД	+ (д, з)
			Менеджмент організацій і адміністрування	+ (д, з)
			Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	+ (д, з)
			Управління інноваційною діяльністю	+ (д, з)
			Управління навчальним закладом	+ (д, з)
7	074	Публічне управління і адміністрування	Публічне управління і адміністрування	+ (з*)
8	075	Маркетинг	Маркетинг	+ (д, з)
9	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	+ (д, з)
10	081	Право	Право	+ (д, з)
11	101	Екологія	Екологічний контроль та аудит	+ (д)
			Екологія та охорона навколишнього середовища	+ (д, з)
12	121	Інженерія програмного забезпечення	Програмне забезпечення інформаційних систем	+ (д)
13	122	Комп’ютерні науки	Інформаційні управляючі системи та технології	+ (д)
			Комп’ютерний еколого-економічний моніторинг	+ (д)
14	123	Комп’ютерна інженерія	Комп’ютерні системи і мережі	+ (д)
15	133	Галузеве машинобудування	Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва	+ (д, з)
			Обладнання лісового комплексу	+ (д)
			Технічний сервіс машин та обладнання сільськогосподарського виробництва	+ (д)
16	141	Електроенергетика, електро-техніка та електромеханіка	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	+ (д, з)
17	151	Автоматизація та комп’ю-терно-інтегровані технології	Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	+ (д, з)
18	152	Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	Якість, стандартизація та сертифікація	+ (д, з)
19	162	Біотехнології та біоінженерія	Екологічна біотехнологія та біоенергетика	+ (д, з)
20	181	Харчові технології	Технології зберігання, консервування та переробки м’яса	+ (д, з)

№	Спеціальність		Освітні програми	Форма навчання
	код	найменування		
			Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	+ (д)
21	187	Деревообробні та меблеві технології	Деревообробні та меблеві технології	+ (д, з)
22	192	Будівництво та цивільна інженерія	Будівництво та цивільна інженерія	+ (д)
23	193	Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій	+ (д, з)
24	201	Агрономія	Агрономія	+ (д, з)
			Агрохімія і ґрунтознавство	+ (д, з)
			Селекція і генетика сільськогосподарських культур	+ (д, з)
25	202	Захист і карантин рослин	Захист рослин	+ (д, з)
			Карантин рослин	+ (д)
26	203	Садівництво та виноградарство	Садівництво та виноградарство	+ (д, з)
27	204	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	+ (д, з)
28	205	Лісове господарство	Лісове господарство	+ (д, з)
29	206	Садово-паркове господарство	Садово-паркове господарство	+ (д, з)
30	207	Водні біоресурси та аквакультура	Водні біоресурси та аквакультура	+ (д, з)
31	208	Агроінженерія	Агроінженерія	+ (д, з)
32	211	Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина	+ (д)
33	212	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	+ (д)
34	231	Соціальна робота	Соціальна робота	+ (д, з)
35	274	Автомобільний транспорт	Автомобільний транспорт	+ (д)
36	275.03	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	Транспортні технології на автомобільному транспорті	+ (д, з)

Примітка: + – підготовка здійснюється; д – денна форма навчання; з – заочна форма навчання;
*– підготовка здійснюється лише на базі повної вищої освіти

Загальна кількість студентів та слухачів магістратури на 01.10.2018 р. у базовому закладі НУБіП України становила 4982 особи (на 01.10 2017 р. – 4775 осіб; 01.10 2016 р. – 4675 осіб; на 01.10 2015 р. – 4746 осіб; на 01.10.2014 р. – 4740 осіб (рис. 2.4).

Рис. 2.4. Динаміка зміни кількості студентів та слухачів магістратури у базовому закладі НУБіП України за роками

У 2018 р. у базовому закладі НУБіП України навчалось 3160 (63 %) студентів та слухачів магістратури за денною, 1822 (37 %) – за заочною формами навчання. Відповідно за денною, заочною та екстернатною формами навчання: у 2017 р. – 3021 (63 %), 1754 (37 %), у 2016 р. – 2993 (64 %), 1676 (35,9 %), 6 осіб (0,1 %); у 2015 р. – 3196 (67,3 %), 1537 (32,4 %), 13 осіб (0,3 %); у 2014 р. – 3017 (64 %), 1661 (35 %), 62 (1 %) (табл. 2.47).

Таблиця 2.47. Порівняльна характеристика обсягів студентів та слухачів магістратури за 2014-2018 рр. (базовий заклад університету)

Роки	Всього, осіб	Обсяги студентів та слухачів за формами навчання, осіб (%)						
		денна			заочна			екстернатна
		всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за умов договору	всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за умов договору	всього
2014	4740	3017	2386	631	1661	765	896	62
2015	4746	3196	2387	809	1537	557	980	13
2016	4675	2993	2296	697	1676	608	1068	6
2017	4775	3021	2469	552	1754	562	1192	–
2018	4982	3160	2454	706	1822	378	1444	–

Прийом до магістратури в базовому закладі НУБіП України у 2018 р. становив 2684 особи, з них на денну форму навчання було зараховано 1690 осіб (63%), на заочну – 994 особи (37%); у 2017 р. – 2429 осіб, з них на денну форму навчання було зараховано 1562 особи (64%), на заочну – 867 осіб (36%); у 2016 р. – 2488 осіб, з них на денну форму навчання було зараховано 1540 осіб (62%), на заочну – 948 осіб (38%); у 2015 р. – 2265 осіб, з них на денну форму навчання було зараховано 1496 осіб (66%), на заочну – 767 осіб (33,9%), на екстернатну – 2 особи (0,1%); у 2014 р. – 2559 осіб, з них на денну форму навчання було зараховано 1706 осіб (67%), на заочну – 818 осіб (32%), на екстернатну – 35 осіб (1%) (табл. 2.48).

Таблиця 2.48. Порівняльна характеристика прийому студентів та слухачів на програми підготовки магістрів за 2014-2018 рр. (базовий заклад університету)

Роки	Всього, осіб	Обсяги прийому за формами навчання та фінансування, осіб						
		денна			заочна			екстернатна
		всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за умов договору	всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за умов договору	всього
2014	2559	1706	1307	399	818	370	448	35
2015	2265	1496	1024	472	767	238	529	2
2016	2488	1540	1249	291	948	372	576	–
2017	2429	1562	1277	285	867	209	658	–
2018	2684	1690	1251	439	994	174	820	–

Особливості підготовки магістрів у НУБіП України полягають у максимальному наближенні змісту освіти до майбутнього працевлаштування випускників.

Підготовка магістрів у НУБіП України здійснюється за:

– орієнтацією освітньої програми: освітньо-професійною та освітньо-науковою;

– за освітніми програмами із можливістю перехресного вступу (із додатковим вступним випробуванням): «Адміністративний менеджмент»; «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»; «Дорадництво»; «Педагогіка вищої школи»; «Прикладна економіка»; «Управління інноваційною діяльністю»; «Управління навчальним закладом»; «Якість, стандартизація та сертифікація»; «Менеджмент зовнішньо-економічної

діяльності»; «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»; «Соціальна робота»; «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»; «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»; «Право»;

– спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» з освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування».

Магістерські програми освітньо-професійної програми підготовки магістрів розроблялися відповідними факультетами (ННІ) та випусковими кафедрами, затверджувалися вченою радою університету після відповідного розгляду на засіданнях вчених рад факультетів (ННІ) та навчально-методичної ради університету.

Важливою особливістю магістерських програм освітньо-професійної програми підготовки магістрів є їх практична складова, яка перш за все включає проходження практики на університетських базах (навчально-дослідні господарства, станції, центри тощо). Використовується також матеріально-технічна база багатьох відомих фірм.

Динаміка кількості існуючих і активованих магістерських програм освітньо-професійної програми підготовки магістрів у базовому закладі НУБіП України за навчальними роками (рис. 2.5).

Рис. 2.5. Динаміка кількості існуючих і активованих магістерських програм освітньо-професійної програми підготовки магістрів у базовому закладі НУБіП України за навчальними роками

Магістерські програми освітньо-наукової програми підготовки розробляються та реалізуються лише на кафедрах університету, які мають право на підготовку аспірантів, достатнє фінансування на проведення дослідницьких робіт і досягли суттєвих успіхів у науково-дослідній роботі.

Динаміка кількості існуючих і активованих магістерських програм освітньо-наукової програми підготовки магістрів у базовому закладі НУБіП України за навчальними роками (рис. 2.6).

У цьому році у базовому закладі університету на магістерські програми освітньо-професійної програми підготовки прийнято 2233 особи за 52 освітніми програмами та на магістерські програми освітньо-наукової програми підготовки – 60 осіб за 5 освітніми програмами (рис. 2.7, 2.8).

Рис. 2.6. Динаміка кількості існуючих і активованих магістерських програм освітньо-наукової програми підготовки у базовому закладі НУБіП України за роками

Рис. 2.7. Динаміка кількості студентів (слухачів) магістратури освітньо-професійної і освітньо-наукової програм підготовки у базовому закладі НУБіП України за роками

У 2018 р. оновлені та введені в дію положення «Про підготовку магістрів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» та “Про підготовку і захист магістерських робіт у Національному університеті біоресурсів і природокористування України”.

У 2018 році започаткована наповнення бази тем магістерських робіт денної форми навчання та сторінки магістра на сайті університету.

З метою посилення вимог до якості підготовки магістрів в університеті (згідно розпоряджень проректора з навчальної і виховної роботи № 96 від 10.09.2018 р.) з 2018 р. започаткована наскрізна тематика досліджень студентів, починаючи із курсових робіт (проектів) другого року навчання із фаху, продовжуючи їх у випускних бакалаврських і магістерських роботах.

Рис. 2.8. Динаміка кількості спеціальностей (освітніх програм) освітньо-професійної і освітньо-наукової програм підготовки у базовому закладі НУБіП України за роками

Протягом 2018 р. проводились перевірки: навчально-методичного забезпечення дисциплін, які заплановані у 2018-2019 навчальному році на кафедрах відповідних факультетів (ННІ) університету за спеціальностями та організації освітнього процесу, проведення ЕКів, екзаменаційних сесій та відвідування занять студентами та слухачами ОС «Магістр».

Спільно з деканами факультетів (директорами ННІ) здійснено перевірку та погодження навчальних планів підготовки студентів та слухачів ОС «Магістр» 2018 року вступу і графіків навчального процесу за спеціальностями та освітніми програмам на 2018-2019 навчальний рік. Контролювалась робота по написанню авторефератів студентами магістратури освітньо-наукової програми підготовки. Протягом року проводилось анкетування студентів бакалаврату 4 курсу щодо вступу до магістратури та випускників магістратури 2018 року щодо оцінки якості навчання, роботи структурних підрозділів, компетентності викладачів університету тощо. Організовано та проведено зустріч зі студентами 4-го курсу програм підготовки бакалаврів та окремо зі старостами груп щодо поширення інформації серед вступників до магістратури про всі можливі варіанти здобуття освітнього ступеня «Магістр».

Організовано проведення загальноуніверситетської конференції для студентів магістратури 2-го року навчання з метою представлення результатів досліджень у вигляді постерних презентацій, а також попередніх захистів магістерських робіт на випускових кафедрах. Спільно з деканами факультетів (директорами ННІ) з метою забезпечення ефективного контролю за навчальною, науковою, інноваційною та виробничою діяльністю проведено дві атестації (лютий та листопад 2018 р.) студентів і слухачів та попередній захист магістерських робіт на засіданнях випускових кафедр відповідних факультетів та ННІ.

У 2018 році продовжувалась видача Сертифікатів і додатків до них випускникам, які навчалися у групах із вивченням окремих дисциплін англійською мовою (наказ від 10.05.2012 р. № 433 «Щодо видачі сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою»). У червні 2018 року були видані Сертифікати про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою 205 випускникам бакалаврату та магістратури (табл. 2.49). У 2018 році були проведені два засідання та сформовані накази (№ 108 від 12.02.2018 р., №1011 від 20.09.2018 р.) «Про результати оцінки рівня знань з іноземної мови у науково-педагогічних працівників».

Таблиця 2.49. Кількість виданих Сертифікатів і додатків до них випускникам бакалаврату та магістратури, які навчалися у групах із вивченням окремих дисциплін англійською мовою

Факультет	Кількість виданих сертифікатів				
	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Ветеринарної медицини	26	4	13	20	24
Економічний	29	36	75	60	41
Захисту рослин, біотехнологій та екології	61	83	51	75	54
Аграрного менеджменту	30	18	24	32	27
Інформаційних технологій	-	-	15	8	14
Землевпорядкування	19	11	15	15	15
Гуманітарно-педагогічний	-	8	7	10	9
Агробіологічний	-	-	-	11	10
Юридичний	-	-	-	-	11
Всього	**165**	**160**	**200**	**231**	**205**

У 2018 році проводилася популяризація освітніх програм підготовки магістрів та магістерських програм у НУБіП України:

– підготовлені до видання: інформаційні буклети; інформаційний листок про всі можливі варіанти здобуття освітнього ступеня «Магістр» у НУБіП України; Каталог навчальних планів і програм підготовки магістрів 2018-2019 н.р.; Master curricula and training programs 2017-2018 academic year; Навчальні плани підготовки магістрів 2018 рік вступу; Каталог освітніх програм підготовки магістрів на 2018-2019 н.р. Т.1, Т.2, Т.3.

– поширено інформаційні буклети та інформаційні листки під час зустрічей зі студентами ОС «Бакалавр» базового закладу та випускниками ОС «Бакалавр» ВП НУБіП України; проведено ряд презентацій на конференціях ВП НУБіП України щодо стратегії програм підготовки магістрів;

– постійно оновлювались матеріали щодо магістратури на сайті університету.

2.1.5.6. Організація практичного навчання студентів

Організація практичного навчання студентів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України є складовою навчального процесу протягом всього періоду навчання і має певну структурно-логічну послідовність реалізації. За її результатами випускники університету набувають необхідний обсяг практичних знань і вмінь, зміст яких визначається відповідною освітньо-професійною програмою. Проведення практичного навчання регламентується «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України», Закону України «Про вищу освіту», «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», «Положенням про практичне навчання студентів НУБіП України».

Основними видами практичного навчання студентів НУБіП України є лабораторні та практичні заняття, навчальні, виробничі практики. Заключною ланкою практичного навчання є виробнича переддипломна практика. Перелік видів практики, їх зміст визначається навчальними планами та програмами практик, у тому числі наскрізними, а терміни її проведення – графіками навчального процесу.

Спостерігається тенденція до збільшення з кожним роком частки навчальних практик та виїзних лабораторних (практичних) занять у НДГ НУБіП України та виробничих практик у провідних підприємствах України.

Базами для проведення практичного навчання студентів є відокремлені підрозділи університету:

– ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» (Київська обл.);

– ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» (Київська обл.);
– ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» (Київська обл.);
– ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» (Київська обл.);
– ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж імені Є. Храпливого»;
– ВП НУБіП України «Немішаївський агротехнічний коледж»;
– ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»;
– ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»;
– спеціальні бази практичного навчання регіональних ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації;
– Ботанічний сад НУБіП України;
– навчально-виробничі та навчально-науково-виробничі лабораторії, міжінститутські технологічні лабораторії;
– провідні господарства України, країн Західної Європи та США.

Рис. 2.9. Кількість баз практичного навчання у провідних аграрних підприємствах України

Особливістю організації практичного навчання студентів університету є створення баз практичного навчання студентів, у яких організовано відповідні структурні підрозділи університету, а саме, понад 50 навчально-виробничих та навчально-науково-виробничих лабораторій, де студенти проходять лабораторні та практичні заняття, навчальну, технологічну, науково-дослідну, переддипломну та інші практики. Ці лабораторії є базою практичної підготовки фахівців в галузях рослинництва, тваринництва, переробки та зберігання продукції цих галузей, розведення тварин та риби, розробки методів діагностики та профілактики хвороб тварин, технологій ремонту, обслуговування та випробування сільськогосподарської техніки, лісознавства, деревообробної промисловості, мисливської справи та їх правового забезпечення, економіки, обліку, маркетингу та менеджменту в аграрній сфері виробництва тощо.

З метою забезпечення практичної складової підготовки фахівців у 2017-2018 навчальному році істотно зросла кількість угод між університетом та провідними підприємствами України, у тому числі, з підприємствами рад роботодавців НУБіП України. У зв’язку з цим зросла кількість виробничих практик, які реалізуються на базі провідних компаній України. Частка таких практик на сьогодні досягла 25% від загального обсягу виробничих практик.

Велика увага ректорату та навчального відділу приділяється забезпеченню навчальних лабораторій університету. Проведення зустрічей з керівництвом деканатів, кафедр, організація навчально-виробничих семінарів дає можливість зосередити зусилля та визначити шляхи покращення матеріально-технічної бази навчальних лабораторій.

У минулому році науково-педагогічні працівники та студенти університету традиційно на партнерських засадах взяли участь у підготовці та проведенні «Перших міжнародних днів поля в Україні», які були організовані Німецьким

сільськогосподарським товариством, DLG Україна та Німецько-українським аграрним демонстраційним та навчальним центром на базі УкрНДІПВТ ім Л. Погорілого. Університет був єдиним представленим серед аграрних закладів України. З метою ознайомлення з провідними агротехнологіями, за участю науково-педагогічних працівників та студентів університету, Німецько-український аграрний демонстраційний та навчальний центр протягом навчального року організував 14 навчально-виробничих семінарів на базі УкрНДІПВТ ім Л. Погорілого та НУБіП України.

Кафедри та деканати факультетів університету мають не тільки продовжувати роботу щодо кількісного розширення місць практики але і посилити контроль за її проходженням, та постійно проводити роботу щодо поновлення матеріально-технічного забезпечення навчальних лабораторій.

Слід зауважити, що у ВНЗ більшості Європейських країн практична підготовка становить більше 50% часу, та проходить як у практичних центрах, так і в умовах реального виробництва. Тому для якісної реалізації виробничої практики бажано розглянути і інші можливості, особливо для ОС «Магістр», а саме – проведення виробничої практики у період, не пов'язаний з аудиторними заняттями. Частка практичної підготовки в середньому по факультетах університету становить 40%, у тому числі на факультетах технологічного напряму підготовки 48% та має тенденцію до збільшення.

З кожним покращується якість навчальних практик у навчально-дослідних господарствах НУБіП України, а саме:

ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» є базовим господарством для проходження практик студентами таких факультетів (ННІ): ветеринарної медицини; механіко-технологічного; тваринництва та водних біоресурсів; енергетики, автоматики і енергозбереження; економічного; агробіологічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; конструювання та дизайну та гуманітарно-педагогічного факультету.

Протягом 2017-2018 року у реалізації практичного навчання брали головні спеціалісти НДГ, а саме: у формуванні змісту практичного навчання та забезпеченні неухильного виконання вимог програм практики під час безпосередньої участі студентів у процесі виробництва. Надано допомогу у адаптації методичного забезпечення практичного навчання студентів та слухачів університету до конкретних умов виробничих процесів. Створено та постійно поновлюється електронна база документації у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка», що використовується студентами у навчальному процесі та при оформленні звітних документів та випускних бакалаврських та магістерських робіт.

Базами практичного навчання студентів (слухачів) університету є навчальні, навчально-наукові, навчально-науково-виробничі лабораторії та виробничі об'єкти навчально-дослідних господарств, де проводяться лабораторні й практичні заняття, навчальні, технологічні, науково-дослідні, переддипломні та інші практики. Студенти мають можливість практично оволодіти вміннями і навичками технології ремонту сільськогосподарських машин і агрегатів, технічного обслуговування та зберігання машин, професійного випробування техніки, виробництва продукції рослинництва, виробництва кормів, оволодіти технологіями зберігання та застосування пестицидів, переробки продукції рослинництва, використання машин і обладнання з переробки зерна, виробництва продукції тваринництва, переробки молока, діагностики і профілактики хвороб тварин, нетрадиційних джерел енергії та біогазових установок, економіки і менеджменту, екологічного моніторингу та паспортизації об'єктів довкілля та ін.

У 2017-2018 н.р. практичне навчання у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» пройшли 1391 студентів, у тому числі: 499 – лабораторні заняття, 829 – навчальну практику і 63 – виробничу практику (табл. 2.50).

Таблиця 2.50. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» у 2017-2018 н.р.

Факультет/ННІ	Кількість студентів у НДГ			
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	всього
Агробіологічний	211	6	75	**292**
Захист рослин, біотехнологій та екології	23	4	25	**52**
Механіко-технологічний	88	7	47	**142**
Конструювання та дизайну	73	4	53	**130**
Енергетики, автоматики і енергозбереження	55	5	51	**111**
Тваринництва та водних біоресурсів	124	8	92	**224**
Ветеринарної медицини	177	10	103	**290**
Економічний	34	5	28	**67**
Аграрного менеджменту	44	8	25	**77**
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	-	6	-	**6**
ВСЬОГО	**829**	**63**	**499**	**1391**

ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» є базою навчальних практик для факультетів (ННІ): ветеринарної медицини; механіко-технологічного; тваринництва та водних біоресурсів; енергетики, автоматики і енергозбереження; економічного; агробіологічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; конструювання та дизайну; лісового і садово-паркового господарства; гуманітарно-педагогічного факультету. Його наукова база, дослідні поля дозволяють вести наукові роботи як студентам на рівні розробки дипломних робіт, так і для аспірантських та докторантських наукових пошуків.

Студенти успішно проходять практичне навчання у міжкафедральних лабораторіях: навчальна лабораторія технологічної наладки сільськогосподарських машин; навчально-науково-виробнича лабораторія механізації виробничих процесів у тваринництві; навчально-науково-виробнича лабораторія «Дослідне поле».

У 2017-2018 н.р. у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» практичне навчання пройшли 1433 студенти (табл. 2.51).

Таблиця 2.51. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» у 2017-2018 н.р.

Факультет/ННІ	Кількість студентів у НДГ			Всього
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	
Агробіологічний	343	29	82	**454**
Захист рослин, біотехнологій та екології	32	4	46	**82**
Механіко-технологічний	63	20	49	**132**
Конструювання та дизайну	57	3	51	**111**
Енергетики, автоматики і енергозбереження	53	6	47	**106**
Тваринництва та водних біоресурсів	68	10	77	**155**
Ветеринарної медицини	264	10	92	**366**
Економічний	23	4	-	**27**
ВСЬОГО	**903**	**86**	**444**	**1433**

ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» є базою навчальних практик для студентів факультетів (ННІ): ветеринарної медицини; тваринництва та водних біоресурсів; механіко-технологічного, енергетики, автоматики і енергозбереження; агробіологічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; економічного; аграрного менеджменту;

конструювання та дизайну. У 2017-2018 н.р. практичне навчання у навчально-дослідному господарстві пройшли 435 студентів базового закладу НУБіП України (табл. 2.52).

Таблиця 2.52. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» у 2017-2018 н.р.

Факультет	Кількість студентів у НДГ			Всього
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	
Агробіологічний	38	6	23	**67**
Захист рослин, біотехнологій та екології	15	2	20	**37**
Механіко-технологічний	26	2	-	**28**
Конструювання та дизайну	18	4	-	**22**
Енергетики, автоматики і енергозбереження	33	6	-	**39**
Тваринництва та водних біоресурсів	48	8	21	**77**
Ветеринарної медицини	67	6	23	**96**
Економічний	31	2	-	**33**
Аграрного менеджменту	32	4	-	**36**
ВСЬОГО	**308**	**40**	**87**	**435**

ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» є основною виробничою базою для студентів ННІ лісового і садово-паркового господарства, а також факультетів конструювання і дизайну; землевпорядкування.

Студенти проходять практичне навчання у таких навчально-виробничих лабораторіях: лісознавства і лісівництва; лісових культур; механізації лісового господарства; обліку лісу; економіки та менеджменту лісового господарства; навчально-науково-виробниче мисливське господарство.

Практичне навчання у 2017-2018 н.р. ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» пройшли 620 студентів (табл. 2.53).

Таблиця 2.53. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» у 2017-2018 н.р.

Факультет	Кількість студентів у НДГ		Всього
	навчальна практика	виробнича практика	
Конструювання та дизайну	68	7	**75**
Землевпорядкування	167	5	**172**
Лісового господарства	350	23	**373**
ВСЬОГО	**585**	**35**	**620**

У ***господарстві ВП НУБіП України «Немішаївський агротехнічний коледж»*** практичне навчання пройшли 133 студенти, навчальну практику – 83 студенти факультету тваринництва та водних біоресурсів, виробничу – 6 студентів факультету ветеринарної медицини та 11 факультету тваринництва та водних біоресурсів. Лабораторні заняття – 33 студенти факультету тваринництва та водних біоресурсів.

У ***господарстві ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів»*** практичне навчання пройшли 145 студентів базового закладу НУБіП України, у т.ч.: 112 студентів факультету землевпорядкування, 5 студентів гуманітарно-педагогічного факультету; 28 студентів факультету захисту рослин, біотехнологій та екології.

З метою забезпечення умов для проведення практичної підготовки студентів базового закладу НУБіП України сформовано графік проведення практичного навчання у НДГ НУБіП України. У 2016 році розроблено «Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України», що покращує можливість якісного та ефективного проведення практичного навчання студентів в умовах діючих моделей виробництва та ефективно

використовувати можливості відокремлених підрозділів НУБіП України для набуття студентами необхідних практичних знань та умінь щодо обраного напряму підготовки (спеціальності). Постійно ведеться робота щодо оснащення лабораторій базового закладу університету та навчально-дослідних господарств університету методичними матеріалами та необхідним устаткуванням.

Таблиця 2.54. Студенти, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України в 2017-2018 н.р.

База практичної підготовки	Навчальні практики	Виробничі практики	Лабораторні заняття	Всього
ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»	903	86	444	**1433**
ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім О.В. Музиченка	829	63	499	**1391**
ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель»	308	40	87	**435**
ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»	585	35	-	**620**
ВП НУБіП України «Немішаївський агротехнічний коледж»	83	17	33	**133**
ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів»	112	5	28	**117**
Всього	**2820**	**246**	**1063**	**4129**

Протягом осіннього семестру 2017-2018 року проведено перевірку стану та навчально-методичного забезпечення навчальних і навчально-науково-виробничих лабораторій НУБіП України та визначено шляхи покращення функціонування зазначених лабораторій для реалізації навчального процесу.

На початку та протягом 2017-2018 навчального року проводились корегування графіку навчального процесу відповідно до виробничих вимог навчально-дослідних господарств та проведення лабораторних (практичних) занять у лабораторіях, розташованих у них. Для цього було розглянуто та узгоджено пропозиції керівництва відокремлених підрозділів НУБіП України та відповідних деканатів. Створено умови для участі студентів під час проходження практик у виробничих процесах господарств згідно напряму підготовки (спеціальності).

Заплановано постійне (протягом всього календарного року) перебування студентів технологічних факультетів (ННІ) у ВП (НДГ) НУБіП України: тваринництва та водних біоресурсів; ветеринарної медицини; механіко-технологічного; енергетики, автоматики і енергозбереження; конструювання та дизайну; агробіологічного – протягом всього періоду ведення польових робіт.

2.1.5.7. Заочне (дистанційне) навчання

Навчальний процес за заочною (дистанційною) формою навчання в Університеті здійснюється згідно із законами України та нормативно-правовими актами, які регламентують заочну (дистанційну) форму навчання. Здобувати освіту за заочною (дистанційною) формою навчання мають право громадяни України незалежно від роду і характеру їх занять та віку.

Прийом на заочну (дистанційну) форму навчання здійснюється на конкурсній основі згідно з Правилами прийому до університету, які розробляються приймальною комісією і затверджуються вченою радою Університету. На студентів заочної (дистанційної) форми навчання, які навчаються в університеті, поширюються права та обов’язки, що визначені Законом України «Про вищу освіту». Навчання за заочною

(дистанційною) формою організовується за спеціальностями для різних освітніх ступенів (ОС) на підставі дозвільних документів, виданих університету Міністерством освіти і науки України.

Тривалість навчання за заочною (дистанційною) формою для здобуття певного ОС визначається університетом і не може перевищувати нормативний термін для денної форми, визначений державним стандартом вищої освіти, більше, ніж на 20 відсотків. Обсяг, структура та якість знань, умінь і навичок студентів, які навчаються за заочною формою, мають відповідати вимогам державних стандартів вищої освіти, встановлених для відповідних освітніх рівнів та спеціальностей. Навчання за заочною (дистанційною) формою здійснюється за кошти Державного бюджету України, а також на основі договорів, укладених між університетом та підприємствами, установами, організаціями, іншими юридичними або фізичними особами в межах ліцензованого обсягу.

Працівникам, які успішно навчаються без відриву від виробництва за заочною (дистанційною) формою, надаються додаткові відпустки відповідно до Закону України «Про відпустки», Кодексу законів про працю України.

Навчальний процес за заочною (дистанційною) формою навчання в університеті організовується протягом календарного року – під час лабораторно-екзаменаційних сесій і в міжсесійний період. Графік навчального процесу складається на поточний навчальний рік. У графіку відображаються: лабораторно-екзаменаційні сесії і терміни їх проведення; перелік навчальних дисциплін, що вивчаються. Зміст навчальної дисципліни, її обсяг, послідовність викладання та форми поточного і підсумкового контролю регламентуються робочою програмою навчальної дисципліни, зміст якої уточняється та затверджується щорічно. Дотримання назв та обсягів нормативних навчальних дисциплін відповідно до навчального плану, затвердженого в установленому порядку з відповідної спеціальності є обов’язковим при організації навчального процесу студентів заочної (дистанційної) форми навчання. Однією з особливостей заочної (дистанційної) освіти є те, що більшість навчального матеріалу, яке передбачено робочою програмою, виконується самостійно в міжсесійний період.

Термін часу, що плануються на виконання самостійної роботи, залежить від загальних обсягів робочої програми і визначається як різниця між загальними обсягами та обсягом, який опрацьовується під час аудиторних занять. Під час самостійної роботи студенти можуть користуватися навчально-методичними засобами, а саме: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, практикумами тощо у тому числі й в електронному вигляді. У міжсесійний період студентам, які навчаються за заочною (дистанційною) формою, надається можливість отримувати консультації науково-педагогічних працівників за графіком, що розроблюється кафедрами. Організація та методичне забезпечення самостійної роботи покладається на відповідні кафедри університету.

Підготовка фахівців за заочною (дистанційною) формою навчання здійснюється у базовому закладі університету, відокремлених підрозділах (ВП) НУБіП України (2 інститутах і 9 коледжах) і міжкафедральних навчальних лабораторіях у такій кількості: – освітній ступінь «Молодший спеціаліст» – 661 особа; освітній ступінь «Бакалавр» – 3568 осіб; освітній ступінь «Магістр» – 1949 осіб. Кількість фахівців, які навчаються за заочною (дистанційною) формою навчання у базовому закладі університету, відокремлених підрозділах (ВП) НУБіП України за період з 2017 по 2018 рр. мала тенденцію до зменшення. Водночас, у 2018 р. Лубенська, Рівненська міжкафедральні навчальні лабораторії збільшили кількість вступників.

Кількість студентів заочної (дистанційної) форми навчання у базовому закладі університету станом на 01.12.2018 р. становить 3456 осіб (табл. 2.58, рис. 2.10), з яких 911 осіб навчаються за рахунок державного бюджету, 2545 осіб – за умов договору. Частка студентів, які навчаються за умов договору, складає 73,6 %.

Рис. 2.10. Динаміка змін контингенту студентів заочної форми навчання за 2014-2018 роки

Підготовка фахівців у міжкафедральних навчальних лабораторіях здійснюється для випускників коледжів і технікумів за скороченим терміном навчання, на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст». Така система підготовки дає можливість отримати вищу освіту за заочною (дистанційною) формою навчання сільській молоді, наблизити процес навчання студентів до місця їх роботи і проживання, вирішити проблеми зайнятості молоді в сільській місцевості.

У 2018 році в міжкафедральних навчальних лабораторіях навчалося 1183 особи, з них: на базі Таращанського державного технічного та економіко-правового коледжу навчалось 115 осіб, Лубенського лісотехнічного коледжу – 228 осіб, Малинського лісотехнічного коледжу – 194 особи, ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж» – 339 осіб, ВП НУБіП України «Бобровицький коледж економіки і менеджменту ім. О. Майнової» – 211 осіб, ВСП «Рівненський коледж НУБіП України» – 51 особа, ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» та «Бережанський агротехнічний коледж» – 45 осіб (рис. 2.11).

Рис. 2.11. Обсяги підготовки фахівців заочної форми навчання у міжкафедральних навчальних лабораторіях НУБіП України у 2018 р.

У порівнянні з минулими роками, у 2018 році кількість студентів, які вступили на перший курс заочної (дистанційної) форми скороченого терміну навчання до міжкафедральних навчальних лабораторій НУБіП України, збільшилася з 321 особи у 2017 р. до 354 осіб у 2018 р. (табл. 2.56). Зросла кількість вступників у Лубенській (63 проти 58 осіб у 2017 р.) та Рівненській (40 проти 13 осіб у 2017 р.) міжкафедральних навчальних лабораторіях, проте у Бобровицькій, Малинській, Таращанській та Мукачівській лабораторіях кількість вступників зменшилась. Вперше здійснено набір студентів до Бережанської міжкафедральної навчальної лабораторії.

Таблиця 2.56. кількість студентів які вступили на перший курс заочної (дистанційної) форми скороченого терміну навчання до міжкафедральних навчальних лабораторій НУБіП України

Назва міжкафедральної навчальної лабораторії	Зараховано, осіб				
	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Бобровицька	48	37	65	72	60
Лубенська	-	66	55	58	63
Малинська	29	64	61	51	43
Мукачівська	75	80	92	94	83
Таращанська	56	38	38	33	20
Рівненська				13	40
Бережанська					45
Разом	208	285	311	321	354

Науково-педагогічний персонал, який задіяний в освітній діяльності у міжкафедральних навчальних лабораторіях, в основному, з базового закладу (не менше 75% НПП з науковим ступенем або науковим званням). У 2018 р. для забезпечення навчального процесу у міжкафедральних навчальних лабораторіях було відряджено 210 НПП (табл. 2.57).

Таблиця 2.57. Кількість осіб, які були відряджені до міжкафедральних навчальних лабораторій

НПП	Кількість осіб, які були відряджені		
	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Професори	13	12	17
Доценти	209	189	173
Старші викладачі	14	11	12
Асистенти	18	9	8

Крім НПП університету в освітній діяльності брали участь викладачі коледжів, на базі яких розміщені міжкафедральні навчальні лабораторії. У кожній міжкафедральній навчальній лабораторії функціонують бібліотеки і читальні зали. Всі лабораторії мають комп'ютерні класи. Значна частина занять для студентів читаються дистанційно через мережу Інтернет. Навчальні плани для студентів заочної (дистанційної) форми навчання освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр» приведені до вимог освітньо-професійних програм або базових навчальних планів.

Відділ регіонального розвитку, дистанційної освіти та заочного навчання, який координує цей напрям роботи, систематично контролює організацію проведення екзаменів. Основними вимогами контролю є виконання «Положення про екзамени та заліки в НУБіП України». У цьому навчальному році відділ перевіряв кафедри університету щодо наявності навчально-методичних комплексів на поточний рік і додатків до навчально-методичних комплексів, що стосується завдання з самостійного вивчення студентами заочної форми навчання матеріалів відповідної дисципліни згідно робочої програми. Відділ регіонального розвитку, дистанційної освіти та заочного навчання також слідкує за своєчасним виїздом науково-педагогічними працівниками у

відрядження до міжкафедральних навчальних лабораторій, контролює оплату студентами коштів за навчання і оплату праці викладачам коледжів, задіяних у навчальному процесі міжкафедральних навчальних лабораторій.

У Національному університеті біоресурсів і природокористування України затверджено Положення про реалізацію пілотного проекту з організації навчання студентів за дистанційною формою, яке розроблено відповідно до статті 49 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. Реалізації пілотного проекту з організації навчання студентів за дистанційною формою здійснюється згідно з дотриманням принципів автономії та самоврядування Національного університету біоресурсів і природокористування України, забезпечення якості надання освітніх послуг, забезпечення навчальних дисциплін, що викладаються студентам університету, підручниками (навчальними посібниками), тлумачними (термінологічними) словниками і довідниками та стимулювання видавничої діяльності. Учасниками навчально-виховного процесу за дистанційною формою навчання, які беруть участь у пілотному проекті, є: особи, які навчаються заочно (дистанційно); науково-педагогічні працівники; деканат факультету; інженерно-технічний персонал центру дистанційних технологій навчання.

З метою забезпечення студентів та науково-педагогічних працівників середовищем для отримання інформаційно-методичного забезпечення дисципліни та інструментів для комунікації в процесі навчання використовується: навчально-інформаційний портал факультету – it.nubip.edu.ua, який функціонує на базі платформи Moodle, на якому розміщуються електронні навчальні курси для студентів з відповідних дисциплін; сервіси он-лайн комунікацій (Skype, Google Apps, соціальні мережі).

Таблиця 2.58. Контингент студентів заочної форми навчання станом на 01.11.2018 р.

№	Спеціальність	Державне замовлення	Контракт	Всього
1	Агрономія	117	105	222
2	Садівництво і виноградарство	27	9	36
3	Захист і карантин рослин	61	29	90
4	Екологія	24	74	98
5	Харчові технології	30	65	95
6	Біотехнології та біоінженерія	24	62	86
7	Геодезія та землеустрій	38	144	182
8	Право	-	196	196
9	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	38	87	125
10	Водні біоресурси та аквакультура	23	40	63
11	Лісове господарство	104	100	204
12	Садово-паркове господарство	29	95	124
13	Деревообробні та меблеві технології	9	35	44
14	Галузеве машинобудування	61	25	86
15	Будівництво та цивільна інженерія	3	29	32
16	Агроінженерія	105	39	144
17	Транспортні технології	9	77	86
18	Комп’ютерні науки та інформаційні технології	-	30	30
19	Комп’ютерна інженерія	-	7	7
20	Економічна кібернетика	-	11	11
21	Інженерія програмного забезпечення	-	17	17
22	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	59	75	134
23	Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	2	27	29
24	Економіка	11	131	142
25	Облік і оподаткування	14	165	179
26	Фінанси, банківська справа та страхування	7	213	220

№	Спеціальність	Державне замовлення	Контракт	Всього
27	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	-	5	5
28	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	-	4	4
29	Менеджмент організацій і адміністрування	15	133	148
30	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	-	30	30
31	Адміністративний менеджмент	4	49	53
32	Маркетинг	18	55	73
33	Соціальна робота	31	29	60
34	Філологія	5	107	112
35	Менеджмент (Управління навчальним закладом)	1	50	51
36	Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	9	62	71
37	Публічне управління та адміністрування	19	89	108
38	Психологія	-	12	12
39	Освітні педагогічні науки	14	33	47
В цілому		**911**	**2545**	**3456**

Основна перевага дистанційного навчання полягає в тому, що здійснюється інтерактивна взаємодія у процесі роботи, консультаційний супровід у процесі дослідницької діяльності та надається можливість студентам самостійного освоєння досліджуваного матеріалу.

У зв'язку з впровадженням дистанційної системи навчання слід розширити навчально-методичну базу (підручники, навчальні посібники, методичні розробки тощо), особливо в електронному вигляді, яка знаходяться в електронній бібліотеці на сайті НУБіП України.

2.1.5.8. Випуск і розподіл фахівців

За звітний період в Університеті здійснено випуск фахівців ОС «Магістр» денної форми навчання – 1399 осіб, в тому числі випускників-іноземців – 3 особи, осіб заочної форми навчання – 1251 особа, в тому числі випускників-іноземців – 2 особи, фахівців ОКР «Спеціаліст» заочної форми навчання – 134 особи (у тому числі перепідготовка спеціалістів – 119 осіб), випуск фахівців ОС «Бакалавр» денної форми навчання – 1973 особи, в тому числі випускників-іноземців – 2 особи, заочної форми навчання – 1014 осіб, в тому числі випускників-іноземців – 9 осіб. Видано дублікатів диплома – 42 шт. Студентських квитків видано – 4200 шт. Всього у 2018 р. випущено 5771 фахівець. Динаміка випуску фахівців за 2014-2018 рр. у базовому закладі Університету наведено у табл. 2.59.

Таблиця 2.59. Динаміка випуску фахівців у 2014-2018 рр.

Рік закінчення	ОС «Магістр»		ОС «Спеціаліст»		ОС «Бакалавр»	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
2014	1408	1123	26	269	2124+7 ін	1025
2015	1506+2 ін	847	37	240	1695+6 ін	1029
2016	1459	729	–	219	2083+12 ін	1092+5 ін
2017	1444+4 ін	761+1 ін	–	205	1828+5 ін	1040+1 ін
2018	1396+3 ін	1249+2 ін	–	134	1971+2 ін	1005+9 ін

Кількісні показники щодо випуску і розподілу фахівців у базовому закладі університету наведено у табл. 2.60-2.76.

Таблиця 2.60. Випуск магістрів денної форми навчання

Назва спеціальності	Всього	З них навчалися		У тому числі дипломи з відзнакою
		за держ. замов-ленням	за контрак-том	
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	20	17	3	1
201 Агрономія	105	94	11	22
208 Агроінженерія	50	50		11
192 Будівництво та цивільна інженерія	24	15	9	4
162 Біотехнології та біоінженерія	25	24	1	12
211 Ветеринарна медицина	212	143	67+2 ін	26
212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	39	38	1	5
207 Водні біоресурси та аквакультура	42	37	5	15
133 Галузеве машинобудування	32	28	4	3
193 Геодезія та землеустрій	59	40	19	15
101 Екологія	34	33	1 ін	3
051 Економіка	60	51	9	21
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	83	80	3	11
202 Захист і карантин рослин	37	34	2+1 ін	
122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології	41	33	8	5
205 Лісове господарство	39	39		4
075 Маркетинг	23	23		6
073 Менеджмент	115	101	14	21
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	17	12	5	7
071 Облік і оподаткування	66	66		8
011 Освітні, педагогічні науки	26	23	3	7
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	19	15	4	6
081 Право	25	8	17	4
203 Садівництво та виноградарство	17	16	1	4
206 Садово-паркове господарство	27	27		8
231 Соціальна робота	15	15		4
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	58	56	2	16
275 Транспортні технології	14	14		7
035 Філологія	14	8	6	7
072 Фінанси, банківська справа та страхування	48	39	9	13
181 Харчові технології	41	29	12	8
Всього	**1399**	**1186**	**210+3 ін**	**284**

Таблиця 2.61. Випуск магістрів заочної форми навчання

Назва спеціальності	Всього	З них навчалися		У тому числі дипломи з відзнакою
		за держ. замовлен-ням	за контрак-том	
1	2	3	4	5
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	9		9	
201 Агрономія	84	34	50	2
208 Агроінженерія	58	39	19	8

1	2	3	4	5
162 Біотехнології та біоінженерія	18	13	4+1 ін	
207 Водні біоресурси та аквакультура	18	11	7	1
133 Галузеве машинобудування	18	14	4	5
193 Геодезія та землеустрій	59	12	47	2
101 Екологія	49	15	34	
051 Економіка	48	2	46	5
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	92	40	52	9
202 Захист і карантин рослин	54	22	32	
205 Лісове господарство	68	41	27	
075 Маркетинг	12	1	11	1
073 Менеджмент	158	26	132	17
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	51	12	39	11
011 Науки про освіту	24	9	15	1
071 Облік і оподаткування	54	2	52	3
011 Освітні, педагогічні науки	26	9	17	9
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	5		5	
074 Публічне управління та адміністрування	42	24	18	17
081 Право	89		88+1 ін	4
203 Садівництво та виноградарство	17	10	7	2
206 Садово-паркове господарство	24	12	12	1
231 Соціальна робота	16	10	6	6
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	20	13	7	2
275 Транспортні технології	35	8	27	1
035 Філологія	56	6	50	10
072 Фінанси, банківська справа та страхування	31		31	3
181 Харчові технології	16	15	1	4
Всього	**1251**	**400**	**849+2 ін**	**124**

Таблиця 2.62. Випуск спеціалістів заочної форми навчання

Назва спеціальності	**Всього**	**З них навчалися**		
		за держ. замовленням	**за контрактом**	**з відзнакою**
015 Професійна освіта	15	13	2	
Друга вища освіта (перепідготовка)				
071 Облік і оподаткування	10		10	
051 Економіка	8		8	
081 Право	68		68	3
205 Лісове господарство	17		17	
206 Садово-паркове господарство	6		6	1
193 Геодезія та землеустрій	10		10	
Всього:	**134**	**13**	**121**	**4**

Таблиця 2.63. Випуск бакалаврів денної форми навчання

Назва напряму підготовки	**Всього**	**З них навчалися**		
		за держ. замовленням	**за контрактом**	**з відзнакою**
1	2	3	4	5
6.090101 Агрономія	158+1 ін	152	6+1 ін	2

1	2	3	4	5
6.050202 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	28	28		1
6.051401 Біотехнологія	50	40	10	5
6.060101 Будівництво	29	28	1	
6.110101 Ветеринарна медицина	205+1 ін	135	70+1 ін	9
6.090201 Водні біоресурси та аквакультура	55	50	5	4
6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій	76	72	4	1
6.051801 Деревооброблювальні технології	17	15	2	
6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	64	62	2	4
6.030504 Економіка підприємства	50	50		2
6.030502 Економічна кібернетика	30	24	6	5
6.050701 Електротехніка та електротехнології	19	18	1	2
6.100101 Енергетика та електротехнічні системи в агропромисловому комплексі	110	110		3
6.090105 Захист рослин	43	43		3
6.050102 Комп'ютерна інженерія	8	5	3	2
6.050101 Комп'ютерні науки	46	40	6	9
6.090103 Лісове і садово-паркове господарство	129	128	1	2
6.030507 Маркетинг	37	34	3	5
6.050503 Машинобудування	64	63	1	4
6.030601 Менеджмент	136	133	3	6
6.030509 Облік і аудит	94	92	2	
6.030401 Правознавство	71	29	42	5
6.050103 Програмна інженерія	17	4	13	1
6.100102 Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	102	97	5	4
6.010106 Соціальна педагогіка	24	21	3	10
6.090102 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	92	89	3	2
6.070101 Транспортні технології	46	44	2	5
6.020303 Філологія	45	19	26	2
6.030508 Фінанси і кредит	76	69	7	
6.051701 Харчові технології та інженерія	50	49	1	2
Всього	**1973**	**1743**	**228**+2 ін	**100**

Таблиця 2. 64. Випуск бакалаврів заочної форми навчання

Назва напряму підготовки	**Всього**	**З них навчалися**		
		за держ. замовленням	**за контрактом**	**з відзнакою**
1	2	3	4	5
6.050202 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	4		4	
6.090101 Агрономія	74	47	27	
6.090101 Агрономія (Бобровиця)	10		10	
6.090101 Агрономія (Мукачево)	11	2	9	
6.090105 Захист рослин	16	16		
6.051401 Біотехнологія	21	15	6	

1	2	3	4	5
6.060101 Будівництво	5		5	
6.090201 Водні біоресурси та аквакультура	24	6	18	
6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій	50	15	35	
6.051801 Деревооброблювальні технології	12	7	5	
6.051801 Деревооброблювальні технології (Лубни)	4		4	
6.051801 Деревооброблювальні технології (Малин)	20		20	
6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	30	10	20	
6.030504 Економіка підприємства (СТ)	15	2	13	
6.030504 Економіка підприємства	14	6	8	
6.100101 Енергетика та електротехнічні системи в агропромисловому комплексі	41	13	28	
6.050101 Комп'ютерні науки	28	1	27	
6.050102 Комп'ютерна інженерія	4		4	
6.090103 Лісове і садово-паркове господарство	30	18	12	
6.090103 Лісове і садово-паркове господарство (СТ)	59	35	24	
6.090103 Лісове і садово-паркове господарство (Лубни)	49		49	
6.090103 Лісове і садово-паркове господарство (Малин)	22		22	
6.030507 Маркетинг	19	6	13	
6.050503 Машинобудування	23	16	7	
6.030601 Менеджмент	31	20	11	
6.030509 Облік і аудит (СТ)	35	12	23	
6.030509 Облік і аудит	10+3 ін	2	8+3 ін	
6.030509 Облік і аудит (Бобровиця)	14		14	
6.030509 Облік і аудит (Мукачево)	18		18	
6.030401 Правознавство	24		24	
6.030401 Правознавство (Мукачево)	39		39	2
6.100102 Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	52	40	12	
6.100102 Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва (Тараща)	19	11	8	
6.070101 Транспортні технології	23	3	20	
6.010106 Соціальна педагогіка	13	3	10	
6.090102 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	32	18	14	1
6.051701 Харчові технології та інженерія	22	7	15	
6.030508 Фінанси і кредит	8+6 ін	2	6+6 ін	
6.030508 Фінанси і кредит(СТ)	25	7	18	
6.030508 Фінанси і кредит (Мукачево)	9		9	
Перепідготовка				
6.030401 Правознавство	9		9	
6.090101 Агрономія	37		37	
Всього	**1014**	**340**	**665**+9 ін	**3**

Таблиця 2.65. Динаміка змін середнього балу з дисциплін, що входять у додаток до диплома випускників, у 2014-2018 рр.

Роки	Форми навчання					
	денна			заочна		
	бакалавр	спеціаліст	магістр	бакалавр	спеціаліст	магістр
1	2	3	4	5	6	7
2014	4,4	4,5	4,5	4,3	4,2	4,4
2015	4,4	4,4	4,5	4,3	4,2	4,5
2016	4,0	-	4,2	3,8	4,1	4,0
2017	4,2	-	4,4	4,1	3,9	4,2
2018	4,2	-	4,4	4,0	-	4,2

Таблиця 2.66. Середній бал з дисциплін, що входять у додаток до диплома випускників 2018 р.

Напрям підготовки, спеціальність	Форми навчання					
	денна			заочна		
	бакалавр	спеціаліст	магістр	бакалавр	спеціаліст	магістр
1	2	3	4	5	6	7
Лісове і садово-паркове господарство	3,89	–	–	3,24	–	–
Деревооброблювальні технології	3,53	–	–	3,24	–	–
Лісове господарство	–	–	3,93	–	–	3,31
Садово-паркове господарство	–	–	4,18	–	–	3,35
Деревообробні та меблеві технології	–	–	3,98	–	–	3,30
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	4,0	–	–	3,7	–	–
Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	4,1	–	–	4,0	–	–
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	–	4,0	–	–	3,6
Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	–	–	4,5	–	–	4,0
Управління інноваційною діяльністю	–	–	–	–	–	4,2
Публічне управління та адміністрування	–	–	–	–	–	4,6
Агрономія	3,9	–	4,4	3,7	–	3,9
Садівництво та виноградарство	–	–	4,3	–	–	3,8
Захист рослин	4,5	–	–	4,0	–	–
Біотехнологія	4,3	–	–	4,2	–	–
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	4,4	–	–	4,1	–	–
Захист і карантин рослин	–	–	4,6	–	–	4,4
Біотехнології та біоінженерія	–	–	4,75	–	–	4,5
Екологія	–	–	4,7	–	–	4,7
Водні біоресурси та аквакультура	4,1	–	4,6	4,0	–	4,0
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	4,3	–	4,6	3,9	–	4,4
Ветеринарна медицина	4,0	–	4,3	–	–	–
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	–	4,4	–	–	–
Агроінженерія	3,9	–	4,1	3,5	–	3,7

1	2	3	4	5	6	7
Транспортні технології (на автотранспорті)	4,3	–	4,5	3,6	–	3,4
Машинобудування	3,81	–	–	3,62	–	–
Будівництво	4,02	–	–	–	–	–
Галузеве машинобудування	–	–	3,95	–	–	3,7
Будівництво та цивільна інженерія	–	–	4,2	–	–	–
Економіка підприємства	77,68	–	–	–	–	–
Економіка	–	–	81,05	3,82	–	4,11
Економіка (прикладна економіка	–	–	82,55	–	–	–
Фінанси, банківська справа та страхування	–	–	80,28	3,98	–	4,23
Фінанси і кредит	77,39	–	–	–	–	–
Облік і аудит	79,16	–	–	–	–	–
Облік і оподаткування	–	–	78,51	3,91	–	4,18
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	–	80,43	–	–	–
Маркетинг	78,23	–	78,21	72,05	–	72,89
Менеджмент	77,10	–	79,69	70,61	–	77,921
Геодезія, картографія та землеустрій	3,81	–	–	3,75	–	–
Геодезія та землеустрій	–	–	4,17	–	–	3,90
Правознавство	–	–	4,2	3,9	3,8	4,1
Харчові технології та інженерія	3,96	–	–	3,5	–	–
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м’яса)	–	–	4,3	–	–	3,5
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	–	4,0	–	–	–
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	–	4,2	–	–	4,0
Економічна кібернетика	76,74	–	84,94	–	–	–
Комп’ютерні науки	77,32	–	81,00	–	–	–
Програмна інженерія	75,70	–	–	–	–	–
Комп’ютерна інженерія	82,25	–	–	–	–	–
Філологія	77,81	–	84,56	–	–	4,67
Соціальна педагогіка	84,70	–	–	–	–	
Соціальна робота	–	–	82,01	3,51	–	4,55
Освітні, педагогічні науки	–	–	78,17	–	–	4,69
Менеджмент	–	–	77,46	–	–	4,06
Професійна освіта	–	–	–	–	4,13	–
В середньому по університету	**4,2**	**-**	**4,4**	**4,0**	**-**	**4,2**

Таблиця 2.67. Динаміка кількості студентів, які отримали диплом з відзнакою у 2014-2018 рр.

Роки	**Форми навчання**								**Разом по денній і заочній формах (5+9)**
	денна				**заочна**				
	Бака-лавр	**спеціа-ліст**	**магістр**	**всього (2+3+4)**	**Бака-лавр**	**спеціа-ліст**	**магістр**	**всього (6+7+8)**	
2014	139	5	325	446	2	3	106	107	520
2015	100	6	293	399	10	2	65	77	476
2016	106	–	236	342	7	1	33	41	383
2017	128	–	233	341	9	–	48	57	398
2018	94	–	214	305	5	–	65	70	375

Таблиця 2.68. Кількість студентів, які отримали диплом з відзнакою у 2018 р.

Напрям підготовки, спеціальність	Форми навчання								Разом по денній і заочній формах (5+9)
	денна				заочна				
	бака-лавр	спеціа-ліст	магістр	всього (2+3+4)	бака-лавр	спеціа-ліст	магістр	всього (6+7+8)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лісове і садово-паркове господарство	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Садово-паркове господарство	–	–	8	8	–	–	–	–	8
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	3	–	–	3	–	–	–	–	3
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	–	4	4	–	–	2	2	6
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	–	–	3	3	–	–	–	–	3
Публічне управління та адміністрування	–	–	–	–	–	–	17	17	17
Агрономія	2	–	14	16	–	–	1	1	17
Садівництво та виноградарство	–	–	1	1	–	–	1	1	2
Захист рослин	3	–	–	3	–	–	–	–	3
Біотехнологія	5	–	–	5	–	–	–	–	5
Біотехнології та біоінженерія	–	–	7	7	–	–	–	–	7
Екологія	–	–	4	4	–	–	–	–	4
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	2	–	6	8	1	–	1	2	10
Водні біоресурси та аквакультура	4	–	15	19	–	–	1	1	20
Ветеринарна медицина	9	–	14	23	–	–	–	–	23
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	–	4	4	–	–	–	–	4
Агроінженерія	–	–	–	–	–	–	3	3	3
Машинобудування	4	–	–	4	–	–	–	–	4
Галузеве машинобудування	–	–	4	4	–	–	1	1	5
Процеси, машини, обладнання для агропромислового виробництва	3	–	–	3	–	–	–	–	3
Транспортні технології (за видами транспорту)	5	–	–	5	–	–	–	–	5
Будівництво та цивільна інженерія	–	–	5	5	–	–	–	–	5
Економіка підприємства	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Економіка	–	–	5	5	1	–	2	3	8
Економіка (прикладна економіка)	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Фінанси, банківська справа та страхування + (дослідники)	–	–	3	3	–	–	–	–	3
Облік і оподаткування	–	–	12	12	1	–	–	1	13
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	–	3	3	–	–	–	–	3
Маркетинг	5		5	10	–	–	1	1	11
Менеджмент	6		17	23	–	–	7	7	30
Геодезія, картографія та землеустрій	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Геодезія та землеустрій	–	–	18	18	–	–	2	2	20

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Право	4	–	5	9	2	–	1	3	12
Харчові технології та інженерія	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	–	7	7	–	–	–	–	7
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	–	7	7	–	–	6	6	13
Економічна кібернетика	5	–	7	12	–	–	–	–	12
Комп'ютерні науки	9	–	10	19	–	–	–	–	19
Програмна інженерія	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Комп'ютерна інженерія	2	–	-	2	–	–	–	–	2
Філологія	3	–	7	7	–	–	6	6	13
Соціальна педагогіка	10	–	–	10	–	–	–	–	10
Соціальна робота	–	–	4	4	–	–	3	3	7
Освітні, педагогічні науки	–	–	7	7	–	–	6	6	13
Менеджмент	–	–	4	4	–	–	4	4	8
РАЗОМ	**94**	**–**	**214**	**305**	**5**	**–**	**65**	**70**	**375**

Таблиця 2.69. Динаміка кількості студентів, які виконали диплом на замовлення підприємств або отримали рекомендації ЕК на впровадження у 2014-2018 рр.

Роки	**Форми навчання**								**Разом по денній і заочній формах (5+9)**
	денна				**заочна**				
	бака-лавр	**спеціа-ліст**	**магістр**	**всього (2+3+4)**	**бака-лавр**	**спеціа-ліст**	**магістр**	**всього (6+7+8)**	
2014	603	7	889	1494	196	45	476	699	2216
2015	516	9	901	1426	265	44	298	607	2023
2016	543	–	428	971	276	26	296	598	1569
2017	341	–	435	761	195	14	171	416	1177
2018	500	–	434	797	256	2	233	491	1288

Таблиця 2.70. Кількість студентів, які виконали диплом на замовлення підприємств або отримали рекомендації ЕК на впровадження у 2018 р.

Напрям підготовки, спеціальність	**Форми навчання**								**Разом по денній і заочній формах (5+9)**
	денна				**заочна**				
	бака-лавр	**спеціа-ліст**	**магістр**	**всього (2+3+4)**	**бака-лавр**	**спеціа-ліст**	**магістр**	**всього (6+7+8)**	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	131	–	–	131	83	–	–	83	214
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	45	–	–	45	21	–	–	21	66
Агрономія	92	–	76	168	61	–	42	103	271
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	112	–	112	112	–	–	57	57	169
Садівництво та виноградарство	–	–	16	16	–	–	11	11	27

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	25	–	25	25	–	–	–	–	25
Публічне управління та адміністрування	–	–	–	–	–	–	3	3	3
Управління інноваційною діяльністю	–	–	2	2	–	–	3	3	5
Захист рослин	8	–	–	8	–	–	–	–	8
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Захист і карантин рослин	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	8	–	4	12	5	–	5	10	22
Водні біоресурси та аквакультура	7	–	7	14	6	–	7	13	27
Ветеринарна медицина	–	–	43	43	–	–	–	–	43
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	–	8	8	–	–	–	–	8
Агроінженерія	–	–	26	26	–	–	–	–	26
Процеси, машини, обладнання для агропромислового виробництва	–	–	10	10	7	–	–	7	17
Транспортні технології (за видами транспорту)	–	–	5	5	–	–	–	–	5
Машинобудування	7	–	–	7	2	–	–	2	9
Будівництво	3	–	–	3	–	–	–	–	3
Галузеве машинобудування	–	–	12	12	–	–	1	1	13
Будівництво та цивільна інженерія	–	–	6	6	–	–	–	–	6
Економіка	–	–	–	–	14	–	15	29	29
Облік і оподаткування	–	–	–	–	18	–	21	39	39
Фінанси, банківська справа та страхування	–	–	–	–	17	–	18	35	35
Право	–	–	7	7	–	–	4	4	11
Харчові технології та інженерія	12	–	–	12	10	–	–	10	22
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	–	14	14	–	–	12	12	26
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	–	6	6	–	–	–	–	6
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	–	15	15	–	–	18	18	33
Економічна кібернетика	12	–	7	19	–	–	–	–	19
Комп'ютерні науки	24	–	10	34	12	–	–	12	46
Програмна інженерія	7	–	–	7	–	–	–	–	7
Комп'ютерна інженерія	4	–	–	4	–	–	–	–	4
Філологія	–	–	4	4	–	–	8	8	12
Соціальна робота	–	–	4	4	–	–	1	1	5
Освітні, педагогічні науки	–	–	8	8	–	–	5	5	13
Менеджмент	–	–	7	7			2	2	9
Професійна освіта	–	–	–	–	–	2	–	2	2
РАЗОМ	**500**	**–**	**434**	**797**	**256**	**2**	**233**	**491**	**1288**

Таблиця 2.71. Динаміка кількості студентів, які склали державний екзамен, захистили дипломний проект (роботу) на «4» і «5» у 2014-2018 рр.

Роки	Форми навчання								Разом по денній і заочній формах (5+9)
	денна				заочна				
	бака-лавр	спеціа-ліст	магістр	всього (2+3+4)	бака-лавр	спеціа-ліст	магістр	всього (6+7+8)	
2014	1723	20	757	2512	588	65	823	1437	3942
2015	1358	11	776	2068	717	47	669	1398	3589
2016	1300	11	756	2067	641	33	634	1308	3375
2017	1344	–	1076	2420	756	23	652	1431	3851
2018	1470	–	917	2387	663	34	638	1264	3651

Таблиця 2.72. Кількість студентів, які склали державний екзамен, захистили дипломний проект (роботу) на «4» і «5» у 2018 р.

Напрям підготовки, спеціальність	Форми навчання								Разом по денній і заочній формах (5+9)
	денна				заочна				
	бака-лавр	спеціа-ліст	магістр	всього (2+3+4)	бака-лавр	спеціа-ліст	магістр	всього (6+7+8)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лісове і садово-паркове господарство	57	–	–	57	37	–	–	37	94
Деревооброблювальні технології	17	–	–	17	–	–	–	–	17
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	91	–	–	91	68	–	–	68	159
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	9	–	–	9	2	–	–	2	11
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	–	25	25	–	–	48	48	73
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	–	–	16	16	–	–	–	–	16
Публічне управління та адміністрування	–	–	–	–	–	–	42	42	42
Управління інноваційною діяльністю	–	–	–	–	–	–	7	7	7
Агрономія	142	–	99	241	67	–	78	145	386
Садівництво та виноградарство	–	–	15	15	–	–	16	16	31
Захист рослин	43	–	–	43	16	–	–	16	59
Біотехнологія	48	–	–	48	18	–	–	18	66
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	51	–	–	51	17	–	–	17	68
Захист і карантин рослин	–	–	–	–	–	–	32	32	32
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	84	–	56	140	29	–	23	52	192
Водні біоресурси та аквакультура	50	–	38	88	24	–	18	42	130
Ветеринарна медицина	135	–	110	245	–	–	–	–	245
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	–	15	15	–	–	–	–	15

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	38	–	12	50	18	–	19	19	69
Агроінженерія	84	–	68	152	53	–	30	30	182
Машинобудування	56	–	–	56	23	–	–	23	79
Будівництво	17	–	–	17	2	–	–	2	19
Галузеве машинобудування	–	–	42	42	–	–	13	13	55
Будівництво та цивільна інженерія	–	–	13	13	–	–	–	–	13
Економіка підприємства	45	–	–	45	26	–	22	48	93
Економіка	–	–	30	30	–	–	–	–	30
Економіка (прикладна економіка)	–	–	8	8	–	–	–	–	8
Фінанси і кредит	71	–	–	71	25	–	44	69	140
Облік і аудит	88	–	–	88	62	–	68	130	218
Фінанси, банківська справа та страхування+ (дослідники)	–	–	55	55	–	–	–	–	55
Облік і оподаткування	–	–	73	73	–	–	–	–	73
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	–	10	10	–	–	–	–	10
Маркетинг	29	–	–	29	10	–	–	10	39
Менеджмент	91	–	–	91	37	–	–	37	128
Геодезія, картографія та землеустрій	60	–	–	60	26	–	–	26	86
Геодезія та землеустрій	–	–	49	49	–	–	56	56	105
Право	36	–	14	50	56	23	16	95	145
Харчові технології та інженерія	40	–	–	40	18	–	–	18	58
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м’яса)	–	–	23	23	–	–	8	8	31
Харчові технології (Технології зберігання та перероб. водних біоресурсів)	–	–	10	10	–	–	–	–	10
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	–	32	32	–	–	25	25	57
Економічна кібернетика	28	–	16	44	–	–	–	–	44
Комп’ютерні науки	38	–	19	57	17	–	–	17	74
Програмна інженерія	14	–	–	14	–	–	–	–	14
Комп’ютерна інженерія	8	–	–	8	2	–	–	2	10
Філологія	–	–	11	11	–	–	34	34	45
Соціальна робота	–	–	13	13	10		5	15	28
Освітні, педагогічні науки	–	–	24	24	–	–	23	23	47
Менеджмент	–	–	21	21	–	–	11	11	32
Професійна освіта	–	–	–	–	–	11	–	11	11
РАЗОМ	**1470**	**–**	**917**	**2387**	**663**	**34**	**638**	**1264**	**3651**

Таблиця 2.73. Динаміка кількості замовлень з виробництва на випускників денної форми навчання у 2014-2018 рр.

Роки	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Всього
2014	903	15	980	1898
2015	521	–	834	1355
2016	542	6	854	1402
2017	521	2	757	1280
2018	389	–	578	967

Таблиця 2.74. Кількість замовлень з виробництва на випускників денної форми навчання 2018 р.

Напрям підготовки, спеціальність	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Всього
1	2	3	4	5
Лісове і садово-паркове господарство	60	–	–	60
Деревооброблювальні технології	8	–	–	8
Лісове господарство	–	–	35	35
Садово-паркове господарство	–	–	8	8
Деревообробні та меблеві технології	–	–	25	25
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	120	–	–	120
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	45	–	–	45
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	–	119	119
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	–	–	25	25
Агрономія	66	–	85	151
Садівництво та виноградарство	–	–	17	17
Захист рослин	12	–	–	12
Біотехнологія	4	–	–	4
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	6	–	–	6
Захист і карантин рослин	–	–	4	4
Біотехнології та біоінженерія	–	–	4	4
Екологія	–	–	3	3
Водні біоресурси та аквакультура	11	–	8	19
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	9	–	7	16
Ветеринарна медицина	–	–	113	113
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	–	15	15
Агроінженерія	–	–	19	19
Транспортні технології (автомобільний транспорт)	–	–	7	7
Машинобудування	14	–	–	14
Будівництво	5	–	–	5
Галузеве машинобудування	–	–	15	15
Будівництво та цивільна інженерія	–	–	8	8
Право	2	–	17	19
Економічна кібернетика	2	–	5	7
Комп'ютерні науки	2	–	12	14
Філологія	15	–	5	20
Соціальна робота	–	–	5	5
Соціальна педагогіка	8	–	–	8
Освітні, педагогічні науки	–	–	9	9
Менеджмент	–	–	8	8
РАЗОМ	**389**	**–**	**578**	**967**

Таблиця 2.75. Динаміка кількості випускників денної форми навчання, працевлаштованих за фахом у 2014-2018 рр.

Роки	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Всього
2014	802	17	1179	1998
2015	492	22	825	1330
2016	265	–	942	1207
2017	286	–	811	1097
2018	237	–	751	988

Таблиця 2.76. Кількість випускників 2018 р. денної форми навчання, які працевлаштовані за фахом

Напрям підготовки, спеціальність	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Всього
1	2	3	4	5
Лісове і садово-паркове господарство	15	–	–	15
Деревооброблювальні технології	6	–	–	6
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	–	119	119
Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології	–	–	25	25
Агрономія	46	–	101	147
Садівництво та виноградарство	–	–	16	16
Захист рослин	15	–	–	15
Біотехнологія	10	–	–	10
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	18	–	–	18
Захист і карантин рослин	–	–	10	10
Біотехнології та біоінженерія	–	–	8	8
Екологія	–	–	15	15
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	12	–	15	27
Водні біоресурси та аквакультура	13	–	9	22
Ветеринарна медицина	–	–	113	113
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	–	15	15
Агроінженерія	–	–	49	49
Транспортні технології (автомобільний транспорт)	–	–	9	9
Машинобудування	3	–	–	3
Будівництво	2	–	–	2
Галузеве машинобудування	–	–	34	34
Будівництво та цивільна інженерія	–	–	18	18
Геодезія, картографія та землеустрій	27	–	–	27
Геодезія та землеустрій	–	–	59	59
Право	5	–	19	24
Харчові технології та інженерія	8	–	–	8
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м’яса)	–	–	21	21
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	–	6	6
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	–	24	24
Економічна кібернетика	10	–	8	18
Комп’ютерні науки	11	–	28	39

1	2	3	4	5
Програмна інженерія	5	–	–	5
Комп'ютерна інженерія	4	–	–	4
Філологія	18	–	5	23
Соціальна робота	–	–	6	6
Соціальна педагогіка	9	–	–	9
Освітні, педагогічні науки	–	–	10	10
Менеджмент	–	–	9	9
РАЗОМ	**237**	**–**	**751**	**988**

2.1.5.9. Підготовка військових спеціалістів

Кафедра військової підготовки Національного університету біоресурсів і природокористування України бере свій початок з 1926 року, коли наказом Військово-навчальних установ №33111 від 05.11.1926 р. до штату Київського ветеринарно-зоотехнічного інституту було введено посаду військового керівника. З 1999 року завідувачем кафедри є полковник Есаулов А.О.

Кафедра має у своєму складі чотири предметно-методичні комісії (ПМК): ПМК №1 – тактичної і тактико-спеціальної підготовки; ПМК №2 – військово-технічної підготовки; ПМК №3 – військово-спеціальної підготовки; ПМК №4 – тилового забезпечення.

Кафедра укомплектована науково-педагогічним персоналом на 87 %, навчально-допоміжним складом на 68 %. Навчальна та методична робота на кафедрі проводилась згідно плану.

З 1 вересня 2018 року на кафедрі військової підготовки за рахунок державного бюджету здійснювалась підготовка фахівців ветеринарної медицини для Збройних Сил України та інших військових формувань зі спеціальності «Ветеринарна медицина»: 1 рік навчання – 32 курсанта; 2 рік навчання – 11 курсантів; 3 рік навчання – 7 курсантів.

На кафедрі у 2018 році за кошти юридичних та фізичних осіб навчалося 647 осіб.

Навчання громадян України проводилося за 6 військово-обліковими спеціальностями:

- «Бойове застосування механізованих з'єднань, військових частин і підрозділів»;
- «Бойове застосування танкових з'єднань, військових частин і підрозділів;
- «Застосування автомобільних з'єднань, військових частин і підрозділів»;
- «Експлуатація та ремонт базових машин бронетанкової техніки»;
- «Експлуатація та ремонт електро- і спецобладнання та автоматики бронетанкової техніки»;
- «Радіологія та токсикологія ветеринарна».

Програма військової підготовки громадян України виконана на 100 % із загальною оцінкою «задовільно». При організації навчання основна увага зверталася на більш певне втілення у навчальний процес сучасних технологій і технічних засобів навчання, виконання практичних робіт на озброєнні та техніці.

Для підвищення практичної підготовки громадян України протягом року проводилися заняття з технічної підготовки безпосередньо на ремонтних базах, а з студентами-ветеринарами у ветеринарних установах Міністерства оборони України.

Методична підготовка була спрямована на удосконалення навчально-виховного процесу, підвищення якості навчання громадян України та методичного рівня викладачів. На кафедрі проводилася робота з обробки методичної документації для підготовки офіцерів запасу.

Кафедра військової підготовки розташована ізольовано у двох пунктах розміщення, має 21 клас та 2 лабораторії, навчально-тренувальний комплекс з стрілецьким тиром,

стройовий плац, ПТО, стоянку машин і необхідну кількість підсобних приміщень. Технічними засобами навчання кафедра забезпечена на 85 %. Військовою технікою, озброєнням, майном та навчальною літературою для підготовки громадян України кафедра укомплектована в межах табельної необхідності на 80 %.

Військово-наукова та дослідна робота була спрямована на удосконалення навчального процесу та впровадження передового досвіду навчання. Раціоналізаторська робота направлена на удосконалення матеріальної бази – підвищення ефективності використання технічних засобів навчання.

Режим таємності на кафедрі дотримується. Облік та зберігання таємних документів здійснюється, втрат немає. Внутрішня служба організована згідно Статутів Збройних Сил України. Охорона приміщень, зброї та техніки здійснюється позавідомчою охороною. Стан дисципліни – «задовільний».

Річний бюджет кафедри військової підготовки за звітний 2018 рік склав 5496700,00 грн.

Кафедра військової підготовки розміщена в окремому містечку та ізольованому будинку.

Пропозиції щодо покращення військової підготовки громадян України:

- для більш якісного проведення та виконання програми військової підготовки громадян України планувати та проводити, як один навчальний день на тиждень (методом «військового дня»);
- по можливості організувати у 2019 навчальному році проведення окремих практичних занять з громадянами України у військах;
- забезпечити мінімальне постачання кафедри паливно-мастильними матеріалами для польових виїздів;
- обладнати 2 класи мультимедійними системами;
- провести поточний ремонт навчальних класів №43, 51.

Таблиця 2.77. Укомплектування науково-педагогічними працівниками та навчально-допоміжним персоналом

№ з/п	Найменування підрозділів	НПП		НДП	
		за штатом	за списком	за штатом	за списком
1.	Науково-педагогічні працівники	19	16,5	-	-
2.	Педагогічні працівники	-	-	3	1
3.	Навчально-допоміжний персонал	-	-	4	3
4.	Спеціалісти	-	-	12	8
5.	Робітники	-	-	3	3
Всього:		19	16,5	22	15

Таблиця 2.78. Укомплектованість елементами навчальної, матеріально-технічної бази

№ з/п	Найменування техніки озброєння та інших об’єктів НМТБ	Згідно з табелем	У наявності
1	2	3	4
1.	Бронетанкова техніка:		
	Танк Т64Б	1	1
	Танк Т64Б1	2	2
	БМП-1 (об.765)	2	2
	БМП-2 (об.675)	1	1
2.	Стрілецька зброя:		
	- 5,6 мм гвинтівка «ТОЗ-12»	16	16
	- 5,6 мм пістолет Марголіна	8	8

1	2	3	4
	- 5,6 мм пістолет Марголіна (з д/с 150 мм)	6	6
	- 7,62 мм револьвер ТОЗ-36	3	3
	- 5,6 мм пістолет ИЖ-35 М	1	1
	- 9 мм пістолет ПМ	15	15
	- 9 мм пістолет ПМ (навчальний)	15	15
	- 9 мм пістолет ПМ (розрізний)	1	1
	- 5,6 мм гвинтівка «ТОЗ-8»	5	5
	- 5,45 автомат АКС-74 (навчальний)	10	10
	- 5,45 автомат АК-74 (навчальний)	30	30
	- 5,45 кулемет РПК-74 (навчальний)	4	4
	- 5,45 кулемет РПКС-74 (навчальний)	1	1
	- 5,45 автомат АК-74 (бойовий)	4	4
	- 7,62 автомат АКМ	10	10
	- 7,62 кулемет ПК (розрізний)	1	1
	- 7,62 кулемет ПКМ (навчальний)	3	3
	- 7,62 кулемет ПКТ (навчальний)	6	6
	- 7,62 кулемет ПКТ (бойовий на БМП-2)	1	1
	- 7,62 мм гвинтівка СВД (навчальна) з ПСО	1	1
	- 12,7 мм кулемет НСВТ (навчальний)	1	1
	- 12,7 мм кулемет НСВ (навчальний)	1	1
	- 40 мм підствольний ГП-25 (навчальний)	3	3
	- 14,5 мм кулемет КПВТ (навчальний)	2	2
	- 26 мм сигнальний пістолет СПШ	4	4
	- АГС-17 (навчальний)	1	1
	- РПГ-7В (навчальний) з ПГО- 7	1	1
	- РПГ-7В (навчальний) без ПГО- 7	5	5
	- РПГ-7 (розрізний)	1	1
	- 73 мм гармата 2А28 «Гром» розрізний макет	1	1
	- 73 мм гармата 2А28 «Гром» на навчальній башні	4	4
	- 73 мм гармата 2А28 «Гром» на БМП-1	2	2
	Апаратура управління ПТРК 9С428 (навчальна)	1	1
	30 мм гармата 2А42 (бойова на БМП-2)	1	1
	30 мм гармата 2А42 (навчальна на БМП-2)	1	1
	ПУ 9П135М (бойова на БМП-2)	1	1
	Затвор навчальний до виробу 2А26	1	1
	Бінокль Б6х30	6	6
	Бінокль Б8х30	6	6
	Бінокль БИ8х30	6	6
	Виріб 1 ПН-34 (НСПУ)	1	1
	7,62 пристрій ПУС – 7М	2	2
3.	Автомобілі:		
	легковий автомобіль УАЗ3151	1	1
	вантажний автомобіль ЗІЛ 130	1	1
	автошассі ЗІЛ 131	2	2
	автошассі ГАЗ 66	1	1
	причеп 2ПН-2М	1	1
	причеп 1П-1,5	1	1
4.	Радіостанція Р-173	5	5
5.	Радіоприймач Р-173П	1	1
6.	Пристрій випрямляючий ВАК-12-28,5	1	1
7.	Поточні аудиторії для проведення лекцій та демонстрації кінофільмів	1	1

1	2	3	4
8.	Лабораторії для проведення практичних занять та виконання робіт	10	10
9.	Службові приміщення	12	12
10.	Складські приміщення	3	3
11.	Підсобні приміщення	8	8
12.	Вогневе містечко /вінт, полігон/	1	1
13.	Стрілецький тир	1	1
14.	Стройовий плац	1	1
15.	Стоянка машин	1	1
16.	ПТОР	1	1
17.	Навчально-тренувальні засоби:		
	- УДС	4	4
	- навчальний клас	5	2
	- навчальна башта танку	2	1
	- навчальна башта БМП-1	4	4
	- тренажер водіння	4	3
18.	Переносне стрілецьке обладнання	1	1
19.	Комп'ютери	70	55

2.1.5.10. Післядипломна освіта

Основними напрямами роботи ННІ післядипломної освіти щодо організації освіти дорослих у 2018 році були: підвищення кваліфікації керівних кадрів і фахівців агропромислової і природоохоронної галузей, підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників аграрних закладів вищої освіти, підготовка магістрів з наданням другої вищої освіти зі спеціальностей «Лісове господарство», «Садово-паркове господарство», «Геодезія та землеустрій», «Облік і оподаткування», фахівців ОС «Бакалавр» і «Магістр» зі спеціальностей «Туризм», «Право», «Економіка», «Публічне управління та адміністрування», «Менеджмент» (навчально-освітні програми «Управління інноваційною діяльністю» та «Дорадництво»), підготовка і підвищення кваліфікації дорадників та експертів-дорадників.

Згідно діючої ліцензії обсяг слухачів – державних службовців, керівників і спеціалістів аграрних підприємств, установ і організацій з напряму «Державне управління» складає 3000 та за акредитованими в університеті спеціальностями – 3650 осіб.

З року в рік інститут у тісній співпраці з іншими ННІ та факультетами нарощує показники своєї діяльності. Так, впродовж 2018 року пройшли підвищення кваліфікації 3284 фахівця аграрної та природоохоронної галузей, науково-педагогічні працівники аграрних вишів, як за державним замовленням, так і на комерційній основі.

На вищеназваних спеціальностях навчається 643 студенти, 89,3 % яких – за кошти фізичних і юридичних осіб.

Дирекція інституту постійно працює над пошуком можливостей залучення до навчання на курсах підвищення кваліфікації широкого кола слухачів. Це – керівники і спеціалісти Держпродспоживслужби України – 963 особи, Держрибагенство України – 126 осіб, ДП «Державний центр сертифікації і експертизи сільськогосподарської продукції» – 100 осіб, Держгеокадастр – 217 осіб та інші 682 особи. Понад 712 осіб науково-педагогічних працівників пройшли вишкіл в режимі *онлайн* в постійно діючих семінарах «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» і «Створення електронних навчальних курсів». 29 аграрних закладів вищої освіти, 12 організаційних структур системи АПК виявили бажання співпрацювати з інститутом у 2019 році за державним замовленням. Крім того ряд громадських організацій асоціацій навчатимуть своїх працівників за кошти фізичних і юридичних осіб.

До процесу підвищення кваліфікації залучено 186 науково-педагогічних працівників, з них – 167 викладачів на погодинній оплаті. Педагогічне навантаження з підвищення кваліфікації склало 4522 години, з яких викладачами кафедр інституту прочитано 1856 годин.

Плідна робота дирекції інституту сприяє збільшенню надходжень коштів до спеціального фонду університету. Так, загальна сума позабюджетних коштів склала 6,5 млн.грн., що становить 1,2 гривні на одну гривню бюджетного фінансування. Зароблені кошти направляються на розвиток матеріально-технічної бази Університету і інституту.

2.2. Виховна, спортивно-масова та соціальна робота

Виховна робота покликана захистити майбутніх спеціалістів від негативних для їх фізичного, морально-психологічного розвитку факторів та формувати у студентів гуманістичні цінності. Вона була і залишається важливим компонентом навчально-виховного процесу в університеті.

Організація виховної роботи здійснюється за допомогою ректорату, вченої ради, навчально-наукового центру виховної роботи і соціального розвитку, деканату або навчально-наукового інституту, заступників деканів з виховної роботи, кафедри, наставника, викладача, студентського самоврядування університету/факультету, студентських рад гуртожитків і активності самого студента, що, в свою чергу, формує багатогранну, цілісну, всебічно розвинену особистість.

ННЦ виховної роботи та соціального розвитку організовує та здійснює координацію виховної роботи в університеті разом із кафедрою культурології, а саме діяльністю колективів художньої самодіяльності, творчих об’єднань, клубів, гуртків, СТЕМів, кафедрою фізичного виховання, кафедрою військової підготовки та з заступниками деканів/директорів навчально-наукових інститутів з виховної роботи, заступників керівників з виховної роботи відокремлених структурних підрозділів, органами студентського самоврядування факультетів, студентських рад гуртожитків, громадських організацій та об’єднань, музеїв, університетських видань, а також проведення громадсько-політичних, національно-патріотичних, культурно-мистецьких виховних заходів в Університеті та за його межами, спрямовує свою діяльність на постійне вдосконалення виховної роботи зі студентами в групах та гуртожитках, залучаючи до цієї роботи деканів факультетів, заступників з виховної роботи, Студентського самоврядування, профкому студентів, студентського наукового товариства, студентів та кураторів.

До виховної роботи було залучено 448 кураторів академічних груп із 67 кафедр, 151 куратор з 123 кафедр для роботи зі студентами у гуртожитках, 156 кураторів з 22 кафедр для роботи у групах, 20 кураторів для роботи у гуртожитках та 27 кафедр для роботи зі студентами-іноземцями.

ННЦ виховної роботи та соціального розвитку організовує проведення науково-методичних семінарів для наставників академічних груп перших курсів, які дозволяють здійснювати заходи, застосувати педагогічні впливи та прийоми, спрямовані на формування колективу студентського курсу та групи. Слухачами науково-методичного семінару у поточному році стали більше ніж 100 науково-педагогічних працівників. Наставництво передбачає не лише навчання молодих педагогів, а й забезпечує їхню професійну адаптацію, формує в них прагнення підвищувати науково-теоретичний рівень і професійну майстерність. Згідно із програмою семінару на розгляд виносилося ряд питань, серед яких важливе місце відведено системі виховної роботи в НУБіП України, формуванню екологічної культури студентів засобами народознавства, методам і формам виховання студентської молоді, методиці роботи наставника студентської групи, методиці вивчення особистості студента та студентського колективу, формуванню лідерських

якостей у студентів аграрного ВНЗ, профілактиці негативних явищ у студентському середовищі, вихованню здорового способу життя та іншим актуальним темам. Випускники науково-методичного семінару – наставники академічних груп відповідно до наказу ректора отримали свідоцтво про підвищення педагогічної кваліфікації в науково-педагогічному семінарі, яке дає право працювати з академічною групою упродовж 5,5 років.

Для визначення єдиних підходів для всіх факультетів та інститутів Університету до використання рейтингової системи оцінки навчальних, наукових, громадських, спортивних, мистецьких та інших досягнень студентів розроблено і введено в дію Правила призначення академічних стипендій у НУБіП України.

Впродовж навчального року для проведення змістовного дозвілля в університеті регулярно відбуваються масові заходи, виступи художньої самодіяльності, зустрічі з ветеранами війни, тематичні вечори, спортивні змагання, дискотеки. З метою виявлення обдарованої студентської молоді, розвитку її творчих здібностей в університеті організовано роботу художніх колективів і гуртків, спортивних секцій та оздоровчих груп.

З 6 по 9 червня 2018 року 10 кращих студентів НУБіП прийняли участь в ювілейному 20-му Злеті студентських лідерів аграрної освіти на базі Уманського національного університету садівництва, де взяли участь більше ніж 100 студентів з різних вишів України.

ННЦ виховної роботи та соціального розвитку постійно надає організаційну допомогу у проведенні урочистих та святкових заходів на факультетах та у гуртожитках університету. З метою цілеспрямованої організації виховного процесу, підтримки дисципліни і порядку у студентських гуртожитках від кожного факультету призначено науково-педагогічного працівника, який виконує у визначеному гуртожитку студмістечка обов`язки вихователя.

Вихователі гуртожитків проводили зі студентами-мешканцями лекції, семінари, тренінги, індивідуальну роботу щодо виховання здорового способу життя, профілактики асоціальних явищ, конкурси на визначення кращої кімнати, спортивні змагання, організовували оформлення стінгазет.

Протягом року розроблено та видано нове Положення про порядок поселення (переселення, виселення) студентів та аспірантів (докторантів) університету в гуртожитки у співпраці з адміністрацією студентського містечка НУБіП України на 2018-2019 н.р., Положення про порядок поселення (переселення, виселення) молодих спеціалістів, працівників університету (в тому числі працівників гуртожитку) та сторонніх осіб, які співпрацюють із підрозділами університету, в гуртожитки студентського містечка НУБіП України на 2018-2019 н.р. Також розроблено санітарно-гігієнічні норми і правила внутрішнього розпорядку в гуртожитку.

Суттєвим у вихованні студентів є відвідування музеїв. За минулий навчальний рік студенти університету відвідали такі музеї Києва: музей Другої Світової Війни, Національний художній музей України, музей історичних коштовностей України, музей шестидесятництва, музей «Київ в мініатюрі», Національний музей Тараса Шевченка, Національний музей Івана Гончара, музей російського мистецтва, музей ляльки, музей Гетьманства, музей ім. Ханенків, музей під відкритим небом (Пирогово), музей Народного декоративного мистецтва та інші.

У серпні 2018 р. було проведено тренінг «Школа першокурсника», на якому студентів нового ознайомили з структурою та особливостями навчального процесу в університеті, щодо напрямів діяльності громадських організацій університету, особливості виховного процесу університету, про діяльність кафедр культурології та фізичного виховання. Пройшли відбори до спортивних секцій, абонементних груп та колективів художньої самодіяльності.

Також в університеті було організовано і проведено День донора в НУБіП України. До акції долучаються як студенти, так і адміністрація університету. В 2018 р. кількість донорів збільшилась до 500 студентів.

Позааудиторна робота, що проводиться силами науково-педагогічного колективу кафедри культурології, спрямована на виховання національно свідомої молоді, справжніх патріотів, які обізнані з історією та культурою свого народу і прагнуть примножувати здобутки незалежної України. Пріоритетним є національне, громадянсько-патріотичне, морально-етичне та естетичне виховання. За результатами проведеного відбору та опитування студентів першокурсників було відібрано та зараховано студентів у художні колективи, гуртки, студії.

1 вересня 2018 року на стадіоні НУБіП України організовано і успішно проведено свято «День знань», у якому взяли участь понад 930 учасників художніх колективів Університету: народний ансамбль пісні і танцю «Колос» ім. С. Семеновського, ансамбль бального танцю «Чарівність», хореографічний ансамбль «Сузір'я DANCE», мистецька студія «Сім сходинок», солісти творчих колективів, театралізована група студентів, найкращі спортсмени університету.

Завдяки співпраці вдалося провести найбільш масовими заходами протягом року, якими стали: фестиваль художньої творчості «Голосіївська весна-2018» (15 концертних програм у базовому закладі, 8 – у відокремлених підрозділах, гала-концерт, близько 1700 учасників); конкурс «Краса НУБіП»; конкурс «Пісенні баталії»; День університету; День міжнародного студентського спорту; Урочистості з нагоди вручення погон випускникам кафедри військової підготовки.

Складовою частиною художньої культури є музичне мистецтво, яке виконує у суспільстві важливі виховні, естетичні та пізнавальні функції. Тому однією із форм виховної роботи було відвідування музичних концертів у різних концертних залах, в тому числі: у Національній філармонії України, у Будинку вчителя, у Будинку органної музики, у Національній музичній академії ім. П.І. Чайковського.

Усього було організовано 56 відвідувань музичних концертів. На них побували 750 студентів НУБіП України. Проведено творчі вечори та зустрічі: зустріч студентів різних факультетів НУБіП із В.Д. Крищенком; зустрічі студентів різних факультетів з письменником В'ячеславом Васильченком; меморіальний вечір-вшанування ветеранів визволення України; творчий вечір «Веселощі широкі – Масляна»; майстер-клас з художнього слова на фестивалі «Голосіївська весна»; творчий вечір «Осіння поезія» (вечір авторської поезії студентів НУБіП України); творчий вечір-зустріч «Свято української писанки» та коворкінг з писанкарства у ДЗ «ДБУ для юнацтва»; творче свято «Мистецтво сервірування» для студентів факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК; творча вітальня «Мельпомена сьогодні»; коворкінг «Лялька-мотанка – традиції і сучасність»; святкова імпреза до Дня працівника освіти; творчий конкурс «Мистецтво ікебани»; коворкінг «Етикет харчування»; Новорічний творчий вечір-звіт АБТ «Чарівність»; Новорічні вечори для дітей працівників НУБіП України.

Організовано проведення загальноуніверситетських заходів: Вітальні програми до старого Нового року; «Веселощі широкі – Масляна»; Концерт пам'яті К. Скрябіна; Вистава «Смішні гроші»; Міжнародний день рідної мови; Шевченківські дні; Звітній концерт «Свято весни, краси і музики»; Звітній концерт колективів «Амеро» і «Октава» в спільному концерті з Дитячим естрадно-духовим оркестром «Сувенір» Дарницького БДЮТ; Ювілейний концерт В. Крищенка; Мітинг – реквієм; День відкритих дверей; Конкурс «Краса НУБіП»; Міжнародний день рідної мови; Участь ансамбля «Колос» в концертній програмі на зустрічі асоціації виробників морозива; День університету та виставки образотворчого та декоративно-вжиткового мистецтва студентів НУБіП України на Дні університету; Виставка творчих робіт мистецької студії «Голосіївська палітра»; Закриття олімпіади з німецької мови; Семінар «Творчість Василя Стуса і сучасність»;

Всеукраїнська науково-практична конференція «Комунікативний дискурс: наукова рецепція та стилістика перекладу»; Круглий стіл «Максим Рильський про Максима Рильського»; Круглий стіл «Патріотизм і духовність у сучасній Україні»; «Школа першокурсника – 2018»; Творче вітання для випускників Навчально-науковий інститут післядипломної освіти; Урочисте відкриття всеукраїнських спортивних ігор; Святковий концерт до Дня прапора та 27-ї річниці Дня незалежності України; «День знань – 2018»; Посвята першокурсників; святковий концерт до Дня працівника освіти – 2018; Творчий конкурс «Пісенні Баталії – 2018»; Творча програма з нагоди 15-річчя Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК; концерт з нагоди Дня захисника України; творча програма на День працівника сільського господарства; Прем'єра вистави народного студентського театру «Березіль»; Святкування Дня української мови та писемності Концерт народного хору із с. Дзвінкове.

Організовано участь студентів та науково-педагогічних працівників у творчих вечорах за межами університету, які підвищують імідж університету.

Фізичне виховання та формування здорового способу життя:

Фізичне виховання та формування здорового способу життя в університеті здійснюється у тісній співпраці з кафедрою фізичного виховання, спільно з навчально-оздоровчо-спортивним центром, відділом з виховної роботи і студентських справ, профспілковою організацією НУБіП України, профспілковою організацією студентів та аспірантів НУБіП України, шляхом залучання студентів, науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників НУБіП України до занять масовою фізичною культурою і спортом.

Для здійснення цієї роботи, використовуються наявні спортивні споруди університету у поза навчальні години і проводяться наступні заходи:

- факультативні заняття студентів у вечірні години і вихідні дні під керівництвом викладачів кафедри фізичного виховання заступників директорів навчально-наукових інститутів, заступників деканів факультетів з фізичного виховання;
- навчально-тренувальні заняття студентів у збірних командах університету з різних видів спорту у позанавчальні години під керівництвом викладачів, відповідальних за підготовку збірних команд університету з різних видів спорту;
- навчально-тренувальні заняття для усіх бажаючих (студентів, підлітків – мешканців Голосіївського району міста Києва, в якому розташовано університет) в абонементних групах навчально-оздоровчо-спортивного центру НУБіП України у вечірні години та вихідні дні під керівництвом фахівців, залучених з федерацій по видах спорту та викладачів кафедри фізичного виховання;
- оздоровчі заняття науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників університету в оздоровчих групах з різних видів спорту (волейбол, баскетбол, бадмінтон, міні-футбол, теніс настільний) у вечірні години та вихідні дні;
- проведення спортивних змагань в НУБіП України відповідно до «Положення про фізкультурно-масову та спортивну роботу в НУБіП України» затвердженого ректором університету: змагання спартакіади студентів НУБіП України, змагання спартакіади «Здоров'я» серед науково-педагогічних наукових працівників і співробітників структурних підрозділів НУБіП України, змагання на кубок, чемпіонат НУБіП України з окремих видів спорту, фізичних вправ, багатоборств серед студентів і НПП;
- показові виступи з різних видів спорту під час загальноуніверситетських культурно-масових заходів: «День знань 1 вересня», «День НУБіП України», інших свят;
- створення умов для самостійних занять різними оздоровчими видами спорту (волейбол, футбол, теніс настільний, шахи та ін.) студентів, які перебувають на навчально-виробничій практиці у науково-дослідних господарствах університету в літні місяці;
- направлення кращих спортсменів та спортивних команд університету на участь у районних, міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних спортивних змаганнях.

Результати роботи збірних команд НУБіП України з різних видів спорту за 2018 рік

У 2018 році у НУБіП України працювали 18 спортивних секцій (збірних команд студентів університету з різних видів спорту) в яких проводились заняття 2-3 рази на тиждень (табл. 2.79).

Таблиця 2.79. Кількість та спортивна кваліфікація студентів, які займались у спортивних секціях з видів спорту у 2018 р.

№	Збірні команди університету з видів спорту	Всього, осіб	Чоловіків	Жінок	Майстрів спорту України, МСУМК, ЗМСУ	КМС України	І розряд	Викладач відповідальний за підготовку команди
1.	Баскетбол (жінки)	13	х	13	-	-	-	Євтушенко І.М.
2.	Баскетбол (чоловіки)	19	19	х	-	-	6	Хотенцева О.В., Бринзак С.С.
3.	Боротьба вільна	12	12	-	-			Бурко С.В.
4.	Бокс	10	10	-	-			
5.	Волейбол (жінки)	12	х	12	-	-	-	Вишневський М.О.
6.	Волейбол (чоловіки)	20	20	х	-	1	14	
7.	Важка атлетика	22	8	14	-	-	3	Береза Г.Ю.
8.	Гирьовий спорт	10	8	2	-	3	7	
9.	Кіокушин карате	14	11	3	3	-	-	Вербицький С.О.
10.	Легка атлетика - 1	20	12	8	-	-	1	Дубовік Р.Г.
11.	Легка атлетика - 2	16	13	3	-	-	-	Чирва П.О.
12.	Спортивна аеробіка	10	-	10	-	-	-	Крупко Н.В.
13.	Спортивне орієнтування, спортивна радіопеленгація	10	7	3	1	-	1	Пархоменко В.К.
14.	Теніс настільний	11	7	4	-	1	2	Чирва П.О.
15.	Футбол, футзал (чоловіки)	25	25	х	-	-	-	Костенко М.П.
16.	Футзал (жінки)	19	х	19	-	-	-	Отрошко О.В., Прохніч В.М.
17.	Перетягування канату чол.	17	17	х	-	9	-	Костенко М.П.
18.	Перетягування канату жін.	14	х	14	-	9	-	Отрошко О.В.,
19.	Всього:	274	169	105	4	23	34	Х

Всього у 18 збірних командах займались 274 студентів (бакалаврів, магістрів, аспірантів), які мають таку спортивну кваліфікацію: 1 заслужений майстер спорту України (Олександра Пархоменко– радіоспорт), 1 майстер спорту України міжнародного класу (Олександр Свинаренко, кіокушинкай карате), 3 майстри спорту України (Андрій Меженський, Олександр Поміркований – карате кіокушинкай, Олександра Пархоменко – спортивне орієнтування), 26 кандидатів у майстри спорту України (волейбол чоловіки, гирьовий спорт, перетягування канату, теніс настільний), 34 спортсмена першого спортивного розряду (баскетбол чоловіки, волейбол чоловіки, важка атлетика, гирьовий спорт, легка атлетика, спортивне орієнтування, теніс настільний).

Заняття зі збірними командами НУБіП України з різних видів спорту проводять 13 викладачів кафедри фізичного виховання. Серед них: 1 заслужений тренер України Пархоменко В.К. (спортивне орієнтування); 5 майстрів спорту України та СРСР міжнародного класу: Сергій Вербицький (кіокушин карате), Ріма Дубовік (легка атлетика), Микола Костенко (футбол чоловіки), Олена Хотенцева (баскетбол чоловіки), Ірина Євтушенко (баскетбол жінки), 2 майстри спорту СРСР або України: Григорій Береза (важка атлетика), В’ячеслав Пархоменко (спортивне орієнтування).

Багато десятиліть в університеті працює туристичний клуб «Барс» на засадах самоврядування. Голова турклубу обирається на зборах клубу з числа студентів університету. Туристи проводять збори, заняття 1-2 рази на тиждень, готуються та беруть участь у походах вихідного дня у сприятливу погоду у вихідні та святкові дні, здійснюють категорійні походи по Україні з пішохідного, спелео, водного туризму, щорічно беруть участь у туристичному зльоті Київської області.

Науково-педагогічні працівники і співробітники університету мають можливість займатись безкоштовно 2-3 рази на тиждень у буденні та вихідні дні в оздоровчих групах з ігрових видів спорту: волейбол, баскетбол, бадмінтон, міні-футбол, теніс настільний на відкритих ігрових майданчиках і у ігровій залі навчального корпусу №9 (спортивний корпус). Час для їх занять надається у вільний від денних навчальних занять години після розподілу часу між збірними командами студентів університету і часу для факультативних занять студентів ННІ, факультетів у другій половині дня. Перелік оздоровчих груп наведено у таблиці 2.80.

Таблиця 2.80. Перелік оздоровчих груп науково-педагогічних працівників і співробітників НУБіП України у 2018 році

З	Вид спорту	Відповідальний викладач	Кількість осіб		
			жін.	чол.	всього
1.	Бадмінтон	Ярослав Михайлович, професор, декан механіко-технологічного факультету	2	7	9
2.	Баскетбол	Михайло Садко, заступник декана факультету інформаційних технологій	-	12	12
3.	Баскетбол	Лариса Піскунова, доцент кафедри загальної екології та безпеки життєдіяльності	3	10	13
4.	Волейбол	Анатолій Есаулов, начальник кафедри військової підготовки	2	12	14
5.	Міні-футбол	Микола Костенко, завідувач кафедри фізичного виховання	-	18	18
6.	Теніс настільний	Петро Чирва, ст. викладач кафедри фізичного виховання	2	6	8
	Всього:		9	65	74

В університеті працює навчально-оздоровчо-спортивний центр НУБіП України, який надає послуги з організації оздоровчої роботи у платних абонементних групах відповідно до затвердженого ректором університету Положенням. Оздоровчими заняттями в Центрі мають можливість займатись усі бажаючі: студенти, викладачі університету, діти і дорослі, переважно мешканці Голосіївського району Києва. Перелік абонементних груп наведено у таблиці 2.81.

Таблиця 2.81. Перелік абонементних груп навчально-оздоровчо-спортивного центру НУБіП України, які працювали у 2018 році

№	Вид спорту	Керівник групи	Кількість осіб		
			жін.	чол.	всього
1	2	3	4	5	6
1.	Атлетична гімнастика	Бурко С.В. ст. викладач кафедри фізичного виховання	5	23	28
2.	Боротьба, ММА, бойове самбо	Муратов Вахабжан Аркелжанович	-	16	16
3.	Боротьба вільна	Бурко С.В., ст. викладач кафедри фізичного виховання	-	14	14
4.	Кіокушин карате (2 групи)	Вербицький С.О., ст. викладач кафедри фізичного виховання	10	42	52
5.	Оздоровча калланетика	Федорина Н.Б., ст. лаборант кафедри фізичного виховання	16	-	16

1	2	3	4	5	6
6.	Танцювальна аеробіка	Крупко Н.В., ст. викладач кафедри фізичного виховання	30	-	30
7.	Фітнес	Гордєєва С.В., ст. викладач кафедри фізичного виховання	33	5	38
	Всього:		**94**	**100**	**194**

Відповідно до «Положення про фізкультурно-масову та спортивну роботу в НУБіП України» в університеті щорічно проводяться спортивні змагання різного рівня:

- змагання на першість ННІ або факультету з окремих видів спорту;
- спартакіада студентів НУБіП України з 15 видів спорту;
- спартакіада студентів, які проживають в гуртожитках НУБіП України;
- спартакіада студентів перших курсів з 5 видів спорту: міні-футбол, волейбол парковий, баскетбол 3 х 3, шахи, теніс настільний;
- спартакіада «Здоров'я» серед науково-педагогічних, наукових працівників та співробітників стуктурних підрозділів НУБіП України з 6 видів спорту.

У 2017-2018 навчальному році проведена 61-ша за ліком **спартакіада студентів НУБіП України**, до складу якої входили 15 змагань в яких прийняли участь більше 1600 студентів. У 2017-2018 н.р. вперше до програми змагань спартакіади студентів введені два змагання: військово-спортивні змагання «Патріот НУБіП України» серед студентів університету з нагоди «Дня захисника України», де взяли участь 528 студентів 1-2 курсів, та змагання з студентського багатоборства «Краща спортивна академічна група» з 8 видів програми змагань, де брало участь 326 студентів.

В НУБіП України спортивні змагання проводяться не тільки серед студентів. Особливою популярністю користуються змагання **спартакіади «Здоров'я» серед науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників структурних підрозділів НУБіП України.** У 2017-2018 навчальному році проведено 28-му Спартакіаду «Здоров'я» університету з 6 видів спорту: шахи (74 осіб), волейбол (142 осіб), баскетбол 3 х 3 (78 осіб), бадмінтон (28 осіб), теніс настільний (40 осіб), міні-футбол (102 особи), змагання проводились з лютого до травня 2018 року. Результати загального заліку Спартакіади «Здоров'я» НУБіП України наведено у таблиці 2.82.

21 вересня 2018 року в НУБіП України було встановлено **Рекорд України з одночасної гри у шахи** в одному місці. 376 пар гравців – 752 учасники, студенти і співробітники університету, сіли за шахові дошки, аби встановити Рекорд України. До цього найбільша кількість шахістів, які грали одночасно і в одному місці, два роки тому була зафіксована в Харкові.

Таблиця 2.82. Протокол загального заліку 28-ої спартакіади «Здоров'я»

Місце	**Структурні підрозділи НУБіП України**	**Шахи**		**Теніс настільний**		**Бадмінтон**		**Волейбол**		**Баскетбол 3 х 3**		**Міні-футбол**		**Сума балів 4-ох видів**
		місце	**бали**	**місце**	**бали**	**місце**	**бали**	**місце**	**бали**	**місце**	**бали**	**місце**	**бали**	
	Термін проведення:	**12-20.02. 2018**		**12-13.03. 2018**		**25.04.2018**		**10.04-16.05. 2018**		**31.05-1.06. 2018**		**4-19.06. 2018**		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Гуманітарно-педагогічний факультет	10-12	45	1	140	3	105	2	120	1	140	1	140	525
2	Агробіологічний факультет	1	140	2	120	2	120	4	90	7-8	63	3	105	485
3	Факультет конструювання та дизайну	2	120	6	70	5	80	1	140	5-6	75	8	60	395
4	Механіко-технологічний факультет	5	80	7	65	1	140	7-8	63	3	105	11	45	390

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
5	Факультет аграрного менеджменту	13-14	33	14	30	11	45	7-8	63	2	120	2	120	348
6	Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології	7-9	60	5	80	4	90	5-6	75	9-12	48	4	90	335
7	Факультет землевпорядкування	3	105	11	45	8	60	9-12	48	5-6	75	5	80	320
8	Факультет інформаційних технологій	10-12	45	4	90	-	-	5-6	75	4	90	-	-	300
9	ННІ лісового і садово-паркового господарства	4	90	15	25	6	70	13-15	30	7-8	63	7	65	288
10	ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	7-9	60	13	35	-	-	9-12	48	9-12	48	6	70	226
11	Факультет тваринництва та водних біоресурсів	10-12	45	9	55	9	55	9-12	48	9-12	48	9	55	213
12	Юридичний факультет	13-14	33	8	60	7	65	9-12	48	-	-	-	-	206
13	Економічний факультет	7-9	60	12	40	-	-	13-15	30	9-12	48	12	40	188
14	Факультет ветеринарної медицини	-	-	10	50	10	50	13-15	30	-	-	10	50	180
15	Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	6	70	3	105	-	-	-	-	-	-	-	-	175
16	ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів»	-	-	-	-	-	-	3	105	-	-	-	-	

Збірні команди університету брали участь у змаганнях як міських так і всеукраїнських. Кращі спортсмени університету беруть участь у міжнародних змаганнях – без фінансування.

У 2018 році проводились **Всеукраїнські спортивні ігри студентів аграрних ЗВО III-IV рівнів акредитації МОН України**. Переможцями змагань стали збірні команди студентів університету з волейболу жінки, баскетбол чоловіки і жінки, важкої атлетики, друге місце зайняла команда з волейболу чоловіки. Результати участі збірних команд НУБіП України у змаганнях з усіх видів спорту наведені у таблиці 2.83.

Таблиця 2.83. Результати участі збірних команд НПП НУБіП України у Всеукраїнських спортивних іграх студентів аграрних ЗВО III-IV рівнів акредитації МОН України у 2018 р.

№	Вид спорту	Термін і місце проведення	Місце команди НУБіП України	Кількість команд учасниць	Викладач відповідальний за підготовку команди
1	2	3	4	5	6
1.	Гирьовий спорт	20-21.03.2018, м. Мелітопіль	5	5	Береза Г.Ю.
2.	Боротьба вільна	22-22.03.2018, м. Мелітопіль	4	5	Бурко С.В.
3.	Легкоатлетичний крос	25-26.04.2018, м. Умань	4	6	Дубовік Р.Г., Чирва П.О.

1	2	3	4	5	6
4.	Теніс настільний		4	7	Чирва П.О.
5.	Волейбол чол.	17-19.04.2018, м.Вінниця	2	5	Вишневський М.О
6.	Волейбол жінки		1	5	
7.	Баскетбол чол.	2-4.10.2018, м. Київ, НУБіП	1	4	Хотенцева О.В.
8.	Баскетбол жінки		1	3	Євтушенко І.М.
9.	Важка атлетика		1	4	Береза Г.Ю.

У 2018 році пройшла **ІІІ Спартакіада серед закладів вищої освіти ІІІ-IV рівнів акредитації (типу університет, академія, інститут) міста Києва 2017-2018 навчального року** з 17 видів спорту, змагання проводить Київське міське відділення (філія) Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України (голова Бобровник С.І.).

Студенти та НПП НУБіП України прийняли участь у змаганнях ІІІ спартакіади студентів Києва серед ЗВО ІІІ-ІУ р.а. з 9 видів спорту і зайняв 5 місце в загальнокомандному підсумку з сумою очок 1981 (1 місце НТУУ «КПІ» - 4062 очок) і 3 місце в ІІІ групі серед ЗВО з кількістю студентів більше 10000 осіб. У змаганнях приймали участь 26 ЗВО міста Києва. Команди НУБіП України за сумою набраних очок зайняли у Спартакіаді наступні місця:

2 місце, 216 очок – баскетбол жінки;
2 місце, 272 очки – гирьовий спорт;
2 місце, 66 очок – шахи;
4 місце, 324 очки – волейбол чоловіки;
5 місце, 60 очок – снайпер столиці;
6 місце, 414 очок – футбол чоловіки;
6 місце, 210 очок – волейбол жінки;
6 місце, 200 очок – баскетбол чоловіки;
12 місце, 75 очок – плавання.

У 2018 році пройшла **Спартакіада студентів закладів вищої освіти ІІІ-IV рівнів акредитації розташованих на території Голосіївського району міста Києва.** НУБіП України прийняв участь у змаганнях спартакіади з 8 видів спорту. Результати участі збірних команд НУБіП України у цих змаганнях:

- 1 місце - стрітбол 3х3 серед жіночих команд (28.03.2018 р.);
- 1 місце - стрітбол 3х3 серед чоловічих команд (28.03.2018 р.);
- 2 місце – легкоатлетична естафета (26.04.2018 р.);
- 2 місце – футзал жінки (11.2018);
- 2 місце – шашки (11.2018);
- 2 місце – черліденг (19.04.2018 р.).

<u>Участь у чемпіонатах Європи, світ:</u>

– **кіокушинкай карате**: чемпіонат Європи з кіокушинкай карате у вагових категоріях (10-12.05.2018 р., м. Вроцлав, Республіка Польща): 1 місце – Свинаренко Олександр, студент факультету конструювання та дизайну, 3 курс; учасник – Савенко Анастасія, студентка факультету захисту рослин, біотехнологій та екології, 2-го курсу, 2-ої групи; чемпіонат Європи з кіокушинкай карате (24-25.11.2018 р., м. Вроцлав, Республіка Польща): 3 місце – Шкромида Микита, студент факультету захисту рослин, екології і біотехнологій, 1 курс, 1 група.

– **радіоспорт** (спортивна радіопеленгація): чемпіонат Європи з радіоспорту, спортивна радіопеленгація (31.05-3.06.2018 р., м. Кишинів, Республіка Молдова): 1, 1, 1, 1 місця – Олександра Пархоменко аспірант кафедри соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті гуманітарно-педагогічного факультету, категорія Ж21; 4, 4 місця – В’ячеслав Пархоменко, старший викладач кафедри фізичного виховання, категорія Ч21, Ч40; 19-ий чемпіонат світу з радіоспорту, спортивна радіопеленгація (4-7.09.2018 р., м.

Сокчо, Республіка Корея): 2, 3, 3 місця – Олександра Пархоменко, категорія Ж21; 22-й чемпіонат Європи зі спортивної радіопеленгації (13-14.10.2018 р. м.Замощ, Польща): 1, 1, 1, 2 місця – Олександра Пархоменко, категорія Ж21; 1, 2, 3 місця – В'ячеслав Пархоменко, категорія Ч50; 19-й чемпіонат Світу з радіоспорту, спортивна радіопеленгація (06-10.09.2018 р., м. Сокчо, Корея): 2, 2, 3 місця – Олександра Пархоменко.

Участь у чемпіонатах України:

– **перетягування канату** – чемпіонат України (29.05.2018 р., м. Київ) команди НУБіП України: 1 місце – чоловіча команда, 2 місце – жіноча команда;

– **кіокушинкай карате** – призерами чемпіонатів України серед дорослих є двоє спортсменів: Олександр Свинаренко, студент факультету конструювання та дизайну 4-го курсу – 1 місце – чемпіонат України з кіокушинкай карате серед дорослих (1-5.03.2018 р., м. Чорноморськ); Анастасія Савенко, студентка факультету захисту рослин екології і біотехнологій, 3-го курсу – 3 місце – чемпіонат України з кіокушинкай карате серед дорослих (1-5.03.2018 р., м.Чорноморськ);

– **кіокушин карате** – чемпіонат України з кіокушин карате в абсолютних категоріях (4-5.05.2018 р., м. Київ) – 1 місце – Андрій Меженський, студент магістратури 2-го р.н. факультету ветеринарної медицини.

– **радіоспорт** – на чотирьох чемпіонатах України зі спортивної радіопеленгації спортсмени секції здобули 29 призових місць;

– **спортивне орієнтування** – 3 спортсмени, на чемпіонатах України зі спортивного орієнтування (орієнтування бігом, орієнтування на велосипедах, орієнтування на лижах) здобули 14 призових місць: Євгеній Бриндак студент факультету конструювання та дизайну 2-го курсу, 2-ої групи - 4 призові місця серед юніорів; Олександра Пархоменко аспірант гуманітарно-педагогічного факультету – 3 призові місця серед жінок, В'ячеслав Пархоменко – 7 призових місць серед ветеранів;

– **сноуборд** – чемпіонат України серед дорослих (03.2018, Драгобрат) – 1 місце (сноубордкрос) – Маргарита Колісниченко, студентка факультету ветеринарної медицини 2-го курсу;

– **баскетбол** – жіноча збірна НУБіП України приймає участь у чемпіонаті України з баскетболу, вища ліга сезону 2018-2019 рр.;

– **волейбол** – чоловіча збірна НУБіП України приймає участь у чемпіонаті України з волейболу, друга ліга, чоловіки, сезонів 2017-2018 рр., 2018-2019 рр.;

– **керлінг** – 2-ий чемпіонат України з керлінгу (11-15.12.2017, м. Київ) – 4 місце, дебют команди НУБіП України, в складі команди виступали 5 студентів факультету конструювання та дизайну, в чемпіонаті приймали участь 5 команд.

Участь у чемпіонатах України серед студентів:

– **баскетбол** – IX чемпіонат України з баскетболу серед студентських команд - СБЛУ «Студентська баскетбольна ліга України». Київський регіональний етап. (перший з трьох етапів змагань): 3 місце в дивізіоні Б жіноча команда в змаганнях з баскетболу, в змаганнях приймали участь 7 команд (3 в дивізіоні А і 4 в дивізіоні Б); 6 місце в дивізіоні А чоловіча команда в змаганнях з баскетболу, в змаганнях приймали участь 17 команд (9 в дивізіоні А і 8 в дивізіоні Б);

– **волейбол** – чемпіонат студентської ліги України з волейболу серед чоловічих команд, листопад (10.2017-03.2018 р.) команда студентів НУБіП України – учасник змагань;

– **гирьовий спорт** – чемпіонат України серед студентів (23-24.02.2018, м.Київ) – 1 місце – Людмила Кузько, студентка агробіологічного факультету, 3-го курсу, 4-ої групи;

– **перетягування канату** – чоловіча і жіноча команди НУБіП України переможці чемпіонату України у приміщеннях серед студентів (18.11.2017 р., м. Київ).

Спортивне звання «Кандидат у майстри спорту України» з перетягування канату присвоєно 18 спортсменів університету (9 чоловіків і 9 жінок). На 9 чоловіків подані документи на присвоєння спортивного звання «Майстер спорту України» з перетягування канату.

Щорічно наказами Міністерства молоді та спорту України за поданням національних федерацій з видів спорту затверджуються списки штатних команд України та списки збірних команд України з різних видів спорту. На 2018 рік 18 студентів НУБіП України з 6 видів спорту включені до списків збірних команд України (табл. 2.84).

Таблиця 2.84. Студенти НУБіП України – члени збірних команди України 2018 року

№	Прізвище, ім'я	Вид спорту	ННІ, факультет, кафедра
Олімпійські види спорту. Резерв збірної команди України (юнаки) на 2018 рік			
1.	Грабік Олександра Володимирівна	Стрільба з луку	студентка факультету ветеринарної медицини, 2-го курсу, 6-ої групи
Види спорту не включені до програми Олімпійських ігор і не олімпійські види спорту. Члени збірної команди України (дорослі) на 2018 рік			
2.	Меженський Андрій	Кіокушин карате	студент магістратури 2-го р.н. факультету ветеринарної медицини
3.	Свинаренко Олександр Олександрович	Кіокушинкай карате	студент ф-ту конструювання та дизайну, 4 курсу
4.	Пархоменко Олександра В'ячеславівна	Радіоспорт (спортивна радіопеленгація)	аспірант кафедри соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті
5.	Кузьмич Іван	Перетягування канату	студент магістратури 2-го р.н. механіко-технологічного факультету
6.	Гудзь Олександр		студент факультету захисту рослин біотехнологій та екології
7.	Приходько Ігор		студент факультету захисту рослин біотехнологій та екології
8.	Іванюк Єдуард		студент магістратури 2-го р.н. факультету конструювання та дизайну
9.	Федорчук Михайло		студент магістратури 1-го р.н. факультету тваринництва та водних біоресурсів
10.	Джанаєва Саіда		студентка факультету ветеринарної медицини
11.	Коломієць Яна		студентка юридичного факультету
12.	Чорноус Юля		студентка факультету тваринництва та водних біоресурсів
13.	Друзь Ксенія		студентка факультету захисту рослин біотехнологій та екології
14.	Федорчук Анна		студентка факультету тваринництва та водних біоресурсів 2 курсу, 1 групи
15.	Яковініч Іванна		студентка магістратури 1-го р.н. агробіологічного факультету
Кандидати до збірної команди України (юніори) на 2018 рік			
16.	Савенко Анастасія Володимирівна	Карате кіокушинкай	студентка факультету захисту рослин, біотехнологій та екології, 3 курс. 3 гр.
Резерв збірної команди України (юнаки) на 2018 рік			
17.	Бриндак Євген Сергійович	Спортивне орієнтування	студент факультету конструювання та дизайну, 2-го курсу, 2-ої групи
Зимові види спорту. Член збірної команди України (дорослі) сезону **2018-2019** рр.			
18.	Колісниченко Маргарита Олександрівна	Сноубординг	студентка факультету ветеринарної медицини 2 курсу

Студентське містечко НУБіП України – комплекс гуртожитків з житловими приміщеннями, місцями загального користування, закладами громадського харчування, медичного і побутового обслуговування, спортивними кімнатами та іншими будовами, що входять в цей комплекс.

У гуртожитках створені всі умови для плідного навчання: студенти готуються до занять у читальних залах в яких є вільний доступ до безкоштовного Wi-Fi. Проживання разом зі своїми одногрупниками також дає змогу поглиблювати процес пошуку знань. У кожній кімнаті гуртожитків та у всіх побутових приміщеннях розміщені інструкції з безпечного користування електро- та газовими плитами, затверджені керівництвом університету.

Основними завданнями адміністрації студмістечка є турбота про створення належних умов проживання в гуртожитках, регулярне оновлення матеріально-технічної бази, визначення основних напрямків економічного і соціального розвитку, організація роботи студентського містечка, вирішення питання вдосконалення його структури, підтримка в належному санітарно-технічному стані житлового фонду.

В університеті налічується 14 гуртожитків, два з яких – готельного типу.

Завідувачі гуртожитків, студентські ради гуртожитку разом з усіма мешканцями всіма силами намагаються організувати й облаштувати свій побут.

Для поселення студентів нового набору було підготовлено та відремонтовано 167 кімнат, з них: 41 кімната – силами ремонтних бригад з числа батьків та студентів, 20 кімнат – силами ремонтних бригад університету, 48 кімнат – силами ННІ/факультету, 58 кімнат – силами ремонтних бригад гуртожитку**.**

Кожного місяця проводиться заходи з дезінфекції, дезінсекції та дератизації в гуртожитках а також прання білизни. За 2018 рік дезінфекції було проведено на суму 99831,00 грн., прання на суму 138 050,00 грн. А також комплексно було проведено під час літніх канікул дератизацію та дезінсекцію у всіх кімнатах гуртожитків на суму 27 965,00 грн.

Для покращення житлових і побутових потреб студентів, функціонування гуртожитків в цілому протягом 2018 року було закуплено: канцелярію для роботи під час поселення; миючі засоби на 160 тис. грн.; дезінфікуючі засоби на 15 тис. грн.; меблів на суму близько 3 млн. грн.; стільці на металевій основі – 1100 шт.; електричні індукційні електроплити – 65 шт.; кухонні столи – 33 шт; Led-лампи. Силами меблевого цеху університету виготовлено 750 табуретів та більше 100 кімнат гуртожитків облаштовано меблями.

Для покращення соціально-побутових умов проживання, підготовки гуртожитків до поселення студентів на 2018-2019 навчальний рік силами студентських бригад, завідувачів гуртожитків, працівників студентського містечка було проведено косметичні ремонти в місцях загального користування, читальних залах, спортивних кімнатах, душових кімнатах, пофарбовано сходові клітки, а також здійснено наступні ремонтні роботи: встановлено місце для паління біля гуртожитку №1; відремонтовано вхідну частину в гуртожиток №6; циклювання підлоги на коридорах гуртожитку №7; відремонтовано сходи в гуртожитку №10; часткова заміна плитки на сходових клітках в гуртожитку № 4, 10; облаштування відмостки навколо гуртожитків № 8, 11 та частково навколо гуртожитку № 3; заміна дверей в гуртожитках № 4, 8, 10, 11; часткове асфальтування прилеглої території студентського містечка та озеленення території навколо гуртожитків.

Для забезпечення організованого та своєчасного поселення в гуртожитки затверджено і впроваджено Положення поселення (переселення, виселення) студентів та аспірантів (докторантів) університету в гуртожитки студентського містечка Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2018-2019 н.р.

На 2018-2019 н.р. до гуртожитків студентського містечка НУБіП України було поселено 1145 співробітників разом з членами сімей, 69 сторонніх осіб разом з членами сімей та 5855 студентів, 62 аспіранта.

Також протягом року до гуртожитків студентського містечка поселяються студенти заочної форми навчання, учасники різноманітних конференції, студенти які проходять підготовку на військовій кафедрі університету, слухачі курсів з підвищення кваліфікації.

Працівниками дирекції студентського містечка постійно ведуться перевірки з дотриманням Правил внутрішнього розпорядку в гуртожитках, дотримання санітарно-гігієнічних норм, моніторинг за проживанням студентів до відповідності поселених згідно наказів та постійний контроль за сплатою мешканців за проживання.

Військово-патріотичне виховання студентів

Складовою частиною патріотичного виховання, а в часи війни – пріоритетною, є військово-патріотичне виховання. Військово-патріотичне виховання студентів університету проводилось з метою формування у них високих морально-патріотичних і психологічних якостей, необхідних для військової служби, прищеплення їм почуття особистої відповідальності за захист Батьківщини. Вирішення задач військово-патріотичного виховання в університеті здійснювалось факультетами, кафедрами, громадськими організаціями в комплексі з іншими виховними заходами, передбаченими єдиним планом, що містить загальні цілі виховання студентів. Заходи військово-патріотичного виховання, які проводились з студентами у звітний період.

Заходи, що проводилися зі студентами до початку військової підготовки:

Основна мета: Показати соціальну значущість військової діяльності по захисту Батьківщини. Виховання на кращих бойових та трудових традиціях українського народу.

1. Ритуал посвячення в студенти.
2. Проведення урочистих заходів, присвячених знаменним датам (Дня захисника України, Дня Збройних Сил України, Дня Перемоги).
3. Пропаганда героїчної історії українського народу та Збройних Сил. Ознайомлення студентів з історією Університету, з участю його співробітників і студентів у героїчних подіях.
4. Організація зустрічей з учасниками АТО, воїнами Збройних Сил України (які закінчили університет та кафедру військової підготовки) та учасниками Великої Вітчизняної війни.
5. Роз'яснення студентам призначення військового блоку (НАТО).

Заходи, що проводилися зі студентами в період першого року військової підготовки

Основна мета: Активізація військово-професійного напрямку особистості студентів, формування особистої зацікавленості в освоєнні військової професії, розвитку якостей, необхідних офіцеру запасу конкретної спеціальності.

1. Проведення загальних зборів студентів, присвячених початку їх військової підготовки.
2. Проведення бесід з студентами по Закону України «Про загальний військовий обов'язок» та іншим правовим положенням військового законодавства.
3. Індивідуальні бесіди кураторами навчальних взводів з ціллю вивчення особистостей студентів.
4. Організація зустрічей студентів з офіцерами-випускниками кафедри, відвідування військових частин та установ Міністерства оборони .
5. Вивчення положень загальновійськових статутів, показ їх ролі в вихованні військовослужбовців.
6. Проведення конкурсів навчальних взводів по стройовій підготовці, стрільбі із стрілецької зброї.

7. Аналіз індивідуальної активності студентів на заняттях по військовій підготовці і відображення сформованих якостей особистості в облікових картках і інших облікових документах.

Заходи, що проводилися зі студентами в період другого року військової підготовки

Основна мета: Накопичення досвіду статутних взаємовідношень студентів, формування колективізму, готовність до взаємодопомоги, пильності і військової дисципліни. Формування і розвиток якостей особистості, необхідних для виконання посадових обов'язків на офіцерських посадах по отриманій військовій спеціальності. Прищеплення командирських і методичних навичок.

1. Підготовка студентами рефератів, проведення доповідей, бесід на актуальні суспільно-політичні та військово-патріотичні теми.

2. Організація роботи студентського військово-наукового гуртка, проведення семінарів по проблемам виховання.

3. Проведення зустрічей студентів з ветеранами відповідних родів військ, виїзди у військові частини, установи, організація бесід про розвиток військової техніки і науки.

4. Роз'яснення бойових можливостей і достоїнств військової техніки яку вивчають, перспективи її розвитку, відповідність сучасному науково-технічному рівню.

5. Вдосконалення навичок статутних взаємовідносин на заняттях з військової підготовки.

6. Проведення бесід по питанням моральних якостей офіцера.

7. Проведення в навчальних взводах бесід з оцінкою рівня розвитку у кожного студента військово-професійних якостей.

8. Заохочення в студентських взводах різних форм товариської взаємодопомоги і колективізму.

9. Виховання у студентів пильності, вміння берегти державну таємницю і військову таємницю.

10. Проведення військово-спортивних змагань по військово-прикладним видам спорту.

11. Організація зустрічей студентів з офіцерами, які проходять дійсну службу у ЗС та інших силових структурах України, які закінчили університет та кафедру військової підготовки.

12. Роз'яснення соціальної значимості військової професії в ролі офіцера конкретної військової спеціальності для захисту Батьківщини.

13. Прищеплення студентам командирських і педагогічних якостей на заняттях з військової підготовки.

14. Участь в організації на факультетах заходів, направлених на формування у студентів морально-політичних і професійних якостей, необхідних офіцерам запасу.

15. Прищеплення навичок військових взаємовідносин у військовому колективі на польових і практичних заняттях.

16. Індивідуальні бесіди із студентами по виявленню відношення до військової служби.

17. Підведення підсумків виховної роботи і змагань в навчальних взводах.

Заходи, що проводилися зі студентами в період підготовки та проведення навчального збору.

Основна мета: Зміцнення почуттів особистої відповідальності за захист Батьківщини, вдосконалення військово-професійних якостей, оцінка рівня виховання кожного студента і відображення цих оцінок в атестаційних матеріалах.

1. Проведення бесід та інструктажу із студентами, які від'їжджають на навчальний збір, постановка виховних задач, роз'яснення специфіки їх вирішення у процесі зборів. Попередження грубих порушень дисципліни і надзвичайних подій.

2. Проведення наради і других підготовчих заходів з викладацьким складом і студентським активом по організації и проведенню навчального збору студентів у військах. Проводи студентів на навчальні збори.

3. Підготовка і проведення учасників зборів до військової присяги.

4. Відвідування музеїв Бойової Слави, ознайомлення з бойовими традиціями військових частин у яких проводяться збори.

5. Вивчення основних форм і методів суспільно-політичної роботи в підрозділах по забезпеченню бойової готовності до виконання задач бойової підготовки.

6. Вдосконалення навичок по застосуванню військових статутів в повсякденному житті.

7. Вивчення в умовах військ сутності і значення військової дисципліни.

8. Ритуал посвячення в офіцери (вручення погон офіцера).

2.3. Студентське самоврядування

Студентська організація – це самоврядний орган, що, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування університету. Студентська організація НУБіП України включає в себе самоврядування базового закладу вищої освіти НУБіП України, 13 регіональних ВНЗ, студентські організації 13-ти факультетів та 3 ННІ, студентські ради 11 гуртожитків та клуби за інтересами. Відновлено роботу об'єднаної студентської ради гуртожитків.

З вересня 2018 року студентську організацію очолив студент механіко-технологічного факультету Паламарчук Максим.

Заходи, проведені Студентською організацією НУБіП України в 2017-2018 навчальному році: благодійні акції в підтримку хворих дітей «Добро починається з тебе»; благодійна акція на підтримку мешканців Чернігівської області постраждалих в наслідок Ічнянської трагедії; участь у проекті «Чисте місто»; Хелловін; створення інтелектуальної гри «Корпорація НУБіП»; організовано і проведено культурно-мистецька програма BigBassNUBiPFestival; проведено на базі Боярської лісової дослідницької станції с. Дзінкове студентський фестиваль «Аграрна республіка»; студенти брали участь в XX зльоту студентських лідерів аграрної освіти (06.06-08.2018 р. м. Умань); проведено безкоштовний концерт від телевізійного проекту «Ліга Сміху», інтелектуальну гру «Дебати», «Осінній бал 2018», урочисті заходи з нагоди Міжнародного дня студента, дебют першокурсника, культмасовий конкурс між гуртожитками «Хто зверху?», Дні донора в НУБіП України (здали кров 430 студентів). Студентська організація прийняла участь у громадському проекті «Громадський бюджет міста» зібрали достатню кількість голосів та проект втілений у життя на території університету.

Науковий клуб займається організацією університетських, всеукраїнських та міжнародних конференцій, проведенням наукових семінарів, тренінгів, формує напрямки наукової роботи студентів на факультетах, що є необхідною складовою навчального процесу в дослідницькому університеті. В 2018 році студенти університету вибороли 35 призових місць на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

Соціальний центр займається організацією і проведенням соціально корисних проектів, спрямованих на підвищення самовиховання студентів. Традиційними вже стали такі заходи: акція до Міжнародного дня боротьби з ВІЛ/СНІД; Благодійна акція по збору коштів, а саме, для поїздок та закупки подарунків та засобів особистої гігієни для мешканців дитячих будинків, хоспісів та будинків пристарілих; збір макулатури у гуртожитках та подальша її здача в пункти вторинної переробки з метою отримання коштів для подальшої передачі на допомогу бійцям АТО, які знаходяться на лікуванні в військовому шпиталі; акція «Запали свічку пам'яті» до дня пам'яті жертв Голодомору, акція, присвячена Дню гідності і Свободи; проведено осінні та весняні Дні донора в НУБіП України; поїдки до хоспісу та дитячих будинків, дитячого онкологічного

відділення Київської обласної лікарні; організована ефективна співпраця з фондом «Щаслива лапа»; акції «Обміняй цигарку на цукерку» та «День компліментів»; стало доброю традицією проведення акція до дня Святого Миколая; акція «5-ти хвилині побачення» до Дня Святого Валентина; акція «Таємний Санта».

В університеті ефективно функціонує **«Юридична клініка»** – це студентський проект, в межах якого відбувається практичне навчання студентів юридичного факультету, які надають безкоштовну правову допомогу та проводять відкриті лекції, семінари, тренінги.

Медіа-центр «SARAФAN». У 2018 році було створено Медіа-центр. Завдання даного центру – висвітлення всіх цікавих та корисних подій для студентів університету в соціальних мережах. Також центр займається створенням фото- та відео-новин студентських подій, організовує та проводить фото-, відео-конкурси.

Клуб «Гумору» заснували у 2018 році. 6 грудня 2018 року відбувся перший чемпіонат Гумору в стінах університету в якому брали участь 15 команд від факультетів та ННІ. Очолюють клуб студент факультету тваринництва та водних біоресурсів Костенко Ярослав і студент факультет захисту рослин, біотехнологій та екології Бережна Єлизавета.

Клуб «Місто». Забезпечення проведення вільного часу студентів активно, а саме гра в мафію, яка реалізована в межах університету. Студентська організація намагається співпрацювати з багатьма всеукраїнськими та міжнародними організаціями та установами, студентськими радами інших університетів, що дозволяє їй розвиватися, знаходити нові перспективи, здійснювати спільні заходи та реалізовувати проекти.

Найвищим органом управління Студентської організації є конференція за участю представників регіональних закладів вищої освіти, яка відбувається двічі на рік. Саме під час конференції затверджується план діяльності на наступний рік, визначаються стратегічні напрями роботи, заслуховуються звіти діяльності структурних підрозділів, затверджуються нормативні акти, що регулюють діяльність та регламентують основні принципи роботи.

Цього року конференція відбувалась у жовтні, в ході якої обговорено проект «Положення про студентське самоврядування в університеті». Були затверджені пріоритетні напрями діяльності на наступний рік, обговорено проблеми та перспективи студентського самоврядування.

Основні перспективні проекти Студентської організації:

– сприяння покращенню умов проживання і відпочинку студентів НУБіП України;
– розробка та реалізація проекту «Арт-простір»;
– співпраця з радою роботодавців університету з метою сприяння працевлаштуванню випускників;
– створення міжнародного відділу з метою сприяння міжнародній мобільності членів Студентської організації;
– брати участь в проведенні соціологічних опитувань щодо проведення моніторингу оцінки якості надання освітніх послуг;
– організувати і провести міжнародну науково-практичну конференцію з проблем студентського самоврядування за участю представників європейських вищих навчальних закладів;
– розробка пропозицій щодо додаткових критеріїв в перелік основних досягнень студентів у науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та спортивній діяльності, що враховується для розрахунку додаткових балів при формування рейтингу успішності, з метою підвищення рівня зацікавленості студентів суспільним життям власного закладу вищої освіти;
– вільний доступ до інформації шляхом створення у соціальних месенджерах інформаційних каналів студентських організацій факультетів/ННІ;
– вдосконалення системи заохочення та стимулювання активних студентів.

3. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Науково-дослідна діяльність

У звітному році зусилля науковців університету були спрямовані на проведення фундаментальних і прикладних досліджень, науково-технічних розробок в області рослинництва, тваринництва, ветеринарії, харчових технологій, механізації, електрифікації, автоматизації, лісівництва, радіології, екології, землевпорядкування, інформатизації, економіки, педагогіки, правознавства тощо.

Наукові дослідження вчених університету виконуються відповідно до:

– Закону України від 11.07.2001 р. № 2623-III «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки із змінами»;

– Закону України від 04.07.2002 р. «Про інноваційну діяльність» із змінами;

– Закону України від 09.09.2010 р. № 2519-VI «Про внесення змін до Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»»;

– Закону України від 08.09.2011 р. № 3715-VI «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» із змінами;

– Закону України від 26.11.2015 р. № 848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

– Постанови Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 р. № 942 «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року» із змінами;

– Постанови Кабінету Міністрів України від 17.05.2012 р. № 397 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012-2016 роки» із змінами.

– Постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 р. № 13 «Про затвердження Порядку формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Наукові дослідження проводились за такими напрямами:

Фундаментальні дослідження у сферах вивчення біоресурсів і сталого природокористування в Україні та підготовки фахівців відповідних спрямувань і спеціальностей

1. Біологія і хімія рослин, ґрунтів, води та повітря (біорізноманіття, морфологія, фізіохімія, біохімія, генетика, біотехнології, вірусологія, ентомологія, паразитологія, генна інженерія, екологія, гідробіологія, кліматологія, якість і безпека рослинних біоресурсів).

2. Біологія тварин та мікроорганізмів (біорізноманіття, морфологія, фізіологія, біохімія, імунологія, генетика, мікробіологія, вірусологія, паразитологія, біотехнології, генна інженерія, екологія, гідробіологія, кліматологія, якість і безпека тваринних біоресурсів).

3. Хімія і біохімія біологічно активних речовин. Матеріалознавство.

4. Математика, фізика, механіка, інформатика, телекомунікації, енергетика у сталому природокористуванні.

5. Гуманітарні, соціально-політичні, управлінські, педагогічні та філологічні науки (історія, філософія, соціологія, культурологія, психологія, політична економіка і стратегічний менеджмент в нормальних та в екстремальних умовах та природі, суспільстві).

6. Проблеми охорони навколишнього середовища та підвищення якості життя людей сільських територій.

7. Соціальна і економічна політики у сільських регіонах.

Прикладні дослідження у сферах вивчення біоресурсів і сталого природокористування в Україні та підготовки фахівців відповідних спрямувань і спеціальностей

1. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості рослинних (сільськогосподарських, харчових, фармацевтичних тощо) біоресурсів та забезпечення сталого природокористування.

2. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості лісових біоресурсів та забезпечення сталого природокористування. Переробка деревини. Глобальне значення лісів.

3. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості тваринних і водних біоресурсів та забезпечення сталого природокористування.

4. Ветеринарна медицина та фіто- і ветеринарно-санітарний контроль сільськогосподарської та продовольчої сировини і готової кормової та харчової продукції.

5. Методи контролю якості та безпеки біоресурсів. Управління якістю. Екобезпечні сільськогосподарські і харчові технології.

6. Техніка і технології в природокористуванні та у зберіганні і переробці сільськогосподарської і харчової (кормової) продукції. Машинобудування, технічний менеджмент і сервіс, промислове і житлове будівництво у сільських регіонах.

7. Енергетика. Техніка безпеки і охорона праці у природокористуванні.

8. Біосоціальна економіка і менеджмент сталого природокористування. Торгівля. Фінансовий менеджмент.

9. Землеустрій і кадастр. Правознавство. Правове забезпечення регулювання біоресурсів та сталого природокористування.

10. Інформаційно-консультативне та телекомунікаційне забезпечення сталого природокористування та моніторингу біоресурсів.

11. Теорія і практика державного управління та інноваційної діяльності.

Для виконання науково-дослідних робіт використовувалась матеріально-технічна база навчально-наукових, науково-дослідних інститутів і факультетів, наукових лабораторій, Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК (УЛЯБП АПК), відокремлених підрозділів: «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції» (м. Одеса), «Агрономічна дослідна станція», «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В.Музиченка», «Навчально-дослідне господарство «Ворзель», «Боярська лісова дослідна станція», господарств інших навчальних підрозділів, підпорядкованих університету.

3.1.1. Науковий потенціал, визнання досягнень вчених

Наукові дослідження за бюджетною, госпдоговірною та ініціативною тематиками здійснювали 1357 науково-педагогічних працівників, у т.ч. 267 докторів наук і професорів, 860 кандидатів наук і доцентів; 83% науково-педагогічних працівників мають наукові ступені і вчені звання.

Серед науковців університету – 13 академіків НАПН України та НААН України, 21 член-кореспондент НАН України та НААН України, 1 – член-кореспондент НАПН України, 24 заслужені діячі науки і техніки України, 11 заслужених працівників сільського господарства, 26 заслужених працівників освіти та народної освіти України, 1 заслужений працівник вищої школи, 3 заслужені винахідники України, 4 заслужені економісти України, 1 заслужений працівник ветеринарної медицини України, 1 заслужений лісівник України, 1 заслужений юрист України, 1 заслужений енергетик України, 1 заслужений будівельник України, 1 заслужений працівник транспорту, 2 заслужені працівники культури України, 1 заслужений журналіст, 1 заслужений працівник фізичної культури і спорту України тощо.

У виконанні досліджень також брали участь 23 докторанти, 380 аспірантів, понад 50 працівників науково-дослідних станцій та навчально-дослідних господарств. До виконання наукових досліджень було залучено понад 6000 студентів.

Таблиця 3.1. Кількість НПП, задіяних у наукових дослідженнях

Показник	Роки		
	2016	**2017**	**2018**
Науково-педагогічні працівники:	1403	1380	1357
у т.ч.: доктори наук і професори	234	246	267
кандидати наук і доценти	895	901	860
Аспіранти	444	418	380
Докторанти	26	32	23

Багато значних та цікавих подій у житті університету відбулось протягом звітного періоду.

За результатами академічного рейтингу **вищих навчальних закладів України «Топ-200 Україна 2018»**, опублікованого Центром міжнародних проектів «Євроосвіта» у партнерстві з міжнародною групою експертів IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence, наш університет посів шосту сходинку, поліпшивши свої минулорічні показники (восьме місце у 2017 р.). Така динаміка свідчить про взяття правильного курсу командою ректора С.М. Ніколаєнка та ефективну реалізацію програми розвитку «Голосіївська ініціатива – 2020».

За показниками освітньої, наукової, організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності НУБіП України визнано Лідером вищої освіти України, що підтверджено дипломом Гран-прі. Нагородження переможців відбулось на урочистому відкритті Дев'ятої міжнародної виставки **«Сучасні заклади освіти – 2018»** за участю президента Національної академії педагогічних наук України Василя Кременя. У роботі виставки взяли участь навчальні заклади з 12 країн.

На початку кожного року на сайті Webometrics.info традиційно оприлюднюються результати оцінювання понад 20 тисяч університетів світу, яке здійснює Лабораторія кіберметрики («Cybermetrics Lab») Національної дослідницької ради Іспанії.

Основною метою цього міжнародного рейтингу є сприяння та оцінювання академічної присутності в Інтернеті, підтримання відкритого доступу для значного збільшення передачі наукових і культурних знань в університетах світу.

За результатами оцінювання 327 українських закладів вищої освіти у **Webometrics Ranking 2018** НУБіП України посів 10 сходинку у ТОП-10 України та став 3114 серед 20 тисяч університетів світу (у 2017 році університет мав 11 місце по Україні та 3133 у світі).

У м. Вагенінген (Нідерланди) на базі університету Wageningen University and Research у жовтні проходив черговий щорічний **форум ректорів і деканів Європейської асоціації університетів наук про життя**. Понад 60 учасників з усіх куточків Європи взяли участь у цьому форумі. Були обговорені нагальні питання та виклики, що стоять перед університетами наук про життя у сфері продовольчої безпеки, застосування високих технологій, точного землеробства, переробки і зберігання продукції тощо. Університет представляв проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародної діяльності та розвитку В.А. Ткачук.

В університеті у звітному році відбулося багато визначних та цікавих подій, проте головною з них стало відзначення на державному рівні 120-річчя заснування університету та проведення на базі НУБіП України Міжнародної науково-практичної конференції **«Цілі сталого розвитку третього тисячоліття: виклики для університетів наук про життя»**(22-25 травня 2018 р.).

Організаторами та співорганізаторами конференції стали Національний університет біоресурсів і природокористування України, Міністерство освіти і науки

України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Національна академія аграрних наук України, Національна академія педагогічних наук України. У конференції взяли участь понад 1100 представників з 156 закладів вищої освіти, наукових установ, відомств, організацій та підприємств України та світу, у тому числі 70 іноземних учасників. Всього на пленарному засіданні було представлено 19 доповідей, на секційних – понад 115 виступів з різних країн світу: України, США, Німеччини, Австрії, Франції, Польщі, Казахстану, Словаччини, Китаю, В'єтнаму, Чехії, Литви, Канади, Італії, Латвії, Болгарії, Естонії, Норвегії, Нігерії.

Провідні науковці університету є активними учасниками різноманітних наукових та громадських заходів.

У лютому на базі ННІ лісового і садово-паркового господарства відбулася **V Національна міжвідомча координаційна нарада з удосконалення попередження та гасіння лісових пожеж у зоні відчуження**.

Участь у нараді взяли представники ключових міністерств, відомств і підприємств, діяльність яких пов'язана із зоною відчуження. Були розглянуті питання стосовно радіаційної безпеки персоналу під час гасіння лісових пожеж; необхідності внесення змін до законодавчих документів та нормативних актів; імплементації розробленого спільного наказу Міністерства внутрішніх справ України і Міністерства охорони природи та навколишнього середовища України щодо затвердження інструкції з гасіння лісових пожеж у зоні відчуження та зоні обов'язкового (безумовного) відселення; міжвідомчої взаємодії під час гасіння великих лісових пожеж (надзвичайних ситуацій) у зоні відчуження; охорони лісів від пожеж в умовах зміни правового статусу території зони відчуження на природно-заповідний фонд України тощо.

Співробітники Регіонального Східноєвропейського центру (REEFMC) НУБіП України за підтримки Лісової служби США провели тренінг **«Особиста безпека, оцінка погодних умов, прийняття рішення щодо стратегії та тактики гасіння лісових пожеж у зоні відчуження»** з використанням української версії кишенькового довідника пожежного, розробленого як американський аналог Incident Respond Pocket Guide, який використовують американські пожежники. Під час тренінгу професором кафедри лісівництва С.В. Зібцевим було представлено та обговорено з учасниками проект регламенту роботи пожежних служб зони відчуження при різній пожежній небезпеці умов погоди, який було розроблено Регіональним Східноєвропейським центром моніторингу пожеж на основі рішення V Національної міжвідомчої координаційної наради з удосконалення попередження та гасіння лісових пожеж у зоні відчуження.

У квітні на базі ННІ лісового і садово-паркового господарства пройшли **Загальні збори Лісівничої академії наук України**. Ключовим питанням порядку денного зібрання було обговорення перспектив розвитку та законодавчого врегулювання Національної лісової політики. Основні доповіді з цього питання були зроблені заступником Голови Державного агентства лісових ресурсів України В.Н. Бондарем, Головою Товариства лісівників України, в.о. завідувача кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції НУБіП України Ю.М. Марчуком та директором ННІ лісового і садово-паркового господарства П.І. Лакидою. У підсумку Загальні збори ЛАН України прийняли рішення про створення робочої групи, яка займатиметься розробкою проекту Закону «Про лісову політику України».

У квітні у **Третьому щорічному регіональному науковому симпозіумі в рамках концепції «Єдине здоров'я»**, який проходив у м. Київ за підтримки Програми зменшення біологічної загрози в Україні, взяли участь співробітники УЛЯБП АПК. Даний захід зібрав представників різних установ, серед яких вищі навчальні заклади ветеринарного і медичного напрямів, науково-дослідні інститути НААН, заклади охорони здоров'я, лабораторні центри тощо. Крім того, у роботі симпозіуму взяли участь міжнародні експерти.

У вересні у м. Київ пройшов **IV з'їзд лісівників України**, головною метою скликання якого було опрацювання спільних рішень щодо шляхів подолання штучно створеної кризи у лісовій галузі, подальшого розвитку та реформування українського лісового господарства на основі європейських стандартів та досвіду. Університет представляв ректор С.М. Ніколаєнко, який виступив з доповіддю, в якій акцентував увагу на основних проблемах, з якими наразі пов'язаний процес підготовки фахівців лісового господарства. З'їздом були прийняті документи, які направлені Президенту України, Голові Верховної Ради України та керівникам її профільних комітетів, Прем'єр-міністру України, керівництву Міністерства аграрної політики та продовольства України. Пропозиції С.М. Ніколаєнка були враховані та висвітлені у зверненні з'їзду.

Також у жовтні в Українській лабораторії якості і безпеки продукції АПК за сприяння Всесвітнього фонду природи в Україні та підтримки Державного агентства рибного господарства України і Методично-технологічного центру з аквакультури пройшла наукова зустріч-диспут «ДНК-ідентифікація – ключові аспекти в захисті дикої природи» з керівником лабораторії еволюційної генетики Інституту Лейбніца професором Арне Людвігом (м. Берлін, Німеччина). У заході взяли участь представники Департаменту агропромислового розвитку Київської облдержадміністрації, управління охорони біоресурсів, регулювання рибальства та іхтіології Держрибагенства, НУБіП України, Українсько-Німецького проекту «Сприяння розвитку освіти в аграрних коледжах України», ПП «НВСП «Бестер» та ін.

Фахівці УЛЯБП АПК були учасниками Круглого столу «Національне законодавство щодо охорони, розведення, торгівлі осетровими рибами в Україні і можливості його вдосконалення», організованого Всесвітнім фондом природи WWF в Україні. Понад 30 експертів з провідних державних управлінських і наукових органів, міжнародних проектів та громадських організацій обговорювали питання охорони природних популяцій, вирощування в аквакультурі, торгівлі на внутрішньому ринку України та міжнародної торгівлі продукцією осетроподібних.

Співробітники лабораторії також взяли участь у Круглому столі з питань регіональних концепцій щодо санітарних і фітосанітарних заходів та сприяння експорту сільськогосподарської продукції. Даний захід був проведений у рамках співробітництва з Програмою розвитку комерційного права Міністерства торгівлі США (CLDP) Міністерством економічного розвитку і торгівлі України спільно з Державною службою України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів. Були розглянуті питання регіональних концепцій щодо санітарних і фітосанітарних заходів та сприяння експорту сільськогосподарської продукції. У засіданні круглого столу взяли участь американські експерти, представники українських органів влади та бізнес-сектору.

У листопаді у м. Київ відбулася перша в Україні зустріч платформи молодих вчених у сфері біотехнологічних наук. Організаторами цієї події виступили Ради молодих вчених НАМН України, НАН України, МОЗ України, МОН України та Українська Медична Студентська Асоціація за підтримки громадської організації «Центр інновацій «Сходи в майбутнє». Співорганізатором заходу від Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України та Спілки молодих вчених НУБіП України виступила доцент М.В.Галат. А серед понад п'ятдесяти учасників даного заходу були також голова Ради молодих вчених факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК, кандидат технічних наук Е.Р.Старкова і голова Ради аспірантів факультету тваринництва та водних біоресурсів Максим Матвєєв.

Доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри лісівництва С.В. Зібцев представляв університет на річній звітній конференції європейського проекту FIRE-IN, яка відбулася у Національному Центрі безпеки в м. Рим (Італія). Проект фінансується програмою Горизонт-2020 і має на меті удосконалення національного та європейського потенціалу у галузі боротьби з пожежами і спасіння шляхом розвитку інновацій та

сприяння впровадженню сучасних рішень в оперативну практику пожежних.

Один з п'яти напрямів проекту – пожежі в природних екосистемах. Напрям координується Глобальним центром моніторингу пожеж і до нього залучені науковці НУБіП України. Експерти та практики у боротьбі з пожежами доповіли результати роботи за перший рік проекту, зокрема у напрямі впровадження сучасних технологій боротьби з пожежами. Учасникам конференції було представлено досвід університету у розробці та впровадженні інноваційної системи виявлення пожеж, безпечного гасіння пожеж у зонах радіоактивного забруднення та проведення тренінгів з лісовими пожежними.

Також професор С.В. Зібцев взяв участь у міждержавних Білорусько-Українських штабних навчаннях щодо спільного гасіння умовної великої транскордонної пожежі у зонах відчуження обох країн, які пройшли у м. Гомель (Білорусь). Організаторами виступили ОБСЄ, REEFMC, GFMC. За результатами штабних навчань було вирішено розробити рекомендації щодо удосконалення гасіння транскордонних пожеж у зонах радіаційного забруднення.

У м. Верье-дю-Лак (Франція) у квітні проходило Засідання Бюро експертів зі сказу представників Середнього Сходу, Східної Європи, Центральної Азії та Північної Африки (MEEREB), яке організовує Фонд Мерьє (Fondation Mérieux) Les Pensieres – Центр глобального здоров'я. Основна мета форуму – довгострокова перспектива співробітництва по сказу на основі глобальних підходів в охороні здоров'я.

Ситуацію щодо сказу людей і тварин на території України висвітлив член MEEREB, завідувач кафедри епізоотології та організації ветеринарної справи, доктор ветеринарних наук В.В. Недосєков. Його презентація викликала неабияку зацікавленість серед спеціалістів. У ході дискусії були обговорені шляхи подальшої співпраці щодо ерадикації сказу в нашій країні за рахунок створення єдиних систем.

В університеті протягом останніх трьох років відзначається Всесвітній день боротьби зі сказом (WRD). Так, у вересні на базі факультету ветеринарної медицини (організатор − кафедра епізоотології та організації ветеринарної справи, завідувач доктор ветеринарних наук В.В. Недосєков) за ініціативи благодійної організації «Альянс по боротьбі зі сказом» (ARC) й «Центру контролю хвороб» (CDC, Атланта, США) та за підтримки Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я відбулися заходи з нагоди Всесвітнього дня боротьби зі сказом. До участі у заході були залучені представники Держпродспоживслужби, Міністерства охорони здоров'я України, епідеміологи, епізоотологи, радіологи, науковці міжнародного рівня, науково-педагогічні працівники й аспіранти профільних кафедр НУБіП України, Київського медичного університету та Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, Харківської державної зооветеринарної академії та ін.

За запрошенням президента НАН України, академіка Б.Є. Патона на засіданні Президії НАН України з науковою доповіддю щодо проблем радіобіології виступив завідувач кафедри радіобіології та радіоекології, академік НААН І.М. Гудков. Президією НАН України було прийнято постанову про розвиток досліджень у галузі радіобіології, зокрема досліджень ефектів пролонгованого опромінення з малою інтенсивністю.

Приємно відзначити, що до складу авторів робочої групи (представники технічних закладів вищої освіти України, галузевих інститутів НАН України та різноманітних провідних компаній електроенергетичного сектору України), яка за дорученням Міністерства енергетики та вугільної промисловості України займалась переглядом і доопрацюванням основного нормативного документу енергетичної галузі – ПУЕ (Правила улаштування електроустановок), положення яких застосовуються під час проектування нового будівництва, реконструкції, технічного переоснащення або капітального ремонту електроустановок, увійшли наші провідні науковці – професор В.В.Козирський і доцент М.Т. Лут.

У рамках Біотехнологічної ініціативи, започаткованої Фундацією США-Україна (USUF), з метою сприяння розвитку біотехнологій в Україні було проведено конкурс для молодих науковців – фахівців з біотехнології «40 Under 40 Emerging Leaders in Biotech». Премію для молодих науковців – поїздку на біотехнологічний форум у США – отримала кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції Білоус С.Ю.

В останні роки університет все активніше співпрацює з бізнесом. Так, за ініціативи Української асоціації деревообробного обладнання та ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» відбулась робоча зустріч з метою співробітництва між асоціацією й університетом та створення на базі дослідної станції зразкового деревообробного підрозділу з використанням сучасних наукових і промислових розробок.

У лютому в університеті відбувся семінар з представниками групи компаній ТОВ «Фруктовий світ» і «Агролідер» Хмельницької області за участі директорів, головних агрономів навчально-дослідних господарств, науковців нашого університету стосовно вирощування та реалізації нішевих культур, таких як квасоля, гірчиця, нут, льон та ін. Науковцям і виробничникам була презентована технологія вирощування квасолі та нуту, а також висвітлені умови співпраці, перспективи діяльності та досягнення компаній.

У стінах університету у звітному році пройшло зібрання «СТАРТАП ШКОЛА НУБіП України». З вітальним словом до учасників звернувся ректор Станіслав Ніколаєнко, який відзначив важливість успішного розвитку інноваційної діяльності, підтримки стартапів, інвестицій у наукову та освітню галузь в Україні та співпрацю у цих напрямах з іншими країнами світу. Стартап школа НУБіП України, готуючи майбутніх підприємців і винахідників, сприяє розвитку високотехнологічної економіки України.

Важливою подією стало підписання Меморандуму про взаєморозуміння та співробітництво між Державною інноваційною фінансово-кредитною установою та Національним університетом біоресурсів і природокористування України. Його метою є створення бази для співпраці та обміну інформацією між цими установами; зміцнення зв’язків у сфері інноваційного співробітництва та визначення наявних інноваційних можливостей, проектів і стартапів в Україні з метою підтримки нових ідей у науці та освіті України; надання рівних можливостей і доступу до інформації та інвестицій українським науковцям, організаціям, освітнім закладам та бізнесу; впровадження і реалізація локальних проектів на базі НУБіП України як інноваційного освітнього простору для усіх зацікавлених у розвитку науки та освіти.

В університеті створено новий структурний підрозділ – навчально-наукову лабораторію «Демонстраційне колекційне поле сільськогосподарських культур». Лабораторія стала базою для проведення лабораторних і практичних занять, всіх видів практик для студентів різних факультетів у польових умовах без затрат часу на переїзди. У лабораторії також проводиться значна наукова робота, пов’язана з дослідженнями з інтродукції, акліматизації та збереження генофонду корисних рослин – енергетичних, технічних, кормових, ароматичних, лікарських культур.

За підтримки Міністерства освіти і науки України у рамках проекту «Розроблення біологічного препарату для рослинництва на основі консорціуму ґрунтових мікроорганізмів» (науковий керівник Патика М.В.) створено навчально-науково-виробничу лабораторію «Екстракон» – навчально-виробничу технологічну структуру на базі ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка», яка займатиметься виготовленням мікробних препаратів.

З метою більш повної реалізації інтелектуального потенціалу вчених університету при Науковому парку НУБіП України «Стале природокористування та якість життя» за підтримки громадських організацій «Асоціації адвокатів України», Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, «Українська Пест Контроль Асоціація» створені Науково-експертний Центр та Центр Пест Контролю і Пест Менеджменту.

3.1.2. Фінансування науково-дослідних робіт

У 2018 р. науковці університету здійснювали дослідження за кошти Державного бюджету, що виділялись Міністерством освіти і науки України; за замовленням Державного фонду фундаментальних досліджень; за договорами з окремими організаціями, господарствами та за ініціативною тематикою.

Залучення коштів до спеціального фонду здійснювалось за рахунок проведення науково-дослідних робіт та надання наукових послуг згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796.

Згідно з тематичним планом у звітному році виконувалось 838 наукових тем. З них за рахунок бюджетного фінансування – 74 теми (по 30 темах проводились фундаментальні дослідження, по 43 темах – прикладні дослідження, 1 тема виконувалась у Національному контактному пункті (видатки споживання); за замовленням Державного фонду фундаментальних досліджень – 2 теми, Міністерства освіти і науки України – 5 тем. За договорами з окремими організаціями і господарствами виконувались 103 теми, 464 теми – в УЛЯБП АПК. За ініціативою кафедр (без фінансування) виконувались 190 тем.

У 2018 р. завершено 605 наукових тем, у т.ч. 15 тем, що фінансувались Міністерством освіти і науки України (з них 12 – фундаментальні, 3 – прикладні дослідження); за замовленням Державного фонду фундаментальних досліджень – 2; Міністерства освіти і науки України – 4 теми; госпдоговірних – 90 тем, в УЛЯБП АПК – 464 теми, ініціативних – 30 тем.

Разом по університету та відокремлених підрозділах НУБіП України у 2018 р. було профінансовано науково-дослідних робіт та договорів з надання послуг на суму 52531,043 тис. грн., у т.ч. по загальному фонду – 34420,743 тис. грн.; по спеціальному фонду – 18110,3 тис. грн.

Кошти, передбачені Державним бюджетом України на виконання науково-дослідних робіт у сумі 27134,543 тис. грн., виплачені повністю.

Інші надходження у сумі 109,0 тис. грн. виплачені повністю (Національний контактний пункт, науково-технічні заходи).

В УЛЯБП АПК надійшли кошти з Державного бюджету України (видатки споживання) на суму 7177,2 тис. грн.

Державним фондом фундаментальних досліджень було заплановано науково-дослідних робіт на суму 379,0 тис. грн., які виплачені повністю.

Міністерством освіти і науки України було заплановано науково-дослідних робіт на суму 2100,0 тис. грн., які виплачені повністю.

Господарських договорів було заплановано на суму 5801,5 тис. грн., фактично надійшло 5009,1 тис. грн., перейшло з 2017 р. 792,4 тис. грн., у т.ч. по УЛЯБП АПК надійшли кошти на суму 1075,9 тис. грн.

Договорів з надання послуг було заплановано на суму 5317,8 тис. грн., фактично надійшло на суму 5317,8 тис. грн., у т.ч. по УЛЯБП АПК на суму 4991,2 тис. грн.

Інших надходжень фактично надійшло на суму 4512,0 тис. грн., у т.ч. плата за наукові конференції і друкування статей – на суму 358,1 тис. грн., плата за оренду майна – на суму 153,9 тис. грн., по УЛЯБП АПК – 4000,0 тис. грн. за договором з Міністерством регіонального розвитку України.

Таблиця 3.2. Обсяг фінансування науково-дослідних робіт у 2018 р., тис. грн.

Підрозділ (навчально-науковий інститут, науково-дослідний інститут, факультет, відокремлений підрозділ)	Загальна кількість тем	Обсяг фінансування	Джерела фінансування						Госпдоговір на тематика		Договори на надання послуг		Інші надходження	Чисельність НПП ННІ (штатних посад), чол.	Обсяг фінансування у розрах. на 1 співробітника
			Держбюджет		Міністерство освіти і науки України		Держ. фонд фунд. дослід.								
			кількість тем	обсяг фінансування	кількість тем	обсяг фінансування	кількість тем	обсяг фінансування	кількість тем	обсяг фінансування	кількість тем	обсяг фінансування			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Укр НДІ с.-г. радіології	12	6791,585	9	4752,185					3	2039,4				22	308,7
УЛЯБП АПК	7	2287,749	5	1817,749	1	400,0			1	70,0				115	19,9
НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології	19	5650,934	12	3851,734	2	1490,0			3	149,2	2	160,0		82	68,9
Ф-т захисту рослин, біотехнологій та екології	19	5650,934	12	3851,734	2	1490,0			3	149,2	2	160,0		82	68,9
НДІ рослинництва та ґрунтознавства	29	3878,81	7	2189,810					14	1622,0	10	51,8	15,2	111	34,9
Агробіологічний ф-т	29	3878,81	7	2189,810					12	1622,0	10	51,8	15,2	111	34,9
НДІ техніки та технологій	9	2760,729	8	2743,629					1	15,0			2,1	267	10,3
Ф-т конструювання та дизайну	0	0	0	0										55	0
Механіко-технологічний ф-т	3	826,711	3	826,711										69	12,0
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	3	1081,3	3	1080,000									1,3	93	11,6
Ф-т інформаційних технологій	3	852,718	2	836,918					1	15,0			0,8	50	17,1
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	12	3132,508	6	2504,008	2	210,0	2	379,0	1	19,7	1	5,0	14,8	96	32,6
ННІ лісового та садово-паркового господарства	12	3132,508	6	2504,008	2	210,0	2	379,0	1	19,7	1	5,0	14,8	96	32,6
НДІ здоров'я тварин	7	2143,436	5	2099,136					1	20,0	1	7,8	16,5	112	19,1
Ф-т ветеринарної медицини	7	2135,436	5	2099,136					1	20,0	1	7,8	16,5	112	19,1
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	25	1687,1	5	1415,500					3	165,0	17	102,0	4,6	105	16,1
Ф-т тваринництва та водних біоресурсів	18	531,6	2	432,000					3		16	95,0	4,6	75	7,1
Ф-т харчових технологій та управління якістю продукції АПК	7	1155,5	3	983,500						165,0	1	7,0		30	38,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
НДІ економіки і менеджменту Ф-т аграрного менеджменту Економічний ф-т	3 2 1	1509,6 1141,6 368,0	3 2 1	1496,6 1141,6 355									13,0 13,0	212 69 143	7,1 16,5 2,6
Ф-т землевпорядкування	3	1150,3	3	1129,0									21,3	38	30,3
Юридичний ф-т	1	385,0	1	385,0										50,0	7,7
Гуманітарно-педагогічний ф-т	3	991,1	3	973,6									17,5	163	6,1
ННІ післядипломної освіти	1	200,0	1	200,0										18	11,1
Науково-дослідна частина		356,1		103,0									253,1		
Всього по університету	131	32924,951	68	25660,951	5	2100,0	2	379,0	25	4100,3	31	326,6	358,1	1391	23,7
ВП НУБіП Укріни «Боярська ЛДС»	3	1045,200	3	1045,2										11	95,0
ВП НУБіП України «НДПІ стандартизації і технології екобезпечної та органічної продукції»	49	1207,592	2	428,392					47	625,3			153,9	8	150,9
ВСЬОГО	183	35177,743	73	27134,543	5	2100,0	2	379,0	72	4725,6	31	326,6	512,0	1410	24,9
Національний контактний пункт	1	79,0	1	79,0										1	79,0
Науково-технічні заходи		30,0		30											
ВСЬОГО	184	35286,743	74	27243,543	5	2100,0	2	379,0	72	4725,6	31	326,6	512,0	1411	25,0
УЛЯБП АПК*	464	17244,3	1	7177,200					1	1075,9	462	4991,2	4000,0	115	150,0
РАЗОМ	648	52531,043	75	34420,743	5	2100,0	2	379,0	73	5801,5	493	5317,8	4512,0	1526	37,2

*Видатки споживання

3.1.3. Основні показники науково-дослідної роботи

Наукові розробки вчених університету є вагомим внеском у напрямі інноваційної моделі розвитку університету, спрямованої на впровадження інтелектуальних інвестицій. За результатами наукових досліджень у звітному році

розроблено:

- **179** нових та удосконалених елементів технологічних процесів та технологій;
- **80** нових видів устаткування (конструкцій машин, приладів робочих органів тощо);
- **15** удосконалених рецептур харчових продуктів та консервів харчового напрямку, способи їх виробництва;
- **1** живильне середовище для мікроклонального розмноження рослин;
- **1** спосіб виділення геномної ДНК ґрунтових мікроорганізмів;
- **6** речовин, створених хімічним шляхом;

отримано 122 авторські свідоцтва на службовий науковий твір;

створено сорти рослин: горох посівний (овочевий) Оллвіст; тритикале (яре) Коммунар; ріпак (озимий) Фарадей;

отримано охоронні документи на нові сорти рослин: гороху посівного (овочевого) Оллвіст; тритикале (ярого) Коммунар;

отримано 6 сертифікатів, що засвідчують сортову якість садивного матеріалу на сорти рослин: малини: Космічна (серія АМ № 000504), Благородна(серія АМ № 000505), Осіння (серія АМ № 000506); ожини Насолода (серія АМ № 000507); суниці: Факел (серія АМ № 000508), Берегиня (серія № 000509);

передано у Державне сортовипробування: гібрид кукурудзи звичайної: НУБісел;

передано сорти на реєстрацію майнового права інтелектуальної власності: горох посівний (овочевий) Марфед; сосна звичайна БЖ-6; верба тритичинкова Ярослава;

зареєстровано в НЦГРР України: колекцію самозапилених холодостійких ліній кукурудзи звичайної, серед яких 7 ліній, оригінатором яких є університет.

У 2018 р. впроваджено у виробництво 34 наукові розробки за завершеними НДР.

Таблиця 3.3. Основні показники науково-дослідної роботи у 2014-2018 рр.

Показник	Роки				
	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6
Науково-дослідних тем, всього	316	258	806	922	838
у т.ч.:					
– бюджетних	86	93	99	92	74
– за замовленням: Держагентства з питань науки, інновацій та інформатизації України	2	-	-	-	-
– МОН України	-	3	4	7	5
– Державного фонду фундаментальних досліджень	-	1	2	2	2
– госпдоговірних	54	78	79	112	103
– ініціативних	116	154	159	185	190
– УЛЯБП АПК			463	524	464
Разом, тис. грн.	25658,32	28910,972	37787,577	48678,7	52531,043
Обсяг фін-ня наукових досліджень, всього, тис. грн.	17934,22	19251,172	21400,877	31938,5	27243,543

1	2	3	4	5	6
у т.ч. :					
бюджетних	15860,82	14640,272	15464,777	25292,9	27134,543
з них: фундаментальні дослідження	4118,591	5124,703	8272,526	12389,224	9292,543
прикладні наукові та науково-технічні розробки	11742,229	9425,569	7111,151	12834,676	16875,000
капітальні видатки					967,000
інші надходження		90,0	81,1	69,0	109,000
за замовленням: Держагентства з питань науки, інновацій та інформатизації України	70,0	-	-	-	-
МОН України	-	698,00	1200,0	1334,2	2100,0
Державного фонду фундаментальних досліджень	-	199,00	329,0	310,0	379,0
госпдоговірних	1899,8	3463,9	3950,1	7089,4	4725,6
за договорами на надання послуг	103,6	250,0	99,0	228,1	326,6
інші надходження	-	-	358,0	398,4	512,0
УЛЯБП АПК, всього, тис. грн.	7724,1	9659,7	16386,7	14025,7	17244,3
у т.ч. бюджет (видатки споживання)	4727,4	5050,0	5405,9	6645,6	7177,2
спецфонд	2996,7	4609,7	10980,8	7380,1	10067,1
Отримання Державних премій України у галузі науки і техніки	-	-	-	1	-
Отримання молодими вченими державних премій, премій та грантів Президента України, премій Кабінету Міністрів України, премій Національ-ної та галузевих академій наук України	3	2	20	25	15
Чисельність працівників, що беруть участь у НДР, осіб	1871	1403	1624	1512	1436
з них: докторів наук	268	243	250	254	278
кандидатів наук	1069	959	951	933	886
Завершено тем науково-дослідних робіт (у т.ч. УЛЯБП АПК)	80	91	86	701	605
Розроблено нові та удосконалені елементи технологічних процесів	80	116	174	116	179
Створено сортів, гібридів і ліній сільськогосподарських культур	10	6	2	10	6
Передано сортів у Держсортовипробування	5	4	8	10	1
Розроблено складових: живильних середовищ, консервів харчового напряму	-	14	25	8	15
Розроблено нових видів устаткування (конструкцій машин, приладів, робочих органів)	123	83	95	85	80
Створено речовин хімічним шляхом	24	1	-	2	6
Розглянуто та рекомендовано до тиражування рекомендацій:	46	33	46	26	23
міністерствами і відомствами України	25	10	11	9	11
місцевими сільськогосподарськими органами, проблемними вченими радами науково-дослідних інститутів	21	23	35	17	12
Участь у виставках, всього	24	35	34	19	19
у т. ч.: у міжнародних	22	30	32	19	19
у всеукраїнських	2	5	2	-	-

1	2	3	4	5	6
Наукові спеціальності, за якими здійснюється підготовка кандидатів і докторів наук	82	83	34	34	34
Підготовка наукових кадрів, всього з них: докторантів аспірантів	545 20 525	508 21 487	470 26 444	450 32 418	403 23 380
Кількість спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій	20	21	20	20	20
Захищено дисертацій у спецрадах університету, всього	97	137	109	99	99
з них: докторських	5	20	16	9	6
кандидатських	92	117	93	90	93
Опубліковано: монографій	161	227	243	268	205
довідників, словників, брошур	88	61	63	40	48
статей у наукових виданнях	2948	3126	2950	2787	2054
статей у міжнародних виданнях	680	1111	911	1197	1067
Фахові наукові видання	24	26	22	22	22
Подано заявок на об’єкти права інтелектуальної власності	274	315	337	396	334
Отримано позитивних рішень на ОПІВ	237	234	355	326	294
Отримано патентів та свідоцтв на ОПІВ	280	254	358	300	404
Укладено ліцензійних договорів на об’єкти інтелектуальної власності	-	6	5	10	3
Проведено семінарів, конференцій, всього	100	167	163	183	195
у т. ч.: міжнародних	31	83	87	86	95
всеукраїнських	19	59	41	53	60
вузівських, обласних, районних	50	25	35	44	40
Участь у конгресах, семінарах, з’їздах, симпозіумах, конференціях	1711	1427	2852	2015	1645
Усього студентів стаціонарного навчання, чол.	10307	10887	10438	10090	10268
Впроваджено наукових розробок за завершеними НДР, всього	66	41	114	100	34
у т.ч. у: рослинництві, ґрунтознавстві і фітомедицині	30	10	17	13	10
механізації с.-г. виробництва	8	-	13	13	2
енергетиці і автоматиці	2	-	5	5	-
інформаційному та телекомунікаційному забезпеченні	3	1	7	3	2
ветеринарній медицині	3	6	12	7	3
тваринництві і рибництві, харчових технологіях	1	3	11	8	-
лісовому господарстві	1	9	12	12	5
економіці і менеджменті	4	3	12	10	
с.-г. радіології	6	-	12	8	2
землекористуванні	-	1	2	9	4
якості і безпеки продукції	2	3	2	3	-
природничо-гуманітарному напрямі	5	2	4	-	-
юридичному напрямі			5	4	-
ВП НУБіП України «НДПІ стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»	-	3	-	5	6
з них брали участь у наукових гуртках	6357	6649	6374	5911	6015

3.1.4. Найважливіші результати досліджень за пріоритетними напрямами

3.1.4.1. Гуманітарно-педагогічні науки

Науково-дослідна робота вчених гуманітарно-педагогічного факультету у звітному році була спрямована на: розробку новітньої концепції іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти; розробку новітніх принципів створення реєстру цінних рослин парків і скверів м. Київ на основі термінологічних стандартів; професійну підготовку соціальних педагогів/працівників до роботи з постраждалими від Чорнобильської катастрофи; виконання наукових досліджень у галузі педагогіки, філології, соціології, історії, філософії.

Науковці кафедри журналістики та мовної комунікації продовжували наукові дослідження щодо розробки новітніх принципів створення реєстру цінних рослин парків і скверів м. Києва на основі термінологічних стандартів.

Опрацьовано нормативну базу щодо інструментарію проведення інвентаризації раритетних дерев. Розроблено методи удосконалення термінологічної номінації, яка покладена в основу паспортизації конкретної рослини у парках і скверах міста.

Проаналізовано латиномовні терміни у лінгвокогнітивному аспекті, визначено різні види синтаксичних моделей термінів та класифіковано термінологічні моделі залежно від експлікації складника в опорному чи залежному компоненті складеного терміна. Здійснено аналіз етимологічних джерел і механізмів їх впровадження щодо фахової ботанічної термінології, що поглиблює теоретичні засади вивчення метамови сучасної науки та розширює завдання і можливості лінгвістичного дослідження.

Створено картотеку назв рослин (видів, форм, сортів) зелених насаджень парків та скверів м. Київ українською та латинською мовами, а також картотеку раритетних, вікових і рідкісних дерев, що знаходяться під загрозою зникнення. Науково обґрунтовано доцільність використання списків раритетних дерев, які сприятимуть грамотному веденню наукової документації зацікавлених організацій. На прикладі різних типів парків описана їх флористична структура. Запропоновано методику лінгвістичного описування деревно-чагарникової рослинності на основі термінологічних стандартів на прикладі Ботанічного саду НУБіП України та проведена робота щодо укладання списків вікових дерев.

Здійснено моніторинг стану вікових історично-цінних дерев України із використанням сонячного томографа PICUS. Обстежено стан вікової липи імені Петра Могили, за результатами чого укладено акт необхідних заходів її лікування.

Проведено науковий семінар-тренінг для науково-педагогічних працівників аграрних навчальних закладів «Паспортизація зелених насаджень (парків і скверів) та укладання реєстрів з метою наукового обґрунтування новітніх принципів дослідження назв зелених насаджень, враховуючи особливості реєстрів рослин на території України.

Запропоновано консультаційні послуги з укладання реєстрів зелених насаджень конкретного населеного пункту українською та латинською мовами, дорадчі послуги з питань сучасної номінації, а також підготовлено методичні рекомендації щодо укладання реєстру зелених насаджень. Укладено картотеку раритетних вікових, рідкісних і таких, що знаходяться під загрозою зникнення, дерев; картотеку назв рослин (видів, форм, сортів) зелених насаджень (парків і скверів м. Київ українською і латинською мовами; реєстр власних назв садово-паркових об’єктів як складових зелених насаджень (парків і скверів) м. Київ. Класифіковано цінні дерева за відповідними ознаками.

За результатами досліджень захищено 2 докторські дисертації, підготовлено розділ у монографії, 5 статей у фахових виданнях, 1 навчальний посібник, 2 статті з особливим статусом, 1 методичні рекомендації, 9 тез доповідей, отримано 1 авторське свідоцтво, подано 16 заявок на авторське свідоцтво (науковий керівник проф. В.Д. Шинкарук, д/б № 110/551-пр).

На кафедрі соціальної роботи та інформаційних технологій в освіті у звітному році продовжені наукові дослідження у напрямі розробки новітньої концепції іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти.

Проведені емпіричні дослідження дорослими, зокрема з людьми третього віку, з метою з'ясування їх мотивації до вивчення іноземної мови. Здійснено аналіз інформації сайтів науково-дослідних установ, освітніх закладів, інтернет-ресурсів, що займаються проблемами безперервної освіти дорослих. Виокремлено основні принципи Університету, а саме: підтримка фізичних, психологічних, соціальних здібностей людей старшого покоління; сприяння створенню можливостей для освіти, навчання та розвитку старшого покоління; сприяння розвитку діалогу між поколіннями; залучення ресурсів самих людей старшого покоління для підвищення якості їх власного життя та активної участі у житті громади; створення можливостей для навчання упродовж життя людям, що вже вийшли на пенсію; співвіднесення навчання з вимогами та потребами сьогодення; задоволення від навчання.

Обґрунтовано інформальну освіту людей третього віку як їх особисті інтереси, відповідно до яких проводиться вільний час, відбувається прагнення до саморозвитку, хобі. Встановлено, що працюючі пенсіонери навчаються заради продовження професійного довголіття, непрацюючі – переслідують різні цілі – підтримка здоров'я, спілкування, дозвілля, розширення кругозору, пошук свого кохання та ін. Доведено, що освіта непрацюючих пенсіонерів виступає засобом соціальної адаптації після припинення трудової діяльності.

Отримані результати моніторингу стану іншомовної підготовки, обміну досвідом та аналітичні матеріали щодо характеристик різних категорій дорослих. Підготовлені проектні матеріали з верифікації і валідації програм іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти.

За результатами досліджень опубліковано 3 монографії, 2 статті (база даних Scopus), 4 статті у фахових виданнях, 3 статті (подано до друку), 5 тез конференції (науковий керівник д-р пед. наук Л.В. Вікторова, д/б № 110/550-пр).

Науковцями кафедри у звітному році розпочаті наукові дослідження щодо професійної підготовки соціальних педагогів/працівників до роботи з постраждалими від Чорнобильської катастрофи. Досліджені базові показники професійної підготовки соціальних педагогів/працівників до роботи з населенням, постраждалим від Чорнобильської катастрофи. Визначені окремі сегменти серед цільової аудиторії (особи з інвалідністю, діти, студенти, сім'ї, що втратили годувальників тощо) та, враховуючи значні відмінності у ймовірних їх характеристиках, їх відповідність вимогам кейс-менеджерів.

У процесі досліджень виокремлено основні етапи процесу кейс-менеджменту, а саме: встановлення контакту з клієнтами та їх залучення; оцінка потреб, ситуації, сильних та слабких сторін клієнта; визначення цілей роботи; розробка та впровадження послуг, у т.ч. консультування; взаємодія з організаціями і фахівцями, які їх надають; моніторинг надання послуг та оцінювання результатів; ведення відповідної документації, а також представництво інтересів клієнта.

Здійснено узагальнення та аналіз інформації щодо програм зарубіжних країн та України з професійної підготовки соціальних педагогів/працівників та встановлено, що сучасна підготовка працівників соціальних служб у країнах Європи має загальні тенденції розвитку: міждисциплінарні зв'язки при підготовці фахівців із соціальної роботи; широке впровадження сучасних теоретичних концепцій на основі інтегрованого характеру підготовки; орієнтація освіти на практичну діяльність.

На основі досліджень законодавчої бази, державної статистичної інформації, відкритих даних та інших джерел сформовано сегменти цільової аудиторії щодо обґрунтування прийнятих методів соціальної роботи.

У результаті аналізу законодавчої бази встановлено, що в Україні налічується 2646106 осіб, постраждалих від Чорнобильської аварії, з них: до категорії 1 належить 105251 особа; до категорії 2 – 276072; до категорії 3 – 537504; до категорії 4 – 1081469; до категорії Г – 2780; дітей – 643030 осіб, у тому числі 4520 – дітей-сиріт і 2869 – дітей-інвалідів.

Встановлено, що інформація щодо кількісного складу осіб, постраждалих від Чорнобильської катастрофи, отримана із різних інформаційних джерел, різниться, хоча зберігається загальна тенденція. Результати досліджень покладено в основу формування портрету цільової аудиторії та виокремлення її сегментів як об'єктів соціальної роботи.

За звітний період опубліковано: 2 статті у наукометричній базі даних Scopus, 2 статті у фахових виданнях України, 3 статті (подано до друку), 7 тез конференцій, монографія (у друці) (науковий керівник д-р пед. наук, проф. Н.Т. Тверезовська, № 110/6-пр-2018).

На кафедрі педагогіки проводяться наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо теоретико-методичних основ навчально-виховної роботи у природоохоронних та аграрних вищих навчальних закладах. Підготовлено програму експериментальної роботи з формування здоров'язбережувального стилю поведінки студентів аграрних закладів вищої освіти. Досліджено засоби виховання моральних цінностей у молодших школярів: виховання емоційного інтелекту учнів середнього шкільного віку; виховання ціннісного ставлення до водних ресурсів у студентів університетів наук про життя та навколишнє середовище.

Розроблено критерії та показники сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. До критеріїв сформованості професійної готовності віднесено мотиваційно-вольовий, пізнавальний, операційно-діяльнісний, особистісний. Розвиток цих критеріїв може слугувати показником удосконалення підготовки майбутнього викладача закладу вищої освіти до професійної діяльності: пізнавальний інтерес до педагогічної діяльності; особистісно-значущий сенс застосування отриманих теоретичних знань на практиці; розширення та поглиблення знань про сутність і специфіку педагогічної діяльності; сформованість системи умінь та професійних якостей особистості, необхідних для успішної праці. Кожному з критеріїв відповідає сукупність відповідних показників.

За результатами досліджень підготовлено 4 монографії, опубліковано 4 статті у наукометричних базах даних WOS та Scopus, 14 статей у інших міжнародних виданнях науковий керівник д-р пед. наук, доц. Р.В Сопівник, ініціативна).

Науковцями кафедри міжнародних відносин і суспільних наук проводились наукові дослідження за ініціативною тематикою у напрямі вивчення соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку України.

На основі аналізу широкої джерельної бази здійснено її систематизацію та окреслено характерні тенденційні риси життєдіяльності українського суспільства в умовах політичних і соціальних трансформацій, обґрунтовано їх закономірності.

За результатами аналізу типового фактологічного матеріалу, нових законодавчих актів розкрито роль аграрного сектору в соціально-економічному розвитку України, утвердженні української державності та розбудові громадського суспільства. Встановлено, що період розвитку незалежної України дає змогу простежити основні тенденції формування і здійснення державної політики щодо зміни економічного ладу усіх сегментів аграрного сектора економіки, особливостей реформування у кожному із них.

Результати представлені у 38 наукових публікаціях, у т.ч. 5 монографіях, 1 брошурі, 1 довіднику, 3 навчальних посібниках, 28 статтях (9 – у виданнях, що відносяться до наукометричної бази даних Index Copernicus). Взято участь у 33 міжнародних та всеукраїнських конференціях, за результатами яких вийшли 113 тез, 63 з

яких у співавторстві із студентами (науковий керівник канд. іст. наук, доц. О.М. Кропивко, ініціативна).

На кафедрі методики навчання та управління навчальними закладами започаткована науково-дослідна робота з ініціативної тематики щодо розвитку педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти в умовах освітніх трансформацій.

Здійснено аналіз тенденцій розвитку вищої освіти в умовах глобалізаційних процесів, визначено понятійно-категоріальний апарат процесу формування готовності майбутніх керівників навчальних закладів до застосування ІПТ у професійній діяльності, описано сучасний стан підготовки майбутніх керівників навчальних закладів у системі вищої освіти.

Розглянуто зміст основних понять дослідження: «освіта», «навчальний заклад», «управління», «управління навчальним закладом», «керівник», «готовність», «технологія», «інноваційні технології», «інноваційні технології управління», «педагогічні технології», «технології управління», «інноваційні педагогічні технології».

Проаналізовано сучасний стан підготовки майбутніх керівників навчальних закладів у вітчизняних та зарубіжних закладах освіти. Зокрема у: Національному університеті біоресурсів і природокористування України, Київському університеті імені Бориса Грінченка, Національному університеті «Львівська політехніка», Міжрегіональній академії управління персоналом, Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Житомирському державному університеті ім. Івана Франка, Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук України» (науковий керівник д-р пед. наук, проф. Н.С Журавська, ініціативна).

На кафедрі філософії продовжувались наукові дослідження по темі «Сучасна філософія науки та освіти: проблеми гуманітарного дискурсу». Здійснено аналіз сучасних наукових концепцій, теорій та методів, розкрито основні соціальні та когнітивні чинники формування нової філософської парадигми освіти в контексті сталого розвитку суспільства.

Проведено дослідження освіти для сталого розвитку як переходу від передачі знань до створення умов для їх активного засвоєння та отримання практичного досвіду; переходу від пасивного засвоєння знань до активного їх пошуку, практичного осмислення; зміни у використанні ресурсів, впровадження принципів сталості та демократизації в управлінні, налагодження діалогу із зацікавленими групами населення.

Розкрито сутність освіти для сталого розвитку як можливість для студентів висловлювати та відстоювати власну точку зору; мислити критично; вчитися працювати у команді, домовлятися та поважати демократичні рішення; бути толерантними та відповідальними; бути відкритими для навчання та самонавчання; вміти приймати самостійні рішення у власному повсякденному житті.

Визначено основні чинники для впровадження освіти для сталого розвитку, а саме: діалог (налагодження взаєморозуміння та постійного діалогу між вчителями та учнями); навчання (розвиток нових знань, навичок та вмінь для заохочення практики сталості у різних сферах життя людини); інформування (доступ до інформації з питань сталого розвитку та стану довкілля); маркетинг (зміни в поведінці кожної людини на користь сталості).

Встановлені оптимальні форми та основні напрями реалізації настанов нової філософсько-освітньої парадигми, виходячи з необхідності реалізації завдань програми розвитку «Голосіївська ініціатива-2020», а також сформовані перспективи вищої освіти України в контексті цієї програми.

За результатами досліджень підготовлені 3 монографії, опубліковано 7 статей у наукометричних базах даних WOS та Scopus, 34 статті у фахових виданнях, 27 наукових тез (науковий керівник проф. Л.А. Савицька, ініціативна).

Науковцями кафедри англійської філології започатковані наукові дослідження щодо технології індивідуалізованого навчання професійно-орієнтованої англійської мови.

Здійснено аналіз сучасних підходів до класифікації структурних компонентів професійної компетентності фахівців різних спеціальностей у структурі професійної компетентності майбутніх філологів та визначено ключові й предметні компетентності. Так, ключові компетентності, які відповідають філософській категорії «загальне», визначено як найбільш універсальні за своїм характером і ступенем застосування, оскільки вони уможливлюють адекватний вияв соціального життя майбутніх філологів у сучасному суспільстві, а структуру предметних компетентностей становлять загальнопредметні та предметно-специфічні (фахові) компетентності.

За результатами аналізу наукових підходів, що прямо або опосередковано стосуються проблеми формування комунікативної компетентності майбутніх філологів, визначено такі компоненти в її структурі, зокрема, мотиваційно-ціннісний, когнітивний, процесуальний і результативно-рефлексійний.

Доведено, що комунікативна компетентність майбутніх філологів є певною системою знань, умінь і навичок, цінностей і ціннісних орієнтацій, особистісних якостей, від рівня сформованості якої залежить ступінь їх готовності і здатності спілкуватися рідною та іноземними мовами незалежно від конкретної ситуації, ефективно організовувати професійне спілкування з іншими учасниками комунікативного процесу, працювати в команді, вирішувати конфлікти, адекватно сприймати себе у спілкуванні під час взаємодії, спонукати партнерів по спілкуванню до спільної плідної праці для досягнення поставленої мети, а також швидкого засвоєння нових і більш ефективних форм комунікативної поведінки.

Окреслено поняттєво-категоріальне поле дослідження, уточнено сутнісне розуміння ключових понять, дотичних до теми дослідження: інноваційна технологія, інтенсифікація іншомовної підготовки майбутніх фахівців, іншомовна комунікативна компетентність, компетентнісний підхід, технологія індивідуалізованого навчання професійно-орієнтованої англійської мови, технологія формування мотивації вивчення іноземної мови.

Здійснено аналіз досліджень вітчизняних і зарубіжних учених щодо впровадження технологій навчання в освітній процес сучасних вищих навчальних закладів. Встановлено, що технології навчання комплексні, вони не використовують тільки один метод, засіб, форму та принцип навчання. Кожна окрема технологія навчання характеризується певними принципами, методами, засобами і формами, які впливають на навчально-пізнавальну діяльність студентів і спрямовані на вирішення поставлених навчальних і розвивальних завдань вищого навчального закладу.

За звітний період підготовлено до друку та опубліковано: 2 монографії, 3 навчальні посібники, 1 глосарій, 8 методичних розробок, 8 наукових статей у наукометричних базах даних Scopus, Web of Science, 7 статей у зарубіжних виданнях, 12 статей у наукових фахових виданнях України, 14 тез доповідей у виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України (науковий керівник д-р пед. наук, проф. Н.О. Арістова, ініціативна).

На кафедрі англійської мови для технічних та агробіологічних спеціальностей завершились дослідження за ініціативною темою «Англомовна професійна комунікація в координатах євроінтеграційної тенденції в Україні».

Встановлено, що одним із результатів міжнаціональної інтеграції є необхідність усунення мовного бар’єру між її учасниками. Відповідно до цього забезпечення оволодіння іноземною мовою для вільного спілкування є найважливішим завданням

системи освіти на сучасному етапі розвитку. Здійснено теоретичний аналіз основних підходів до викладання іноземних мов на сучасному етапі з урахуванням євроінтеграційних тенденцій в Україні. Виявлено, що найбільш доцільним підходом до навчання англійської мови студентів технічних та агробіологічних спеціальностей є мовленнєво-діяльнісний – орієнтація на навчання мовленнєвої діяльності як процесу прийому і передавання інформації, обумовленої ситуації спілкування та опосередкованої системою мови.

Досліджено теоретичні підходи до корекції тривожності студентів немовних спеціальностей. Показано, що одним з результатів міжнаціональної інтеграції є необхідність усунення мовного бар'єру між її учасниками. Доведено, що викладачі повинні відігравати важливу роль у зменшенні тривожності серед своїх студентів, створюючи привабливу, теплу атмосферу в аудиторії та підвищуючи мотивацію студентів до вивчення англійської мови. Вони повинні допомогти своїм студентам впоратись із негативними настроями та неприємними відчуттями щодо вивчення англійської мови.

Вивчено феномен «формування професійно-орієнтованого іншомовного спілкування техніків аграрних університетів» та уточнено зміст цього поняття; встановлено засади виявлення й визначення педагогічних умов формування професійно-орієнтованого іншомовного спілкування на початковому етапі навчання молодших бакалаврів у процесі здобуття ними освітнього ступеня «бакалавр»; визначено критерії та показники вивчення рівня сформованості у студентів професійно-орієнтованого іншомовного спілкування.

З'ясовано, що труднощі, які виникають під час перекладу термінів, пов'язані з недоліками, властивими певним термінологічним системам, і з відсутністю системи механізмів перекладу. До найбільш важливих належать явища термінологічної синонімії та полісемії, що спонукає вдаватися до контекстуального перекладу, який передбачає: визначення терміну, що перекладається, за контекстом; вибір відповідного контекстуально-еквівалентного терміну.

Визначено, що під час як формального, так і неформального спілкування з клієнтами, обслуговуючим персоналом використовуються метакомунікативні питання для встановлення та завершення мовленнєвого контакту, які є вагомою частиною мовленнєвого етикету в професійному дискурсі.

Підготовлені методичні рекомендації щодо формування англомовної професійної комунікації студентів агрономічного профілю; розроблено переліки комунікативних ситуацій; розроблено навчально-методичні комплекси з дисциплін «Англійська мова за професійним спрямуванням», «Англійська мова», «Ділова англійська мова» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (науковий керівник канд. пед. наук А.В. Найдьонова, ініціативна).

На кафедрі іноземної філології і перекладу у звітному році тривали дослідження з ініціативної тематики щодо підготовки та реалізації перекладацьких проектів у вищих навчальних закладах. За результатами досліджень у поточному році було визначено напрями підготовки майбутніх перекладачів до участі у перекладацьких проектах та розглянуто структуру і зміст інформаційної компетентності перекладача у контексті узгодження її з освітніми програмами їх підготовки, стандартами надання перекладацьких послуг, рекомендаціями роботодавців.

Встановлені етапи формування інформаційної компетентності перекладачів – конструктивний, технологічний та інтеграційний, здійснено їх співвіднесення з періодами навчання майбутніх фахівців з перекладу, рівнями опанування ними інформаційних технологій та кінцевими цілями кожного з етапів. Запропоновано запровадження постановки комплексної перекладацької задачі з перспективою її реалізації протягом всього періоду навчання для досягнення високої ефективності у формуванні інформаційної компетентності перекладачів.

Визначено зміст і завдання етапів формування інформаційної компетентності перекладачів. Цілі етапів вивчення інформаційних технологій деталізуються комплексом інформаційних, кваліфікаційних та наукових досягнень: електронні термінологічні бази даних спеціалізованого спрямування з кількох галузей; бази пам'яті перекладів для використання в автоматизованих системах перекладу; база електронних посилань на мережу термінологічних ресурсів; база електронних посилань на корпус паралельних текстів; сертифікати стажування у виробничих структурах щодо використання автоматизованих систем перекладу або систем термінологічного менеджменту; сертифікати знань спеціалізованого програмного забезпечення в перекладі від виробничих компаній, їх дилерів, центрів сертифікації (науковий керівник д-р пед. наук, проф. С.М. Амеліна, ініціативна).

У звітному році науковцями кафедри романо-германських мов і перекладу завершені наукові дослідження щодо інноваційних технологій з інтенсивної підготовки майбутніх фахівців філологічних спеціальностей. Узагальнено теоретичні й методологічні основи організації освітньої діяльності майбутніх філологів у вищих навчальних закладах. Визначено, що компетентнісний підхід виступає альтернативою традиційному підходу й має усунути низку суперечностей між освітою і вимогами сучасного життя, де стверджуються такі суспільно значущі цінності, як свобода вибору, творчий продукт, життєвий досвід. Цей підхід відіграє роль методологічного орієнтиру, зумовлює оновлення змісту освіти, її концептуальну переорієнтацію, стимулює інтенсивний науковий пошук.

Здійснено психолого-педагогічне обґрунтування процесу фахової підготовки майбутніх філологів на засадах його суб’єктивації. Встановлено, що проблема формування когнітивної автономності студентів є надзвичайно важливою у спектрі вирішення стратегічних освітніх завдань, що постають перед українською спільнотою у контексті євроінтеграційних процесів, також зростає відповідальність університетів як навчальних установ за якість підготовки випускників. Отже, сформованість когнітивної автономності студента є одним із вирішальних чинників його фахового становлення. Підготовлено науково-методичне і навчально-методичне забезпечення процесу суб’єктивації фахової підготовки студентів-філологів.

Практична цінність отриманих результатів полягає у використанні у процесі навчання філологічних дисциплін студентів спеціальності 035 – Філологія. У звітному році за результатами досліджень підготовлено 2 колективні монографії, 1 довідник, 3 навчальні посібники, опубліковано 20 статей у міжнародних виданнях, 4 статті у фахових виданнях, 5 статей у наукометричних базах даних, 10 тез доповідей(науковий керівник д-р пед. наук, проф. О.В. Малихін).

Науковцями кафедри завершені дослідження з ініціативної тематики – «Функціонування мовних одиниць усіх рівнів та їх переклад: синергетичний підхід».

Розглянуто статус синергетичної парадигми серед інших парадигм сучасної лінгвістики. Окреслено головні базові та інструментальні поняття синергетики. Описано психолінгвістичні особливості еліпсису в англомовних художніх текстах та теорії його функціонування в мовленнєвому потоці з позиції синергетичного підходу. Розглянуто основні поняття і підходи синергетики у застосуванні до наукового дискусу. Систематизовано особливості кулінарної лексики польської говірки села Дорогань на Житомирщині в аспекті лінгвосинергетики. Вивчено комплексну методику дослідження пейзажного образу на основі теоретичних положень когнітивної поетики та лінгвосинергетики. Досліджено лігнвокультурологічний аспект гендерних відносин у мовній картині світу крізь призму синегретики. За період виконання наукової роботи (2016-2018 рр.) було підготовлено до друку та опубліковано понад 40 наукових статей, 3 статті у наукометричній базі даних Scopus, 37 статей у фахових виданнях, 15 публікацій у матеріалах конференцій (науковий керівник канд. філол. наук, доц. О.В. Бабенко).

3.1.4.2. Рослинництво, ґрунтознавство, фітомедицина, біотехнології та екологія

Науково-дослідна робота НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології спрямована на: розробку базових варіантів та алгоритмів використання оптичних біосенсорів для експресного контролю генотоксичності об'єктів довкілля; оцінку біорізноманіття та фітозахисних властивостей бактерій роду Bacillus для біоконтролю шкодочинних організмів; оцінку структури та різноманіття мікробного метагеному чорнозему типового та дослідження еколого-біологічних механізмів формування його функціональних особливостей; дослідження механізмів адаптогенної дії хітозан-меланінового комплексу на рослинно-мікробні системи; обґрунтування концепції створення урбофітоценозів з підвищеною стійкістю до біотичних та абіотичних чинників

Вченими кафедри екології агросфери та екологічного контролю започатковано адаптацію агроекосистем України до змін клімату. Аналіз багаторічних даних засвідчив збільшення обсягів хімічних обробок проти шкідників пшениці озимої в Україні за останні 10 років майже в 5 разів. Проведені дослідження доводять наявність кореляційного зв'язку між усередненими показниками багаторічної динаміки чисельності популяцій комах-шкідників пшениці озимої та динамікою таких еколого-економічних чинників, як теплозабезпеченість та зволоженість території, обсяги хімічних обробок. Сила зв'язку за шкалою Чеддока розподіляється від слабої до високої. Характер зв'язку залежить від виду шкідників. Він може бути прямим, або оберненим. Формується новий, значно менший фоновий рівень чисельності шкідників, який обумовлює зменшення фітосанітарної загрози посівам пшениці озимої. Встановлено, що в Лісостепу України за поточних показників клімату у плодових садах основним шкідником залишається яблунева плодожерка, яка розвивається в зимовій та двох літніх генераціях. Таким чином, в умовах потепління яблунева плодожерка збільшила кількість поколінь, що необхідно враховувати при плануванні заходів хімічного захисту культури. У саду без обробок (на присадибних ділянках) літ метеликів відповідає класичній схемі – зимове покоління шкідника за чисельністю та інтенсивністю льоту значно переважає літні покоління. У саду з інтенсивними обробками літ метеликів другого літнього покоління за чисельністю значно переважає зимове та перше літнє покоління. На нашу думку, це може бути зумовлене впливом пестицидів на стан популяції шкідника. Узагальненням висновків щодо природних і антропогенних чинників підтверджено, що сільськогосподарська діяльність в аграрному регіоні є основним джерелом комплексного впливу на біорізноманіття. Доведено, що стан фауністичного комплексу державного мисливського фонду Чернігівської області не є близьким до природного. Встановлено, що природоохоронна діяльність зі збереження in-situ біорізноманіття є екологічно ефективною для козулі європейської, собаки єнотоподібного і кабана дикого, разом з тим вона є екологічно неефективною для вовка сірого, оленя благородного, лося європейського, лиса звичайного та зайця сірого(науковий керівник проф. В.М. Чайка, д/б № 110/102-ф).

У рамках ініціативної тематики «Адаптація агросфери України до глобальних змін клімату». Встановлено, що в умовах Вінницької та Хмельницької областей у 1990-2016 рр. із 26 видів мисливської теріофауни об'єктами систематичного полювання у Правобережному Лісостепу України є лось, сарна європейська, свиня дика, заєць-русак, лисиця та вовк. За допомогою кореляційного аналізу доведено, що використання різних видів мінеральних добрив та пестицидних препаратів для інтенсифікації вирощування рослинних культур є беззаперечним фактором зменшення чисельності мисливської теріофауни, зокрема зайця-русака та свині дикої (науковий керівник доц. А.А.Міняйло, ініціативні).

Продовжено наукове обґрунтування методології екологічного оцінювання технологій рослинництва. Запропоновано спосіб оцінювання технології за інтенсивністю її негативного впливу на показники родючості ґрунту. Негативні впливи за відхиленням

від оптимуму в бік погіршення пропонується групувати таким чином: сильний, який призводить до незадовільного екологічного стану (> 50%), середній (> 25%, але < 50 %), помірний (> 10%, але < 25 %), відсутній (< 10 %).

Встановлено, що технології вирощування пшениці озимої в умовах Полісся, Лісостепу і Степу України можуть негативно впливати на калійний режим ґрунтів. Вплив за інтенсивністю може коливатися від помірного до сильного (науковий керівник доц. В.І. Бондарь, ініціативна).

Продовжуються дослідження щодо оцінки структури та різноманіття мікробного чорнозему типового та дослідження еколого-біологічних механізмів формування його функціональних особливостей. Відпрацьовано алгоритм та проведено аналіз біорізноманіття й філотипової структури прокаріот зразків ґрунту за даними профілів T-RFLP. Проведено аналіз структури та різноманіття мікробного метагеному грунту методом піросеквенування. Здійснено оптимізацію параметрів ампліфікації фрагменту гену 16S рРНК прокаріот; підбір універсальних праймерів на варіабельні ділянки V3,V4 гена 16S; відпрацьовано алгоритм піросеквенування бібліотек фрагменту гену 16S рРНК з використанням сиквенатора GSJuniorта подальший аналіз отриманих нуклеотидних послідовностей для оцінки таксономічної структури.

На основі запропонованого алгоритму проведено дослідження особливостей формування структури метагеному та біорізноманіття ґрунтових мікробних угруповань агрофітоценозів за різних агрозаходів.

Підготовлено науково-методичні рекомендації щодо застосування молекулярно-біологічних методів у дослідженні структури та різноманіття мікробного ґрунту.

Опубліковано 1 статтю у фаховому виданні, що входить у базу даних Scopus, 2 статті у фахових міжнародних виданнях, 10 тез доповідей, отримано патент України на корисну модель (науковий керівник проф. М.В. Патика, д/б № 110/99-ф).

Тривають дослідження щодо оцінки біорізноманіття та фітозахисних властивостей бактерій роду Bacillus для біоконтролю шкодочинних організмів.

Проведено комплексний аналіз щодо функціонального різноманіття ґрунтових мікроорганізмів р. Bacillus та перспективи мікробних технологій на їх основі. Встановлено технологічну ефективність штамів-продуцентів р. Bacillus – B. Thuringiensis 87/1, 87/15, 87/3, B. Subtilis 16 та B. Pumilus 11, яка характеризується активним спороутворенням, високими показниками продуктивності. Підібрано оптимальний склад середовищ, умови і параметри культивування штамів р. Bacillus в аспекті потенційних трофічних ресурсів.

Досліджено вплив поживних середовищ (дріжджо-полісахаридне, мелясне, оптимізоване капустяне) на продуктивність штамів Bt першого серотипу, варіювання рівня технологічності та прояву ентомопатогенної дії. Отримано експериментальні зразки рідкої препаративної форми на основі B. thuringiensis у лабораторних умовах. Дано оцінку антифідантної активності рідких препаративних форм Bt, що проявляється контактно через смакові рецептори особин колорадського жука в модельних дослідах.

Опубліковано 5 статей у фахових виданнях, у т.ч. що входять у базу даних Scopus, 10 тез доповідей, захищено 2 магістерські роботи, підготовлено до захисту кандидатську дисертацію (науковий керівник проф. Т.І. Патика, д/б № 110/101-ф).

Продовжується розробка оптичних біосенсорів для експресної діагностики ретровірусного лейкозу великої рогатої худоби. Відпрацьовано базові алгоритми створення імунного біосенсора на основі наноструктур оксиду цинку. Здійснено підготовку та характеристику 1D наноструктур ZnO для використання в біосенсориці. Обґрунтовано ефективні шляхи іммобілізації селективних структур на трансдюсерних поверхнях оптичних біосенсорів. Удосконалено технологію отримання трансдюсерних поверхонь на основі наночастинок оксидів металів шляхом нанесення розчину наночастинок у бутанолі. Побудовано кабрувальні криві відгуків біосенсорів при аналізі модельних систем та розроблено новий підхід до створення біосенсора на основі

фотолюмінесценції наноматеріалу цинку оксиду для діагностики вірусу лейкозу ВРХ.

Опубліковано 3 статті, одержано 1 патент на корисну модель, захищено 1 бакалаврську роботу (науковий керівник доц. О.Ю. Колодяжний, д/б № 110/552-пр).

Розпочато вивчення адаптації корисних комах в промислових умовах. Доведено, що для оптимізації культури зоофагів та інших корисних комах пріоритетним є створення принципово нових технологій їх культивування, які на трофічному рівні забезпечують профілактику стресових станів і захворювань, сприяють підвищенню продуктивності і життєздатності в період онтогенезу.

Встановлено, що за використання біологічно активних компонентів у корисних комах вірогідна присутність двох стратегій реалізації захисних систем на початковому етапі дії біогенних хімічних елементів. Експериментально з'ясовано, що функціонування лабораторної культури Aphidoletesaphidimyza Rond можливе лише у відповідному діапазоні змін екологічних факторів, у яких відбувається адаптивна зміна ознак популяції (науковий керівник доц. О. Мороз, ініціативна).

Тривають дослідження механізмів адаптогенної дії хітозан-меланінового комплексу на рослинно-мікробні системи. Досліджено вплив хітозанів різного походження, молекулярної маси і ступеня деацетилювання на динаміку фенольних речовин. Показано добові коливання індивідуальних фенольних сполук, зокрема елаготанінів, проведено математичне моделювання добової динаміки зміни їх кількісного складу.

Проведено ампліфікацію транскриптів генів PR-білків суниці садової методом ПЛР у реальному часі за використання барвника SYBRGreen. Виявлено динаміку рівня експресії генів, що кодують PR-білки за умов обробки рослин хітозанами з різними біологічними та фізико-хімічними властивостями.

Проаналізовано методи визначення коефіцієнта перерахунку фосфору мікробної маси. Визначено динаміку швидкості емісії вуглекислоти з ґрунту мікробними асоціаціями за внесення хітозану під буковими та грабовими насадженнями. Встановлено, що за дії хітозану в мікробній асоціації під грабом підвищувалась мобілізація вуглецю та азоту порівняно з аналогічною асоціацією у ґрунті під буком.

Опубліковано 2 статті у виданнях, що входять до наукометричної бази Web of Science, Scopus, 2 статі у фахових виданнях (науковий керівник канд. с.-г. наук А.А. Клюваденко, д/б № 110/98-ф).

Завершено розробку базових варіантів та алгоритмів використання оптичних біосенсорів для експресного контролю генотоксичності об'єктів довкілля. Досліджено рівень реєстрації генотоксичності таких нанооксидних металів, як: AgO, ZnO, CuO, CdO, TiO_2 та CeO_2. Встановлено, що наночастинки SiO_2 в діапазоні концентрацій 300-600мг/л збільшують сигнал фотолюмінесценсії біосенсора. Створено принципово нову модель оптродного SOS-типу з реєстрацією люмінесцентного сигналу в диференційному режимі та ефективний базовий алгоритм конструювання аналітичного пристрою. Підготовлені рекомендації щодо визначення генотоксичності ряду мікотоксинів у модельних розчинах і реальних зразках. Розроблена наукова концепція стосовно розробки принципово нового біосенсора для контролю рівня генотоксичності тапрототип оптоволоконного клітинного SOS-типу біосенсора з диференційною схемою реєстрації контрольованого сигналу.

За звітний період було опубліковано 9 статей, у тому числі – 2 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних WoS та Scopus, 7 – у журналах, що входять до переліку фахових видань України, розділ у монографії та 1 монографію; подано 1 заявку на патент на корисну модель; захищено 1 бакалаврську та 1 кандидатську роботи; видано 3 тези доповідей за результатами участі у роботі міжнародних конференцій (науковий керівник проф. М.Ф. Стародуб, д/б №110/80-ф).

Завершені дослідження у напрямі вивчення закономірностей впливу радіонуклідного забруднення території на біорізноманіття ґрунтової мікрофлори.

Отримані результати тотального секвенування ДНК зразків ґрунту. Визначено агрохімічні характеристики ґрунтів. Обраховано дозу на мікроорганізми. Розроблені біоінформативні підходи та проведено обробку отриманих даних. Визначено таксономічне різноманіття ґрунтів зони відчуження Чорнобильської АЕС та зони відселення; АЕС Фукусіма та їх екологічні метрики. Підготовлено базу даних, що включатиме детальний опис мікробного різноманіття досліджуваних територій.

Опубліковано 1 монографію, 8 статей, 1 тезу доповіді на міжнародній конференції, захищено 2 магістерські роботи (науковий керівник проф. І.М. Гудков, д/б № 110/79-ф).

Продовжується вивчення поведінки та прогнозування стану мікрофлори на об'єктах ядерно-паливного циклу. Підібрано протоколи виділення ДНК для різних субстратів, відібраних на об'єктах ЯПЦ. Було проаналізовано гранулометричний та компонентний стан субстрату, на основі отриманих даних модифіковано відповідні протоколи. Виділено загальну геномну ДНК за допомогою набору реактивів PowerSoil® DNA Isolation Kit (MO BIO Laboratories, Carlsbad, США) відповідно до протоколу виробника. Згідно з отриманими результатами ДНК виявлена у шести пробах, крім 2 та 8, що дозволяє стверджувати про наявність живих організмів всередині об'єкта «Укриття». Відомо, що високі дози призводять до стерилізації субстрату, отже, відсутність (або низька концентрація) ДНК може бути пов'язана з руйнуванням клітин внаслідок високих поглинутих доз (так для зразка 2 максимальна розрахункова потужність поглинутої дози дорівнює 1,38 Гр/год). Для подальшої роботи було використано шість зразків, в яких була присутня ДНК у достатній для секвенування кількості. Виділено жирні кислоти для охарактеризування мікробної спільноти. Зразки жирних кислот аналізували за допомогою хромато-мас-спектрометра Agilent для отримання профілей ПЛФА з неаварійних точок. Згідно з отриманими результатами ПЛФА профілей виявлено зміну у співвідношенні Грамм+ та Грамм- бактерій, актиноміцетів та грибів. У зразках, відібраних з ПТЛРВ Рудий ліс, Копачі, було помічено підвищення рівня актиноміцетів та індикатора стресу Грамм- по відношенню до точок, що не були забруднені радіонуклідами. Грамм+ бактерії проявили найбільшу стійкість до іонізуючого випромінювання. Також було помічено, що внаслідок забруднення Грамм- бактерії найбільш за всіх зазнали впливу (науковий керівник канд. біол. наук О.Ю. Паренюк, д/б № 110/100-ф).

Тривають дослідження щодо теоретично-експериментального обґрунтування механізмів комплексної взаємодії фітотоксичних чинників на процеси, що зумовлюють продуктивність сільськогосподарських культур. Підібрано і оптимізовано схему польових та лабораторних досліджень; вивчено функціонування фізіолого-біохімічних та молекулярних систем, які забезпечують формування фізіологічних реакцій і механізмів адаптації сільськогосподарських рослин до патогенних чинників; визначено функціональну роль процесів програмованої клітинної загибелі в реалізації захисних механізмів рослинної клітини за умов підвищеного тиску абіотичних чинників зовнішнього середовища; проведено пошук генів − гомологів за реакцією з інгібіторами каспаз при апоптозі (науковий керівник канд. с.-г. наук Н.Г. Нестерова, д/б № 110/6м-пр).

У рамках ініціативної тематики «Моніторинг патогенної мікобіоти квітково-декоративних рослин в умовах ботанічного саду НУБіП» встановлено видовий склад мікроміцетів, що викликають гнилі цибулини тюльпанів. Вивчено діагностичні ознаки патологій. Відмічені симптоми важливо враховувати для достовірної діагностики хвороб, на основі якої проводяться заходи щодо контролю їх шкідливості.

Досліджено ураження рослин жоржини мікроміцетами Sclerotinia sclerotiorum (Lib/) deBary та Botrytis cinerea Pers. Викликані ними хвороби виявлено в період масового цвітіння культури (вересень-жовтень). Максимальна кількість рослин, уражених білою гниллю, становила 8%, а сірою гниллю – 25 %. Дані захворювання призводили до втрати рослинами декоративних властивостей.

Дослідження мікрофлори квітково-декоративних рослин родини айстрових дозволили встановити видовий склад патогенів рослин. На усіх їх видах виявлено мікроміцет Botryotinia fuckeliana (deBary) Whetzel, що викликав сіру гниль (науковий керівник доц. М.Ф. Піковський, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики щодо вивчення біотехнологічних методів отримання стійких до біотичних та абіотичних факторів технічних культур отримані посухо- та солестійкі клітинні лінії цукрових буряків *in vitro*, вивчені морфологічні і фізіолого-біохімічні показники посухостійкості сортів озимого ріпаку (*Brassica napus L.*), отримані клітинні лінії картоплі, стійкої до *Fusarium spp.* (науковий керівник доц. О.Л. Кляченко, ініціативна).

Проведено дослідження щодо зміни екологічного стану басейнів малих і середніх річок Полісся і Лісостепу України. Встановлено, що за сукупністю всіх критеріїв екологічний стан басейнів оцінено як «задовільний». Відзначено, що найгірший стан спостерігається у підсистемі «Використання річкового стоку». Проте особливої уваги потребує використання земельних ресурсів, а також забруднення поверхневих вод. На прикладі водозбору р. Трубіж проаналізовано перелік основних підприємств, які функціонують у його межах, виявлено, що переважна їх більшість є сільськогосподарськими.

Проаналізовано сучасні підходи до еколого-меліоративного моніторингу стану осушуваних земель. Вивчені процеси й основні режими формування і функціонування перезволожених і заболочених земель. Встановлені зміни родючості осушуваних заболочених і перезволожених земель (науковий керівник доц. М.М. Ладика, ініціативні).

Продовжується розробка природоохоронної системи контролю шкідливих та корисних комах, інтродукованих квітково-декоративних рослин закритого ґрунту. Розглянуто екологічні особливості утворення популяційної структури попелиць та кокцид, що становить загрозу для квітникарства та овочівництва закритого ґрунту. Охарактеризовані біологічні особливості морфотипів з популяцій зі статевим та безстатевим способами розмноження. Вивчено морфометричні зміни ознак на різних кормових рослинах. Розроблено алгоритм превентивної екологічно безпечної системи захисту рослин у закритому ґрунті від кокцидів.

Визначено видовий склад попелиць та кокцид у закритому ґрунті. Вивчено динаміку їх чисельності залежно від умов навколишнього середовища. Досліджено структуру популяції в сезонній залежності. Удосконалено методи виявлення та розроблено шкали для візуальної оцінки ступенів заселення та пошкодження рослин шкідником. Досліджено динаміку розвитку популяції за наявності різних видів і різної чисельності ентомофагів (науковий керівник доц. О.О. Сикало, ініціативна).

Тривають дослідження щодо обґрунтування концепції створення урбофітоценозів з підвищеною стійкістю до біотичних та абіотичних чинників. Теоретично обґрунтовано, що створення сталих урбофітоценозів з підвищеною стійкістю до біотичних та абіотичних чинників має важливе природоохоронне та економічне значення за рахунок обмеження застосування технологічних матеріалів, включаючи засоби захисту рослин хімічного походження.

Встановлена ступінь стійкості до біотичних чинників 63 видів квіткових рослин, що мають різні строки цвітіння та є перспективними при формуванні сталих урбофітоценозів.

За результатами досліджень опубліковано 1 монографію, 2 статті у фахових виданнях, 8 тез наукових доповідей на міжнародних та 2 українських конференціях, 1 наукові рекомендації, отримано 11 патентів на корисну модель, захищено 3 магістерські роботи(науковий керівник доц. С.М. Вигера, д/б № 110/549-пр).

Досліджено вплив інсектициду «Пленум» (піметрозин) на просторову орієнтацію медоносної бджоли. Інсектицид Пленум 50 WG, ВГ з нормою витрат 0,25 кг/га негативно

впливає на просторову орієнтацію медоносної бджоли, зокрема на її здатність повертатися у вулик після відвідування оброблених інсектицидом рослин (науковий керівник канд. с.-г. наук Р. Яковлєв, г/д).

Завершено розробку високоефективних біопрепаратів з нематицидними і ентомопатогенними властивостями на основі метаболітів ґрунтових стрептоміцетів.

Розроблені біотехнологічні методи створення і виробництва біопрепаратів. Проведені цикли культивування продуцентів роду Streptomyces у лабораторних умовах. Визначені параметри виробничого циклу для отримання цільового продукту – мікробних метаболітів, які є основою біологічних препаратів. Створено 4 композиційні біопрепарати на основі метаболітів ґрунтових стрептоміцетів з біозахисними і імунопротекторними властивостями. Проведено випробування розробленого продукту у рослинництві на культурах огірка, картоплі, яблуні, суниці та озимого ріпаку. Підтверджено високі антинематодні, ентомопатогенні і фітостимулюючі властивості комплексних препаратів.

Опубліковано 2 монографії, 1 навчальний посібник, 27 статей, 32 тези доповідей на міжнародних конференціях, одержано 9 патентів, 4 авторські свідоцтва, подано заявки на 8 патентів та 4 авторські свідоцтва, захищено 1 докторську дисертацію, 5 магістерських робіт.

Наукові розробки за результатами НДР впроваджені у ПП «Виробничо-комерційна фірма «Імторгсервіс» (науковий керівник доц. А.Г. Бабич, д/б № 110/3-нтр).

У рамках ініціативної тематики започатковано наукове обґрунтування контролю чисельності кліщів на декоративних культурах урбофітоценозів. Визначено видовий склад кліщів-шкідників на інтродукованих хвойних рослинах Ботанічного саду ім. акад. О.В.Фоміна. Досліджено особливості живлення, кормову спеціалізацію і розвиток ялинового павутинного кліща, його плодючість і вплив абіотичних факторів на виживання. Встановлено сприйнятливість видів і форм хвойних рослин до цього виду (науковий керівник доц. Л.М. Бондарева, ініціативна).

Науковцями кафедри загальної екології та безпеки життєдіяльності започатковано розробку екологічного контролю впливу ксенобіотиків на агрофітоценози. Виявлено ксенобіотичні властивості гербіциду Зелек Супер, що може проявлятися в післядії цього препарату в сівозміні агроценозу. У системі «гербіцид-ґрунтове середовище-мікроорганізми» значно чутливішим показником виявилися міксоміцети порівняно педотрофами. Встановлено пряму залежність зростання чисельності міксоміцетів під дією гербіциду і фітотоксичністю ґрунтового середовища (науковий керівник доц. Л.І. Соломенко, ініціативна).

Продовжується розробка екологічно безпечної системи захисту лікарських рослин від хвороб. Вивчено технологію вирощування лікарських рослин. Проведено фенологічне спостереження за розвитком хвороб на культурах лікарських рослин. Вивчено стійкі сорти м’яти та нагідок до хвороб; вплив хвороб на якість сировини. Визначено ефективність застосування біопрепаратів у захисті лікарських рослин проти мікозів листя (науковий керівник доц. О. Башта, ініціативна).

Науково-дослідна робота НДІ рослинництва та ґрунтознавства спрямована на: створення вихідного матеріалу, його паспортизацію при селекції на адаптивність кукурудзи, ріпаків, пшениці м’якої та люцерни; трансформацію ґрунтів Лісостепу України та розробку новітньої концепції сталого землекористування; встановлення закономірностей адсорбції сумішей поверхнево-активних речовин з водних розчинів гідрофобними вуглецевими сорбентами, управління формуванням продуктивності польових культур за поліфункціональної дії хелатних нанодобрив; розвиток теоретико-методологічних основ лабораторного контролю для виробництва безпечної продукції рослинництва; вивчення лабільних органічних речовин як основи родючості чорноземів і продуктивності агроценозів.

Вченими кафедри рослинництва започатковані дослідження у напрямі управління формуванням продуктивності польових культур за поліфункціональної дії хелатних нанодобрив. Використання хелатних нанодобрив дозволило встановити їх ефективність у системі підживлення соняшнику, оскільки при цьому відбувається зміцнення стебла, покращання показників габітусу рослин; на 4,96% збільшується площа листової поверхні однієї рослини, на 15,9% зростає розмір кошика та на 8,54% – маса насіння з 1-го кошика. Урожайність соняшнику за внесення хелатних нанодобрив підвищується на 5,84%, вміст білка в насінні – на 1,92 %, жиру – на 1,63 %; загальний вихід олії – на 7,63%. За використання комплексу хелатних нанодобрив у системі підживлення пшениці ярої м'якої збільшується коефіцієнт продуктивного кущіння і кількість продуктивних пагонів на 3,31%, довжина колоса зростає на 10,19%, кількість зерен у колосі – на 15,05 %; маса зерна з колоса – на 12,4%; маса 1000 зерен – на 4,32%. Урожайність пшениці ярої м'якої за внесення комплексу нанохелатних мікродобрив підвищується на 12,17%; вміст білка в зерні – 6,85%; сирої клейковини – на 12,26%; формується зерно II класу якості. Використання хелатних нанодобрив у системі підживлення сої сприяє покращанню основних складових урожайності культури, зокрема на 6,92% підвищується висота рослин; на 6,35% - висота кріплення нижніх бобів; на 24,05% – кількість бобів на рослині; на 27,91% – кількість насінин у бобі; на 26,29% – маса насіння з однієї рослини та на 9,71% – маса 1000 насінин. Урожайність сої за внесення комплексу нанохелатних мікродобрив підвищується на 16,23%; вміст білка в зерні – на 8,29%; вміст жиру – на 9,67 % (науковий керівник проф. С.М. Каленська, д/б № 110/8-пр-2018).

Розпочато розробку технологічних прийомів реалізації потенціалу продуктивності тритикале дворучки в умовах Правобережного Лісостепу України. Встановлено особливості росту, розвитку та формування продуктивності рослин сорту-дворучки тритикале Підзимок харківський за різних строків сівби та підживлень азотними добривами. Виявлено, що пізнє відновлення весняної вегетації у 2018 р. не мало істотного впливу на формування будови колоса відносно 2017 р., але краще забезпечення рослин вологою в другу половину вегетації дозволило більш ефективно реалізувати потенціал колоса за рахунок збільшення маси 1000 зерен з колоса. Доведено, що сорт-дворучка Підзимок харківський характеризується високою пластичністю до погодних умов, доброю морозостійкістю та посухостійкістю.

Продовжені дослідження оптимізації технології вирощування сої в умовах Північно-Західного Полісся України. Виявлено особливості проростання насіння, росту і розвитку досліджуваних сортів сої різного строку дозрівання залежно від норми внесення мінеральних добрив. Встановлено, що ефективність вирощування сої залежить від ґрунтових умов, системи удобрення, продуктивності сортів та правильного дотримання всіх елементів технології (науковий керівник доц. Н.В.Новицька, ініціативні).

Тривають дослідження щодо наукового обґрунтування та розроблення системи енергоощадного екологічного землеробства в Лісостепу України. Встановлено вплив систем землеробства на агрофізичні показники родючості чорнозему типового та визначено типовість погодних умов.

Доведено, що щільність ґрунту та вміст продуктивної вологи істотно не відрізняються між дослідженими системами землеробства. Безполицеві обробітки ґрунту обумовили істотне збільшення запасів продуктивної вологи порівняно з диференційованим обробітком.

Встановлено математичну залежність динаміки запасів вуглецю гумусу в часі у вигляді системи диференціальних рівнянь з урахуванням частки трансформації органічних решток у процесі гумусоутворення. Створено математичну модель у вигляді лінійної залежності для практичного використання під час прогнозування та управління процесами гумусоутворення в орних чорноземах типових. На основі верифікації запропонованої моделі доведено високу справджуваність прогнозних розрахунків гумусного стану ґрунту.

Опубліковано 1 статтю, що входить до наукометричної бази даних, 4 статті у фахових виданнях України, захищено 6 магістерських робіт (науковий керівник д-р с.-г. наук О.А. Цюк, д/б № 110/547-пр).

На кафедрі ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикули завершені дослідження щодо трансформації ґрунтів Лісостепу України та розробки новітньої концепції сталого землекористування. Теоретично обґрунтовано доцільність використання технологічного нормативу для регламентації технологічного навантаження на ґрунти. Розроблено концептуальну математичну модель для опрацювання грунтоохоронних систем землеробства.

Виявлено, що науково обґрунтована сівозміна при помірних дозах мінеральних добрив і при внесенні вапнякових меліорантів із залишенням на полі побічної продукції, використанням сидератів гарантовано утримує агрофізичний стан ґрунтів від погіршення.

Розроблено проект Технологічного регламенту «Нормування технологічного навантаження на ґрунти в Україні для усунення умов їх деградації із застосуванням енергетичної оцінки дії систем сільськогосподарських машин та агрономічних заходів і технологій».

Результати НДР упроваджені у Панфильській дослідній станції ННЦ «Інститут землеробства НААН», ТОВ «Біотех ЛТД» та пройшли виробничу перевірку в ННЦ «Інститут землеробства НААН» та ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція».

Опубліковано 2 монографії, 10 статей, зроблено 3 доповіді на міжнародних конференціях, захищено 2 магістерські роботи (науковий керівник проф. С.Ю. Булигін, д/б 110/86-ф).

Тривають дослідження вмісту лабільних органічних речовин як основи родючості чорноземів і продуктивності агроценозів. Встановлено, що багаторічне застосування полицевої оранки зумовило зменшення даного вмісту гумусу як на варіанті без добрив, так із використанням органо-мінерального удобрення. Визначено вміст ЛОР та встановлено їх кореляційний зв’язок з урожайністю буряка цукрового – 0,71; дещо менший – 0,64 між вмістом гумусу та урожайністю.

Застосування плоскорізного обробітку забезпечило розширення співвідношення C:N, що свідчить про створення сприятливих умов для гуміфікації та сповільнення темпів мінералізації. За оранки співвідношення складало 7,91-8,25; за плоскорізного обробітку – 8,46-8,78.

Опубліковано 2 статі у журналах, що входять до наукометричних баз даних, 1 монографію, 3 статті у фахових виданнях, захищено 3 магістерські роботи (науковий керівник проф. А.Д. Балаєв, д/б № 110/104-ф).

Тривають дослідження особливостей біохімічного складу хмелепродуктів з метою оптимізації способів і режимів їх зберігання для ефективного використання в пивоварінні.

Встановлено, що шишки хмелю українських сортів, які використовуються у пивоварінні, відповідають вимогам ДСТУ 7067:2009 Хміль. Технічні умови. На відміну від гранул та екстрактів у шишковому хмелі простежується більше навантаження ефірної олії на 1 г α-кислот, що забезпечує отримання ароматнішого пива. У досліджуваних сортах хмелю вміст α-кислот коливався від 3,8 до 8,8 %. Найбільший вміст α-кислот виявлено у сорту хмелю Альта – 8,8 %.

Серед гранул цей показник максимальний у гранулах хмелю тип 90 гіркого сорту Геркулес – 13,6%. Гранули хмелю тип 90 вітчизняного виробництва вміщують весь комплекс необхідних для пивоваріння речовин і рівноцінні шишкам хмелю за якісними показниками вони відповідають вимогам ДСТУ 707028:2009. Гранули хмелю. Технічні умови. Встановлено, що вітчизняні гранули хмелю тип 90 гіркого сорту Альта мають вищий показник ароматичності порівняно з гранулами хмелю тип 90 закордонного виробництва гіркого сорту Геркулес. Гранули хмелю тип 45 закордонного виробництва збагачені вмістом α-кислот, у своєму складі вони містили меншу кількість ефірної олії

порівняно з шишками та гранулами хмелю тип 90, що пов'язано з технологією отримання гранул такого типу.

Встановлено, що етанольні та вуглекислотні екстракти мають концентрацію α-кислот до 50% і більше, що забезпечує переваги цих продуктів під час зберігання, транспортування та використання у пивоварінні. Але ці екстракти не мають у своєму складі поліфенольних сполук хмелю, необхідних для нормального здійснення процесу пивоваріння і одержання повноцінного пива. Вони вміщують незнану кількість ефірної олії, але недостатню для оптимального співвідношення з альфа-кислотами. Тому під час виготовлення пива доводиться додавати певну кількість шишкового або гранульованого хмелю.

За результатами досліджень опубліковано 2 статті у фахових виданнях та 5 тез доповідей на конференціях(науковий керівник доц. А.В. Бобер, ініціативна).

Завершені дослідження щодо удосконалення елементів технології зберігання та переробки плодоовочевої продукції для підвищення її біологічної цінності.

Здійснено оцінку коренеплодів моркви різних сортів та гібридів за господарсько-біологічними, біохімічними, органолептичними та технологічними показниками.

Досліджено зміни вмісту сухої речовини, сухої розчинної речовини, цукрів, каротину при сушінні та під час зберігання. Підібрано найпридатніші сорти моркви для тривалого зберігання та отримання біологічно цінної сушеної продукції (науковий керівник доц. О.В. Завадська, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики розпочато застосування нового методу імпульсної хронопотенціометрії для визначення марганцю у природних водах. Розроблено нове програмне забезпечення для імпульсної хронопотенціометрії, яке значно підвищило точність та чутливість вимірювання проби на межі 0,005 мкг/см^3 за рахунок використання сучасних досягнень мікропроцесорної техніки. Розроблена аналітична система дозволить хімікам-аналітикам значно підвищити продуктивність праці, надійність вимірювань.

Розробка електрохімічних параметрів та методики для визначення мікрокількостей селену у питній воді. Підібрано і апробовано оптимальні потенціали регенерації, концентрування та визначено оптимальні часові параметри електрохімічної інверсії для вимірювання концентрації 5 х 10^{-4} мг/дм^3. Підтверджено правильність розробленого методичного забезпечення з визначення вмісту селену методом ІХП. Застосовано спосіб гістограмної цифрової фільтрації хронопотенціометричних даних, що дозволило виконувати вимірювання концентрації токсичних елементів (науковий керівник канд. хім. наук В.М. Галімова, ініціативні).

У рамках ініціативної тематики започатковано використання фторидів лужних металів для синтезу складних фосфатних сполук. Встановлено можливості отримання подвійних фосфатів методом твердофазного синтезу в широкому інтервалі температур та співвідношень при використанні нітратів лужних металів.

Проведено дослідження по синтезу полікристалічних фосфатів лужних та перехідних металів, підібрані умови їх синтезу. Отримані фосфатні сполуки досліджено фізико-хімічними методами, встановлено їх склад та будову. Запропоновано використання фосфатних сполук як іонних провідників для електротехніки та промисловості(науковий керівник доц. Р.В. Лаврик, ініціативні).

У рамках ініціативної тематики «Фізико-хімічні властивості і деякі аспекти застосування карбоксилатів (на основі харчових кислот)» проведено дослідження цитратних комплексів германію та селену. За допомогою протонного магнітного резонансу підтверджено брутто-формулу цитратного комплексу ванадію. Детально проаналізовано наноаквацитрати купруму, застосовуючи модельні реакції та математичне моделювання за допомогою програмного забезпечення Cleanp.

У польових умовах досліджено ефективність застосування позакореневої обробки 1%-м розчином наноаквацитратів срібла і міді на фотосинтетичний апарат і

продуктивність рослин пшениці ярої за штучного ураження збудником блідо-зеленої карликовості пшениці Acholeplasma laidla wiivar, granulum штам 118.

Тривають дослідження щодо синтезу, структури і властивостей борвмісних сполук з полідентатними лігандами. Визначено строки та методику дослідження синтезованих сполук на дослідних ділянках тепличного комбінату ПГТ «Калинівка». Досліджено особливості розподілу мікроелементів у рослині в різні вегетаційні періоди її розвитку. Встановлено взаємозв'язок між ймовірністю надходження мікроелементів у рослини та коефіцієнтом їх накопичення в них. Здійснено аналіз декількох зразків ґрунту на вміст макро- і мікрокомпонентів (науковий керівник проф. В.І. Максін, ініціативні).

У рамках ініціативної тематики тривають дослідження щодо вивчення біологічних показників родючості ґрунту та продуктивності ланки сівозміни залежно від систем землеробства в Правобережному Лісостепу України. Теоретично та практично обґрунтовано вплив біологічної, екологічної та промислової систем землеробства на біологічні показники родючості ґрунту у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція». В полях культур ланки сівозміни досліджено фітотоксичність посівів, вміст гумусу, рухомих форм азоту, фосфору та калію, забур'яненість посівів.

Встановлено, що за промислової системи землеробства формується вищий урожай культур ланки сівозміни, проте суттєво знижується кількість мікроорганізмів у ґрунті, скорочується різноманітність їх еколого-трофічних груп, підвищується фітотоксичність. За біологічної системи землеробства висока забур'яненість посівів не дає можливості покращити ґрунтове середовище та досягти високої продуктивності культур. Перспективним варіантом є екологічна система, яка забезпечує оптимальне вирішення поставлених проблем та суттєво оздоровлює ґрунт.

Опубліковано 1 статтю у фаховому виданні, 6 тез доповідей; взято участь у 3 міжнародних та 3 всеукраїнських конференціях (науковий керівник доц. В.М.Рожко, ініціативна).

Триває розробка ефективної системи хімічного захисту зернових колосових культур, кукурудзи, сої від бур`янів при вирощуванні їх за технологією No-till.

Дано оцінку ефективності системи хімічного захисту посівів ячменю ярого від бур'янів при вирощуванні його за традиційною технологією No-till. Встановлено, що система No-till не призводить до суттєвого збільшення забур'яненості посівів ячменю ярого за умови застосування ефективної системи хімічного знищення бур'янів.

Урожайність ярого ячменю в системі землеробства No-till на 20,4% вище, ніж при традиційній системі землеробства.

Гербіцидна дія ґрунтових препаратів в умовах достатнього зволоження виявилася недостатньою для утримання посівів кукурудзи чистими від бур'янів протягом всього гербокритичного періоду даної культури.

В умовах Північного Лісостепу України сою в короткоротаційних сівозмінах доцільно вирощувати за системою No-till. Оптимальною системою захисту сої від бур'янів у системі землеробства No-till є Раундап – 3 л/га до сівби, Дуал голд – 1,6 л/га після сівби та бакова суміш післясходових гербіцидів Тіфен-s – 0,8 л/га + Флагман 2,0 л/га (науковий керівник доц. М.П. Косолап, ініціативні).

Науковцями кафедри овочівництва та закритого ґрунту продовжені дослідження щодо обґрунтування та розроблення технологій вирощування нових овочевих культур.

Вивчено ріст і розвиток нових видів овочевих культур: крес-салата, листкової гірчиці, руколи, кольрабі, тетрагонолобуса; встановлені строки сівби; досліджено взаємний вплив елементів технології вирощування.

Опубліковано 7 статей у фахових виданнях (науковий керівник доц. І.М. Бобось, ініціативна).

Завершено розробку алгоритмів оцінювання безпечності продукції сільського господарства на основі біоінформатики, біосенсорики та інструментальних методів

аналізу. Проведено пошук амінокислотних послідовностей цільових мішеней з *Toxoplasmagondii*: B1, SAG1, ROP18, GRA7. У результаті аналізу первинної вибірки за ключовими словами та на основі BlastP – пошуку цільових генів у *T. Gondii* було відібрано 675 АК послідовностей для подальшого дослідження.

Для виявлення значення відповідних мутацій у цільових білках проведено пошук експериментально підтверджених просторових структур білків. Проаналізовано 939 x-Ray структур, з них відібрано 4 структури, наявні для дослідження цільових білків IKZQ, IYNT. 4LV5, 4JRN.

Сформовано та підготовлено для подальшого збереження колекцію зразків сироваток крові різних видів тварин різного віку, статі та умов утримання.

Встановлено оптимальні способи орієнтації активних ділянок зв'язування речовин по відношенню до сенсорної плівки та підтверджено ефективність використання оксиду цинку як нового матеріалу для трансдюсерних поверхонь. Реалізовано алгоритм іммобілізації біологічних компонентів на поверхні ZnO наностержнів із застосуванням шару APTES-GA для ковалентного зв'язування і білка А для підвищення кількості адсорбованого антигену і та величину показника фотолюмінесценції.

Проведено маркетинговий аналіз мікотоксинів різного походження, цільових мішеней для ряду мікотоксинів: ochratoxin A, aflatoxin, fumonisin, deoxynivalenol, patulin, tentoxin. Дано оцінку вмісту мікотоксинів у зерні, відібраному у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» та господарствах Київської і Полтавської областей.

Здійснено пошук та аналіз гомологів цільових білків різного еволюційного походження. Проаналізовано екзон-інтронні структури та сконструйовані ПЛР-праймери для специфічних генів досліджуваних захворювань.

Результати НДР упроваджені у ТОВ «Агроконтакт» (м. Житомир), ТОВ «Гранд Віоньє Продакшн» (м. Київ), ПП «Дзвін» (Тернопільська обл.).

Опубліковано 5 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних, 10 статей у фахових виданнях України, одержано 1 патент України на корисну модель, лекційний курс «Біохімія», науково-методичні рекомендації щодо алгоритму оцінювання безпечності продукції рослинництва і тваринництва та діагностики хвороб тварин, захищено 1 кандидатську дисертацію (науковий керівник канд. біол. наук К.Є. Шаванова, д/б № 110/1м-пр).

Продовжуються дослідження у напрямі створення вихідного матеріалу, його паспортизації при селекції на адаптивність кукурудзи, ріпаків, пшениці м'якої та люцерни. При вивченні 104 сортів пшениці м'якої озимої високий рівень стійкості проявили 96% досліджуваних сортів. Показано, що відсоток високостійких сортів проти збудника септоріозу (ступінь ураження 1-5%) становить 82,7% та стійких (ступінь ураження 6-15%) – 17,3%. На провокаційному інфекційному фоні збудника борошнистої роси стійким виявився сорт Журавка одеська. Виділено сорти, ступінь ураження яких становив 10%, – Подолянка, Злука, Ластівка одеська, Романтика та Лісова Пісня.

На фітоучастку ВП НУБІП України «Агрономічна дослідна станція» серед 121 зразка пшениці озимої високу стійкість проти збудника борошнистої роси виявили 16 сортозразків, проти збудника бурої листкової іржі – 10 зразків; проти збудника септоріозу відносно стійкими були 14 зразків. Виділено 9 зразків пшениці озимої, які поєднують високу урожайність зерна та стійкість проти основних збудників хвороб. Це номери 26/б, 56/1, 40/б, 5, 6, 8, 1 ост, 99/с, 15/б. Вивчено 73 лінії та гібриди кукурудзи, виділено лінії з високою комбінаційною здатністю, які забезпечили урожайність зерна на рівні 9,0-10,0 т/га. Лінії FV 243, HLG 1238, 7, 500-2, IMG 1733, IMG 2246 максимальний рівень урожайності формували з тестером УкПг 104м при урожайності: 9,78; 8,82; 9,68; 9,06 та 10,27 т/га відповідно. Високу урожайність показали гібриди УкПг 104м* FV 243 –9,78т/га, УкПг 104м*500-2 – 9,68 т/га та УкПг 104м* IMG 1862 – 10,77 т/га.

Серед 60 автогамних зразків люцерни посівної виділили 15 з рівнем насіннєвої продуктивності від 24,17 г/м^2 до 35,63 г/м^2, у стандарту – 22,03 г/м^2.

Високу стійкість проти збудників хвороб ріпаку виявили сортозразки озимого-Сухецький, Ландар, Надія; ярого – Клітинний 8, 12, 14, 18, 19, 21, 3, 6, 10, 15. Сортозразок Сухецький планується до передачі на проведення Державної кваліфікаційної експертизи у 2019 році. Весь виділений вихідний матеріал буде проходити подальше вивчення для включення в селекційний процес створення нових високоурожайних сортів та гібридів пшениці озимої, ріпаків, кукурудзи та люцерни посівної.

За результатами досліджень опубліковано 12 статей у фахових виданнях, взято участь у роботі 4 міжнародних науково-практичних конференцій, підготовлено кандидатську дисертацію (науковий керівник доц. В.Л. Жемойда, д/б № 110/532-пр).

У рамках ініціативної тематики тривають дослідження щодо оптимізації живлення сільськогосподарських культур за ресурсоощадних технологій вирощування.

Досліджено динаміку зміни окремих параметрів поживного режиму ґрунту; визначено інтенсивність проходження окремих фізіологічних, біохімічних процесів, встановлено вміст макроелементів у рослинах кукурудзи, гороху протягом періоду вегетації. Вивчено вплив мінеральних добрив за прямої сівби на біометричні показники, урожайність культур і якість зерна (науковий керівник доц. Н.М. Бикіна, ініціативна).

Продовжується вивчення інноваційних методів діагностики живлення та агрохімічного забезпечення вирощування сільськогосподарських культур. Здійснено коригування мінерального живлення картоплі столової на фоні $N_{105}P_{75}K_{180}$. Найвищі показники урожайності картоплі столової отримані за поєднання традиційної ґрунтової діагностики з експрес-ґрунтовою діагностикою – 65,3 т/га.

Позакореневі підживлення монохелатами у фазах бутонізації та цвітіння, проведені з урахуванням результатів традиційної ґрунтової і функціональної листової діагностики, сприяли поліпшенню формування якості продукції: вміст сухої речовини – 20,5%, крохмалю – 14,0%, вміст нітратів – 45,9 мг/кг. Застосування РКД у складі $N_{120}P_{105}K_{180}$ обумовило формування найвищого рівня урожайності (4,70 т/га) і високих показників якості бульб картоплі порівняно з використанням амофосу (науковий керівник доц. Н.П. Бордюжа, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики «Управління родючістю лучно-чорноземного ґрунту та продуктивністю польової сівозміни в Правобережному Лісостепу» вивчено вплив різних видів добрив на агрохімічні показники ґрунту, процеси росту та розвитку рослин, урожай та якість культур на зерно просапної сівозміни (науковий керівник канд. с.-г. наук О.В. Грищенко).

Вченими кафедри загальної хімії розпочаті дослідження щодо закономірностей адсорбції сумішей поверхнево-активних речовин із водних розчинів гідрофобними вуглецевими сорбентами. Досліджено вплив міжмолекулярної взаємодії на поверхневі та об’ємні властивості водних розчинів бінарних сумішей нейонних ПАР (Тритонів Х-45, Х-100, Х-305) з аніонними ПАР – алкілсульфатами натрію та катіонними ПАР алкілпіридиній бромідами. Для цих сумішей простежується ефект синергізму компонентів суміші щодо поверхневої активності. Закономірності зміни поверхневої активності сумішей ПАР на межі поділу рідина-твердий сорбент із зростанням загальної концентрації ПАР у розчині корелюють з такими самими для системи рідина-повітря, але виражені сильніше. Поверхневі адсорбційні шари збагачені нейонними ПАР ТХ, а параметри міжмолекулярної взаємодії β^{σ} мають від’ємне значення, що вказує на підвищену взаємодію молекул ПАР в адсорбційній фазі. У рамках моделі фазового поділу з використанням підходу Рубіна-Розена розраховані склад змішаних адсорбційних шарів на непористому вуглецевому сорбенті та параметри взаємодії в адсорбційних шарах β^{σ}; проведено порівняння з аналогічними характеристиками в об’ємі розчину і на межі з повітрям.

Встановлено, що йонна складова суміші виявляє специфічний вплив на параметри міжмолекулярної взаємодії, термодинамічні характеристика формування поверхневого шару і величину адсорбції.

Опубліковано 5 статей у фахових виданнях (науковий керівник доц. О.Д. Кочкодан, д/б № 110/103-ф).

Тривають дослідження щодо оцінки токсичності наночасток металів методами біотестування. Показано, що розподіл наноаквацитратів перехідних металів залежить від базисного металу та його концентрації у воді. Встановлено, що органами, які найбільше акумулюють наноаквацитрати металів, є печінка і зябра, найнижчі концентрації металів спостерігались у шкірі та м'язах риб.

За результатами досліджень опубліковано 2 статті у фахових виданнях; 1 статтю, що входить наукометричної бази Scopus, взято участь на 4 міжнародних та 2 всеукраїнських конференціях (науковий керівник О.О. Кравченко, ініціативна).

Завершені дослідження щодо вивчення фулеренів як інгібіторів окиснення органічних сполук. Вперше виявлено інгібування швидкості обриву ланцюгів ініційованого окиснення бензилового спирту екзоедральними фулеренами по пероксильних і алкільних радикалах.

Встановлено, що нанокарбонові кластерні сполуки дозволяють при введенні їх у мікрокількості (0,01-0,05% мас.) до складу моторних палив суттєво підвищити антиокислювальні та антизадирні властивості вуглеводневих та етанольних палив. За результатами досліджень опубліковано 11 статей у зарубіжних журналах, результати апробовано на 15 міжнародних конференціях (науковий керівник канд. хім. наук Р.С. Жила, ініціативна).

Продовжуються дослідження щодо використання нанофільтраційних методів для очищення водних розчинів від органічних сполук. Підібрано умови ефективного вилучення із водних розчинів барвника катіонного фіолетового, який є токсичною речовиною для живих організмів. Досліджено вплив добавок активованого вугілля АГ-3 на затримуючу здатність ультрафільтраційної мембрани УПМ-50 стосовно барвника катіонного фіолетового. Показано, що сполучення методу адсорбції та ультрафільтрації дозволяє істотно підвищити ефективність вилучення катіонних барвників із водних розчинів. Одержані результати можуть бути використані для удосконалення систем очищення стічних вод промислових підприємств та питної води (науковий керівник доц. О.Д. Кочкодан, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики «Практичні аспекти викладання хімії в аграрних вищих навчальних закладах» проаналізовано особливості використання курсу дистанційного навчання з фізичної та колоїдної хімії для студентів спеціальності «Харчові технології» в оболонці Moodle. Досліджено антирадикальну активність гідразонів з фенольними фрагментами. Встановлено, що гідразони активно взаємодіють зі стабільним радикалом дифенілпікрилгідразилом, тобто проявляють антирадикальну активність. Вивчено вплив розчинників на кінетику реакції. Визначено, що кінетичні параметри реакції істотно залежать від природи розчинника (науковий керівник д-р техн. наук Л.О. Нестерова, ініціативні).

У рамках ініціативної тематики «Фізико-хімічні методи аналізу природних об'єктів та засобів хімізації сільського господарства» досліджено процес хроматографічного розділення суміші поліциклічних ароматичних вуглеводнів, що містять ізомери з різною канцерогенною активністю. Встановлено оптимальні умови вимірювання вмісту чотирьох регламентованих в оліях та жировмісній продукції сполук: бензо(а)антрацену, хризену, бензо(а)пірену, бензо(б)флуорантену. Запропонована методика пройшла процедуру валідації, призначена для вимірювання вмісту нормованих в Україні та країнах ЄС поліциклічних ароматичних вуглеводнів (науковий керівник д-р техн. наук Л.О. Ковшун, ініціативна).

3.1.4.3. Технології та якість продукції тваринництва

Дослідження науковців Науково-дослідного інституту технологій та якості продукції тваринництва у звітному році були спрямовані на: наукове обґрунтування підвищення продуктивності тварин шляхом удосконалення амінокислотного складу раціонів; вивчення впливу кормових факторів на ефективність виробництва продукції тваринництва; розробку інноваційних підходів забезпечення мінерального живлення сільськогосподарських тварин; теоретичне обґрунтування нової концепції біологічної дії на організм тварин нейротропно-метаболічних сполук в поєднанні з мікроелементами нанобіотехнологічного походження тощо.

Науковцями кафедри годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д.Пшеничного у звітному році продовжуються наукові дослідження щодо розробки інноваційних підходів до забезпечення мінерального живлення сільськогосподарських тварин.

За результатами досліджень з'ясовано вплив різних джерел метіоніну та різних рівнів аргініну, гуанідиноцтової кислоти та валіну на продуктивність молодняку перепелів м'ясного напряму продуктивності, встановлено вплив різних рівнів метіоніну на продуктивність молодняку кролів м'ясного напряму продуктивності. Розширено дані відносно продуктивних показників перепелів та кролів за різного рівня вказаних амінокислот в комбікормах та встановлено оптимальне джерело метіоніну.

На основі результатів аналізу кормової сировини на вміст мікроелементів та науково-господарських експериментів на курчатах-бройлерах і каченятах, яких вирощують на, науковцями кафедри обґрунтовано найефективніше джерело мангану, цинку, феруму та купруму в комбікормах, що сприяє вирішенню задачі підвищення повноцінності годівлі та інтенсифікації вирощування молодняку сільськогосподарської птиці.

Проведені дослідження з встановлення оптимальних рівнів мангану, цинку, феруму та купруму у комбікормах для молодняку кролів м'ясного напряму продуктивності. Встановлено вплив згаданих вище мікроелементів на зміни живої маси та приростів, витрати кормів та показники забою.

Дослідженнями встановлено, що застосування в годівлі курчат-бройлерів комбікорму, який містив гліцинати мангану, цинку, феруму та купруму (75% від потреби), сприяє збільшенню їх маси тіла на 2,5% та підвищенню швидкості росту на 2,4%. Витрати корму на 1 кг приросту в курчат-бройлерів були на 1,1% нижче ніж аналогічний показник у молодняку контрольної групи.

Використання гліцинатів Mn, Zn, Fe, Cu у комбікормі для каченят, яких вирощують на м'ясо, сприяє порівняно із сульфатами покращанню їх продуктивних показників. Маса тіла таких каченят у 42-добовому віці збільшується на 1,6%, а конверсія корму у продуктивність на 1,0% ефективніша.

За результатами наукових досліджень опубліковано розділ монографії у закордонному виданні, 2 статті у фахових виданнях України та 2 статті у закордонному періодичному виданні, тези міжнародної науково-практичної конференції. Підготовлено матеріали для подачі заявок на отримання патентів України на корисну модель (науковий керівник проф. В.В. Отченашко, д/б № 110/534-пр).

Співробітниками кафедри продовжені дослідження з ініціативної тематики щодо вивчення впливу кормових факторів на ефективність виробництва продукції тваринництва.

Експериментально встановлено, що згодовування перепелам дріжджів EnzActive (*Saccharomyces cerevisiae* штам YAF 338) у складі комбікорму на рівні 50 мг/кг сприяло підвищенню несучості на початкову та середню несучку на 9,6% та 11,3% відповідно. Ця ж птиця мала і найвищу інтенсивність несучості, вона була вище на 8,2% ($p<0,05$), ніж у перепілок контрольної групи. Від них отримали і найбільшу кількість яєчної маси.

Згодовування комбікормів з вмістом 50 мг/кг пробіотичної добавки сприяло зниженню витрат корму на 10 яєць на 22,3% ($p<0,05$), на 1 кг яєчної маси вони витрачали менше корму, ніж несучки контролю на 22,7% ($p<0,05$).

Найвищий показник виводимості молодняку був у перепілок, що споживали комбікорм з пробіотичною добавкою EnzActive в кількості 50 мг/кг – 86,7%, що на 5,4% вище, ніж у контролі.

Перепілки, які споживали у складі комбікорму дріжджі EnzActive, мали більшу масу яйця. Найбільша маса жовтка спостерігалася у птиці, що споживала комбікорм з пробіотичною добавкою EnzActive в кількості 50 мг/кг – на 9,9% ($p<0,01$) більше, ніж у контролі. Птиця цієї групи мала на 16,4% ($p<0,01$) більшу масу шкаралупи, а індекс форми її яєць – на 1,8% відрізнявся від показника контролю.

Використання дріжджів активних сухих кормових у годівлі перепелів вірогідно не вплинуло на їх живу масу, збереженість, хімічний склад яєць та баланс Нітрогену.

Додавання до складу комбікорму дріжджів активних сухих кормових сприяло підвищенню перетравності органічної речовини кормів у цілому. Найвища перетравність органічної речовини протеїну, клітковини та БЕР спостерігалася у перепілок четвертої групи (50 мг/кг дріжджів). У той же час слід відзначити стійку тенденцію, що спостерігалася за перетравністю всіх поживних речовин. Так, при збільшенні концентрації пробіотичної добавки EnzActive в комбікормі до 200 мг/кг рівень перетравності починає знижуватись порівняно зі згодовуванням комбікормів 50 та 100 мг/кг.

Експериментально встановлено, що згодовування дійним коровам дріжджів EnzActive (*Saccharomyces cerevisiae* штам YAF 338) у складі добового раціону на рівні 10 г на голову за весь дослідний період сприяло підвищенню добового надою молока на 2,2 кг та збільшенню вмісту жиру і білка в молоці відповідно на 0,55 та 0,1%. У той же час вміст соматичних клітин у молоці тварин дослідної групи був на 17,6 менше у порівнянні з аналогічними показниками контрольної групи (науковий керівник доктор с.-г. наук, проф. М.Ю. Сичов, ініціативна).

Науковцями кафедри генетики, розведення та біотехнології тварин здійснювались наукові дослідження щодо теоретичного обґрунтування нової концепції біологічної дії на організм тварин нейротропно-метаболічних сполук в поєднанні з мікроелементами нанобіотехнологічного походження. Зокрема, були проведені досліди з вивчення концентраційних ефектів і первинних механізмів мембранотропного впливу глутамінату натрію та його композицій із харчовими кислотами та аквахелатами наночастинок міді в діапазоні фізіологічних концентрацій діючої речовини на структурно-функціональний стан ліпідного макрису клітинних мембран як складових безрецепторного шляху реалізації їх біологічної активності. У результаті проведених досліджень встановлено, що глутамінат натрію при взаємодії із ліпідною бішаровою мембраною виявляє низькоінтенсивний мембранотропний ефект впливу на її структуру. Суцинат натрію характеризується мембраностабілізуючим ефектом впливу, а сумісне застосування глутамінату та сукцинату натрію із авахелатами міді призводить до взаємного нівелювання мембранотропних ефектів впливу.

Визначено позитивний вплив препаратів Глютам 1М, Кватронан-Sеta наноаквахелату германію на імунологічні показники крові поросят-сисунів у постнатальний період. Досліджено ефективність стимуляції заплідненості корів після першого осіменіння комплексами нанокарбоксилатів та препарату Кватронан-Se. Встановлено, що найвищий рівень заплідненості був у тварин, яким на 10-12-ту добу статевого циклу підшкірно уводили препарат Кватронан-Se. Перевищення контролю становило 20,3% ($P<0,05$). Крім того, препарат та комплекси нанокарбосилатів мікроелементів в організмі піддослідних тварин впливають на концентрацію ферментів у їх крові.

Здійснено аналіз цитобіохімічних та імунологічних процесів за умов впливу Нановуліну з різними наноаквахелатами мікроелементів як індикаторів овуляції фолікулів та приживлення ембріонів у статевих шляхах самки (заплідненість, сервіс-період у корів та телиць; багатоплідність, великоплідність свиноматок) та механізм їх взаємодії з клітинними мембранами.

За результатами досліджень опубліковано 2 статті у фахових виданнях України, 1 статтю у фаховому зарубіжному виданні; отримано 4 патенти на винахід, 1 стаття (Scopus) знаходиться у друці, підготовлено 1 монографію; проведено захист 1 кандидатської дисертації (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. М.В. Себа, д/б № 110/61-ф).

Науковцями кафедри завершені дослідження з ініціативної тематики щодо видоспецифічності спонтанного та інтродукованого соматичного мутагенезу свійських тварин. Вивчено вплив імуногенів вірусу лейкемії у ВРХ на цитогенетичні параметри кісткового мозку лабораторних тварин в динаміці імуногенезу. Виявлено, що кожен препарат має свій специфічний ефект, що пов'язано з структурними відмінностями вірусу лейкемії у великої рогатої худоби. Метод цитогенетичних досліджень клітин кісткового мозку слід використовувати для оцінки безпечності та імуногенних властивостей препаратів ретровірусного походження. За результатами досліджень опубліковано 3 статті і 1 тезу доповідей. Завершені дослідження щодо впливу генів-кандидатів на господарсько цінні якості свині свійської. Проведені дослідження з аналізу генотипів свиней великої білої породи у господарствах Київської області. Встановлено, що репродуктивні якості свиней характеризуються низьким ступенем спадщини. Однією з причин цього є високий рівень поліморфізму в популяції свиней по всьому спектру генів. Полігенне успадкування репродуктивних якостей обумовлює складності у плані комплексного ефекту генотипів різних генів.

Використовуючи ПЛР-RFLP, вивчалися міжвидові особливості поліморфізму чотирьох генів, пов'язаних з репродуктивною функцією свиноматок валлійської та української м'ясних порід у МСП «Хонтарівка» у Харківській області: фолікулостимулюючий гормон рецептор (*FSHR*), коактиватор рецепторів ядерних стероїдних гормонів (*NCOA1*), рецептор естрогену1 (*ESR1*), рецептор пролактину (*PRLR*).

Проведено цитогенетичний аналіз свиноматок української м'ясної та уельської порід, встановлено зв'язки між рівнем лімфоцитів з мікроядрами та кількістю поросят, що народилися від свиней української м'ясної породи ($r = -0,54$, $p < 0,05$) та уельської породи ($r = -0.70$, $p < 0.01$). Спостерігали високі показники репродуктивної здатності у свиноматок з алелями *NCOA1A1, ESR1B, FSHRC, PRLRA* в генотипі.

Визначені особливості породополярного поліморфізму українських м'ясних та валлійських порід свиней відносно складних цито- і молекулярно-генетичних маркерів, які пов'язані з репродуктивними можливостями свиноматок. За результатами досліджень опубліковані 2 тези доповідей на 41 Європейському конгресі з цитопатології.

Продовжувались дослідження щодо моніторингу біологічного різноманіття птиці за молекулярно-генетичними маркерами. Досліджені генетичний поліморфізм породних груп качок Українська глиняста та Українська чорна білогруда спільно с Чжецзянською академією аграрних наук за 21 мікросателітним локусом. Ідентифіковано 206 алелів в української глинястої породної групи та 203 алеля в української чорної білогрудої породної групи. Встановлено, що мономорфним у досліджених популяціях виявився локус APH 10, крім того, локус SMO 7 був мономорфним лише для української глинястої породної групи, а SMO 13 – для української чорної білогрудої породної групи. За результатами досліджень опубліковано 8 статей та подано тези до друку на міжнародний генетичний конгрес (м. Амстердам, 28-29 січня 2019 р.); подано 2 статті у т.ч. 1 стаття – у Scopus (науковий керівник доц. С.О.Костенко, ініціативні).

Ще один напрям досліджень кафедри – «Формування господарсько-корисних ознак молочної худоби». Здійснено зоотехнічний облік великої рогатої худоби української червоно-рябої молочної породи дослідного господарства «Христинівське» Христиніського району Черкаської області.

За результатами аналізу молочної продуктивності 185 корів за першу лактацію встановлено, що у первісток господарства підвищення рівня надою супроводжується зростанням відновлювального, сервіс- і міжотельного періодів і зменшенням коефіцієнта відтворної здатності. При збільшенні надою на 1000 кг тривалість сервіс- і міжотельного періодів збільшується в середньому на 19 днів. Коефіцієнт відтворної здатності зменшується на 0,12. Встановлено, що менша кількість осіменінь знадобилася для запліднення первісток з надоєм від 4000 до 5000 кг, тоді як у корів з надоєм більше 7000 кг індекс осіменіння склав 3,33.

Основним критерієм добору поголів'я телиць парувального віку для осіменіння є їх розвиток за живою масою, оскільки молочна продуктивність менше залежить від віку, ніж від того, чи закінчився їх розвиток до моменту запліднення. Вік першого осіменіння, який характеризує скороспілість корів, при підвищенні надою на 1000 кг збільшується в середньому на 30 днів.

Найвищою молочною продуктивністю характеризувались корови з живою масою 390-400 кг, якої телиці стада «Христинівське» досягають у віці 23-24 місяці. Встановлено, що спосіб утримання і стан вирощування молодняку в господарстві є причинами досить пізнього віку першого осіменіння та затримки реалізації їх генетичного потенціалу за молочною продуктивністю(науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. Т.В. Литвиненко, ініціативна).

Науковцями кафедри біології тварин досліджувались шляхи надходження, механізми впливу та розроблялись способи попередження негативного впливу ксенобіотиків на організм риб.

У звітному році дослідження були спрямовані на вивчення впливу різних концентрацій нандролону та альбендазолу у воді на загальний вміст та фракційний склад білків плазми крові риб. Експериментально встановлено, що за незначного вмісту нандролону та альбендазолу у воді акваріумів та нетривалій експозиції коропів, не зважаючи на різні механізми їх впливу на організм, білковий спектр плазми крові та загальний вміст білків залишаються без змін, що свідчить про здатність риб адаптуватись до дії цих ксенобіотиків. Високі концентрації даних ксенобіотиків у воді акваріума, зокрема, навіть за нетривалого перебування риб, змінюють значною мірою фракційний склад білків плазми крові дворічок коропа: нандролон підвищує, а альбендазол знижує вміст цілого ряду білків високо- та низькомолекулярних фракцій.

Вивчення впливу нандролону та альбендазолу на вміст окремих класів імуноглобулінів, показники резистентності організму риб дасть можливість поглибити розуміння механізмів їх адаптації до дії ксенобіотиків антропогенного походження та доповнити екологічну характеристику водойм рибогосподарського призначення (науковий керівник доц. І.М. Курбатова, ініціативна).

Науковцями кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві продовжувались дослідження у напрямі розробки ресурсозберігаючих технологічних прийомів відтворення сільськогосподарської птиці в умовах сучасного виробництва продукції птахівництва.

Проведена комплексна оцінка якісних показників інкубаційних яєць курей сучасних спеціалізованих кросів, визначено вплив генотипових і паратипових факторів на їх рівень, варіацію ознак, визначено зв'язок морфологічних показників інкубаційних яєць з рівнем їх інкубаційних якостей. На основі встановлених особливостей морфологічних ознак інкубаційних яєць курей кросу «Кобб-500» різного віку запропоновано шляхи удосконалення технологічного процесу їх інкубації – проведення передінкубаційного

сортування яєць за масою (сприяє підвищенню виводимості яєць на 0,3-6,6%, виводу молодняку – на 0,2-0,9%), коригування температурного режиму інкубації яєць масою понад 70 г (обумовлює до підвищення рівня виводимості яєць на 0,7–2,1%, виводу молодняку – до 0,7%, синхронізації виводу молодняку, поліпшенню його якості та результатів вирощування). За результатами досліджень представлена до захисту дисертаційна робота (науковий керівник проф. Н.П. Прокопенко, ініціативна).

Науковцями кафедри конярства і бджільництва продовжувались дослідження молочної продуктивності кобил новоолександрівської ваговозної породи (науковий керівник кандидат с.-г. наук, проф. Б.М. Гопка, ініціативна).

Проводилось обгрунтування технології виробництва біологічно активних продуктів за умов комплексного використання бджолиних сімей.

Вивчено трутневий гомогенат, отриманий від різновікового розплоду української породи бджіл, на вміст жирних кислот. Встановлено, що трутневий гомогенат, отриманий від личинок різного віку, відрізняється за вмістом жирних кислот. Так, гомогенати молодшого віку виявлено в кількості 22, два з яких не ідентифіковані; також виявлено ізопальмітинову кислоту, тоді як в продукті, отриманого від личинок старшого віку, вона відсутня. В трутневому гомогенаті, сировиною якого були личинки 7-8-добового віку, загальна кількість жирних кислот становить 20, серед яких знайдено гексадекадеїнову кислоту, якої нема в гомогенаті з 5-6-добових личинок. Отримані результати дослідження мають практичну цінність, оскільки врахування віку личинок при відборі їх для виробництва гомогенату дає можливість отримати один продукт, але з різним вмістом біологічно активних речовин (науковий керівник доц. О.М.Лосєв).

На кафедрі аквакультури продовжувалась розробка сучасних способів підвищення продуктивності та якості продукції цінних об’єктів аквакультури.

За результатами проведених досліджень щодо ефективності використання комбікормів, до складу яких входить мікродобавка «гумат натрію», при вирощуванні цьоголітків стерляді встановлено, що кормова добавка «гумат натрію» у концентрації 60 мг/кг комбікорму позитивно вплинула на швидкість росту цьоголітків стерляді при її вирощуванні у сітчастих садках. За величиною індивідуального приросту і швидкістю набору маси тіла риби варіанта «Дослід-1» перевищили риб варіанта «Контроль» на 8,6 і 5,3%, відповідно. Проте, в експерименті не відмічено достовірного впливу кормової добавки «гумат натрію» на величину виживаності риб, а також позитивного впливу на ефективність використання комбікорму. Різниця у величині кормового коефіцієнта між варіантами «Контроль» і «Дослід-1» становила лише 2% на користь контрольного варіанта. Додавання гумату натрію у концентрації 120 мг/кг комбікорму не дало очікуваного результату у вигляді зростання величин рибоводних показників (науковий керівник доц. В.О. Коваленко, ініціативна).

На кафедрі гідробіології та іхтіології започатковані дослідження з ініціативної тематики «Екологічні закономірності перебігу метаболічних процесів в онтогенезі та в різні періоди річного циклу прісноводних риб» (науковий керівник проф. М.Ю. Євтушенко, ініціативна).

Науковцями кафедри продовжена робота з розробки науково-біологічних обґрунтувань і режимів рибогосподарської експлуатації водойм у різних регіонах України. Зокрема, розроблено науково-біологічне обґрунтування і режим рибогосподарської експлуатації: ставу площею 6,6879 га за межами села Лобачів Володарського району Київської області; Білоцерківського верхнього водосховища, розташованого у басейні річки Рось на території Білоцерківського району Київської області; верхньої частини Дністровського лиману, розташованого у басейні річки Дністер Одеській області; Петриківського водосховища, розташованого на р. Згар (у басейні річки Південний Буг) біля с. Петрик Літинського району Вінницької області; ставу площею 15,465 га в межах села Мала Супоївка Згурівського району Київської області; водосховища, що знаходиться

в адміністративних межах Курахівської міської ради Мар'їнського району Донецької області; водойм, розташованих на території Пулинської селищної ради Житомирської області, в околиці с. Шпендівка Кагарлицького району Київської області та в межах смт Рокитне Рокитнянського району Київської області; Дмитренківського водосховища Гайсинського району Вінницької області; Білоцерківського нижнього водосховища площею 71 га, що знаходиться в с. Шкарівка Білоцерківського району Київської області.

Крім того, науковцями кафедри розроблено науково-біологічне обґрунтування вилову рослиноїдних риб у період весняної заборони вилову риби згідно «Режиму СТРГ Катлабух 2009-2019 рр.»,затвердженого Держкомрибгоспом 30.11.2009 р. (науковий керівник доц. П.Г.Шевченко, г/д №№123-11н, 139-25н, 163-45н, 184-66н, 311-125н, 301-119н, 2306/1-412-165н, 403-164н, 416-221н, 508-26н, 484-242н, 592-326н).

Співробітниками кафедри біології розроблена рибогосподарська характеристика (стан іхтіофауни, гідрохімічний склад, фітопланктон, зоопланктон, бентос) ділянки р. Тетерів в м. Коростишів, Коростишівського району Житомирської області. Проведені дослідження іхтіофауни р. Білий Черемош і р. Сарата в районі гідроелектростанцій, виявлено вплив гідроелектростанцій на стан їх рибних ресурсів та розроблено «Науково-біологічне обґрунтування з організації комплексного використання літувальних ставків» (науковий керівник проф. М.І.Сахацький, г/д №№СЕ-9/18 359 162н, 7-15/18 351 161н, 411-66н).

Зусилля вчених факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК спрямовані на проведення прикладних наукових та науково-технічних розробок в області новітніх наукоємних технологій на основі прогнозування хімічних модифікацій харчових нутрієнтів, вивчення сучасного хімічного складу сільськогосподарської сировини та його змін в процесі перероблення сировини та виготовлення харчових продуктів; обґрунтування технологічних параметрів виробництва, розроблення нормативних і технологічних документів для забезпечення промислового виробництва харчових продуктів.

Продовжуються дослідження щодо створення комплексу технологій виробництва продуктів для дитячого і дієтичного харчування. Розроблені технологічні рішення попереднього оброблення сировини для забезпечення механічного, термічного та хімічного щадіння організму дитини; встановлені оптимальні концентрації біоактивних нутрієнтів при виробництві консервів для дитячого харчування; розроблено асортимент безглютенових продуктів та технології їх виробництва; визначено хімічний, мінеральний, амінокислотний, жирнокислотний та вітамінний склад у розроблених дитячих стравах; проведена оцінка харчової, біологічної та енергетичної цінності, біологічної ефективності у розроблених дитячих стравах.

Розроблені технологічні та медико-біологічні вимоги до нових продуктів. Опубліковано 5 наукових статей у фахових виданнях; 1 монографію; захищено 1 кандидатську дисертацію та 3 магістерські роботи.

Наукові розробки презентувались на XXIX Міжнародній агропромисловій виставці «АГРО-2018», одержано Золоту медаль у номінації «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», назва розробки «Розроблення та впровадження комплексу технологій виробництва продуктів для дитячого харчування» (науковий керівник канд. техн. наук Н.В. Голембовська, д/б № 110/4м-пр).

Продовжується вивчення наукових основ створення комплексу технологій поглибленої переробки рибної сировини внутрішніх водойм України.

Розроблено рецептурний склад пресервів із прісноводної риби і пряно-ароматичних коренеплодів із використанням методу математичного моделювання згідно з критеріями оптимізації певних інгредієнтів: незамінних амінокислот, насичених, мононенасичених, поліненасичених жирних кислот (ω_3, ω_6), мінеральних (кальцію, магнію, марганцю та

заліза) і вітамінів B_2, B_6. Сформовано рецептурний склад пресервів із 70 % соленого напівфабрикату риби, 4% пряно-ароматичних коренеплодів та 26 % заливки.

На основі результатів проведених теоретичних і експериментальних досліджень розроблені та апробовані сучасні технології одержання харчових продуктів різних асортиментних груп: рибних формованих напівфабрикатів – котлети з додаванням насіння льону та чіа, котлети з додаванням ламінарії, пельменів рибних морожених з кальмаром та ламінарією, паштетів з перепелиними яйцями, рибних паличок з журавлиною та ягодами годжі.

Теоретично обґрунтовано й експериментально підтверджено доцільність і ефективність використання ікри та м'яса прісноводних видів риб, ікри морської риби та рослинної сировини в технології рибних паст підвищеної біологічної цінності; визначено оптимальні параметри способів попередньої підготовки ікри прісноводних риб, що зумовлюють необхідну структуру, якість та безпечність готової продукції; збалансовано склад полікомпонентних рибних паст, на основі ікри, м’яса прісноводних риб, ікри морської риби та рослинної сировини за вмістом незамінних амінокислот (НА), насичених (НЖК), мононенасичених (МНЖК), поліненасичених жирних кислот (ПНЖК), у т.ч. ПНЖК родини ω_3 і ω_6, заліза, йоду, селену; удосконалено технологію полікомпонентних рибних паст на основі ікри, м’яса прісноводних риб, ікри морської риби та рослинної сировини.

Удосконалено технологічну схему виробництва рибних паст на основі ікри, м’яса прісноводних риб, ікри морської риби та рослинної сировини. Визначено харчову цінність паст за комплексом органолептичних, фізико-хімічних, біохімічних, мікробіологічних показників та їх зміни упродовж зберігання. Розроблено проекти ТУ та ТІ на виробництво рибних паст із м'яса прісноводних риб, ікри морської риби та рослинної сировини.

Опубліковано 10 наукових статей у фахових виданнях, 1 статтю у журналі, яка індексується у наукометричній базі даних SCOPUS; 3 монографії, у тому числі 1 монографія в міжнародному виданні Європейського Союзу, отримано 6 патентів на корисну модель; захищено 1 кандидатську дисертацію, 5 магістерських робіт, розроблено та затверджено 3 ТУ України (науковий керівник д-р біол. наук Л.П. Дерев’янко, д/б № 110/533-пр).

Започатковано вивчення наукових основ створення комплексу технологій виробництва дієтичних комбінованих м'ясо-рослинних продуктів з радіозахисними властивостями тривалого терміну зберігання. Обґрунтовано вибір функціональних компонентів рецептури м'ясо-рослинних консервів, досліджено вплив препарату «Еламін» та розчинних харчових волокон на властивості модельних зразків систем. Проведено комплексні дослідження якості й безпечності готової продукції та їх динаміки змін в процесі зберігання.

На основі отриманих даних вдосконалено технологію виробництва м'ясо-рослинних консервів з використанням біологічно-активних добавок («Еламін»), рослинної сировини (крупа гречана, рис, квасоля та нут), м'ясної сировини (м'ясо курей, індиків, качок, баранини). Запропонований спосіб дозволяє отримати високоякісний продукт функціонального спрямування з підвищеною біологічною та енергетичною цінністю.

Розроблені технології виробництва дієтичних комбінованих м'ясо-рослинних продуктів з радіозахисними властивостями тривалого терміну зберігання та створено асортимент дієтичних консервів: «Квасоля з м’ясом курки та еламіном», «Горох з м’ясом курки та еламіном», «Соя з м’ясом курки та еламіном», «Каша гречана з м’ясом курки та еламіном», «Каша вівсяна з м’ясом курки та еламіном», «Каша рисова з м’ясом курки та еламіном». За результатами експериментальних досліджень підготовлені і затверджені технологічні інструкції на виготовлення нових м'ясних продуктів; опубліковано 18 наукових статей, у т.ч. у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних SCOPUS – 2; тез доповідей – 7; одержано патентів на корисну модель – 7; видано

2 навчальні посібники.

Результати експериментальних досліджень презентувались на Міжнародній виставці «Агро-2018», нагороджені Золотою медаллю у номінації «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва» (науковий керівник проф. Л.В. Баль-Прилипко, д/б № 110/1-пр-2018).

3.1.4.4. Здоров'я тварин

Вчені Науково-дослідного інституту здоров'я тварин у звітному році продовжували дослідження у напрямі забезпечення ветеринарно-санітарного благополуччя в Україні.

Науковцями кафедри фізіології, патофізіології та імунології тварин розпочато роботу у напрямі розробки нових способів стимуляції процесів відновлення ушкоджених тканин опорно-рухового апарату домашніх тварин методами клітинної терапії. Досліджено вплив фактора росту фібробластів, інсуліноподібного фактора росту, гормону росту та Biolaminin 521 LN на проліферативну активність стовбурових клітин кота та їх генетичну стабільність; проліферативну активність стовбурових клітин кісткового мозку кота у культурі залежно від культурального середовища; досліджено *in vitro* морфологічні особливості, співвідношення ядра і цитоплазми, проліферативну активність, життєздатність та стійкість до апоптозу мезенхімальних стовбурових клітин лабораторних мишей, отриманих з кісткового мозку, залежно від пасажу. Встановлені зміни в тимусі та селезінці лабораторних тварин (мишей) за впливу алогенних мезенхімальних стовбурових клітин; вплив алогенних мезенхімальних стовбурових клітин, отриманих з кісткового мозку та жирової тканини, на біохімічні параметри крові мишей лінії C57Bl/6; зміни синовіальної рідини та морфологічні зміни в тканинах колінного суглобу кролів за експериментального остеоартрозу. Досліджено рентгенологічні зміни у кістці кроля за її експериментального ушкодження на фоні введення алогених мезенхімальних стовбурових клітин у яремну вену. Після введення алогенних мезенхімальних стовбурових клітин в яремну вену активізуються процеси регенерації та консолідації кісткової тканини, що розпочинаються з періостальної мозолі, що свідчить про міграцію клітин у місце нанесення дефекту.

За результатами досліджень опубліковано 6 статей у фахових виданнях України, 1 статтю у журналі, що індексується у наукометричній базі дані Scopus, 3 тези доповідей; отримано 1 патент на корисну модель; взято участь у 2 міжнародних конференціях (науковий керівник проф. А.Й. Мазуркевич, д/б № 110/3-пр-2018).

Співробітниками кафедри продовженідослідження особливостей кортико-вегетативних механізмів регуляції впливу наноаквахелатів біогенних елементів на організм тварин. Розроблено комплексний препарат, до складу якого входять цитрати біогенних металів магнію (5000 мг/л), цинку (500 мг/л), германію (1 мг/л) та церію (1 мг/л), виготовлених з використанням нанотехнологій. Доведено, що випоювання тваринам по 10 мл на добу (Mg у дозі 50 мг/добу, Zn – 5 мг/добу, Ge та Ce – по 0,01 мг/добу) даного нанокомплексу сприяє корекції інтенсивності пероксидного окиснення ліпідів та активності системи антиоксидантного захисту організму корів різних типів вищої нервової діяльності. Введення нанопрепарату біогенних металів спричиняє зниження впливу технологічного подразника на активність глутатіонпероксидази, супероксиддисмутази та каталази у еритроцитах свиней. У тварин, яким задавали нанопрепарат біогенних металів, залежно від типу вищої нервової діяльності відмічали підвищення активності глутатіонпероксидази в крові на 5,0-7,5%.

Доведено вплив типів вищої нервової діяльності на активність системи антиоксидантного захисту та інтенсивність пероксидного окиснення ліпідів в організмі корів. Доведено тісний взаємозв'язок типів вищої нервової діяльності з інтенсивністю пероксидації ліпідів. Встановлено вплив кортикальних регуляторних механізмів на

активність системи антиоксидантного захисту (баланс ферментативної і неферментативної ланок), рівень утворення та знешкодження продуктів пероксидації ліпідів.
Вперше доведено тісний взаємозв'язок динаміки інтенсивності пероксидного окиснення ліпідів та активності системи антиоксидантного захисту із силою, врівноваженістю та рухливістю нервових процесів у корі півкуль головного мозку корів.

Вперше досліджено взаємозв'язок сили, врівноваженості та рухливості нервових процесів у корі півкуль головного мозку корів із вмістом магнію, цинку, феруму, кальцію та фосфору.

За результатами дослідження опубліковано 2 статті в журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, 7 статей у фахових виданнях, 5 тез доповідей, 1 монографію; отримано 1 патент України на корисну модель та подано 2 заявки на отримання патенту України на корисну модель (науковий керівник проф. В.І. Карповський, д/б № 110/93-ф).

На кафедрі анатомії тварин ім. акад. В.Г.Касьяненка завершені дослідження у напрямі розробки наукових основ біоморфології органів локомоції птахів. Досліджені біоморфологічні особливості органів локомоції представників різних рядів класу птахів. Наведено теоретичне узагальнення результатів дослідження локомоторного апарату птахів, які характеризуються різними типами, швидкістю, тривалістю польоту, локомоцією тазових кінцівок, що дозволяє провести аналіз концептуальних положень не лише його філогенезу, але й процесів диференціації та трансформації його м'язово-скелетних компонентів.

Результати НДР використовуються у навчальному процесі при вивченні дисципліни «Анатомія тварин» у НУБіП України, Житомирському національному агроекологічному університеті та Дніпропетровському аграрному університеті.

Основні результати досліджень викладені в 64 друкованих працях: з них 32 статті у фахових виданнях України, 11 – у зарубіжних виданнях, 3 – у журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, 18 публікацій у матеріалах конгресів, з'їздів та конференцій (науковий керівник проф. О.П. Мельник, д/б № 110/63-ф).

Також на кафедрі продовжується вивчення питання внеску ветеринарних лікарів у світову науку та практику. На основі аналізу архівних документів проведені дослідження щодо діяльності ветеринарних лікарів Вінничини на початку XX століття та їх внеску у світову науку та практику(науковий керівник доц. М.М. Стегней, ініціативна).

Науковцями кафедри гігієни та санітарії ім. А.К. Скороходька продовжено наукове обґрунтування технології виробництва органічної продукції птахівництва на основі застосування сучасних еконутрієнтів та нутріцевтиків. Проведено експеримент та здійснено аналіз санітарно-гігієнічного супроводу технології утримання та годівлі птиці м'ясо-яєчної породи за органічного вирощування.

Вперше розроблено та випробувано in vitro та in vivo сануючий засіб на основі наночастинок срібла та молочної кислоти. Охарактеризовано його вплив на мікрофлору кишечника птиці для підвищення збереженості і продуктивності. Теоретично обґрунтовано та експериментально доведено доцільність застосування дезінфікуючого засобу для санації системи водопостачання та запобігання дисбактеріозом курчат.

Оцінено бактерицидну, фунгіцидну дію препарату та його вплив на організм птиці. Досліджено його вплив на якість та безпечність отриманої продукції, зокрема щодо кумулювання срібла в організмі птиці. Успішно профілактовано захворювання інфекційної етіології. Результатом застосування сануючого засобу на основі наночастинок срібла та молочної кислоти є краща збереженість курчат та більші прирости живої маси порівняно з контролем.

Одержані результати дозволяють рекомендувати сануючий засіб на основі наночастинок срібла та молочної кислоти для використання в органічному птахівництві з метою профілактики захворювань травного каналу та покращання збереженості курчат.

За результатами досліджень опубліковано 6 статей у фахових виданнях України; 1 статтю у журналі, що входить до наукометричної бази даних Scopus; 1 статтю у журналі, що входить до наукометричної бази даних Web of Science, 15 тез доповідей; підготовлені науково-практичні рекомендації; зроблено 10 виступів на конференціях (науковий керівник проф. Д.А. Засєкін, д/б № 110/545-пр).

На кафедрі біохімії і фізіології тварин ім. акад. М.Ф.Гулого продовжено вивчення молекулярних механізмів регуляції метаболічних процесів та продуктивних функцій організму тварин. Результати комплексних молекулярно-біологічних досліджень свідчать про мембранотропний, антиоксидантний, протизапальний, протиатерогенний і жовчогінний ефект дії фосфоліпідів молока у формі 1%-го ліпосомального розчину БАД «FLP-MD» за гепатота ентеропатології тварин. Окремі коригувальні властивості встановленій у відношенні ентеросорбентів при ентеропатології телят, що пришвидшує їх одужання та запобігає розвитку ускладнень. Визначено особливості структурних змін внутрішньоклітинних мембран печінки та міокарда, особливості про-антиоксидантної рівноваги при переведенні лабораторних тварин і риби у стан штучного гіпобіозу чи анестезії. Так, перебування тварин у стані штучного гіпобіозу сприяє зменшенню негативного впливу стрес-чинників на організм, що може бути альтернативою анестезії при проведенні оперативних втручань. Рекомендується впроваджувати на виробництві лікувально-профілактичні та реабілітаційні заходи із використанням відновлюючої (клітинної) терапії, яка є елементом ендоекологічної технології вирощування продуктивних тварин.

За результатами виконання НДР опубліковано 3 монографії, 1 підручник; 8 статей (3 – в журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, з них 2 – h>0,4), 14 тез доповідей; підготовлені 1 науково-практичні рекомендації, захищено 2 кандидатські дисертації; отримано 1 патент, 4 авторські свідоцтва; отримано 2 премії імені С.З. Гжицького (науковий керівник проф. В.А. Томчук, д/б № 110/94-ф).

Науковими співробітниками кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка продовжені дослідження у напрямі вивчення топографії, розвитку і будови імунних утворень органів травлення ссавців. Встановлені особливості морфології лімфоїдного дивертикула клубової кишки і чревоподібного відростка сліпої кишки свійського кроля, визначені їх морфометричні показники та особливості мікроскопічної будови. Встановлено відносну площу лімфоїдної тканини у слизовій оболонці цих утворень.

Тривають дослідження щодо вивчення морфології, кровопостачання і іннервації органів кровотворення та імунного захисту птахів у постнатальному періоді онтогенезу. Встановлено топографію та особливості морфології стравохідного мигдалика й імунних утворень шлунку свійської та окремих видів диких статевозрілих птахів, стравохідного мигдалика на ранніх етапах постнатального періоду онтогенезу свійської качки (науковий керівник проф. В.Т. Хомич, ініціативні).

На кафедрі терапії і клінічної діагностики продовжується вивчення ролі колострального імунітету в системі профілактики розладів травлення у новонароджених телят. Досліджені клінічні показники новонароджених телят у динаміці – від народження до 24-годинного віку. Показано, що застосування новонародженим телятам з молозивом препарату «Мембраностабіл» запобігає розвитку диспепсії (тварини активні, ознак діареї не спостерігається, кал сформований, жовтого кольору з коричневим відтінком) (науковий керівник доц. С.І. Голопура, ініціативна).

Ще один напрям досліджень – вивчення механізмів формування колострального імунітету у тварин, їх порушення та розробка засобів корекції. Представлені результати застосування експериментального ліпосомального макрокапсулярного препарату на основі соєвого лецитину для корекції показників вмісту загального білка та альбумінів у сироватці крові новонароджених телят у період формування колострального імунітету.

Показано, що препарат забезпечує більш інтенсивний перехід білкових молекул різних фракцій, у т.ч. альбумінів, з просвіту кишечника в кров тварини порівняно з телятами у контрольній групі та попереджує виникнення розладів травлення у цих тварин.

Триває розробка методів комплексної візуальної діагностики внутрішніх хвороб дрібних домашніх тварин з використанням комп'ютерних технологій. Створено алгоритм діагностики хвороб серця і легенів у собак при комп'ютерній рентгенографії; досліджено прояв гіпертрофічної кардіоміопатії у свійського кота за допомогою інструментальних методів досліджень (рентгенографія, електрокардіографія, ехокардіографія).

Продовжуються удосконалення діагностики патологій центральної нервової системи у дрібних домашніх тварин та розробка методів корекції. Вивчено роль збудників інфекційних та інвазійних захворювань (чуми м'ясоїдних, лептоспірозу, герпесу I, II типу, токсоплазмозу, неоспорозу, бореліозу, бруцельозу) в розвитку епілепсії невідомого походження у собак. Вперше досліджено ефективність метаболічної терапії з використанням амінокислот при лікуванні собак, спонтанно хворих на епілепсію. Встановлено протиепілептичну ефективність комплексного застосування лейцину, гліцину і таурину собакам, хворим на епілепсію невідомого походження на рівні 37,5%, що проявлялось у подовженні інтеріктального періоду в 2-3 рази. Встановлено безпечність довготривалого додаткового екзогенного надходження в організм лейцину, ізолейцину, валіну, гліцину і таурину. Вперше для проведення електроенцефалографії у собак удосконалено скальповий електрод.

Також здійснюється вивчення механізмів дії лікопену на структурно-функціональну організацію плазмолеми ентероцитів тонкої кишки курчат-бройлерів. Досліджено вплив лікопену на показники ліпідного складу плазмолеми абсорбційних ентероцитів порожньої кишки курчат-бройлерів впродовж періоду їх вирощування(науковий керівник проф. М.І. Цвіліховський, ініціативні).

Науковці кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології успішно працюють у напрямі удосконалення діагностики та профілактики дерматомікозів у тварин. Встановлено розповсюдженість дерматомікозів у різних видів тварин, проаналізовані обставини, що впливають на їх виникнення і перебіг. Досліджено чутливість епізоотичних штамів збудників трихофітії, мікроспорії та маласезіозу до лікарських засобів. Охарактеризовані особливості перебігу захворювань шкіри, обумовлених маласезіа-бактеріальними асоціаціями. Запропоновано та обґрунтовано методику оцінки вірулентності штамів збудників дерматомікозів тварин шляхом визначення інфекційної їх дози – ІД50.

Удосконалено діагностику дерматомікозів (запропоновано портативний набір для УФО-опромінення, який дозволяє в польових умовах оптимізувати методику відбору матеріалів для лабораторних досліджень, контролювати ефективність застосування засобів у процесі лікування хворих на мікроспорію тварин; адаптовано метод Ятеля для визначення вірулентності штамів дерматоміцетів на моделях різних видів лабораторних тварин). Запропоновані ефективні схеми терапії хворих на дерматомікози тварин на основі використання етіотропних та патогенетичних засобів (науковий керівник проф. В.Г. Скибіцький, ініціативна).

На кафедрі біохімії і фізіології тварин ім. акад. М.Ф.Гулого продовжено вивчення механізмів регуляції обмінних процесів білків в організмі тварин за дії ендо- і екзогенних чинників. За розвитку гепатостеатозу в крові щурів виявлено збільшення фракції неестерифікованих холестеридів, моно-, ди- і триацилгліцеролів, вільних жирних кислот та зниження рівня фосфоліпідів і холестеринів; також показано відновлюючий вплив застосованого біопротектора – бетаїну. У дрібних тварин з порушеним функціонуванням печінки (з підозрою на гепатостеоз) виявлено підвищення активності АсАТ і АлАТ, незначне кількісне збільшення білірубіну та знижений рівень сечовини. Гістологічними дослідженнями доведено порушення ліпідного обміну за гіперглікемії у щурів.

Вивчено дію екзогенних факторів, за якими встановлено, що у стані штучного гіпобіозу зростала кількість еритроцитів і тромбоцитів, водночас зменшувався рівень лейкоцитів у крові щурів. За впливу екологічих, аліментарних чинників у результаті характерних змін індивідуального розвитку в сироватці крові стерляді з віком підвищувалась активність ензимів класу трансфераз (аланін-, аспартатамінотрансфераз і глутамілтранспептидази). Це свідчить про відповідні метаболічні зміни, спричинені порушенням функціонування як організму в цілому, так і окремих органів (науковий керівник проф. Л.Г. Калачнюк, ініціативна).

3.1.4.5. Техніка, енергетика та інформатизація АПК

Наукові дослідження Науково-дослідного інституту техніки і технологій спрямовані на: створення новітніх енергоощадних технологій виробництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, підвищення надійності й ефективності використання сільськогосподарської техніки, її модернізацію тощо.

На кафедрі тракторів, автомобілів та біоенергосистем продовжено механіко-технологічне обґрунтування зниження шкідливого впливу ходових систем енергетичних засобів та польових машин на ґрунт. У результаті проведення досліджень динамічної взаємодії колісних систем енергозасобів з ґрунтом виконано уточнення характеру навантажень, що зазнає родючий шар ґрунту. Розроблено схему для визначення полів напружень від прикладеного до родючого шару ґрунту навантажень. Сформовано обернену контактну задачу, яка дозволяє визначити рівень напруженого стану під колісними рушіями машинно-тракторних агрегатів та виконати розрахунок параметрів колісних шин, що будуть забезпечувати нормальні напруження в ґрунті на допустимому рівні. На основі отриманої контактної задачі взаємодії колісних рушіїв з ґрунтом отримано математичну модель, рішення якої дозволяє виконувати комп'ютерне моделювання впливу ширини колісних рушіїв машинно-тракторних агрегатів на напруження, які виникають в ґрунті. Отримана математична модель дозволяє виконувати дослідження колісних рушіїв різного типорозміру.

Виконано аналіз існуючих моделей опору перекочування пневматичного колеса в активному та пасивному режимах роботи. Встановлені взаємозв'язки між параметрами роботи привідного колеса та родючого шару ґрунту. На основі аналізу взаємодії пневматичного колеса з опорною поверхнею виконано удосконалення методики визначення початкового радіуса пневматичного колеса. З урахуванням геометричних показників зони контакту при взаємодії колеса з опорною поверхнею отримано залежність для визначення дійсного радіуса кочення колеса при деформації від прикладеного вертикального навантаження. Встановлено вплив конструктивних і технологічних параметрів колеса на зміну дійсного радіуса обертання колеса.

Розроблено математичну модель колієутворення в ґрунті під дію ходових систем залежно від початкових параметрів стану ґрунту та геометричних параметрів рушіїв і прикладеного навантаження.

Проведені експериментальні дослідження з визначення впливу тиску в колесі, швидкості руху та тягового навантаження на показники роботи машинно-тракторного агрегату. Визначено вплив режиму роботи колеса та тиску в ньому на показники питомої витрати палива при роботі на свіжозораному ґрунті. Досліджено вплив тривалості дії ходової системи МТА, тиску в пневматичній шині та тягового навантаження на зміну показників щільності свіжозораного ґрунту. В результаті проведення експериментальних досліджень отримані відповідні регресійні рівняння. Результати досліджень дозволяють оптимізувати роботу МТА з точки зору зниження негативної дії на ґрунт та енергоефективності їх роботи. За результатами досліджень підготовлено 7 статей у фахових виданнях України, 2 статті у виданнях, що входять до наукометричної бази даних Scopus (науковий керівник доц. В.В. Чуба, д/б № 110/518-пр).

Співробітниками кафедри технічного сервісу та інженерного менеджменту ім. П.М. Момотенка завершено розробку новітніх теоретико-адаптивних систем синтезу технічного забезпечення ранньої діагностики внутрішніх хвороб ВРХ. Визначені аналітичні передумови формування систем технічного забезпечення ранньої діагностики внутрішніх хвороб ВРХ. Встановлені експериментальні передумови формування систем технічного забезпечення ранньої діагностики внутрішніх хвороб ВРХ. Визначені механотронні властивості основних методів організації зв'язку в системах технічного забезпечення ранньої діагностики внутрішніх хвороб ВРХ. Обґрунтовано аналітичний опис структури адаптивної системи, яка включає безпосередньо саму систему технічного забезпечення, систему управління, зовнішнє середовище та систему ранньої діагностики внутрішніх хвороб ВРХ, при отриманому максимальному підвищенні адекватності значень контрольованих параметрів. Обґрунтовано концепцію теоретико-адаптивних систем синтезу технічного забезпечення ранньої діагностики внутрішніх хвороб ВРХ.

Підготовлені 2 статті в журналах, що входять до наукометричної бази даних Web of Science, 8 статей у фахових виданнях України, підготовлено 8 англомовних тез доповідей на міжнародних конференціях, проведено 6 захистів магістерських робіт, отримано 8 охоронних документів (науковий керівник проф. В.Д. Войтюк, д/б № 110/81-ф).

На кафедрі охорони праці та інженерії середовища тривають дослідження у напрямі розроблення методів дослідження закономірностей накопичення експлуатаційного пошкодження металоконструкцій і засобів продовження призначеного ресурсу сільськогосподарської техніки. Розроблено макет лабораторного пристрою для дослідження кінетики накопичення експлуатаційного пошкодження у зразках металоконструкцій. Пристрій функціонує за принципом взаємодії електромагнітного поля з феромагнітними та діамагнітними матеріалами конструкційних елементів. У конструкції датчиків пристрою застосовано тип датчиків, створених відповідно до вимог контролю, орієнтуючись на розміри і форму контрольованих деталей трактора типу МТЗ-80 (82), їх доступність для дефектоскопії, місце розташування у вузлі, тип та орієнтацію ймовірних дефектів, а також оперативність контролю.

Розроблено метод оцінення статистичних характеристик розсіяння енергії пружних коливань за параметрами дисперсії виміряного зсуву фаз напружень хвилі пружних деформацій, локально ініційованих у зоні контакту з поверхневим шаром металу хвилеводу резонансної коливальної електромеханічної системи. Для аналізу отриманої циклічності кінетики пошкодженості зразків металоконструкції використано рекурентну формулу, яка характеризує еволюцію енергетичного стану перед зруйнуванням локального об'єму полікристалічного матеріалу і використовує універсальну сталу руйнування.

Встановлено, що кінетика інтенсивності зародження експлуатаційних тріщин у масиві деталей тракторів не є монотонною і характеризується максимумом, який перебуває у діапазоні 0,6-0,7 відносної тривалості експлуатації, тобто близько 11-13 років. Цей максимум відповідає найбільшій ймовірності раптового зруйнування вузлів трактора.

Розроблено комплексний метод оцінення професійного ризику за тривалої експлуатації мобільної сільськогосподарської техніки з урахуванням впливу організаційного (помилки механізаторів, керівників робіт) та технічного (наявність експлуатаційних пошкоджень деталей) чинників.

За результатами досліджень подані до друку 2 статті у журналах, що індексуються у наукометричній базі даних Scopus, опубліковано 4 статті у наукових фахових виданнях України, 2 англомовні тези доповідей; отримано 2 патенти на корисні моделі.

Триває розробка активних засобів працеохоронного навчання та ділових ігор в охороні праці. Описані основні методологічні підходи до застосування ділових ігор, спрямованих на активізацію самостійної творчої діяльності студентів та набуття ними вміння ухвалювати оптимальні рішення за нестандартних ситуацій. Запропоновано

структуру ділової гри, яка стосується процедури розслідування нещасних випадків, що дозволяє змоделювати елементи майбутньої професійної діяльності у процесі аудиторного та самостійного навчання (науковий керівник доц. О.В. Войналович, д/б № 110/535-пр, ініціативна).

На кафедрі сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка розпочато розробку технічних і технологічних принципів підвищення якісних показників роботи картоплезбиральних машин. Проаналізовані основні типи і показники технічної характеристики сучасних картоплезбиральних машин, що дозволяють прогнозувати збільшення маси, потужності двигуна і ширини захвату з підвищенням продуктивності збиральних машин. За результатами аналізу роботи картоплезбиральних машин визначено доцільність застосування комбінованих робочих органів. Отримано узагальнену математичну модель процесу розділення складових картопляного вороху, яка описує процеси сепарації та сортування у картоплезбиральних машинах.

Продовжено розробку моделі робочого процесу зернозбирального комбайна з адаптацією до умов збирання. На основі аналізу конструктивних особливостей жаток, яким обладнані сучасні зернозбиральні комбайни, запропоновано вдосконалену класифікацію жаток. Досліджені основні види втрат при механізованому збиранні зернових культур комбайнами та динаміку їх виникнення, обґрунтовані основні технічні та технологічні принципи підвищення ефективності роботи комбайнів. Встановлено вплив основних параметрів робочого процесу зернозбирального комбайна на ефективність збирання, розроблені технологічні передумови адаптації збирального агрегату до умов роботи (науковий керівник доц. С. Смолінський, ініціативні).

Науковцями кафедри охорони праці та інженерії середовища продовжено обґрунтування параметрів субстрату для підвищення ефективності біогазових технологій. Описані результати досліджень монобродіння мелясної барди та сумісного бродіння мелясної барди з гноєм ВРХ. Встановлено, що для отримання енергетично цінного біогазу з теплотою згоряння 16,5-20,5 МДж/м^3 (визначеною за експрес-методом) доцільно додавати до субстрату на основі гною ВРХ мелясну барду до 26% від об’єму субстрату (науковий керівник доц. В.М. Поліщук, ініціативна).

У межах ініціативної тематики триває розробка сорбентів для очищення ґрунтів від нафтопродуктів. Описані методи очищення ґрунтів від нафтопродуктів. Проведено аналіз досліджень щодо використання вторинної сировини рослинного походження, отриманих матеріалів із застосуванням карбонізації та мінералів як сорбентів. Встановлено, що застосування карбонізації підвищує сорбційну здатність вуглецевих сорбентів (науковий керівник доц. М.Ф. Калівошко, ініціативна).

На кафедрі технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства розпочаті дослідження щодо прогнозування властивостей біметалевих виливків. Систематизовані дані про вплив хімічного складу сплавів біметалевих пар і технологічних параметрів лиття на структуру виливків при реалізації різних схем процесів їх отримання. Наведені експлуатаційні характеристики біметалевих виливків в умовах абразивного та ударно-абразивного зношування. Розглянуті результати моделювання температурних полів і швидкості охолодження біметалевих виливків. Досліджені закономірності дифузійного розподілу елементів між металом-основою та робочим шаром виливків (науковий керівник проф. Є.Г. Афтанділянц, ініціативна).

Ще один напрям досліджень – динамічна оптимізація вантажопідйомних та транспортуючих машин в агропромисловому виробництві. Розроблено динамічну модель механізму зміни вильоту вантажу баштового крана, на її основі побудовано багатоетапну математичну модель руху системи. На основі останньої визначені максимальні зусилля в тяговому канаті від маятникових коливань вантажу, закріпленого на гнучкому підвісі, та від коливань вантажного візка відносно канатного барабана. Розраховані значення

коефіцієнта дисипації канатно-демпферної системи, при якому відбувається зменшення небажаних динамічних навантажень у канаті.

На основі обраної динамічної моделі руху стрічкового конвеєра розроблено математичну модель з врахуванням електромагнітних процесів у частотно-керованому приводному механізмі. Розраховані динамічні зусилля, які діють у найбільш навантажених елементах стрічкового конвеєра, а також енергетичні показники його роботи. Запропоновані рекомендації щодо налаштувань частотно-керованого приводу стрічкового конвеєра (науковий керівник проф. В.С. Ловейкін, ініціативна).

Науковці кафедри автоматики та робототехнічних систем ім. акад. І.І. Мартиненка продовжують розроблення інноваційних високоефективних технологій збирання та переробки енергетичних культур для біогазових установок. Проаналізовані сучасні технології збирання та переробки енергетичних культур для біогазових установок. Розроблені метод та алгоритми планування і керування рухом безпілотною збиральною технікою на основі визначення обсягів енергетичних культур за даними з безпілотних літальних апаратів. Розроблено алгоритм уточнення стану ділянок енергетичних культур.

Обґрунтовано функціональну структуру та склад математичного забезпечення системи збору та переробки субстратів у біогазових установках. Визначені режимні параметри застосування ензимів та енергоефективних електротехнологій для підвищення виходу біогазу. Розроблені алгоритми оптимального дозування, перемішування та підігріву різних видів субстратів і ензимів з використанням кавітаційних засобів. Наведені методичні рекомендації щодо оптимального застосування стимулюючих добавок (ензимів) та контролю за процесом зброджування різних видів сировини.

За результатами досліджень опубліковано 5 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, 5 статей у наукових фахових виданнях України, отримані 3 охоронні документи на об’єкти права інтелектуальної власності (науковий керівник проф. С.А. Шворов, д/б № 110/537-пр).

Молодими науковцями кафедри продовжено розробку ресурсоефективних режимів вирощування овочевої продукції в тепличних комплексах. Розроблено математичну модель технологічного процесу виробництва овочевої продукції в тепличних комплексах, яка враховує енергетичні потоки та різні режими роботи електротехнічного обладнання з використанням концептуальної моделі об’єкта. Розроблено структурно-функціональну схему та алгоритмічне забезпечення функціонування системи керування роботою електротехнічного обладнання та режимів вирощування. Запропонована структура містить у своєму складі блок нейромережевого прогнозування зовнішніх збурень, блок підтримки прийняття рішень, в якому враховані стан біологічної складової (овочевої продукції) та технологічні вимоги до процесу вирощування. До цього блоку входить також нейронечітка система керування з алгоритмом розрахунку оптимальних налаштувань регулятора.

У результаті поєднання сучасних методів прогнозування збурень, синергетичного алгоритму керування та нечіткої експертної підсистеми створено математичний апарат пошуку ресурсоефективного режиму, що додатково забезпечує оптимізацію параметрів регуляторів на основі використання генетичних алгоритмів та нечіткої логіки.

За результатами НДР опубліковано 6 статей у фахових виданнях України, 2 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science; подано 1 заявку на патент України на корисну модель; отримано авторське свідоцтво на монографію; взято участь у 5 міжнародних наукових конференціях (науковий керівник канд. техн. наук А.О. Дудник, д/б № 110/1м-нтр).

На кафедрі електричних машин і експлуатації електрообладнання триває розробка теплоелектромеханічного комплексу і енергоощадних технологій на його основі для переробки біомаси та техногенних відходів. Розроблені методи та технічні рішення щодо комплексного впливу мультифізичних полів в активній зоні теплоелектромеханічного

комплексу, які забезпечують підвищення енергетичної ефективності установки для енерготехнологічної конверсії біомаси у біогаз і біовуглець. За результатами експериментальних досліджень встановлені оптимальні значення магнітної індукції, зміни pH і окислювально-відновлювального потенціалу для активізації анаеробного бродіння при обробці водних розчинів різних відходів рослинництва з анаеробною мікрофлорою на основі пташиного посліду.

Розроблені спосіб контролю й управління процесами анаеробного бродіння та устаткування для його здійснення, що побудовано на базі заглибного електромеханічного перетворювача з теплоакумулюючим матеріалом у вигляді магнітної рідини на основі парафіну. Розроблені засоби використання енергії відпрацьованого теплоносія теплоелектромеханічного комплексу для генерації електричної енергії для власних потреб, а також для акумуляції та утилізації теплоти (науковий керівник проф. М.М. Заблодський, д/б № 110/538-пр).

Продовжені дослідження у напрямі вивчення енергозберігаючих технологій і калориметрії. Визначено теплотвірну властивість рідкого палива за рахунок визначення теплотвірної властивості рідких біопалив як суміші метилових ефірів вищих жирних кислот рослинних олій. Отримано патент на спосіб визначення теплотвірної властивості рідкого біопалива (науковий керівник доц. В.Є. Василенков, ініціативна).

Науковцями кафедри електротехніки, електромеханіки та електротехнологій започатковано дослідження з аналізу та синтезу електротехнічних, електромеханічних систем та їх елементів. Наведені методи побудови і застосування в інженерній практиці моделей аналізу і синтезу та застосування концепцій евристики і апроксимації. Описані роль і місце таких моделей в інженерній практиці, детально розглянуті методи їх формування з огляду на застосування в задачах проектування й експлуатації електротехнічного обладнання. Детально проаналізовані особливості побудови і застосування евристичних та апроксимаційних моделей на різних етапах життєвого циклу об’єкта. Доведено, що функціональне моделювання за стратегіями евристики та апроксимації із залученням концепцій ймовірності, логіки та нечіткості є найбільш ефективним в умовах подання первинної інформації щодо властивостей досліджуваного об’єкта в неповному, неточному, а часто і в нечисловому вигляді (науковий керівник доц. А.В. Жильцов, ініціативна).

На кафедрі вищої та прикладної математики завершені дослідження у напрямі перетворення зв’язності в системі багатьох тіл. Визначено топологічну структуру тіл, введено поняття про контакт незв’язних тіл і внутрішній зв’язок, коли тіла представляють собою зв’язну множину. Розглянуті переходи від контакту до внутрішнього зв’язку та обернений, що здійснюються за допомогою операцій об’єднання і роз’єднання. За допомогою операцій побудовано зчеплення і розрив зв’язку (науковий керівник доц. О.Ю. Дюженкова, ініціативна).

Дослідження вчених факультету інформаційних технологій у звітному році були спрямовані на: розробку методології оцінювання та картографування біофізичних параметрів сільськогосподарських культур з використанням супутникових даних високого розрізнення; розробку трансформаційної стратегії державного регулювання інформаційного простору як соціально-економічних чинників національної безпеки України; розробку інтелектуальної інформаційної технології створення експертної системи як засобу підвищення ефективності управління діяльністю закладу вищої освіти.

На кафедрі економічної кібернетики продовжені наукові дослідження щодо розробки трансформаційної стратегії державного регулювання інформаційного простору як соціально-економічного чинника національної безпеки України.

Здійснено функціональний та кореляційний аналіз індикаторів моніторингу індексів розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, національної безпеки, відкритості інформаційного простору як складової розвитку економіки в умовах

цифровізації. За результатами дослідження запропоновано єдиний інтегральний показник, який включає усі аспекти функціонування ринку ІКТ, та, як наслідок, надає більш цілісну його характеристику.

Досліджено параметри однофакторної та багатофакторної моделей впливу ВВП на душу населення, індексу демократії та індексу інформаційно-комунікаційних технологій на тарифи на мобільний зв'язок та Інтернет по регіонах світу. Узагальнено характеристики передумов реалізації потенціалу сектору ІКТ України, що сформувалися на основі тенденцій та сучасного стану внутрішнього ринку ІТ-продуктів. Запропоновано модель динаміки соціальних мереж з урахуванням фактора їх капіталізації.

За тематикою дослідження захищено 2 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних та економічних наук. Для апробації та просування результатів проекту розроблено веб-портал «ІНФОПРОСТІР. Проект молодих вчених НУБіП України».

Опубліковано 4 статті у виданнях, які індексуються наукометричною базою даних Index Copernicus, 5 статей у фахових виданнях України, тези 6 доповідей на конференціях. За результатами досліджень підготовлено та видано 3 статті, з них: 1 у наукометричних базах даних та 2 у фахових виданнях (науковий керівник канд. екон. наук К.Л.Тужик, д/б № 110/3м-пр).

Науковцями кафедри комп'ютерних наук завершені фундаментальні дослідження щодо розробки методології оцінювання та картографування біофізичних параметрів сільськогосподарських культур з використанням супутникових даних високого розрізнення.

У результаті проведених досліджень завершено розробку системи методів картографування на основі супутникових зображень високого просторового розрізнення. Досліджено наявні набори даних та проведено аналіз сучасних підходів до картографування сільськогосподарських культур, зокрема, на основі формування вибірки наземних даних та побудови ансамблю нейронних мереж. Здійснено збір наявних супутникових зображень та наземних даних, на основі яких побудовано ряд геоінформаційних продуктів та перевірено точність запропонованих методів класифікації. Подано ряд власних методів картографування, а також методів попередньої і постобробки зображень, які підвищують точність результатів.

За результатами досліджень опубліковано монографію та розділ монографії, виданої за кордоном, 2 статті у виданнях, які індексуються у наукометричній базі даних Scopus, та 3 – у фахових виданнях, а також тези 3 доповідей на міжнародних конференціях (науковий керівник доц. О.М. Ткаченко, д/б № 110/78-ф).

Науковцями кафедри продовжувались дослідження за ініціативною тематикою щодо розробки інтелектуальної інформаційної технології створення експертної системи як засобу підвищення ефективності управління діяльністю закладу вищої освіти.

Розроблено моделі архітектури експертної системи, даних, сховища даних разом із визначенням структури усіх можливих джерел даних, а також алгоритми аналізу, обліку та прийняття рішень керівництвом ЗВО. Проведено аналітику за допомогою технології Power BI. За допомогою програмного середовища QGIS були візуально представлені на карті України результати вступних кампаній НУБіП України за 2013-2018 рр.

За результатами наукових досліджень опубліковано: 1 стаття в наукометричній базі даних Scopus, тези 4 доповідей на наукових конференціях(науковий керівник доц. Б.Л. Гол

На кафедрі комп'ютерних систем і мереж здійснена розробка макету програмно-технічного комплексу з контролю поточного розташування та стану видалених об'єктів для фермерського господарства.

Створено прототип програмно-технічного комплексу, який виконує функції моніторингу положення та стану об'єкту та відображає їх на карті, а також реалізує

функції обміну управлінською інформацією. Підготовлено колективну монографію і тези 3 доповідей (науковий керівник канд. техн. наук В.В. Смолій, г/д № 15/17).

Науковцями кафедри завершені дослідження щодо прикладної теорії і технології побудови геоінформаційної системи реального часу.

Проведено дослідження прикладних задач застосування геоінформаційної системи прецизійного землеробства, розроблено онтологічні складові її статичної та динамічної компоненти. Запропоновано формалізовану онтологічну модель геоінформаційної системи, яка включає модель бази картографічних даних і модель динамічних сценаріїв та базується на диференціації опису об'єктів, що охоплюють предметну область. Це дозволяє уявити процес проектування геоінформаційної системи у вигляді композиції результатів окремих підобластей – статики і динаміки, тобто як сукупність оптимізаційних підпроцесів по кожній моделі даних, що визначаються як виділені підобласті.

Досліджено теоретичні підходи до створення системи підтримки прийняття рішень, що враховують особливості прийняття рішень судноводієм в навігаційних ГІС та дозволяють здійснювати її функціонування у режимі реального часу. Запропоновано структуру СППР судноводія при управлінні судном, яка може бути адаптована до задачі паралельного водіння у прецизійному землеробстві.

За результатами досліджень підготовлено 2 статті у фахових виданнях та 3 тези доповідей (науковий керівник проф. М.І. Васюхін, ініціативна).

3.1.4.6. Лісівництво та декоративне садівництво

Вченими Науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва у звітному році продовжувались фундаментальні і прикладні наукові дослідження з актуальних проблем лісівничої науки, садово-паркового господарства і охорони природного навколишнього середовища, підвищення продуктивності лісових екосистем та оптимізації зональних лісоаграрних ландшафтів, спрямованих на: вирішення проблем сталого використання лісових ресурсів в умовах глобальних змін клімату; наукове обґрунтування та розробку сучасних методів дендрорекультивації лісових земель Житомирської області, порушених внаслідок видобутку бурштину; прикладні рішення оцінювання резервуару вуглецю в мортмасі лісових екосистем на основі сучасних системних підходів; біотехнологічні рішення збереження генофонду історично цінних багатовікових дерев; розробку науково-методичного забезпечення розвитку інвентаризації лісових ресурсів; розробку практичних засад фітодизайнологічної екотрансформації насаджень мегаполісів.

На кафедрі таксації лісу та лісового менеджменту завершились фундаментальні дослідження щодо проблем сталого використання лісових ресурсів в умовах глобальних змін клімату.

Проведено актуалізацію запасу деревної породи в насадженні на основі поточного приросту деревостану за запасом із залученням добутків двох коефіцієнтів, які враховують відношення деревних порід до світла, а також вік деревостану та його повноту.

Підібрано часові серії супутникових знімків Landsat та MODIS для виявлення тренду фенологічних змін лісової рослинності. Виконано нормалізацію значень TOA відбиття для узгодження в часі даних різних сенсорів Landsat (TM, ETM+, OLI).

Також, на основі галузевої звітної інформації реалізовано оцінювання кількісних показників різних типів енергетичного потенціалу (теоретично-можливого, технічно-доступного, екологічно-безпечного, економічно-доцільного та соціально-зумовленого) деревної біомаси у рівнинних лісах.

Встановлено наближені дати вегетаційного циклу (початок сезону вегетації, максимум сезону вегетації, початок спаду вегетації) і виявлено, що за останнє десятиріччя спостерігається певне зміщення циклів вегетації. Зокрема, в фазу максимуму вегетації

деревні рослини почали вступати приблизно на 5 днів раніше. Аналогічна тенденція, хоча в дещо менших масштабах, відзначається для початку та завершення сезону вегетації.

У результаті проведення наукових досліджень розроблено системи та засобів актуалізації даних РБД «ПТХЛ» ВО «Укрдержліспроект», нормативи оцінки динаміки біотичної продуктивності лісів в умовах глобальних змін клімату та комплекс методичних рекомендацій щодо оцінки стану і динаміки лісів за даними ДЗЗ, кількісної оцінки енергетичних потенціалів деревної біомаси, уточнення віку стиглості панівних лісотвірних порід України, формування адаптивного лісового господарства та економічного механізму й інструментів із пом'якшення змін.

Отримані результати будуть цінні для працівників навчальних закладів і наукових установ лісівничого профілю, а також для керівників і спеціалістів лісової галузі.

За результатами виконання НДР у 2018 році опубліковано 2 монографії, 5 статей у фахових виданнях України, 1 стаття у наукометричній базі даних Scopus, 10 тез доповідей, отримано 10 авторських свідоцтв, захищено 1 кандидатську дисертацію (науковий керівник проф. П.І. Лакида, д/б № 110/62-ф).

Науковцями кафедри у звітному році завершені наукові дослідження щодо прикладних рішень оцінювання резервуару вуглецю в мортмасі лісових екосистем на основі сучасних системних підходів.

Розроблено теоретичні та методичні засади оцінювання депонованого вуглецю в компонентах мортмаси лісових насаджень Встановлено закономірності накопичення вуглецю в сухостої деревної ламані, опаду грубих гілок та підстилки у хвойних, твердолистяних на м'яколистяних насаджень. Здійснено аналіз структури мортмаси лісових насаджень основних лісотвірних видів лісового фонду України.

Встановлено швидкість емісії вуглецю внаслідок декомпозиції компонентів мортмаси деревних видів та зроблено прогноз загального терміну депонування вуглецю в мортмасі м'яколистяних видів.

Розроблено систему моделей для оцінювання біофізичних показників депонованого вуглецю в мортмасі сухостої деревної ламані, опаду грубих гілок та підстилки соснових, березових, вільхових та осикових насаджень Українського Полісся.

На основі системних підходів здійснено загальний аналіз резервуару вуглецю в мортмасі лісів України, який становить 259 ТгС, у тому числі 33% вуглецю депонованого в сухостої, 12% – в деревній ламані, 4% – в опаді грубих гілок та 51% – в підстилці. Результати наукових дослідження вказують на значно більший розмір резервуару вуглецю (у 10,2 рази) порівняно з останньою оцінкою вуглецю в деревному детриті лісів України.

За результатами досліджень підготовлено 4 монографії, 18 статей (8 статей у фахових виданнях та 1 стаття у наукометричній базі даних Scopus), 21 тезу доповідей, захищено 4 кандидатські дисертації та 6 магістерських робіт. Видані методичні рекомендації щодо оцінювання депонованого вуглецю в мортмасі лісу (науковий керівник д-р с.-г. наук А.М. Білоус, д/б № 110/2м-пр).

За замовленням Державного фонду фундаментальних досліджень України виконувались фундаментальні дослідження «Киснепродуктивність лісів Українського Полісся». За результатами досліджень були розроблені системи моделей для оцінювання киснепродуктивності на основі встановлення закономірностей росту і розвитку деревостанів в лісових екосистемах, підготовлена монографія «Фітомаса чагарникових верб Чернігівського Полісся» (науковий керівник д-р с.-г. наук А.М. Білоус, г/д № Ф83/101-2018).

На замовлення Державного фонду фундаментальних досліджень України виконувались дослідження у напрямі розробки моделей емісії вуглецю внаслідок деструкції деревного детриту в лісових екосистемах. За результатами досліджень створено методичні підходи та практичні рекомендації для оцінювання емісії вуглецю у процесі деструкції компонентів мортмаси лісових насаджень основних лісотвірних видів.

Встановлені закономірності формування структури вуглецю в компонентах біомаси лісів. Акцентовано увагу на роль сухостою, деревної ламані, опаду грубих гілок та підстилки у процесі депонування вуглецю в лісових екосистемах. Створено стаціонарні 4 об'єкти для довготривалих досліджень росту і розвитку насаджень та формування відпаду.

Встановлено закономірності деструкції мортмаси деревної ламані основних лісотвірних видів та визначено швидкість емісії вуглецю, а також прогнозований термін депонування вуглецю в компонентах мортмаси та загальний час перебігу процесу емісії вуглецю внаслідок декомпозиції компонентів мортмаси деревних видів.

Встановлено структуру депонованого вуглецю за компонентами наземної фітомаси багатовікових дерев дуба звичайного. Удосконалено методичні засади оцінювання депонованого вуглецю в біомасі багатовікових дерев. Визначено, що 85-90% вуглецю припадає на стовбур у корі багатовікових дерев дуба, а на фітомасу листя припадає менше 1% депонованого вуглецю. Близько 13% від загального обсягу вуглецю стовбурів багатовікових дерев депоновано у фітомасі кори.

На основі створеної системи моделей емісії встановлено, що повна емісія вуглецю мортмаси деревної ламані дуба звичайного – 100-120 років (пнів 75-95 років), граба звичайного – 55-75 років (пнів – 45-55 років). Депонування вуглецю сухостійних дерев дуба звичайного, в'яза звичайного, клена гостролистого та сосни звичайної триває понад два роки з моменту відмирання дерева (науковий керівник д-р с.-г. наук А.М. Білоус, г/д № Ф76/8-2018).

Науковцями кафедри започатковані прикладні дослідження щодо розробки науково-методичного забезпечення розвитку інвентаризації лісових ресурсів.

У звітному році за результатами аналізу наукових публікацій, які стосуються питань інвентаризації лісових ресурсів із використанням даних дистанційного зондування Землі, визначено сучасні тенденції розвитку методів обліку лісових ресурсів. Із метою дослідження ефективності різних підходів стосовно інвентаризації лісу на статистичній основі організовано три експериментальних полігони: два локальні полігони площею до 56 км^2 у Київській і Чернігівській областях, третій – покриває всю Сумську область.

Для локальних полігонів опрацьовано територіальну основу вибірки та запроектовано мережу вибіркових досліджень із метою збору інформації про показники лісових насаджень. Проведено натурну таксацію деревостанів на пробних площах постійного радіуса та реласкопічних перелічених ділянках, на яких виконано картографування дерев в системі FieldMap, а також обмір їх біометричних параметрів. Здійснено заміри близько 2000 облікових дерев на 170 пробних площах.

Для дослідження лісових насаджень Сумської області дистанційними методами виконано обробку існуючої науково-дослідної бази, зібраної під час експериментальної статистичної інвентаризації лісів, що проводилася Центром національної інвентаризації лісів України.

Закладено серію пробних площ для встановлення закономірностей росту та розвитку лісів і визначення динаміки структури біомаси лісових екосистем на території Українського Полісся та Лісостепу. Здійснено польові роботи на постійних пробних площах в Київській та Чернігівській областях щодо розробки наукового забезпечення інвентаризації екосистемних послуг лісів

Для усієї території досліджень підібрано супутникові знімки, які заплановано використовувати на наступних етапах НДР для прогнозу таксаційних показників лісових насаджень. Полігони Київської та Чернігівської областей: Spot 6/7 (просторове розрізнення – 5-6 м), PlanetScope (просторове розрізнення – 3,125 м); полігон Сумської області – Landsat 8 OLI (просторове розрізнення – 30 м). Крім цього, проведено польові дослідження з інвентаризації зелених насаджень на прикладі Ботанічного саду НУБіП України. Проаналізовано можливості розробки нових способів вимірювання біометричних показників насаджень за допомогою БПЛА.

Здійснені дослідження динаміки живого надґрунтового покриву у соснових насадженнях та розроблено математичну модель для оцінювання фітомаси живого надґрунтового покриву та інвентаризації вуглецю в модальних соснових насадженнях

Розроблено методичні засади для удосконалення інвентаризації зелених насаджень населений пунктів та створено нові способи вимірювання біометричних показників дерев і чагарників за допомогою безпілотного літального апарату.

За результатами виконання наукових досліджень опубліковано 1 монографію, 7 статей у фахових виданнях України, подано 3 статті у журнал, що входить у наукометричну базу Scopus, 17 тез доповідей, підготовлено нормативно-виробничий довідник, отримано 1 патент на корисну модель та 6 авторських свідоцтв (науковий керівник канд. с.-г. наук доц. В.В. Миронюк, д/б № 110/2-пр-2018).

На кафедрі ботаніки, дендрології та лісової селекції продовжувались прикладні наукові дослідження щодо біотехнологічних рішень збереження генофонду історично цінних багатовікових дерев.

За результатами проведених досліджень здійснено аналіз сучасного стану багатовікових дерев на території НУБіП України, проведено підбір компонентів живильного середовища на етапі введення в культуру *in vitro* та одержання асептичної культури багатовікових дерев родин Fagaceae та Betulaceae. Здійснено експерименти з первинного морфогенезу *in vitro* багатовікових лип та дубів. Вивчено вплив екзогенних гормонів на індукцію непрямого морфогенезу деревних видів рослин *in vitro*.

Досліджено вплив регуляторів росту цитокінінового та ауксинового типів дії на індукцію прямого морфогенезу багатовікових дерев in vitro. Проведено оптимізацію складових живильного середовища та умов вирощування для різних типів морфогенезу *in vitro* й нарощування рослинної маси в культурі багатовікових дерев дуба та липи для подальшого формування колекції клонованих рослин.

У звітному році за вказаною науковою тематикою проведено III Міжнародну науково-практичну конференцію «Історичні, правові та природоохоронні аспекти збереження пам’ятних багатовікових дерев», присвячену 120-річчю НУБіП України.

За результатами виконання досліджень опубліковано 5 статей у фахових виданнях України, подано 2 статті у журнал, що входить у наукометричну базу Scopus, 6 тез доповідей, отримано 3 патенти на корисну модель та 4 авторських свідоцтва (науковий керівник доц. С.Ю. Білоус, д/б № 110/540-пр).

На кафедрі продовжуються прикладні дослідження щодо наукового обґрунтування та розробки сучасних методів дендрорекультивації лісових земель Житомирської області, порушених внаслідок видобутку бурштину.

За результатами досліджень визначено ступінь ушкоджень та деградації лісових ландшафтів Житомирської області від нелегального видобутку бурштину.

На основі вивчення матеріалів лісовпорядкування лісів, даних Державного агентства лісових ресурсів України, таксаційних описів лісництв, підібрано об’єкти для закладки тимчасових пробних площ на території ДП «Білокоровицьке ЛГ», ДП «Олевське ЛГ» та ДП «Словечанське ЛГ» та визначено показники ґрунтових умов на ділянках видобутку бурштину ручним і помповим методами.

У процесі дослідження виявлено закономірності появи, трав’яних рослин та природного поновлення деревних видів залежно від способу видобутку бурштину та наявності стіни лісу. При цьому, встановлено видовий склад природного поновлення, його вікові категорії, життєздатність і можливість заліснення ушкоджених лісових ділянок. Одержані результати стануть основою для реалізації заходів щодо дендрорекультивації лісових ділянок, пошкоджених у наслідок видобування бурштину, у межах Житомирської області. За результатами виконаних досліджень опубліковано 3 статті у фахових виданнях України та 6 тез доповідей (науковий керівник проф. С.Б. Ковалевський, д/б №110/539-пр).

Завершились дослідження за ініціативною тематикою «Біорізноманіття та стан зелених насаджень міста Луцьк». Здійснено аналіз сукупності всіх біологічних та екологічних особливостей формування зелених насаджень різного функціонального призначення залежно від місць зростання та еколого-фітоценотичних поясів міста.

Отримано результати інвентаризації деревних та кущових рослин зелених насаджень різного функціонального призначення. Здійснено феноспостереження за сезонними ритмами росту і розвитку зелених насаджень, встановлено зміни їх приростів та тривалість вегетаційних періодів у різних місцях зростання. Експериментально вивчено морозостійкість рослин перспективних індукованих видів в умовах міста Луцьк. Визначено функціональний стан листків деревних рослин у різних еколого-фітоценотичних поясах міста. Уточнено періодизацію формування зелених насаджень та проаналізовано динаміку змін едафічних умов зростання рослин, що утворюють дендрофлору міста, її таксономічного складу та фітосанітарного стану за останнє десятиріччя.

Комплекс заходів з оптимізації видового складу та стану основних парків міста впроваджено у роботу комунального підприємства «Парки та сквери м. Луцька». Отримані результати використовуються у процесі догляду за насадженнями з метою забезпечення їх сталої життєздатності та біологічної стійкості.

Продовжені дослідження за ініціативною тематикою щодо біологічних особливостей та перспектив використання культиварів ThujaoccidentalisL. в озелененні м. Києва (науковий керівник проф. С.Б. Ковалевський, ініціативна).

Науковцями кафедри тривають дослідження за ініціативною тематикою «Флористичне і ценотичне фіторізноманіття національного природного парку «Мале Полісся».

Згідно проведеного попереднього систематичного аналізу флористичного складу національного природного парку «Мале Полісся» – виявлено 782 види вищих рослин із 108 родин, 55 порядків, 6 класів, 5 відділів. У результаті проведених досліджень встановлено 10 провідних родин та 10 найчисельніших родів, що найхарактерніші для флори території національного природного парку «Мале Полісся». Здійснено аналіз систематичної, еколого-ценотичної, раритетної та синантропної складових флори парку.

Встановлено, що флора парку є багатою і різноманітною, містить види різних ботаніко-географічних та еколого-ценотичних груп і значну раритетну компоненту. Рослинний покрив території парку характеризується різноманітністю та збереженістю і представлений лісовою, лучною, болотною, водною і прибережно-водною рослинністю.

Для експериментальних досліджень закладено 20 постійних пробних площ й обрані території для закладання профілів, проводяться моніторинг і дослідження за відповідними методиками, збір гербарних зразків видів рослин, мохів, лишайників на території парку. Здійснювалась камеральна робота з оформлення гербарію, визначення зібраних гербарних зразків, опрацювання геоботанічних описів та ін.

Ще один напрям наукових досліджень – «Інвазійні деревні види рослин Лісостепу України».

Встановлено, що висока інвазійна активність в умовах Лісостепу України відмічена для 26 видів з 22 родів: дуб червоний, обліпиха крушиновидна, маслинка вузьколиста, магонія падуболиста, шовковиця біла, шовковиця чорна, верба ламка, в’яз низенький, яблуня лісова, ірга колосиста, ірга вільхолиста, шипшина зморшкувата, шипшина китайська, аморфа кущова, церцис європейський, робінія звичайна, карагана дерев’яниста, гледичія звичайна, клен ясенолистий, бузок звичайний, бузина чорна, бузина червона, айлант найвищий, бархат амурський, липа повстиста, повій звичайний.

Цим рослинам притаманні певні стратегії, що забезпечують здатність до активних фітоінвазій. Це, перш за все, висока репродуктивна здатність завдяки утворенню великої кількості вегетативних клонів й активне перенесення насіння птахами (ендозоохорія).

Також окремі види мають високу алелопатичну активність та здатність до трансформації природного середовища. Загалом, потенційно інвазійними можна вважати усі адвентивні види деревних і чагарникових рослин, яким притаманна висока регенераційна здатність (самосів чи активне вегетативне розмноження).

Об'єктом дослідження слугували 7 інвазійних деревних видів рослин, а саме: айлант найвищий, або китайський ясен, карагана дерев'яниста, клен ясенолистий (негідний), бархат амурський, гледичія звичайна, або колюча, магонія падуболиста і робінія звичайна або біла акація.

Встановлено, що інвазійні види деревних рослин відзначаються достатньо високим рівнем морозостійкими в природних умовах Правобережного Лісостепу України, оскільки ступінь пошкодження їхніх пагонів температурою до –30 °С не перевищував середнього показника. Такі результати підтверджують високу витривалість інвазійних видів деревних рослин проти низьких температур в екологічних умовах Правобережного Лісостепу України.

Здійснювались дослідження у напрямі розробки заходів збереження та сталого використання лісової рослинності південної частини Київського Правобережного Полісся.

У південній частині Київського Полісся проведено аналіз фітоценорізноманіття ділянок придатних для надання заповідання та охорон, зокрема на стаціонарах у Боярському лісництві, крім того, проаналізовано локалітетну представленість та сучасний стан популяцій раритетного фіторізноманіття дослідженого регіону протягом вегетаційного сезону 2018 р. Було виявлено та закартографовано місцезростання 24 видів рідкісних судинних рослин, що дало можливість виявити найцінніші об'єкти для подальшого заповідання та розширення межі природоохоронних територій в області (науковий керівник проф. Б.Є. Якубенко, ініціативні)

На кафедрі технологій та дизайну виробів з деревини проводились дослідження у напрямі розробки параметрів інтенсифікованих режимів сушіння деревини твердих листяних порід.

Розроблено раціональні режими осцилювального сушіння заготовок з деревини дуба звичайного і дуба червоного за умови збереження якості висушуваного матеріалу та зниження енерговитрат. В основу було покладено положення теорії тепломасоперенесення − розподіл температури в обмеженій пластині та власні дослідження. Уперше визначено коефіцієнти вологопровідності деревини дуба звичайного і дуба червоного. Запропоновано метод розрахунку терміну сушіння, який враховує особливості кінетики періодів нагрівання та охолодження. Так, для теоретичних розрахунків тривалості процесу сушіння необхідно знати фізичні величини, що характеризують взаємодію висушуваного матеріалу з навколишнім середовищем (базисну густину та вологопровідність деревини).

Продовжені наукові дослідження у напрямі розробки режимних параметрів термічного модифікування деревини граба.

Встановлено, що зміна фізичних властивостей деревини після термооброблення обумовлена розкладом компонентів геміцелюлози – пентозанів, вміст яких із збільшенням температури оброблення зменшується.

Результати досліджень впливу дії високих температур показали, що вони викликають анатомічні трансформації деревини граба, які супроводжуються вивільненням органічних сполук. Встановлено, що найбільша концентрація фенольних сполук у спиртових розчинах спостерігається у зразках деревини граба термомодифікованої за температури 190 ^{0}С. Це пов'язано з тим, що енергія процесу є достатньою для виведення сполук із стінок клітин деревини та утворення на поверхні зшивок. У зразках деревини термообробленої більш жорсткими режимами вміст фенольних сполук зменшується за рахунок розщеплення їх молекул.

Продовжуються дослідження щодо розробки передумов гармонізації європейських стандартів EN 927-1, EN 927-3, EN 927-5 з випробування лакофарбових покриттів для деревини.

Зроблено переклад та розроблені передумови гармонізації європейського стандарту EN 927-2 «Фарби та лаки. Лакофарбові матеріали та системи покриттів для дерев'яних поверхонь зовнішнього застосування» Частина 2: Технічні характеристики. Проект стандарту ДСТУ EN 927 – 1:XXXX після правок та зауважень передано у Держстандарт України для опублікування.

Продовжені дослідження з метою розробки методики оцінювання довговічності деревиноволокнистих плит середньої щільності.

За результатами досліджень визначено схему відбору та вирізування зразків щодо визначення довговічності плит MDF. Наведено методику оцінки впливу старіння карбамідно-формальдегідної смоли. При проведенні досліджень змінними факторами було обрано величину температури та час дії температури, апостійними факторами − середовище в якому знаходиться в'яжуче та його початкову життєздатність.

Визначено термоактиваційні параметри деревинноволокнистих плит середньої щільності. Встановлено, що із зростанням температури у діапазоні від 20 ^{0}C до 40 ^{0}C значення межі міцності різко зменшується, а діапазон від 60 ^{0}C до 80 ^{0}C характеризується більш повільним зменшенням показника межі міцності. Отже, різке зниження показника межі міцності відбувається внаслідок прискорення теплових флуктуацій атомів із збільшенням значення температури та меншою рекомбінацією зв'язків (науковий керівник д-р техн. наук О.О.Пінчевська, ініціативні).

Продовжуються дослідження з ініціативної тематики – «Ідентифікація фізико-механічних властивостей сухостійної деревини сосни».

Встановлено значення показників водо- та вологопоглинання, біологічної стійкості, сухостійної деревини сосни давністю всихання до 1-го року – 153,69%, 2-х років – 174,68% та 3-х років – 190,97% у порівнянні із невсохлою деревиною – 169,87%. Проаналізовано кінетику водо- та вологопоглинання заболонної деревини сосни різної давності всихання у порівнянні із здоровою деревиною та наведені регресійні рівняння.

Визначено, що склад основних хімічних компонентів невсохлої та сухостійної деревини сосни звичайної давністю всихання до 1-го року має несуттєві відмінності: 1,74% - для целюлози та 1,79% – для лігніну.

Визначено, що найбільший клас біологічної стійкості у порівнянні із неураженою всиханням деревиною має ювенільна деревина, випиляна із стовбура сухостійної сосни давністю всихання до 3-х років, у той же час, відповідно до показника втрати маси, заболонна зона такої деревини є найменш стійкою (науковий керівник д-р техн. наук Н.В.Марченко, ініціативна).

У межах ініціативної тематики здійснювались дослідження щодо оцінки можливостей використання інноваційних плитних матеріалів у меблевих виробах.

Аналіз асортименту деревних композиційних матеріалів із низькосортної деревини (плити деревинностружкові, деревинноволокнисті, деревинноволокнисті середньої густини, орієнтовно-стружкові, матеріали Ultraspen, Stractureframe, Scrimber, арболіт, фіброліт тощо) показав, що основна відмінність полягає у різній структурі, яка обумовлена різними параметрами деревних частинок (формою, розмірами, породою, вологістю). Збільшенню міцності сприяє використання деревного компоненту, що складається з довгих тонких елементів. Оскільки технології, що залишають цілісними волокна природної довжини ще не набули широкого розповсюдження, викликає велику зацікавленість принцип використання як деревного компоненту волокон, отриманих роздавлюванням тонкомірної сировини гілок, який забезпечить отримання тонкого та довгого деревного волокна (науковий керівник канд. техн. наук Ю.П. Лакида, ініціативна).

Продовжені наукові дослідження щодо визначення можливостей використання низькотоварних круглих лісоматеріалів з деревини сосни у будівельних конструкціях.

Розроблено методику визначення межі міцності круглих сортиментів на тиск, що дало можливість визначити точки найбільших деформацій та встановити тензодатчики для фіксації деформацій й визначення швидкості навантаження. Встановлено, що зниження межі міцності деревини при стисканні вздовж волокон за впливу сучків у зразках з круглим поперечним перерізом значно менше, ніж у зразках з прямокутним. Визначено, що для всіх досліджуваних зразків наявність вільної вологи знижує межу міцності на стиск уздовж волокон майже у 2 рази. Найбільшу межу міцності уздовж волокон мають зразки деревини з Рівненської області. Встановлено, що бокові односторонні та двосторонні тріщині не викликають зниження міцності при стиску вздовж волокон (науковий керівник канд. техн. наук Н.В. Буйських, ініціативна).

Продовжувались дослідження щодо застосування моніторингу контролю технологічних процесів виготовлення виробів з деревини та їх якості.

Проведено аналіз неруйнівних методів композиційних матеріалів та встановлено, що існуючі методи контролю якості не відповідають зростанню сучасних вимог до якості дефектоскопії фанери. Розроблена математична модель, яка базується на реологічних властивостях фанери і описує послідовність перетворення механічного зсуву пластини фанери у величину електричного сигналу, що виникає на п'єзомодулі під час ударного впливу та обґрунтовує параметри для розроблення пристрою контролю якості фанери.

Вдосконалено ударно-акустичний метод контролю якості фанери, що дозволяє не враховувати вплив похибок мінливих факторів фанери на осцилограмі сигналу ударного датчика пристрою контролю якості, який дав можливість виявляти дефекти площею від 0,0079 м^2 до 0,042 м^2 і глибиною залягання від 0,004 м до 0,02 м.

За результатами досліджень визначені інформативні параметри обробки сигналу (кількість пульсацій – n, частота вільних коливань – f та коефіцієнт гармонійних спотворень – $К_г$).

На основі проведеного дослідження встановлено, що для виявлення місця розташування дефекту у фанері найбільш доцільно використовувати параметри вільних коливань, а для визначення площі дефекту – коефіцієнт спотворень(науковий керівник канд. с.-г. наук В.М. Головач, ініціативна).

На кафедрі продовжуються дослідження за ініціативною тематикою щодо розробки технічних вимог до вогнезахисних покриттів дерев’яної тари зберігання озброєння і боєприпасів. Оптимізовано склад вогнегасних покриттів на основі органо-мінеральних в'яжучих. Встановлено, що при введенні мінеральних наповнювачів до складу органо-мінеральної композиції у кількості 10% сприяє підвищенню коефіцієнта спучення від 30 до 36,7, що в 1,5…1,84 рази більше від значення коефіцієнта сполучення органо-мінеральної композиції оптимального складу без наповнювачів.

За результатами оптимізації мінеральної складової органо-мінеральної композиції встановлено, що введення мінеральних наповнювачів сприяє підвищенню у суміші продуктів деструкції азоту, діоксиду вуглецю та зниженню кількості горючих газів. Так, для деревини, обробленої сумішшю фосфатів та сульфатів амонію кількість азоту збільшилась більше ніж у 10 разів. Для деревини, обробленої спучуючим покриттям виявлено збільшення діоксиду вуглецю в 1,5 рази та азоту у 10 разів і зниження горючих газів. Випробування на модельних зразках вогнезахищеної деревини показали, що просочення характеризується розкладом антипіренів під дією температури з поглинанням тепла та виділенням негорючих газів. Встановлено, що органо-неорганічне покриття за високих температур здатне до значної втрати маси, а саме при 700 ^{0}С введення наповнювачів призводить до утворення тугоплавких композицій, які запобігають вигоранню утвореного пінококсу, що підвищує ефективність вогнезахисту будівельних конструкцій (науковий керівник д-р техн. наук Ю.В. Цапко, ініціативна).

У звітному році науковцями кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій були продовжені наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо розробки теоретичних та агротехнічних засад розмноження і виробництва садивного матеріалу швидкорослих інтродуцентів для створення енергетичних плантацій.

Отримані результати приживлюваності та збереженості створених плантацій. Встановлені показники інтенсивності росту в перший рік після висаджування (науковий керівник канд. с.-г. наук І.В. Іванюк, ініціативна).

Науковцями кафедри завершились дослідження з ініціативної тематики щодо обґрунтування ефективності захисного лісорозведення та розробки нормативів біологічної продуктивності за компонентами надземної фітомаси смугових насаджень Лісостепу України.

Вивчено стан полезахисних лісових смуг у регіоні досліджень. З'ясовано, що серед створених захисних лісових насаджень переважають дубові полезахисні лісові насадження у Лісостепу, їх частка становить – 52% від решти деревних порід, а в Українському Поліссі – 57%.

Оцінка отриманих значень видових чисел дуба у полезахисних насадженнях з існуючими нормативними таблицями для дубових масивних лісонасаджень свідчить про певну різницю. Так, для стовбурів діаметром 20 см розходження становить близько 8-9%, із зменшенням діаметру ця різниця нівелюється.

Отримані математичні моделі оцінки обсягів компонентів фітомаси стовбура та крони дерев дуба в полезахисних лісових смугах у свіжозрубаному стані та на їх основі розроблено відповідні нормативи.

Отримані інформаційні таблиці мають перевагу щодо точності порівняно з чинними нормативами для масивних лісових насаджень. Під час визначення запасу насадження систематична похибка за чинними нормативами є більшою на 1,3%, а середня квадратична – на 2,6% ніж за отриманими таблицями для полезахисних лісових смуг.

Запропоновані рівняння з визначення відсотка кори для полезахисних лісосмуг є більш точними у порівнянні з чинними нормативами для масивних насаджень, у яких середня систематична похибка є більшою на 9,3%, а середня квадратична на 3%.

За результатами досліджень розроблені науково-методичні рекомендації «Екологічні функції дубових полезахисних лісових смуг Полісся та Лісостепу України» (науковий керівник проф. В.Ю. Юхновський, ініціативна).

Продовжувались дослідження щодо розробки теоретичних і методологічних засад оздоровлення та реабілітації лісового і декоративного садивного матеріалу.

Встановлено, що при короткочасному замочуванні насіння в розчинах нанодисперсних частинок діоксиду церію розміром 2–4 нм з негативним ζ-потенціалом у насіння сосни в інтервалі концентрацій 0,1–1,0 мл/л в 1,3–1,4 рази збільшувалися показники схожості і проростання. При збільшенні концентрації частинок діоксиду церію до 1,5 мл/л ці показники знижувалися на 10–20 %.

У проростках сосни звичайної після одноразової обробки насіння в розчинах діоксиду церію зі зростаючою концентрацією спостерігалося немонотонна зміна показників накопичення хлорофілів, фенольних сполук і антиоксидантів, яке описувалося логнормального функцією. Позитивна кореляція (r = 0,96) між вмістом фенілаланіну і фенольними речовинами в тканинах проростків підтвердила здатність препарату впливати на фенілпропаноїдний синтез. На відміну від основної групи фенолів, вміст флавоноїдів в тканинах проростків під дією препарату збільшувався лінійно і знаходився у прямій залежності від його концентрації в інтервалі 0,1–1,5 мл/л. Встановлено, що кверцетин взаємодіє з поверхнею наночастинок діоксиду церію переважно катехольними гідроксигрупами В-кільця, при цьому утворюється складний метало-флавоноїдний хелатний комплекс з новими фізико-хімічними властивостями (науковий керівник канд. с.-г. наук А.П. Пінчук, ініціативна).

У звітному році продовжуються наукові дослідження з метою розробки наукових та методологічних основ формування екологічного каркасу агроландшафтів Правобережної України.

Здійснено аналіз видового складу та таксаційних показників масивних насаджень та полезахисних лісових смуг у межах Правобережного Лісостепу за 1996, 2011 та 2016 роки. Отримані дані щодо лісівничих та таксаційних показників смугових насаджень областей (Київської, Черкаської, північної частини Кіровоградської і Одеської, східної частини Вінницької), що входять до Правобережного Лісостепу України (науковий керівник канд. с.-г. наук О.В. Соваков, ініціативна).

Науковцями кафедри започаткований новий напрям наукових досліджень за ініціативною тематикою «Лісівничо-меліоративна ефективність придорожніх лісових смуг Західного Полісся».

У звітному році здійснено аналіз розподілу автомобільних доріг загального користування за їх значенням у межах Рівненської і Волинської адміністративних областей. Визначено захищеність придорожніми насадженнями доріг різного значення з використанням зведеної характеристики цих насаджень за звітними матеріалами Служб автомобільних доріг зазначених областей. Так, дороги місцевого значення характеризуються значно більшою протяжністю, що обумовлюється необхідністю з'єднання населених пунктів між собою з міжнародними та національними дорогами, залізничними станціями аеропортами та ін. Загальна протяжність територіальних та обласних доріг Рівненської області становить 3473 км (68,4% від загальної протяжності автомобільних доріг), для Волинської – 3057 км і 50,1%. Необхідно зазначити, що дороги районного значення у Волинській області мають частку 37,6%, у Рівненській – лише 16,5%.

Отримано лісівничо-таксаційну та лісівничо-меліоративну характеристики закладених 25 пробних площ у придорожніх лісових смугах, що зростають уздовж автомобільних доріг різного значення в умовах Західного Полісся. Захисні придорожні смуги закладалися переважно із сосни звичайної /(Р-05) та ясена звичайного (Р-15, Р-16) уздовж доріг регіонального значення. Домінуючими конструкціями захисних смугових насаджень були щільна, продувна та ажурно-продувна, що обумовлено, насамперед, видовим складом (науковий керівник канд. с.-г. наук Дударець С.М., ініціативна).

На кафедрі декоративного садівництва та фітодизайну започатковані прикладні дослідження щодо розробки практичних засад фітодизайнологічної екотрансформації насаджень мегаполісів.

Здійснено аналіз впливу антропічних чинників навколишнього середовища на стан зелених насаджень міста Києва, розроблено проектні пропозиції щодо запровадження модульних садів екстенсивного типу на даху мінібудівель зупинок громадського транспорту.

Вивчено видовий склад газонних покриттів функціональних зон 7 площ і транспортних магістралей Києва, оцінено життєздатність та стійкість компонентів газонних культур фітоценозів проти впливу несприятливих чинників зовнішнього середовища.

На прикладі території Севастопольської площі розроблено типовий проект модульного озеленення промислової зони міста Києва з метою формування комфортних умов короткотривалого відпочинку мешканців житлових комплексів.

За результатами виконання наукових досліджень підготовлено студентську наукову роботу на участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей на тему «Фітодизайнологічні принципи формування місць загального користування сучасного міста» (у галузі знань «Архітектура і містобудування»), яка здобула диплом ІІ ступеня.

Подано до друку 1 монографію, опубліковано 4 статті у фахових виданнях України, 2 статті у журналах, що входять у наукометричну базу даних Scopus, підготовлено договір на надання дослідницьких послуг з Київським зоологічним парком на суму 6900 грн. (науковий керівник проф. О.В. Колесніченко, д/б № 110/5-пр-2018).

На кафедрі ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва продовжені наукові дослідження щодо оцінки системи зелених насаджень малих міст Київської області, зокрема їх стану, функціонального розподілу, ступеня біорізноманіття. Здійснено інвентаризацію зелених насаджень ряду об'єктів різного функціонального призначення на території м Вишгород. Продовжені дослідження щодо озеленення малих міст Київської області та екозбалансованості територій ряду міст.

За результатами досліджень опубліковано 3 наукові статті у фахових видання і 3 тези доповідей (науковий керівник канд. с.-г. наук О.В.Зібцева, ініціативна).

Ще один напрям досліджень кафедри – «Сучасні технології та методики для збереження, оздоровлення та лікування вікових і меморіальних дерев в Україні».

Зібраний матеріал про сучасний стан вікових історичних дерев, апробовані сучасні технології та методики щодо їх збереження, оздоровлення та лікування. Окремі вікові історичні дерева на території НУБіП України, м. Києва та інших регіонів України детально досліджені і розпочаті роботи щодо їх оздоровлення та лікування сучасними методами та технологіями за розробленими рекомендаціями.

Результати досліджень доповідались на 5-ти міжнародних наукових конференціях. Опубліковано 9 тез доповідей та матеріалів конференцій (науковий керівник канд. біол. наук А.І. Кушнір, ініціативна).

Науковцями кафедри започатковані наукові дослідження з ініціативних тем щодо об'ємнопросторової композиції паркових насаджень в умовах складного рельєфу м. Києва та особливостей ландшафтної організації територій археологічних пам'яток м. Києва періодів раннього і розвиненого середньовіччя з метою надання науково-методичних рекомендацій фахівцям (науковий керівник канд. біол. наук І.О. Сидоренко, ініціативні).

На кафедрі лісівництва продовжені дослідження з ініціативної тематики щодо визначення інфекційних патологій берези повислої в Житомирському Поліссі України.

Встановлено епіфітотійне всихання берези повислої в насадженнях Житомирського Полісся, яке має стійку динаміку поширення осередків патології. Площа сухостійних берез у 2015 році досягала 1327 га, у 2017 році ця «біологічна пожежа» охопила березові насадження на площах понад 2700 га. Каталізуючим чинником патології є критичне вологозабезпечення березових насаджень, особливо у вегетаційний період. Відмічено, що не слід змішувати чинники, що призводять до депресивних процесів у березових насадженнях з чинниками, які призводять до їх відмирання. Збудником бактеріальної водянки є полібіотроф *Enterobacter nimipressuralis*. У патологічному процесі бактеріальної водянки виявлені асоційовані з нею мікроміцети (*Rhizopus sp., Mucor sp., Penicillium sp., Acremonium sp.*) та бактерії, зокрема з родів *Bacillus, Pantoea, Xanthomonas*. В експерименті чітко виражені патогенні властивості виявила *E. nimipressuralis*, варіабельні – *P. agglomerans і X. campestris*.

Виявлено певні антагоністичні (бактерицидні і бактеріостатичні) взаємовідносини складників міко- та мікробіоти в патології бактеріальної водянки. Із 92 досліджених взаємодій встановлено наявність антагоністичних взаємовідносини між складниками міко- та мікробіоти у системі «бактерія-бактерія», «бактерія-мікроміцет». У системі «бактерія-бактерія» *B. subtilis* на тест-культурах виявляє часткову токсичну дію до *E.nimipressuralis* (стерильна зона від 3,0 мм до 29,0 мм), що є перспективним в обмеженні агресивності збудника. На відміну від бактерій, виділених з патології бактеріальної водянки *B. pendula*, мікроміцетам властива більша антагоністична активність щодо фітопатогенних бактерій (науковий керівник проф. А.Ф. Гойчук, ініціативна).

Завершились фундаментальні дослідження щодо теоретико-методичних основ оцінювання та сталого використання енергетичного потенціалу деревної біомаси у Поліському регіоні України.

Здійснено апробацію розроблених методичних підходів у межах лісогосподарських підприємств досліджуваного регіону. Проведено збір дослідних даних (галузева статистика, господарські показники діяльності лісогосподарських підприємств, дані державного лісового та земельного кадастру, дані про радіаційне забруднення території), для встановлення технічних, екологічних, економічних та соціальних особливостей використання деревної біомаси лісів регіону для енергетичних потреб.

На основі розроблених нормативно-довідкових таблиць для кількісної оцінки енергетичних запасів в компонентах фітомаси дерев та деревостанів у одиницях первинної енергії, розроблено рекомендації щодо використання нормативно-інформаційного забезпечення для таксаційної оцінки енергоємності компонентів фітомаси деревостанів та енергопродуктивності лісових насаджень.

На базі опрацьованих нормативно-довідкових таблиць для кількісної оцінки енергетичних запасів в компонентах фітомаси дерев та деревостанів у одиницях первинної енергії, здійснено загальну кількісну оцінку різних типів енергетичного потенціалу (теоретично можливого, технічно доступного, екологічно безпечного, економічно доцільного, соціально зумовленого) деревної біомаси у лісах досліджуваного регіону. Також реалізовано розрахунок економічної ефективності створення та вирощування біоенергетичних плантацій тополі у межах Українського Полісся.

Отримані результати будуть цінні для працівників навчальних закладів і наукових установ лісівничого профілю, а також для керівників і спеціалістів лісової галузі.

За результатами виконання НДР у 2018 році опубліковано 1 монографію, 4 статті у фахових виданнях України, подано 1 статтю у журнал, що входить у наукометричну базу Scopus, 7 тез доповідей, захищено 1 кандидатську дисертацію, підготовлено нормативно-виробничий довідник, 2 методичні рекомендації та концепцію регіональної біоенергетичної програми сталого використання деревної біомаси в лісах Українського Полісся (науковий керівник д-р с.-г. наук Р.Д. Василишин, д/б № 110/83-ф).

Започатковані дослідження у напрямі науково-методичного забезпечення створення геопорталу для оцінювання ризику, прогнозування та попередження природних пожеж у Поліссі України.

Проаналізовано методи прогнозу ризиків природних пожеж на ландшафтному рівні, в тому числі висвітлена роль інформаційних систем для управління природними пожежами на сучасному етапі розвитку, проаналізовані розроблені моделі розвитку пожеж, в тому числі можливість застосування моделі Ротермеля, як найбільш поширеної у світі.

Проведено аналіз процесу моделювання розвитку пожеж для прогнозу ризиків, зокрема, проаналізована можливість застосування системи BehavePlus для імітаційного моделювання природних пожеж на ландшафтному рівні.

Надана характеристика структури геопросторової основи для моделювання пожеж на ландшафтному рівні, зокрема перелік необхідних кліматичних показників території досліджень, топографічні параметри території досліджень, характеристики моделей горючих матеріалів території досліджень та склад веб-сторінок геопорталу. Запропоновані алгоритми класифікації супутникових знімків за типами земного покриву і класами горючих матеріалів, які будуть використовуватись при розробці геопорталу та характеристика базової інформації про стан земного покриву.

Встановлена багаторічна динаміка пожеж на території Українського Полісся. Зокрема встановлено, що площа пожеж у Полісся України коливається в межах 100-500 тис. га щорічно. Роками пожежних максимумів були 2002 рік (310 тис. га), 2008–2009 рр. (приблизно 425–393 тис. га), 2014–2015 рр. (390–495 тис. га) відповідно. Протягом

пожежонебезпечного періоду найбільш небезпечними були: березень (823 тис. га протягом 2001–2016 рр.), квітень (440 тис. га), серпень (606 тис. га), вересень (714 тис. га) та жовтень (562 тис. га). Визначено площу та кількість пожеж за адміністративними одиницями. Зокрема найбільші площі пожеж у 2015 році встановлені у Сарненському та Рокитнівському районах Рівненської області. Проведена валідація площі пожеж за даними супутникових знімків LANDSAT.

Розроблено технічне завдання та принципи дизайну геопорталу. Обґрунтовано вимоги та вибір програмних компонент для розробки геопорталу, в тому числі веб-дизайн, системи управління базами даних, визначено мови веб-програмування, вимоги до веб-серверу, надано опис засобів відображення карти на веб-сторінці, призначення та склад сторінок геопорталу.

За результатами виконаних досліджень опубліковано: 2 статті у фахових виданнях України, подано 1 статтю у журнал, що входить у наукометричну базу Scopus, 7 тез доповідей, підготовлено «Довідник лісового пожежного зони відчуження» (науковий керівник д-р с.-г. наук С.В. Зібцев, д/б № 110/9-пр-2018).

Науковцями також проводились прикладні наукові дослідження у напрямі розробки наукових основ прогнозу росту основних лісотвірних порід України.

За результатами проведених досліджень проаналізовано існуючі методичні підходи, щодо прогнозування росту деревостанів за основними таксаційними показниками та методики актуалізації бази даних повидільної таксаційної характеристики лісів, що використовується при практичному лісовпорядкуванні. Встановлено використання двох методик прогнозу росту, одна з яких базується на моделюванні відсотку поточного приросту, інша – на використанні розроблених таблиць ходу росту для модальних деревостанів.

Визначено основні недоліки даних методики, що спонукало до розробки нового, принципово іншого підходу, а саме до методики актуалізації таксаційних показників повидільної бази даних, що буде базуватися на розроблених таблицях ходу росту для модальних деревостанів, враховуючи при цьому біологічні особливості росту кожного деревного виду. Здійснено детальний аналіз сформованої бази даних тимчасових пробних площ з дослідженням ходу росту на зрубаних модельних деревах. На основі відібраних дослідних даних з використанням ростових функцій були змодельовані криві-гід ходу росту за висотою для дубових, букових, ясеневих та грабових деревостанів з поділом на насіннєве та порослеве походження. Також використані існуючі моделі ходу росту для соснових, ялинових, березових та вільхових деревостанів.

На основі отриманих моделей росту побудовані динамічні бонітетні шкали для кожної деревної породи, які враховують особливості їх росту. Здійснено статистичну обробку даних повидільної таксації лісів з розглядом теоретичних передумов, щодо подальшого моделювання росту досліджуваних деревостанів на основі дисперсійного та кластерного аналізів, встановлено групи деревостанів за походженням та складом для яких потрібно розробити нормативи ходу росту.

Проведено математичне моделювання основних таксаційних показників досліджуваних деревостанів та розроблено таблиці ходу росту для модальних деревостанів для кожної деревної породи, які враховують особливості їх росту в розрізі досліджуваних груп. Закладено постійну пробну площу в умовах свіжої діброви в мішаних ясенево-грабових деревостанах Лісостепової правобережної природної зони. Також закладено 9 тимчасових пробних площ у деревостанах Черкаської, Житомирської, Чернігівської та Івано-Франківської областей.

За результатами досліджень подано до друку 4 статті у збірники наукових праць, що включені до фахових видань України, прийнято участь у написанні колективної монографії, подано заявку на авторське свідоцтво, опубліковано 2 тези доповідей (науковий керівник доц. О.П. Бала, д/б 110/105-пр).

3.1.4.7. Економіка і менеджмент

Дослідження вчених НДІ економіки і менеджменту у звітному році були спрямовані на: розробку інноваційної моделі розвитку сільського підприємництва в Україні з урахуванням чинника євроінтеграції; розробку новітньої концепції економічної безпеки держави на основі самодостатності територіальних громад; визначення напрямів формування та функціонування Спільної рибної політики Європейського Союзу та шляхи її реалізації в Україні; розробку системи формування та реалізації лідерського потенціалу молоді об'єднаних територіальних громад України.

На кафедрі менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського продовжені прикладні дослідження з метою розробки інноваційної моделі розвитку сільського підприємництва в Україні з урахуванням чинника євроінтеграції.

Здійснено оцінку сучасного стану та тенденцій розвитку сільського підприємництва в Україні, а саме: скорочення кількості дрібних сільськогосподарських підприємств; скорочення кількості фермерських господарств за рахунок їх відтоку з аграрного бізнесу та переходу під контроль потужних аграрно-промислових формувань; зменшення обсягу інвестицій в сільське господарство, що призводить до погіршення умов для ведення бізнесу в Україні.

Встановлені фактори (економічні, науково-технологічні), які загрожують розвитку нових форм підприємницької активності: нестабільна економічна ситуація в країні як перепона у залученні інвесторів; відсутність власного капіталу та дієвого механізму фінансування підприємницької діяльності; відсутність державної інформаційної політики підтримки сільського підприємництва; надмірний податковий тягар; несприятлива банківська політика у сфері кредитування (високі відсоткові ставки), засоби комунікації; недостатній рівень знань сільського населення з основ підприємницької діяльності, зокрема відсутність досвіду у сфері функціонування виробничо-переробних кооперативів, аграрного консалтингу; проблеми кадрового забезпечення через демографічну ситуацію в сільській місцевості; недостатній рівень дорадчого забезпечення; високі витрати на здійснення господарської діяльності; застарілі технології виробництва тощо. Окреслені напрями, які сприяють успішному веденню підприємницької діяльності (сільський та зелений туризм, рекреаційний відпочинок тощо), а також нові форми підприємницької активності на сільських територіях, такі як створення і розвиток виробничо-переробних кооперативів (овочі, фрукти, молоко), виробництво сировини для відновлювальної енергетики (енергетична верба, солома, відходи з переробки деревини, тощо).

Визначено основні передумови диверсифікації підприємницької діяльності за рахунок активізації нових форм зайнятості для комплексного соціально-економіко-екологічного розвитку сільських територій.

За результатами досліджень здійснено класифікацію диверсифікації підприємницької діяльності сільських жителів, а також охарактеризовано професійний рівень підприємця, що займається інноваційною підприємницькою діяльністю та визначено його мотивацію; сформовано перелік компетентностей, якими має володіти та розвивати у процесі своєї діяльності підприємець. Встановлено, що у структурі підприємницького інтересу має місце взаємодія двох аспектів: матеріально-мотиваційного, пов'язаного з ринковою оцінкою діяльності, розмірами винагороди у формі доходу, і загальноекономічного, пов'язаного з реалізацією індивідуальних здібностей, можливостями повноцінного і диференційованого прояву потреби до самостійної діяльності.

У процесі досліджень розроблено систему індикаторів економічного розвитку підприємництва на основі інноваційної моделі функціонування, які базуються на вимогах Спільної аграрної політики ЄС та дозволяють виявити негативні фактори

За результатами досліджень у 2018 році опубліковано розділ монографії, у закордонних виданнях офіційною мовою Європейського Союзу; підготовлені 2

монографії; 8 наукових статей в журналах, що входять наукометричної бази даних Index Copernicus; отримано 2 свідоцтва на авторське право; 5 виступів на міжнародних науково-практичних конференціях; захищено 5 магістерських робіт (науковий керівник проф. Л.В. Забуранна, д/б № 110/548-пр).

Завершились дослідження щодо розробки теорії і методології формування системи менеджменту в умовах трансформації економіки України.

Наукові дослідження проводились за такими напрямами: визначено результативність системи управління розвитком підприємств аграрного сектора економіки; теоретико-методологічні заходи результативного управління розвитком соціально-економічних систем; організаційно-економічний механізм розвитку підприємств АПК: управлінський аспект; інноваційна діяльність підприємств аграрної сфери: теоретико-методологічний підхід; управління системними змінами: методологічний аспект та ін.

За результатами досліджень видано 3 монографії, 8 статей у фахових виданнях, опубліковано 13 тез доповідей. Захищено 2 докторські на 7 кандидатських дисертацій (науковий керівник проф. О.Д. Гудзинський, ініціативна).

На кафедрі адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності завершені дослідження з ініціативної тематики «Економічна стратегія АПК України: трансформація пріоритетів і механізмів їх реалізації».

Наукові дослідження були спрямовані на розробку теоретичних та практичних аспектів розвитку стратегічного управління агропромислового комплексу України.

Дано загальну характеристику агропродовольчого потенціалу України та визначено основні фактори його довгострокового успіху. Здійснено оцінку ефективності аграрної політики та проаналізовано роль держави у підтримці розвитку аграрного сектора економіки як одного із основних чинників, здатних стабілізувати функціонування аграрного сектора економіки. Досліджено нарощування експортного потенціалу та диверсифікацію експорту вітчизняної агропродовольчої продукції з метою закріплення своїх позицій на внутрішньому й зовнішньому ринках.

Висвітлено теоретичні підходи щодо сутності конкурентоспроможності та конкурентних переваг, обґрунтовано джерела їх формування; розглянуто розвиток теорій конкурентоспроможності та конкурентних переваг та еволюцію підходів до оцінювання конкурентоспроможності продукції на галузевому рівні. Здійснено аналіз конкурентного середовища світового ринку зерна, обґрунтовано позиції України на ньому, досліджено особливості формування конкурентних переваг продукції зернової галузі України та здійснено їх оцінку.

Запропоновано стратегічні альтернативи підвищення конкурентоспроможності зерна та посилення конкурентної позиції України на світовому ринку зерна; проведено факторний аналіз параметрів, які визначають конкурентоспроможність українського зерна на світових ринках та сформовано комплекс рекомендацій щодо використання виявлених тенденцій та закономірностей, обґрунтовано пріоритети формування конкурентних переваг суб’єктів господарювання зернової галузі України.

Здійснено аналіз функціонування ринку молока та молочної продукції в Україні та зовнішню торгівлю даною продукцією, розглянуто вплив державного регулювання закупівельної ціни на молоко в Україні та досліджено перспективи розвитку ринку молока та молокопродуктів.

Досліджено проблеми та завдання управління якістю сільськогосподарської продукції, а також взаємозв’язок якості, стандартизації та сертифікації, обґрунтовано необхідність їх впровадження у вітчизняних підприємствах на сучасному етапі розвитку з метою налагодження випуску продукції європейського рівня якості (науковий керівник проф. В.П. Галушко, ініціативна).

На кафедрі економічної теорії продовжувались наукові дослідження щодо сталого розвитку ресурсного потенціалу аграрного сектору економіки України.

Визначено теоретичні основи розвитку ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки України, здійснено аналіз стану і тенденцій формування трудових, земельних, матеріально-технічних, енергетичних і фінансових ресурсів аграрної економіки, досліджено ринкові складові господарського механізму аграрного сектора економіки і особливості державного регулювання.

За результатами проведених досліджень проаналізовано основні тенденції становлення ринків продукції біоекономіки України в умовах європейської інтеграції, встановлено особливості ринку основних засобів на прикладі зернозбиральних комбайнів, обґрунтовано об'єктивну необхідність активізації реалізації інноваційного потенціалу в аграрному секторі економіки регіонів, в тому числі на основі вдосконалення міжгалузевих зв'язків аграрних біокластерів (науковий керівник доц. О.М.Коваль, ініціативна).

Продовжуються дослідження щодо перспектив економічного зростання в Україні. Проведено аналіз теоретико-методологічних засад економічного зростання та факторів які мають вплив в умовах глобалізації.

Для оцінки рівня економічного зростання використовують систему показників, яка включає: валовий внутрішній продукт на душу населення; показники ефективності функціонування економіки, що обчислюються на базі ВВП; виробництво основних видів продукції на душу населення; рівень та якість життя населення.

Досліджено вплив інституціонального середовища на розвиток соціально-економічної системи країни. Визначено інституціональні фактори економічного зростання: соціальні та психологічні (порівняно стабільні характеристики суспільства, які змінюються еволюційним шляхом; психологічні риси людей, які живуть у суспільстві; особлива роль національної культури, менталітет, види етнічної поведінки);політичні (якість конституції та методів кооперації між державою, бізнесом, політичною культурою, неформальними правилами та традиціями);економічні (чіткі «правила гри», які визначають ефективні й неефектні види діяльності; права власності; функції і соціальні правила торгівлі; ефективність банківської та фінансової систем; відповідні методи управління ризиками і страхова система; загальноприйнята система податків; децентралізована економічна система; формальні економічні інститути, які позитивно впливають на довгострокове зростання).

Визначено та систематизовано макроекономічні фактори, які є суттєвими для становлення та розвитку біоекономіки як умови економічного зростання в Україні.

Проведено аналіз інноваційної діяльності та активності України, що дає можливість оцінити продуктивність країни в цілому та визначити актуальні напрями розвитку інноваційної діяльності як основи формування економіки для забезпечення економічного зростання та сталого розвитку.

Результати дослідження використовуються у навчальному процесі при викладанні дисциплін – «Політекономія», «Макроекономіка», «Макроекономіка – ІІ».

За результатам наукових досліджень опубліковано 5 статей у наукометричних базах даних, 1 статтю у фахових виданнях, 1 монографію мовами, які не відносяться до мов Європейського Союзу, 1 навчальний посібник (науковий керівник доц. Н.К. Болгарова, ініціативна).

На кафедрі маркетингу та міжнародної торгівлі продовжені дослідження по темі «Проблеми забезпечення конкурентоспроможності організаційно-правових форм господарювання на селі в умовах глобалізації» (науковий керівник проф. В.К. Збарський, ініціативна).

Науковцями кафедри глобальної економіки започатковані наукові дослідження щодо прикладних рішень забезпечення конкурентоспроможності рибного господарства у нових умовах функціонування національної економіки.

Здійснено аналіз існуючих світових та національних методичних підходів до забезпечення конкурентоспроможності рибного господарства за видами та напрямами діяльності.

Встановлено існування широкої міжнародної підтримки рибогосподарських субсидій та необхідності вилучення тих субсидій, які призводять до створення надлишкових потужностей. Запропоновано можливе практичне використання класифікації розподілу субсидій, а саме: субсидій, що збільшують вигоду від діяльності; субсидій, що збільшують потужність; неоднозначних субсидій. Здійснено оцінку глобальних субсидій рибному господарству в аспекті монетарної вартості та конкурентоспроможності. Розроблено рекомендації щодо застосування субсидій як інструменту конкурентних переваг і прямої урядової підтримки за умов зростання сукупного споживчого попиту на рибу.

Проаналізовано і обґрунтовано складові елементи методів оцінки конкурентоспроможності галузей економіки на основі формування розширеної системи ознак. Здійснено аналіз стану розвитку аквакультури у світі, країнах-членах ЄС та Україні. Встановлено, що розвиток аквакультури відбувається у сегменті малого та середнього бізнесу, що відповідає загальносвітовим та європейським тенденціям.

Опрацьовані плани Європейського Союзу на 2017-2019 рр. щодо збору інформації у системі DFC, що сприятиме прийняттю обґрунтованих рішень при виборі шляхів забезпечення конкурентних переваг рибного господарства України. Розроблені рекомендації із внесення змін до спеціальних форм первинної документації для суб'єктів рибного господарства при адаптації до вимог Європейського Союзу.

За результатами досліджень підготовлено ряд практичних рекомендацій: щодо виробництва щуки з використанням інструментів впливу на забезпечення конкурентних переваг; щодо виробництва судака при виборі шляхів забезпечення конкурентних переваг рибного господарства; щодо виробництва смугастого окуня в умовах орієнтації економіки на світові стандарти безпеки і якості. Опубліковано 4 монографії, 2 монографії мовами Європейського Союзу, 2 статті у журналах, що індексуються базами даних Scopus, 4 статті, що індексуються в Index Copernicus, 4 статті – у фахових виданнях (науковий керівник д-р екон. наук Н.М Вдовенко, д/б № 110/4 пр-2018).

Науковцями кафедри підприємництва та організації агробізнесу продовжувались наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо розвитку земельних відносин та ефективного функціонування підприємства у сільському господарстві.

Проведено порівняльний аналіз розмірів орендної плати за землю сільськогосподарського призначення в Україні та окремих країнах ЄС. Встановлені чинники низької вартості оренди землі в Україні, основними з яких є: невисокий рівень продуктивності земель; незадовільний доступ до капіталу; наявний мораторій на продаж землі; фрагментована земельна власність тощо. Здійснено економічне оцінювання землекористування аграрних формувань різних розмірів та запропоновані стратегічні напрями забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств (науковий керівник проф. М.М. Ільчук, ініціативна).

За ініціативною тематикою продовжені дослідження щодо розвитку підприємництва в сільському господарстві та його ефективності.

Розглянуто теоретичні та практичні аспекти визначення економічного змісту і методів вимірювання продуктивності праці. Проводились дослідження наукових підходів до визначення місця України у рейтингу країн за рівнем продуктивності праці. Встановлено, що за даними Світового банку в Україні рівень продуктивності праці в економіці у 5 разів нижчий порівняно з країнами ЄС (28). Здійснений порівняльний аналіз досягнутого рівня продуктивності праці за видами економічної діяльності. Встановлено, що протягом 2012-2016 рр. найбільш стабільні темпи зростання продуктивності праці за видами економічної діяльності демонстрували сільське, лісове та рибне господарство;

операції з нерухомим майном; професійна, наукова та технічна діяльність. Проведено аналіз стану продуктивності праці в сільському господарстві за категоріями товаровиробників та за галузями рослинництва і тваринництва. Розрахунки засвідчили, що у сільському господарстві продуктивність праці є досить низькою за рахунок низького її рівня у господарствах населення. Проаналізовано тенденції у співвідношенні темпів зростання продуктивності праці і оплати праці в сільськогосподарських підприємствах. Обґрунтовано необхідність підвищення продуктивності праці в аграрному секторі економіки як джерела зростання національного доходу та чинника підвищення конкурентоспроможності національної економіки (науковий керівник доц. І.П. Коновал, ініціативна).

На кафедрі фінансів завершені наукові дослідження щодо інвестиційного забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України.

Проаналізовано основні економічні показники, які характеризують галузь. Аналіз показав зростання обсягу виробництва валової продукції сільського господарства в аграрних підприємствах, значне підвищення рентабельності виробництва, суттєве збільшення потоку інвестицій в основний капітал. Встановлено пряму залежність фінансових результатів від інтенсивності інвестиційних процесів в окремих сільськогосподарських підприємствах.

Встановлено, що організаційно-економічний механізм інвестиційного забезпечення доцільно розрізняти за такими рівнями: держави, регіону, галузі й у кінцевому результаті самого підприємства. Кожен із цих рівнів має свої чинники інвестиційної привабливості й організаційно-економічний механізм їх підвищення. Усі вони пов’язані між собою: позитивні характеристики на рівні держави позитивно позначаються як на галузі, так і на самому підприємстві, і навпаки.

Матеріали досліджень використовуються в навчальному процесі при викладанні дисципліни «Інвестування» та «Проектне фінансування» на економічному факультеті НУБіП України. За результатами досліджень опубліковано 2 статті у журналах що входять до переліку фахових видань України(науковий керівник д-р екон. наук Н.М. Давиденко, ініціативна).

Науковцями кафедри завершені дослідження щодо фінансової політики сталого розвитку сільських територій.

Здійснена оцінка теоретичних засад та практичних аспектів формування фінансової політики сталого розвитку сільських територій та формулювання узагальнень і напрямів її вдосконалення відповідно до стратегічних засад розвитку адміністративно-територіальних одиниць та суспільства.

Визначено необхідність виокремити сільські території як самодостатній об'єкт регулювання і вирішувати проблеми їх розвитку комплексно, з прив'язкою до європейських принципів і стандартів. Встановлено що першочерговим кроком у формуванні сучасної фінансової політики розвитку сільських територій має стати розробка ґрунтовної та адекватної (відповідно до нинішніх умов і викликів) програми розвитку сільських територій та її прийняття на найвищому державному рівні. Ключовими питаннями такої програми повинні бути визначені законодавче закріплення статусу сільських територій (як об'єкта регулювання) та правове визначення фінансової бази їх розвитку.

Доведено, що задля здійснення фінансової політики розвитку сільських територій необхідно активізувати процеси проведення адміністративно-територіальної реформи, яка б передбачала здійснення реформи інститутів державної влади, реформу місцевого самоуправління (максимальна децентралізація) та територіальну реформу (потрібно визначити територію юрисдикції кожної сільської територіальної громади). Впроваджуючи європейську практику місцевого самоврядування місцева громада повинна мати в своєму розпорядженні всі наявні на її території землі

Пропонується окрему увагу приділяти розвитку несільськогосподарських видів економічної діяльності у сільській місцевості. Для цього необхідно започаткувати реалізацію ефективних регіональних та місцевих стратегій і програм розвитку несільськогосподарських видів економічної діяльності на основі наявного ресурсного потенціалу та існуючих потреб у продукції та послугах конкретних сільських територій, впровадити пільгове оподаткування для новостворених підприємств на сільських територіях у разі інноваційного характеру їх виробничої діяльності, надання соціально-необхідних послуг або здійснення інфраструктурного забезпечення цих територій (науковий керівник доц. І.І. Долженко, ініціативна).

Науковці кафедри статистики та економічного аналізу продовжували дослідження у напрямі формування аналітико-прогностичної системи управління статистичним розвитком підприємств аграрної сфери.

Обґрунтовано пріоритети стратегічного розвитку як умови конкретизації методів і моделей, які використовуються для оцінки і прогнозування перспективи розвитку аграрних формувань з урахуванням підвищення продовольчої безпеки країни в умовах глобалізаційних викликів. Систематизовано показники/індикатори та методичні підходи до аналітичного обґрунтування стратегічних цілей розвитку аграрних формувань.

За результатами досліджень: проведено міжнародну інтернет-конференцію; підготовлено колективну монографію на тему: «Стратегічні пріоритети розвитку аграрних формувань: аналітико-прогнозні тренди»; видано 20 статей в різних наукових виданнях; прийнято участь в 5 науково-практичних конференціях за межами університету; захищено 2 кандидатських дисертацій (науковий керівник проф. В.К. Савчук, ініціативна).

Продовжуються наукові дослідження у напрямі розробки системи формування та реалізації лідерського потенціалу молоді об’єднаних територіальних громад України.

Удосконалено поняттєво-категоріальний апарат формування та реалізації лідерського потенціалу молоді об'єднаних територіальних громад (ОТГ), а саме, уточнено поняття «лідер», «лідерство», «лідерський потенціал».

У результаті експертного опитування посадових осіб органів місцевого самоврядування ОТГ України: визначено психологічний портрет лідера, який потрібен громадам в умовах децентралізації та реформування усіх сфер суспільного життя; уточнено методику визначення лідерських якості молоді ОТГ, яка враховує їх потреби.

На основі емпіричних досліджень, а саме зустрічей з фокус-групами молодих лідерів, визначено соціально-економічні чинники, необхідні для реалізації молоддю України лідерського потенціалу, розроблена методика оцінки соціально-економічних умов реалізації лідерського потенціалу молоді в ОТГ.

За результатами досліджень організаційно-правових чинників реалізації лідерського потенціалу молоді ОТГ узагальнено та систематизовано прогалини та колізії у вітчизняному законодавстві та розроблено пропозиції щодо їх усунення. Розроблено пропозиції щодо подолання проблем впровадження реформи «Нова українська школа» в ОТГ та посилення її впливу на формування лідерського потенціалу молоді в умовах демографічної кризи на сільських територіях, а також організаційну модель учнівського самоврядування для ОТГ та Положення про учнівську раду ОТГ.

На основі порівняльного аналізу досвіду України, Молдови та країн ЄС розроблено пропозиції щодо удосконалення інституційного забезпечення системи реалізації лідерського потенціалу молоді ОТГ, яка буде враховувати потреби громад.

За результатами досліджень видано 3 статті в журналах, що входять до наукометричних баз даних, подано до друку 2 статті, підготовлено 2 монографії, отримано 2 авторських свідоцтва, опубліковано 5 тез доповідей, зроблено 14 доповідей на конференціях, круглих столах, семінарах. Організовано та проведено в ОТГ громадах 7 семінарів, Опубліковано 2 статті у журналі «Громада+», який безкоштовно поширюється серед громад, центральних органів виконавчої влади, проведено круглий

стіл «Як громаді активізувати молодих лідерів?», надано 2 відеоінтерв'ю місцевому Харківському телебаченню (науковий керівник канд. екон. наук Н.В. Морозюк, д/б № 110/5м-пр).

У звітному році продовжувались дослідження щодо наукових засад ефективного господарювання в агропромисловому виробництві.

Застосування компетентністного підходу у формуванні трудового потенціалу господарюючих суб'єктів, розвиток і використання ресурсно-технічного та біотехнологічного потенціалів сільськогосподарських підприємств надало можливість аграрним формуванням Київської, Житомирської, Черкаської та Тернопільської областей підвищити їх конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість.

За результатами досліджень опубліковано 5 статей в журналах, що індексуються наукометричними базами даних, 5 статей у фахових виданнях, 1 монографію мовами, які не відносяться до мов Європейського Союзу, 1 навчальний посібник (науковий керівник проф. О.Ю. Єрмаков, ініціативна).

У межах ініціативної тематики здійснювались дослідження щодо удосконалення системи соціально-трудових відносин у сільському господарстві.

Удосконалено методичні засади проведення оперативного моніторингу системи соціально-трудових відносин(СТВ) у сільському господарстві за допомогою комплексної оцінки сукупності критеріїв і показників їх розвитку та відповідного математичного апарату, що забезпечить формування механізму його використання відповідними суб'єктами СТВ (стейкхолдерами) на макро- й мезорівні в процесі соціального діалогу й регулювання розвитку аграрного сектора економіки.

Запропоновано систему із 30 показників відповідних критеріїв розвитку СТВ у сільському господарстві в напрямі їх спрощення (формування найбільш характерних показників) і швидкого (оперативного) отримання інформації (зменшення трудомісткості процесу наповнення бази даних розвитку СТВ). Встановлено фактичний стан кон'юнктури ринку праці на селі та в сільському господарстві. Так, негативною тенденцією є зменшення реальної пропозиції робочої сили на ринку праці на селі, лише за 2014-2016 рр. чисельність економічно активного сільського населення зменшилася на 202,9 тис. чол., або на 3,5 % і становить 5648,7 тис. чол.

Розроблено напрями роботи економічної служби сільськогосподарських підприємств щодо удосконалення мотивації праці їх управлінського й виробничого персоналу до підвищення продуктивності праці й ефективності господарської діяльності підприємств шляхом колективно-договірного регулювання СТВ, удосконалення організації, порядку й структури оплати праці, тарифної системи оплати праці та нематеріального стимулювання працівників.

Результати досліджень апробовані на науково-практичних конференціях і семінарах серед учених і практиків з метою вирішення наукової проблеми – формування ефективної системи СТВ у сільському господарстві. Удосконалено навчально-методичну базу викладання дисциплін: «Економіка праці і соціально-трудові відносини» і «Ринок праці» на економічному факультеті НУБіП України.

У рамках наукових досліджень по ініціативній темі видано навчальний посібник «Практикум з економіки праці і СТВ», 3 наукові статті у фахових виданнях України, а також матеріали конференцій і методичні розробки для навчального процесу (науковий керівник канд. екон. наук, доц. Є.О. Ланченко, ініціативна).

Продовжуються дослідження з ініціативної тематики щодо бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в умовах міжнародної економічної інтеграції.

За результатами досліджень розкрито підходи в міжнародних стандартах корпоративного та державного секторів до оцінки за справедливою вартістю біологічних активів, а також в пострадянських та європейських країнах. Визначено основні проблеми застосування оцінки за справедливою вартістю: нерозвиненість або відсутність активного

ринку; недоступність інформації про ринок; наявність одразу кількох методів оцінки біологічних активів; обмежена кількість кваліфікованих кадрів, що здійснюють облік; висока вартість процесу трансформації звітності. Запропоновано провести міжнародну уніфікацію обліку, яка дозволить зменшити ризики для інвесторів та кредиторів, забезпечити прозорість та зрозумілість інформації, підвищити зростання довіри до показників фінансової звітності, поглибити міжнародну кооперацію в бухгалтерському обліку, що сприятиме більш глибоким і масштабним перетворення економіки країни в цілому.

Обґрунтовано необхідність впровадження в Україні міжнародних стандартів та передових практик розкриття інформації у видобувних галузях відповідно до Ініціативи щодо забезпечення прозорості на підставі основних положень облікової Директиви ЄС 2013/34. Доведено, що розкриття інформації надасть можливість громадськості доступу до повної та об'єктивної інформації щодо платежів суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, на користь їх отримувачів, створення передумов для суспільно відповідального використання корисних копалин загальнодержавного значення. Для цього проаналізовані організаційно-правові форми суб'єктів господарювання за останні три роки (2015-2017 рр.) і визначено відповідність їх критеріям Директиви ЄС 2013/34. На підставі отриманої інформації в Україні необхідно внести корективи до нормативно-правових актів суб'єктів господарювання.

Розглянуто економічну сутність основних засобів у контексті розвитку техніки, технологій, процесів автоматизації. Досліджені основні підходи до класифікації основних засобів в обліку на основі наукових праць, національних і міжнародних стандартів обліку, інших нормативних документів.

За результатами досліджень у звітному році опубліковано розділ монографії «Особливості нормативно – правового забезпечення підприємств лісозаготівельної галузі: управлінський аспект», навчальний посібник «Облік і оподаткування у питаннях і відповідях»; 7 статей, опублікованих у міжнародних виданнях; 4 статті у фахових виданнях; 8 статей опублікованих в інших міжнародних наукометричних базах даних; 6 виступів на міжнародних науково-практичних конференціях. Захищено 5 магістерських робіт, окремі результати яких рекомендовано для впровадження на виробництво (науковий керівник проф. Лазаришина І.Д., ініціативна).

На кафедрі економіки підприємства ім. проф. І.Н.Романенка започатковані дослідження з ініціативної тематики щодо економічної ефективності виробництва нішових сільськогосподарських культур з метою отримання нових знань та розробки концепції, положення та напрямів підвищення виробництва нішових сільськогосподарських культур.

Ще один з наукових напрямів науковців кафедри формування збалансованого інституціонального середовища аграрного природокористування в Україні.

У ході виконання теоретичної складової проекту: розкрито сутність економічної субстанції природних ресурсів, визначено їх роль у системі суспільного відтворення; досліджено еволюцію теорії інституціоналізму, що дало змогу систематизувати різноманітні підходи та виявити їхній вплив на формування сучасної парадигми теорії; визначено системні складові інституціонального середовища сфери аграрного природокористування (економічної діагностики, стану і тенденцій її розвитку).

Досліджено методологію оцінки природних ресурсів, методологію визначення надходження природоресурсних платежів до бюджетів різного рівня, обґрунтовано необхідність розроблення нової організаційно-інституальної конструкції управління аграрним природокористуванням з урахуванням сучасних умов модернізації економіки України та стрімкого розвитку глобалізаційних процесів.

До виконання проекту, зокрема, проведення регіонального аналізу рівня та стану використання природних ресурсів в аграрній сфері залучені аспіранти та студенти –

дипломники кафедри, теми робіт яких пов'язані із дослідженнями еколого-економічних проблем використання природних ресурсів.

За результатами досліджень: проведено міжнародну інтернет-конференцію; підготовлено колективну монографію на тему: «Стратегічні пріоритети розвитку аграрних формувань: аналітико-прогнозні тренди»; навчальний посібник «Економіка сільського господарства». Видано 20 статей в різних наукових виданнях; захищено 2 кандидатських дисертацій

Виконавці проекту д-р екон. наук, проф. Рогач С.М. та канд. екон. наук, доц. Гуцул Т.А. виступали із доповідями, присвяченими сучасним проблемам аграрного природокористування, на 2-й Міжнародній науково-практичній конференції «Украина, Болгария, ЕС: экономические и социальные тенденции развития», яка проходила у 27-30 червня 2018 р. у м. Бургос, Болгарія.

Одержані результати дослідження мають стати інформаційним базисом для органів місцевого самоврядування, регіональних органів управління сільського господарства, органів управління природоохоронною діяльністю, представників середнього і малого бізнесу регіону, з метою екологічно збалансованого, соціально зумовленого залучення і використання природно-ресурсного потенціалу аграрного сектору національної економіки. При цьому, буде забезпечуватися не тільки економія коштів від запровадження інституціонально збалансованої моделі аграрного природокористування, а й зменшення рівня негативного антропогенного впливу на стан навколишнього природного середовища(науковий керівник проф. С.М. Рогач, ініціативні).

Науковцями кафедри біржової діяльності і торгівлі продовжені наукові дослідження з ініціативної теми «Розвиток біржового ринку України». Проведено аналіз поточного стану біржового ринку в Україні з метою визначення основних механізмів його подальшого розвитку

Досліджено теоретико-методологічні засади та особливості функціонування сучасного біржового фінансового ринку. Проаналізовано тенденції сучасного стану вітчизняного та світового біржового товарного та фінансового ринків та здійснено прогноз на перспективу. Визначено передумови та виявлено властивості виникнення фінансових ризиків на біржовому ринку. Наведено уточнену класифікацію фінансових ризиків, удосконалено методи управління ризиками.

Матеріали досліджень використовуються в навчальному процесі при викладанні дисципліни «Біржовий ринок» та формуванні конспекту лекцій по дисципліні «Аналіз і прогнозування біржового ринку».

За результатами досліджень опубліковано: 5 статей у журналах, що входять до переліку фахових видань України, 1 монографію, 6 тез доповідей (науковий керівник доц. А.С. Кравченко, ініціативна).

На кафедрі аграрного консалтингу і туризму у звітному році продовжувались наукові дослідження щодо створення інтерактивної консалтингової системи для сільського туризму.

Розроблено основні позиції та науково-методичні засади побудови інтерактивних консалтингових систем для сфери сільського туризму із врахуванням особливостей галузі та тенденцій розвитку інформаційних технологій. Розроблено структуру даних ефективної бази даних для функціонування інтерактивної консалтингової системи. Визначено основні категорії та поняття притаманні галузі сільського туризму і, відповідно до цього, розроблена структура бази даних та знань, яка забезпечить оптимальну роботу системи, її сумісність з сучасними програмними та апаратними засобами та взаємодію користувача із нею (науковий керівник проф. Т.П. Кальна-Дубінюк, д/б № 110/546-пр).

На кафедрі публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності розпочато дослідження теоретичних засад і механізмів реалізації інноваційних процесів в публічному управлінні. Здійснено наукове обґрунтування теоретичних засад і механізмів

реалізації інноваційних процесів в публічному управлінні та розроблено науково-практичні рекомендації щодо їх імплементації (науковий керівник проф. Лукіна Т.О., ініціативна).

3.1.4.8. Земельні ресурси

Науково-дослідна робота вчених факультету землевпорядкування у звітному році була спрямована на розробку методології системи моніторингу посівів сільськогосподарських культур на основі різнорідних даних дистанційного зондування землі для управління їх продуктивністю; новітньої концепції створення цифрового Атласу вартості земель України – інструменту регулювання ринкових земельних відносин і просторового розвитку; концепції створення реєстру особливо цінних земель як механізму дотримання екологічної безпеки при їх використанні; удосконалення науково-методичних підходів до проведення грошової оцінки земель в ринкових умовах.

На кафедрі геодезії та картографії розпочато дослідження у напрямі розробки концепції створення цифрового Атласу вартості земель України – інструменту регулювання ринкових земельних відносин і просторового розвитку. За результатами критичного аналізу існуючих в Україні, європейському Союзі і Світі підходів до електронного атласного картографування вартості земель і впливаючих на неї чинників розроблено пропозиції щодо масштабного ряду карт Атласу, картографованих в ньому показників і параметрів, які відображають вартість земель і впливаючі на неї чинники. Виконавцями НДР підготовлена цифрова картографічна топооснова, яка використовуватиметься при укладанні тематичних карт Атласу.

Результати НДР використано при підготовці та захисті докторської та 2-х кандидатських дисертацій. Виконавцями НДР опубліковано 5 монографій, у т.ч. 1 у міжнародному виданні, навчальний посібник, підручник, 4 статті у наукових виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, 5 тез доповідей і матеріалів конференцій (науковий керівник проф. І.П. Ковальчук, д/б № 110/1-ф-2018).

Науковцями кафедри продовжено розробку концепції створення реєстру особливо цінних земель як механізму дотримання екологічної безпеки при їх використанні. За результатами досліджень розроблено методичні засади, дослідницькі підходи та алгоритми формування реєстру особливо цінних земель, як інструменту управління їх станом і захисту від необґрунтованого вилучення.

Методичні рекомендації оформлено у вигляді брошури «Методологічні засади створення реєстру особливо цінних земель», опубліковано 3 монографії, в. т.ч. 1 у міжнародному виданні, 3 навчальні посібники, підручник, 2 статті у наукових виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, 5 тез доповідей і матеріалів конференцій. Результати НДР використано при підготовці та захисті 2-х кандидатських дисертацій (науковий керівник д-р екон. наук Т.О. Євсюков, д/б № 110/96-ф).

На кафедрі геоінформатики і аерокосмічних досліджень Землі продовжено розроблення методології системи моніторингу посівів сільськогосподарських культур на основі різнорідних даних дистанційного зондування землі для управління їх продуктивністю.

Колективом авторів розроблено структуру геоінформаційної системи дистанційного моніторингу посівів; інформаційно-логічну модель. Обґрунтовано та вдосконалено методику попереднього й тематичного оброблення різночасових і різнорідних даних дистанційного зондування землі для оцінювання стану посівів. Обґрунтовані та розроблені науковий підхід до створення просторово-часових моделей (профілів) сільськогосподарських культур за даними дистанційного зондування землі різного просторового розрізнення як засобу для визначення аномалій їх розвитку; теоретичні положення для створення шкал оцінювання стану посівів. За результатами наукової роботи створено часові профілі озимої пшениці та сої; часовий ряд даних

дистанційного зондування землі; алгоритм оцінювання стану посівів для озимої пшениці та сої (з використанням шкал).

За результатами досліджень опубліковано 2 монографії, в т.ч. 1 у міжнародному виданні, словник, 2 статті у журналі, що входять до міжнародної наукометричної бази Scopus, статтю у журналі, що входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science, 12 статей у наукових фахових виданнях України. Результати досліджень апробовано на міжнародних та вітчизняних конференціях (опубліковано 10 тез доповідей, у т.ч. у збірнику, що входить до наукометричної бази даних Scopus) та використано в процесі підготовки кандидатської дисертації та 10 магістерських робіт (науковий керівник д-р техн. наук С.С. Кохан, д/б № 110/97-ф).

Завершено наукові дослідження у сфері удосконалення науково-методичних підходів до проведення грошової оцінки земель в ринкових умовах. Здійснено науково-методичні підходи до удосконалення існуючої методики грошової оцінки земель на основі використання сучасних ринкових підходів і механізмів. Результати досліджень апробовано на міжнародних та вітчизняних конференціях (науковий керівник канд. екон. наук А.О. Кошель, ініціативна).

3.1.4.9. Правознавство

Науково-дослідна робота вчених юридичного факультету у звітному році була спрямована на: дослідження інформаційно-правового забезпечення екологічної складової національної безпеки України; дослідження теоретико-методологічних та практичних аспектів формування правової культури особи в Україні та оцінки ефективності законодавства; дослідження актуальних проблем української правової думки; з'ясування базових правових засад, що встановлюють основні підвалини регулювання суспільних відносин у сфері прав і свобод людини; дослідження актуальних питань кримінально-правової політики України; удосконалення законодавства про кримінальну відповідальність в Україні; дослідження адміністративно-правового регулювання у сфері охорони довкілля, охорони та відтворення лісів; аналіз сучасних тенденцій розвитку національного інформаційного законодавства.

На кафедрі адміністративного та фінансового права продовжено дослідження особливостей адміністративно-правового регулювання охорони та відтворення лісів в Україні (науковий керівник доц. О.В. Гулак, ініціативна); актуальних питань кримінально-правової політики України (науковий керівник С.С. Ковальова, ініціативна); теоретико-методологічних та практичних аспектів ефективності законодавства про кримінальну відповідальність в Україні (науковий керівник С.С. Ковальова, ініціативна); адміністративно-правового регулювання у сфері охорони довкілля (науковий керівник О.В. Артеменко, ініціативна).

На кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства продовжуються дослідження з інформаційно-правового забезпечення екологічної складової національної безпеки України. У звітному році виконавцями НДР було проаналізовано законодавчі, підзаконні та відомчі нормативні акти й окремі правові норми, що регулюють суспільні відносини в сфері доступу до інформації та національної інформаційної безпеки, запропоновано пропозиції щодо їх удосконалення. Розроблено пропозиції щодо змін та доповнень до правового регулювання моніторингу за навколишнім природним середовищем та системою раннього попередження відхилень від вимог екологічного законодавства. Вдосконалено механізм адміністративно-правової діяльності місцевих (регіональних) органів у сфері інформування громадськості про стан дотримання екологічного законодавства. Підготовлено теоретико-методологічні рекомендації до трискладового тесту інформації, що може бути використана в природоохоронній сфері. За результатами досліджень захищено кандидатську дисертацію (Вітів В.А.), 3 магістерські роботи та підготовлено й видано 12 публікацій (науковий керівник проф. В.В. Ладиченко,

д/б № 110/95-ф).

Продовжуються дослідження механізму державної влади в правовій державі (науковий керівник проф. В.В. Ладиченко, ініціативна); прав людини в міжнародному праві та національному законодавстві (науковий керівник проф. В.В. Ладиченко, ініціативна).

На кафедрі теорії та історії держави і права тривають дослідження теоретико-методологічних та практичних аспектів формування правової культури особи в Україні. (науковий керівник доц. В.О. Качур, ініціативна); теоретико-методологічних та практичних аспектів оцінки ефективності законодавства (науковий керівник доц. В.О. Качур, ініціативна); актуальних проблем української правової думки, за результатами яких визначено основні тенденції розвитку української правової думки(науковий керівник Л.С. Протосавіцька, ініціативна).

3.1.4.10. Сільськогосподарська радіологія

Дослідження вчених Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології у звітному році були спрямовані на проведення фундаментальних і прикладних досліджень з: розробки методології мобільного апаратурно-програмного комплексу побудови мап нерівномірно техногенно забруднених територій; розробки наукового супроводу ремедіації колишніх стоянок військових підрозділів, що були задіяні у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС; розробки сучасної системи підтримки прийняття рішень при ядерних і радіаційних аваріях для сільського господарства України тощо.

Завершені дослідження у напрямі експериментальної оцінки біогенних потоків $^{127}I/^{129}I$ в агроекосистемах. Розроблено: методологію ймовірнісного прогнозування вмісту ^{127}I та ^{129}I у компонентах рослинного раціону і молоці корів; модель ймовірнісного прогнозування вмісту ^{127}I у компонентах рослинного раціону і молоці корів, яка дозволяє оцінювати ризики того, що вміст ^{127}I у молоці корів буде нижче мінімально допустимого, що є однією з ознак можливого йодного дефіциту у населення; модель ймовірнісного прогнозування вмісту ^{129}I у компонентах рослинного раціону і молоці корів без виміру ^{129}I у ґрунті і рослинах, яка дозволяє оцінювати вміст ^{129}Iу компонентах рослинного раціону і молоці корів за щільністю випадінь ^{137}Cs при величині понад 37 кБк/м^2 на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення у результаті аварії на ЧАЕС. Оцінені статистичні характеристики вмісту ^{127}I у грунті, сільськогосподарські продукції, питній і поверхневій водах; коефіцієнтів переходу йоду в лугове різнотрав'я і зерно; коефіцієнта переходу йоду з добового раціону у молоко корів у різних населених пунктах країни. Проведено апробацію запропонованих математичних моделей ймовірнісного прогнозування вмісту ^{127}I та ^{129}I у компонентах рослинного раціону і молоці корів на базі характерних населених пунктів Житомирської області І-ї та ІІІ-ї зон радіоактивного забруднення. Побудована карта розподілу по території Народичського району Житомирської області можливих значень питомого вмісту ^{129}I у молоці корів.

За результатами досліджень опубліковані 2 статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, 1 статтю у виданні з переліку фахових видань України, 4 тези доповідей на конференціях. Подані 1 заявка на отримання авторського свідоцтва, 2 заявки на корисну модель.

Розроблені модель і прогноз основних біогенних потоків $^{127}I/^{129}I$ у типових агроекосистемах України впроваджені у Державному спеціалізованому підприємстві «Екоцентр».

Результаті наукових досліджень використовуються в НУБіП України на факультеті захисту рослин, біотехнологій та екології у навчально-виховному процесі при викладанні дисциплін «Радіобіологія», «Радіобіологія та радіоекологія», «Сільськогосподарська радіобіологія та радіоекологія»; у Чорнобильському центрі з проблем ядерної безпеки,

радіоактивних відходів і радіоекології при вирішенні завдань у сфері ядерної і радіаційної безпеки, радіоекології (науковий керівник д-р біол. наук В.О. Кашпаров, д/б № 110/68-ф).

Продовжені дослідження у напрямі розробки методології мобільного апаратурно-програмного комплексу побудови мап нерівномірно техногенно забруднених територій. На прикладі ділянок Іванківського району Київської області проведено верифікацію і тестування таких алгоритмів: оптимізації мережі відбору проб при квазіоднорідному забрудненні майданчиків радіонуклідами; оптимізації мережі відбору проб на градієнтних за забрудненням радіонуклідами майданчиках; оптимізації мережі відбору проб для виявлення «плям» радіоактивного забруднення на фоні квазіоднорідного забруднення території; вибору маршрутів автомобільної зйомки і оптимізації мережі відбору проб при картографуванні нерівномірно забруднених радіонуклідами територій; вибору маршрутів відбору проб при проведенні додаткових вимірів для досягнення заданої точності картографування забруднених радіонуклідами територій.

За результатами досліджень опубліковано 2 статті у виданнях, що входять до наукометричної бази даних Scopus, 2 статті у фахових виданнях України, 2 тези доповідей на конференціях; подано 1 заявку на авторське свідоцтво на твір, 1 заявку на корисну модель (науковий керівник д-р с.-г. наук Ю.В. Хомутінін, д/б № 110/89-ф).

Продовжено роботу з експериментального вивчення та оцінки біогенних потоків ^{90}Sry лісових екосистемах. Здійснено закладку експериментального майданчика для дослідження біогенних потоків у типовому березовому насаджені Українського Полісся, що знаходиться у Чорнобильській зоні відчуження. Оцінено показники біопродуктивності фітоценозу і радіоекологічні характеристики дослідної лісової ділянки. Встановлено основні лісотаксаційні ознаки досліджуваних листяних насаджень. Продовжені спостереження за низхідним потоком речовини, з періодичним вилученням зразків для визначення їх кількісного і якісного складу у березовому деревостані. Завершено відбір проб дощових вод та деревного опаду для соснового експериментального майданчика. Виміряні значення питомої активності ^{90}Sr в основних його потоках і депо в лісовій екосистемі досліджуваного березового біогеоценозу. Виконано попереднє представлення математичної моделі біогеохімічного кругообігу радіостронцію для лісових угруповань представленими листяними деревостанами. Здійснено порівняння перерозподілу ^{137}Cs і ^{90}Sr у досліджуваних лісових екосистемах. Спільно з японськими колегами здійснено встановлення можливостей використання комерційного безпілотного літального апарату та спеціалізованого програмного забезпечення для 3D моделювання в цілях оцінки запасів біомаси та їх приростів для прогнозування накопичення біологічно мобільних радіонуклідів у компонентах насадження стереофотограмметричним способом.

За результатами досліджень підготовлені 2 статті у наукових фахових виданнях України; 3 статті в журналах, що входять до наукометричної бази даних Scopus; 1 статтю у спеціалізованому науковому видані, 5 тез доповідей на наукових конференціях; 2 довідники; 1 монографію; 1 свідоцтво про реєстрацію права на твір (науковий керівник канд. с.-г. наук Д.М. Голяка, д/б № 110/90-ф).

Ще один напрям досліджень – розробка методології оцінювання радіологічних наслідків використання радіоактивно забрудненої після аварії на ЧАЕС паливної деревини населенням. Здійснено закладку дослідних ділянок у польових умовах з вивчення впливу внесення додаткової радіоактивності за рахунок використання радіоактивної золи на параметри радіоактивного забруднення рослинницької продукції на території с. Христинівка Народицького району Житомирської області. Як модельні рослини у польових дослідах використано картоплю сорту «Слав'янка» та лугове різнотрав'я. Проведено визначення питомої активності радіонуклідів у золі, ґрунті, сільськогосподарській продукції. На основі отриманих результатів польового досліду встановлено, що застосування протягом двох років забрудненої ^{137}Cs та ^{90}Sr деревної золи у всьому діапазоні апробованих активностей як добриво під картоплю не призводить до

перевищення встановленого ДР-2006 допустимого рівня вмісту ^{137}Cs та ^{90}Sr в бульбах картоплі (60 Бк/кг та 20 Бк/кг відповідно).

При дворічному застосуванні забрудненої ^{137}Cs та ^{90}Sr деревної золи у всьому діапазоні апробованих активностей при поверхневому внесенні у якості добрива для лугового різнотрав'я природних луків не відмічається достовірної різниці збільшення питомої активності ^{137}Cs та ^{90}Sr у сухій фітомасі та значень КН ^{137}Cs та ^{90}Sr при зростанні вмісту питомої активності у золі, що використовувалася в якості добрива та у порівнянні з контролем. Здійснено оцінку зміни показників щільності забруднення території присадибних ділянок внаслідок внесення золи, утвореної із забрудненої радіонуклідами паливної деревини.

За результатами досліджень опубліковано: 1 статтю у журналі, що входить до наукометричної бази даних Scopus; 3 статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України; 3 тези доповідей; 2 авторських свідоцтва (науковий керівник О.В. Косарчук, д/б № 110/91-ф).

Продовжені дослідження у напрямі розробки динамічної моделі кореневого надходження радіоцезію в рослини з торф'яно-болотних ґрунтів. Узагальнено інформацію стосовно підходів до моделювання процесів надходження радіонуклідів у рослини, проаналізовано (переваги та недоліки) характеристики існуючих моделей. Проведено лабораторні дослідження зразків ґрунту та рослин на вміст радіоцезію. Отримано експериментальні дані польових дослідів щодо зміни значень біологічної доступності, коефіцієнтів переходу та накопичення радіоцезію у рослини з торф'яно-болотних ґрунтів для чотирьох часових проміжків вегетаційного періоду після імітації радіоактивних випадінь. Визначені початкові параметри для розробки динамічної моделі кореневого надходження радіоцезію в рослини з торф'яно-болотних ґрунтів. Отримано дані щодо параметрів міграції радіоцезію у 10-см профілі ґрунту та його перерозподілу в ланці «ґрунт-рослина» на торф'яно-болотному ґрунту дослідного майданчика (науковий керівник канд. хім. наук І.М. Малоштан, д/б № 110/92-ф).

Триває робота у напрямі науково-методичного забезпечення радіологічної безпеки продукції АПК України. Проведено вибірковий радіологічний моніторинг забруднення молока, що вироблене в 19 населених пунктах Рівненської та Житомирської областей (n=324). Середні значення забруднення ^{137}Cs незбираного молока в найбільш критичних населених пунктах мережі моніторингу (Рівненська область) у декілька разів перевищують допустимі рівні. В трьох селах Рівненської області проведено моніторинг забруднення ^{137}Cs картоплі (n=45). У семи пробах картоплі виявлено перевищення допустимого рівня цього радіонукліду.

Проведено моніторинг забруднення зернових культур ^{90}Sr і ^{137}Cs у північній частині Іванківського району (n=7). Отримані результати показали, що 70% проб за вмістом цих радіонуклідів перевищують допустимі рівні для продовольчого зерна.

У північній частині Київської області проведено моніторинг забруднення дикоростучих грибів ^{137}Cs. Відібрані в різні періоди і проаналізовані 33 проби свіжих грибів,третина з яких за вмістом цього радіонукліда не відповідала допустимому рівню.

Отримані експериментальні результати щодо радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції та угідь занесені в базу даних радіоекологічного моніторингу та передані органам місцевого самоврядування. Оновлена сторінка на сайті інституту для інформування суспільства про радіологічну безпеку сільськогосподарської продукції України відповідно до отриманої інформації.

Розроблені науково-методичні підходи до проведення експертної оцінки земель сільськогосподарського призначення при поверненні їх у виробництво. У Народичівському районі Житомирської області проведені експериментальні роботи з оцінки забруднення угідь, які в методичному плані будуть покладені в основу розробки методики проведення експертної оцінки радіоактивно забруднених земель

сільськогосподарського призначення для повернення їх у виробництво.

За результатами досліджень опубліковано 7 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних WoS і Scopus (SNIP ≥ 0,4); 2 статті у фахових виданнях України (науковий керівник канд. біол. наук С.Є. Левчук, д/б № 110/541-пр).

Продовжено розробку супроводу ремедіації колишніх стоянок військових підрозділів, що були задіяні у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Проведені польові науково-дослідні роботи на територіях дислокації військових підрозділів, що в період 1986-1990 р. були задіяні у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Загальна територія, що була обстежена склала більше 700 га. З використанням квадрокоптеру та програмного середовища QGIS побудовані ортофотопроекції ділянок території дислокації військових підрозділів, що слугуватимуть картографічною основою для побудови картограм розподілу радіоактивного та хімічного забруднення та дозволять у майбутньому розширювати перелік атрибутивної інформації для даних територій з географічною прив'язкою.

Проведено картографування розподілу потужності амбієнтного еквівалента дози на території військових стоянок, відібрано та проаналізовано спряжені зразки ґрунту, що дозволило отримати коефіцієнти перерахунку потужності експозиційної дози у щільність забруднення території по ^{137}Cs. Проведена апробація польової автоматизованої системи оперативної оцінки радіоактивного забруднення та складу радіонуклідів на місцевості, розглянуті світові підходи до проведення ремедіації локальних забруднених територій. Проаналізовано лісове законодавство України для визначення шляхів покращання екологічного стану лісових масивів на ділянках, де в свій час були дислоковані військові підрозділи, що були задіяні у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

За результатами досліджень підготовлено 3 статті у журналах, що входять до наукометричної бази даних Scopus; 3 статті у наукових фахових виданнях України; 7 тез доповідей на конференціях (науковий керівник канд. біол. наук В.П. Процак, д/б № 110/542-пр).

Науковці інституту працюють у напрямі розробки сучасної системи підтримки прийняття рішень при ядерних і радіаційних аваріях для сільського господарства України. Розроблені новітні основоположні підходи до забезпечення захисту та безпеки і оптимізації застосування захисних заходів у разі ядерних та радіаційних аварій з урахуванням вимог до нових основних стандартів безпеки МАГАТЕ, які були використані при створенні інформаційно-управлінської системи підтримки прийняття рішень. Визначено основні функції та завдання систем підтримки прийняття рішень (СППР) при ядерних і радіаційних аваріях, які забезпечують надійний збір та аналіз даних радіаційного моніторингу для прогнозування рівнів забруднення навколишнього середовища, продуктів харчування, товарів та доз опромінення населення. Основне призначення таких систем – інформування осіб, що приймають рішення про застосування захисних заходів.

Розглянуті методи і засоби створення комп'ютерної електронної інформаційно-управлінської системи. Здійснена розробка структури сучасної комп'ютерної інформаційно-управлінської системи підтримки прийняття рішень при ядерних і будь-яких інших радіаційних аваріях для сільського господарства України та бази даних опису захисних заходів/контрзаходів для ліквідації наслідків ядерних і радіаційних аварій, наповнення її довідковими матеріалами (нормативно-правові документи, стандарти якості продуктів сільського господарства, методики і стандарти відбору проб, вимірювання активності та ін.).

Практичні результати роботи дадуть можливість мінімізувати наслідки радіаційних аварій і виробити оптимальний план дій, спрямований на подолання цих загроз. Вагомого наукового значення набудуть нові підходи до забезпечення методології радіаційної безпеки як людини, так і навколишнього середовища, що поки не було реалізоване у

світовій практиці. Здійснення даного проекту дозволить вперше в Україні створити систему підтримки прийняття управлінських рішень в АПК як в гострій, так і відновній фазах ліквідації наслідків радіаційних аварій. Практичні результати роботи будуть спрямовані на забезпечення національної безпеки держави.

За результатами досліджень підготовлені: 7 статей у журналі, що входять до наукометричних баз даних; 1 монографія англійською мовою (науковий керівник М.А. Журба, д/б № 110/543-пр).

Науковцями інституту здійснювалось обґрунтування можливості використання радіоактивно забрудненої після Чорнобильської аварії паливної деревини в промислових теплових енергетичних установках. Проведено оцінку рівнів забруднення паливної деревини ^{137}Cs та ^{90}Sr із лісових масивів Київської, Житомирської та Рівненської областей. У 2018 р. було продовжено спряжений відбір проб ґрунту, лісової підстилки (по 38 проб) і неокорованої деревини (96 проб). Крім питомої активності даних радіонуклідів були визначені відповідні коефіцієнти накопичення та переходу із ґрунту в деревину. Проведено обробку польових та дослідних матеріалів і розпочато формування експериментальної бази даних.

Аналіз отриманих даних виявив лише 13 % проб деревини, що не відповідали ГНПАР–2005. Разом з тим було зафіксовано ряд проб, золу з яких згідно з «Основними санітарними правилами забезпечення радіаційної безпеки України» можна віднести до низькоактивних радіоактивних відходів. Була підтверджена необхідність перегляду нормативу вмісту ^{137}Cs та ^{90}Sr у паливній деревині.

Розроблена друга редакція підходів та методології обґрунтування гігієнічних нормативів питомої активності ^{137}Cs та ^{90}Sr для паливної деревини промислових енергетичних установок.

За результатами досліджень опубліковано: 4 статті у фахових виданнях; 1 статтю у журналі, що входить до наукометричної бази даних; 5 доповідей на наукових конференціях викладені у розділі монографії (мовою, яка не відносяться до мов Європейського Союзу); отримано 2 авторських свідоцтва(науковий керівник канд. біол. наук Л.М. Отрешко, д/б № 110/544-пр).

3.1.4.11. Українська лабораторія якості і безпеки продукції агропромислового комплексу

Науковці УЛЯБП АПК продовжують працювати над розробкою методології еколого-токсикологічної оцінки сучасних пестицидів та агрохімікатів. Отримані результати еколого-токсикологічних досліджень з використанням стаціонарних ISO/IECметодів, сучасних пестицидних препаратів, що використовуються в технологіях вирощування інтенсивних сільськогосподарських культур. Проведені токсикологічні дослідження стосовно сумісного впливу пестицидів та інших полютантів (радіонукліди та важкі метали) на представників наземної і ґрунтової біоти. Опираючись на отримані результати, удосконалені підходи до оцінки екологічної небезпечності сумісної дії пестицидів та інших полютантів, що сприяє розробленню заходів щодо зменшення надходження токсикантів з ґрунту у сільськогосподарські рослини. Рекомендовано перед застосуванням нових пестицидних препаратів проводити перевірку їх фітотоксичності для рослин. З використанням існуючих стандартизованих методів та сучасних підходів до прогнозування комбінованого ефекту пестицидів розроблені рекомендації щодо процедури визначення токсичності суміші пестицидів для представників водної флори і фауни, що дозволяє класифікувати їх за небезпекою для водного середовища, а також оцінювати екологічний ризик.

За результатами досліджень видано 1 навчальний посібник, 1 науково-практичні рекомендації; опубліковано 3 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, 1 статтю у фаховому виданні України, 8 статей і тез доповідей у

збірниках міжнародних науково-практичних конференцій (науковий керівник проф. С.В. Хижняк, д/б № 110/34л-пр).

Продовжується науково-експериментальне обґрунтування моніторингу антибіотикорезистентності у мікроорганізмів-контамінантів продукції АПК в межах концепції «Глобальне здоров'я». Розпочато формування колекції штамів антибіотикорезистентних мікроорганізмів. Виділено, описано, ліофільно висушено і паспортизовано 21 штам *Salmonela gallinarum Sg*.

Вивчення схеми обігу антибактеріальних речовин показало наступні критичні точки контролю поширення антибіотиків у довкіллі: виробництво діючої речовини та препаративної форми; транспортування і зберігання; цільове використання.

Розпочато роботу з ідентифікації антибіотикорезистентних властивостей у мікроорганізмів та одержано електрофореограму перевірки різних штамів Salmonellaspp. Одержано данні щодо впливу антибактеріальної хімічної обробки яєчної шкаралупи на жирнокислотний склад жовтка яйця та тканин печінки перепелів породи фараон. Експериментально доведено, що хімічна обробка яєчної шкаралупи розчином хлорної кислоти сприяє збільшенню виходу кондиційного молодняку до 7-добового віку на 1,8 %, гідроген пероксиду – на 3,0 %, натрію гіпохлориту – на 3,7 %.

Опубліковано1 довідник, 8 статей та 4 тези доповідей. Одержано патент на корисну модель (науковий керівник проф. В.В. Данчук, д/б № 110/35л-пр).

Започатковано науково-експериментальне обґрунтування молекулярно-генетичного скринінгу збудників, що передаються з продуктами харчування (*Listeria, Salmonela, Yersinia*).

Проведено аналіз сучасних літературних даних стосовно контролю мікроорганізмів – збудників захворювань з передачею харчовим шляхом. Вивчені ризики харчових продуктів тваринного і рослинного походження, які контаміновані хвороботворними мікроорганізмами. Дано рекомендації щодо діагностики та ідентифікації збудників за допомогою бактеріологічних, молекулярно-генетичних та інструментальних досліджень. Виділені мікроорганізми родини *Enterobacteriaceae*, здійснені бактеріологічні дослідження біоматеріалу свиней, курей, корів, харчових продуктів (молоко, яйця курячі, яйця перепелині), об'єктів довкілля (6 проб води, 13 – ґрунту).

Розпочаті роботи щодо створення колекції штамів мікроорганізмів, вивчено біологічні властивості, складено проекти паспортів на вивчені культури мікроорганізмів. Відпрацьовано режим сублімаційного висушування досліджених мікроорганізмів з метою тривалого зберігання у ліофільному стані.

Опубліковано 3 статі у фахових виданнях України, 4 тези доповіді, одержано 1 патент (науковий керівник проф. В.О. Ушкалов, д/б № 110/1л-пр-2018).

Завершені дослідження поліморфізму ДНК-маркерів штучних популяцій веслоноса. Проаналізовано вітчизняні та іноземні літературні джерела за напрямом. Відібрано біологічні зразки – біоптат грудних, хвостових плавців веслоноса. Підібрано найбільш інформативні та загальновживані для оцінки генетико-популяційних особливостей веслоноса мікросателітні ДНК-маркери, такі як: Psp12, Psp21, Psp26, Psp28, нуклеотидні послідовності яких депоновано у міжнародному генетичному банку даних GenBank.

Здійснено підбір та оцінку найбільш сприятливих параметрів і концентрацій компонентів реакційної суміші для ампліфікації мікросателітної ДНК веслоноса та апробовано оптимізовані умови полімеразної ланцюгової реакції для проведення генетичної ідентифікації даного виду риб. Досліджено особливості поліморфізму мікросателітної ДНК веслоноса українських популяцій з трьох рибницьких господарств: Державної установи «Виробничо-експериментальний Дніпровський осетровий рибовідтворювальний завод», ПрАТ «Чернігіврибгосп», ТОВ «Меркурій» (науковий керівник проф. В.О. Ушкалов, ініціативна).

Розпочато моніторинг впливу умов культивування промислово-цінних гідробіонтів в установці замкненого водопостачання. Визначено культивований вид для досліджень – нільську тиляпію. Біологічний фільтр експериментальної УЗВ було завантажено новим продуктивним поліпропіленовим плаваючим субстратом з корисною площею поверхні 600 $м^2/м^3$. Посаджено для відтворення 4 гнізда плідників нільської тиляпії у співвідношенні 1 самець та 4 самки. В умовах фізіологічної стимуляції отримано перше потомство природним шляхом у кількості 50 екз. від однієї самиці за дотримання оптимальних умов оточуючого середовища (науковий керівник канд. с.-г. наук О. Малишева, ініціативна).

3.1.4.12. ВП НУБіП України «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»

Основними напрямами наукової діяльності Відокремленого підрозділу «НДПІ стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції» є розроблення новітніх наукоємних технологій на основі прогнозування хімічних модифікацій харчових нутрієнтів та створення продуктів із заданими властивостями для загального та дитячого харчування, енергоефективних технологій отримання інноваційних продуктів цільового призначення шляхом зневоднення сировини, вивчення сучасного хімічного складу сільськогосподарської сировини та його змін в процесі перероблення сировини та виготовлення харчових продуктів; обґрунтування технологічних параметрів виробництва, розроблення нормативних і технологічних документів для забезпечення промислового виробництва харчових продуктів.

Завершені дослідження щодо наукових основ технологій виробництва продуктів дитячого харчування лікувально-профілактичного призначення для аліментарної корекції полінутрієнтних дефіцитів.

Спільно з педіатрами Одеського національного медичного університету проведено моніторинг фактичної структури харчування та стану здоров’я дітей України, визначено що дефіцит повноцінного білка, елементів вітамінно-мінерального складу, корисних полісахаридів є дієвим фактором виникнення та поширення таких захворювань, як: залізодефіцитна анемія, харчова алергія, функціональні порушення шлунково-кишкового тракту. Розроблено медико-біологічні вимоги щодо аліментарної компенсації дефіциту нутрієнтів, які не синтезуються в організмі дитини, а повинні надходити виключно з їжею – методологія реалізації принципів дієтотерапії, як одного з важливих складників комплексного лікування дітей з цими захворюваннями.

Обґрунтовано вимоги до сировини, збагачувальних, дієтичних добавок та проведена комплексна оцінка здатності хімічного складу сировини задовольняти окремі дієтичні потреби, пов’язані з полінутрієнтним дефіцитом та порушеннями функцій життєдіяльності організму дитини.

Вивчено вплив технологічних факторів на забезпечення універсальних принципів дієтотерапії: ступінь компенсації вітамінно-мінерального дефіциту, відповідність хімічного складу особливим дієтичним потребам дитини, хімічне і механічне щадіння рецепторів та слизової шлунково-кишкового тракту, підтримка оксидантно-антиоксидантної рівноваги, нормалізація дисбалансу кишкової мікрофлори. Запропонована технологічна схема підготовки окремих видів сировини та виробництва продуктів з завданим складом, яка базується на методах біотехнології, харчової комбінаторики та технологіях максимального збереження харчової цінності сировини.

Розроблені асортимент та рецептурний склад продуктів (коктейлів, суфле, кремів, мюслі «рідка кашка») з використанням фруктово-овочевої сировини, молочних, зернових і м’ясних компонентів, лактулози, інуліну, пектину, альгінату натрію, ферментованого молока (йогурт), вітамінно-мінеральних комплексів, настоїв зборів лікарських рослин.

Досліджено способи забезпечення амінокислотного, вітамінно-мінерального балансу та механізм формування біфідогенних властивостей продуктів. Перевірено «in vitro» здатність пребіотичних добавок (пектину, альгінату натрію) активізувати розвиток корисної мікрофлори. Встановлена закономірність зниження концентрації пребіотика зі збільшенням активності та чисельності біфідобактерій, що свідчить про біфідогенні властивості харчової системи.

Нормування та вибір критеріїв якості здійснено з урахуванням комплексу вимог до властивостей продуктів – фізико-хімічні показники (універсальні), медико-біологічні показники (ступінь забезпечення нутрієнтної адекватності з урахуванням фізіологичних та особливих дієтичних потреб хворих дітей) та технологічні властивості продуктів (кислотність, в'язкість, ступінь подрібнення).

Клінічну апробацію продуктів проведено на базі педіатричного відділення Одеської міської дитячої лікарні ім. академіка Б.Я. Резніка за участі представників кафедри педіатрії Одеського національного медичного університету. Результати апробації показали достовірний позитивний вплив продуктів на загальні показники здоров’я дітей.

Проведено апробацію розроблених технологій рецептур продуктів, режимів і параметрів виробництва у промислових умовах.

За результатами досліджень розроблені медико-біологічні вимоги до складу та властивостей продуктів лікувально-профілактичного призначення; методичні рекомендації щодо принципів розроблення рецептур та груповий асортимент продуктів; технологічні рішення раціонального використання сировини і збагачувальних добавок; нормативна та технологічна документація, організаційно-технічні та технологічні вимоги до виробництва продуктів, призначених для профілактики залізодефіцитної анемії, харчової алергії, функціональних порушень ШКТ та для використання у складі комплексних медичних заходів лікування цих захворювань. Отримані результати впроваджено на спеціалізованих підприємствах дитячого харчування, у сфері стандартизації Мінекономрозвитку України та у навчальному процесі.

За результатами НДР опубліковано 11 наукових статей, тези 6 доповідей на науково-практичних конференціях та підготовлено 2 патенти на корисну модель, видано монографію (науковий керівник Л.Ю. Філіпова, д/б № 110/84-ф).

Завершені дослідження науково-технічних основ створення енергоефективної технології зневоднення рослинної сировини та отримання інноваційних продуктів цільового призначення.

За результатами моніторингу вітчизняного ринку сухих продуктів, існуючих способів сушіння, стану сушильної техніки на харчових підприємствах України визначено найбільш перспективні способи сушіння. Для подальшого удосконалення, з метою досягнення оптимального балансу між показниками енергоефективності та отриманням харчового продукту із заданими якісними характеристиками, обрано комбіновані способи сушіння: кондуктивний з конвективним теплопідведенням (КК), інфрачервоний з конвективним тепло-підведенням (ІЧК), надвисокочастотний з конвективним теплопідведенням (НВЧК).

Запропоновано для оцінювання конкретного способу сушіння застосовувати комплексний критерій (показник), який у найбільш простому вигляді визначено як суму добутків одиничних показників якості і коефіцієнтів їхньої вагомості, з урахуванням принципів ефективного використання енергопотенціалу процесу. Проведено моделювання і термодинамічний аналіз схем сушіння з рекуперацією тепла та запропоновано їхні блок-схеми.

Відпрацьовано способи попередньої підготовки сировини (подрібнення, бланшування) та визначено їх вплив на якісні характеристики готового продукту шляхом порівняльного оцінювання показників якості (фізико-хімічні показники), безпечності (показник активності води), енергоефективності.

Запропоновано груповий асортимент, підібрано рецептурний склад продуктів (овочеві супи, борщі, овочеві гарніри, фруктові солодощі) та встановлено вимоги до вмісту білків, жирів, вуглеводів сухих продуктів.

Розроблено принципову технологічну схему виробництва сухих продуктів, якою передбачено отримання різних видів сухих продуктів: порошків і продуктів із попередньо нарізаної сировини.

Досліджено вплив режимних параметрів розроблених комбінованих способів сушіння на кінетику сушіння рослинної сировини. Отримано структуру рівнянь у числах подібності із застосуванням методу аналізу розмірностей. Узагальнено результати експериментальних досліджень з кінетики сушіння та отримано коефіцієнти в рівняннях у числах подібності. Проведено перевірку адекватності отриманих моделей.

Проведено порівняльний аналіз сухих монопродуктів (продуктів з одного виду сировини) – компонентів рецептур, отриманих двома комбінованими способами – інфрачервоним з конвективним (ІЧК) та надвисокочастотним з конвективним (НВЧК), після року зберігання та досліджено вплив способу зневоднення на збереження основних харчових речовин.

Проведено порівняльний аналіз сухих багатокомпонентних продуктів, отриманих трьома комбінованими способами: кондуктивним – з продуванням шару продукту повітрям з навколишнього середовища (КК); інфрачервоним – з конвективним (ІЧК); надвисокочастотним – з конвективним (НВЧК); досліджено вплив способу зневоднення на показники харчової та енергетичної цінності і показники безпечності.

Удосконалено принципову технологічну схему виробництва сухих продуктів, за якою передбачено отримання сухих продуктів з нарізаної сировини (багатокомпонентних і монопродуктів) та сухих високодисперсних продуктів (порошків).

У 2018 році завершено роботи із дослідження динаміки змінення показників харчової цінності та безпечності сухих продуктів, отриманих трьома комбінованими способами: КК, ІЧК, НВЧК, у процесі зберігання, розроблено блок-схеми та алгоритми розрахунку енергоефективних способів сушіння рослинної сировини.

Систематизовано науково-технічні рішення щодо технології отримання зневоднених продуктів та проведено їхнє експертне оцінювання, розроблено нормативну, методичну і технологічну документацію для їх промислового впровадження.

За результатами виконання НДР розроблено: нормативну документацію (ДСТУ, ТУ) – 3; методичну документацію – 1; технологічну документацію (ТІ, РЦ) – 2; опубліковано у фахових виданнях 19 наукових статей, 1 тезу доповіді; отримано 6 патентів на корисну модель; підготовлено та подано 1 заявку на корисну модель.

Результати НДР упроваджено на підприємствах харчової галузі та у навчальному процесі (науковий керівник доц. І.В. Безбах, д/б № 110/85-ф).

3.1.5. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів

3.1.5.1. Аспірантура та докторантура

Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів у НУБіП України здійснюється через аспірантуру та докторантуру за 34 науковими спеціальностями. Станом на 01.01.2019 р. кількість аспірантів, які навчаються в НУБіП України, становить 380 осіб, у т.ч. денної форми навчання – 241 та вечірньої і заочної – 139 осіб (табл. 3.4). Чисельність докторантів станом на 01.01.2019 р. становить 23 особи.

Аспірантуру НУБіП України у 2018 р. закінчили 116 осіб, із них пройшли апробацію, подали та захистили дисертації у встановлений термін 56 осіб (48,3%), з них 8 аспірантів захистили кандидатські роботи достроково (наукові керівники: Гулак О.В., Мартин А.Г., Каленська С.М., Попович С.Ю., Єрмаков О.Ю., Сопівник Р.В., Сорока Н.М., Олексійченко Н.О.). Всього у 2018 р. захищено 87 кандидатських дисертацій.

Докторантуру в 2018 р. закінчили 18 осіб. У звітному році захистили докторські дисертації 8 осіб, з них ті, що навчались в докторантурі – 3 особи (Єременко О.А., Яшник С.В., Данчук О.В.), поза докторантурою – 5 осіб (Харченко С.В., Арістова Н.О., Шульга Є.В., Краснова Ю.А., Личук М.І.).

Таблиця 3.4. Кількість аспірантів НУБіП України за формами навчання

Інститути/факультети	Кількість аспірантів		
	Всього	з них	
		очної форми	заочної/вечірньої форм
1	2	3	4
Гуманітарно-педагогічний	33	24	9
Рослинництва та ґрунтознавства (агробіологічний)	35	21	14
Фітомедицини, біотехнологій та екології (захисту рослин, біотехнологій та екології)	30	24	6
Технологій та якості продукції тваринництва:	34	19	15
–тваринництва та водних біоресурсів	23	14	9
–харчових технологій та управління якістю продукції АПК	11	5	6
Здоров'я тварин (ветеринарної медицини)	54	46	8
Економіки і менеджменту:	52	30	22
–економічний	32	19	13
–аграрного менеджменту	20	11	9
Техніки і технологій:	19	17	2
–конструювання та дизайну	8	7	1
–механіко-технологічний	11	10	1
–інформаційних технологій	16	7	9
Енергетики, автоматики і енергозбереження	12	11	1
Лісівництва та декоративного садівництва	40	22	18
Землевпорядкування	10	6	4
Юридичний	35	9	26
Післядипломної освіти	7	2	5
УЛЯБП АПК	3	3	-
Всього	**380**	**241**	**139**

Таблиця 3.5. Підготовка науково-педагогічних та наукових кадрів через аспірантуру НУБіП України у 2018 році

ННІ, НДІ та факультети	Форма навча-ння	Закінчили аспірантуру									
		всього	в тому числі:								
			захистили дисертації		подали дисертації		пройшли апроба-цію		захистили, подали, пройшли апробацію		направлені на роботу в НУБіП
			осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Гуманітарно-педагогічний	очна	3	1	33,3	-	-	-	-	1	33,3	-
	заочна	3	2	66,7	-	-	-	-	2	66,7	2
Рослинництва та ґрунтознавства: (агробіологічний)	очна	9	1	11,1	1	11,1	1	11,1	3	33,3	3
	заочна	8	1	12,5	-	-	-	-	1	12,5	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Фітомедицини, біотехнологійта екології: (захисту рослин, біотехнологій та екології)	очна	14	2	14,3	1	7,1	-	-	3	21,4	1
	заочна	4	2	50,0	-	-	-	-	2	50,0	-
Технологій та якості продукції тваринництва:	очна	10	2	20,0	2	20,0	1	10,0	5	50,0	1
	заочна	6	1	16,7	-	-	-	-	1	16,7	-
тваринництва та водних біоресурсів	очна	7	2	28,6	1	14,3	-	-	3	42,9	-
	заочна	6	1	16,7	-	-	-	-	1	16,7	-
харчових технологій та управління якістю продукції АПК	очна	3	-	-	1	33,3	1	33,3	2	66,7	1
	заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Здоров'я тварин: (ветеринарної медицини)	очна	9	4	44,4	2	22,2	-	-	6	66,7	3
	заочна	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Економіки і менеджменту:	очна	16	8	50,0	-	-	-	-	8	50,0	3
	заочна	2	2	100	-	-	-	-	2	100	1
економічний	очна	10	5	50,0	-	-	-	-	5	50,0	2
	заочна	2	2	100	-	-	-	-	2	100	1
аграрного менеджменту	очна	6	3	50,0	-	-	-	-	3	50,0	1
	заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Техніки і технологій:	очна	3	-	-	-	-	2	66,7	2	66,7	1
	заочна	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
конструювання та дизайну	очна	1	-	-	-	-	1	100	1	100	1
	заочна	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
механіко-технологічний	очна	2	-	-	-	-	1	50,0	1	50,0	-
	заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
інформаційних технологій	очна	2	1	50,0	-	-	-	-	1	50,0	-
	заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Енергетики, автоматики і енергозбереження	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	заочна	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Лісівництва та декоративного садівництва	очна	5	5	100	-	-	-	-	5	100	1
	заочна	4	2	50,0	-	-	-	-	2	50,0	-
Землевпорядкування	очна	2	2	100	-	-	-	-	2	100	-
	заочна	3	2	66,7	-	-	-	-	2	66,7	-
Юридичний	очна	3	2	66,7	1	33,3	-	-	3	100	-
	заочна	5	3	60,0	2	40,0	-	-	5	100	1
Післядипломної освіти	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ВСЬОГО ПО УНІВЕРСИТЕТУ		**116**	**43**	**37,1**	**9**	**7,8**	**4**	**3,4**	**56**	**48,3**	**18**
у т.ч. за формами навчання	очна	76	28	36,8	7	9,2	4	5,3	39	51,3	13
	заочна	40	15	37,5	2	5,0	-	-	17	42,5	5

3.1.5.2. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій

У 2018 році в університеті функціонувало 20 спеціалізованих вчених рад, з яких 16 докторських і 4 кандидатські, за 49 спеціальностями з 7 галузей науки. У радах захистили дисертації 99 здобувачів, з яких 6 – на здобуття наукового ступеня доктора наук, 90 – кандидата наук. Серед здобувачів наукових ступенів 72 аспіранти, докторанти, здобувачі та співробітники НУБіП України.

Таблиця 3.6. Дані про атестацію наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у спеціалізованих вчених радах Університету

Шифр спеціалізованої вченої ради, голова ради	Захищено дисертацій				
	всього	у тому числі		з них аспірантами, докторантами, здобувачами та співробітниками університету	
		докторських	кандидатських	докторських	кандидатських
Д 26.004.01 Кваша С. М.	13	–	13	–	13
Д 26.004.02 Кирик М. М.	2	–	2	–	1
Д 26.004.03 Цвіліховський М. І.	6	1	5	–	5
Д 26.004.04 Бикін А. В.	2	–	2	–	–
Д 26.004.05 Ібатуллін І. І.	5	1	4	–	3
Д 26.004.06 Ловейкін В. С.	3	–	3	–	3
Д 26.004.07 Козирський В. В.	6	2	4	–	2
Д 26.004.08 Захаренко М. О.	2	–	2	–	1
Д 26.004.09 Лакида П. І.	11	–	11	–	9
Д 26.004.10 Каленська С. М.	2	–	2	–	2
К 26.004.11 Пінчевська О. О.	2	–	2	–	2
Д 26.004.14 Мазуркевич А. Й.	8	1	7	1	2
Д 26.004.15 Григорюк І. П.	2	–	2	–	2
К 26.004.16 Єрмоленко В. М.	11	–	11	–	10
К 26.004.17 Савчук В. К.	3	–	3	–	3
Д 26.004.18 Ніколаєнко С. М.	3	–	3	–	3
Д 26.004.19 Кашпаров В. О.	–	–	–	–	–
Д 26.004.20 Дорош О. С.	12	–	12	–	8
Д 26.004.21 Танчик С. П.	4	1	3	–	1
К 26.004.22 Баль-Прилипко Л.В.	2	–	2	–	–
Всього	**99**	**6**	**93**	1	**72**

Таблиця 3.7. Дані про атестацію наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у спеціалізованих вчених радах університету за спеціальностями

Шифр спеціалізованої вченої ради, голова ради	Захищено дисертацій		
	Всього	Спеціальність	Кількість робіт
1	2	3	4
Д 26.004.01 Кваша С. М.	13	08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит»	7 6 –
Д 26.004.02 Кирик М. М.	2	06.01.11 «Фітопатологія» (біологічні науки) 06.01.11 «Фітопатологія» (сільськогосподарські науки) 16.00.10 «Ентомологія»	1 – 1
Д 26.004.03 Цвіліховський М. І.	6	16.00.01 «Діагностика і терапія тварин» 16.00.02 «Патологія, онкологія і морфологія тварин» 16.00.03 «Ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія» 16.00.07 «Ветеринарне акушерство»	1 2 3 –
Д 26.004.04 Бикін А. В.	2	06.01.03 «Агроґрунтознавство» 06.01.04 «Агрохімія»	– 2
Д 26.004.05 Ібатуллін І. І.	5	06.02.01 «Розведення та селекція тварин» 06.02.02 «Годівля тварин і технологія кормів» 06.02.04 «Технологія виробництва продуктів тваринництва»	– 2 3
Д 26.004.06 Ловейкін В. С.	3	05.05.05 «Піднімально-транспортні машини» 05.05.11 «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва»	1 2
Д 26.004.07 Козирський В. В.	6	05.09.03 «Електротехнічні комплекси та системи» 05.13.07 «Автоматизація процесів керування»	5 1
Д 26.004.08 Захаренко М. О.	2	03.00.04 «Біохімія» (біологічні науки) 03.00.04 «Біохімія» (ветеринарні науки) 16.00.06 «Гігієна тварин та ветеринарна санітарія»	2 – –
Д 26.004.09 Лакида П. І.	11	06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» (біологічні науки) 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» (сільськогосподарські науки) 06.03.02 «Лісовпорядкування та лісова таксація» 06.03.03 «Лісознавство і лісівництво»	4 4 2 1
Д 26.004.10 Каленська С. М.	2	06.01.05 «Селекція і насінництво» 06.01.06 «Овочівництво» 06.01.09 «Рослинництво»	– 1 1
К 26.004.11 Пінчевська О. О.	2	05.23.06 «Технологія деревообробки, виготовлення меблів та виробів з деревини»	2
Д 26.004.14 Мазуркевич А. Й.	8	16.00.09 «Ветеринарно-санітарна експертиза» 16.00.11 «Паразитологія» 03.00.13 «Фізіологія людини і тварин»	1 4 3
Д 26.004.15 Григорюк І. П.	2	03.00.12 «Фізіологія рослин» 03.00.16 «Екологія» 03.00.20 «Біотехнологія»	– 2 –

1	2	3	4
К 26.004.16 Єрмоленко В. М.	11	12.00.06 «Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право» 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»	3 8
К 26.004.17 Савчук В. К.	3	08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)»	3
Д 26.004.18 Ніколаєнко С. М.	3	13.00.02 «Теорія та методика навчання (сільськогосподарські дисципліни)» 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» 13.00.07 «Теорія і методика виховання»	– 2 1
Д 26.004.19 Кашпаров В. О.	–	03.00.01 «Радіобіологія»	–
Д 26.004.20 Дорош О. С.	12	08.00.06 «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища»	12
Д 26.004.21 Танчик С. П.	4	06.01.01 «Загальне землеробство» 06.01.13 «Гербологія» 03.00.07 «Мікробіологія»	1 2 1
К 26.004.22 Баль-Прилипко Л.В.	2	03.00.20 «Біотехнологія» 05.18.12 «Процеси та обладнання харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв»	1 1
Всього	**99**		**72**

У поточному році продовжено повноваження спеціалізованої вченої рад К 26.004.16.

3.1.6. Наукові публікації та видавнича діяльність

В університеті видається 24 наукові видання, 22 з них є фаховими. У 2018 р. видано 17 збірників наукових праць «Науковий вісник НУБіП України» з одинадцяти серій загальним обсягом 360 обл.-вид. арк., у тому числі:

- факультет ветеринарної медицини – 2 (серія «Ветеринарна медицина, якість і безпека продукції тваринництва»);
- ННІ лісового та садово-паркового господарства – 1 (серія «Лісівництво та декоративне садівництво»);
- факультет аграрного менеджменту та економічний факультет – 2 (серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес»);
- факультет конструювання та дизайну і механіко-технологічний факультет (серія «Техніка та енергетика АПК») – 2 (секція «Машини і засоби механізації» – 1, секція «Енергетика і автоматика» – 1);
- гуманітарно-педагогічний факультет – 5 (серія «Педагогіка, психологія, філософія» – 2, серія «Філологічні науки» – 2, серія «Гуманітарні студії» – 2);
- юридичний факультет – 1 (серія «Право»);
- факультет захисту рослин, біотехнологій та екології – 1 (серія «Біологія, біотехнологія, екологія»);
- агробіологічний факультет – 2 (серія «Агрономія»);
- факультет тваринництва та водних біоресурсів – 1 (серія «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»).

У виданих збірниках надруковано 564 статті, у тому числі підготовлено працівниками НУБіП України – 468, з них аспірантів – 78, магістрів – 40, студентів – 16.

У звітному році видано:

- 6 номерів наукового журналу «Біоресурси і природокористування»;
- 6 номерів електронного журналу «Наукові доповіді НУБіП України»;
- 12 номерів науково-виробничого журналу «Сучасне птахівництво»;

- 6 номерів електронного журналу з технічних наук «Енергетика і автоматика»;
- 4 номери науково-виробничого журналу «Землеустрій, кадастр і моніторинг земель»;
- 1 номер електронного наукового журналу «Лісове і садово-паркове господарство».

Спільно з іншими засновниками видаються: науковий журнал «Мікробіологічний журнал»; науково-практичний журнал «Тваринництво України»; науково-практичний журнал «Продовольча індустрія АПК»; науковий журнал «Вісник аграрної історії»; журнал «Известия аграрной науки».

Таблиця 3.8. Друковані праці співробітників, видані у 2018 р.

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути університету, регіональні навчальні заклади	Монографії	Довідники, словники	Брошури	Наукові статті				Наукові статті, перекладені на іноземні мови	Тези доповідей	Рекомендації, затверджені НТР міністерств, відомств та інших організацій
				у міжнародних виданнях	у Scopus	у WoS	у фахових виданнях			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
НДІ рослинництва, ґрунтознавства	5	3	1	61	10	6	42	8	247	-
НДІ фітомедицини, біотехнології та екології	8	4	2	42	17	4	39	13	175	1
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	13	1	-	73	23	8	84	15	185	-
НДІ здоров'я тварин	23	-	22	90	15	18	154	52	423	7
НДІ економіки і менеджменту	29	-	-	107	9	12	70	21	411	3
НДІ техніки і технологій	27	1	-	88	51	10	107	29	607	-
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	26	4	1	55	8	1	63	9	252	9
Гуманітрно-педагогічний факультет	33	4	1	123	13	22	168	33	453	1
Юридичний факультет	14	2	-	11	2	2	52	11	117	-
Факультет землевпорядкування	10	-	-	34	3	2	30	7	163	-
Факультет інформаційних технологій	4	-	-	13	29	5	24	33	150	-
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	11	-	-	30	34	10	114	-	164	-
УкрНДІ с.-г. радіології	1	1	-	-	9	-	13	-	23	-
УЛЯБП АПК	1	1	-	11	4	2	27	-	86	2
Всього по університету	**205**	**21**	**27**	**738**	**227**	**102**	**987**	**231**	**3456**	**23**
				2054						

3.1.7. Винахідницька діяльність

За результатами проведених наукових досліджень у 2018 році вченими університету створено 334 об'єкти інтелектуальної власності, серед яких: до Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) подано 219 заявок на винаходи (корисні моделі); до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України подано 115 заявок на службові наукові твори; передано на реєстрацію майнового права інтелектуальної власності 3 сорти рослин. Підтримано чинність майнового права інтелектуальної власності та майнового права на поширення у 2019 році 27 сортів рослин, які належать Університету.

За поданими заявками станом на 30.11.2018 р. отримано 404 охоронні документи, з них 281 патент на винахід (корисну модель), серед яких: 179 нових та удосконалених елементів технологічних процесів та технологій; 80 нових видів устаткування (вузлів машин, приладів, робочих органів тощо); 1 спосіб виділення геномної ДНК ґрунтових мікроорганізмів; 1 живильне середовище для мікроклонального розмноження рослин; 15 вдосконалених рецептур харчових продуктів та консервів харчового напряму та способи їх виробництва; 5 речовин, створених хімічним шляхом; 2 свідоцтва на сорти рослин; передано на реєстрацію майнового права інтелектуальної власності 4 сорти рослин; отримано 2 свідоцтва на нові сорти рослин; зареєстровано в НЦГРР України колекцію самозапилених холодостійких ліній кукурудзи звичайної, серед яких 7, оригінатором яких є НУБіП України; отримано 121 свідоцтво про реєстрацію авторського права на службові твори.

Лідерами по створених об'єктах у співавторстві з винахідниками різних кафедр є: НДІ фітомедицини, біотехнології та екології – 122, Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК – 92, НДІ техніки і технологій – 90, НДІ лісівництва та декоративного садівництва – 76. Загалом у поточному році у розробці об'єктів інтелектуальної власності брали участь близько 250 співробітників. Серед найактивніших винахідників по університету слід відзначити наступних науковців: Ніколаєнка С.М., Булгакова В.М., Головача І.В., Дрозду В.Ф., Гойчука А.Ф., Ловейкіна В.С., Есаулова А.О., Андрієвського А.П., Котречка О.О., Ружила З.В., Новицького А.В., Голуба Г.А., Лендєла Т.І., Заблодського М.М., Роговського І.Л., Тітову Л.Л., Баль-Прилипко Л.В., Слободянюк Н.М., Бабича А.Г., Бабича О.А., Вигеру С.М., Сірка З.С., Копілевича В.А., Антрапцеву Н.М. та ін.

У винахідницькій роботі взяли участь 28 аспірантів, які у співавторстві з науковими керівниками отримали 53 патенти. Найбільше аспірантів співпрацювало з: професором кафедри інтегрованого захисту та карантину рослин Дроздою В.Ф. (5) та доцентом цієї кафедри Вигерою С.М. (2); завідувачем кафедри тракторів, автомобілів та біоенергосистем, професором Голубом Г.А. (4); деканом факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК, професором Баль-Прилипко Л.В. (3); професором кафедри фізіології, патофізіології та імунології тварин Мазуркевичем А.Й. (3).

Співавторами з науковцями університету стали 22 студенти, які разом отримали 14 патентів. Активно задіяли зацікавлену молодь викладачі кафедри військової підготовки (9) та кафедри технічного сервісу та інженерного менеджменту ім. М.П. Момотенка (6).

Кафедра військової підготовки університету у поточному році взяла участь у 2 конкурсах: Відкритому конкурсі на кращий патент у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки і у Всеармійському конкурсі «Кращий винахід року-2018». До уваги комісії конкурсу були подані патенти, авторами яких є викладачі кафедри: Єсаулов А.О., Андрієвський А.П., Радіонов І.П., Радченко А.М. та ін. і 9 студентів-винахідників, які з 15 номінацій конкурсу отримали 3 призові місця:

- **1** місце у номінації «Стрілецьке озброєння та боєприпаси» посіли конкурсні матеріали за патентом № 124862 «Боєприпас з електророзрядовим запалом для ствольних систем». Опубл. 25.04.2018, бюл. № 8;

- **2** призове місце у номінації «Автомобільна техніка» посіли конкурсні матеріали за патентом № 127913 «Спосіб приготування активної паливо-повітряної суміші для функціонування карбюраторного двигуна внутрішнього згорання». Опубл. 27.08.2018, бюл. №16;

- **2** призове місце в номінації «Матеріально-технічне забезпечення» посіли конкурсні матеріали за патентом № 124739 «Електронний навчально-тренувальний карта-маркет комплексного відпрацювання завдань управління бойовими діями». Опубл. 25.04.2018, бюл. № 8.

За поточний рік оформлено 3 ліцензійні договори на 3 сорти рослин: **малини:** «Космічна», згідно з патентом № 07342, дата реєстрації 11.01.2007 р., автори: Шеренговий П.З., Шеренговий В.П., Андрусик Ю.Ю.; **суниці садової:** «Факел», згідно із свідоцтвом № 06036, дата реєстрації 01.01.2005 р., автор: Шеренговий П.З.; «Берегиня», згідно із свідоцтвом № 06037, дата реєстрації 01.01.2005 р., автор: Шеренговий П.З.

Таблиця 3.9. Винахідницька робота у 2018 році

Навчально-науковий інститут/ науково-дослідний інститут/факультет, кафедра	**Подано заявок на: винаходи, корисні моделі тощо**	**Одержано охоронні документи на: винаходи, корисні моделі тощо**
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	17*	23*
НДІ техніки і технологій:	59*	90*
- механіко-технологічний факультет	23*	27*
- факультет конструювання та дизайну	36*	70*
- факультет інформаційних технологій	1*	-
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	65*	76*
НДІ рослинництва та ґрунтознавства	19*	26*
НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології	95*	122*
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	14	41*
- факультет тваринництва та водних біоресурсів	4	22*
- факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	10	19
НДІ здоров'я тварин	28*	29*
НДІ економіки і менеджменту:	12	17*
- економічний факультет	10	15*
- факультет аграрного менеджменту	2	2
Гуманітарно-педагогічний факультет	29*	8*
Юридичний факультет	-	-
Факультет землевпорядкування	2	-
ННІ післядипломної освіти	1	1
УкрНДІ сільськогосподарської радіології	9	4
Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК	72*	92*
ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»	6*	3*
Кафедра військової підготовки	11*	8*
Всього	**334**	**404**

* Наведено кількість об'єктів права інтелектуальної власності з урахуванням співпраці співробітників різних кафедр.

3.1.8. Наукові конференції, з'їзди, семінари

Протягом 2018 року науково-педагогічними працівниками, докторантами та аспірантами університету підготовлено і проведено: 71 міжнародну конференцію, 24 міжнародні семінари, 60 всеукраїнських та 40 внутрівузівських конференцій і семінарів (195 заходів). Узагальнена інформація щодо проведених заходів у розрізі факультетів та науково-дослідних інститутів наведена у табл. 3.10.

Науковці університету брали активну участь у роботі з'їздів, конгресів, симпозіумів, конференцій, семінарів та нарад, які проводилися у 2018 році іншими установами, навчальними і науковими закладами України та зарубіжних країн, де виступили із 1645 доповідями, з яких 112 були зроблені у 18 країнах далекого зарубіжжя, 192 – у 7 країнах близького зарубіжжя та 1341 доповідь – в Україні. Узагальнена інформація щодо участі науковців університету в роботі з'їздів, конференцій і семінарів, що проводилися іншими навчальними і науковими закладами у 2018 році, наведена у табл. 3.11.

Таблиця 3.10. Кількість конференцій та семінарів, проведених науковими і науково-педагогічними працівниками університету у 2018 році

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути університету, регіональні навчальні заклади	Міжнародні		Всеукраїнські		Внутрівузівські		Всього
	конференції	семінари	конференції	семінари	конференції	семінари	
1	2	3	4	5	6	7	8
НДІ рослинництва, ґрунтознавства	2	2	1	2	-	-	7
НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології	3	-	-	-	-	-	3
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	5	3	1	1	1	1	12
НДІ здоров'я тварин	3	4	1	1	1	-	10
НДІ економіки і менеджменту	11	2	4	2	2	8	29
НДІ техніки і технологій	19	-	2	-	-	1	22
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	7	4	6	12	-	5	34
Гуманітарно-педагогічний факультет	9	6	4	1	2	12	34
Юридичний факультет	2	1	1	1	1	4	10
Факультет землевпорядкування	2	1	1	12	-	-	16
Факультет інформаційних технологій	3	-	1	-	-	2	6
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	2	-	2	1	-	-	5
Укр. НДІ с.-г. радіології	-	-	-	-	-	-	-
УЛЯБП АПК	3	1	3	-	-	-	7
Всього по університету	**71**	**24**	**27**	**33**	**7**	**33**	**195**

Таблиця 3.11. Участь науковців університету в роботі з'їздів, конференцій та семінарів, що проводилися іншими навчальними і науковими закладами у 2018 році

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути університету, регіональні навчальні заклади	Далеке зарубіжжя			Близьке зарубіжжя			в Україні (доповіді/конф.)	всього
	кількість доповідей	кількість заходів	перелік країн (кількість заходів)	кількість доповідей	кількість заходів	перелік країн (кількість заходів)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
НДІ рослинництва, ґрунтознавства	26	6	Німеччина (3) Туреччина (1) Боснія (1)	12	4	Білорусь (3) Болгарія (1)	187/48	225
НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології	6	6	Австрія (1) Бельгія (1) Нідерланди (2) Туреччина (1) Чехія (1)	1	1	Польща (1)	57/33	64
НДІ здоров'я тварин	10	8	Іспанія (1) Бельгія (4) Італія (1) Китай (1)	37	14	Білорусь (6) Росія (5) Польща (2) Молдова (1)	197/90	244
НДІ економіки і менеджменту	2	2	США (1) Грузія (1)	37	13	Польща (7) Молдова (1) Болгарія (5)	155/71	194
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	4	2	Чехія (1) Франція (1)	22	10	Білорусь (2) Росія (1) Молдова (1) Польща (4) Болгарія (1) Словаччина (1)	67/38	93
НДІ техніки і технологій	6	4	Китай (2) Литва (1) Чехія (1)	20	5	Білорусь (1) Росія (1) Молдова (1) Польща (1) Болгарія (1)	58/22	84
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	26	10	Австрія (3) Німеччина (3) Литва (2) Італія (1) Фінляндія (1)	15	5	Білорусь (3) Болгарія (1) Угорщина (1)	82/34	123
Юридичний факультет	5	5	Італія (2) Туреччина (1) Грузія (2)	2	2	Білорусь (2)	127/48	134
Гуманітарно-педагогічний факультет	21	12	США (5) Чехія (2) Англія (2) Баварія (1) Іспанія (1) Франція (1)	23	22	Польща (11) Білорусь (8) Словаччина (2) Росія (1)	179/129	223
Факультет землевпорядкування	2	2	Німеччина (1) Литва(1)	8	7	Росія (1) Молдова (2) Польща (4)	116/44	126
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	1	1	Чехія (1)	12	6	Польща (3) Росія (2) Білорусь (1)	75/40	88

1	2	3	4	5	6	7	8	9
УкрНДІ с.-г. радіології	-	-	-	-	-	-	20/10	20
УЛЯБП АПК	3	2	Франція (1) Литва(1)	3	2	Польща (2)	21/6	27
Всього по університету	**112**	**60**	**18**	**192**	**91**	**7**	**1341/613**	**1645**

3.1.9. Науково-дослідна робота молодих вчених та студентів

Для Спілки молодих вчених 2018 рік був насичений на наукові заходи і результативний на здобутки та досягнення. Діяльність молодих вчених була організована відповідно до плану заходів на 2018 рік програми розвитку НУБіП України «Голосіївська ініціатива-2020» і спрямована: на підвищення якості наукової роботи студентів, рівня захисту дисертаційних робіт, ефективність підготовки молодими вченими проектів на конкурс проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених МОН України; розвиток співробітництва з організаціями молодих вчених інших ЗВО, наукових установ; залучення молодих вчених і студентів до участі у міжнародних програмах навчання і стажування за кордоном та ін.

Молоді вчені університету були відзначені державними нагородами:

- Грантом Президента України для підтримки наукових досліджень молодих вчених на 2018 р. – Білоус А.М.;
- Стипендією Кабінету Міністрів України для молодих вчених на 2018-2020 рр. – Вороненко І.В., Грищенко С.М., Кравченко О.О., Леонова Б.І., Савченко В.В., Лещенко О.Ю., Тітова Л.Л., Білоус С.Ю., Гальчинська Ю.М., Мельник О.О., Рудень Д.М.;
- Стипендією Кабінету Міністрів України для аспірантів на 2017-2018 н.р.– МолдавчукО.В., Масалович Ю.С;
- Паренюк О.Ю. рекомендована Комітетом з Державних премій України в галузі науки і техніки на присудження Премії Президента України для молодих вчених 2018.

35 студентів університету стали переможцями всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей МОН України у 2017-2018 навчальному році:

- диплом І ступеня у галузі «Облік і оподаткування» – студентка економічного факультету Шендерівська Юлія Леонідівна, науковий керівник – завідувач кафедри обліку та оподаткування, д-р екон. наук, професор Калюга Євгенія Василівна;
- диплом І ступеня у галузі «Агроінженерія» – студентка факультету конструювання та дизайну Дорогань Оксана Петрівна, науковий керівник – професор кафедри механіки, д-р техн. наук Головач Іван Володимирович;
- диплом І ступеня у галузі «Ветеринарна медицина, ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» – студентка факультету ветеринарної медицини Плагун Анна Ярославівна, науковий керівник – завідувач кафедри ветеринарно-санітарної експертизи, д-р вет. наук, професор Якубчак Ольга Миколаївна;
- диплом ІІ ступеня у галузі «Економічна кібернетика» – студентка факультету інформаційних технологій Кучерява Олена Василівна, науковий керівник – доцент кафедри економічної кібернетики, канд. екон. наук Негрей Марина Володимирівна;
- диплом ІІ ступеня у галузі «Економіка сільського господарства та АПК» – студентка економічного факультету Лукіянчук Яна Миколаївна, науковий керівник – в.о. зав. кафедри аграрного консалтингу і туризму, канд. екон. наук, доцент Кудінова Ірина Петрівна;
- диплом ІІ ступеня у галузі «Облік і оподаткування» – студентка економічного факультету Барановська Яна Олегівна, науковий керівник – завідувач кафедри статистики та економічного аналізу, д-р екон. наук, професор Лазаришина Інна Дмитрівна;
- диплом ІІ ступеня у галузі «Фінанси і кредит» – студентка економічного

факультету Пашук Яна Олександрівна, науковий керівник – завідувач кафедри банківської справи, д-р екон. наук, професор Олійник-Данн Олена Олександрівна;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Право» – студентка юридичного факультету Шкіринець Анна Юріївна, науковий керівник – завідувач кафедри аграрного, земельного та екологічного права, д-р юр. наук, професор Єрмоленко Володимир Михайлович;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Галузеве машинобудування (машини аграрно-лісового та транспортного комплексів)» – студент факультету конструювання та дизайну Кулінський Валерій Васильович, науковий керівник – завідувач кафедри конструювання машин і обладнання, д-р техн. наук, професор Ловейкін В'ячеслав Сергійович;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Електричні машини і апарати» – студент ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження Вільчинський Андрій Миколайович, науковий керівник – професор кафедри електричних машин і експлуатації електрообладнання, д-р техн. наук Заблодський Микола Миколайович;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Харчові технології» – студент факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК Прасол Ігор Юрійович, науковий керівник – доцент кафедри технології м’ясних, рибних та морепродуктів, канд. техн. наук Голембовська Наталія Володимирівна;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Архітектура та містобудування» – студентки ННІ лісового і садово-паркового господарства Саєнко Анастасія Андріївна та Саєнко Анна Андріївна, науковий керівник – старший викладач кафедри ботаніки, канд. біол. наук Лещенко Олександра Юріївна;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Агрономія» – студент агробіологічного факультету Панчук Тимур Вікторович, науковий керівник – доцент кафедри агрохімії та якості продукції рослинництва, канд. с.-г. наук Бордюжа Надія Петрівна;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Ветеринарна медицина, ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» – студентка факультету ветеринарної медицини Васильєва Марія Володимирівна, науковий керівник – завідувач кафедри ветеринарно-санітарної експертизи, д-р вет. наук, професор Якубчак Ольга Миколаївна;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Галузеве машинобудування (підйомно-транспортні, дорожні, будівельні, меліоративні машини і обладнання)» – студент факультету конструювання та дизайну Кулінський Валерій Васильович, науковий керівник – завідувач кафедри конструювання машин і обладнання, д-р. техн. наук, професор Ловейкін В'ячеслав Сергійович;

- диплом ІІ ступеня у галузі «Ветеринарна медицина, ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» – студентка факультету ветеринарної медицини Постоєнко Ганна Володимирівна, науковий керівник – доцент кафедри ветеринарно-санітарної експертизи, канд. біол. наук Галабурда Марія Алімівна;

- диплом ІІІ ступеня у галузі «Освітні, педагогічні науки» – студентка гуманітарно-педагогічного факультету Тверезовська Олександра Вікторівна, науковий керівник – доцент кафедри педагогіки, канд. пед. наук Буцик Ігор Михайлович;

- диплом ІІІ ступеня у галузі «Філософія» – студенти факультету захисту рослин, біотехнологій та екології Красюков Михайло Олексійович і Сікорська Аліна Олександрівна, науковий керівник – доцент кафедри філософії, канд. філос. наук Культенко Валентина Павлівна;

- диплом ІІІ ступеня у галузі «Романо-германські мови та літератури (з методикою їх викладання)» – студентка гуманітарно-педагогічного факультету Хачпанова Ілона В'ячеславівна, науковий керівник – завідувач кафедри романо-германських мов і перекладу, д-р пед. наук, професор Малихін Олександр Володимирович;

- диплом ІІІ ступеня у галузі «Управління у сфері економічної конкуренції» – студентка економічного факультету Лемеш Ярослава Володимирівна, науковий керівник – в.о. зав. кафедри аграрного консалтингу і туризму, канд. екон. наук, доцент Кудінова

Ірина Петрівна;

- диплом ІІІ ступеня у галузі «Географія» – студентка факультету землевпорядкування Перепелиця Вікторія Сергіївна, науковий керівник – завідувач кафедри геодезії та картографії, д-р геогр. наук, професор Ковальчук Іван Платонович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика» – студентка факультету конструювання та дизайну Сніжкова Дар'я Миколаївна, науковий керівник – завідувач кафедри нарисної геометрії, комп'ютерної графіки та дизайну, д-р техн. наук, професор Пилипака Сергій Федорович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Галузеве машинобудування (машини аграрно-лісового та транспортного комплексів)» – студент факультету конструювання та дизайну Гарбуз Руслан Вікторович, науковий керівник – старший викладач кафедри надійності техніки, канд. техн. наук Попик Павло Сергійович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Металургія» – студент факультету конструювання та дизайну Сукайло Артем Володимирович, науковий керівник – завідувач кафедри технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства, д-р техн. наук, професор Афтанділянц Євгеній Григорович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Електричні машини і апарати» – студент ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження Босик Віталій Андрійович, науковий керівник – старший викладач кафедри електричних машин і експлуатації електрообладнання, канд. техн. наук Сорокін Дмитро Сергійович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» – студентка ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження Юхименко Анна Святославівна, науковий керівник – доцент кафедри автоматики та робототехнічних систем ім. акад.. І.І. Мартиненка, канд. техн. наук Опришко Олексій Олександрович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Архітектура та містобудування» – студентка ННІ лісового і садово-паркового господарства Данилюк Ольга Станіславівна, науковий керівник – доцент кафедри ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва, канд. біол. наук Сидоренко Ірина Олександрівна;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Геодезія та землеустрій» – студентка факультету землевпорядкування Зуб Лілія Олексіївна, науковий керівник – завідувач кафедри геодезії та картографії, д-р геогр. наук, професор Ковальчук Іван Платонович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» – студентка факультету тваринництва та водних біоресурсів Акульонок Олександра Ігорівна, науковий керівник – доцент кафедри конярства і бджільництва, канд. с.-г. наук Адамчук Леонора Олександрівна;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Цивільна безпека (охорона праці)» – студент механіко-технологічного факультету Панасюк Петро Миколайович, науковий керівник – завідувач кафедри охорони праці та інженерії середовища, канд. техн. наук, доцент Войналович Олександр Володимирович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Лісове господарство» – студентка ННІ лісового і садово-паркового господарства Корень Марія Сергіївна, науковий керівник – доцент кафедри лісової таксації та лісовпорядкування, канд. с.-г. наук Миронюк Віктор Валентинович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Водні біоресурси та аквакультура» – студентка факультету тваринництва та водних біоресурсів Місар Марія Олександрівна, науковий керівник – асистент кафедри гідробіології та іхтіології Халтурін Максим Борисович;
- диплом ІІІ ступеня у галузі «Ветеринарна медицина, ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» – студент факультету ветеринарної медицини Олійник Ілля Сергійович, науковий керівник – доцент кафедри терапії і клінічної діагностики, канд. біол. наук Якимчук Ольга Миколаївна;

- диплом III ступеня у галузі «Соціальна робота» – студентка гуманітарно-педагогічного факультету Левченко Аліна Миколаївна, науковий керівник – доцент кафедри соціальної роботи та інформаційних технологій в освіті, канд. психол. наук Ржевський Геннадій Миколайович;

- диплом III ступеня у галузі «Цивільна безпека (охорона праці)» – студент механіко-технологічного факультету Іськович Андрій Анатолійович, науковий керівник – завідувач кафедри охорони праці та інженерії середовища, канд. техн. наук, доцент Войналович Олександр Володимирович.

У лютому за ініціативи ректора в університеті стартував новий навчально-тренінговий проект «Школа лідерства НУБіП України», який спрямований на підготовку лідерів в освіті, бізнесі, урядових і неурядових структурах, формування особистостей, здатних до критичного мислення, які визнають спільну місію всього людства і прагнуть зробити особистий внесок у створення кращого майбутнього. Протягом року 84 студенти університету проходили тренінгове навчання з розвитку лідерських якостей, зустрічалися з видатними державними діячами, політиками, економістами, відвідували державні установи та провідні підприємства аграрного сектору.

У березні голова спілки молодих вчених університету, асоційований член ради молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України Марина Галат і засновник стартапу BIOsens Андрій Карп'юк взяли участь у парламентських слуханнях на тему «Національна інноваційна система: стан та законодавче забезпечення розвитку».

25-27 квітня за ініціативи та організації молодих вчених проходила IV Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Актуальні проблеми наук про життя і природокористування», присвячена 120-річчю Національного університету біоресурсів і природокористування України. Конференція була спрямована на підвищення ефективності, якості наукових досліджень молодих вчених, обговорення актуальних проблем агропромислової та природоохоронної галузей, впровадження результатів дослідницької роботи у виробництво. Участь у заході взяв керівник двостороннього кооперaційного проекту «Німецько-український аграрно-політичний діалог (APD)» Фолькер Зассе, який акцентував увагу на тенденціях та ролі молоді в аграрній політиці України та ЄС. Секційні засідання проходили за наступними тематичними напрямами: актуальні проблеми технологій, стандартизації та управління якістю продукції АПК; стан і перспективи розвитку сучасної ветеринарної медицини; конкурентоспроможна аграрна економіка України: інтелектуальна та ресурсно-інформаційна підтримка; гуманітарні науки; енергоефективність в агропромисловій та природоохоронній сферах; автоматизація біотехнологічних процесів; рослинництво, екологія і біотехнології у сільському господарстві; сучасні проблеми земельних та правових відносин в умовах євроінтеграції влади в Україні; розвиток менеджменту та маркетингу в аграрному секторі економіки України; конструювання і агротроніка.

27 квітня відбулося засідання круглого столу молодих вчених «Лідерство в освіті і науці» за організаційної підтримки молодих вчених університету, Ради молодих вчених при МОН України, Асоціації наукових товариств студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених м. Києва, у якому взяли учать представники Київського торговельно-економічного університету, Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, Інституту водних проблем і меліорації, Інституту розведення і генетики тварин НААН України та ін. В рамках круглого столу обговорювалися питання ролі рад молодих вчених і наукових товариств у розвитку лідерських якостей молоді, участі молодих вчених у міжнародних грантах і програмах, особливості досліджень за проектом Британської ради «Розвиток лідерського потенціалу молодих вчених університетів України», сучасні тренди лідерства серед молодих вчених у світі.

2-18 травня до Дня науки з метою розвитку студентської наукової та інноваційної діяльності в НУБіП України, залучення молоді до роботи в студентських наукових гуртках та з нагоди 120-річчя університету науково-дослідною частиною спільно з молодими вченими було проведено VII «Фестиваль студентської науки – 2018». Участь у фестивалі взяли представники понад 200 студентських наукових гуртків з університету, Бережанського та Ніжинського інститутів, Ірпінського економічного коледжу, Рівненського коледжу, Бережанського агротехнічного коледжу, Ніжинського агротехнічного коледжу та Бобровицького коледжу економіки та менеджменту. За результатами фестивалю було відзначено 23 кращі наукові гуртки. З метою підвищення рівня поінформованості студентів щодо діяльності студентських наукових гуртків протягом 2018 року науково-дослідною частиною проводилась робота з науковими керівниками щодо висвітлення інформації на WEB-сторінках студентських наукових гуртків про наукову діяльність студентів, заходи, досягнення, наукові здобутки.

12-13 травня в Україні відбулися X «Дні науки». Університет вже традиційно бере участь у даному проекті, метою якого є популяризація науки серед населення України. У 2018 році захід проходив на базі факультетів ветеринарної медицини і захисту рослин, біотехнологій та екології та за підтримки Спілки молодих вчених. Відвідувачі мали можливість відвідати музей анатомії університету, ННВ клінічний центр «Ветмедсервіс», оволодіти основами дозиметрії – брали участь у вимірюванні радіаційного фону навколишнього середовища, побачили хімічні експерименти, живі організми під мікроскопом, роботу портативного хронофлуорометра «Флоратест» для експрес-діагностики фотосинтезу, експозицію препаратів кафедри паразитології та тропічної ветеринарії та ін. Завідувач кафедри радіобіології та радіоекології Ігор Гудков провів лекцію щодо ядерних аварій та їх наслідків, науковий співробітник Неля Шпирка представила інформацію щодо мікотоксинів, їх різновидів та вплив на організми людей та тварин.

У липні молоді вчені університету взяли участь у двох заходах програми Британської ради «Розвиток лідерського потенціалу молодих вчених університетів України». Першим був модуль для молодих лідерів, де спікером виступив співкерівник Фундації лідерства Великобританії Стюарт Хант – основними темами були індивідуальне лідерство, особливості різних психотипів та пошук ефективних шляхів для результативної роботи в колективі. Другий захід або «Академія змін» був присвячений проектній роботі команд 14 університетів України. Команда університету під керівництвом фасилітатора, професора Володимира Рябченка працювала над розробкою підходів для реалізації університетського проекту змін.

22 вересня в парку ім. Т.Г. Шевченка (м. Київ) молоді вчені нашого університету Катерина Шаванова, Марина Галат, Олена Семенко, Ольга Стець, Марія Найда, Олексій Мельник, Володимир Іллєнко, Юлія Рубан, Неля Шпирка, Марина Савчук, Катерина Корепанова та Богдан Сіненко взяли активну участь у масовому науково-просвітницькому заході «Наукові пікніки в Україні – 2018». Метою заходу була популяризація науки серед молоді та розвиток новітньої наукової еліти, створення території неформального спілкування науковців з молоддю. Командою університету були представлені експонати кафедри анатомії та гістології тварин, кафедри паразитології та тропічної ветеринарії. Молоді науковці кафедри радіобіології та радіоекології надавали консультації щодо небезпеки радіації та способів захисту від неї, а відвідувачі мали можливість виміряти радіаційний фон в центрі м. Київ.

22 жовтня представники Спілки молодих вчених Галат Марина, Адамчук Леонора, Старкова Ельвіна взяли участь в урочистому відкритті Природничої школи учнівської молоді Національного еколого-натуралістичного центру МОН України. Молоді науковці виступили з професійно-орієнтованими та науковими доповідями перед майбутніми абітурієнтами університету, надали інформацію про навчальний заклад, умови навчання,

особливості фахових професій, можливості самореалізації для молоді в науковій та інших сферах, які надає провідний ЗВО України.

3 листопада молоді вчені університету виступили співорганізаторами платформи для спілкування наукової молоді України. Метою проекту було об'єднання молодих вчених і студентів з наукових інститутів та ЗВО України, які цікавляться наукою, для спільного вирішення викликів щодо розвитку біотехнологічного напряму та науки майбутнього. Основні завдання новоствореної платформи – знайомство представників рад молодих вчених і студентських наукових товариств різних інституцій, які працюють у напрямку біотехнологічних наук; визначення спільних «зон розвитку» та допомоги у створенні міждисциплінарних команд з метою виконання наукових проектів; створення спільної візії та принципів вирішення поставлених завдань розвитку наукової спільноти та біонауки загалом із залученням інших «суміжних експертів»; сприяння популяризації наукових розробок в Україні та світі та ін.

15 листопада за сприяння Спілки молодих вчених університету відбулася лекція професора з термодинаміки та горіння Університету Лідса (Великобританія) Енді Макінтоша на тему «Моделювання літальних апаратів на основі особливостей польоту комах». Окрім наукової дискусії молоді вчені університету були зацікавлені в перспективах і можливостях роботи Інноваційних центрів Великобританії, обговорювалися питання взаємозв'язку між науковими розробками та економічним зростанням країни.

22-24 листопада молоді вчені ННІ лісового і садово-паркового господарства, Боярської лісової дослідної станції та факультету захисту рослин, біотехнологій та екології взяли участь у VIIIтОб'єднаному міжнародному молодіжному науковому форумі «Litteriset Artibus» і XIII міжнародній конференції «Young Scientists Towards the Challenges of Modern Technology». У контексті вирішення проблеми вивчення вуглецевого циклу в лісових екосистемах вчені кафедри таксації лісу та лісового менеджменту представили результати наукової роботи «Facing Climate Changes: Forest Carbon Stockin Ukrainian Polissya and Disturbances Impact» (автори Білоус Андрій, Миронюк Віктор, Мацала Максим, Дячук Петро). Особливості мікроклонального розмноження багатовікових дерев були представлені в доповіді «Microclonal Propaqation of Centuries-Old Oaks of Holosiev Forest», яка підготовлена творчим колективом у складі доцента кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції Білоус Світлани, завідувача лабораторії біотехнології рослин Боярської ЛДС Чорнобров Оксани, здобувача кафедри екобіотехнологій та біорізноманіття Олійник Ольги та студентки магістратури ННІ лісового і садово-паркового господарства Косенко Анастасії.

30 листопада студенти факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК взяли участь у конкурсі «Харчові технології - 2019», який проводився за підтримки БФ «Фонд Бориса Колеснікова» в Національному університеті харчових технологій України. У півфіналі конкурсу взяли участь 80 учасників, серед яких 7 студентів зазначеного факультету НУБіП України. До складу 30 переможців конкурсу, які отримали сертифікати на поїздку в м. Кельн (Німеччина) на світову виставку харчових технологій ISM 2019, увійшли Шахворостова Ольга, яка підготувала «Проект з виготовлення м'ясних чіпсів», та Терновик Галина – «Проект сімейної пекарні та її гостей з фізичними особливостями». У жовтні-грудні в університеті був проведений І етап всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей МОН України у 2018-2019 н.р.

Залучення студентської молоді до науково-дослідної роботи починається з 2-го курсу, шляхом закріплення їх за кафедрами університету для написання курсових, дипломних та магістерських робіт. Студенти університету займаються науково-дослідною роботою у 227 наукових гуртках. На факультеті ветеринарної медицини – 28; факультеті землевпорядкування – 9; юридичному факультеті – 4; гуманітарно-педагогічному

факультеті – 24; ННІ лісового і садово-паркового господарства – 17; факультеті тваринництва та водних біоресурсів – 13; ННІ післядипломної освіти – 4; механіко-технологічному факультеті – 24; факультеті конструювання та дизайну – 10; агробіологічному факультеті – 22; факультеті захисту рослин, біотехнологій та екології – 12; економічному факультеті – 17; факультеті аграрного менеджменту – 5; ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження – 26; факультеті інформаційних технологій – 6; факультеті харчових технологій та управління якістю продукції АПК – 6.

У 2018 році аспірантами та студентами університету було отримано 67 патентів.

У звітному році було проведено 67 загальноуніверситетських наукових студентських конференцій, на яких заслухано 3172 доповіді студентів. В інших навчальних закладах України у конференціях взяли участь 465 студентів, за кордоном – 53. Спільно з викладачами студентами підготовлено 2638 публікацій. Основні показники наукової роботи студентів представлено в табл. 3.12.

Таблиця 3.12. Основні показники науково-дослідної роботи студентів

Науково-дослідні інститути, факультети, регіональні навчальні заклади	Участь у виконанні НДР		Виступили з доповідями на конференціях			Публі-кації
	з опла-тою праці	без оплати праці	за кордоном	в інших навчальних закладах	у навчальном у закладі	
1	2	3	4	5	6	7
НДІ рослинництва та ґрунтознавства	3	18	-	87	167	132
НДІ фітомедицини, біотехн. та екології	4	8	2	65	153	120
НДІ техн. та якості продукції тварин-ва	4	11	9	21	242	144
НДІ техніки і технологій	-	38	-	7	352	369
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	-	-	14	37	513	117
Факультет інформа-ційних технологій	-	-	-	7	160	73
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	4	22	-	-	107	124
НДІ економіки і менеджменту	1	15	2	37	215	383
НДІ здоров’я тварин	2	17	-	17	310	321
Юридичний факультет	-	3	-	18	48	66
Факультет землевпорядкування	5	16	-	10	58	115
Гуманітарно-педаго-гічний факультет	3	28	16	83	535	356
УЛЯБП АПК НУБіП України	2	-	-	1	1	1
ВП НУБіП України «Бережанський агро-технічний інститут»	-	-	-	49	172	178
ВП НУБіП України «Ніжинський агротех-нічний інститут»	-	26	-	26	139	139

3.2. Науково-інноваційна та інформаційно-консультаційна діяльність, впровадження в практику результатів досліджень

Наукові розробки вчених університету в 2018 році експонувались на:

- міжнародній виставці рентабельного високоефективного сільського господарства «ІнтерАГРО-2018»;
- XXX міжнародній виставці «Агро-2018»;
- міжнародній агропромисловій виставці «Агро Експо-2018»;
- міжнародній виставці ефективного тваринництва і птахівництва «Agro Animal Show 2018»;
- міжнародній виставці високотехнологічного овочівництва, промислового садівництва і виноградарства «Фрукти. Овочі. Логістика-2018»;
- міжнародній виставці інноваційних рішень в зерновому господарстві «Зернові технології-2018»;
- міжнародній виставці «Solar Energy Ukraine-2018»;
- міжнародній виставці «Energy for Industry-2018»;
- міжнародній виставці «Wind and Hydro Energy for Industry-2018»;
- міжнародній виставці «Bio Energy Ukraine 2018»;
- міжнародній виставці «Plast Expo UA 2018»;
- міжнародній виставці «Київський технічний ярмарок-2018»;
- міжнародній виставці «AdditExpo 3D-2018»;
- XV міжнародній агропромисловій виставці «АгроФорум-2018»;
- XVIII міжнародній промисловій виставці «Промисловий форум-2018»;
- XI міжнародна виставка «LABComplex-2018»;
- міжнародній виставці деревообробної та меблевої промисловості «LISDEREVMASH»;
- XVII міжнародному виставковому форумі «Технології захисту/ПожТех – 2018»;
- III міжнародному форумі «Innovation Market» та ін.

За активну участь у всіх вище перелічених виставках університет відзначений понад 100 дипломами.

За демонстрацію наукових досягнень на конкурсі на кращу продукцію, технологію, наукову розробку, послугу, що проходив у рамках XXX міжнародної виставки «Агро-2018», Університет нагороджено вісьмома золотими медалями:

- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Неінвазивні методи діагностики порушення обміну мінеральних речовин у продуктивних тварин» (автори: Цвіліховський М.І., Грушанська Н.Г.);
- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», «За інноваційну розробку та впровадження біологічного препарату ЕКСТРАКОН» (автор: Патика М.В., Патика Т.І.);
- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Розроблення комплексу технологій виробництва харчових продуктів з радіозахисними властивостями»(автор: Баль-Прилипко Л.В.);
- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Установка для високоінтенсивного сушіння термолабільних сипких сільськогосподарських матеріалів» (автори: Калініченко Р.А., Муквич М.М., Войтюк В.Д., Пилипака С.Ф., Котов Б.І., Роговський І.Л.);
- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову

розробку «Системи інформаційного управління параметрами технічного стану зернозбиральних комбайнів» (автори: Калініченко Д.Ю., Тітова Л.Л., Роговський І.Л.);

- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Адаптивні параметри і режими функціонування інноваційної системи підтримки працездатності зернозбиральних комбайнів» (автори: Калініченко Д.Ю., Роговський І.Л., Тітова Л.Л., Надточій О.В., Попик П.С.);
- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Розроблення та впровадження комплексу технологій виробництва продуктів для дитячого харчування» (автор: Голембовська Н.В.);
- у номінації: «Розробка інформаційних ресурсів та сервісів комп'ютерної підтримки консалтингової діяльності в сільському господарстві», кафедра інформаційних систем (автор: Швиденко М.З.).

3.3. Навчально-науково-виробнича діяльність

Навчально-дослідними господарствами НУБіП України виконується завдання забезпечення інтеграції навчальної, науково-дослідної та науково-інноваційної діяльності як способу поліпшення рівня підготовки фахівців та прискорення впровадження досягнень науково-технічного прогресу в агропромислову та природоохоронну галузь. За 2018 рік на базі НДГ НУБіП України пройшли практичну підготовку понад 2,0 тисячі студентів різних спеціальностей. На відміну від попередніх років, студенти мали можливість ознайомитись із новітніми технологіями у рослинництві, сучасною технікою, завдяки участі НДГ у виконанні інноваційно-інвестиційних проектів у рослинництві, а також безпосередньо попрацювати і набути необхідного практичного досвіду. Час та плани практик були побудовані у відповідності до технологічних процесів, що здійснювались у НДГ, та фаху та спеціалізації студентів, що проходили практичну підготовку.

Стратегічне спрямування керівництвом Університету уваги навчально-наукових інститутів, факультетів, деканатів та випускових кафедр до практичної підготовки студентів позитивно вплинуло і на виробничу діяльність самих навчально-дослідних господарств. На 01.01.2019 р. земельна площа всіх дослідних станцій і господарств становила 25601,1 га, у т.ч. с-г угідь – 6672,1 га, з них ріллі – 5424,9 га, лісів – 16858 га. У господарствах Київського регіону – 22589,4 га, у т.ч. с-г угідь – 4438,3 га, з них ріллі – 3877,8 га. У навчально-дослідних господарствах регіональних закладів освіти університету – 3011,7 га, у т.ч. с-г угідь – 2233,8 га, з них ріллі – 1547,1 га.

Розташовані НДГ в різних ґрунтово-кліматичних зонах України: Полісся, Лісостеп та Степ, що є досить важливим для проведення наукових досліджень і впровадження їх результатів у виробництво, розширення знань студентів у сфері вивчення ґрунтових умов, ведення сільськогосподарського виробництва.

Валове виробництво зернових і технічних культур у НДГ НУБіП України у 2018 році становило 17344 тонни, що на 2811 тонн більше у порівнянні з 2017 роком. Зернових культур зібрано 15344 тонни, що більше, ніж у попередньому році на 2674 тонни. Середня урожайність зернових підвищилась на 11,6 ц/га і становить у 2018 році 59,8 ц/га. Ранніх зернових культур НДГ зібрали у цьому році також більше на 2131 тонну, всього 8884 тонни. Урожайність зросла на 9,5 ц/га. За окремими культурами в НДГ у 2018 році збільшилась урожайність озимої пшениці на 7,5 ц/га, валовий збір цієї культури становить 6792 тонни, що більше попереднього року на 1339 тонн. Урожайність кукурудзи на зерно в НДГ перевищила в цьому році 100 ц/га і становить на круг 109,4 ц/га, тобто на 36,9 ц/га вище минулорічної. Зібрано 6370 тонн зерна кукурудзи, що більше, ніж у 2017 році на 1755 тонн. Технічних культур в 2018 році зібрано 2000 тонн, що більше, ніж минулого

року на 350 тонн. Урожайність технічних культур підвищилась на 7,7 ц/га.

За показниками у рослинництві найкращих результатів досягли ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка», ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» та ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут». Так, ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка» в цьому році зібрало зернових та технічних культур на 1500 тонн більше, ніж минулоріч, ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» – на 1225 тонн більше, а ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» – на 140 тонн. Зернових культур зібрано у цих господарствах більше відповідно на 1682 тонн, 1040 тонн та 140 тонн. Урожайність зернових зросла у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»на 30,5 ц/га, ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка» – 10,6 ц/га, ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» – на 10,2 ц/га. По окремим культурам відзначено підвищення урожайності озимої пшениці у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» на 20,8 ц/га, ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка» – на 7,5 ц/га. Урожайність кукурудзи у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» у 2018 році підвищилась з 65,9 ц/га до 126 ц/га, тобто практично вдвічі, у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка» з 85 ц/га до 123 ц/га, тобто на 38 ц/га, у ВП НУБіП України «Заліщицький агротехнічний коледж» – з 38,7 ц/га до 60, тобто на 21,3 ц/га. По окремих культурах (кукурудза на зерно, соняшник) НДГ отримали у 2018 році показники урожайності вище середніх по області.

Таких результатів вдалося досягти завдяки застосуванню сучасної техніки та інноваційних технологій, а саме системи точного висіву, прикореневе внесення в рядки рідких мінеральних добрив в період вегетації, глибокорозпушування замість традиційної оранки, застосування мікробного препарату Екстракон, розробленого кафедрою екобіотехнологій та біорізноманітності під керівництвом завідувача кафедри професора Миколи Патики для зняття гербіцидного стресу, пришвидшенню деструкції рослинних решток, поліпшення структури ґрунту.

Збільшення доходів від реалізації продукції рослинництва дозволило НДГ вчасно і якісно провести посівну компанію озимих культур. Площі посіву озимих по НУБіП України порівняно із 2018 роком збільшились на 26,7%. Крім власного насіннєвого матеріалу, яким господарства самі себе забезпечили практично повністю, вдалося закупити якісне насіння з високим потенціалом продуктивності високих репродукцій (супереліта, еліта) у оригінаторів та провідних фірм-виробників насіння. Всі посіви здійснені лише протруєним насінням та підживлені. За результатами проведених обстежень та лабораторних аналізів посіви озимини знаходяться у доброму стані, мають необхідний вміст цукрів для зимівлі.

Другий рік поспіль ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» розміщує на своїх полях Демонстраційні посіви провідних фірм – виробників насіння. Цього року на Демополі була представлена лінійка сортів та гібридів фірми Євраліс Україна: соя, сорго, кукурудза, соняшник. Всього вивчалось 45 сортів та гібридів. Така форма є актуальною для підготовки студентів та виробництва, тому що дає змогу ознайомитись з найкращими досягненнями у селекційній роботі фірм, вибрати найбільш адаптований для умов конкретного господарства насіннєвий матеріал та технологіями. На демополі фірмою Євраліс було проведено міжнародний день поля за участю не тільки організаторів, а й їхніх партнерів, що представили різні напрямки реалізації високого генетичного потенціалу сортів та гібридів фірми: техніка, засоби захисту рослин, мінеральне живлення та ін. У 2018 році відмічено стабільне поступове зростання показників у навчально-науково-виробничому підрозділі «Дослідне поле» у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція». Порівняно з 2014 роком всі показники підвищились практично вдвічі: виробництво зернових та технічних культур зросло з 172 тонн до 350 тонн у 2018 році, урожайність зернових з 25,6 ц/га до 53,0 ц/га, озимої пшениці – з 34,4 до 63,7 ц/га,

кукурудзи на зерно – з 45,2 до 89,4 ц/га, технічних культур – з 18,9 до 28,2 ц/га. Ці дані дозволяють сподіватись, що розробки вчених НУБіП України з успіхом можуть бути використані для поліпшення виробничих показників господарства та практичної підготовки студентів.

За результатами 2018 року спостерігається поступове поліпшення показників у галузі тваринництва практично в усіх НДГ. Важливим досягненням є переведення дійного стада корів у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» та ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» на однотипну годівлю, що є основою стабілізації виробництва молока протягом року без значних сезонних коливань. За результатами року надій на 1 фуражну корову: по НУБіП України – 6209 кг (у 2017 р. – 6160 кг). У ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» було оновлене стадо: придбано 141 голову корів-первісток та нетелів на суму 5 млн грн з компенсацією держави до 2 млн грн. Проведено модернізацію приміщень молочно-товарних ферм у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» на суму 4750 тис грн., ферми у ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» на загальну суму 2000 тис грн., у тому числі 750 тис грн. на заміну поголів'я. У 2018 році всі НДГ забезпечили себе повноцінними кормами. Збільшилась вдвічі кількість заготовленого сіна та сінажу у порівнянні з 2017 роком та на 48% кукурудзяного силосу.

Виручка від реалізації с.-г. продукції НДГ становить у 2018 році 129 млн. грн., що на 15 млн. грн. більше порівняно з 2017 роком. У результаті за рахунок зароблених коштів у НДГ практично ліквідована кредиторська заборгованість та скорочена заборгованість НДГ перед університетом по ПДВ, що виникла за період 2009-2017 рр.

Підвищилась продуктивність праці у НДГ. Реалізація валової продукції на 1 працівника збільшилась, у т.ч. найбільше у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» – на 121 тис. грн. та ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» на 110 тис. грн. В той же час зростання заробітної плати за рік у цих НДГ склало 10 та 24 % відповідно. У 2018 р. в НДГ за рахунок коштів від реалізації продукції поліпшено технічний стан та технологічне оснащення виробництва, придбана сільськогосподарська техніка. Так, ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» придбано оновлено техніки на суму 1450 тис грн., ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» – 200 тис грн. У ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка» відкрито навчально-науково-виробничу лабораторію «Екстракон», для чого було здійснено капітальний ремонт приміщення на суму 1230 тис грн. Протягом 2018 року всі господарства регулярно надавали вирощену сільськогосподарську продукцію для потреб їдалень університету. Закладено фундамент під урожай наступного року – зорано та задисковано на зяб 2754,0 га, 100 % до плану.

Основними проблемами навчально-дослідних господарств університету залишається брак коштів, що вимагає залучення інвестицій. Відсутність у навчально-дослідних господарствах статусу сільгоспвиробників не дозволяє користуватися короткостроковими кредитами для забезпечення поточних технологічних операцій та довгостроковими кредитами для розвитку виробництва. Потреба господарств на 2019 рік у обігових коштах НДГ складає 40158 тис. грн. Крім того, залишається проблема відповідності результатів господарської діяльності НДГ фактичній оплаті праці. Відсутні заохочуючі стимули та матеріальна відповідальність спеціалістів НДГ за результати своєї діяльності. Відсутні юридичні механізми діяльності студентських загонів в НДГ та відповідна можливість отримувати ними винагороду за виконану роботу. Не здійснюється зарахування студентів-практикантів на реальні посади спеціалістів, їм не доручається виконання функціональних обов'язків працівників НДГ. В результаті чого, одна з головних цілей практичної підготовки залишається не досягнутою – студент не набуває досвіду автономної роботи, не здобуває належного рівня відповідальності за свою роботу та залишається поза межами виробничих процесів, що здійснюють в господарствах.

4. НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА ДІЯЛЬНОСТІ З ІНФОРМАТИЗАЦІЇ І ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

У 2018 році була спрямована на вирішення проблем використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальному процесі, науковій, інноваційній та адміністративній діяльності. основні напрямки цієї роботи:

– розбудова інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури університету: придбання, встановлення, налагодження, обслуговування та ремонт комп'ютерної техніки, підтримка магістральної оптоволоконної комп'ютерної мережі; розбудова локальних мереж в навчальних корпусах та господарських будівлях; підтримка базових серверів телекомунікаційної інфраструктури; супроводження програмного забезпечення, яке використовується в навчальній, науковій та адміністративній діяльності університету;

– облаштування мультимедійною технікою лекційних аудиторій та залів для публічних заходів в навчальних корпусах;

– супровід он-лайн лекцій для студентів відокремлених навчальних закладів та навчально-консультаційних центрів з використанням відеоконференцсистем;

– інформаційна підтримка процесів адміністративного управління;

– забезпечення навчальних лабораторій та структурних підрозділів комп'ютерною технікою, її обслуговування та ремонт;

– забезпечення ефективної роботи локальної мережі та зв'язку з глобальною мережею Інтернет, розвиток телекомунікаційних технологій.

Незважаючи на складну економічну ситуацію в країні у 2018 році в бюджеті університету для закупівлі комп'ютерної техніки та комплектуючих до неї, телекомунікаційного та мережевого обладнання були передбачені значні кошти (табл. 4.1). Все обладнання було придбано шляхом проведення відкритих торгів.

Таблиця 4.1. Кошти, затрачені на придбання комп'ютерної техніки, комплектуючих та периферійного обладнання у 2018 році

№п/п	Вид обладнання	Статті фінансування	Сума, грн
1	Комп'ютерна техніка	УЛЯБП	85 285,00
2	Комп'ютери та робочі станції	Наука	319 497,78
3	Комп'ютери та робочі станції	Освіта, післядипломна освіта	2 302 364,28
4	Периферійне обладнання, комплектуючі до комп'ютерів	Наука освіта	1 128 000,00 210 530,00
5	Телекомунікаційне та мережеве обладнання	Освіта	71 003,98
	Загальна сума витрат		4 116 681,00

Таблиця 4.2. Перелік комп'ютерного обладнання, придбаного у 2018 році для проведення наукових досліджень

№ п/п	Складові елементи комплекту	Од. виміру	К-сть	Ціна за од. з ПДВ	Сума з ПДВ
1	Комп'ютер у складі: системний блок, монітор, клавіатура, маніпулятор	шт.	11	5 341,62	58 757,82
2	Ноутбук	шт.	17	6 646,62	112 992,54
3	Нетбук	шт.	17	6 618,36	112512,12
4	Комп'ютер портативний - планшет	шт.	7	4762,44	33337,08
5	Сканер	шт.	1	1898,22	1898,22
	Всього:		53		464 034,00

У цілому, у 2018 році було придбано у вигляді закінченого виробу або у вигляді комплектуючих 218 комп'ютерів та комп'ютеризованих робочих місць, з них для

забезпечення навчального процесу закуплено 5 комп'ютерних класів (по 15 робочих місць), серед них 4 працюють за технологією «multipoint» (тобто до одного системного блоку підключається 7-8 моніторів, клавіатур та мишок, що і створює відповідну кількість робочих місць) та один клас повноцінних персональних комп'ютерів. Розподіл комп'ютерів за напрямками діяльності представлено у таблиці 4.3.

Таблиця 4.3. Розподіл комп'ютерів, придбаних у 2018 році, за напрямками діяльності

№ п.п	Напрям діяльності	Кількість, шт.
1	Навчальний процес, комп'ютерні класи та лабораторії кафедр, в т.ч. ННІ ПО	90 робочих місць (6 комп'ютерних класів по 15 роб. місць)
2	Навчальний процес, кафедри та лабораторії	28
3	Наукова діяльність	55
4	УЛЯБП	8
5	Адміністративні служби	37

Для створення інформаційно-комунікаційної інфраструктури університетом закуплялось мережеве обладнання (табл.4.4).

Таблиця 4.4. Перелік мережевого обладнання, закупленого у 2018 році за кодом ДК 021:2015 32220000-3 «Мережеве обладнання («Мережеве обладнання різне»)

№	Найменування товарів та послуг	Бренд	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	2	3	4	6	7
1	Кабель UTP CAT5e 4P 24AWG PVC W 305m Pull Box	FinMark	5	2 160,44	10 802,20
2	Модуль SFP-1SM-1310nm-3SC	FoxGate	6	304,82	1 828,92
3	Модуль SFP-1SM-1550nm-3SC	FoxGate	6	304,82	1 828,92
4	Маршрутизатор MikroTik hEX PoE (RB960PGS)	MikroTik	1	2 408,62	2 408,62
5	Кабель прямого з'єднання SFP+/SFP+ DAC - 1Cu	FoxGate	5	862,56	4 312,80
6	кабельний ввод PG-13.5	Cor-X	6	5,74	34,44
7	Набір монтажника Cor-X LAN Tool kit 1	Cor-X	2	704,08	1 408,16
8	Обжимний інструмент UA-3087	Cor-X	1	417,46	417,46
9	Стріпер с ключом для роз'ємів 110 UA-3022	Cor-X	3	15,52	46,56
10	Вимірювач рівня MT1107C	Multitest	1	983,28	983,28
11	Патчкорд FTTH patchcord SC/UPC-SC/UPC-100 Flex	Cor-X	3	243,12	729,36
12	З'єднувач проводів U5001 100шт.=1пач	Cor-X	3	60,02	180,06
13	Стрічка електроізоляційна ПВХ 75*20 (чорна)	Cor-X	5	17,53	87,65
14	Патчкорд оптич. Patchcord OFPC-SC/UPC-SC/APC-3	Cor-X	4	29,34	117,36
15	З'єднувач Adaptor AD-SC/PC	Cor-X	10	3,04	30,40
16	Кліпси NP5W100шт.=1пач	Cor-X	10	8,44	84,40
17	З'єднувач прохідний RJ45/RJ45	Cor-X	20	6,07	121,40
18	Комутатор MikroTik RB260GSP (CSS106-1G-4P-1S)	MikroTik	1	1 658,02	1 658,02
19	Патчкорд FTTH patchcord SC/UPC-SC/UPC-150 Flex	Cor-X	2	341,24	682,48
20	Патчкорд FTTH patchcord SC/UPC-SC/UPC-200 Flex	Cor-X	4	440,39	1 761,56

1	2	3	4	6	7
21	Обжимний інструмент UA-3088S	Cor-X	1	274,48	274,48
22	Комутатор S4200-28P-SI	DCN	5	4 215,00	21 075,00
23	Патчкорд оптич. Patchcord OFPC-LC/UPC-LC/UPC-1 duplex	Cor-X	3	20,57	61,71
24	Хомути SF-2,5x160 B 100шт.=1пач	Cor-X	3	13,82	41,46
25	Джерело видимого випромінювання MT3111p-10	Multitest	1	472,08	472,08
26	Точка доступу Ubiquiti UniFi AP AC Pro E (UAP-AC-PRO-E)	Ubiquiti	1	4 636,50	4 636,50
27	Точка доступу (зовнішня) Ubiquiti NanoStation Loco M2 (NS-LOCO-M2)	Ubiquiti	2	1 542,35	3 084,70
	ВСЬОГО				**59 169,98**

Для проведення ремонту та модернізації існуючого парку комп'ютерної техніки закуплялось комп'ютерне обладнання (у вигляді комплектуючих та складових комп'ютерів), а також периферійне обладнання (монітори, принтери, багатофунціональні пристрої тощо) на суму **1338531,00 грн**.

Динаміка придбання комп'ютерів університетом за останні 5 років показано в таблиці 4.5 та на рис. 4.1.

Таблиця 4.5. Динаміка придбання комп'ютерів за роками

Роки	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість комп'ютерів	38	57	96	369	218

Рис. 4.1. Графік придбання університетом комп'ютерів за роками

Станом на 31 грудня 2018 року парк комп'ютерів базового навчального закладу налічував 2489 одиниць. Динаміка кількості комп'ютерів в базовому закладі починаючи з 2014 року представлено в таблиці 4.6, а відповідна діаграма – на рис. 4.2.

Таблиця 4.6. Динаміка кількості комп'ютерів в базовому закладі НУБіП України за 2014-2018 роки

Роки	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість комп'ютерів, шт	2559	2254	2344	2469	2489

Рис. 4.2. Динаміка кількості компютерів базового закладу за 2014 - 2018 роки

Зменшення кількості комп'ютерів базового закладу у 2015-2018 роках викликано тим, що протягом цього періоду було списано майже 1186 (відповідно у 2014 – 441 шт., а у 2015 – 305 шт., у 2017 – 242 шт., у 2018 р. – 198 шт.) морально застарілих та фізично зношених комп'ютерів (1999 – 2006 років випуску), які фактично не використовувались у роботі. У 2016 році комп'ютерна техніка не списувалась

Необхідно зазначити, що на кінець 2018 р. комп'ютерний парк університету включає комп'ютери, придбані з 2006 по 2018 роки. У таблиці 4.7 перелічені основні технічні характеристики комп'ютерів в залежності від моделі процесорів, які в них встановлені.

Таблиця 4.7. Технічні характеристики комп'ютерної техніки базового закладу НУБіП України станом на 31.12.2018 року

Тип процесора	Кількість, шт
Комп'ютери до 2008 року випуску (тобто ті, які відпрацювали не менше 10років)	820
Процесори із тактовою частотою понад 2 ГГц та з 64-х розрядною архітектурою (роки випуску 2008 – 2018)	1669
Всього	**2489**

Як видно з характеристик комп'ютерів, в університеті ще наявні та використовуються комп'ютери із застарілими моделями процесорів, які були придбані до 2008 року (820 шт.). Необхідно відзначити, що вони на сьогодні уже морально застаріли, деякі із них мають 100%-е фізичне зношення. Модернізація цих комп'ютерів не можлива, оскільки змінився стандарт конструкції материнських плат і, як наслідок, – стандарт системних блоків. Тому модернізація цих комп'ютерів неможлива із-за відсутності на ринку відповідних комплектуючих.

Комп'ютери 2009-2018 років випуску (1669 шт.) на даний момент відповідають вимогам часу. Вони дозволяють установлювати та експлуатувати сучасне програмне забезпечення і, таким чином, ефективно вирішувати задачі навчання студентів, а також використовувати для роботи адміністративних служб університету.

Основне завдання університету – підготовка висококваліфікованих фахівців для аграрного сектору економіки, які здатні володіти комп'ютерною технікою на рівні сучасних вимог. Тому забезпеченість навчально-наукових інститутів і факультетів комп'ютерною технікою, яка використовується саме у навчальному процесі, та збільшення кількості комп'ютерних класів для аудиторних занять та самостійної роботи студентів – є одним із основних завдань підрозділів, задіяних у інформатизації університету. Аналіз забезпеченості технікою комп'ютерних класів навчально-наукових

інститутах та забезпеченість студентів комп’ютерною технікою станом на 31 грудня 2018 року наведено у таблиці 4.8.

Таблиця 4.8. Загальна кількість комп’ютерних класів в ННІ та факультетах університету

№ п/п	ННІ/факультет	К-сть комп'ютерів в класі/класах	Розміщення в аудиторії
1	Факультети землевпорядкування та юридичний	16	ауд. 106 корп.6
		13	ауд. 102 корп.6
		14	ауд. 102 корп.6
		17	ауд. 103 корп.6
		12	ауд. 120 корп.6
		15	ауд. 127 корп.6
		15	Отримані в 2017 р.
		15	Отримано в 2018 році («технологія мультипоінт»)
	Всього:	101	Корп. 6
2	Факультети механіко-технологічний та конструювання та дизайну	11	ауд. 220, корп. 11
		14	ауд. 363, корп. 11
		8	ауд. 34, корп. 7
		10	ауд. 11
		15	ауд. 4а корп. 7. Отримані в 2017 р.
	Всього:	58	Корп. 11
3	Факультет тваринництва та водних біоресурсів	16	ауд. 209, корп.7а
		15*	ауд. 72 корп. 1. Отримані в 2017 р.
		14	ауд. 2 корп.1
	Всього:	45	3
5	Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	8	ауд. 71 а, корп. 1
		30	ауд. 359 корп.11
		15	Отримані в 2017 р.
	Всього:	52	2
6	Факультети захисту рослин, біотехнологій та екології та агробіологічний	8	ауд. 65, корп. 4
		12	ауд. 30, корп. 2
		10	ауд. 14, корп. 2
	Всього:	30	3
7	Факультети економічний та аграрного менеджменту	28	ауд. 309 корп.10
		14	ауд. 311 корп.10
		12	ауд. 509 корп.10
		25	ауд. 609, корп.10
		15	ауд. 612, корп.10
		8	Каф. біржової діяльності
		15	Технологія «мультипойнт»
		15	Отримані в 2017 р.
		15	Отримані в 2017 р.
		15	Отримані у 2018 р. Технологія «мультипойнт»
	Всього:	115	
8	ННІ лісового і садово-паркового господарства	13	ауд. 121 корп.1
		13	ауд. 104 корп.1
		4	ауд. 97 корп.1
		11	ауд. 60 корп.1

№ п/п	ННІ/факультет	К-сть комп'ютерів в класі/класах	Розміщення в аудиторії
		15	Отримані в 2018 р.; Корп. 1а; Технологія «мультипойнт»
	Всього:	56	4
9	Гуманітарно-педагогічний ф-т	20	ауд. 011, коп.3
		14	ауд. 20, корп. 1
		13	ауд. 19 корп.1
		15	Отримані в 2017 р.
	Всього:	62	3
10	Ветеринарної медицини ф-т	14	ауд. 101а корп.12
		15	Отримані в 2018 р.; Технологія «мультипойнт»
	Всього:	29	1
11	Інформаційних технологій	25	ауд. 213, корп.15
		30	ауд. 214, корп.15
		15	ауд. 225, корп.15
		17	ауд. 233, корп. 15
		15	ауд. 513, корп. 10
		18	ауд. 608, корп. 10
		15	ауд. 610, корп. 10
		15	ауд. 614, корп. 10
		14	ауд. 323, корп. 15
		12	ауд. 318, корп. 11
		15	Отримані в 2016 р.
		15*	Отримані в 2017 р.
	Всього:	191	11
12	ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	24	ауд. 325 корп.11
		14	ауд. 330 корп.11
		15	ауд. 329 корп.11
		8	ауд. 13 корп.8
		10*	ауд. 332 к.11 Закуплено у 2017 р.
		15	Отримані у 2018 р.
	Всього:	87	4
13	ННІ післядипломної освіти	15	ауд. 412 корп. 10 За технологією «мультипойнт»
		15	Отримані в 2017 р.
	Всього	30	
	Навчальна лабораторія практичного навчання	10	ВП ННУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка»
	В цілому по університету	**1034**	

Кількість комп’ютерних класів та комп’ютерів в них, а також забезпеченість комп’ютерною технікою в регіональних навчальних закладах станом на 31.12.2018 року наведено у таблиці 4.9.

Працездатність комунікаційної системи університету забезпечують сервери, на яких встановлено таке програмне забезпечення: операційні системи Windows 2008 та , Windows Server 20016; Microsoft SQL Server 2008; серверні операційні системи Unix Free BSD та Linux.

Таблиця 4.9. Забезпеченість комп'ютерною технікою регіональних навчальних закладів станом на 31.12.2018 року

Назва ВП НУБіП України	Кількість комп'ютерних класів/комп'ютерів
Бережанський агротехнічний інститут	22/258
Ніжинський агротехнічний інститут	19/216
Бережанський агротехнічний коледж	9/136
Бобровицький коледж економіки та менеджменту ім. О. Майнової	6/76
Боярський коледж екології і природних ресурсів	9/99
Заліщицький аграрний коледж	8/160
Ірпінський економічний коледж	15/185
Мукачівський аграрний коледж	7/116
Немішаївський агротехнічний коледж	6/195
Ніжинський агротехнічний коледж	8/95
Рівненський коледж	13/281
Всього	**122/2017**

На робочих комп'ютерах (застарілих моделей) встановлено операційна система Windows XP Professional (у наявності 400 клієнтських ліцензій) та офісний пакет програмного забезпечення Microsoft Office 2003 та Microsoft Office 2007. Слід зазначити, що ця операційна система вже не підтримується компанією MicroSoft, що, в свою чергу, призводить до значних труднощів при використанні нових версій прикладного програмного забезпечення. Але в зв'язку з тим, що значна кількість комп'ютерів (820 шт.), які експлуатуються в університеті морально застарілі, використовувати на них більш нові операційні системи та програмне забезпечення не можливо. На значній кількості комп'ютерів встановлена операційна система Windows 7. Проте компанія Microsoft завершила підтримку і цієї операційної системи.

Крім того, з 2016 року університетом придбано ліцензію з щорічним поновленням, яка дозволяє встановлювати програмні продукти компанії Microsoft (серверні та локальні). Це дало змогу використовувати ліцензійні операційну систему Windows 10 та офісний пакет Microsoft Office 2016 на комп'ютерах придбаних з 2016 по 2018 роки.

Для роботи із документацією, перекладанням та розпізнаванням паперових документів використовується ABBYY FineReader 10 Office (у наявності 2 ліцензії), а також програмне забезпечення, яке поставлялось разом із сканерами. Проте до цього часу на значній кількості комп'ютерів використовується не ліцензійне ПЗ.

Особливо це стосується програмного забезпечення, яке використовується в навчальному процесі, і особливо систем автоматизованого проектування. Так для навчання студентів у комп'ютерних класах необхідно придбати ліцензії (або перейти на аналогічне вільне), в першу чергу, на пакети автоматизованого проектування та математичної обробки даних Math Cad, AutoCad – необхідно близько 100 ліцензій, ArchiCad, Mathlab, LabView – по 25 ліцензій, системи статистичної обробки даних – SPSS або «Статистика» для економічних спеціальностей – хоча б для одного комп'ютерного класу на 15 робочих місць. Необхідно зазначити, що вартість ліцензій на використання спеціалізованого програмного забезпечення досить висока і в десятки разів перевищує вартість комп'ютерів.

Останнім часом західними університетами все частіше використовується програмний продукт Mathematica компанії Wolfram Research, який дозволяє вирішувати велике коло задач математичної обробки даних, оснащений потужними засобами візуалізації результатів розрахунків та прив'язки їх до географічного розташування та карт, систему документування результатів обробки.

Існує проблема використання антивірусного програмного забезпечення для захисту робочих станцій та серверів, в якості якого до недавнього часу використовувались

програмні продукти Лабораторіїї Касперського. З 2015 року діє заборона на його використання на території України. В той же час заміни його іншим продуктом не вдається із-за слабкої функціональності останніх.

На комп'ютерах з операційною системою Windows-2010 для антивірусного захисту може використовуватись вмонтований «захисник Windows».

Орієнтовний перелік програмного забезпечення, необхідного для проведення навчальних занять на комп'ютерній техніці, встановленій у комп'ютерних класах, наводиться у таблиці 4.10.

Таблиця 4.10. Орієнтовний перелік програмного забезпечення, необхідного для проведення занять у комп'ютерних класах

№ п/п	Назва програмного продукту	Необхідна кількість ліцензій
1.	Adobe Acrobat Reader	525
2.	MathCad	100
3.	MathLab	25
4.	MultySim та ElectronicsWorkBanch	по 25
5.	Wolfram Mathematica	10
6.	Пакети статистичного аналізу SPSS або «Статистика»	25
7.	Антивірусне програмне забезпечення	2496

Протягом звітного року продовжувалась організаційна робота з питань легального використання програмного забезпечення: Підрозділи університету проводили роботу з пошуку вільного ПЗ на заміну комерційному, яке можна використовувати у навчальному процесі та науковій діяльності.

Одним із можливих варіантів вирішити проблему ліцензування програмних продуктів – створення сервера з мережевим доступом до того чи іншого програмного продукту. При цьому науково-педагогічні працівники та студентів будуть записуватись на використання машинного часу на конкретні дату, час і тривалість роботи. Так у поточному році такий експериментальний сервер було створено та надано до нього доступ кафедрі землевпорядного проектування .

Сучасна телекомунікаційна мережа університету на основі оптоволоконного кабелю та технології Wi-Fi будувалась протягом 2005-2018 років. Основними етапами побудови були:

- 2005-2006 рр. – побудова оптоволоконної мережі до навчальних корпусів №№ 1, 1а, 2 та гуртожитків №№ 2, 10, 11, 12;
- 2006 рік – введення в експлуатацію зали для проведення лекційних занять на регіональні навчальні заклади в режимі відео конференції та початок постійного проведення цих занять;
- 2009-2010 рр. – побудова оптоволоконної мережі до навчальних корпусів №№ 4, 5, 7, 7а, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18 та гуртожитків №№ 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9;
- 2011 рік – побудова оптоволоконної мережі між навчальним корпусом №6 та гуртожитком №4.
- 2012-2013 рр. – введено в дію підмережу за Wi-Fi-технологією з вільним доступом користувачів до Інтернету.
- 2016-2017 рр. – відновлення комп'ютерної мережі в навчальному корпусі № 3, перенесення центрального телекомунікаційного вузла у приміщення серверної кімнати в навчальному корпусі №3.
- 2017-2018 рр. – запущено в експлуатацію сегмент «навчальний корпус № 1 – кафедр бджільництва (вул. Полковника Затєвахіна, 8, пасіка) та «навчальний корпус № 1 – будинок кафедри лісівництва (вул. Героїв Оборони, 27).

Крім того, протягом зазначеного періоду розширювались та будувались комп'ютерні мережі в навчальних корпусах та гуртожитках.

На кінець 2018 року комп'ютерна мережа університету об'єднує 15 навчальних корпусів та 14 гуртожитків з пропускною здатністю каналу 1Гбіт/с до кожної будівлі (з можливістю розширення до 10 Гбіт/с), близько 260 комутаторів різних рівнів, маршрутизуюче та серверне обладнання; понад 80 км кабельних локальних мереж в навчальних корпусах; доступ до Інтернету з пропускною здатністю 1 Гбіт/с зарубіжного трафіку; мережа Wi-Fi покриття з вільним доступом («FreeInet»): покриття в читальних залах навчальних корпусів; електронна пошта персональна та службова в домені @nubip.edu.ua; DNS-сервери; система відеоконференцзв'язку для проведення лекційних занять на 8 регіональних навчальних закладів. Підтримку телекомунікаційної інфраструктури університету покладено на відділ телекомунікаційного забезпечення.

Протягом 2018 року в навчальних корпусах було замінено на нові 28 вузлових комутаторів: замість старих, які відпрацювали більше 10 років і працювали за технологією Fast Ethernet були встановлені нові комутатори, які працюють за технологією Gigabit Ethernet і які мають швидкість обміну даними в 10 разів вищу за попередні. Нові комутатори встановлені в навчальних корпусах №№1, 4, 10, 11, 12.

Крім того, у 2018 році було реконструйовано комп'ютерну мережу навчального корпусу №10. На поверхах 3,4 і 5 було прокладено нові магістральні кабелі між серверною кімнатою та комутаторами, а також між комутаторами та робочими кімнатами викладачів і комп'ютерними класами, встановлено нові комутатори з пропускною здатністю на портах 1 Гбіт/с. Змінено і структуру мережі: кожна кімната тепер підключена до ядра мережі окремим кабелем, прокладено нові кабелі до робочих кімнат викладачів та навчальних аудиторій, встановлено нові комутатори з пропускною здатністю портів 1 Гбіт/с. Нова мережа відповідає вимогам СКС. Ця реконструкція дозволила значно покращити роботу мережі: збільшилась пропускна здатність каналів передачі інформації, зменшилась кількість збоїв в роботі мережі при «закороченні» портів, з'явилась можливість управління окремими сегментами мережі. Але ще не всі мережі в навчальних корпусах переведені на швидкість 1 Гбіт/с. У 2019 році необхідно замінити на сучасні ще близько 30 вузлових комутаторів.

Також у 2018 році прокладались мережі для підключення до Інтернету нових комп'ютерів на кафедрах та в комп'ютерних класах. Так протягом року було підключено до мережі університету: ауд. 205 корп. 10 – 16 комп'ютерів; ауд. 20/1, 20/2 корп. 1 – 16 комп'ютерів; ауд. 4 корп. 7 – 15 комп'ютерів; ауд. 613 корп.10 – 8 комп'ютерів; ауд. 72 корп.1 – 15 комп'ютерів; ауд. 327 корп.11 – 10 комп'ютерів; ауд. 412 корп. 10 – 20 комп'ютерів; кафедри та структурні підрозділи – 40 комп'ютерів. Всього прокладено нові мережі для підключення близько 130 комп'ютерів.

Але існують і проблеми в експлуатації комп'ютерних мереж:

- продовжується самовільне встановлення викладачами кафедр неналагоджених маршрутизаторів та точок доступу Wi-Fi, що призводить до збоїв в роботі окремих сегментів мережі, а іноді і цілих корпусів. Після нарад з навчально-педагогічними працівниками кафедр щодо правил роботи в комп'ютерній мережі значно скоротилась кількість випадків порушення працездатності мереж, але все ж вони мать місце;
- літні грози виводять з ладу мережеве обладнання: так гроза в липні пошкодила лише в навчальному корпусі №1 дев'ять комутаторів загальною вартістю 18 тис. грн.

Для забезпечення навчального процесу та наукових досліджень у 2018 році послуги доступу Інтернету надавали провайдер ТОВ «УКРКОМ», який забезпечував основний канал з пропускною здатністю каналу 1 Гбіт/с у зарубіжному сегменті Інтернет, та ТОВ «Науково-виробнича фірма «ВОЛЗ», яка забезпечувала резервний інтернет-канал з пропускною здатністю 20 Мбіт/с зарубіжного та 100Мбіт/с українського трафіку. Крім того, університет має та підтримує автономну систему AS51652 та розпорядження 1024

реальні IP-адреси. На 2019 рік пропускну здатність основного Інтернет-каналу планується залишити на рівні 1Гбіт/с.

Для безперебійного проведення дистанційного лекційних занять в регіональних навчальних закладах та безперебійної роботи адміністративних служб, забезпечення зв'язку (комп'ютерного і телефонного) з Українською лабораторією якості та безпеки продукції АПК використовувався резервний канал передачі даних з пропускною здатністю до 100 Мбіт/с українського трафіку та до 20 Мбіт/с зарубіжного (постачальник послуги ТОВ «Науково-виробнича фірма «ВОЛЗ»).

На сьогодні всі комп'ютери в університеті підключені до комп'ютерної мережі університету, а також мають доступ і до мережі Інтернет.

У 2018 році інформаційно-обчислювальним центром та факультетом інформаційних технологій виконувалась підтримка комп'ютерних мереж, програмного забезпечення та підключення до мережі Інтернет у «Агрономічна дослідна станція» та ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка». Доступ до Інтернету цим підрозділам надають місцеві провайдери по кабельних мережах.

Підтримка електронних поштових скриньок для науково-педагогічних працівників НУБіП України

Важливе місце в роботі служби займала підготовка до впровадження системи електронного документообігу. З цією метою було сформовано та продовжувалась підтримка електронних поштових скриньок в домені @nubip.edu.ua для структурних підрозділів всіх рівнів управління університету: ректорат – директорат ННІ – факультет – кафедра – інженерно-технічні служби – фізичні особи-працівники структурних підрозділів, а також персональні скриньки для науково-педагогічних працівників університету.

Протягом поточного року впроваджувались нові поштові скриньки у відповідності із зміною організаційної структури університету або зміною працівників.

На сьогодні домені @nubip.edu.ua для науково-педагогічних працівників та працівників адміністративної частини запроваджено та підтримується понад 2000 поштових скриньок.

Також з метою впровадження в університеті електронного документообігу (ЕД) для секретаріату, канцелярії та інших підрозділів, задіяних в ЕД, було закуплено комп'ютерну техніку: планшетні та протяжні сканери, комп'ютери, принтери.

Використанням відеоконференцій для проведення лекційних занять в регіональні навчальні заклади, наукових конференцій та адміністративних процесів

У 2017 році було закуплено обладнання для облаштування 7 лабораторій на території базового закладі та 6 лабораторій на базі відокремлених структурних підрозділів (міжкафедральні навчальні центри) для проведення on-line-лекцій. На початку 2018 року вказані лабораторії були запущені в експлуатацію, і протягом наступного навчального року вони використовувались для проведення занять.

Основні напрями використання відеоконференцій: проведення лекційних занять для студентів регіональних навчальних закладів; підтримка міжнародних навчальних програм, забезпечення участі науковців університету у міжнародних Web-конференціях; підтримка адміністративної діяльності, зокрема дистанційна атестація педагогічних працівників регіональних навчальних закладів. Щорічно на регіональні навчальні заклади транслюється від 600 до 1000 годин лекцій.

У 2018 році відділ телекомунікаційного забезпечення виконував технічну експлуатацію аудиторії, оснащеної відеоконференцсистемою, та організацію зв'язку із регіональними навчальними закладами університету для проведення відеотрансляції лекційних занять. Трансляція проводилась із аудиторії №229 навчального корпусу №11. Зв'язок виконувався по Ethernet-мережі і дозволяв двостороннє спілкування між лектором

та студентами з віддалених аудиторіях. За звітний рік було виконано супроводження близько 600 лекційних годин для денної та заочної форм навчання. Відеотрансляція лекцій проводилась на такі навчально-інформаційно-консультаційні пункти і ВП університету: Мукачівський аграрний коледж; Бобровицького аграрно-економічний коледж; Заліщицький аграрний коледж; Бережанський агротехнічний інститут; Ірпінський економічний коледж; Ніжинський агротехнічний інститут.

У квітні 2018 року працівниками відділу інженерно-технічного забезпечення виконували супровід атестації педагогічних працівників регіональних навчальних закладів, яка проводилась в режимі відео конференції із зали №226 навчального корпусу №3, яка була спеціально оснащена для проведення онлайнових наукових конференцій та адміністративних заходів. При цьому науково-педагогічні працівники регіональних навчальних закладів знаходились у себе в навчальному закладі, а атестаційна комісія – на території базового закладу НУБіП України.

Вказана зала облаштована відеокамерою Logitech 3 можливістю 10-ти кратного наближення та 5-ма наперед визначеними фіксованими позиціями для трансляції, 75-ти дюймовим рідинно-кристалічним екраном, системою озвучування зали.

У листопаді 2018 року в цій аудиторії відбулись дві web-конференції, на одній з яких розглядались питання розвитку виробництва конопель, а на іншій – питанням місцевого самоврядування.

Використання мультимедійного обладнання в конференц-залах та лекційних аудиторіях

За звітний період працівники інформаційно-обчислювального центру забезпечили функціонування аудіо- та відеообладнання в навчальних аудиторіях №№ 128, 201, 228 і залах №№213, 226, 301, 308, 309 навчального корпусу №3, яке було придбане та змонтоване у 2017 році. Забезпеченням працездатності цього обладнання опікувався відділ інженерно-технічного забезпечення. Працівники відділу супроводжували міжнародні конференції, виробничі наради, засіданні ректорату і вченої ради, захисти дисертаційних робіт.

Використання інформаційних ресурсів у навчальному процесі та адміністративній діяльності:

Підсистема управління фінансами, бухгалтерського обліку та кадрового забезпечення реалізовані на базі **програмного забезпечення «1С»**. При цьому в єдину систему поєднано процеси **роботи з банком (Державним казначейством)**, оплати за госпрозрахункові послуги, проходження товарів через склад, матеріальний облік, облік нерухомого майна, нарахування заробітної плати, управління організаційною структурою та кадровим забезпеченням.

Підсистема подачі звітності в державні органи в електронній формі виконується через систему електронного документообігу «М.Е.ДОК». Через цю систему на сьогодні працюють всі відокремлені структурні підрозділи університету. Звіти надаються до пенсійного фонду, Державного комітету статистики, державної податкової адміністрації.

Системи електронних платежів «Клієнт – Казначейство» призначена для безпаперової та оперативної оплати за продукцію та послуги, що закуповуються університетом. Система впроваджується Державною казначейською службою України. На сьогодні вже виконуються електронні платежі за всіма рахунками.

Системи оприлюднення використання бюджетних коштів призначена для оприлюднення використання бюджетних коштів державними установами та організаціями. Інформація розміщується на порталі http://e-data.gov.ua. З листопада 2015 року підрозділи бухгалтерії університету працюють в цій системі, яка потребує використання електронних ключів та постійного доступу до мережі.

Комп'ютерна правова нормативна база «Ліга-Еліт». У 2018 році відділ програмного забезпечення продовжував супровід комп'ютерної правової нормативної бази «Ліга-Еліт», яка використовується студентами юридичного факультету та підрозділами адміністративної частини університету. Була інстальована нова версія «Ліга-Закон Підприємство 9.0».

Супровід роботи приймальної комісії університету. В поточному році працівниками відділу програмного забезпечення і телекомунікаційного забезпечення виконувався супроводу роботи приймальної комісії на ОС «Бакалавр», «Магістр».

Особливістю роботи приймальної комісії у звітному році було те, що секретарі комісій працювали через мережу Інтернет із **Єдиною базою освіти** в он-лайн режимі. Тому надзвичайно важливо було забезпечити безперебійну роботу комп'ютерної мережі та телекомунікаційного обладнання університету.

Електронне навчально-інформаційне середовище університету

Для підтримки дистанційного навчання та запровадження дистанційних технологій навчання в університеті створено та постійно поповнюється електронне навчально-інформаційне відкрите середовище (рис. 4.3). Метою його створення є:

– організація відкритого науково-освітнього середовища на базі використання сучасних комп'ютерних технологій;

– консолідація інформаційно-освітніх ресурсів, активне залучення науково-педагогічних працівників, аспірантів та студентів НУБіП України до створення та гармонізації наукового знання засобами інформаційно-комунікаційних технологій;

– об'єднання інформаційно-освітніх ресурсів, накопичених науково-дослідними інститутами і освітніми установами.

Вміст такого електронного середовища використовується у навчальному процесі, системі підвищення кваліфікації, для самоосвіти, з метою організації консультування та дорадництва.

До ресурсів електронного навчально-наукового інформаційного середовища НУБіП України входять:

- наукові статті науково-педагогічних працівників НУБіП України http://elibrary.nubip.edu.ua;
- наукові статті магістрів НУБіП України http://elibrary.nubip.edu.ua;
- автореферати дисертацій, захищених в НУБіП України http://elibrary.nubip.edu.ua;
- матеріали конференцій НУБіП України http://elibrary.nubip.edu.ua;
- дипломні роботи магістрів НУБіП України http://elibrary.nubip.edu.ua ;
- методичні матеріали на підтримку навчального процесу НУБіП України http://elibrary.nubip.edu.ua, http://moodle.nubip.edu.ua;
- опис відкритих електронних навчальних курсів НУБіП http://elibrary.nubip.edu.ua;
- електронні навчальні курси науково-педагогічних працівників НУБіП України http://moodle.nubip.edu.ua, http://elearn.nubip.edu.ua;
- стандарти (Кодекс Аліментаріус, ISO, СОУ, ДСТУ) http://elibrary.nubip.edu.ua;
- патенти НУБіП України http://elibrary.nubip.edu.ua;
- тематичні практико-орієнтовані інформаційні статті http://agroua.net.

а)

б)

Рис. 4.3. Структурні схеми електронного навчально-наукового інформаційного середовища університету

Електронні ресурси, які підтримуються іншими підрозділами університету

Офіційний web-сайту університету **www.nubip.edu.ua – підтримується відділом розробки і підтримки сайту НУБіП України.**

Нова редакція сайту університету була розроблена та впроваджувалась протягом 2008-2010 років та вдосконалювалась до 2018 року. Технічна частина сайту (сервер, операційна система, система управління контентом) підтримується відділом розробки та підтримки сайту НУБіП України. Структура сайту була затверджена на ректораті університету. Відповідальність за наповнення сайту контентом покладено на служби проректорів, директорів навчально-наукових інститутів, деканів факультетів, керівників структурних підрозділів. З відповідальними за наповнення сайту було проведено навчання, кожен відповідальний від структурного підрозділу отримав окремий логін для входу в систему адміністрування.

Однією із рубрик офіційного сайту університету є **Науковий журнал «Наукові доповіді НУБіП України»** http://nd.nubip.edu.ua/. Тематична спрямованість журналу – висвітлення результатів наукових досліджень з генетики, біології, біотехнології, природничих наук, агрономії, технології виробництва і переробки продукції

тваринництва, ветеринарної медицини, якості і безпеки сільськогосподарської продукції, переробки і зберігання продукції, лісівництва, механізації, електрифікації та автоматизації, економіки та організації сільськогосподарського виробництва, економіки природокористування, педагогіки, аграрного права, соціально-гуманітарних і філологічних наук.

Навчально-інформаційний портал http://moodle.nubip.edu.ua/ та **http://elearn.nubip.edu.ua**. – (створений та підтримується факультетом інформаційних технологій). Робота порталу організована на основі використання платформи дистанційного навчання Moodle. MOODLE (Modular Object Oriented Distance Learning Environment). За допомогою цієї системи студент може дистанційно, через Інтернет, ознайомитися з навчальним матеріалом, який може бути представлений у вигляді різнотипних інформаційних ресурсів (текст, відео, анімація, презентація, електронний посібник), виконати завдання та відправити його на перевірку, пройти електронне тестування.

Сайт бібліотеки http://library.nubip.edu.ua/ та http://dspace.nubip.edu.ua знайомлять відвідувачів з напрямками роботи бібліотеки та забезпечує доступ до: **електронного каталогу**, який працює на базі програмного забезпечення **Irbis – 64**. Доступ до каталогу здійснюється з комп'ютерів усіх філій бібліотеки; **web-доступ до електронного каталогу** – дозволяє переглядати каталог бібліотеки через мережу Інтернет; **http://dspace.nubip.edu.ua** - база повнотекстових електронних навчальних та методичних матеріалів.

Сайт «Аграрний сектор України» http://agroua.net/ (створений та підтримується факультетом інформаційних технологій), який є основою загальнонаціональної дистанційної інформаційно-дорадчої системи в галузях сільськогосподарського виробництва та у сфері аграрної науки і освіти.

Проблеми впровадження інформаційних технологій

Впровадження нових інформаційних технологій в університеті супроводжується рядом проблем як об'єктивного, так і суб'єктивного та характеру.

По-перше, слабка зацікавленість керівників окремих підрозділів у впровадженні інформаційних технологій. Викликане це тим, що впровадження будь-якої нової інформаційної системи (ресурсу) вимагає значних затрат людських ресурсів певного інтелектуального рівня, для яких, як правило, потрібно вводити нові штатні одиниці. А інформаційні технології, крім того, ще вимагають і підвищення загального рівня інформаційної компетентності працівників. На жаль, комп'ютерна грамотність багатьох користувачів ПК у використанні як універсального, так і спеціального ПЗ, залишається низькою. І це попри те, що за останні 15 років до університету прийшло нове покоління науково-педагогічних працівників, які вивчали комп'ютерну техніку та роботу з програмним забезпеченням починаючи зі школи.

Не вирішеною залишається проблема забезпечення як інформаційно-обчислювального центру, так і підрозділів університету висококваліфікованими фахівцями. Відсутність професійних програмістів із-за низької заробітної плати затримує адаптацію навіть готового купленого програмного забезпечення, не говорячи вже про власні розробки. Так на кінець 2018 року із 25 штатних посад 10 залишаються вакантними. Вказані проблеми призвели до того, що на сьогодні залишаються не комп'ютеризованими цілий ряд бізнес-процесів університету, в т.ч. затримується впровадження програмного забезпечення «АСУ ВНЗ» та запровадження електронного документообігу.

Проблемним лишається питання ***ліцензування програмного забезпечення***. На сьогодні у багатьох підрозділах університету використовується неліцензійне програмне забезпечення. Тому на 2019 рік у плані закупівель необхідно передбачити закупівлю ліцензій на програмне забезпечення.

5. ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

У 2018 р. наукова бібліотека університету продовжувала активно впроваджувати автоматизацію бібліотечних процесів. З 1 вересня 2018 року була продовжена книговидача в автоматизованому режимі як центральній бібліотеці, так і у філіях наукової бібліотеки для студентів всіх курсів.

З метою забезпечення навчально-виховного процесу університету сучасними навчальними та науковими виданнями щоденно здійснювалось наповнення електронної бібліотеки НУБіП України. Так, зокрема у 2018 р. до наукової бібліотеки надійшло **1258** електронних копій видань, з авторами яких було укладено 2516 авторських договорів.

У звітному році наукова бібліотека велику увагу також приділяла міжнародним та наукометричних базам даних. У 2018 році університет потрапив до числа українських вишів та наукових установ Міністерства освіти і науки України, які за кошти державного бюджету отримали доступ до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. У зв'язку з цим було проведено 2 навчальні семінари для працівників бібліотеки для ознайомлення з роботою цих наукометричних баз даних. Після цих семінарів працівники інформаційного-бібліографічного відділу та завідувачі філій бібліотеки надави індивідуальні консультації науково-педагогічним працівникам та аспірантам університету стосовно роботи баз даних Scopus, Web of Science та EBSCO.

У звітному році завдяки співпраці наукової бібліотеки з Асоціацією «Інформатіо-Консорціум» забезпечено доступ до міжнародних електронних ресурсів, а саме: до бази даних Bio One, до наукового медичного журналу «The New England Journal of Medicine».

Крім цього, з 1 грудня 2018 р. передплачено доступ до наукометричної бази даних EBSCO.

Проведено інвентаризацію частини бібліотечного згідно перспективного плану, затвердженого ректором університету.

У звітному році проводилися культурно-масові заходи: організовано 113 тематичних виставок, 17 бібліографічних оглядів.

На всіх пунктах видачі науковою бібліотекою фактично обслужено 41813 осіб, видано 1005030 примірників документів, відвідування склали 504489 осіб.

Значна увага у звітному році приділялася поповненню книжкового фонду бібліотеки. Протягом року надійшло 7573 примірників документів, які відображалися у довідково-пошуковому апараті бібліотеки. Загальний фонд бібліотеки нараховує 1028257 примірників документів.

Співробітники бібліотеки підвищували свій фаховий рівень на курсах підвищення кваліфікації, брали участь у конференціях бібліотечних працівників.

Технічна база наукової бібліотеки нараховує 62 одиниці персональних комп'ютерів, підключених до локальної мережі університету та Інтернет, 3 сервери, 16 принтерів, в т. ч. 10 принтерів для друку чеків, 2 різаки, 2 ламінатори, 19 ручних сканерів (для штрих-кодів), 2 планшетних сканери, крім того, бібліотека має факс, ксерокопіювальний апарат, телевізор, холодильники та інше обладнання.

Штатний розпис наукової бібліотеки нараховує 53,5 особи. Наукова бібліотека займає площу 2844,89 м^2.

У 2018 р. вперше розпочато перевірку видань науково-педагогічних працівників університету на наявність плагіату відповідно до пункту 8 частини другої статті 16 Закону України «Про вищу освіту» наявність внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є обов'язковою у закладах вищої освіти, що передбачає забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Перевіркою навчальних видань (навчальних посібників та підручників) доручено було виконувати 2 працівникам наукової бібліотеки з використанням платформи компанії ***«StrikePlagiarism»***,

з якою університет заключив договір про співпрацю.

У вересні 2018 р. з метою сприяння дотриманню вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-УІІІ, а саме статті 42 щодо дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними і науковими працівниками та відповідно до «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» було створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності, яку очолив проректор з навчальної і виховної роботи, а до її складу увійшли працівники навчальної частини та наукової бібліотеки, що безпосередньо здійснювали перевірку видань. Протягом року відбулось 3 засідання цієї комісії, на яких загалом було розглянуто 35 видань науково-педагогічних працівників університету, з них 22 рекомендовано до затвердження вченою радою, а 13 відхилено та рекомендовано доопрацювати.

Загалом, у 2018 р. наукова бібліотека перевірила 188 навчальних видань науково-педагогічних працівників університету.

У 2018 р. на Всеукраїнський день бібліотек наукова бібліотека відзначила найкращих, найактивніших читачів наукової бібліотеки, якими стали 8 студентів та 1 аспірант різних факультетів та курсів, їх було нагороджено почесними грамотами від ректора університету та подарунком – художньою книгою «Ініціація» сучасної української письменниці Люко Дашвар.

Обслуговування користувачів науковою, навчальною та художньою літературою здійснювалося на 8 абонементах та у 8 читальних залах.

У 2018 р. кількість читачів за єдиним реєстраційним обліком склала 15614 осіб, яким видано 1005030 примірників документів. Динаміку цих показників протягом 2013-2018 р. зображено на рис. 5.1, 5.2.

Рисунок 5.1. Загальна кількість читачів у науковій бібліотеці

Філія у навчальному корпусі № 10 обслуговувала студентів денної та заочної форми навчання факультетів: аграрного менеджменту; економічного; комп’ютерних наук і економічної кібернетики та ННІ післядипломної освіти.

Обслужено 2887 користувачів (фактично 9999), видано – 160222 примірники документів, відвідування склали 73631.

Філія у навчальному корпусі № 11 обслуговувала студентів денної та заочної форм навчання факультетів: інженерії агробіосистем; комп’ютерних наук і економічної

кібернетики; конструювання та дизайну та ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження.

Обслужено 2954 користувача (фактично 6216), видано – 150039 примірник документів, відвідування склали 70032.

Рисунок 5.2. Загальна кількість виданих документів читачам наукової бібліотеки

Філія у навчальному корпусі № 6 обслуговувала студентів денної та заочної форм навчання факультетів: юридичного; землевпорядкування.

Обслужено 1145 користувача (фактично 2487), видано – 50330 примірників документів, відвідування склали 20290.

Філія у навчальному корпусі № 1 обслуговувала студентів денної та заочної форм навчання ННІ лісового і садово-паркового господарства .

Обслужено 1269 користувачів (фактично 2073), видано – 108102 примірників документів, відвідування склали 62005.

Філія НБ у навчальному корпусі № 12 обслуговувала студентів денної та заочної форм навчання факультетів: ветеринарної медицини; харчових технологій та управління якістю продукції АПК

Обслужено 1202 користувачів (фактично1604), видано – 100005 примірників документів, відвідування склали 39052.

Відділ обслуговування навчальною літературою обслуговував студентів денної та заочної форм навчання факультетів: агробіологічного; гуманітарно-педагогічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; тваринництва та водних біоресурсів; харчових технологій та управління якістю продукції АПК.

Обслужено 4367 користувачів (фактично 9891), видано – 351039 примірників документів, відвідування склали 173276.

Відділ обслуговування науковою та художньою літературою обслуговував професорсько-викладацький склад; наукових працівників і стажистів; аспірантів; навчально-допоміжний склад; інших читачів.

Обслужено 1790 користувачів (фактично 6234), видано – 72956 примірника документів, відвідування склали 61414.

У 2018 р. у філіях бібліотеки та у її відділах організовувалися тематичні та інші культурно-масові заходи. За звітний період були організовані 31 тематична виставка, на яких було представлено 1166 документів та видано з них 247 документів, із яких:

✓ виставки, які носять інформаційний характер, такі як: «Новинки від депозитарної бібліотеки ФАО» один раз на квартал, «Нові надходження періодичних журналів», які надходять у відділ і поновлюються щомісячно, «Автореферати дисертацій захищених в 2018 р».

- ✓ виставки що розкривають історію та перспективи розвитку університету та присвячені 120-літньому ювілею нашого навчального закладу: «Історія, що довша вже за вік…», «Диплом НУБіП України – успішний старт твоєї кар'єри», Цикл виставок «Праці викладачів університету»;
- ✓ виставки присвячені відомим вченим: «Вітаємо з ювілеєм: Сергій Миколайович Кваша», «Учитель журналістів: Дмитро Прилюк» до 100-річчя з дня народження;
- ✓ виставки на допомогу навчальному процесу: «Екологічні основи мисливствознавства», «Органічне вирощування овочевих культур», «Генетика в тваринництві», «Альтернативні енергетичні джерела – майбутнє України» та інші;
- ✓ віртуальні виставки, створені до традиційних тематичних виставок та інші.

До 120-річчя Університету були організовані тематичні перегляди «Історія НУБіП: події і люди» де були представлені 211 фото різних років та 40 книжкових видань та «Навчальні і наукові видання працівників Університету та видання депозитарної бібліотеки ФАО» (156 документів)

На тематичному перегляді «Новітні технології для сучасного аграрія» організованому до науково-практичної конференції «Молоді науковці агробіологи – ювілею університету» з нагоди 120-літнього ювілею було представлено 69 документів агробіологічної тематики.

Тематичний перегляд «Навчальні і наукові видання працівників кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва» присвячений 50-річчю створення кафедри ім. професора Лесика Б.В. та представленому на конференції «Інновації у виробництві, зберігання та переробці рослинницької сировини (73 документи).

Популярністю у викладачів та студентів користувався тематичний перегляд «Екологічне землекористування» (125 документів).

Співробітники інформаційно-бібліографічного відділу приймали участь у засіданні наукового гуртка «Селекціонер-генетик». Інформація про цей захід була розміщена на сайті агробіологічного факультету та кафедри селекції.

Знайомству з найціннішими духовними, культурними, соціальними надбаннями українського народу були присвячені книжкові виставки «Поетичний світ» (до Всесвітнього дня поезії), «З пісенної криниці» (до Міжнародного дня музики), «Вишите сокровення» (до дня української вишивки).

До ювілеїв видатних українських письменників оформлені книжкові виставки: «Доля створена талантом» (120 років від дня народження В.М. Сосюри), «Поет із покоління сіячів» (80 років від дна народження Василя Стуса), «Крізь життя пройшла як промінь» (100 років від дня народження М.В. Забашти), «Прапороносець правди і краси» (100 років від дня народження О.Т. Гончара), «В.О.Сухомлинський – світогляд та віхи життя» (100 років від дня народження А.О. Сухомлинського), «Талант, непідвладний часу» (180 років від дня народження І.С.Нечуя-Левицького).

Підвести читачів до усвідомлення таких етичних понять, як доброта, милосердя, справедливість, формувати внутрішню потребу допомагати людям у скруті, прищеплювати любов і повагу до батьків, дбайливе ставлення до природи, розвивати у читачів здатність сприймати прекрасне на це були націлені такі заходи як бесіди для першокурсників «Якщо хочеш людиною стати, то потрібно багато пізнати», «Не цурайся свого родоводу, бо коріння – то сила народу», оформленні книжкові виставки «Що ми залишимо нащадкам»(до Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища).

Для студентів факультету захисту рослин було проведено бібліографічні огляди «Усе велике на землі бере початок з колоска», «Відлуння Чорнобиля». Книжкові виставки були оформлені також до всіх видатних дат нашої Держави та суспільного життя. До Дня Соборності України – «Україна в серці», до дня Чорнобильської трагедії – «Чорнобиль не

має минулого часу», до річниці Великої Перемоги – «У серці й пам'яті народній», до Дня пам'яті жертв голодомору – «Запалюй свічку, Україно».

Незалежність України відзначили книжковою виставкою «Зродились ми великої години», день Конституції – «Вогонь державності - в серцях українців», до річниці заснування і розвитку українського козацтва – «Вони боролися за волю України». Виховувати культуру читання, розвивати читацький смак, прищеплювати любов до книги, формувати інформаційну культуру - цим питанням присвячені книжкова виставка «Добро є, браття, шанування книжне…» (до Всеукраїнського дня бібліотек), для студентів перших курсів проведена бесіда «Книга в нашому житті».

Загалом, у 2018 р. загальна кількість інформаційно-масових заходів (читацьких конференцій, диспутів, бібліографічних оглядів, тематичних виставок) становила **184** (рис. 5.3).

Рисунок 5.3. Загальна кількість інформаційно-масових заходів, які проводила наукова бібліотека

Довідково-бібліографічне та інформаційне обслуговування користувачів проводилось на основі планів науково-дослідницької та навчально-виховної роботи університету та згідно колективних та індивідуальних заявок, які надходили протягом року.

Для інформаційно-бібліографічного забезпечення фундаментальних досліджень і прикладних розробок у сфері актуальних проблем аграрної науки і освіти, а саме: охороні ґрунтів в Україні; екологічним проблемам України; економічному розвитку сільського господарства України; проблемам годівлі, вирощування та лікування с-г. тварин; технології та екології вирощування окремих культур; методології навчання у вищій школі. Було підготовлено 5 тематичних бібліографічних покажчиків, 8 тематичних списків.

До 120-річчя Університету був складений ретроспективний бібліографічний покажчик «Систематичний покажчик дисертацій, наявних у фонді наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України» (1939-2008 рр.) в кількості 4661 назва документів. Згідно тематики магістерських робіт було підготовлено 12 тематичних списків.

Для всіх категорій користувачів укладені 2 бібліографічно-інформаційні покажчики: «Періодичні видання, передплачені науковою бібліотекою на 2018 рік»); «Бюлетень нових надходжень літератури наукової бібліотеки за 2017-2018 рік». Згідно програми «Інформаційна культура» були проведені заняття із студентами перших та старших курсів (54 год.). Крім лекцій та бесід були роздані індивідуальні завдання для виконання пошуку потрібної інформації в традиційному і електронному режимі.

Протягом року надавалися консультації бакалаврам, магістрам, аспірантам, викладачам: консультації щодо методики пошуку інформації в наукометричних та

універсальних реферативних базах даних SCOPUS та Web of Science (WoS); консультації щодо методики пошуку інформації в міжнародній базі даних EBSCO; консультації щодо оформлення списку використаної літератури, списку посилань згідно ГОСТ 71-2006 та ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання» до бакалаврської, магістерської, кандидатської робіт. Протягом року згідно таблиць УДК та ББК здійснювалась індексація наукових праць науково-педагогічних працівників, статті, тези до конференцій бакалаврів та магістрів. Магістерські роботи індексувалися згідно наказів, одержаних з деканатів.

Всього за 2018 рік було заіндексовано за таблицями УДК 5097 назв всієї друкованої продукції. З них відправлено електронною поштою 1349 індексів УДК; за таблицями ББК 152 назви документів та визначено авторський знак на монографії, підручники, навчальні посібники

Для всіх користувачів інформації організовано 4 дня інформації, на яких представлено 836 видань. Для абонентів групової інформації проведено: 3 дні кафедри (представлено 205 документи); 5 днів магістра та бакалавра (представлено 179 документів). Вибіркове розповсюдження інформації та диференційоване обслуговування керівників вишу здійснювалось згідно їх тематики науково-дослідної роботи та окремих разових запитів цієї категорії користувачів (18 абонентів). Для них передано та надіслано на електронні адреси: покажчики, списки, ксерокопії окремих статей, письмові довідки, інформаційні бюлетені в кількості 138 документів.

Поповнення фондів наукової бібліотеки НУБіП України навчально-методичною літературою та періодичними виданнями у 2018 році здійснювалось на основі замовлень від кафедр факультетів університету. Протягом року до наукової бібліотеки надійшло всього 7573 прим. нових документів і загальний фонд на 01.01.2019 р. нараховує 1028257 прим. документів.

Таблиця 5.1. Структура бібліотечного фонду наукової бібліотеки

Загальний бібліотечний фонд на 01.01.2019 р.	Прим.	**1028257**
у т.ч.:- навчальна	Прим.	329732
- наукова	Прим.	431378
- іноземна	Прим.	10119
- художня	Прим.	58360
- дисертації	Прим.	6422
- автореферати	Прим.	15011
- періодичні видання	Номер	160422
- іноземні періодичні видання	Номер	16067
- на електронних носіях	Одиниць	408
- магістерських робіт	Прим.	338

На комплектування фонду наукової бібліотеки у поточному році було витрачено 304005,06 грн., з них на закупівлю періодичних видань – 172802,09 грн. (у т.ч. на газети – 78113, 66 грн., на журнали: II півр. 2018 р. – 41848,35грн.; I півр. 2019 р. – 52840, 08 грн.). На закупівлю навчально-наукової літератури – 131202,97 грн.

Від науково-методичного центру аграрної освіти наукова бібліотека отримала 41 прим. підручників та науково-методичної літератури на суму 414,97 грн. Із видавничого центру НУБіП України бібліотека отримала таких же документів 335 прим. на суму 33394,15 грн. Було оприбутковано 2857 прим. подарованої навчально-методичної літератури.

У звітному році надійшло 13 прим. зарубіжних документів для забезпечення роботи депозитарної бібліотеки ФАО ООН для України на суму 520,00 грн.

Крім того, фонд бібліотеки активно поповнювався дарунками від користувачів та різних організацій, зокрема видавництв «Наукова думка», «Академперіодика» НАН України.

У 2018 р. до відділу комплектування наукової обробки документів і організації каталогів також надійшли електронні копії навчально-методичної і наукової літератури в кількості 176 назв, у зв'язку з чим відділ відвідали науково-педагогічні працівники нашого університету. З кожним автором було укладено договір про передачу не виключних прав на використання їхніх творів та надавались консультації з цього приводу. Також викладачами університету було подаровано 1006 примірників навчально-методичної літератури. Всі документи, що надходили до відділу, обліковувалися індивідуально та сумарно. Інвентарні книги велись в електронному та традиційному вигляді на навчальну літературу, автореферати, дисертації, брошури, програми, літературу FAO, іноземну літературу, магістерські та бакалаврські роботи та документи на електронних носіях. На всі документи, що надходили до відділу, наносилися штрих-коди. Здійснювався постійний контроль за своєчасним отриманням періодичних видань, які обліковувались в реєстраційних картках та вводились в електронний каталог. Крім того проводилось інтенсивне наповнення АРМу «Книгозабезпеченість».

Із 28 вищими навчальними закладами України вівся книгообмін. Вислано 93 прим. (в основному це Наукові вісники НУБіП України), одержано 128 прим. Відправлено партнерам в межах України 44 бандеролі по книгообміну, отримано 30.

Протягом року із облікових документів списано 8053 прим. літератури загубленої читачами на суму 52225,47 грн. Відповідно була відредагована картотека книгозабезпеченості. Також з фонду наукової бібліотеки була виключена література тимчасового зберігання – періодичні видання (газети та журнали) по причині закінчення терміну їх зберігання та за дублетністю видань в загальній кількості 983 прим. (з них: газет 111 комплектів, журналів – 872 номерів), які не підлягають взяттю на баланс.

Відділом комплектування у 2018 році надруковано 7423 штрих-кодових етикеток для нанесення на документи.

У 2018 р. працівники бібліотеки приймали активну участь у семінарах, конференціях бібліотечних працівників. Так зокрема, працівники бібліотеки були учасниками таких заходів:

– III Міжнародної науково-практичної конференції «Бібліотеки закладів освіти: досвід та перспективи», 4-6.07.2018 р., м. Одеса;

– всеукраїнської конференції «Сучасний науково-інформаційний, освітній та соціокультурний простір університетської бібліотеки», що відбулась на базі наукової бібліотеки Львівського національного університету ім. І. Франка;

– навчально-методичного семінару від НМЦ «Агроосвіта» «Діяльність бібліотек закладів освіти у світлі модернізації вищої освіти», м. Львів, 10-11 травня 2018 р.;

– науково-практичної конференції «Бібліотека навчального закладу на новому етапі розвитку соціальних комунікацій» м. Суми, 25-26.09.2018 р.;

– I Міжнародної науково-практичній конференції «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення», 6-7.12.2018 р., м. Київ.

У звітному році наукова бібліотека велику увагу також приділяла міжнародним та наукометричних базам даних, адже наш університет потрапив до числа 100 українських вишів та наукових установ Міністерства освіти і науки України, які за кошти державного бюджету отримали доступ до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. У зв'язку з цим директором наукової бібліотеки було проведено 2 навчальні семінари для працівників бібліотеки для ознайомлення з роботою цих наукометричних баз даних. Після цих семінарів працівники бібліотеки надави індивідуальні консультації науково-педагогічним працівникам та аспірантам стосовно роботи баз даних Scopus, Web of Science та EBSCO.

У 2018 р. методична робота в науковій бібліотеці велася відповідно до чинних нормативно-розпорядчих документів з бібліотечної справи, та була направлена на впровадження новітніх технологій, форм та методів бібліотечно-бібліографічного обслуговування, формування фонду електронних документів.

Відповідно поставлених завдань, членами методичної ради розроблялися організаційно-розпорядчі документи, вносилися зміни, доповнення до чинної документації, здійснювався систематичний аналіз основних статистичних показників діяльності бібліотеки.

За звітний період внесені зміни до: Положення про сектор наукової обробки і каталогізації документів; Положення про сектор обліку та списання документів;Технологічної інструкції про підбір літератури за вимогами читачів; Технологічна інструкція з обслуговування користувачів міжбібліотечного абонементу; Інструкції про комплектування та розподіл періодичних видань; Інструкції про оцінювання та облік подарованих документів, які надійшли без зазначеної ціни; форми річного звіту структурних підрозділів бібліотеки. Розроблено положення про атестацію працівників наукової бібліотеки НУБіП України та перелік запитань до атестації, що був затверджений методичною радою бібліотеки та погоджений з головою профкому університету. Співробітники бібліотеки підвищували свій професійний рівень, знайомилися з матеріалами фахових періодичних видань, з досвідом роботи університетських бібліотек, брали участь в семінарах, конференціях з питань бібліотечної роботи.

У звітному 2018 році в напрямі інформатизації бібліотечно-бібліографічних процесів було проведено ряд організаційних та технологічних заходів:

– продовжено наповнення баз даних електронного каталогу;

– продовжено використання технологій на основі штрих-кодів;

– проведена робота по забезпеченню доступу до повнотекстових документів, розміщених на серверах університету і бібліотеки, у т.ч. через веб-сайт бібліотеки;

– продовжено комплектування фонду медіатеки довідковими електронними виданнями;

– продовжено формування та використання бази даних користувачів наукової бібліотеки для автоматизованої книговидачі;

– продовжено збір даних про використання читачами електронних ресурсів наукової бібліотеки НУБіП України, університету та світових інформаційних ресурсів;

– забезпечено доступ користувачів до ресурсів мережі НУБіП України (сайт, адмінпортал, електронна пошта, сервери підрозділів), та світу, у т.ч. електронного каталогу бібліотеки через веб-інтерфейс, бібліографічних покажчиків, ресурсів доступу до повнотекстових наукових публікацій та бібліографічних баз даних;

– постійно оновлювалась інформація на порталі Університету на сторінці бібліотеки (nubip.edu.ua/structure/library);

– регулярно оновлювалось інформаційне наповнення сторінки наукової бібліотеки в соціальній мережі facebook (www.facebook.com/nbnubib.ua)

– продовжено наповнення електронної бібліотеки НУБіП України публікаціями наукових та навчальних праць викладачів та співробітників НУБіП України. Серед яких - навчальні підручники та посібники, методичні матеріали для практичних і лабораторних занять, автореферати дисертацій, монографії;

– здійсненювалось довідково-інформаційного обслуговування користувачів в режимі електронного консультування, за допомогою пакетного додатку до WEB-ІРБІС, служби «Запитай бібліотекаря» (Віртуальна довідка);

– надавались консультацій співробітникам наукової бібліотеки та бібліотекам відокремлених підрозділів НУБіП України з питань автоматизації бібліотечних процесів та використання АІБС «ІРБІС-64»;

– працівники бібліотеки брали участь у навчальних семінарах і тренінгах підвищення кваліфікації з питань використання АБІС та автоматизації бібліотечних процесів.

Об’єм електронного каталогу у 2018 р. становив **197363** записів, динаміка попередніх років зображена на рис. 5.4.

Рисунок 5.4. Кількість записів у базах даних електронного каталогу наукової бібліотеки

З метою забезпечення навчально-виховного процесу університету сучасними навчальними та науковими виданнями щоденно здійснювалось наповнення електронної бібліотеки НУБіП України. Так, у 2018 р. до наукової бібліотеки надійшло 1158 електронних копій видань, з авторами яких було укладено 2316 авторських договори (рис. 5.5). Слід відмітити, що передача електронних копій навчально-методичної та наукової літератури науково-педагогічними працівниками університету здійснювалась шляхом укладання авторських договорів про передачу невиключних прав на використання видання (це офіційний дозвіл на розміщення електронної копії) для надання користувачам доступу або через локальну мережу університету або ж через мережу Інтернет.

Рисунок 5.5. Кількість видань, що надійшли до електронної бібліотеки у 2018 р.

Загалом, станом на 03.12.18 р. електронна бібліотека нараховує 5510 повнотекстових документів. Структура цих видань наведена у табл. 5.2.

Таблиця 5.2. Структура електронної бібліотеки НУБіП України станом на 03.12.2018 р.

Автореферати дисертацій	376
Навчально-методичні матеріали	3136
Підручники і навчальних посібників	1332
Монографій	572
Видання бібліотеки (оцифровані або створені)	94
Всього, видань	5510

6. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2018 році загальний обсяг фінансування Університету вперше перевищив мільярд гривень, і становив 1 млрд 122 млн. грн. Це на 163 млн. грн. більше, ніж було в 2017 році. По загальному фонду з державного бюджету профінансовано 668 млн. грн. (+73 млн. грн. до попереднього року). Спеціальний фонд збільшився на 90 млн. грн. до 454 млн. грн. У розрізі бюджетних програм фінансування розподілено наступним чином (табл. 6.1):

Таблиця 6.1. Обсяг фінансування НУБіП в 2018 році, тис. грн.

Бюджетна програма	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Всього
Базовий заклад	444 279	201 000	645 279
Коледжі	158 245	38 029	196 274
Навчально-дослідні господарства	-	161 400	161 400
Інститути	26 583	27 101	53 685
Наука	25 661	8 936	34 597
Українська лабораторія якості	7 177	9 942	17 119
Післядипломна освіта	6 128	7 974	14 103
Разом за всіма програмами	**668 074**	**454 383**	**1 122 456**

Спільними зусиллями ректорату, народних депутатів і урядовців з нагоди відзначення 120-річчя заснування Університету розпорядженням Кабінету Міністрів України держава виділила 20 млн. грн. на реалізацію програми енергозбереження і зміцнення матеріально-технічної бази. Протягом року університет отримав з Міністерства освіти і науки України додаткове фінансування в сумі 3,1 млн. грн., у т.ч. 2,0 млн. грн. – на комунальні послуги, 1,1 млн. грн. – на соціальну підтримку студентів. Структура фінансування показана на рис. 6.1.

Рис. 6.1. Структура фінансування НУБіП в 2018 році

Бюджет нашої програми «Освіта: базовий заклад» традиційно є одним із найбільших серед закладів вищої освіти України (табл. 6.2). У 2018 році загальний фонд становив 394 млн. грн., і це четвертий показник по країні. Спецфонд склав 201 млн. грн., тобто на одну гривню загального фонду припадає 51 копійка зароблених коштів.

Таблиця 6.2. Порівняльні обсяги фінансування за програмою «Освіта: базовий заклад» за 2018 рік, тис. грн.

№ з/п	Заклад вищої освіти	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
1	КНУ ім. Т.Шевченка	929 458	420 002	1 349 460
2	КПІ	993 755	240 000	1 233 755
3	Львівська політехніка	609 861	215 209	825 070
4	***НУБіП України***	***394 107***	***201 000***	***595 107***
5	Харківський політехнічний інститут	306 454	127 700	434 154
6	Університет харчових технологій	162 619	80 000	242 619
7	Києво-Могилянська академія	93 075	46 945	140 020
8	Житомирський агроекологічний	57 620	38 087	95 707

У відповідності до Програми розвитку Університету «Голосіївська ініціатива – 2020» на 2018 рік були встановлені наступні завдання в фінансово-економічній діяльності: рішуче перебудувати систему управління, активізувати роботу щодо збільшення доходів спеціального фонду, посилити контроль за раціональним використанням коштів, зміцнити матеріально-технічну базу, поліпшити умови проживання студентства в гуртожитках. І слід сказати, що в цілому поставлені завдання вдалося виконати.

Динаміка надходжень до спеціального фонду показує (рис. 6.2), що у 2018 році досягнуто збільшення коштів, отриманих як плата за навчання, на 15% за рахунок збільшення вступників-контрактників і оперативного перерахунку вартості платних освітніх послуг відповідно до зростання тарифів на комунальні послуги, підвищення мінімальної заробітної плати та рівня інфляції.

Рис. 6.2. Динаміка надходжень коштів спеціального фонду, млн. грн.

Були приведені у відповідність економічно обґрунтованим витратам і кошториси на проживання в гуртожитках. Місячна плата за проживання для студента підвищилась порівняно з попереднім роком лише на 80 грн. (до 520 грн.). Як і передбачено законодавством, цей розмір не перевищує 40% мінімальної стипендії. Але в цілому по Університету це забезпечило додаткові надходження від гуртожитків в сумі 4,1 млн. грн.

Ефективно працювали в 2018 році госпрозрахункові підрозділи. Запровадження нових платних послуг, збільшення доходів діючих підрозділів і зменшення видатків на їх утримання забезпечило збільшення доходів від госпрозрахункової діяльності на 1,8 млн. грн., що дозволило забезпечити виконання напружених планових показників. Від орендарів в 2018 році отримано 1,6 млн. грн.

Вагомим додатковим джерелом надходжень в 2018 році стали відсотки від депозитів, які Університет розміщував в державних Укрексімбанку і Ощадбанку. За рік отримано 3,3 млн. грн. Благодійні кошти становили 4 млн. грн.

У структурі надходжень коштів спеціального фонду в 2018 році (рис. 6.3) плата за навчання забезпечує 54 %, гуртожитки – 29 %, госпрозрахункова діяльність – 11 %.

Рис. 6.3. Структура надходжень коштів спеціального фонду в 2018 році

У 2018 році знову змінились лідери серед факультетів, які роблять найбільший внесок в формування спеціального фонду. Завдяки гарному набору вступної кампанії 2018 року на перше місце вийшов гуманітарно-педагогічний факультет (11 млн. грн.). Факультет ветеринарної медицини з першого місця перейшов одразу на третє (8,4 млн. грн.), поступившись економічному факультету (9,5 млн. грн.). Традиційно суттєві кошти приносять юридичний факультет (7,4 млн. грн.) і факультет аграрного менеджменту (6,1 млн. грн.). Зменшились надходження від міжкафедральних лабораторій.

Таблиця 6.3. Надходження коштів за навчання, тис. грн.

Факультет / ННІ	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Гуманітарно-педагогічний	2 262	5 605	10 956
Економічний	5 965	8 478	9 531
Ветеринарної медицини	4 904	8 967	8 366
Юридичний	4 620	7 328	7 380
Аграрного менеджменту	2 438	4 751	6 096
Післядипломна освіта	490	882	5 991
Кафедра військової підготовки	6 493	5 634	5 061
Інформаційних технологій	1 598	3 638	4 489
Міжкафедральні лабораторії	2 784	3 864	3 737
Захисту рослин, біотехнологій та екології	1 925	3 166	3 626
Агробіологічний	1 218	2 882	3 119
ННІ лісового і садово-паркового господарства	1 833	3 317	2 996
Тваринництва та водних біоресурсів	1 286	3 570	2 782
Землевпорядкування	1 493	2 853	2 639
Механіко-технологічний	1 547	2 159	2 043
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	1 463	2 142	2 030
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	985	2 245	2 024
Конструювання та дизайну	553	1 304	1 665
Аспірантура	995	1 167	1 614
Додаткові освітні послуги	611	1 196	887
Всього	**45 464**	**75 148**	**87 033**

У 2018 році, як і в попередньому, практично всі заклади вищої освіти підвищили плату за навчання для контрактників. Хоча через відсутність державного регулювання в питанні встановлення індикативної собівартості на підготовку одного студента одні заклади збільшили вартість контракту на 15-20%, а інші – на 50-100%. Зважаючи на матеріальне становище студентства, ректорат НУБіП України прийняв рішення лише проіндексувати вартість навчання на рівень інфляції 13,7%. І результати вступної кампанії 2018 року показали, що таке рішення не вплинуло на зменшення кількості студентів-контрактників, а навпаки, їх кількість збільшилась.

Надходження до спеціального фонду за проживання в гуртожитках (табл. 6.4) у 2018 році збільшились на 10 %. Водночас, якщо порівняти динаміку надходжень по кожному гуртожитку, спостерігається певна нерівномірність. У гуртожитках № 6, 7, 9, 11, 12 надходження збільшились більше, ніж в інших гуртожитках.

Таблиця 6.4. Надходження до спеціального фонду за проживання в гуртожитках, тис. грн.

Гуртожиток	2016 рік	2017 рік	2018 рік
№ 1	1 313	2 572	2 695
№ 2	1 530	2 113	2 302
№ 3	1 807	4 675	3 547
№ 4	2 169	3 125	3 187
№ 5	2 447	4 013	4 140
№ 6	3 086	3 829	4 714
№ 7	2 394	2 938	3 810
№ 8	1 684	2 965	2 845
№ 9	1 943	3 233	4 570
№ 10	3 442	4 638	4 444
№ 11	3 384	3 780	4 892
№ 12	2 351	3 489	4 555
№ 13	684	1 230	1 028
Всього	**28 234**	**42 600**	**46 729**

У структурі надходжень від госпрозрахункових підрозділів (табл. 6.5) 12,6 млн. грн. або більше 70% заробляють структурні підрозділи загальноуніверситетського підпорядкування: служба харчування (4,8 млн. грн.), підготовче відділення для іноземних громадян (1,8 млн. грн.), міжнародний центр (780 тис. грн.), відділ наукової атестації (425 тис. грн.).

У розрізі факультетів найбільші надходження до спеціального фонду Університету традиційно забезпечив факультет землевпорядкування (1 733 тис. грн.). На друге місце в цьому році вийшов ННІ лісового і садово-паркового господарства – 551 тис. грн. Кафедра фізичного виховання заробила 507 тис. грн., гуманітарно-педагогічний факультет – 455 тис. грн., факультет ветеринарної медицини – 388 тис. грн. Активізувались економічний факультет – 180 тис. грн. і факультет інформаційних технологій – 167 тис. грн. Перші надходження отримав факультет аграрного менеджменту – 37 тис. грн.

Таблиця 6.5. Надходження до спеціального фонду від госпрозрахункових підрозділів, тис. грн.

Факультет / ННІ	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Структурні підрозділи загальноуніверситетського підпорядкування	7 838	10 661	12 574
Факультет землевпорядкування	1 260	1 639	1 733
ННІ лісового і садово-паркового господарства	529	406	551
Кафедра фізичного виховання	362	411	507

Факультет / ННІ	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Гуманітарно-педагогічний факультет	412	630	455
Факультет ветеринарної медицини	314	371	388
Економічний факультет	70	97	180
Факультет інформаційних технологій	70	163	167
Агробіологічний факультет	182	245	160
Кафедра військової підготовки	202	155	132
Факультет тваринництва та водних біоресурсів	458	357	104
Факультет конструювання та дизайну	46	131	71
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	2	27	47
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	18	65	42
Механіко-технологічний факультет	446	10	41
Факультет аграрного менеджменту	-	-	37
Факультет захисту рослин, біотехнології та екології	2	22	35
Всього	**12 211**	**15 390**	**17 224**

Динаміка основних статей видатків загального фонду за 2016-2018 роки представлена на рис. 6.4. Заробітна плата з нарахуваннями в 2018 році зросла порівняно з попереднім роком на 30 млн. грн. За рахунок додаткового фінансування і економії по комунальних послугах в 2018 році, як і в попередньому, було профінансовано величезну суму на зміцнення матеріально-технічної бази – 26 млн. грн. (у т.ч. капітальні 20 млн. грн.). Було оновлено третину парку комп'ютерної техніки, придбано 3D принтери, мікроскопи, різне обладнання для досліджень, навчальні посібники, закуплено витратні матеріали для забезпечення навчального процесу та безперебійної роботи господарських служб на 2019 рік, проведено наймасштабніший за багато років капітальний ремонт гуртожитків і корпусів Університету.

Рис. 6.4. Динаміка видатків загального фонду, млн. грн.

У структурі видатків загального фонду в 2018 році (рис. 6.5) заробітна плата займає 75 %, стипендії – 14%, товари і послуги – 6 %, комунальні послуги – 3 %, соціальні видатки – 2%.

Рис. 6.5. Структура видатків загального фонду в 2018 році

За спеціальним фондом протягом 2018 року було профінансовано видатків на суму 142 млн. грн. Основні статті видатків (рис. 6.6): виплата заробітної плати з нарахуваннями – 84 млн. грн., використання товарів і послуг – 28 млн. грн., оплата комунальних послуг – 20 млн. грн., податкові платежі – 6 млн. грн., капітальні видатки – 4 млн. грн.

Рис. 6.6. Динаміка видатків спеціального фонду, млн. грн.

У структурі видатків спеціального фонду (рис. 6.7) оплата праці займає 59 %, видатки на товари і послуги – 20 %, комунальні послуги – 14 %, податкові платежі – 4 %, капітальні видатки – 3 %.

Рис. 6.7. Структура видатків коштів спеціального фонду в 2018 році

З кожним роком в структурі видатків Університету збільшується частка, яку займає оплата праці. Це пов’язано з тим, що держава щорічно підвищує соціальні стандарти, не

забезпечуючи при цьому адекватного збільшення фінансування. У 2018 році розмір І-го тарифного розряду становив 1 762 гривень, мінімальна заробітна плата – 3 723 гривень. Середня заробітна плата науково-педагогічного персоналу в НУБіП України (рис. 6.8) становила в 2018 році 19,8 тис. грн. (при середній по МОН – 8,5 тис. грн.), інших працівників – 6,0 тис. грн. (середня по МОН – 4,6 тис. грн.).

Середньомісячна заробітна плата науково-педагогічного працівника НУБіП України у 2018 році була на такому ж рівні як в Університеті ім. Т.Шевченка і КПІ, і в півтора-два рази вище, ніж в інших університетах.

З 1 січня 2019 року відбудеться чергове зростання заробітних плат: І-й тарифний розряд встановлений в розмірі 1 921 гривня (+9% до попереднього року), мінімальна заробітна плата – 4 173 гривень (+12% до минулого року). Зарплата науково-педагогічних працівників підвищиться на 20%.

Штатним розписом Університету з 01 вересня 2018 року затверджено штат у кількості 3 048,5 штатних одиниць. Протягом року відбулося скорочення штатної чисельності персоналу на 48,0 штатних одиниці.

Рис 6.8. Динаміка середньої заробітної плати працівників НУБіП за 2016-2018 роки, грн.

Таблиця 6.6. Порівняльний аналіз місячної заробітної плати науково-педагогічного персоналу закладів вищої освіти, тис. грн.

№ з/п	Заклад вищої освіти	Середня зарплата, грн.
1	КНУ ім. Т.Шевченка	20,5
2	***НУБіП України***	***19,8***
3	КПІ	19,6
4	Університет харчових технологій	13,2
5	Житомирський агроекологічний	13,1
6	Києво-Могилянська академія	12,3
7	КНТЕУ	11,6

Постійно зростають й тарифи на житлово-комунальні послуги. І 2018 рік, на жаль, не став винятком (табл. 6.7). Протягом року тариф на газ для корпусів збільшився на 46%, тепло – на 40%, вода – на 30%, електроенергія – на 10%.

Таблиця 6.7. Зростання тарифів на енергоносії

Вид енергоносіїв		Січень 2016 р.	Січень 2017 р.	Січень 2018 р.	Січень 2019 р.
Тепло, грн./Гкал.	гуртожитки	637,32	1 384,56	1 384,56	1 317,53
	корпуси	1 575,90	1 507,37	1 328,34	1 866,50

Вид енергоносіїв		Січень 2016 р.	Січень 2017 р.	Січень 2018 р.	Січень 2019 р.
Вода, грн./м^3	гуртожитки	8,69	12,35	14,21	18,29
	корпуси	8,69	12,35	14,21	18,29
Ел. енергія, грн./кВт-год.	гуртожитки	0,79	1,00	1,29	1,68
	корпуси	1,91	2,01	2,09	2,27
Газ, грн./тис.м^3	гуртожитки	7 188,00	6 879,00	6 957,90	8 548,92
	корпуси	8 641,56	8 700,00	9 900,00	14 490,00

З 1 листопада 2018 року тариф на газ для населення підняли на 23,5%. Завдяки поетапній реалізації програми енергозбереження вдалося досягнути економії до 30% у фізичних обсягах енергоносіїв. У всіх навчальних корпусах уже встановлено сучасні теплопункти. Проведено масштабні роботи щодо заміни дахів, встановлення склопакетів, утеплення фасадів, заміна електричних ламп на енергозберігаючі. Завдяки встановленню жорсткого контролю значно зменшилось споживання води і газу. В цілому, за рахунок цих заходів, Університет зекономив у 2018 році 12 млн. грн.

Велика увага приділяється питанню економії коштів під час закупівель товарів, послуг та робіт. У 2018 році проведення тендерів через систему електронних публічних закупівель ProZorro дозволило Університету зекономити більше 6 млн. грн.

У 2018 році питання покращення умов проживання студентів в гуртожитках в Університеті було пріоритетом. На закупівлю предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю для гуртожитків витрачено понад 15 млн. грн. З них лише нових меблів (столів, шаф, ліжок, стільців) придбано на 5 млн. грн., що дозволило повністю укомплектувати 127 кімнат. Силами меблевого цеху новими меблями облаштовано у 2018 році 93 кімнати. На поточні і капітальні ремонти гуртожитків (ремонти фасадів, заміна вікон, утеплення, ремонти місць загального користування) вперше за багато років виділено більше 17 млн. грн. (табл. 6.9). Реалізація програми упорядкування студентських гуртожитків продовжиться і в 2019 році.

Таблиця 6.8. Видатки на ремонтні роботи в 2016-2018 роках, тис. грн.

Назва показника	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Видатки на ремонтні роботи, всього	**32 873**	**17 272**	**31 298**
у т. ч. ремонти гуртожитків:	5 387	4 615	17 058
– виконані власними силами	2 955	2 511	5 020
– виконані підрядниками	2 432	2 104	12 038
у т. ч. ремонти корпусів:	27 486	12 657	14 240
– виконані власними силами	3 562	5 168	1 216
– виконані підрядниками	23 924	7 489	13 024

З метою покращення інформаційного забезпечення, фінансового планування, обліку та контролю постійно вдосконалюються внутрішні процедури, методики і положення. Протягом року Університет забезпечував здійснення громадського контролю за своєю фінансовою діяльністю шляхом оприлюднення всіх фінансових документів на офіційному сайті.

У 2019 році для повноцінного фінансового забезпечення діяльності Університету необхідно:

1. Продовжити оптимізацію штатної чисельності персоналу.
2. Продовжити реалізацію заходів щодо економії всіх витрат Університету, особливо енергоносіїв.
3. Забезпечити суворий контроль за збереженням та раціональним використанням товарно-матеріальних цінностей.
4. Активізувати наповнення спеціального фонду, запроваджувати нові платні послуги, збільшувати залучення благодійних коштів.

7. СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ УМОВИ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ

Діяльність університету у 2018 році була спрямована на виконання положень колективного договору між адміністрацією і працівниками університету щодо забезпечення соціально-побутових умов співробітників і студентів, організацію оздоровлення та відпочинку студентів, співробітників та членів їх сімей тощо в межах покладених завдань та функцій.

Для оздоровлення в літній період студентів і працівників в НУБіП України функціонує Спортивно-оздоровчий табір «Академічний» на 98 місць, який розташований в м. Чорноморськ Одеської області. Заїзд до табору здійснювався відповідно до графіку заїздів, затвердженого ректором НУБіП України за погодженням з профкомом співробітників університету та первинною профспілковою організацією студентів та аспірантів НУБіП України. Адміністрацією НУБіП України виділялися автобуси для перевезення співробітників та їх сімей за пільговою вартістю.

До сезону 2018 року було проведено поточний косметичний ремонт будиночків, частково проведено благоустрій території табору, зокрема, відремонтовано дерев`яні помости та сходинки, пофарбовано фасади, помости, сходинки та столи з лавками тощо.

Відпочиваючі приймалися до СОТ «Академічний» тільки за наявності путівок встановленого зразка, які видавалися профкомами співробітників університету та студентів і аспірантів.

Вартість путівки без харчування на одну особу терміном на 10 днів становила:

– для студентів – 650,00 гривень;
– для співробітників – 1200,00 гривень;
– в будиночках з поліпшеними умовами – 1750,00 гривень (у 3-місному) та 1900,00 грн. – (у двомісному).

Кількість осіб, які були оздоровлені у спортивно-оздоровчому таборі «Академічний», наведено у таблиці 7.1

Таблиця 7.1. Кількість оздоровлених осіб у спортивно-оздоровчому таборі «Академічний»

Роки	2014	2015	2016	2017	2018
Студентів	59	105	79	80	89
Співробітників	154	269	313	343	231
Учасників художньої самодіяльності	45	60	70	45	75
Всього	258	434	462	468	395

Зменшення кількості відпочиваючих у 2018 році пов`язане з відсутністю електроенергії на початку оздоровчого сезону.

Відпочинок та оздоровлення дітей в літній період проводиться на базі дитячого табору «Чайка», який розташований у Богуславському районі Київської області.

Вартість одного дня оздоровлення в 2017 році становила 400,00 грн., у 2018 році – 470. Батьки сплачували 30 %; за дітей-сиріт, напівсиріт, з багатодітних родин, дітей учасників АТО – 15%; університет – 28%, а решта – профком. У 2018 році оздоровилося 139 дітей.

Таблиця 7.2. Кількість дітей, які відпочили у таборі «Чайка»

Роки	2014	2015	2016	2017	2018
Дітей	98	83	103	129	139

Житлове питання в НУБіП України залишається надзвичайно актуальним, особливо за нинішньої фінансової скрути в державі. Інформацію про кількість осіб, що перебувають на квартирному обліку наведено в таблиці 7.3.

Таблиця 7.3. Кількість осіб, що перебувають на квартирному обліку

Черга/роки	2014	2015	2016	2017	2018
Першочергова	10	10	11	11	10
Позачергова	99	96	96	94	92
Загальна	63	62	62	62	63
Всього	172	168	169	167	165

У той же час майже 800 працівників університету виявили бажання інвестувати у будівництво власного житла.

Молоді спеціалісти та інші працівники університету, які потребують житло, тимчасово поселяються в гуртожитки університету. Всього протягом 2018 року в гуртожитки №12, 12-а, 13, 13-а та кімнати для приїжджих гуртожитку №9 поселено 713 співробітників та членів їх сімей.

У 2018 році відділом соціальної роботи забезпечено підготовку необхідних документів та наказів щодо надання пільг з оплати за проживання в гуртожитку учасникам бойових дій – 7 осіб (знижка – 75%), постраждалим внаслідок аварії на ЧАЕС – 2 особа (знижка – 50 %).

Підготовлено та передано до Управління праці та соціального захисту населення Голосіївського району матеріали для надання житлових субсидій понад 100 малозабезпеченим працівникам та студентам університету.

На виконання положень колективного договору було виплачено за листками непрацездатності за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та університету, на поховання співробітників не пенсійного віку за рахунок коштів Фонду соціального страхування, особам, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС та забезпечено спецхарчуванням (молоком) співробітників, робота яких пов’язана із шкідливими та важкими умовами праці (таблиця 7.4).

Таблиця 7.4. Виплата коштів на виконання положень колективного договору між адміністрацією та співробітниками університету (станом на 01.12.2018 р.)

Категорії виплат		Роки				
		2014	2015	2016	2017	2018
За листами непрацездатності, грн		2062892	2790355	3133993	3087663	3924749
На поховання співробітників не пенсійного віку за рахунок коштів Фонду соціального страхування, грн		13200	8800	0	14500	4100
Особи, які є потерпілими внаслідок аварії на ЧАЕС, грн	студенти	15223	12938	9350	0	0
	співробітники	58579	44552	41187	56377	45010
Надання спецхарчування співробітникам, робота яких пов’язана із шкідливими та важкими умовами праці, осіб		229	238	228	216	209

Станом на 10.12.2018 року в університеті перебуває 150 студентів з числа дітей-сиріт, які поставлені на облік або зараховані на повне державне утримання. Поселення таких студентів у гуртожитки проводиться безкоштовно. З початку 2018-2019 навчального року звільнено від оплати за проживання в гуртожитках 112 таких студентів.

У 2018 р. сума допомоги цій категорії студентів на харчування, придбання навчальної літератури, одягу, взуття і м`якого інвентарю, випускникам при працевлаштуванні тощо склала 6151556,00 грн. (у 2017 році – 5085720,00 грн., у 2016 році – 4015448,00 грн., у 2015 році – 3193435,00 грн.)

У зв`язку з кардинальними змінами у стипендіальному забезпеченні студентів, які потребують соціальної підтримки, та запровадження надання пільг за проживання в

гуртожитках окремим категоріям студентів у 2017-2018 роках запроваджено і освоєно нові види діяльності, зокрема:

– забезпечено підготовку і подання до Голосіївського районного управління праці (Управління) протягом року більш як 600 особових справ студентів для призначення їм соціальної стипендії;

– забезпечено разом з Управлінням введення і уточнення персональних даних студентів-пільговиків в ЄДАРПі;

– щомісячно подавалися до Управління необхідні документи щодо виділення коштів для виплати соціальних стипендій (понад 6,7 млн. грн за 2018 р.);

– забезпечено формування справ та підготовки наказів щодо надання 160 студентам окремих категорій пільг з оплати за проживання в гуртожитках в сумі понад 350 тис. грн.;

– постійно проводилася серед фахівців ННІ та деканатів інформаційно-консультаційна робота щодо соціальної підтримки студентів та працівників.

Таблиця 7.5. Основні напрями роботи на 2019 рік у сфері соціально забезпечення студентів і працівників університету та шляхи їх вирішення

	Основні напрями роботи
Соціальна підтримка працівників	– забезпечення своєчасної підготовки матеріалів щодо соціальної підтримки працівників університету; – своєчасну підготовку наказів з поселення працівників університету у закріплені за Відділом гуртожитки; – своєчасну підготовку документів і наказів щодо надання пільг з оплати за проживання в гуртожитках працівників відповідних категорій; – своєчасну підготовку документів для надання субсидій малозабезпеченим працівникам і с студентам університету
Соціальна підтримка студентів	– своєчасне проведення роботи щодо взяття на облік та зарахування на повне державне утримання дітей-сиріт та осіб з їх числа; – постійне забезпечення прийняття рішень щодо матеріального забезпечення дітей-сиріт та осіб з їх числа; – забезпечення своєчасного формування особових справ на студентів, яким призначаються соціальні стипендії, та подання необхідних пакетів документів до органів соціального захисту населення; – забезпечення формування справ та підготовки наказів щодо надання студентам окремих категорій пільг з оплати з оплати за проживання в гуртожитку
СОТ «Академічний»	До оздоровчого сезону 2019 року планується провести такі роботи: – реалізувати проект розвитку території табору щодо електрозабезпечення, водопостачання та водовідведення, озеленення тощо; – встановити 9 нових будиночків та укомплектувати їх меблями; – провести поточний ремонт усіх будиночків табору, оновити їх меблями
Житлове питання	Вжити заходів, спрямованих на будівництво нового житлового будинку для працівників університету на основі дольової участі в с. Новосілки, зокрема щодо відбору забудовника і початку проектування

8. АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Адміністративно-господарська частина протягом 2018 року забезпечувала безперебійну роботу навчального, наукового, виробничого процесів, а також сприяла вирішенню соціально-побутових питань викладачів і студентів.

Робота проводилась відповідно з розробленими та затвердженими планами капітального, поточного ремонтів, планово-профілактичних ремонтів сантехнічного, газового та електрообладнання, мереж зовнішнього енергозабезпечення, обслуговування навчальних корпусів, гуртожитків і благоустрою території як університету, так його навчально-дослідних господарств та навчально-науково-виробничих підрозділів.

Основними завданнями господарських служб були:

1. Забезпечення ефективної діяльності університету в частині його матеріально-технічного забезпечення.
2. Утримання відповідно до ДСТУ в належному стані будівель і споруд університету.
3. Широке залучення студентської молоді до науково-дослідної, проектної, проектно-конструкторської і проектно-кошторисної роботи на госпрозрахункових засадах.
4. Забезпечення безперервної роботи, модернізації і сервісу всіх внутрішніх та зовнішніх інженерних систем централізованого опалення, гарячого та холодного водопостачання, водовідведення та енергопостачання, електричних мереж тощо, забезпечення економії матеріально-технічних ресурсів, впровадження енергозберігаючих технологій.
5. Розвиток та нарощування власних виробничих потужностей з проведення ремонтних робіт, обслуговування та благоустрою об’єктів і територій, зокрема: виготовлення та ремонт металевих, столярних виробів, меблів, обслуговування та ремонт дахів.
6. Впровадження у виробництво та навчальний процес наукових розробок і передового досвіду з транспортних технологій, ремонту, технічного сервісу автомобілів та підготовка висококваліфікованих водіїв автотранспортних засобів, спецтехніки, покращення рівня практичної підготовки студентів у виробничих умовах.
7. Забезпечення зберігання на належному рівні матеріально-технічних засобів, цінностей та запасів.
8. Проведення маркетингової політики університету виходячи з вимог споживчого попиту та ринкової кон’юнктури, забезпечення прозорості тендерних закупівель.
9. Забезпечення охорони життя студентів і співробітників в приміщеннях та на території університету, охорона матеріально-технічних ресурсів, об’єктів, споруд університету.

Основними здобутками адміністративно-господарської частини у 2018 р. були:

– підрядним способом виконано робіт з капітального ремонту на суму 25062393,00 гривень, у тому числі у навчальних корпусах – 13023982,00 гривень, у студентських гуртожитках – 12038411,00 гривень;

– господарським способом виконано робіт з поточного ремонту на суму 6570188,00 гривень, у тому числі ремонтно-будівельною бригадою у навчальних корпусах – 1216339,00 гривень, у студентських гуртожитках 5020000,00 гривень, інших об’єктах університету – 333849,00 тис. грн.

– завершені роботи по капітальному ремонту і реставрації фасадів корпусу №4, гуртожитків №№ 1, 2, 3, 4, 5.

– замінено покриття підлоги на коридорах гуртожитків №2 і №3;

– з метою ефективного і раціонального використання теплової енергії проведена повна заміна вікон в корпусах №1 і №4, частково в гуртожитках №№ 1, 6, 8, 10, 11, 12, утеплена покрівля навчального корпусу №6;

– капітально відремонтовані коридори і кімнати із заміною внутрішніх електромереж в гуртожитку №1;

– за 2018 рік досягнуто зниження витрат енергоносіїв і води на 25-35%.

Відремонтовані місця загального користування в гуртожитку № 2, навчальному корпусі № 10 (3, 4, 5, 6 поверхи). Значний обсяг робіт виконаний по капітальному ремонту із облаштуванням шатрових дахів в гуртожитках №№ 6, 8. Поточні ремонти покрівель виконані в навчальних корпусах №№ 4, 12, гуртожитках №№ 1, 2, 5, 12.

Достатня увага приділялась благоустрою і озелененню території університету. Значні обсяги виконанні в Ботанічному саду, на Алеї слави. Проведений ямковий ремонт асфальтного покриття території університету, укладено 70 т асфальту.

Відділом головного механіка достатня увага приділялась планово-профілактичним ремонтам сантехнічного, газового обладнання, утримання у робочому стані інженерних мереж гарячого та холодного водопостачання, каналізаційних систем. Спеціалістами відділу головного механіка своєчасно проводилась проливка систем опалення та підготовка студентських гуртожитків, навчальних корпусів до опалювального сезону, а також проведення ремонтів зовнішніх систем центрального опалення. Виконано робіт на суму 380,2 тис. грн.

Відділом головного енергетика проводились профілактичні роботи по енергопостачанню, ремонту електрообладнання, зовнішніх силових ліній електропередач, ремонтну і заміні щитових, роботі з безперебійної експлуатації корпусів і гуртожитків. Виконано робіт на суму – 690 тис. грн.

Протягом 2018 року здійснювався постійний жорсткий контроль за тепло-, водо-, газо-, енергоспоживанням, організацією здачі звітності, оформленням актів приймання-передачі використаних енергоносіїв, підготовку і оформлення документів на оплату, повірку і ремонт лічильників, проведення підготовки та укладення договорів на постачання води, газу, тепла, електричної енергії, забезпечуючи безперебійне обслуговування університету енергоносіями.

У звітному періоді слід виокремити роботу *столярного цеху*, який в достатній мірі задовольняв потреби господарського способу виконання робіт і частково підрядні будівельні організації, які працювали на об’єктах нашого університету. Це столярні вироби, дошки, бруси, плінтуси, поручні, рейки, підвіконні дошки, елементи парканів, альтанок і інше. За 2018 рік таких виробів виготовлено і установлено на об’єктах університету на суму 878,420 тис. грн., а також значний вклад здійснено у відбудову навчального корпусу №3, ремонту денників на стайні.

На початку 2016 року був створений *меблевий цех* за допомогою якого у 2018 році було заощаджено кошти університету, шляхом виготовлення меблів, а саме: столів, шаф, тумб ліжок і. т.д. для гуртожитків та навчальних корпусів. У наступному 2019 році планується вдосконалення цеху, розширення штату працівників для виготовляти високоякісної продукції, а саме: комп’ютерних, письмових столів, аксесуарів для забезпечення потреб інтер’єру університету зокрема, картотеки, підставки для принтерів, книжкові шафи та інше. У 2018 році виготовлено меблів на суму 1 835 533 грн.

Не менш важливим виробничим підрозділом університету є *механічний цех*, який також вніс вагомий внесок при виконанні робіт, пов’язаних із металоконструкціями у навчальному корпусі № 3. За 2018 рік цехом виготовлено і встановлено металевих каркасів, воріт, дверей, козирків, трибун, металокронштейнів, анкерів, люків, грат, елементів огорож і інших металоконструкцій на суму 915,500 тис. грн.

Значний об’єм робіт виконаний *швейним цехом:* оснащено шторами зали корпусів, пошито літній і зимовий одяг співробітникам підрозділів, постільну білизну для гуртожитків на загальну суму 994,101 тис. грн.

Цехом з ремонту та обслуговування дахів виконано ремонтних робіт на об’єктах університету в сумі 2 122,28 тис. грн.

9. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Міжнародна діяльність Університету реалізується в рамках стратегії розвитку «Голосіївська ініціатива – 2020».

Основними завданнями у реалізації стратегії інтернаціоналізації є:

- активне використання міжнародних зв'язків посольств України, особистих зв'язків професорів, стажерів, випускників та співробітників Університету, які працюють за кордоном, з метою залучення іноземних громадян на навчання в Університеті та розширення партнерської мережі університетів;
- інтенсифікація співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, розширення напрямів співпраці з метою більш широкого залучення викладачів, науковців, аспірантів університету до виконання спільних міжнародних наукових та освітніх проектів, наукової кооперації тощо;
- забезпечення сприяння самостійному вивченню іноземних мов для викладачів та співробітників Університету, запровадження мовних стажувань.

Міжнародна співпраця в галузі освіти і науки здійснюється в рамках міжнародних угод про співпрацю НУБіП України із закордонними науковими, освітніми установами та організаціями. Зростання ролі освіти та науки в суспільстві, диверсифікація, а також інтернаціоналізація вищої освіти – ці світові тенденції характеризують міжнародний компонент у діяльності університету як необхідну умову його комплексного розвитку.

Концепція освітянської діяльності НУБіП України визначається його статутом – Національного вищого навчального закладу дослідницького типу, головна мета якого полягає в інтегруванні у світову освітянську систему та утвердженні міжнародного статусу.

Активізація міжнародного співробітництва залишається пріоритетом розвитку Університету, як невід'ємною складовою життя університету та розвивається в рамках єдиного процесу інтеграції вищої школи України у світову систему вищої освіти.

У 2018 році університет спрямовував свої зусилля на інтенсифікацію міжнародного академічного співробітництва, оскільки, навіть не зважаючи на високий рейтинг університету серед закладів вищої освіти України, де одним із індикаторів оцінювання є міжнародне визнання університету, більшість показників міжнародного позиціонування вимагають покращення. Насамперед це, індексування у міжнародних науково метричних базах, участь у міжнародних заходах, членство у міжнародних організаціях, навчання іноземних студентів, функціонування міжнародних освітніх програм, залучення до викладання в університеті іноземних фахівців, участь у міжнародних наукових проектах та грантових програмах тощо.

Кожного року Університет долає непростий шлях розвитку міжнародної співпраці: відділ міжнародних зв'язків у тісній взаємодії з іншими підрозділами розвиває відносини університету із зовнішнім світом за всіма напрямами міжнародної співпраці університету.

Серед здобутків минулого навчального року у міжнародній діяльності можна відмітити

– вступ до Великої Хартії університетів;

– укладання угод про співробітництво(порозуміння) між Університетом та наступними освітніми та науковими установами: Університетом штату Луїзіана, США; Костанайським державним університетом ім. Амета Байтурсинова, Казахстан, Міжнародним університетом Фінал, Кіпр, Варшавським університетом наук про життя SGGW, Польща, Коледжем ветеринарної медицини і біометричних наук, США, Університетом Чонбук (меморандум), Корея;

– продовження співпраці за спільним науковим проектом між НУБіП та Норвежським університетом наук про життя CPEA-2015/10108;

– канадсько-українського проекту «Розвиток зернових кооперативів в Україні» СОКОДЕВІ;

– отримання 2-х грантів по проектах ERASMUS+ за напрямком «Розбудова можливостей» (сума EUR 180 тис.) та одного за напрямком Jean Monnet (EUR 30 тис.);

– участь НПП за програмами Faculty Exchange Programta WIRA (США);

– співпраця з Університетом Фукусіма в рамках наукової співпраці щодо подолання наслідків ядерної аварії;

– проведення у червні 2018 року короткого (1 місяць) сертифікованого курсу науковцями Університету штату Пенсильванія за темою «Безпека продуктів харчування»;

– розширення кола партнерів щодо набору іноземних громадян на навчання;

– розробка та запровадження англомовних магістерських програм (екологія, менеджмент, агрономія);

– значна активізація співпраці у рамках програми міжнародної мобільності Європейського союзу ERASMUS +;

– відновлення стосунків з постійними комітетами Європейської асоціації університетів наук про життя (ICA), IROICA, CASEE, AGRINATURA та ін.

Метою міжнародного співробітництва є інтернаціоналізація університету шляхом встановлення напрямів подальшого розвитку міжнародної діяльності НУБіП України з науковими та навчальними закладами, державними і недержавними організаціями зарубіжних країн, а також підвищення іміджу Університету та країни на міжнародній арені. Досягнення цієї мети можливо шляхом налагодження діалогу культур, інтеграції до європейського та світового загальноосвітнього простору, глобалізації й інтернаціоналізації у відносинах. НУБіП України системно підходить до питання інтеграції до європейського та світового наукового та освітнього простору, яке втілюється в поступовому розвитку співробітництва з відомими зарубіжними університетами, організаціями, асоціаціями, агентствами, фондами, установами, імплементація кращих практик тощо. Для реалізації мети проводиться робота за напрямами:

– підписання угод про співробітництво у сфері підготовки спеціалістів для сільського господарства з провідними зарубіжними вищими навчальними закладами, міжнародними організаціями, установами, програмами тощо;

– розширення контактів у сфері спільного виконання науково-практичних проектів;

– проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів, круглих столів;

– пошук та розповсюдження інформації щодо міжнародних програм обміну, надання стипендій та грантів;

– налагодження ефективного обміну викладачами і студентами з метою підвищення їх професійного та освітнього рівнів;

– впровадження системи дистанційного викладання курсів окремих дисциплін з метою залучення іноземних фахівців до викладацької діяльності НУБіП України;

– активізація роботи із пошуку закордонних наукових та освітніх установ-партнерів для розробки та впровадження у навчальний процес напрямів підготовки із отриманням подвійних дипломів про вищу освіту;

Завдяки активним діям за напрямом розвитку міжнародного співробітництва НУБіП України став лідером серед аграрних університетів України у імплементації принципів Болонської конвенції, яка передбачає інтеграцію до Європейського простору вищої освіти. Це робиться для поліпшення можливостей працевлаштування та мобільності студентів, а також для підвищення міжнародної конкурентоспроможності європейського ринку вищої освіти.

Свідченням нового рівня та перспектив участі НУБіП України у світовій системі міжнародних освітньо-наукових відносин є активна співпраця з ФАО ООН, НАТО, ICA,

Вишеградською асоціацією університетів(VUA), МАГАТЕ, Міжнародною спілкою лісових дослідних організацій (IUFRO) та ін.

У 2018 році ***1368*** викладачів, науковців, аспірантів та студентів НУБіП України взяли участь у різноманітних міжнародних заходах (в т.ч. навчання, стажування, навчально-виробничі практики), зокрема: участь у засіданнях Виконавчого комітету ICA; участь у заходах Вишеградської асоціації університетів; участь у заходах МАГАТЕ; участь у спільних дослідженнях в рамках проектів SOCODEVI, HORIZON 2020, GESAPU, MIMIPPA; участь у міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах.

На базі НУБІП України було організовано та проведено ***86*** міжнародних заходів (конференції, семінари, воркшопи).

На сьогодні НУБіП України співпрацює зі 129 установами з ***40*** країн в рамках угод про співробітництво.

Відповідно до рейтингу QS EEAC посеред Зростаючих країн Європи та Центральної Азії університет займає 181-190 місця (довідково: за результатами 2017 року – 191-200 місця).

В університеті діє 21 угода міжуніверситетської мобільності в рамках програми Erasmus +.

Університет є співвиконавцем **36** міжнародних проектів та учасником ***39*** програм навчального, науково-технічного співробітництва, основними з яких є: SOCODEVI «Проект розвитку зерносховищ та розвитку сільськогосподарських кооперативів в Україні»; NanoContraChem «Наноструктурні матеріали для каталітичного розкладу хімічних отруйних речовин», програма Science for Peace and Security Programme NATO; REEFMC «Удосконалення охорони лісів від пожеж у регіоні Східної Європи в рамках діяльності Східноєвропейського центру моніторингу пожеж», програма Wildland Fire Network GFMC; «Підвищення енергоефективності та стимулювання використання відновлюваної енергії в агро-харчових та інших малих та середніх підприємствах (МСП) України», програма UNIDO; удосконалення охорони лісів від пожеж у регіоні Східної Європи в рамках діяльності групи фахівців з лісових пожеж Європейської Економічної Комісії ООН.

264 студенти НУБіП України пройшли навчання, стажування та представили навчальний заклад та країну в ряді міжнародних заходів у ***18*** країнах світу, зокрема за програмою мобільності Еразмус+ – 17, за програмою подвійних дипломів – 131. ***302 НПП*** НУБіП України відвідали закордонні установи з метою стажування, активізації співпраці, участі у міжнародних заходах у ***29*** країнах світу.

У 2018 р. в НУБіП України навчалося **211** іноземців із 32 країн – громадяни Алжиру, Азербайджану, Бангладеш, Вірменії, Гани, Грузії, Еквадору, Ізраїлю, Ірану, Іраку, Китаю, Конго, Кот д'Івуару, Індії, Камеруну, Королівства Свазіленду, Лівану, Лівії, Ліберії, Молдови, Марокко, Нігерія, Німеччини, Нідерланди, Пакистану, Польщі, Італії, Російської Федерації, Туреччини, Туркменістану, Таджикистану, Йорданії, зокрема: бакалаврів – 105 осіб; магістрів – 26; аспірантів –3, стажистів – 31, на підготовчому відділенні навчається 33 особи.

Таблиця 9.1. Студенти-іноземці, які навчалися в НУБіП України в 2018 році (денна форма навчання)

Спеціальність	Країна	Бакалавр	Магістр	Аспірант	Кількість студентів
Економічний факультет					
Економіка	Кот д'Івуар	1			1
Прикладна економіка	Лівія		1		1
Ветеринарний факультет					
Ветеринарна медицина	Польща		1		1

Спеціальність	Країна	Бакалавр	Магістр	Аспірант	Кількість студентів
	Йорданія	1	1		2
	Алжир		3		3
	Ізраїль		1		1
	Ліван		1		1
	Китай		1		1
	Марокко		2		2
	Росія		1		1
	Іран		1		1
Факультет аграрного менеджменту					
Менеджмент	Кот дІвуар		1		1
	Гана	2			2
	Еквадор	1			1
	Таджикистан	1			1
	Йорданія		1		1
	Пакистан		1		1
	Бангладеш		1		1
	Камерун	4			4
	Азербайджан	4			4
Маркетинг	Ірак			1	1
Юридичний факультет					
Правознавство	Азербайджан	2			2
	Грузія	2			2
	Гана	2			2
	Туркменістан	1			1
Факультет землевпорядкування					
Геодезія та землеустрій	Китай		1		1
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК					
Харчові технології	Китай		1		1
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження					
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Йорданія	5			5
	Еквадор	1			1
	Азербайджан	2			2
Механіко-технологічний факультет					
Транспортні технології	Камерун	2			2
Агроінженерія	Конго	1			1
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології					
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	Азербайджан		1		1
	Камерун	2			2
	Конго	2			2
	Ліберія	1	1		2
	Еквадор	1	1		2
	Китай	1			1
	Афганістан		1		1
Захист рослин	Алжир	1			1
Біотехнологія	Гана	1			1
Агробіологічний факультет					
Агрономія	Гана	2			2
	Азербайджан	1			1
	Вірменія	1			1
Гуманітарно-педагогічний факультет					
Філологія (германські мови та література(переклад включно) німецька мова та друга іноземна)	Алжир	8			8
	Пакистан	1			1
	Камерун	2			2

Спеціальність	Країна	Бакалавр	Магістр	Аспірант	Кількість студентів
	Лівія	1			1
Психологія	Королівство Свазіленд	1			1
Факультет конструювання та дизайну					
Будівництво та цивільна інженерія	Ірак	3			3
	Йорданія	2			2
	Камерун	2			2
	Гана	1			1
Факультет тваринництва та водних біоресурсів					
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	Нігерія			1	1
Факультет інформаційних технологій					
Інженерія програмного забезпечення	Алжир	2			2
	Еквадор	1			1
	Камерун	3			3
ННІ післядипломної освіти					
Туризм	Азербайджан	1			1
Всього:		**73**	**23**	**2**	**98**
(Заочна форма навчання)					
Агробіологічний факультет					
Агрономія	Азербайджан	3			3
	Молдова	1			1
Біотехнологія	Іран			1	1
Економічний факультет					
Фінанси і кредит	Туркменістан	7			7
Облік і аудит	Туркменістан	4			4
Економіка	Туркменістан	2			2
	Азербайджан	2			2
Факультет аграрного менеджменту					
Маркетинг	Грузія	1			1
Юридичний факультет					
Право	Азербайджан	1	1		2
Факультет землевпорядкування					
Геодезія та землеустрій	Азербайджан	1			1
	Росія	1			1
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження					
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	Німеччина	1			1
Гуманітарно-педагогічний факультет					
Філологія (германські мови та література, англійська мова та друга іноземна)	Азербайджан	1			1
ННІ лісового та садово-паркового господарства					
Садово-паркове господарство	Азербайджан	1			1
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК					
Харчові технології та інженерія	Молдова	1			1
	Китай				1
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології					
Біотехнологія	Азербайджан		1		1

Спеціальність	Країна	Бакалавр	Магістр	Аспірант	Кількість студентів
ННІ післядипломної освіти					
Агрономія	Вірменія	3			3
	Таджикистан	1			1
	Азербайджан	1			1
Всього		**32**	**3**	**1**	**36**

Таблиця 9.2. Кількість студентів-іноземців, які навчалися на підготовчому відділенні в університеті у 2018 році

Мова	Країна	Кількість студентів
Українська	Індія	2
	США	1
	Ліван	3
	Малайзія	1
	СКВ Британія та Північна Ірландія	1
Російська	Алжир	9
	Нігерія	2
	Палестина	1
	Єгипет	3
	Марокко	2
	Камерун	3
	Індія	1
	Пакистан	1
	Туреччина	1
	Демократична Республіка Конго	2
Всього		**33**

Таблиця 9.3. Наукове стажування іноземних громадян

Спеціальність	Країна	Кількість
Екологія	Нідерланди	31

Таблиця 9.4. Кількість студентів, які проходили стажування за програмами мобільності

Країна	Кількість
ERASMUS+	
Італія	2
Польща	3
Німеччина	1
«Мевлана»	
Туреччина	7
Всього	**13**

Протягом 2018 р. для **802** студентів НУБіП України було організовано навчально-виробничу практику (тривалістю від 3 до 6 місяців) на провідних сільськогосподарських підприємствах країн Західної та Східної Європи і США (табл. 9.5).

У 2018 р. прийнято 195 осіб у складі 46 делегацій з 18 країн світу: Польща, Франція, Чехія, Швеція, Німеччина, США, Нідерланди, Канада, Молдова, Ізраїль, Литва, Хорватія, Азербайджан, Румунія, Республіка Корея, Японія, Норвегія, В'єтнам, Нігерія, Болгарія. Університет приділяє значну увагу відрядженням за кордон НПП для участі в Міжнародних заходах. У 2018 р. НПП НУБіП України здійснили **302** виїзди за кордон з метою участі у міжнародних конференціях, семінарах, симпозіумах, нарадах та проходження наукових стажувань.

Таблиця 9.5. Кількість студентів університету, які проходили навчально-виробничу практику на провідних сільськогосподарських підприємствах країн Європи

№	Країна	Назва Програми	Кількість студентів
1	Франція	FEFU	7
2	Швейцарія	Agrimpuls	12
3	Норвегія	Atlantis	12
4		Wiig Cartnery	1
5	Данія	Travel to Farm	2
6	Туреччина	Inter Step	2
7	Польща	LG	3
8	Болгарія	School of Language	6
9	Німеччина	Thiermann	1
10		Jeople	6
11		Hilmar	19
12		Feri	1
13		Sanders	8
14		Glantz	99
15		Schneider	63
16		Karl`s	560
	Всього		802

Серед НПП НУБіП України 95 осіб є членами понад ***70*** організації:

У 2018 році укладено 3 нові угоди про співробітництво у рамках Програми «Еразмус+»: «Кредитна мобільність» за результатами конкурсу 2016-2021 років університет уклав Міжінституційні угоди на реалізацію академічної мобільності із 21 європейським університетом: Латвійським сільськогосподарським університетом; Університетом екології та менеджменту в Варшаві, Польща; Варшавським університетом наук про життя, Польща; Університетом Александраса Стульгінскіса, Литва; Університетом Агрісуп, Діжон, Франція; Університетом Фоджа, Італія; Університетом Дікле, Туреччина; Технічним університетом Зволен, Словаччина; Вроцлавським університетом наук про життя, Польща; Вищою школою сільського господарства м.Лілль, Франція; Університетом короля Міхаіла 1, Тімішоара, Румунія; Університетом прикладних наук Хохенхайм, Німеччина; Норвезьким університетом наук про життя, Норвегія; Шведським університетом сільськогосподарських наук, UPSALA; Університетом Ллейда, Іспанія; Університетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Німеччина; Загребським університетом, Хорватія; Неапольським Університет Федеріка 2, Італія; Університетом м. Тарту, Естонія; Словацьким аграрним університетом, м. Нітра; Університетом Вармінсько-Мазурського в Ольштині, Польща.

Станом на 31.12.2018 року Університет має 129 договорів з іноземними партнерами, з них у 2018 році підписано 9 договорів про співпрацю, а саме: Університет штату Луїзіана, США; Костанайський державний університет ім. Амета Байтурсинова, Казахстан; Міжнародний університет Фінал, Кіпр; Варшавський університет наук про життя SGGW, Польща; Коледж ветеринарної медицини і біометричних наук, США; Університет Чонбук (меморандум), Корея; Корейський інститут аграрної економіки; Корейський національного університету Гьонгсанг; Університет Святого Іштвана, Угорщина.

Таблиця 9.6. Міжнародні проекти та програми співробітництва

№ п/п	Назва проекту (українською)	Назва проекту (англійською)	Програма	Період, роки	Координатор	Фінансування
1	Створення електронної інтерактивної системи поширення даних і знань для інформаційної підтримку сільськогосподарських виробників та сталого розвитку сільських територій		HORIZON 2020	2016-2018	Швиденко М.З., Корінець Р.Я.	-
2	Розвиток молочарських кооперативів	Development of the dairy cooperatives	SOCODEVI	2015-2020	Терещенко В.К., Ткачук В.А.	
3	Модель оптимізації оподаткування сільськогосподарських кооперативів	Modeloftheoptimizationofagriculturalcooperatives' taxation	SOCODEVI	2015-2020	Ткачук В.А., Забуранна Л.В.	
4	Проект розвитку зерносховищ та сільськогосподарських кооперативів України	Ukraine Grain Cooperatives Project	SOCODEVI	2013-2018	Університет Шербрук (Канада), Ткачук В.А.	
5	Контроль безпечності харчових продуктів у ЄС (587548-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE)	EU Food Safety Control	Модуль Жана Моне	2018-2019	Якубчак О.М.	26 тис.євро
6	Економія, підвищення і управління накопиченням вуглецю та біорізноманіттям. Сприяння сталому розвитку в Чорнобильській зоні відчуження через створення Центру досліджень та охорони навколишнього середовища	Conserving, Enhancing and Managing Carbon Stocks and Biodiversity while Promoting Sustainable Development in The Chernobyl Exclusion Zone through the Establishment of a Research and Environmental Protection Centre and Protected Area	GEF UNEP	2015-2019	Зібцев С.В, координатор в Україні - Мінприроди	Координатор в Україні - Мінприроди
7	Міжсекторальне співробітництво для розвитку інформаційних систем довкілля у виробництві продукції рослинництва	Intersectoral partnerships for development of environmental information systems of precision plant production	HORIZON - 2020	2014-2020	Макаренко Н.А.	-
8	Спільна україно-норвежська освітня програма з дослідження радіоактивності в оточуючому середовищі	Joint Ukrainian-Norwegian education program in environmental radioactivity	Eurasia Program	2016-2019	Кашпаров В.О.	500000€
9	SEP-210492733 Нові рішення щодо повернення біовідходів у пластичному землеробстві	Proposal number: SEP-210492733 New Solutions For Bio-Wastes Recycling In Resilient Farming	Horizon 2020	2019-2022	Кравченко Ю.С.	
10	SEP-210500288 Кліматично оптимізоване та пластичне землеробство	SEP-210500288 Climate-smart and resilient farming	Horizon 2020	2019-2022	Association Francaise D' Agroforesterie, Des	

№ п/п	Назва проекту (українською)	Назва проекту (англійською)	Програма	Період, роки	Координатор	Фінансування
					Racines et des Cimes, Fabien Balaguer	
11	Розвиток лідерського потенціалу молодих вчених університету	Leadership Development among Young Scientists of the University	Розвиток лідерського потенціалу університетів України	1/02/2018 – 1/02/2019	Кваша С.М.	
12	Розробка оптичних біосенсорів для визначення біотокиснів	Development of optical bio-sensprs for detection of bio-toxins	Emerging Security Challenges Division (ESCD) (NATO)	2015-2018	Стародуб М.Ф.	120000 евро
13	(BIO) Інноваційні оптичні датчики для виявлення патуліну	(BIO) Innovative optical sensors for the detection of patuline	проектна пропозиція на участь у конкурсі спільних українсько – французьких науко-во-дослідних проектів	2019 – 2020	Стародуб М.Ф.	100000 грн
14	Підтримка вищої освіти	Higher education enterprise programme	Creative spark: higher education enterprise programme, Great Britan	2019-2021	Шаванова К.Є.	15 000 евро
15	Визначення біорізноманіття в Чорнобильському саркофазі	Estimation of microorganisms' biodiversity inside Chornobyl sarcophagus	Whole genome sequencing of bacteria for free, Philippines	Разова кооперація	Паренюк О.Ю.	Безкоштовне проведення аналізів
16	Постдокторський проект від JSPS	JSPS Postdoctoral fellowship	FY 2018 JSPS International Fellowshipsfor Research in Japan	2019-2021	Паренюк О.Ю.	1 000 000 йен
17	Підтримка кооперації між професорським складом Японії та світу	Support for co-operation between the faculty of Japan and the world	Support for cooperation between the faculty of Japan and the world	2019 - 2024	Паренюк О.Ю.	В залежності від тривалості перебування, 500 тис йен / місяць
18	Розробка концепцій розвитку біоекономіки в Україні до 2030 року	Development of the concepts of bioeconomy development in Ukraine up to 2030			Талавиря М.П.	
19	Викладання та дослідження у сфері корпоративної соціальної відповідальності	Corporate Social Responsibility Teaching and Research	International Asso-ciation for Busi-ness and Society	2016-2019	University of Sussex in Brighton (United Kingdom)	-

№ п/п	Назва проекту (українською)	Назва проекту (англійською)	Програма	Період, роки	Координатор	Фінансування
20	Формування комплексної програми збереження локальної миргородської породи свиней на основі залучення молекулярно-генетичних аналізів	Developing a comprehensive program for the preservation of local Mirgorod breed of pigs on the basis of molecular genetic analysis.	FAO	11.2017-06.2018	Офіс ФАО в Будапешті / Інститут свинарства та АПВ НААН України	UNO / ООН
21	Розробка, громадське обговорення та підготовка до подання на погодження в Міністерстві аграрної політики та продовольства України проекту технологічних інструкцій зі зберігання, знезараження та утилізації гною свиней	-	Програма підтримки аграрного і сільського розвитку» («Агросільрозвиток»)	11.2017 11.2018	Офіс реформ ЄС в Україні / Асоціація «Свинарі України»	USAID
22	Інноваційні підходи до виробництва свинини на основі відгодівлі не кастрованих кнурів	Innovative approaches in pork production with entire males (IPEMA)	COST (European Cooperation in Science and technology)	10.2017-09.2020	University of Hohenheim (Germany)	EU / ЄС
23	Сприяння розвитку професійної аграрної освіти в аграрних коледжах України	Promotion of professional education in agrarian colleges if Ukraine	Білатеральна коопераційна програма уряду ФРН та України	09.2017-08.2020	Міністерство освіти і науки України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Федеральне міністерство продовольства і сільського господарства ФРН	ФРН
24	Покрашення навичок в лабораторній справі для фахівців агропродовольчого сектору Східної Європи	Improving skills in laboratory practice for agro-food specialists in eastern Europe» (Ag-Lab)	ERASMUS+	10.2017-09.2020	Університет м. Любляна (Словенія)	EU / ЄС
25	ФармерсЕдука «Маловикористовувані і забуті види у соціо-економічному розвитку сільської місцевості»	FarmersEduca «Neglected and Underutilized Species in the Socio-Economic Rural Development»	Visegrad Grants 21640443	01.03.2017-31.06.2018	Ян Бріндза (Словацький сільськогосподарський університет), Виконавці від НУБіП України: Адамчук Л.О., Броварський В.Д.	Visegrad Grants € 55000

№ п/п	Назва проекту (українською)	Назва проекту (англійською)	Програма	Період, роки	Координатор	Фінансування
26	Система якості, ботанічне і географічне походження продуктів бджільництва України	Quality system, botanical and geographical origin of Ukraine beekeeping products	Bilateral Programs of Cooperation від Ministry of Education, Science, Research and Sport of the Slovak Republic через Управління міжнародного співробітництва та європейської інтеграції при Міністерстві освіти і науки України	15.09.2018-15.02.2019	Адамчук Л.О.	SAIA, n. o. National Scholarship Programme of the Slovak Republic. € 2500
27	Міжнародний навчально-науковий проект Еразмус+ на тему: «Від теоретико-орієнтованого до практичного навчання в аграрній освіті»	International education-scientific project Erasmus+ «From the theory-oriented to practical training in agrarian education»		2017-2020 рр.	Діброва А.Д.	
28	Розвиток FSC сертифікації в Україні	FSC development in Ukraine	FSC	2018	Кравець П.В.	
29	Оцінка кругообігу вуглецю лісів на основі сучасних системних підходів	Assessment of carbon cycling of forests based on advanced systems approaches	Спільний українсько-австрійський проект	2018-2019	Лакида П.І.	
30	Збереження, покращення та управління вуглецевими запасами та біорізноманіття при сприянні сталого розвитку Чорнобильської зони відчуження шляхом створення Центру досліджень та захисту навколишнього середовища та району охорони	Conserving, Enhancing and Managing Carbon Stocks and Biodiversity while Promoting Sustainable Development in The Chernobyl Exclusion Zone through the Establishment of a Research and Environmental Protection Centre and Protected Area	GEF UNEP	2015-2019	Зібцев С.В.	
31	Удосконалення законодавчого забезпечення зниження сільськогосподарських пожеж в Україні		GFMC		Зібцев С.В	
32	Пілотний проект оцінки динаміки земельного покриву CORINE (CLC) у країнах Східного партнерства		впроваджується у рамках Програми Європейського Екологічного Агентства	2017-2019	Зібцев С.В.	

Таблиця 9.7. Програми навчального співробітництва

№	Назва програми	Країна
1.	Програма обміну педагогічним досвідом Faculty Exchange Program	США
2.	WIRAScholarProgram – програма стажування в Пенсільванському університеті	США
3.	Програма академічного обміну Фулбрайта	США
4.	Стипендіальна програма ім. Станіслава Толпи	Польща
5.	Міжнародна магістерська програма «Енергетика і автоматика біосистем»	Варшавський університет наук про життя, Польща
6.	Економіка і менеджмент	Варшавський університет наук про життя, Польща
7.	Якість та безпечність продукції	Академія Бізнесу (м. Домброва Гурніча), Польща
8.	Менеджмент	Академія Бізнесу (м. Домброва Гурніча), Польща
9.	Комп'ютерні технології	Академія Бізнесу (м. Домброва Гурніча), Польща
10.	Екологія	Поморська академія в Слупську
11.	Соціальна педагогіка	Поморська академія в Слупську
12.	Магістерська програма Masters of Business Administrationin Agriculture (MBA)	Університет прикладних наук Вайнштефан, Німеччина.
13.	Магістерська програма Master of Food and Agribusiness (MFA)	Університет прикладних наук Анхальт, Німеччина
14.	Стажування студентів, викладачів, спільні навчальні програми – Федерація «Обміни Франція-Україна»	Франція
15.	Стажування студентів, викладачів, спільні навчальні програми – Асоціація «Дружба без кордонів»	Франція
16.	Стажування студентів, викладачів, спільні навчальні програми – Консорціум французьких сільськогосподарських університетів (FESIA)	Франція
17.	Програма мобільності студентів та викладачів Erasmus +	ЄС
18.	Міжуніверситетські програми мобільності MELVANA	Туреччина
19.	Програма співробітництва з Вроцлавським природничим університетом	Польща
20.	Програма співробітництва з Естонським університетом наук про життя	Естонія
21.	Програма співробітництва з Державним відомством з безпеки продукції та захисту прав споживачів федеральної землі Нижня Саксонія (Німечина)	Німеччина
22.	Програма співробітництва с Альдо Моро Барі (Італія)	Італія

Членство НУБіП України в міжнародних організаціях

1. Продовольча і сільськогосподарська організація (FAO) ООН;
2. Всесвітній консорціум установ вищої аграрної освіти і науки (GCHERA);
3. Національна комісія України з програми UNESCO «Людина і біосфера»;
4. Європейська асоціація EUROSCIENCE;
5. Європейська асоціація ветеринарних анатомів (EAVA);
6. Асоціація європейських університетів наук про життя (ICA);
7. Регіональна мережа ICA центральної та південно-східної Європи (CASEE);
8. Європейська мережа співробітників міжнародних відносин у ВНЗ аграрних та суміжних наук (IROICA);
9. Федерація Ветеринарів Європи (FVE);

10. Всесвітня асоціація ветеринарних анатомів (WAVA);
11. Міжнародна рада з науково-технічного співробітництва в галузі досліджень водних біоресурсів та аквакультури;
12. Міжнародна спілка лісових дослідних організацій (IUFRO);
13. Міжнародна асоціація (The Pesticide Stewardship Alliance);
14. Міжнародна спілка з внесення добрив (International Fertilizer Society);
15. SAE International (The Engineering Society For Advancing Mobility Land Sea Air and Space);
16. Міжнародна рада MBA in Agribusiness, Germany;
17. Міжнародна асоціація «Дружба без кордонів»;
18. Всесвітня асоціація істориків ветеринарної медицини (WAIVM);
23. Міжнародна комісія з питань Червоної книги України;
24. Мережа центрів з аквакультури в Центрально-Східній Європі (NACEE);
25. Вишеградська асоціація університетів (VUA);
26. Європейський інститут лісу (EFI).

Таблиця 9.8. Міжнародна діяльність відокремлених підрозділів НУБіП України

№ п/п	Назва ВП	Міжнародні зв'язки
1.	Ірпінський економічний коледж	Участь студентів у проходженні виробничої практики за програмою Karl`sErdbeer-Hof на фермерському господарстві з вирощування полуниці (Німеччина). Участь студентів у проходженні виробничої практики за програмою «Plantacja nad Tanwia» на фермерському господарстві з вирощування чорниці (Польща)
2.	Бережанський агротехнічний коледж	Укладено угоду про співпрацю щодо навчальної та наукової роботи з Жешувським Університетом (Польща). Продовжується співпраця щодо практичної підготовки студентів, наукове та навчально-виробниче співробітництво з ТзОВ «Плантація над Танвією» (Польща). Продовжується співпраця щодо навчальної та наукової роботи з Вищою школою ім. Вітольда Пілецького м. Освенцим (Польща). Налагоджено співпрацю щодо навчальної та наукової роботи, практичної підготовки студентів з Вищою економічною школою м. Зелена Гура (Польща)
3.	Боярський коледж екології і природних ресурсів	Налагоджено співпрацю щодо практичного стажування студентів за кодоном з фірмою InterAgroImage. Налагоджено співпрацю щодо практичної підготовки студентів у сільськогосподарських підприємствах Польщі, Німеччини з фірмами PlantacjanadTanwia та Karl'sErdbeerhof. Налагоджується співпраця із школою DEULA-Nienburg в Німеччині щодо підвищення професійної освіти як студентів так і викладачів
4.	Немішаївський агротехнічний коледж	Налагоджено співробітництво: - з питань практичного стажування студентів з фірмою Karl's, ферма Karl's Strawbery Plantation(Німеччина) (тваринництво, рослинництво), IAAS Switzerland, асоціація АграрКонтакт; - з фірмою Інтернаціональ щодо стажування викладачів; з реалізації міжнародного проекту Європейської Асоціації Тваринників
5.	Бобровицький коледж економіки і менеджменту	Угода про співробітництво з сільськогосподарським ліцеєм Ретеля (Франція). Угода щодо практичної підготовки студентів з українсько-ірландським підприємством «Лошакова Гута»
6.	Заліщицький аграрний коледж	Налагоджено співпрацю: • з фірмами «Антарія» (Голландія), «Tezier» (Франція), «Моравосід»

		(Чехія), «Клооз» (Німеччина), Nong Woo Bio (Південна Корея); • із Спілкою Шкіл рільничих (м. Намислів, Польща), школою рільничою м. Меджисвєт (Польща). Проекти взаємного ознайомлення молоді України та Польщі з історико-краєзнавчими та природньо-ландшафтними пам´ятками країн за програмою Євросоюзу. Спільна науково-дослідницька та пошукова робота. Стажування викладачів та студентів; • з освітніми закладами гміни Кошице (Польща).Вивчення системи фахової освіти та обмін досвідом; • з вивчення інновацій в аграрній освіті та науці Швейцарії; щодо стажування студентів коледжу у Німеччині, та Данії за програмами НУБіП України і «Спілки молодих аграріїв України»
7.	Ніжинський агротехнічний інститут	Індустріально-економічний коледж ім. академіка Г.С.Сейткасимова (Республіка Казахстан). Поліський державний університет (Республіка Білорусь). Білоруська сільськогосподарська академія (Республіка Білорусь). Мар'їногорський аграрно-технічний коледж ім. В.Лобанка (Республіка Білорусь). Відділ преси, освіти та культури Посольства США в Україні. Корпус Миру США в Україні. Міжнародна організація TESOL (Teaching English asa Foreign Language). Британська Рада (участь у Teacher Development Summer Schools (Літні інститути з розвитку педагогічної майстерності)
8.	Мукачівський аграрний коледж	Програма співробітництва ЄІСП Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна. Партнерство без кордонів на тему: «Проект захисту довкілля та збереження генетичного фонду бурої карпатської породи ВРХ». 2016-2019 рр. Учасник - Легеза А.Г.
9.	Ніжинський агротехнічний коледж	Встановлені зв'язки зі закладами освіти та іншими установами зарубіжних країн для співробітництва, а саме: УО «Белорусская государственная сельскохозяйственная академия» (Білорусь); Индустриально-экономическим колледжем имени академика Г.С.Сейткасымова г. Астаны (Казахстан); Університетом імені Крістіана Альбрехта (Німеччина); троллейбусным депо г. Минска (Білорусь); ООО «Этон» (Білорусь).

10. ПРЕМІЇ ТА ВІДЗНАКИ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ

За високі особисті досягнення в освітянській і науковій діяльності співробітники Університету відзначені державними нагородами, почесними званнями, відзнаками і преміями:

ОРДЕН «ЗА ЗАСЛУГИ» II СТУПЕНЯ:

КВАША Сергій Миколайович, проректор з навчальної і виховної роботи.

ОРДЕН «ЗА ЗАСЛУГИ» III СТУПЕНЯ:

МАУРЕР Віктор Мельхіорович, завідувач кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій.

ОРДЕН «КНЯГИНІ ОЛЬГИ» III СТУПЕНЯ:

БАЛЬ-ПРИЛИПКО Лариса Вацлавівна, декан факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК.

ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ «ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ОСВІТИ УКРАЇНИ»:

БАРАНОВСЬКА Оксана Дмитрівна, учений секретар, доцент кафедри підприємництва та організації агробізнесу;

ЗАЗИМКО Оксана Володимирівна, доцент кафедри технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства, начальник навчального відділу;

ПОДПРЯТОВ Григорій Іванович, завідувач кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва;

ШВИДЕНКО Михайло Зіновійович, завідувач кафедри інформаційних систем.

ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ «ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ»:

ІЛЬЧУК Микола Максимович, завідувач кафедри підприємництва та організації агробізнесу;

КАЛЕНСЬКА Світлана Михайлівна, завідувач кафедри рослинництва;

ЯКУБЕНКО Борис Євдокимович, завідувач кафедри ботаніки;

ЛОВЕЙКІН Вячеслав Сергійович, завідувач кафедри конструювання машин і обладнання.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ:

КОЗИРСЬКИЙ Володимир Вікторович, директор ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження;

КОНДРИЦЬКА Тетяна Павлівна, головний бухгалтер;

МИКИЦЕЙ Тереза Дмитрівна, заступник директора ННІ післядипломної освіти;

РОГОВСЬКИЙ Іван Леонідович, доцент кафедри технічного сервісу та інженерного менеджменту;

САВЧУК Василь Кирилович, завідувач кафедри статистики та економічного аналізу;

ШИНКАРУК Лідія Василівна, завідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту.

ПОДЯКА ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ:

КУЗЬМІНСЬКА Олена Геронтіївна, в.о. завідувача кафедри інформаційних і дистанційних технологій;

ОСТАПЧУК Анатолій Дмитрович, декан факультету аграрного менеджменту.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ:

БИКІН Анатолій Вікторович, завідувач кафедри агрохімії та якості продукції рослинництва;

ВОЙТЮК Валерій Дмитрович, завідувач кафедри технічного сервісу та інженерного менеджменту;

ГАВРИЛЮК Іван Петрович, доцент кафедри економіки праці та соціального розвитку.

ГАЛУШКО Валерій Павлович, завідувач кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності;

ГОНТАР Василь Терентійович, доцент кафедри садівництва;

ДІБРОВА Анатолій Дмитрович, декан економічного факультету;

КУЛАЄЦЬ Марія Михайлівна, директор ННІ післядипломної освіти;

ЛІХТЕР Микола Іванович, доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві;

ТАРАСЕНКО Ростислав Олександрович, професор кафедри соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті.

ГРАМОТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ:

БУЛИГІН Сергій Юрійович, професор кафедри ґрунтознавства та охорони ґрунтів.

ЄРЕСЬКО Олег Вікторович, начальник відділу регіонального розвитку, дистанційної освіти та заочного навчання;

ІЩЕНКО Валерій Васильович, проректор з навчально-науково-виробничих питань і адміністративно-господарської діяльності;

КОВАЛЬЧУК Іван Платонович, завідувач кафедри геодезії та картографії;
МИХАЙЛІЧЕНКО Микола Васильович, начальник відділу кадрів;
НОВИЦЬКИЙ Андрій Валентинович, доцент кафедри надійності техніки;
РАФАЛЬСЬКА Любов Павлівна, доцент кафедри геодезії та картографії;
СУХЕНКО Юрій Григорович, завідувач кафедри процесів і обладнання переробки продукції АПК.

ВІДЗНАКА КОМІТЕТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ НАУКИ І ОСВІТИ:

КРИВЕНОК Микола Якович, професор кафедри годівлі тварин та технології кормів;
ЗАСЄКІН Дмитро Адамович, директор науково-дослідного інституту здоров'я тварин;
ВАСИЛИШИН Роман Дмитрович, директор науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва;
КОНОВАЛ Іван Андрійович, доцент кафедри підприємництва та організації агробізнесу.

МЕДАЛЬ «ВІДЗНАКА РАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ» III СТУПЕНЯ

МАТУС Юрій Володимирович, старший викладач кафедри комп'ютерних систем і мереж;
РОЗДОБУДЬКО Сергій Степанович, газоелектрозварник 5 розряду відділу головного механіка;
СЛЮСАР Олександр Васильович, доцент кафедри агрохімії та якості продукції рослинництва;
ШЕМЕТУН Олександр Володимирович, доцент кафедри овочівництва закритого ґрунту;
ЯКОБЧУК Олександр Васильович, асистент кафедри інформаційних і дистанційних технологій.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА РАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ:

БЕРЕГОВСЬКИЙ Леонід Володимирович, старший викладач кафедри військової підготовки;
ЛЕВЧЕНКО Володимир Павлович, старший викладач кафедри військової підготовки;
МАКСИМЕНКО Олександр Григорович, старший викладач кафедри військової підготовки;
РАДЧЕНКО Анатолій Миколайович, старший викладач кафедри військової підготовки.

ГРАМОТА РАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ:

ЛИТОВЧЕНКО Олена Петрівна, завідувач філії наукової бібліотеки.

ЗНАК «ЗА НАУКОВІ ТА ОСВІТНІ ДОСЯГНЕННЯ» МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧАУСОВ Микола Георгійович, професор кафедри механіки;
БІЛИК Степанія Григорівна, заступник директора з навчальної та навчально-методичної роботи Бережанського агротехнічного інституту.

ЗНАК «ВАСИЛЬ СУХОМЛИНСЬКИЙ» МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ:

КОРСУН Ярослав Петрович, директор Рівненського коледжу;
СОПИЛЮК Михайло Васильович, заступник директора Заліщицького аграрного коледжу.

ЗНАК «ВІДМІННИК ОСВІТИ» МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ:

ГУДЗИНСЬКИЙ Олексій Дмитрович, професор кафедри менеджменту;
ДАНІЛОВ Василь Бенедиктович, доцент кафедри хірургії і патофізіології;
ЗАБЛОДСЬКИЙ Микола Миколайович, професор кафедри електричних машин і експлуатації електрообладнання;

КЛІХ Лариса Володимирівна, начальник навчально-методичного відділу, професор кафедри біохімії і фізіології тварин;
КНИШ Ігор Ярославович, викладач Заліщицького аграрного коледжу.
КОНДРАТЮК Вадим Миколайович, декан факультету тваринництва та водних біоресурсів;
КУЗНЄЦОВА Світлана Василівна, викладач Немішаївського агротехнічного коледжу;
МАКСЮТА Микола Єгорович, професор кафедри філософії.
ШТОГРИН Сергій Степанович, викладач Бережанського агротехнічного коледжу;

ПОЧЕСНА ГРАМОТА МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ:

БІЛЬКО Тамара Олександрівна, доцент кафедри охорони праці та інженерії середовища;
СОЛОДКИЙ Микола Олександрович, професор кафедри біржової діяльності і торгівлі.

ГРАМОТА МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ:

ВАЛЬЧУК Олександр Анатолійович, завідувач кафедри акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин;
МЕДИНСЬКА Наталія Василівна, доцент кафедри земельного кадастру;
ОТЧЕНАШКО Володимир Віталійович, начальник науково-дослідної частини;
САМСОНОВА Вікторія Володимирівна, начальник науково-організаційного відділу науково-дослідної частини;
СЛОБОДЯНЮК Наталія Михайлівна, доцент кафедри технології м’ясних, рибних та морепродуктів;
ЛАЗАРЕНКО Павло Валентинович, заступник директора з навчально-методичної роботи Немішаївського агротехнічного коледжу.

ПОДЯКА МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ:

АТЯКШЕВА Людмила Володимирівна, заступник завідувача відділу аспірантури і докторантури;
БАРАБАШ Олена Іванівна, завідувач відділу аспірантури і докторантури;
БОЯРОВА Олена Анатоліївна, доцент кафедри обліку та оподаткування;
БОЯРЧУК Сергій Васильович, начальник відділу наукової атестації;
БУРЯК Руслан Іванович, професор кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі;
ГАФУРОВА Олена Вікторівна, професор кафедри аграрного, земельного та екологічного права;
ГЕРАСИМОВА Тетяна Миколаївна, начальник відділу патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи науково-дослідної частини;
ГЛАЗУНОВА Олена Григорівна, декан факультету інформаційних технологій;
ГОЛУБ Белла Львівна, завідувач кафедри комп’ютерних наук;
ГОЛУБ Геннадій Анатолійович, завідувач кафедри тракторів, автомобілів та біоенергосистем;
ДЕМЧЕНКО Петро Петрович, завідувач лабораторії «Колекційно-дослідне поле» Немішаївського агротехнічного коледжу;
ДЕРКАЧ Сергій Степанович, доцент кафедри акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин;
ДІБРОВА Лариса Василівна, доцент кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності;
ЖИБАК Мирон Миколайович, директор Бережанського агротехнічного інституту;
ІВАНОВА Оксана Вікторівна, завідувач кафедри англійської мови для технічних та агробіологічних спеціальностей;
КАБАНОВА Олена Петрівна, провідний фахівець секретаріату вченої ради;
КИРИЛЮК Вікторія Іванівна, начальник відділу науково-технічної інформації науково-дослідної частини;
КЛИМЕНКО Наталія Анатоліївна, доцент кафедри економічної кібернетики;

КРОПИВКО Сергій Володимирович, директор Боярського коледжу екології і природних ресурсів;
КУЗИК Наталія Петрівна, доцент кафедри обліку та оподаткування;
КУШНІРЕНКО Анатолій Григорович, виконувач обов'язків декана факультету інженерії та енергетики Ніжинського агротехнічного інституту;
ЛЕОНЕНКО Наталія Володимирівна, викладач обліково-фінансових дисциплін Заліщицького аграрного коледжу ім. Є.Храпливого.
МАРГІТИЧ Зореслава Юріївна, викладач математики Мукачівського аграрного коледжу;
МАРТИН Андрій Геннадійович, завідувач кафедри землевпорядного проектування;
МАЦЕЙКО Людмила Миколаївна, провідний науковий співробітник науково-організаційного відділу науково-дослідної частини;
МИХАЙЛОВА Наталія Петрівна, викладач фізичного виховання Немішаївського агротехнічного коледжу;
ПЕРИТ Валентина Володимирівна, викладач хімії Заліщицького аграрного коледжу ім. Є.Храпливого.
ПИЛИПИШИН Світлана Ігорівна, директор Бережанського агротехнічного коледжу;
ПОЛІЩУК Віктор Миколайович, доцент кафедри охорони праці та інженерії середовища;
ПТУХА Василь Петрович, керівник фізичного виховання Бобровицького коледжу економіки та менеджменту;
РУДЕНЬ Денис Миколайович, помічник ректора;
РУДИК Ярослав Михайлович, доцент кафедри методики навчання та управління навчальними закладами;
САВЧЕНКО Віталій Васильович, доцент кафедри електроприводу та електротехнологій;
СИНЕЛЬНИК Тетяна Борисівна, старший науковий співробітник науково-організаційного відділу науково-дослідної частини;
СКРИПНИК Галина Олексіївна, доцент кафедри фінансів;
СОЛОВЕЙ Антоніна Єгорівна, викладач фізичного виховання Немішаївського агротехнічного коледжу;
СОЛОМОН В'ячеслав Віталійович, доцент кафедри гігієни тварин та санітарії;
СОПІВНИК Любов Йосипівна, викладач еколого-біологічних дисциплін Заліщицького аграрного коледжу ім. Є.Храпливого.
СОСКІДА Сергій Яношович, завідувач відділення правознавства Мукачівського аграрного коледжу;
СТРАШКО Віталій Васильович, науковий співробітник науково-організаційного відділу науково-дослідної частини;
ТЕПЛЮК Віктор Михайлович, начальник інформаційно-обчислювального центру;
ТИМЧЕНКО Тетяна Петрівна, головний бухгалтер Ірпінського економічного коледжу;
ТИТАРЧУК Ірина Миколаївна, доцент кафедри фінансів;
ТУРЧИН Ірина Миколаївна, викладач економічно-облікових дисциплін Бобровицького коледжу економіки та менеджменту;
ХАРЧЕНКО Світлана Василівна, доцент кафедри української та класичних мов;
ХІЛЬЧЕНКО Тетяна Петрівна, старший науковий співробітник науково-організаційного відділу науково-дослідної частини;
ЦАРУК Василь Юрійович, заступник директора з навчальної роботи Рівненського коледжу;
ЧЕРНЕНЬКА Людмила Борисівна, викладач облікових дисциплін Ірпінського економічного коледжу;
ШАПОВАЛ Валентина Михайлівна, заступник начальника відділу кадрів;
ШЕЇН Тетяна Володимирівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Ніжинського агротехнічного коледжу;

ШОСТАК Валентина Миколаївна, начальник планово-фінансового відділу науково-дослідної частини;

ЯКИМОВСЬКИЙ Руслан Вікторович, завідувач відділення економіки та агроекології Боярського коледжу екології і природних ресурсів.

ВІДЗНАКА МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ:

АНДРУСИК Роман Васильович, викладач агрономічних дисциплін Заліщицького аграрного коледжу;

БОВА Андрій Петрович, начальник юридичного відділу;

ВЕРГЕЛЕС Олександр Петрович, завідувач відділення «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» Немішаївського агротехнічного коледжу;

ГЛОВА Володимир Степанович, директор Заліщицького аграрного коледжу;

ГРИЦИШИН Наталія Михайлівна, завідувач технічного відділення Боярського коледжу екології і природних ресурсів;

ДУДАРЕНКО Наталія Станіславівна, головний бухгалтер НДГ «Ворзель»;

ЖУК Юрій Васильович, доцент кафедри акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин;

ЖУРАВЕЛЬ Віктор Петрович, головний інженер Агрономічної дослідної станції;

КАЧАНОВСЬКИЙ Олег Ігорович, заступник директора з виробничої роботи Рівненського коледжу;

КАЧУРІВСЬКИЙ Володимир Орестович, доцент кафедри інформаційних технологій та вищої математики Бережанського агротехнічного інституту;

КЛІХ Роман Петрович, керівник фізичного виховання Боярського коледжу екології і природних ресурсів;

КУЗУБ Олександр Іванович, тракторист-машиніст Великоснітинського навчально-дослідного господарства;

МАРУС Олег Анатолійович, доцент кафедри тракторів, автомобілів та біоенергосистем;

МАЦЕНКО Микола Іванович, доцент кафедри технологій виробництва молока та м’яса;

МУРАВСЬКИЙ Олексій Андрійович, доцент кафедри банківської справи;

НЕВМЕРЖИЦЬКИЙ Василь Іванович, начальник Дзвінківського лісозаготівельного комплексу Боярської лісової дослідної станції;

П’ЄНТАК Ганна Іванівна, викладач Бережанського агротехнічного коледжу;

ПОЛЮГА Степанія Степанівна, викладач Мукачівського аграрного коледжу;

РИБАЛКО Юлія Володимирівна, доцент кафедри екології агросфери та екологічного контролю;

УЛИНЕЦЬ Аліса Юріївна, викладач Мукачівського аграрного коледжу;

ФЛЬОНЦ Олег Володимирович, доцент кафедри машиновикористання і технологій у сільському господарстві Бережанського агротехнічного інституту;

ЧУМАРНА Франя Петрівна, викладач Бережанського агротехнічного коледжу.

ПОДЯКА МІНІСТЕРСТВА МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ:

КОВАЛЕНКО Віталій Петрович, заступник декана агробіологічного факультету;

СТЕЦЮК Сергій Васильович, директор студентського містечка.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА КИЇВСЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ:

МОТРИНЧУК Дмитро Йосипович, начальник відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи;

ПАРХОМЕНКО В’ячеслав Кузьмович, старший викладач кафедри фізичного виховання.

ПОДЯКА КИЇВСЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ:

ГЕТЯ Андрій Анатолійович, професор кафедри генетики, розведення та біотехнології тварин;

ДУДНИК Алла Олексіївна, доцент кафедри автоматики та робототехнічних систем;
КАСАТКІН Дмитро Юрійович, виконувач обов'язків завідувача кафедри комп'ютерних систем і мереж;
КОЛОМЕЙЦЬ Ніна Адамівна, начальник кошторисно-договірного відділу з ремонтно-будівельних робіт;
КОСТЕНКО Микола Петрович, завідувач кафедри фізичного виховання;
КОСТЮК Тетяна Олексіївна, заступник начальника планово-фінансового відділу;
ЛІСОВИЙ Микола Михайлович, професор кафедри молекулярної біології, мікробіології та біобезпеки;
МАЙДАНЮК Ірина Зіновіївна, завідувач кафедри культурології;
МАКАРЕВИЧ Світлана Сергіївна, доцент кафедри електропостачання;
НАГОРНИЙ Володимир Петрович, заступник директора з адміністративно-господарської роботи Українського НДІ сільськогосподарської радіології;
НІДЗЕЛЬСЬКА Тетяна Леонідівна, провідний фахівець відділу міжнародних зв'язків;
ПАДАЛКО Наталія Миколаївна, провідний бухгалтер навчально-наукового інституту післядипломної освіти;
ПОТЕБНЯ Віктор Валентинович, начальник відділу соціальної роботи;
РУДЬ Наталія Іванівна, провідний фахівець секретаріату вченої ради;
ШПОРТ Роман Володимирович, заступник директора навчально-науково-виробничого центру «АвтоІнжиніринг».

ПРЕМІЯ КИЇВСЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ:

БАБИЧ Олександр Анатолійович, за особливі досягнення молоді у розбудові столиці України – міста героя Києва в номінації наукові досягнення.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА ГОЛОСІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ В М. КИЄВІ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ:

АНТИПОВ Євген Олексійович, старший викладач кафедри теплоенергетики;
БІЛЬСЬКА Світлана Олексіївна, провідний економіст науково-дослідної частини;
ГУНЬКО Сергій Миколайович, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва;
ЖУКОВСЬКА Любов Миколаївна, начальник відділу з працевлаштування випускників та видачі документів про вищу освіту;
ЖУРЕНКО Валентина Іванівна, завідувач гуртожитку № 11;
ІВАНОВА Ольга Михайлівна, провідний фахівець навчального відділу;
КАРМАН Ніна Олексіївна, заступник головного бухгалтера з розрахунків по заробітній платі та стипендії;
НАГОРНА Тетяна Василівна, завідувач гуртожитку № 3;
ОЛІЙНИК Валентина Олексіївна, двірник навчального корпусу № 10;
ПОПИК Валентина Василівна, методист вищої категорії відділу регіонального розвитку, дистанційної освіти та заочного навчання;
РЕБЕНКО Віктор Іванович, доцент кафедри механізації тваринництва;
САВЧЕНКО Дмитро Анатолійович, доцент кафедри аналітичної і біонеорганічної хімії та якості води;
САРНАЦЬКА Олена Броніславівна, провідний фахівець міжнародного відділу;
СІЛЕНКО Володимир Олександрович, доцент кафедри садівництва.
ШОВКУН Юлія Вікторівна, провідний юрист.

ПОДЯКА ГОЛОСІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ В М. КИЄВІ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ:

АНДРОЩУК Олександр Сергійович, завідувач лабораторії кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів;
БОЙКО Ольга Анатоліївна, завідувач кафедри фізіології, біохімії рослин та біоенергетики;

БУРЯК Аліна Вікторівна, доцент кафедри фінансів;
ВОРОНА Василь Анатолійович, штукатур ремонтно-будівельної бригади;
ДАНИЛЕВСЬКА-ЖУГУНІСОВА Ольга Євгеніївна, доцент кафедри фінансів;
КІДАЛОВ Сергій Олександрович, доцент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства;
КУЦЕЛ Ігор Михайлович, електромонтер з обслуговування і ремонту розподільчих мереж;
СИКАЛО Оксана Олексіївна, доцент кафедри інтегрованого захисту та карантину рослин;
СОПЛЕНКО Дмитро Анатолійович, провідний економіст планово-фінансового відділу;
ШИЛО Олександр Петрович, висококваліфікований працівник відділу головного механіка;
ЯБЛОНСЬКА Леся Петрівна, завідувач лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва;
ЯСЕНОВА Ірина Сергіївна, доцент кафедри комп'ютерних наук.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ:

МАКСАК Петро Олександрович – провідний інженер з механізації трудомістких процесів Агрономічної дослідної станції;
МЕДВЕДЄВА Наталія Вікторівна – оператор машинного доїння Великоснітинського навчально-дослідного господарства;
НЕВГАДОВСЬКИЙ Ігор Миколайович – лісничий лісової дільниці Плесецького лісництва Боярської лісової дослідної станції;
ПЕТРАШЕНКО Леонід Петрович – газоелектрозварник 4 розряду Великоснітинського навчально-дослідного господарства;
СОВА Роман Михайлович – начальник відділу лісового господарства Боярської лісової дослідної станції;
ШЕМШУН Василь Іванович – тракторист-машиніст Навчально-дослідного господарства «Ворзель».

ВІДЗНАКИ НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ:

БЕРЕЗА Григорій Юхимович, старший викладач кафедри фізичного виховання;
ВЕРБИЦЬКИЙ Сергій Олексійович, старший викладач кафедри фізичного виховання;
КОСТЕНКО Микола Петрович, завідувач кафедри фізичного виховання;
КРАСНОВ Валерій Павлович, професор;
ПАРХОМЕНКО В'ячеслав Кузьмович, старший викладач кафедри фізичного виховання.

ПРЕМІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
за роботу «Біологізація землеробства – якість і безпека продукції АПК»:

ТАНЧИК Семен Петрович, завідувач кафедри землеробства та гербології;
ПАТИКА Микола Володимирович, завідувач кафедри екобіотехнології та біорізноманіття;
ЦЕНТИЛО Леонід Васильович, директор ТОВ «Агрофірма Колос».

ПРЕМІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ 2018 РОКУ:

• за роботу «Індукційний нагрів для теплової обробки електропровідних і неелектропровідних середовищ» (у складі авторів) присуджено доценту кафедри автоматики та робототехнічних систем КОМАРЧУКУ Дмитру Сергійовичу та старшому викладачу кафедри електротехніки, електромеханіки та електротехнологій БЕРЕЗЮКУ Андрію Олександровичу;

• за роботу «Особливості біорізноманіття ґрунтової мікрофлори забруднених радіонуклідами територій та її вплив на доступність радіонуклідів рослинам» присуджено старшому науковому співробітнику ПАРЕНЮК Олені Юріївні.

ГРАНТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ НА 2018 РІК:

БІЛОУС Андрій Михайлович, в.о. завідувача кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, для проведення наукового дослідження «Екосистемні послуги лісів Українського Полісся».

СТИПЕНДІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ:

ВОРОНЕНКО Ірина Вікторівна, докторант кафедри економічної кібернетики;

ГРИЩЕНКО Сергій Миколайович, доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві;

КРАВЧЕНКО Ольга Олександрівна, старший викладач кафедри загальної хімії;

ЛЕОНОВА Богдана Ігорівна, доцент кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів;

САВЧЕНКО Віталій Васильович, доцент кафедри електротехніки, електромеханіки та електротехнологій;

БІЛОУС Світлана Юріївна, доцент кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції;

ГАЛЬЧИНСЬКА Юлія Миколаївна, докторант кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі;

ЛЕЩЕНКО Олександра Юріївна, старший викладач кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну;

МЕЛЬНИК Олексій Олегович, асистент кафедри анатомії, гістології і патоморфології;

РУДЕН Денис Миколайович, старший викладач кафедри міжнародних відносин і суспільних наук;

ТІТОВА Людмила Леонідівна, старший викладач кафедри технічного сервісу та інженерного менеджменту.

Академічну стипендію Кабінету Міністрів України студентам вищих навчальних закладів та аспірантам на 2017-2018 навчальний рік отримали Ю.С. Масалович. О.В. Молдавчук.

Довічну державну стипендію видатним діячам науки отримали О.В. Шкільов, В.Ф. Галат, А.С. Опальчук.

Дворічну державну стипендію видатним діячам науки отримали В.Ф. Дрозда, В.Г. Скибіцький, В.М. Стародубцев, О.Д. Гудзинський, І.І. Ревенко, Ю.П. Манько, О.Я. Жук, В.І. Максін, М.Ф. Стародуб, В.Т. Хомич, В.К. Савчук., М.І. Васюхін, С.К. Рудик, М.Г. Ярмоленко.

11. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НУБіП УКРАЇНИ НА 2019 РІК

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
НАПРЯМ 1. АКТИВІЗАЦІЯ ТА ДИВЕРСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Мета 1.1. Залучення іноземних студентів до навчання в Університеті				
1.1.1	Популяризувати Університет за кордоном через збільшення обсягів англомовної он-лайн та друкованої інформації	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Наповнення і супровід англомовної версії сайту Університету. Створення і розповсюдження англомовних інформаційних буклетів про Університет. Презентація НУБіП України під час участі НПП і студентів у міжнародних наукових та освітніх заходах за кордоном. Розповсюдження відеоматеріалів про Університет через студентів та НПП, учасників міжнародних програм, контактерів та партнерів із залучення іноземних студентів. Представлення Університету в світових рейтингах університетів, а саме: The Times Higher Education, Green metrics, Multirank	Протягом 2019 року
1.1.2	Продовжити співпрацю НУБіП України за програмами ERASMUS+, TEMPUS, FEP, MEVLANA, Fulbright, WIRA, Borlaug, MASHAV тощо	Ткачук В.А., Лабенко О.М., декани факультетів, директори ННІ	Підписання угод із новими партнерами (Університет Вермінсько-Мазурський, м. Ольштин (Польща), Університет м. Новий Сад (Сербія), Університет прикладних наук Гейсінхейм (Німеччина) тощо) та доведення кількості угод за програмою Еразмус+ та інших програмах кредитної мобільності до 40 на рік. Проведення роботи з підготовки НПП та студентів для участі у відборах для проходження стажування. Організаційний та адміністративний супровід участі студентів та НПП у програмах обмінів та кредитної мобільності. Розширення співпраці Університету з Великою Хартією університетів, Європейською асоціацією університетів, Європейською асоціацією університетів наук про життя, іншими галузевими асоціаціями, американською асоціацією Ленд Гранд університетів тощо	Протягом 2019 року відповідно до міжнародних угод
1.1.3	Наповнити курси інтенсивного вивчення іноземних мов новими методиками та новітніми засобами навчання	Лабенко О.М., Шинкарук В.Д., Арістова Н.О., Малихін О.В., Грабовська І.В., Амеліна С.М.	Впровадження нових методик викладання іноземних мов	Протягом 2019 року
1.1.4	Супровід участі студентів та НПП у міжнародних освітніх	Лабенко О.М., керівники міжнародних	Надавати інформаційний, організаційний та адміністративний супровід студентам та НПП, які	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	програмах	програм на факультетах та ННІ	виїжджають за кордон для участі у науково-освітніх заходах і програмою мобільності. Організація роботи курсів інтенсивного вивчення іноземних мов	
1.1.5	Активізація роботи підготовчого відділення для іноземців	Лабенко О.М., Афанасенко В.Ю.	Довести до 50 осіб кількість слухачів підготовчого відділення для іноземних студентів	До 01.11.2019 р.
1.1.6	Організувати набір на навчання в НУБіП України іноземних громадян	Лабенко О.М., декани факультетів, директори ННІ	Збільшити контингент іноземних студентів не менше як на 75 осіб по відношенню до 2018 року. Популяризація Університету шляхом інформування посольств, контракте-рів, виготовлення рекламної продукції. Пошук та підписання договорів з новими контрактерами	Протягом 2019 року
1.1.7	Провести рекламні заходи щодо популяризації можливості навчання в НУБіП України іноземних студентів	Лабенко О.М., керівники міжнародних програм на факультетах	Наповнення сайту актуальною інформацією англійською мовою, участь у виставках та промоутерських поїздках країнами – потенційними донорами абітурієнтів. Оновлення рекламних буклетів та публікація рекламної інформації у журналі Higher Education in Ukraine та інших виданнях. Оновлення інформації для іноземних абітурієнтів на інтернет-ресурсах	Протягом 2019 року
Мета 1.2. Активізація міжнародної діяльності з визнання та видачі подвійних дипломів				
1.2.1	Робота з МОН України, МЗС України, представництвами інших держав, партнерськими вузами тощо з питань розширення кількості навчальних програм з видачею подвійних дипломів	Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Пошук нових партнерів, розробка нових магістерських програм	Протягом 2019 року
1.2.2	Формувати спільні програми з університетами-партнерами щодо навчання за програмою видачі подвійних дипломів	Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Розробка і запровадження програм подвійних дипломів на кожному факультеті, ННІ. Розширення кількості учасників існуючих програм подвійних дипломів. Залучення іноземних професорів до викладання на факультетах. Підготовка навчально-методичних матеріалів	Протягом 2019 року
1.2.3	Продовжити співпрацю з університетами-членами країн Вишеградської четвірки (V4) щодо навчання студентів, стажування викладачів та реалізацію наукових програм	Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Підписання нових та продовження діючих угод про співпрацю з університетами-членами країн Вишеградської четвірки. Участь у заходах, організованих університетами-членами країн Вишеградської четвірки (V4)	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
1.2.4	Робота над удосконаленням методичної бази міжнародного співробітництва	Ткачук В.А., Лабенко О.М.	Розповсюдження інформаційних матеріалів щодо участі НПП та студентів у грантових програмах та програмах мобільності на сайті Університету українською та англійською мовами. Розширити перелік курсів з англомовним забезпеченням, у т.ч. з використанням платформи дистанційного навчання MOODLE	Протягом 2019 року
Мета 1.3. Збільшення кількості англомовних програм навчання				
1.3.1	Збільшити кількість науково-педагогічних працівників, які допущені до викладання дисциплін іноземною мовою	Кваша С.М., завідувачі кафедр іноземних мов, директори ННІ, декани факультетів	Інтенсивне вивчення іноземних мов НПП Університету. Атестація НПП комісією з допуску до проведення занять іноземною мовою. Провести безкоштовно на базі ННІ післядипломної освіти інтенсивний курс вивчення іноземної мови для 200 НПП у два етапи (перший - весняний семестр – 3 місяці; другий осінній – 3 місяці)	Протягом 2019 року
	Популяризувати Університет всередині країни через збільшення частки викладання англомовних дисциплін студентам	Директори ННІ, декани факультетів	Розширення кількості дисциплін на кожній кафедрі для кожного курсу і спеціальності, що викладаються англійською мовою. Стажування НПП Університету за кордоном. Підвищення кваліфікації з мовних компетенцій. Викладання циклів лекцій основних професорів у рамках процесу переакредитації програми AGRIMBA ICA, MBA	Протягом 2019 року
1.3.2	Поліпшити методи мотивації праці для НПП, що викладають іноземною мовою	Лабенко О.М.	Залучення додаткових джерел фінансування за рахунок надходжень коштів від навчання іноземних студентів тощо	Протягом 2019 року
Мета 1.4. Міжнародна наукова кооперація				
1.4.1	Участь у проектах програми ЄС з наукової мобільності, досліджень та інновацій «Horizon - 2020», COST, NATO, МАГАТЕ, Жан Моне та ін.	Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Подання заявок на участь у грантах та стипендійних програмах як самостійно, так і спільно з університетами-партнерами (не менше 5 заявок від факультету, ННІ). Пошук нових партнерів з метою реалізації спільних проектів та програм	Протягом 2019 року
1.4.2	Провести літні та зимові школи з актуальних напрямів	Директори ННІ, декани факультетів, керівники міжнародних програм на факультетах та ННІ	Проведення організаційної роботи, розробка програм літніх та зимових шкіл з актуальних напрямів, інформаційний супровід, видача учасникам відповідних сертифікатів. Проведення спільно з університетом Штату Пенсильванія навчального курсу з якості та безпеки харчової продукції та видача сертифікатів університету	Протягом 2019 року Червень 2019 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Штату Пенсильванія	
1.4.3	Виконати умови Угод з ЗВО – партнерами щодо публікації наукових статей	Отченашко В.В., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Відповідно до умов Угод про співпрацю з ЗВО-партнерами в частині спільних та взаємних публікацій статей і результатів досліджень (у т.ч. спільних) в наукових виданнях один одного. Розширення мережі спільних наукових видань з цитуванням у наукометричних базах даних Scopus and WoS. Спрямувати 600 тис.грн з інших джерел на компенсацію витрат на публікації статей в базах даних Scopus, WoS	Протягом 2019 року
1.4.4	Участь науковців у міжнародних програмах, проектах наукового обміну, конференціях, симпозіумах тощо	Лабенко О.М., Отченашко В.В., директори ННІ, декани факультетів	Адміністративний та організаційний супровід участі НПП у міжнародних програмах. Подання заявок на участь у міжнародних проектах та отримання грантів. Забезпечення, у тому числі за рахунок грантів і коштів спеціального фонду, міжнародне стажування 30 НПП. Організація проведення майстер класів з інноваційних методик викладання дисциплін із залученням іноземних експертів (Project based learning, Case studies, Group based learning etc)	Протягом 2019 року
1.4.5	Розширити бази практичного навчання за кордоном та міжнародних стажувань	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Направлення не менше 1000 студентів за кордон. Пошук нових іноземних партнерів та баз практик. Удосконалення навчально-методичного забезпечення проходження практики за кордоном	Протягом 2019 року До 01.03.2019 р.
НАПРЯМ 2. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ, РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДОСТУПУ ДО ОСВІТЯНСЬКИХ ПОСЛУГ				
Мета 2.1. Удосконалення змісту навчального процесу				
2.1.1	Оновити форми і методи підготовки фахівців шляхом посилення впливу результатів наукових досліджень на якість освітнього процесу	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Використання результатів наукових досліджень НПП і студентів при складанні робочих програм навчальних дисциплін і під час їх викладання	Протягом 2019 року
2.1.2	Провести акредитацію освітньо-професійних програм підготовки фахівців ОС «Бакалавр» (скороченого терміну навчання) та освітньо-професійних і освітньо-наукових програм ОС «Магістр», ОКР «Молодший спеціаліст» та ліцензування нових	Кваша С.М., Зазимко О.В., Єресько О.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, директори ВП НУБіП України, проектні групи	Підготувати акредитаційні та ліцензійні справи, забезпечити успішне проходження акредитаційної та ліцензійної експертиз та отримати сертифікати про акредитацію освітніх програм та ліцензію для ОС «Бакалавр» (скорочений термін навчання) та ОС «Магістр» для усіх спеціальностей та ОКР «Молодший спеціаліст»	До 1.04.2019 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	спеціальностей			
2.1.3	Забезпечити подальший розвиток дистанційного навчання	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., Єресько О.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Продовжити практику наповнення, оновлення й атестації електронних навчальних курсів дисциплін, розміщених на навчально-інформаційному порталі Університету, відповідно до вимог «Положення про електронне освітнє середовище НУБіП України», з обов'язковим їх використанням в освітньому процесі. Розмістити актуальні версії робочих програм дисциплін на сайтах кафедр; забезпечити вільний доступ студентів до електронних версій підручників і навчальних посібників; започаткувати під час викладання лекцій використання відеозаписів та проведення відео-контролю	Протягом 2019 року
2.1.4	Посилити вимоги до якості випускних бакалаврських та магістерських робіт	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., Колеснікова О.М., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Забезпечити виконання вимог положень про підготовку випускних бакалаврських і магістерських робіт. Продовжити практику проведення постерних презентацій, перевірки магістерських робіт на наявність запозичень із використанням системи «Антиплагіат», розміщення їх в інституційному репозиторії та уникнення дублювання тематик випускних робіт	Протягом 2019 року
2.1.5	Підвищити якість практичної підготовки фахівців за всіма спеціальностями	Кваша С.М., Зазимко О.В., Бачинський О.В., Туринський В.М., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, директори НДГ	Оновлення матеріально-технічного та навчально-методичного наповнення навчальних лабораторій. Використання сучасних технологій у навчальних лабораторіях НДГ Університету. Оновлення матеріально-технічних баз кафедр за рахунок співпраці з бізнесом. Створити у ВП НУБіП України студентські виробничі групи для супроводу повних циклів виробництва продукції рослинництва від посіву до реалізації	Протягом 2019 року
2.1.6	Продовжити вдосконалення методів та форм самостійної роботи студентів	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Забезпечити студентів необхідною кількістю сучасної навчальної літератури, у т. ч. в електронній формі, ширше використовувати дистанційну форму навчання на базі платформи «Elearn»	Протягом 2019 року
2.1.7	Активізувати роботу курсів іноземних мов для студентів	Кваша С.М., Зазимко О.В., Шинкарук В.Д., завідувачі кафедр іноземних мов	Організувати курси іноземних мов і забезпечити досягнення студентами рівня володіння іноземною мовою не нижче рівня В1 для підвищення їх іншомовних компетентностей	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
2.1.8	Забезпечити постійний моніторинг якості освітнього процесу в Університеті, регіональних закладах вищої освіти, міжкафедральних навчальних лабораторіях	Кваша С.М., Зазимко О.В., Єресько О.В., директори ННІ, декани факультетів, директори регіональних ЗВО	Забезпечити проведення ректорського, директорського та деканського контролю знань студентів з використанням сучасних комп'ютерних технологій. Регулярно проводити анкетування студентів, у т. ч. у регіональних ЗВО, з питань якості освітнього процесу	Протягом 2019 року
2.1.9	Формування бази провідних роботодавців та налагодження ефективної співпраці із стратегічними партнерами Університету	Кваша С.М., Зазимко О.В., директори ННІ, декани факультетів	Продовжити формування бази стратегічних партнерів – підприємств і організацій, лідерів відповідних галузей та підписання з ними двосторонніх довготермінових угод про співпрацю з підготовки та підвищення якості навчальних планів, інформаційно-методичного забезпечення, практичного навчання студентів, поліпшення матеріально-технічної бази Університету	Протягом 2019 року
2.1.10	Забезпечити успішну участь студентів Університету та відокремлених підрозділів у І-му та ІІ-му етапах Всеукраїнської студентської олімпіади у 2018-2019 н.р.	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, директори ВП НУБіП України	Забезпечити успішне проведення І етапу та підготовку не менше 30 переможців і призерів ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади у 2018-2019 н.р.	Лютий-травень 2019 року
2.1.11	Відповідно до статті 16 Закону України «Про вищу освіту» проводити щорічне оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету	Кваша С.М., Зазимко О.В. директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, директори ВП НУБіП України	Забезпечити щорічне проведення оцінювання якості роботи науково-педагогічних працівників базового закладу Університету і педагогічних працівників регіональних ЗВО шляхом проведення анкетування, рейтингової оцінки діяльності НПП, атестації педагогічних працівників тощо	Протягом 2019 року
2.1.12	Забезпечити якісну підготовку фахівців набору 2019 року за новим Переліком спеціальностей освітніх ступенів бакалавра та магістра згідно з вимогами нового покоління стандартів вищої освіти	Єресько О.В., директори ВП НУБіП України	Проведення якісної підготовки фахівців, що базується на компетентнісному підході з урахуванням необхідності посилення технологічної, економічної та іншомовної підготовки студентів. Активізація підвищення кваліфікації НПП згідно з положенням «Про підвищення кваліфікації НПП НУБіП України у провідних підприємствах, організаціях, установах та навчальних закладах України». Забезпечення якісної підготовки бакалаврських та магістерських робіт згідно з затвердженими положеннями. Забезпечення якісної підготовки випускних робіт, забезпечення участі у тестуванні, проведення	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			анкетування за тестами «Готуємось до ЗНО», «Мої освітні запити»	
2.1.13	Підготувати і розмістити на навчально-інформаційних порталах інститутів та коледжів електронні навчальні курси всіх дисциплін з обов'язковим розміщенням повнотекстових варіантів лекцій та презентацій до них українською мовою	Єресько О.В., директори ВП НУБіП України	Моніторинг інформаційного наповнення платформи Moodle. Оновлення електронних навчальних курсів дисциплін	Протягом 2019 року
2.1.14	Провести атестацію та підвищення кваліфікації педагогічних і керівних кадрів коледжів – ВП НУБіП України	Кваша С.М., Єресько О.В., директори ВП НУБіП України	Організувати проведення атестації педагогічних працівників та підготувати пакет відповідних документів після її закінчення	Протягом 2019 року
2.1.15	Забезпечити якісну підготовку слухачів консультаційно-підготовчих курсів набору 2018-2019 н.р. з загально-освітніх предметів до здачі ЗНО	Багацька О.М., викладачі	Залучення слухачів на консультаційно-підготовчі курси, організація якісного навчання слухачів, підготовка методичних матеріалів у друкованій та електронній формах	Протягом 2019 року
2.1.16	Проводити профорієнтаційну роботу для вступників	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Мотринчук Д.Й., декани факультетів, директори ННІ, відповідальний секретар приймальної комісії	Презентація університету на масових заходах міського, районного, обласного рівнів, у школах, ліцеях, коледжах тощо. Участь в освітніх форумах «Успішний 11-класник», «Я в курсі», IBS education та інших. Розробка інформаційно-рекламної продукції про Університет. Презентація Університету на освітніх виставках «Сучасні заклади освіти, Інноватика в сучасній освіті», «Освіта і кар'єра. Освіта в Україні. Освіта за кордоном» та інших. Продовжити практику проведення Дня відкритих дверей та гостинності в Університеті. Відкриття в обласних та районних центрах наукових шкіл/гуртків	Протягом 2019 року
Мета 2.2. Розвиток магістратури				
2.2.1	Підвищити якість підготовки студентів магістратури освітньо-наукової програми	Кваша С.М., Зазимко О.В., Отченашко В.В., Колеснікова О.М., декани факультетів, директори ННІ, завідувачі випускових кафедр	Забезпечити для студентів магістратури освітньо-наукової програми підготовки участь: у виконанні наукових тем випускових кафедр; у виступах на наукових конференціях, семінарах, постерних презентаціях; публікаціях результатів досліджень; підготовці авторефератів магістерських робіт	До 31.06.2019 р.
2.2.2	Підвищення якості підготовки та захисту	Декани факультетів,	Оновлення тематики магістерських робіт згідно нової структури та	До 30.11.2019 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	магістерських робіт	директори ННІ, завідувачі випускових кафедр, Колеснікова О.М.	затвердження тем і керівників випускних робіт студентів 2019 року вступу наказами факультетів/ННІ. Наповнення бази темами магістерських робіт. Недопущення дублювання тем та уникнення плагіату. Проведення загальноуніверситетської конференції для студентів магістратури 2-го р.н. із представленням результатів досліджень у вигляді постерних презентацій. Перевірка магістерських робіт на дотримання норм ЗУ «Про освіту» ст.42 «Академічна доброчесність» з використанням програми «StrikePlagiarism». Здійснення систематичних перевірок проведення ЕКів, екзаменаційних сесій та організації освітнього процесу студентів магістратури	Протягом 2019 р. Жовтень 2019 р.
2.2.3	Атестація студентів магістратури	Кваша С.М., Колеснікова О.М., декани факультетів, директори ННІ	Проведення атестації згідно Вимог атестації студентів магістратури	Протягом 2019 року
2.2.4	Наповнення сторінки магістра на сайті Університету	Декани факультетів, директори ННІ, Колеснікова О.М.	Організувати наповнення сторінки магістра на сайті Університету студентами магістратури, створення портфоліо студентів магістратури	Протягом 2019 року
2.2.5	Розширити перелік дисциплін, викладання яких здійснюється іноземною мовою	Кваша С.М., Ткачук В.А., декани факультетів, директори ННІ	Організувати підготовку науково-педагогічних працівників зі знаннями іноземної мови, атестувати їх, розробити навчально-методичні матеріали іноземною мовою	Лютий, вересень 2019 року
2.2.6	Започаткування англомовних магістерських програм	Кваша С.М., Лакида П.І., Свинчук В.А., Лещенко О.Ю., завідувачі випускових кафедр	Розроблення англомовної магістерської освітньо-професійної програми спеціальності «Лісове господарство»	Протягом 2019 року
2.2.7	Впровадження елементів дуальної освіти	Кваша С.М., декани факультетів, директори ННІ, завідувачі кафедр	Організувати пілотний проект із навчання з елементами дуальної освіти та розробити відповідне положення для студентів магістратури	Протягом 2019 року
2.2.8	Сприяти працевлаштуванню випускників Університету	Декани факультетів, директори ННІ, завідувачі кафедр	Укладання договорів між Університетом, роботодавцями та студентами магістратури для забезпечення проходження практик та майбутнього працевлаштування випускників, участь у ярмарках вакансій. Вести електронний облік працевлаштування випускників	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
2.2.9	Запровадити нову систему підготовки фахівців ОС «Магістр» освітньо-професійної програми «Адміністративний менеджмент» із залученням аграрних бізнесових структур	Кваша С.М., Остапчук А.Д.	Спільна підготовка фахівців університетом та аграрними бізнесовими структурами із залученням вітчизняних та іноземних лекторів-практиків. Формування баз проходження виробничої практики та майбутнього працевлаштування випускників Університету у провідних аграрних підприємствах	Протягом 2019 року
Мета 2.3. Поліпшення навчально-методичної та видавничої діяльності, використання інформаційних та інтерактивних технологій				
2.3.1	Забезпечити навчальні дисципліни сучасною навчально-методичною літературою, програмним забезпеченням	Кваша С.М., Ткачук В.А., Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Забезпечити видання сучасних підручників і навчальних посібників за рекомендацією вченої ради Університету. Виділяти кошти для друку сучасної навчальної літератури. Забезпечити вільний доступ НПП і студентів до літератури, розміщеної в електронних бібліотеках, своєчасне її оновлення. Ширше використовувати сучасні інформаційні технології, хмарні технології в освітньому процесі	Протягом 2019 року
2.3.2	Підвищення якості змісту підручників, посібників, методичних рекомендацій, виданих викладачами базового закладу Університету та регіональних ЗВО	Кваша С.М., Ткачук В.А., Зазимко О.В., Кліх Л.В., Кіщак Т.С., директори ННІ, декани факультетів, директори регіональних ЗВО	Проводити моніторинг книго-забезпеченості навчальних дисциплін та відбір найбільш якісних рукописів сучасних підручників і навчальних посібників для друку за кошти Університету. Підготувати, розглянути навчально-методичною радою та затвердити Вченою радою Університету не менше 40 підручників та 200 навчальних посібників після перевірки їх на плагіат. Виділяти кошти для друку сучасних підручників і навчальних посібників до бібліотечного фонду Університету в його редакційно-видавничому відділі	Протягом 2019 року
2.3.3	Впроваджувати сучасні інформаційні технології у діяльність бібліотеки	Кваша С.М., Кіщак Т.С., директори ННІ, декани факультетів, директори ВП НУБіП України	Завершити наповнення електронних бібліотек НУБіП України сучасними навчальними та науковими виданнями. Забезпечити вільний доступ до літератури, розміщеної в електронній бібліотеці, своєчасне оновлення електронної бібліотеки новими засобами навчання. Наповнення репозиторію НУБіП України	Протягом 2019 року
НАПРЯМ 3. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ВИХОВНА РОБОТА. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ТА ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДІ				
3.1	Сприяти розвитку студентського самоврядування	Кваша С.М., Ржевський Г.М., декани факультетів, директори ННІ	Забезпечення виконання визначених завдань спільної діяльності студентського активу і ректорату НУБіП України	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
3.2	Формувати новий світогляд студентства, спрямований на виховання почуття патріотизму в ставленні до Університету, всієї України	Кваша С.М., Ржевський Г.М., декани факультетів, директори ННІ	Проведення круглих столів, відкритих тематичних лекцій, присвячених історичним подіям розвитку та становлення України	Протягом 2019 року
3.3	Забезпечити участь студентів Університету у травні-червні 2019 року в XXI зльоті студентів-лідерів аграрної освіти 2019 року	Кваша С.М., Ржевський Г.М., декани факультетів, директори ННІ	Підготувати необхідні документи та студентську команду лідерів для участі у зльоті	Протягом 2019 року
3.4	Розширити практику участі творчих колективів Університету у міжнародних проектах та мистецьких заходах в Україні і за її межами	Кваша С.М., Ткачук В.А., Ржевський Г.М., Майданюк І.З., декани факультетів, директори ННІ	Налагодити контакти з українськими та міжнародними студентськими організаціями, творчими колективами щодо можливої співпраці. Покращити роботу деканатів, дирекції ННІ і наставників студентських груп із залучення студентів до роботи у творчих студіях. Впровадження та поширення форм і методів культурно-просвітницької діяльності у кожну студентську групу. Відновити діяльність духового оркестру Університету як іміджевого колективу; вивчити можливості присвоєння звання «народний» іншим колективам Університету	Протягом 2019 року
3.5	Продовжити наповнення експонатами фондів Музею історії НУБіП України	Поливач М.А., Чумак Т.М., Байрак І.Р., Білан С.М.	Підготувати науково-історичний опис періодів історії університету. Ввести дослідження історії університету в план наукових досліджень. Продовжити співпрацю з археологами Інституту археології НАН України, поповнювати музей предметами старожитності, фото, документами працівників і студентів Університету, працювати в архівах України для дослідження історії Університету та відкриття нових фактів і імен. Видання буклету «Музей історії НУБіП України»	Протягом 2019 року
3.6	Популяризація Музею історії НУБіП України для студентів, викладачів та гостей	Поливач М.А., Чумак Т.М., Байрак І.Р.	Розробка екскурсійної програми Музею, у тому числі відео екскурсій факультетів, ННІ, Університету	Протягом 2019 року
3.7	Реалізація завдань Ректорської школи лідерства	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Паламарчук М.А., директори ННІ, декани факультетів	Забезпечити завершення навчання та провести перший випуск слухачів Ректорської школи лідерства. Провести відбір слухачів до Ректорської школи лідерства на 2019-2020 рр., оновити програму підготовки	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
3.8	Підвищувати кваліфікацію НПП, у т.ч. наставників академічних груп	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Сопівник Р.В., директори ННІ, декани факультетів	Постійно проводити з наставниками академічних груп круглі столи, тренінги та ін. з питань оновлення змісту виховної роботи, психологічної та педагогічної компетентності	Протягом 2019 року
3.9	Удосконалити та реалізувати програму виховання студентів «Фахівець, громадянин, патріот»	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Паламарчук М.А., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Залучення студентів до участі у виховних заходах в університеті. Удосконалити систему організації, підтримки, навчання органів самоврядування. Розробити окремий план роботи з магістрами університету в програму виховання студентів «Фахівець, громадянин, патріот». Удосконалити комплексні програми виховної роботи факультетів/ННІ. Центр тяжіння виховної роботи перенести на факультети/ННІ, курси, групи, гуртожитки	Протягом 2019 року
3.10	Забезпечити повноцінний розвиток молоді, охорону і зміцнення її фізичного, психічного та духовного здоров'я, захист соціальних прав, формування здорового способу життя шляхом проведення масових педагогічних університетських заходів	Ржевський Г.М., Майданюк І.З., Костенко М.П., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Забезпечити особисту участь не менше як 30% науково-педагогічних та педагогічних працівників у спортивно- та культурно-масових заходах на рівні закладу при проведенні спільних спортивних змагань між базовим закладом та відокремленими підрозділами. Продовжити практику проведення змагань на «Кубок ректора з футболу», «Кубок ректора з перетягування канату», «Кубок проректора з навчальної та вихоної роботи з настільного тенісу», «Кубок проректора …. з шахів» тощо	Протягом 2019 року
НАПРЯМ 4. РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Мета 4.1. Розширення напрямів та підвищення якості фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на вирішення проблем сталого сільського розвитку				
4.1.1	Забезпечити придбання сучасного лабораторного обладнання, моделюючих пакетів програм для поліпшення організаційних і технічних умов проведення фундаментальних та прикладних досліджень	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Шостак В.М., Туринський В.М., директори НДГ	Здійснити заходи щодо включення у проект Бюджету України на 2019 рік видатків на придбання обладнання та предметів довгострокового користування для забезпечення оновлення матеріально-технічної бази наукових підрозділів Університету. Розробка проектної документації та пошук потенційних інвесторів щодо побудови високотехнологічного модуля молочної ферми на 560 корів у ВП НУБіП «Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка»	Протягом 2019 року
4.1.2	Забезпечити пошук і розвиток нових напрямів фундаментальних та прикладних досліджень	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Самсонова В.В., директори НДІ,	Формування перспективної тематики проведення фундаментальних та прикладних досліджень на 2019 р. відповідно до програми «Гори-	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
		заступники деканів з наукової роботи	зонт-2020», «Єдиної комплексної стратегії та плану дій розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 рр.», пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки України та пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок НУБіП України. Використання можливостей платформи Web of Science для пошуку перспективних тематик та міжнародного наукового співробітництва	
4.1.3	Забезпечити участь у виконанні державних науково-технічних програм, розширення співпраці з міністерствами та відомствами з питань проведення досліджень на їх замовлення, участь вчених Університету в реалізації пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної науки спільно з НАН і НААН України	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Продовжити співпрацю з НАН, НААН та іншими установами, шляхом створення спільних науково-навчальних центрів (1 на факультет/ННІ), укладання договорів із впровадження сучасних перспективних наукових розробок, спільно проводити наукові семінари, конференції, дні поля з метою популяризації наукових досягнень	Протягом 2019 року
4.1.4	Забезпечити пошук перспективних джерел фінансування науково-дослідних робіт	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Ушкалов В.О., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Системна робота щодо участі у міжнародних та вітчизняних конкурсах наукових проектів, удосконалення процедур проведення конкурсного відбору проектів науково-дослідних робіт в Університеті. Забезпечення подання не менше 2-х комплексних проектів НДР від наукового структурного підрозділу з фінансуванням не менше 800 тис. грн. Запровадження кращого європейського досвіду для конкурсного відбору проектів наукових досліджень та науково-технічних розробок, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів, за рахунок активної участі науковців Університету в конкурсах наукових проектів МОН України та інших установ та організацій, у т.ч. міжнародних. Активізувати роботу по залученню ВП НУБіП України до участі у виконанні науково-дослідних робіт. Посилити залучення студентів до виконання наукових проектів та науково-дослідних робіт	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
4.1.5	Активізувати подання вченими Університету результатів наукових досліджень на здобуття премій міжнародного та національного рівнів, відбір найбільш актуальних робіт науковців Університету на здобуття премій міжнародного та національного рівнів	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Самсонова В.В.	Забезпечити подання не менше 5-ти номінантів на здобуття державних премій, у т.ч. молодими вченими. Посилити відбір найбільш актуальних робіт науковців Університету на здобуття премій міжнародного та національного рівнів	Протягом 2019 року
4.1.6	Забезпечити здійснення маркетингових заходів для популяризації можливостей Університету щодо наукових розробок	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Туринський В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Проводити інформаційні заходи, у т.ч. за участю навчально-дослідних господарств, з метою висвітлення здобутків та дослідницьких можливостей (участь Університету не менше ніж у 10 виставках)	Протягом 2019 року
4.1.7	Розширити джерела залучення коштів на наукові дослідження за рахунок надання платних послуг на проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських, проектно-конструкторських, технологічних, пошукових та проектно-пошукових робіт	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Туринський В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Активізувати співпрацю кафедр, факультетів, ННІ з бізнесом. Забезпечити укладення договорів на виконання науково-дослідних робіт та надання наукових, консультаційних та науково-методичних послуг кожною кафедрою. Забезпечити надходження коштів до спецфонду на рівні 90 коп. на 1 бюджетну грн. Забезпечити заключення не менше 2-х договорів на виконання науково-дослідних робіт спільно з комерційними установами на суму понад 1 млн грн. Укласти договори між НДГ та бізнес-структурами на випробування нової техніки, технологій та сортів на взаємовигідних умовах	Протягом 2019 року
4.1.8	Підвищити науково-технічний потенціал та конкурентоспроможність об'єктів права інтелектуальної власності Університету	Отченашко В.В., Герасимова Т.М., Морозов О.Ф. директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Прогнозування взаємовигідних умов та активна комерціалізація та індустріалізація об'єктів права інтелектуальної власності згідно законів України «Про інноваційну діяльність» та «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій». Активізація роботи існуючих та створення нових інноваційних підрозділів. Моніторинг перспективних об’єктів права інтелектуальної власності та пошук інвесторів для впровадження у виробництво. Отримання сертифікатів на сорти рослин, власником яких є Університет, для заключення договорів та реалізація садивного матеріалу в рамках діючого законодавства України.	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Забезпечити проведення патентно-кон'юнктурних, інформаційних та маркетингових досліджень і прогнозування взаємовигідних умов комерціалізації та реалізації об'єктів прав інтелектуальної власності на ринках продажу ліцензій	
4.1.9	Збільшити на третину кількість наукових публікацій вчених у наукових журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Кирилюк В.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Підвищення публікаційної активності НПП, здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук. Відпрацювання фінансових, методичних та організаційних механізмів підготовки та подання міжнародних публікацій вченими Університету. Забезпечення обов'язкового цитування у наукових публікаціях робіт вчених Університету та України. Здійснення систематичного моніторингу міжнародних, вітчизняних видань, які мають імпакт-фактор або індекс цитування та входять в наукометричні бази Scopus, Web of Science з відповідних галузей знань	Протягом 2019 року
4.1.10	Підвищити індекс Гірша Університету за показниками наукометричної бази Scopus	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Кирилюк В.І., відповідальні секретарі наукових видань, завідувачі кафедр	Продовження системної роботи щодо включення наукових видань НУБіП України до міжнародних наукометричних баз даних. Забезпечити зростання індексу Гірша Університету на 3 позиції за показниками наукометричної бази Scopus	Протягом 2019 року
4.1.11	Оптимізувати підготовку, випуск та розповсюдження наукових видань (журнали, монографії, збірники наукових праць тощо)	Отченашко В.В., Кирилюк В.І., відповідальні секретарі наукових видань	Активізувати роботу редакційних колективів у напрямі реорганізації і входження університетських наукових видань до міжнародних наукометричних баз Scopus, WoS. Забезпечити подання не менше двох заявок на включення університетських наукових періодичних видань до баз Scopus, Web of Science. Продовження системної роботи з поповнення групи зовнішніх незалежних експертів з відповідних галузей наук, за якими видаються наукові журнали Університету для їх рецензування. Залучити до складу редакційних колегій вітчизняних, іноземних вчених та представників міжнародних наукових установ, які мають 3 і більше публікацій у наукометричних базах даних Scopus/WoS за останні 5 років і/або високий індекс цитування.	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Забезпечити роботу системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях	
4.1.12	Розширити сфери діяльності Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК у регіонах України, забезпечити функціонування на її базі центру користування наукоємним обладнанням	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Ушкалов В.О. директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Активізація зв'язків та участь УЛЯБП АПК у спільній підготовці проектів на конкурси МОН, Мінрегіону тощо, виконання спільних досліджень з кафедрами та науковими підрозділами Університету. Здійснити заходи щодо збільшення обсягу коштів спеціального фонду Українською лабораторією якості і безпеки продукції АПК в обсязі 8 млн. грн. за рахунок виконання науково-дослідних робіт та замовлень сторонніх організацій	Протягом 2019 року
4.1.13	Зміцнення науково-технічної бази Науково-дослідного та проектного інституту стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції (м. Одеса)	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Філіпова Л.Ю.	Забезпечити ефективне використання лабораторного обладнання. Проводити виконання спільних наукових досліджень з кафедрами та науковими підрозділами Університету, збільшити надходження коштів до спеціального фонду та зміцнити матеріально-технічну базу	Протягом 2019 року
4.1.14	Розвиток перспективних форм спільної наукової діяльності в підрозділах Університету, виконання міжкафедральних досліджень, організація і проведення науково-дослідних робіт з урахуванням досвіду провідних вітчизняних та іноземних університетів дослідницького типу	Отченашко В.В., Туринський В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Створення спільно з провідними установами і організаціями навчально-наукових центрів для проведення спільних наукових досліджень. Підготовка не менше 5-ти комплексних міжкафедральних, 2-х міжінститутських/міжфакультетських проектів на виконання НДР у 2019 р. Продовжити термін дії договорів на проведення науково-дослідних робіт з Миронівським інститутом пшениці НААН України, Селекційно-генетичним інститутом (м.Одеса), Інститутом землеробства НААН України, Інститутом фізіології рослин і генетики НАН України, заключити договори із Носівською та Білоцерківською дослідними станціями, Асоціацією сорго (Україна)	Протягом 2019 року
4.1.15	Взаємодія із закладами вищої освіти, науковими установами в здійсненні наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності та їх активне залучення до реалізації спільних наукових програм і проектів	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Самсонова В.В., Кирилюк В.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Забезпечити укладання не менше ніж 3-х договорів від НДІ про науково-технічне співробітництво, реалізацію спільних науково-дослідних проектів, проведення конференцій, семінарів, круглих столів, виставок, видання спільних наукових та навчально-методичних праць	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
Мета 4.2. Підвищення якості підготовки наукових кадрів				
4.2.1	Розширити перелік наукових спеціальностей, за якими відбувається захист дисертацій у спеціалізованих вчених радах Університету	Ібатуллін І.І., Боярчук С.В., голови спецрад, директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Провести аналіз наявності в Університеті необхідної кількості науково-педагогічних працівників для представлення нових спеціальностей в спеціалізованих вчених радах Університету відповідно до вимог МОН України. Клопотати перед МОН України про відкриття нових спеціальностей у спеціалізованих вчених радах Університету	Протягом 2019 року
4.2.2	Підвищення відповідальності спеціалізованих вчених рад (відповідно до їх нових повноважень) за процес підготовки, захисту дисертацій та видачу дипломів	Ібатуллін І.І., Боярчук С.В., голови спецрад, директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Затвердження Порядку проходження дисертацій в Університеті здобувачами наукового ступеня доктора філософії відповідно до чинного законодавства. Затвердження Порядку формування спеціалізованих вчених рад в Університеті відповідно до вимог чинного законодавства	Протягом 2019 року
4.2.3	Сприяти росту наукової кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету – наукових керівників здобувачів наукових ступенів, забезпечення сприятливих умов для формування ними складу спеціалізованих вчених рад	Боярчук С.В., Барабаш О.І.	Участь наукових та науково-педагогічних працівників у виконанні науково-дослідної роботи, підвищення їх публікаційної активності, участь у фахових науково-технічних заходах, проходження стажування та підвищення кваліфікації. Проведення науково-методичних семінарів щодо підготовки та оформлення дисертаційного дослідження	Протягом 2019 року
4.2.4	Посилити вимоги до конкурсного відбору аспірантів і докторантів	Ібатуллін І.І., Барабаш О.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, наукові керівники і консультанти	Удосконалення системи оцінювання якості фахового та мовного рівня підготовки аспірантів і докторантів. Посилити залучення до виконання наукових проектів та науково-дослідних робіт, участь у конкурсах наукових, творчих та інноваційних робіт, діяльності наукових гуртків молодих вчених, студентів, здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук	Протягом 2019 року
4.2.5	Підвищити якість інформаційного забезпечення дослідницьких процесів для аспірантів та докторантів	Отченашко В.В., Барабаш О.І., Теплюк В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, голова Ради аспірантів	Організація придбання сучасної комп'ютерної техніки, програмного забезпечення для обробки результатів наукових досліджень аспірантів та докторантів. Забезпечити безкоштовний доступ з мережі Університету до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science. Забезпечення роботи електронних ресурсів для аспірантів та докторантів – інформаційна група «Аспіранти	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			НУБіП України» Ра-дою аспірантів на сайті Університету, у соціальних мережах	
4.2.6	Розширити перелік актуальних тем кандидатських та докторських дисертацій за ліцензованими в НУБіП України та визначеними МОН України спеціальностями	Барабаш О.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Розміщення на сайті Університету (сторінка відділу аспірантури та докторантури) чинних та перспективних тематик з підготовки кандидатських та докторських дисертацій	Протягом 2019 року
4.2.7	Залучення коштів для наукових досліджень аспірантів і докторантів через систему грантів, благодійних фондів, державних і приватних організацій, установ та інших джерел	Ткачук В.А., Отченашко В.В., голова Ради аспірантів, директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, наукові керівники і консультанти	Збільшити на 3 % частку аспірантів, підготовка яких здійснюється за кошти фізичних осіб та сторонніх організацій. Активізувати участь здобувачів наукових ступенів у підготовці заявок на отримання грантової (благодійної) підтримки на проведення досліджень	Протягом 2019 року
4.2.8	Забезпечити участь аспірантів і докторантів у системі міжнародного наукового обміну за участю США, Японії та країн ЄС	Ткачук В.А., Барабаш О.І., Отченашко В.В., голова Ради аспірантів	Організувати участь аспірантів і докторантів у програмах міжнародного наукового обміну	Протягом 2019 року
4.2.9	Посилити наукову активність молодих вчених	Отченашко В.В., Галат М.В., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Посилити залучення до виконання наукових проектів та науково-дослідних робіт молодих вчених, студентів, здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук. Проведення низки науково-технічних та інформаційних заходів для молодих вчених, зустрічей з провідними зарубіжними, вітчизняними науковцями, конкурсів, наукових та інтелектуальних ігор. Збільшення чисельності наукових публікацій молодих вчених. Участь у «Фестивалі студентської науки – 2019». Посилення контролю за діяльністю студентських наукових гуртків Університету, висвітлення ними інформації на WEB-сторінках. Представлення здобутків студентської наукової діяльності для представників Малої академії наук та учнів-випускників шкіл, технікумів, коледжів у рамках проведення профорієнтаційної роботи	Протягом 2019 року
4.2.10	Інформаційна підтримка щодо отримання іменних стипендій, премій та інших заохочень для	Отченашко В.В., Галат М.В., Теплюк В.М., голова Ради	Постійне інформування студентів та молодих вчених шляхом висвітлення інформації на WEB-сторінці Університету через інфор-	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	молодих вчених та студентів-дослідників	аспірантів, голова Студентського наукового клубу	маційні можливості молодіжних громадських об'єднань Університету. Організація науково-методичного супроводу щодо підготовки та подання пакету документів до відповідних відомств, установ, організацій	
4.2.11	Організувати участь студентів у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей і спеціальностей	Отченашко В.В., Кваша С.М., Галат М.В., голова Студентського наукового клубу, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Участь студентів Університету у І і ІІ етапах Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2018-2019 н. р. (не менше 2-х наукових робіт від студентського наукового гуртка) відповідно до наказу ректора від 25.09.2018 р. № 1032	Жовтень 2018 р.-лютий 2019 р. (І етап) Березень-травень 2019 р. (ІІ етап)
Мета 4.3. Поліпшення інноваційної діяльності				
4.3.1	Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення трансферу технологій на основі мережі існуючих та новостворених інноваційних підрозділів Університету	Отченашко В.В., Герасимова Т.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Активізувати роботу відповідальних за наповнення бази «Наука для бізнесу», бази науково-технічних розробок Національної мережі трансферу технологій Академії технологічних наук України та Міністерства освіти і науки України. Забезпечення доступу НПП до інформаційно-пошукових систем, наукової періодики, електронних бібліотек, веб-порталів бібліотек, баз даних Укрпатенту, до якої входять інформаційно-довідкові системи (ІДС); Європейського патентного відомства «Espacenet»; міжнародної бази даних ВОІВ «Patentscope»	Протягом 2019 року
4.3.2	Розширити взаємозв'язки та посилити взаємодію НДІ Університету з бізнесом, суб'єктами господарювання для виявлення їхніх потреб у наукових розробках та впровадження їх у практику, збільшення реалізації інвестиційно привабливих інноваційних проектів у НДГ Університету	Отченашко В.В., Туринський В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Підписати не менше 5-ти договорів щодо реалізації інвестиційно привабливих інноваційних проектів. Укласти не менше 5-ти договорів на виконання послуг ВП НУБіП України з вирощування с.-г. культур спільно з комерційними установами на суму понад 10 млн. грн.; не менше 2-х договорів про спільну науково-дослідну роботу з комерційними структурами у сфері АПК. Забезпечити у НДГ НУБіП України збільшення валового виробництва зерна на 4,5 тис. тонн, зростання середньої урожайності зернових на 7 ц/га	Протягом 2019 року
4.3.3	Створити систему індустріалізації інновацій в Університеті	Ібатуллін І.І. Отченашко В.В., Морозов О.Ф. Герасимова Т.М., директори НДІ,	Розробити систему впроваджувальних заходів з індустріалізації інновацій НУБіП України через створення й забезпечення: - внутрішньоуніверситетської	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
		заступники деканів з наукової роботи	експертизи та відбору високоефективних із перспективним ринковим потенціалом новацій НУБіП України та координація цих робіт; - взаємодії та співпраці із вітчизняними та зарубіжними інвесторами; - участі у державних та грантових програмах з індустріалізації інновацій; - інституційного забезпечення різкого зростання кількості та якості нематеріальних активів та капіталу Університету шляхом індустріалізації інновацій НУБіП України	
4.3.4	Реалізація системи трансферу наукових технологій у виробничу діяльність суб'єктів аграрного підприємництва та НДГ	Отченашко В.В., Туринський В.М.	Співробітництво з аграрними підприємствами стосовно трансферу інноваційних розробок, ліцензій та договорів	Протягом 2019 року
Мета 4.4. Розвиток інформаційної та комунікаційної бази				
4.4.1.	Розроблення та впровадження в Університеті комплексної інформаційно-аналітичної системи з електронним документообігом	Кваша С.М., Ткачук В.А., Теплюк В.М. Барановська О.Д., директори ННІ, декани факультетів	Впровадження системи електронного документообігу (придбання готового ІТ-рішення, адаптація до вимог Університету, навчання фахівців, організація використання). Впровадження системи «Деканат», розширення функціоналу системи для здійснення аналізу результатів навчальної діяльності	Протягом 2019 року
4.4.2	Доукомплектування новим обладнанням єдиного електронного навчально-наукового середовища Університету	Ткачук В.А., Теплюк В.М., Глазунова О.Г., Мокрієв М.В., навчальний відділ	Придбання серверної техніки та комунікаційного обладнання, сховищ даних для відновлення роботи інституційного репозиторію. Обладнання навчальних аудиторій для віддаленої роботи із студентами міжкафедральних навчальних лабораторій та забезпечення якісного каналу передачі даних	Протягом 2019 року
4.4.3	Створення інформаційно-освітнього середовища Університету на основі активізації розроблення електронних навчальних, науково-методичних та інформаційно-довідкових WEB-ресурсів, активне їх використання у навчальному процесі	Глазунова О.Г., Мокрієв М.В., навчальний відділ декани факультетів, директори ННІ	Розвиток навчального порталу Університету. Активізація діяльності з використання електронних навчальних курсів, інтеграція в електронні навчальні курси новітніх Веб-ресурсів та сервісів для організації навчальної діяльності	Протягом 2019 року
4.4.4	Створення умов для формування інформаційно-комунікаційного середовища на території Університету з використанням доступу через Wi-Fi, відео-менеджмен-	Ткачук В.А., Теплюк В.М.	Сформувати концепцію розвитку інформаційно-комунікаційного середовища Університету. Завершити формування мережі бездротового доступу до мережі Інтернет у навчальних корпусах та гуртожитках Університету	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	ту та інших новітніх комунікаційних технологій			
4.4.5	Модернізація WEB-сайту та інтернет-центру Університету, у т.ч. WEB-сайтів регіональних ЗВО, за допомогою інноваційних інформаційно-телекомунікаційних технологій	Рудень Д.М.	Оновлення дизайну офіційного сайту НУБіП України, адаптація до запиту вступників	До 1.02.2019 року
		Рудень Д.М., Чиж І.С., Шинкарук В.Д.	Створення медіалабораторії, облаштування приміщень, запуск Youtube-каналу Університету	До 1.05.2019 року
		Рудень Д.М., Обрамбальський В.А.	Продовження рекламування Університету в соціальних мережах та зовнішніх ЗМІ, укладання відповідних угод	Протягом 2019 року
НАПРЯМ 5. ОНОВЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ТА ПОЛІПШЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СПІВРОБІТНИКІВ І СТУДЕНТІВ				
5.1	Забезпечити зміцнення матеріально-технічної бази (придбання обладнання для кафедр і лабораторій, створення і облаштування лабораторій, додаткових класів, аудиторій дистанційного навчання, придбання сільськогосподарської техніки)	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В., директори ННІ, декани факультетів, директори ВП НУБіП України	Визначити потребу, замовити обладнання та встановити його в лекційних аудиторіях і лабораторіях	Протягом 2019 року
		Директори ННІ, декани факультетів	Спільно із роботодавцями створити/оновити 2-3 лабораторій на кожному факультеті, ННІ, у т.ч.: – створити 2 науково-навчальні лабораторії на базі ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження; – створити генетичну лабораторію із сучасним обладнанням на базі кафедри генетики, розведення та біотехнології тварин факультету тваринництва та водних біоресурсів; – створити навчальні лабораторії «Технології та організації ресторанного обслуговування» і «Публічного управління і адміністрування» на базі ННІ післядипломної освіти; – створити навчальні лабораторії «Селекційно-генетичних досліджень» та «Агрохімічного супроводу управління якістю рослин» на базі агробіологічного факультету; – оновити навчальні лабораторії «Вбудовані системи та інтернет-речей» та «Академія CISCO» на базі факультету інформаційних технологій; – створити навчальну лабораторію «Електроніки сільськогосподарської техніки» на базі механіко-технологічного факультету; – оновити матеріально-технічне забезпечення навчальної лабора-	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			торії «Навчальна криміналістична лабораторія» юридичного факультету; – створити навчальні лабораторії «Ветеринарної гематології», «Дієтотерапії і альтернативних методів навчання» та оновити навчально-наукову лабораторію «Центр репродуктології дрібних домашніх тварин з банком сперми» на базі факультету ветеринарної медицини; – оновити навчальні лабораторії «Землевпорядного проектування» та «Картографічного моделювання проблем природокористування» на базі факультету землевпорядкування; – модернізувати навчально-наукову лабораторію AGMEMOD кафедри глобальної економіки та створити навчально-науково-виробничу лабораторію «Бізнес-планування підприємницької діяльності» у складі кафедри підприємництва та організації агробізнесу та навчально-наукову лабораторію «Управління ризиками у страхуванні і банківській справі» у складі кафедри банківської справи та страхування на економічному факультеті; – закінчити ремонтні роботи і технічне оснащення науково-дослідної лабораторії технології наноматеріалів кафедри технології металів та матеріалознавства, навчальної лабораторії технологічних процесів зварювання кафедри надійності техніки та Центру технічної творчості «Робототехніка та безпілотні апарати» (у підвальному приміщенні навчального корпусу № 5) факультету конструювання та дизайну; – створити навчальну лабораторію загальних технологій харчових виробництв кафедри технології м’ясних, рибних та морепродуктів та облаштувати навчальну лабораторію стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції кафедри стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК; – оновити навчальну лабораторію фірми SHTIHL кафедри	

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			лісівництва, навчальну лабораторію технології оброблення деревини кафедри технології та дизайну виробів з дерева та створити навчально-наукову лабораторію «Екоадаптаційне відтворення лісів» кафедри відтворення лісів і лісових меліорацій ННІ лісового і садово-паркового господарства; – створити навчальну лабораторію комп'ютерної лінгвістики та навчальну лабораторію синхронного перекладу у складі кафедри іноземної філології і перекладу гуманітарно-педагогічного факультету; – створити навчальну лабораторію «Бізнес-адміністрування» та оновити навчально-наукову лабораторію «Маркетинг в АПК» факультету аграрного менеджменту; – створити навчальні лабораторії «Фітосанітарна діагностика» та «Біоінженерії» факультету захисту рослин, біотехнологій та екології	
	Організувати протипожежну безпеку згідно існуючих «Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України»	Ібатуллін І.І., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Матросов В.Є., Кулибаба Є.О., директори ННІ, декани факультетів	Усувати регулярно усі виявлені порушення «Правил пожежної безпеки…». Провести оснащення всіх навчальних корпусів і студентських гуртожитків, виробничих приміщень протипожежними засобами	Протягом 2019 року
	Організувати дотримання вимог з охорони праці	Ібатуллін І.І., Іщенко В.В., Голуб В.Б., директори ННІ, декани факультетів	Забезпечити дотримання вимог з охорони праці та усувати виявлені порушення відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» (наказ МОН України від 26.12.2017 р. № 1669)	Протягом 2019 року
5.2	Провести роботи з поточного ремонту навчальних корпусів, гуртожитків, упорядкувати прилеглі до них території	Іщенко В.В., директори ННІ, декани факультетів	Підготувати проект плану поточних і капітальних ремонтів навчальних корпусів, гуртожитків та забезпечити його виконання. Упорядкувати територію навколо навчальних корпусів і гуртожитків	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Цвіліховський М.І.	Реконструкція та облаштування сучасної конференц-зали у навчальному корпусі № 12, блок «Г», вестибюль	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., директори ННІ, декани факультетів	Заміна дерев'яних вікон на металопластикові у гуртожитках №№ 1, 6, 8, 10, 11, 13	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Самсонюк О.П.	Ремонт сходів у гуртожитку №2	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
		Іщенко В.В.	Косметичний ремонт поверхів, заміна на кухнях пластикової вагонки, ремонт сходів центрального входу у гуртожитку № 3	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Самсонюк О.П., Кулибаба Є.О.	Заміна дверей у кімнатах в кількості 105 шт. та заміна електропроводки в гуртожитку № 4	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В.	Обробка кімнат від грибка на 5-му поверсі у гуртожитку №6	
		Іщенко В.В., Самсонюк О.П.	Заміна вікон у кімнатах, на коридорах та сходових клітинах, ремонт даху та встановлення стокових труб, капітальний ремонт жіночої та чоловічої душових кімнат у гуртожитку №8	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В.	Капітальний ремонт восьми кімнат 2-го поверху та заміна огороджень балконів з 3 по 9 поверхи, заміна сантехніки у місцях загального користування на 2-му поверсі у гуртожитку №11	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Самсонюк О.П.	Заміна балконних дверей на всіх поверхах, капітальний ремонт на кухнях 4 стояку у гуртожитку №10	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Кулаєць М.М.	Капітальний ремонт місць загального користування та 8 кімнат 3-го поверху з придбанням меблів гуртожитку № 9г	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Кулибаба Є.О.	Косметичний ремонт коридорів на 2, 3, 4 поверхах, заміна електропроводки, капітальний ремонт сходів центрального входу, ремонт цокольного поверху фасаду, встановлення накриття над входом у гуртожитку №13	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Моісєєв В.В., Теплюк В.М.	Монтаж і налагодження локально-обчислювальної мережі та системи відеонагляду на всій території Університету	Протягом 2019 року
		Кулибаба Є.О.	Реконструкція трансформаторних підстанцій Університету	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Журенко В.В.	Капітальний ремонт житлового будинку по вулиці Блакитного, 6, м. Київ	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В.	Капітальний ремонт даху гуртожитку №5	Протягом 2019 року
		Іщенко В.В., Ржевський Г.М.	Ремонт приміщення їдальні під «Арт простір»	Протягом 2019 року
5.3	Провести реконструкцію стадіону та облаштувати футбольне поле штучним покриттям	Іщенко В.В., Кваша С.М., Ткачук В.А., Костенко М.П.	Оновити трибуни на стадіоні, облаштувати нове футбольне поле штучним покриттям	Протягом 2019 року
5.4	Будівництво житлового будинку на основі дольової участі НПП в с. Новосілки Києво-Святошинського р-ну	Ібатуллін І.І., Іщенко В.В., Ткачук В.А., Тарасенко Р.О.	Організувати відбір забудовника, приступити до проектування	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
5.5	Продовжити реалізацію Програми енергозбереження	Ібатуллін І.І., Іщенко В.В., Козирський В.В., Радько І.П., декани факультетів, директори ННІ, коменданти корпусів, завідувачі гуртожитків	Завершити виконання проекту автоматизованої системи комерційного обліку електроенергії (АСКОЕ) та приступити до її технічної реалізації в Університеті	Протягом 2019 року
5.6	Забезпечення розвитку матеріально-технічної бази та покращення умов відпочинку в СОТ «Академічний»	Іщенко В.В., Карпук А.І., Лакида П.І., Марчук Ю.М.	Реалізувати проект розвитку території табору щодо електрозабезпечення, водопостачання та водовідведення, озеленення	До 01.05.2019 року
		Іщенко В.В., Карпук А.І., Журавель М.П., директори ННІ, декани ф-тів	Встановити 9 нових будиночків та укомплектувати їх меблями. Провести поточний ремонт усіх будиночків табору, оновити їх меблями	До 15.05.2019 року
		Ткачук В.А., Кондрицька Т.П.	Передбачити в кошторисі видатків кошти на проведення необхідних робіт	Перший квартал 2019 року
НАПРЯМ 6. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ І МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ЦІННОСТІ ТА СУСПІЛЬНІ ОРІЄНТИРИ КОЛЕКТИВУ				
6.1	Продовжити реалізацію заходу «День НУБіП України» у останню п'ятницю травня та «День факультету, ННІ» у третю п'ятницю травня	Проректори, директори ННІ, декани факультетів	Організація та проведення свята із залученням студентів, аспірантів та НПП, роботодавців, випускників Університету, запрошених гостей	Травень 2019 р.
6.2	Організація заходів щодо дотримання нормативно-правових актів з протидії і запобігання корупції та недопущення нестатутних відносин в університетському середовищі	Кваша С.М., Ржевський Г.М., директори ННІ, декани факультетів, соціологічна група	Проводити анонімні анкетування «Чи задоволений я навчанням в університеті», соціологічні опитування «Викладач очима студентів», комплексні тестування знань студентів. Результати заслуховувати на засіданні ректорату, вчених рад Університету та факультетів. Забезпечити функціонування університетської «Гарячої телефонної лінії», «Телефону довіри», електронної «Пошти студентської довіри»	Протягом 2019 року
6.3	Продовжити вшанування пам'яті видатних вчених та науковців Університету	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Ржевський Г.М., Барановська О.Д.	Висвітлення інформації про видатних вчених і науковців Університету та їх здобутки в медіа, статтях у профільних журналах. Встановлення пам'ятників на Алеї слави Колкунову В.В., Вотчалу Є.П., Касьянову Л.І.	Протягом 2019 року
6.4	Виготовити набори сувенірної продукції та атрибутики Університету, ННІ, факультетів та ВП НУБіП України	Кваша С.М., Ткачук В.А., Барановська О.Д., Рудень Д.М., Ржевський Г.М., директори ННІ, декани факультетів, директори	Підготовка буклетів, проспектів. Виготовлення наборів сувенірної продукції	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
		ВП НУБіП України		
6.5	Дотримуватись вимог Етичного кодексу науково-педагогічного працівника Університету та Присяги студента	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Барановська О.Д., Михайліченко М.В., Ржевський Г.М., декани факультетів, директори ННІ	Неухильне виконання вимог Етичного кодексу НПП та Присяги студента, підтримання духу моралі і дружби, взаємоповаги в колективі	Протягом 2019 року
НАПРЯМ 7. ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ, УПРАВЛІННЯ, РОЗВИТОК САМОВРЯДУВАННЯ				
7.1	Продовжити активну співпрацю з органами законодавчої та виконавчої влади	Ніколаєнко С.М., Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., декани факультетів, директори ННІ	Вирішення важливих питань законодавчого забезпечення діяльності вищої школи, аграрної науки в Україні та Університеті	Протягом 2019 року
7.2	Підтвердити статус Університету як національного та підвищити його роль в житті країни	Ніколаєнко С.М. Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В., декани факультетів, директори ННІ	Завершення процедури підтвердження статусу національного	Протягом 2019 року
7.3	Провести конкурсний відбір на посади завідувачів кафедр відповідно до чинного законодавства України та Статуту Університету	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Михайліченко М.В.	Конкурсне обрання завідувачів кафедр	Травень-червень та листопад-грудень 2019 року
7.4	Провести конкурсний відбір на посади науково-педагогічних працівників Університету	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Михайліченко М.В., декани факультетів, директори ННІ	Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та затвердженого «Порядку проведення конкурсу на заміщення посад НПП НУБіП України» проводити конкурс на заміщення посад науково-педагогічних працівників НУБіП України	Травень-червень та листопад-грудень 2019 року
7.5	Впроваджувати принципи автономності університетських структур, поглиблення їх самостійності та підвищення рівня професійності	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В. декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Реалізація положень Закону України «Про вищу освіту», підвищення відповідальності колективів факультетів, ННІ, кафедр, відокремлених структурних підрозділів	Протягом 2019 року
НАПРЯМ 8. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ				
8.1	Збільшення обсягу надходжень коштів за навчання і проживання в гуртожитках	Ткачук В.А., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Збільшення контингенту студентів, у т.ч. контрактників, оперативний перерахунок вартості платних освітніх та інших послуг відповідно до зростання тарифів на комунальні послуги, підвищення мінімальної заробітної плати та рівня інфляції	Протягом 2019 року
8.2	Підвищення ефективності діяльності госпрозрахункових підрозділів	Ібатуллін І.І., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Кондрицька Т.П.,	Запровадження нових платних послуг, збільшення доходів діючих госпрозрахункових підрозділів	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
		Бронін О.В., декани факультетів, директори ННІ, керівники госпрозрахункових підрозділів		
8.3	Удосконалити діяльність навчально-дослідних господарств, забезпечити виконання графіку погашення ними заборгованості з податку на додану вартість	Ібатуллін І.І., Ткачук В.А., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., Туринський В.М., директори НДГ	Продовжити подальше покращення фінансових показників навчально-дослідних господарств, забезпечити контроль за виконанням затвердженого графіку погашення заборгованості з податку на додану вартість, оптимізувати штатні розписи, передбачити у колективних договорах систему заохочень та стягнень за результатами діяльності працівників	Протягом 2019 року
8.4	Економія коштів під час закупівель товарів, послуг та робіт	Відповідальні особи відповідно до наказу ректора	Більш широке використання системи електронних публічних закупівель ProZorro, посилення відповідальності керівників підрозділів за неефективне використання коштів	Протягом 2019 року
8.5	Покращити інформаційне забезпечення, фінансове планування, облік та контроль	Ібатуллін І.І., Ткачук В.А., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., Теплюк В.М.	Постійне вдосконалення внутрішніх процедур, методик, положень. Запровадження комплексної програми управління за системою «кадри-планування-облік»	Протягом 2019 року
8.6	Здійснювати громадський контроль за фінансовою діяльністю Університету, ефективністю розподілу та якістю виконання всіх статей кошторису Університету (вчена рада, профспілки, студентське самоврядування)	Ткачук В.А., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., Туринський В.М., Теплюк В.М., директори ВП НУБіП України	Обговорення фінансового звіту за 2018 рік та фінансового плану на 2019 рік на засіданні Вченої ради Університету. Оприлюднення фінансового плану (кошторису), плану використання бюджетних коштів, плану закупівель, штатного розпису, фінансового звіту про діяльність НУБіП України на сайті Університету. Систематично знайомити всіх зацікавлених осіб з результатами роботи підрозділів Університету через інформаційний сайт НУБіП України та друковані видання	Протягом 2019 року
НАПРЯМ 9. ЗАХОДИ ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СТАТУСУ ДОСЛІДНИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ				
9.1	Розширити входження НУБіП України до міжнародних європейських асоціацій університетів	Ткачук В.А., директори ННІ, декани факультетів	Дотримання обов’язків учасника Великої Хартії Університетів. Моніторинг міжнародних європейських асоціацій університетів та налагодження співпраці з ними	Протягом 2019 року
9.2	Отримання протягом року бюджетних призначень спеціального фонду державного бюджету в розмірі, що становить до 50 % обсягу бюджетних призначень, передбачених у загальному фонді для проведення науково-дослідних робіт	Отченашко В.В., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Забезпечити збільшення залучення коштів до спеціального фонду. Довести співвідношення залучених коштів до бюджетних до 90 коп. на 1 бюджетну гривню за рахунок проведення науково-дослідних робіт та надання наукових послуг	Протягом 2019 року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
9.3	Організувати на базі Університету проведення міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій	Отченашко В.В., Кирилюк В.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Провести 30 міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на базі університету відповідно до пропозицій, поданих до МОН України	Протягом 2019 року
9.4	Внести в перелік об'єктів, що є національним надбанням, наукові здобутки вчених Університету	Отченашко В.В., Самсонова В.В., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Включити до переліку об'єктів, що становлять національне надбання не менше одного об'єкту від Університету. Розміщення інформації на сайті та постійне її оновлення	Протягом 2019 року
НАПРЯМ 10. УЧАСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ В РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ЗАВДАНЬ У ГАЛУЗІ АПК, ОСВІТИ І НАУКИ ТА ПРОГРАМ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ				
10.1	Реалізація основних положень Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»	Ніколаєнко С.М., Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А.	Дотримання положень Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» в навчально-виховній, науковій, організаційній, фінансовій та виробничій діяльності Університету	Протягом 2019 року
10.2	Участь в удосконаленні чинної законодавчої та нормативно-правової бази з питань вищої освіти, науки, розвитку галузей АПК, природоохоронної сфери	Ніколаєнко С.М., Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Отченашко В.В., декани факультетів, директори ННІ	Внесення пропозицій до нормативних актів з питань вищої освіти, науки, розвитку галузей АПК, природоохоронної сфери тощо. Участь в засіданнях комітетів Верховної Ради України. Участь НПП Університету у атестаційних, експертних і кваліфікаційних комісіях міністерств, відомств, асоціації працівників аграрних навчальних закладів України «Украгроосвіта»	Протягом 2019 року
10.3	Продовжити співпрацю із ДУ НМЦ «Агроосвіта»	Кваша С.М., Зазимко О.В., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Забезпечення участі викладачів у роботі робочих груп зі створення електронних навчальних підручників. Формування навчальних планів дуального навчання спеціальності «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва». Створення орієнтовної програми практики для студентів ЗВО І-ІІ р.а. спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Згідно з планом ДУ НМЦ «Агроосвіта»